EMAUS FELÉ.

DÓRA.

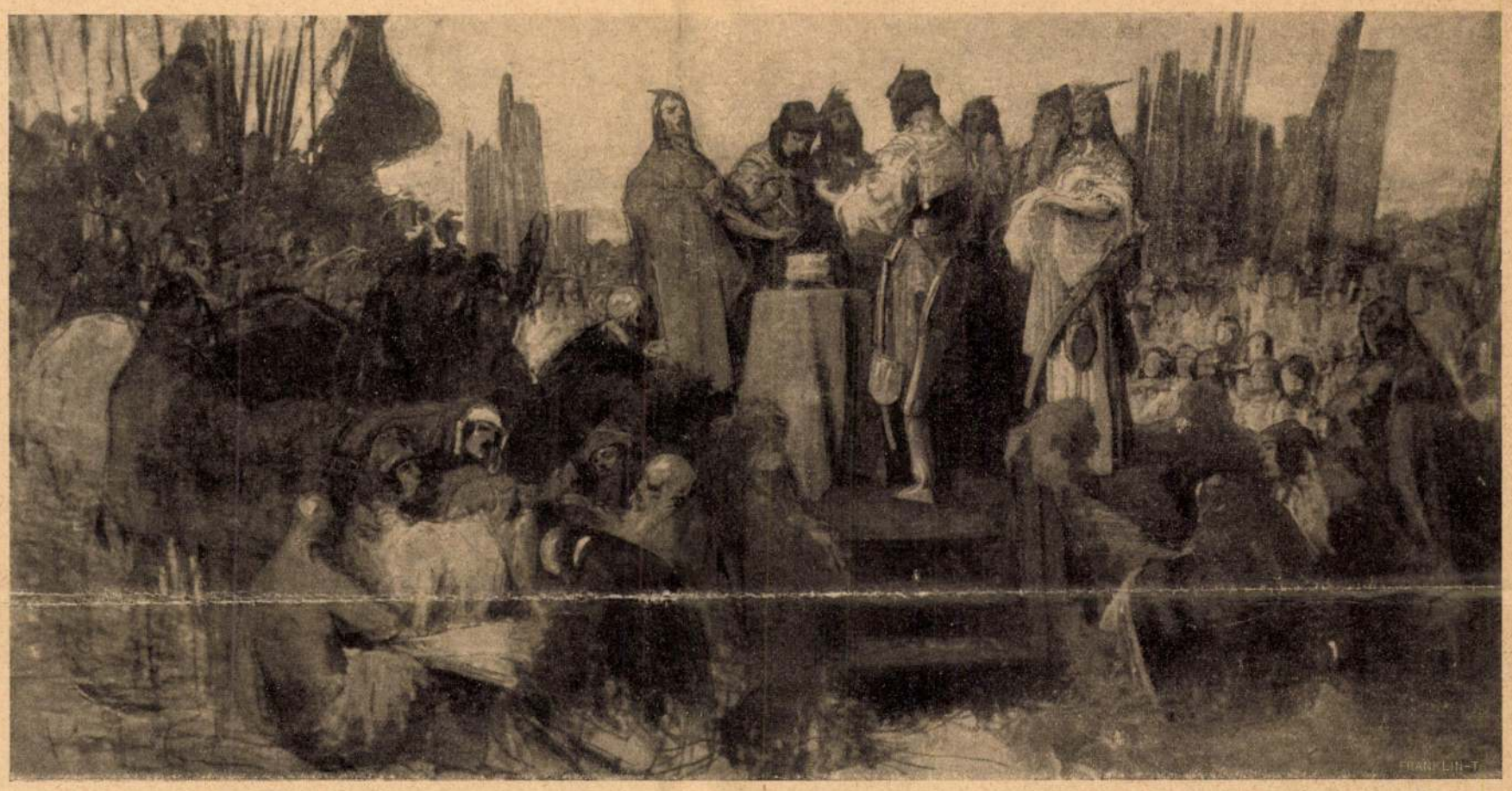

VÉRSZERZŐDÉS.

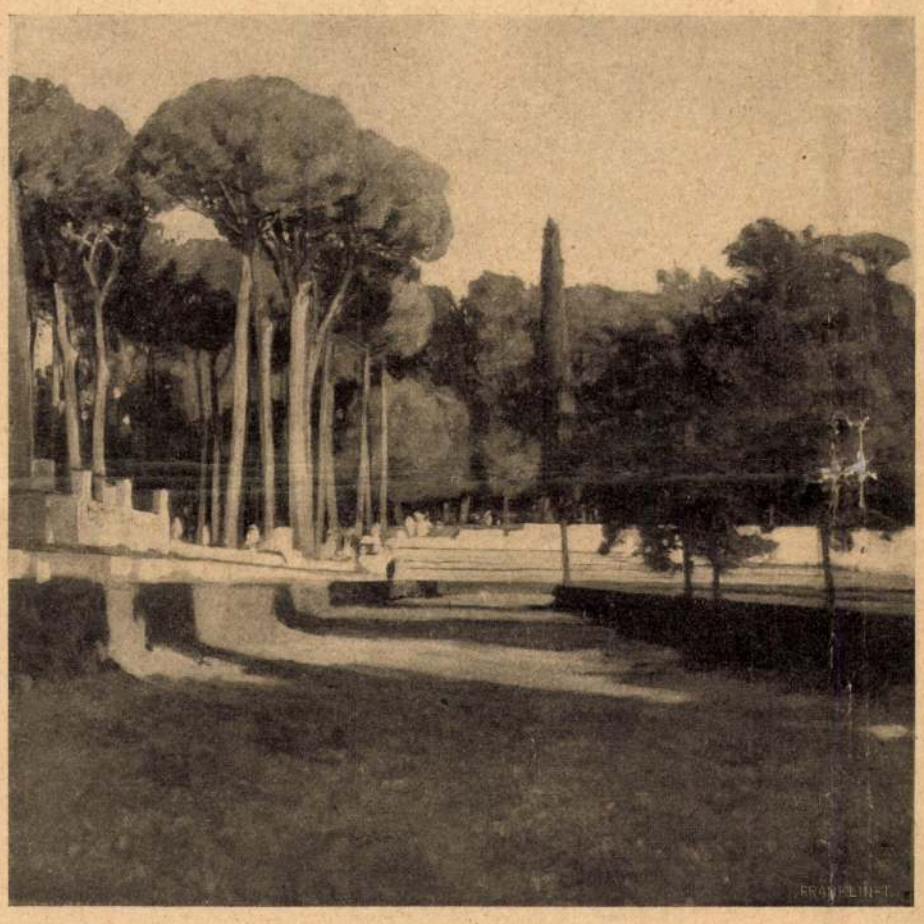

A RÓMAI BORGHESE-PARKBÓL.

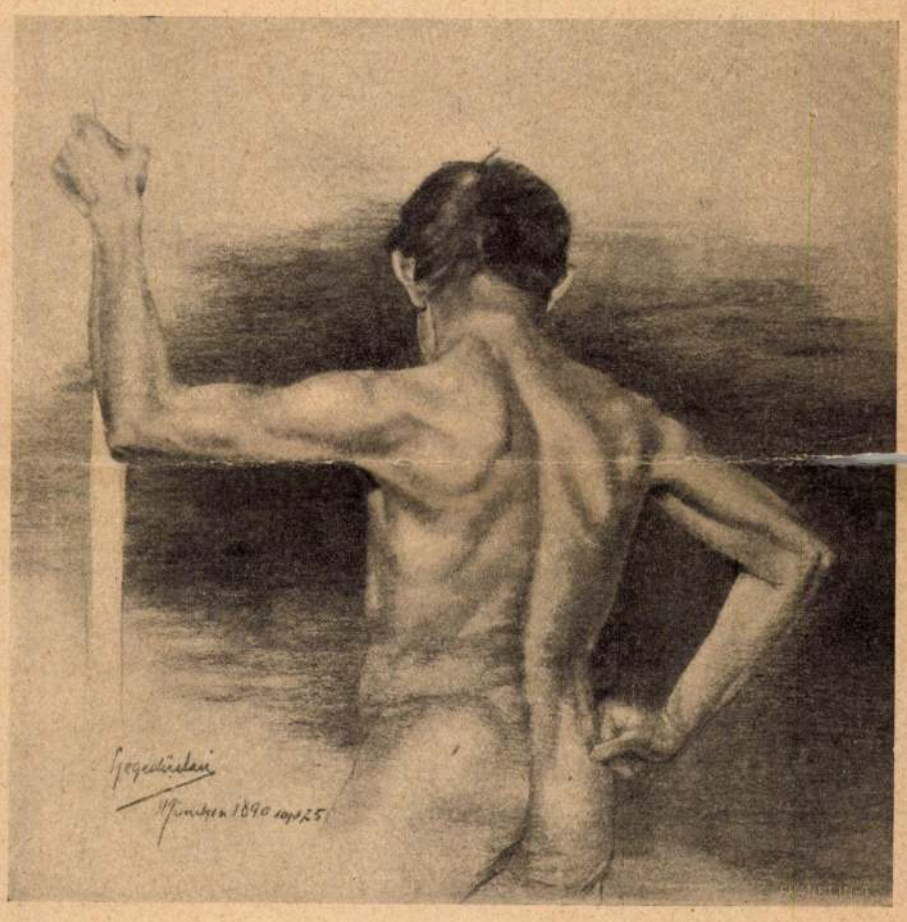

TANULMÁNY.

A MŰCSARNOK NÉGYES KIÁLLÍTÁSÁRÓL. — HEGEDÜS LÁSZLÓ MŰVEI.

NÉGYES KIÁLLÍTÁS A MŰCSARNOKBAN.

A Képzőművészeti Társulat ismét egy óriási tárlattal lepi meg közönségét és hozza zavarba a kritikust, ki beszámolót szeretne adni róla olvasóinak. Hegedüs László és Tull Ödön hagyatéki-kiállítása mellett az akvarell és pasztelfestők, valamint a grafikusok egyesületének kollekcziója is látható, összevissza mintegy ezerháromszáz műtárgy vár szerető megértésre a Műcsarnok termeiben.

Hegedüs László egész pályafutása az akademizmus jegyében folyt le. Első nagyobb művészi vállalkozása, a tatai szinháznak freskódekoráczióiban való segédkezés máris ennek légkörébe juttatta őt. S ha voltak már törekvésének mégha öntudatlan csirái is, itt csak megerősödhetett az a hajlama, hogy a művészet végső czélját az emberi akttal kifejezhető monumentalitás teszi. Münchenben folytatta tanulmányait főleg aktrajzolásban képezve magát, úgyszintén Bécsbe is. Párisba is eljutott, hol az Akademie Julien szabad légkörében tanult tovább s tanitványul a modern franczia akademikus festészet egyik virtuóz, bár üres mesteréhez Laurenshez szegődött. Az új franczia piktura azonban teljesen hatástalan maradt reá. Nem érdekelték annak végtelen subtilis szin-, fény- és levegő problémái, sem a mozgások kifejezésére törő küzdelme. Hajlamainak erőteljességre való törekvésével, művészi látásának a vonalat s a lokális szineket hangsulyozó voltával ezek nem fértek meg. Hazakerült s itt természetesen Benczúrhoz szegődött. Évről-évre erősebb lett mellette a modern magyar művészet hullámverése s ő nem is zárkózott el teljesen nagy eredményeitől, egyetmást átvett belőlük, igy néha némi pleinair világitást, sőt mérsékelte mereven egymás mellé rakott lokális szineinek erejét, de az első dolog mindig a kompoziczió monumentális vonalegysége maradt az ő szemében s az új törekvések nem igen tudták a tájképezés terére csalni. Római útja csak megerősitette őt a maga igazában, hogy a művészet czélja a nagyvonalú hatásokra felépitett figurális alkotásokban áll. Kétségtelen, hogy Hegedüs újabbkori akademikus festőink közt a legtöbb festői tehetséggel felruházottak egyike volt. A sokszor már vértelenné vált sémákat új erővel, új lüktetéssel tudta megtölteni. Nem követett el erőszakot a maga erőteljes és erejét nem szégyenlő, kissé hetyke temperamentumán, úgy hogy gyakran szét is törte az iskola szabályait. A hanyatló történelmi festést ő sem tudta új életre galvanizálni, de egyházi dolgain emberibb és sokkal természetesebb volt legtöbb pályatársánál, de a legmaradandóbbat mégis az aktokat ábrázoló képein adta. Ezek legtöbbje duzzad az erőtől, s ha vázlataik többnyire több frisseséget és invencziót rejtenek is magukban, az elkészült nagy képek is eleget megőriztek abból. Életének utolsó éveiben mindinkább elhagyta az aprólékos ábrázolást, nagy felületekkel leegyszerűsítve festett, úgy hogy egy pár képe igazán erősen és monumentálisan sikerült. Azonkivül jó arczképfestő is fejlődött volna belőle. Az az önarczképe, mely feleségével együtt ábrázolja a mult évtized egyik legsikerültebb arczképe, eszközeinek egyszerűsége, jellemző ereje, természetessége, mind figyelemreméltóvá avatják. Hegedüs látásában sok volt a plasztikus elem. Első aktrajzaitól kezdve utolsó nagy képeiig mindenütt térben és nem felületen állnak alakjai. Ez a hajlandósága mintázófát is adott kezébe s egy pár meglepően jól sikerült kis szobrot alkotott.

A másik elhunytnak Tull Ödönnek kiállitása egy sokkal könnyebben megközelithető, egyszerűbb egyéniséget mutat be. Sohasem voltak oly nagy törekvései, mint Hegedüsnek, de viszont a mit maga elé tűzött, teljesebben oldotta meg. Pályafutása és művészete a virtuóz jellemző sorsát mutatja. Szerfelett nagy technikai készségre tett szert, az akvarellfestést alig kezelte nálunk más oly fölényes könnyedséggel, mint ő. A modern művészet szolgálatába szegődött, elfogadta az impresszionizmus vivmányait, végigélte a minucziózus hajszálfinom vizfestésnek az odavetett foltokkal való harczát s az utóbbi győzelmét. Nem volt modor, melyet játszva el nem tudott volna sajátitani. De ezen túl sohasem vált valami túlságosan egyénivé, a kifejezés könnyedsége nem igen párosult nála a meglátás finomságaival, igazságával és eredetiségével. Alig egy-két képe van, mely a kényszerű művészi igazság erejével és az átérzettség izgalmával hatna reánk. Az a sok kisérlet is, melylyel hosszas és messzire vezető utazásokon témáinak változatosságát mindenáron szaporitani akarta, csak azt mutatja, hogy a meglevő környezettel szemben csekély volt az átteremtő, alakitó ereje és új élményekre s új izgalmakra volt szüksége, mert nem tudta igazán mélyen átélni témáit.

A másik két kiállításon nem igen akadnak meglepetések. Mégis arról tanuskodnak, hogy a magyar közönség erősen halad a grafika méltánylása felé, a mi a művészeti kulturának mindig egy fejlettebb korát jelenti annál, midőn csak festmények találnak vásárlókra. Annak a nagy kinálatnak pedig, melyet itt találunk, kell hogy megfelelő kereslet is feleljen meg, a mi a tiz év előtti viszonyokkal szemben nagy haladást mutat. Nagyobbára ismert nevek a figyelmet felkeltő rajzok, pasztelek, karczok alatt. Conrad Gyula, Bér Dezső, Pörge Gergely, Kriesch Aladár, Zádor István, Szlányi Lajos, Góth Móricz, Litkei Antal, kik ügyesek, jók, de újat róluk mondani nehéz. Kubinyi Sándornak sokszor méltatott linoleum metszetei, monotipiái még légiesebbek, még finomabbak, mint azelőtt s eszközeikben egyszerűbbek és természetesebbek lettek. Olgyai Viktor fáradhatatlan buzgalmának termékei között van egy szerfelett sikerült linoleummetszete, talán az első magyar linoleummetszet, mely teljesen kihasználja e technika előnyeit. Glatz Oszkárnak egy pár igénytelenül fellépő, de annál jobb rajza van kiállitva. Pogány Vilmos rajzaiban több a technika, mint a művészi igazság. A fiatalok közül feltűnnek Sipos Béla, Vida Árpád. Van közöttük egy pár művész, kik a rézkarczolásban még sok nagy sikert fognak aratni. Ezek közül a feltünően artisztikus dolgokat alkotó Prihoda Istvánra és Krón Jenőre már egy izben felhivtuk olvasóink figyelmét, most Germány Elemér nevét is megemlithetjük. De elég a felsorolásból, mely képek nélkül ugyis csak holt dolog, a kiállitás látogatói, ha egyes nagyon kiemelkedő alkotások emlékét nem is fogják magukkal vinni, alighanem az lesz impressziójuk, hogy grafikus kulturánk örvendetes fejlődésben van, sőt talán leakasztanak odahaza a falról egy pár rémséges festményt vagy lehetetlen reprodukcziót s kicserélik e kiállitás valamelyik ügyes és mégis olcsó alkotásával.

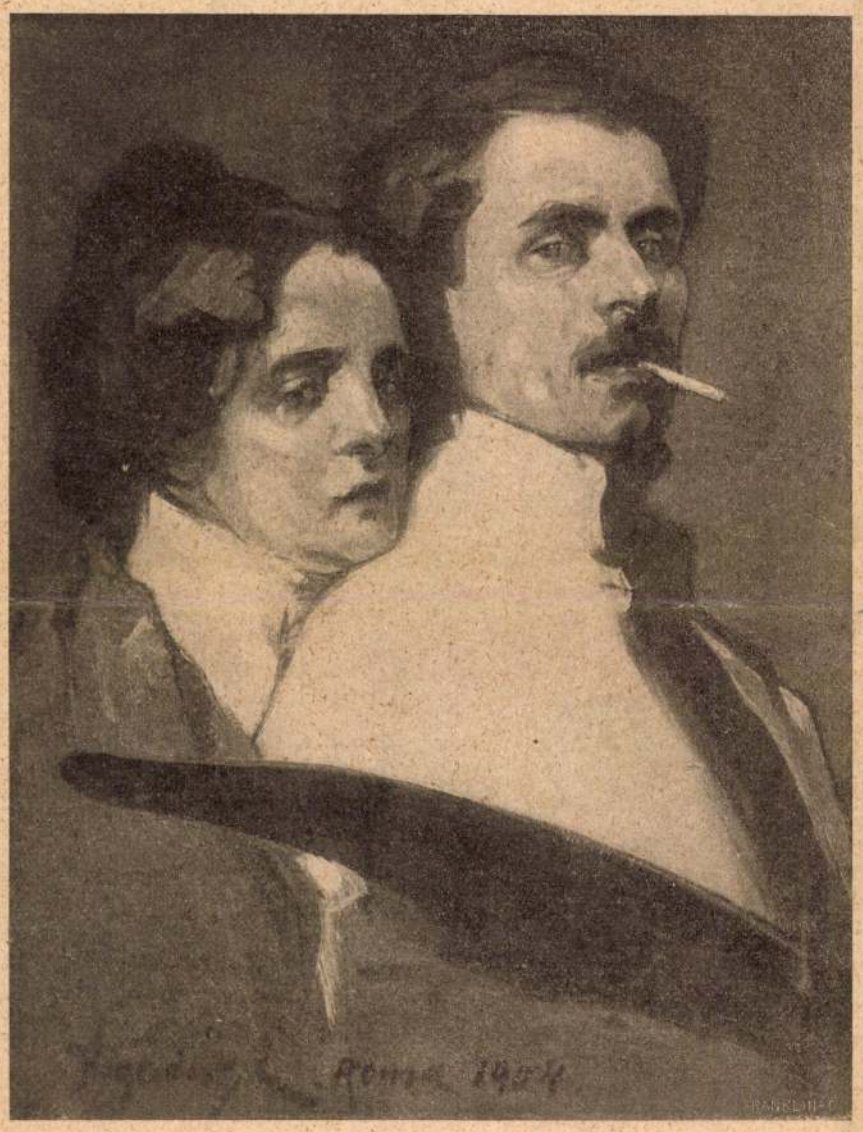

HEGEDÜS LÁSZLÓ NEJÉVEL. — Hegedüs László festménye.

TULL ÖDÖN. — Bihari Sándor festménye.

Hegedüs

H. 4. *László*, festő, * Szentes 1870 jan. 3, † Budapest 1911 júl. 7. Münchenben, Bécsben, Párizsban tanult, majd a Benczúr-mesteriskola tagja volt. Ez idő alatt (1895) festette Manöver, Liliomos Madonna, Liliomok között c. képeit és a Kain és Ábel-t (1900, Szépműv. Múz.), melyre itthon az Ipolyi-díjat, a párizsi világkiállításon pedig az ezüstérmet kapta. 1899. Spanyolországban volt tanulmányúton. 1900. Szenvedők c. festményével megnyerte Budapest szfv. Ferenc József jubileumi díját. 1903. tanárrá nevezték ki a képzőműv. főiskolához. 1901. Az Osztrák-Magyar Bank 100 koronás bankjegypályázatán Bécsben a kivitellel való megbízást kapta. 1904. egy évet töltött Rómában s itt festette Krisztus siratása c. művét (Szépműv. Múz.), mellyel másodszor nyerte meg az Ipolyi-díjat. 1905. a milánói nemzetközi kiállításon és 1908. a pécsi orsz. kiállításon aranyérmeket nyert. 1909. Londonban három művére díszoklevelet kapott, a római kiállításra küldött Lámpa mellett c. képét pedig a velencei modern képtár, 1910. Levélírás közben c. olajfestményét pedig I. Ferenc József király részére vették meg. A már említetteken kívül a magyar állam tulajdonában vannak: A Borghese parkból, Debreceni kondás, Ellenség, Krisztus a keresztfán, Krisztus siratása (vázlat), Mátyás király Bécs előtt, Önarckép, Rabiga és ennek vázlata. Budapest szfv. tulajdonában: Budavár bevétele 1849 és a Pusztaszeri vérszerződés, a Szentesi Múzeumban: Bem Szászvárosnál. Ezeken kívül jelentékenyebb munkái: Szt. István és a Patrona Hungariae, oltárképek a newyorki magyar kat. templomban, Három királyok, oltárkép a budai kir. várpalota Zsigmond-kápolnájában, Patrona Hungariae, oltárkép a nagytállyai templomban, Jézus és a szamariai asszony, oltárkép a szentesi ev. templomban, stb. Illusztrációi közül kiválnak azok, melyeket Petőfi költeményeihez készített. Számos iparművészeti munkát, különösen terrakotta- és bronzszobrocskákat készített, melyekkel azonban nyilvánosan sohasem szerepelt. Képeiből a Mücsarnok 1912. hagyatéki kiállítást rendezett.

K. G. I. 448. l

Hegedüs László

özvegye a művész hagyatékát egybegyűjtötte, a alma-utcai műtermében ezekből 1912 dec.-ben hagyatéki kiállítást rendezett.

Budapesti Hirlap 1912
dec. 13.

U. 28.

Tull Ödön: Bánrévei uteza.

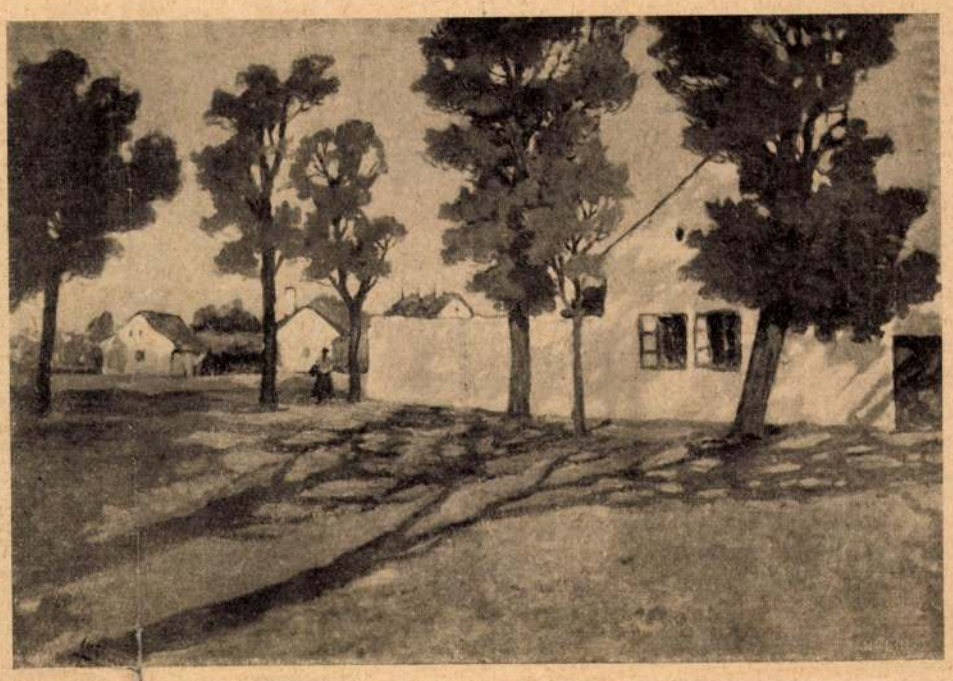

Tull Ödön: Falurészlet.

Olgyai Viktor: Karácsonyfák.

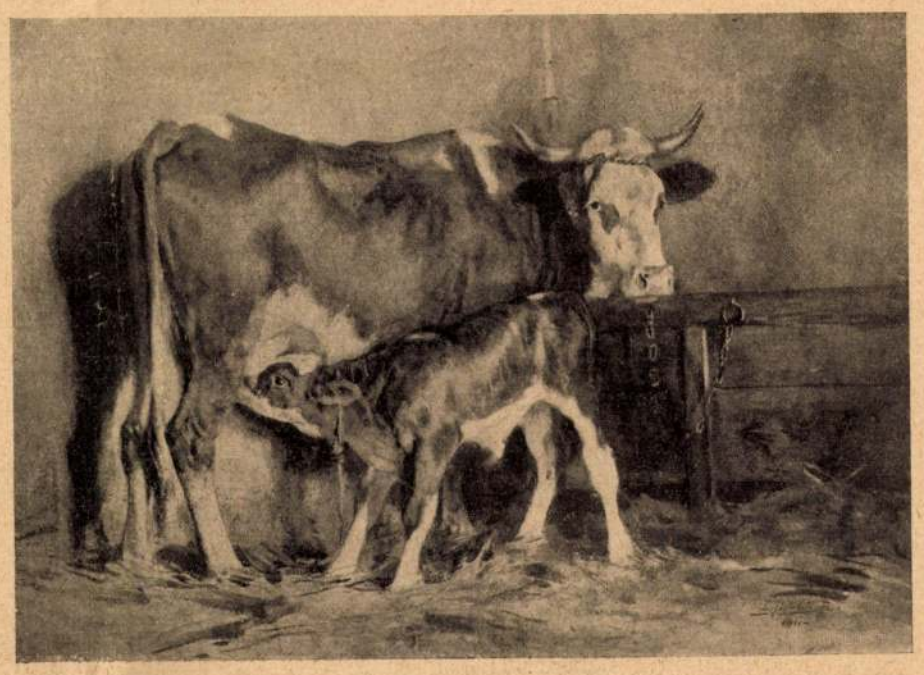

Edvi Illés Aladár: Istállóban.

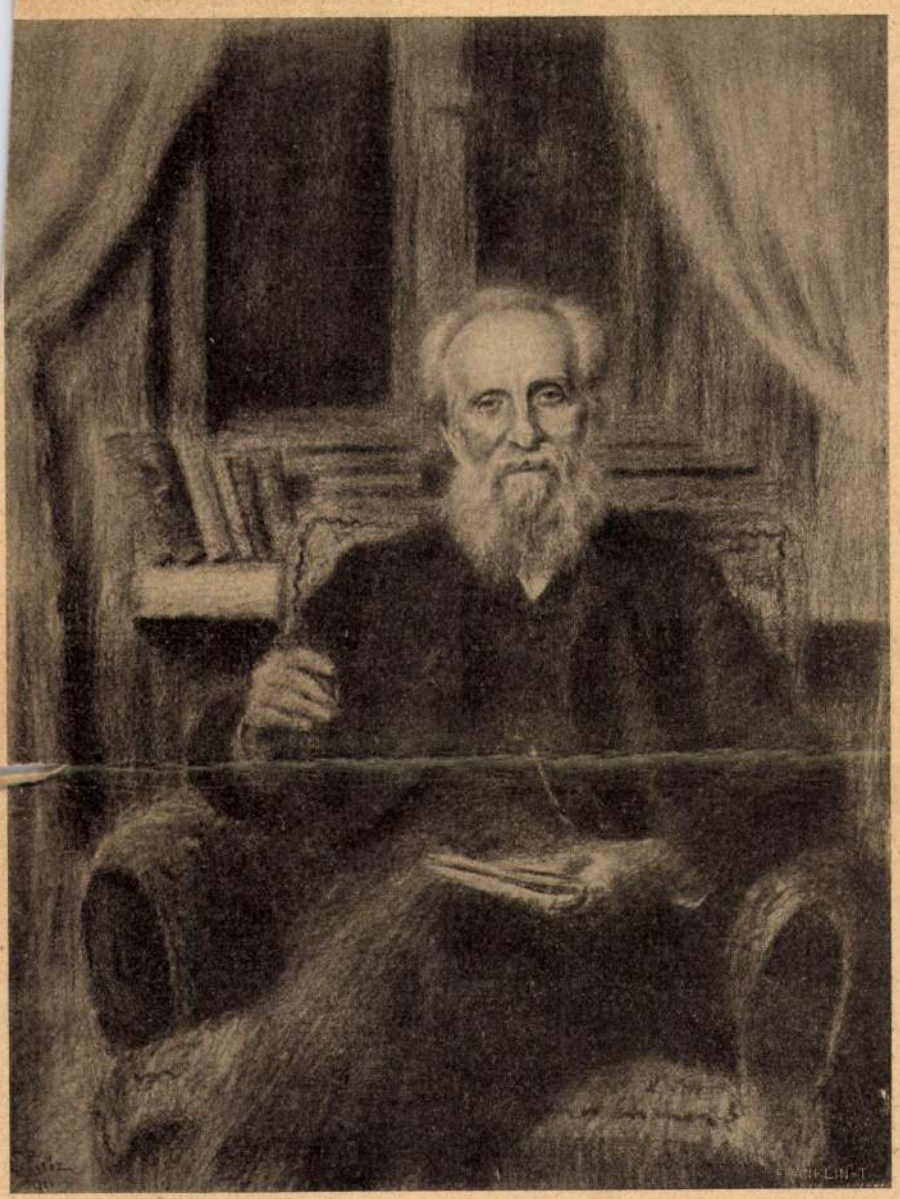

Glatz Oszkár: Férfi arczkép.

Hesshaimer Lajos: Mohamedán paraszt.

A MŰCSARNOK NÉGYES KIÁLLÍTÁSÁRÓL.

LEONHARD SCHULTZE.

A Magyar Földrajzi Társaság felolvasó-ciklusának során, a geográfia különböző ágainak jeleseit köszönthetjük vendégeinkül.

Emmanuel de *Martonne* után Eduard *Brücknert*, a bécsi hires professzort, a glecserek világának Albrecht *Penck*-kel, a berlini egyetem jelesével együtt legalaposabb ismerőjét köszönthettük, márczius 12-ikén pedig dr. *Leonhard Schultze*-t, Német-Új-Guinea kutatóját, a kieli egyetem professzorát üdvözölhettük körünkben.

A legutóbbi két-három év jártán több expedicziò fordult meg az ausztráliai kontinens szomszédságában levő Új-Guineán, Grönland után a Föld legnagyobb szigetén. Első sorban az angolok, hollandusok és németek érdeklődnek a nagy sziget iránt, hiszen ők osztozkodtak rajta, s ép most vonják meg birtokaik határvonalait.

Dr. Leonhard Schultzet a *német-hollandus* határvonal ügye és tudományos vizsgálódások szólították Új-Guineába. Már akkor tapasztalt utazó volt, kivált délafrikai kutatásai révén s a jénai egyetem földrajztanára. Új-guineai expedicziójának tagjai: *Findeis* főhadnagy, dr. *Kopp* főorvos és *Stollé* bányatanácsos, a hollandus expedicziò tagjaival együttesen, valóságos iker-expedicziò formájában végezték határmegállapító és tudományos munkájukat a Kaiserin Auguszta folyónak és mellékvizeinek vidékén.

Az «Edi», «Java», «Pelikaan», «Pionier» és a «Grenzjager» nevű hollandus hajókon 1910 szeptember 8-án hagyták oda főállomásukat, a Humboldt-öblöt és ötödfél napi úttal már a Kaiserin Augusta folyó tschessbandai állomásánál ütöttek tanyát. Innen a gőzhajókat vissza kellett küldeniök; csak a legkisebbiket fogták ott. Ez vontatta odább az evezős csónakokat. Veszedelmes útjuk legérdekesebb szakaszán, a hegység szoros völgyeiben már ezeket a járműveket sem használhatták, hanem a Borneoból szegődtetett dajákok lélekvesztőire szorúltak. A dajákok biztos kézzel segítették át primitiv járóműveiket a legveszedelmesebb helyeken is.

L. Schultze.

Dr. Schultze megállapította az Augusta folyásának irányát, valamint azt is, hogy a nagy szeszélyességgel kanyargó folyó a Viktor Emanuel-hegységben ered, míg ennek déli lejtőjén, de már Brit-Új-Guinea területén, a Fly folyó fakad.

Közel ezer kilométernyi utat tettek a nagy folyón, eddig teljesen ismeretlen tájakon. Dr. Schultze, a Kaiserin Augusta folyó mindkét partján, Új-Guineának olyan őslakóival ismerkedett meg, a kikről eleddig semmiféle hirt nem hallott a tudományos világ s így gazdag adalékokkal gyarapította Új-Guinea ősi bennszülötteinek néprajzát.

Schultzet sem kimélte a tropusok csunya betegsége, a malária, sőt pár héttel ezelőtt, még odahaza Kielben is, csak újra visszaesett az Új-Guineában szerzett bajba. Lábbadozó betegként sietett hozzánk, hogy nagy tetszéssel fogadott előadását megtarthassa.

Dr. Lasz Samu.

FATME.

REGÉNY. (Folytatás.)

Irta **Jansen Börge.** — Fordította **Bittó Auguszta.**

De erre nem volt ideje, mert még ugyanabban a pillanatban Fatme lábaihoz vetette magát s térdét átkarolta, mialatt jajgatott.

— Segítsen rajtam, tábornok úr, mondja meg neki, hogy bocsásson meg nekem! Hiszen én őt oly nagyon szeretem. Én semmi rosszat nem akartam tenni! Én soha többet nem fogok aludni!

— Mit? — kiáltott a tábornok, egészen megzavarodva — soha többet nem aludni? Keljen csak fel, keljen csak fel, jöjjön csak! Én fogok magán segíteni! Én azonban önt nem értem! Ugyan miért is nem aludna többet? De most, kedves jó asszonykám, keljen csak fel.

— Nem, nem! Én addig fel nem kelek, tábornok úr, míg nekem meg nem igérte, hogy rajtam segíteni fog.

— Igen, igen, ezt megigérem, ezt megigérem önnek!

Erre felugrott. Szemei ragyogtak. A tábornoknak erőltetnie kellett, hogy egy székre leüljön, aztán így szólt hozzá:

— Most először is arra kérem, tudassa velem, mi hozta ki annyira a sodrából. Kvicala csak nem halt meg?

— Meghalt!? — kiáltá rémülve s szemeit borzalom tölté el.

— Az égre! Hisz én nem mondom, hogy meghalt, — folytatá a tábornok — én csak azt kérdezem, hogy bajban van-e vagy baleset érte-e őt?

— Egy harmonika!

— Egy har-monika! — kiáltott fel a tábornok és székére hanyatlott vissza.

Aztán rövid szünet állott be, mialatt a tábornok csak azt az egy szót mormogta maga elé:

— Har-monika!

És most Fatme hosszasan kezdett magyarázni; a tábornok csak felét értette meg, de végre mégis annyira jutott, hogy a helyzetet áttekintette, azután így szólt:

— Legkedvesebb, legjobb asszonyom, én biztositom önt, az egész csak félreértésen alapszik. De most kezdjük az egészet elölről s az első az lesz, hogy egy pohárka bort iszunk.

Az asztalon álló boroskancsóból két pohárba öntött.

— Hm! Őszintén megvallva, ezen történet után szükségem van egy kis erősítőre és magának nagyságos asszonyom, a dupla adag sem fog megártani. Azután, mint jó pajtások, nyugodtan meggondoljuk a dolgot!

Mialatt Fatme kóstolgatott poharából, ő fenékig kiürítette s hátratámaszkodva székébe, így szólt:

— De most mondja meg mindenekelőtt nagyságos asszonyom, hogy miért épen hozzám jött ez ügyben?

Meglepetve nézett reá Fatme és így felelt:

— Bocsásson meg, tábornok úr, de hiszen ön a mi főnökünk!

— Igen, igen, mindenesetre az vagyok. De önnek más okának is kell lennie és én azt szeretném tudni. Tehát miért jött hozzám?

— Mert ... mert ö mindig oly jó és szeretetreméltó! — hebegé szemlesütve.

— Úgy? Az vagyok?

— És mert ... mert a mi esküvőnapunkon egy oly szép beszédet mondott.

— Úgy, tehát tetszett önnek?

— Oh, igen, gyönyörű volt! Az egész beszédet még szóról-szóra kivülről tudom!

— Mit nem mond! Ez több, mint a mit vártam volna!

Ez önérzetének igen hizelgett.

— Igen, én önt, tábornok úr, első nap óta igen megszerettem és nekem már senkim sincs e világon. Apám ...

— Az ön apja ... az egy derék ember. Én őt igen szívelhettem.

— Ismeri tábornok úr az én apámat?

— Na épen egy kicsit, azaz csak nagyon keveset! — sietett hozzátenni.

— Egy sajátságos, nyomasztó szünet állott be. Ezután Fatme félénken így szólt:

— Ez volt az ok, a miért önhöz jöttem.

— Tehát mint egy apához, úgy jött hozzám. Kedves, kicsi asszony, ez derék volt magától!

És felugrott s megszorította kezét.

— Igen, igen, ez derék volt magától és nem is fogja megbánni. Én mindent meg fogok tenni, mi csak tőlem kitelik, hogy útjait egyengessem. Hát van-e még valami a harmonika meséjén kívül, a mi a szívét nyomja?

A felelet nem jött mindjárt. Azután halkan megszólalt:

— Igen, még valami!

— Úgy, úgy. Ezt úgy is gyanítottam. Nem tudtam volna elképzelni, hogy csak a harmonika miatt haragudott meg oly nagyon. No, mi fordult elő még?

— Boszankodott azért, hogy én Wient, Berlint és Nagasakit nem ösmertem.

— Nagasaki? Ki az a Nagasaki? Én sem ismerem.

— De én ismerem Nagasakit. Az egy kikötő és kereskedelmi város Kiusiun, Japánban, százhétezernégyszáztizenhat lakossal.

— Ez őrület, Kiu-, hogy is mondják, Kiusin. Hiszen maga valódi professzor!

Most rövid magyarázat következett, először, hogy mi is az a professzor és azután Fatme tartott a tábornoknak egy hosszabb földrajzi előadást. Midőn elkészült vele, a tábornok egész megelégedetten mosolygott, kezét simogatta és így szólt:

— Majd meglátja, még minden jóra fog fordulni. Maga egy igazgyöngy. Ha a mi ujonczaink magához hasonlítanának, akkor nekünk, szegény tiszteknek, nem volna annyi dolgunk. De megbocsásson, egy hibája van, és ez az, hogy férjével szemben nagyon alázatos. Azt mi férfiak nem birjuk tűrni. Ha szabad valamit tanácsolnom, úgy azt ajánlom, hogy fel a fejjel és ne alázza meg magát előtte.

Egészen megijedve nézett a tábornokra.

— De hiszen ő a férjem!

— Épen azért barátja, nem pedig ura és parancsolója! De hiszen az egész úgy is csak félreértésen alapszik. Ha jól megfontoljuk a dolgot, azt mondhatjuk, hogy misem történt. Hiszen Kvicala magát csak egy rosz szóval sem illette!

— Nem, semmit sem szólt. Inkább vert volna meg!

— Megverni önt! Pfuj!

— Olyan furcsán nézett reám. Oh, én oly boldogtalan vagyok!

— Nem, kedves asszony, maga megint boldog lesz. Bízzon bennem. Én Kvicalát úgy ismerem, mint önönmagamat s őszintén mondom, igen szeretem őt. Úgyebár, ebben megegyezünk?

Fatme szemei ragyogtak.

— Úgy, most menjen haza s mondja meg neki ... nem, inkább ne szóljon semmit, mert még a mi kis ártatlan találkánkról roszat gondolhatna.

— Találka, mi az?

— Oh semmi, semmisem! Tehát a viszontlátásig és a jövőben ezután vidámabb arczot? Én pártfogolni fogom önt, én szivesen leszek édes apja. De azután megkivánom, hogy kis leányom boldog legyen. És egyet ne felejtsen: Fel a fejjel!

— Ha csak képes leszek reá! — felelt és távozott.

A tábornok visszaesett székébe, kinyújtá lábait s hamiskásan mormogá:

— Átkozott gyönyörű ujoncz!

XVII. FEJEZET.

Útközben szünetlenül a tábornok utolsó szavaira gondolt. Igaza volt neki? Meg fogja tudni ő Vukot e módon nyerni? Hátha megkisérlené? De mégsem, hiszen az ő férje, az ura! Mialatt ő így tünődött, az alatt Vuko otthon egyik szobából a másikba ment, majd újra, meg újra és szünetlenül az ablakon nézett ki.

52. SZÁM. 1898. 905 BUDAPEST, DECZEMBER 25. 45. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt { egész évre **12** frt, félévre — **6** ‹ | Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre **8** frt, félévre — **4** ‹ | Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK { egész évre **5** —, félévre — **2.50** | Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott víteldij is csatolandó.

RÉGI MAGYAR KARÁCSONYÜNNEPLÉS.

Az elmúlt századok irtó harczai, véres küzdelmei között, bizony nehéz időket élt a mindenfelől ostromolt magyarság s valójában csoda, hogy annyi zivatarok közt végkép el nem tűnt e haza földjéről, mint annyi más nemzet már előtte. De a karácsony ájtatos éneke mindig átcsengett százados szenvedéseinken is, immár kilencz század óta; s e nép tisztán megőrizte önmaga iránti hitét, bizalmát, szokásaihoz és erkölcseihez való ragaszkodását. Mennyi fájdalom panaszát enyhítette meg a karácsony éneke, hány biztató remény újult fel évről-évre ez ünnepen!

De szentebb, magasztosabb is volt a karácsony régebben a nemzet gondteljes életében; hiú világi mulatozás ritkán rontotta emelkedett hangulatát; a régi magyar karácsony az evangélium igazi ünnepe volt.

A mint az advent elkövetkezett, a birói székek abbahagyták működésüket legtöbb megyében. Az advent előestéjén indított adóssági keresetek azonban a szepesi városok régi joga szerint kedvezményes időben indított kereseteknek tekintettek, a melyeket tizennégy nap alatt kellett megfizetni. Ennél csak a húshagyót megelőző két héttel indított keresetek birtak még több kiváltsággal, a melyeknek fizetési határideje három nap volt, a megitélt esküt pedig nyomban le kellett tenni.

Sem törvényes, sem országos szokáson nem alapult ugyan a karácsonyt megelőző négy hétnek ezen általános törvényszüneti sajátossága; de mivel a keresztény egyház kezdettől fogva ünnepi időnek tekintette az adventet: annálfogva a legtöbb megye követte ezt a szokást, vagy legalább is a többi törvényhatóságok eljárásától tette függővé a birói székek összehivását mindaddig, míg a reformáczió el nem törülte végkép, mint a pontos és gyors igazságszolgáltatás érdekeivel ellenkezőt.

Történhetett ez idő alatt akármi, a karácsonyi ünnepet megelőző hetek csöndjét nem zavarta meg a birói hatalom megtorló intézkedése. Mintha a Megváltó közeledő léptei neszét figyelte volna néma áhitattal az egész keresztény világ: elcsöndesült minden torzsalkodás; csak a hit és szeretet magasztos ereje uralkodott a lelkeken.

Szigoruan tiltva volt az egész adventen át a táncz is, súlyos büntetés terhe alatt. Még pedig

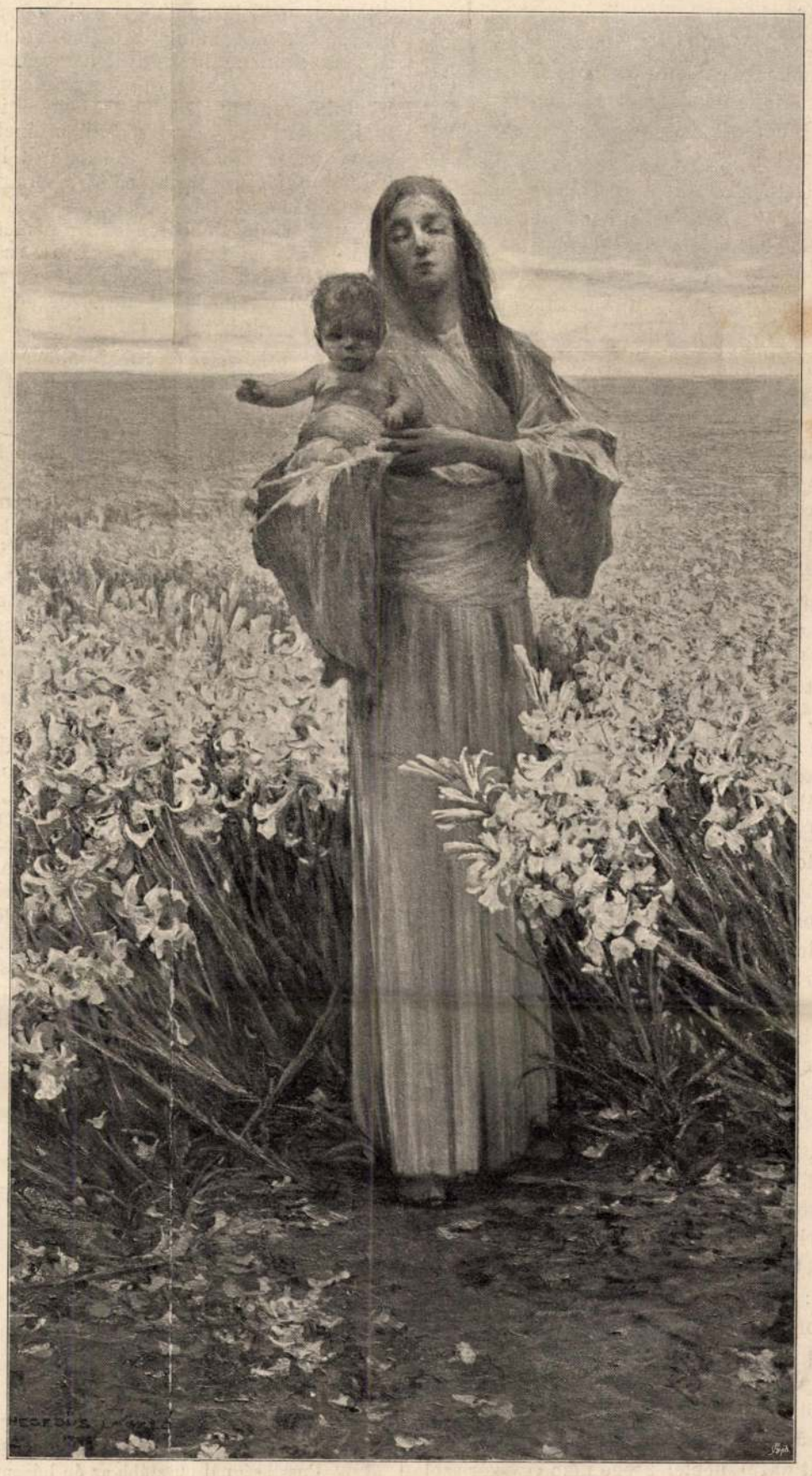

MADONNA. — Hegedüs László festménye a Képzőművészeti Társulat téli kiállításán.

24 forint birság volt kiszabva a czéhekre s 12 pálczaütés vagy 12 forint a legényekre és szolganépre. Ugyanannyi pénzbüntetés vagy kétannyi pálczaütés volt a büntetése azoknak is, kik a tilalom ellenére ily mulatságokat és evés-ivásokat elnéztek, vagy házukban megengedtek, s a kiket kártyázáson vagy koczkázáson értek. Csak az úton levőknek vagy betegeknek szolgáltathatott bort a korcsmáros is.

Két héttel karácsony ünnepe előtt, s két héttel utána idegen lábbeli-készítő nem vihette a piaczra a város falain belől czipőit, csizmáit, idegen szabó nem bocsáthatta vásárra posztóját. A polgárság ily módon védelmezte a város benszülött lakóit, hogy az idegen verseny ne rövidítse meg őket tisztes keresetökben.

Karácsony szombatja éjjelén 10 órakor megkondúlt az első harangszó, melyet 11 órakor követett a város összes harangja, ünnepélyes zúgással hirdetve a szent éj nagy eseményét. Rendes harangozónak hire sem volt még akkor; virgoncz diákgyerekek csimpajkodtak a himbáló harangkötélbe. A ropogó hóban lámpással bukdácsoló alakok dideregve bújtak a rókamálos bundákba, miután otthon gondosan letakarták a tűzhely pattogó parazsát, és úgy mentek az éjféli istenitiszteletre, hol a mise alatt körüljárt a persely, melybe bőven hullatta a kereszténvi irgalom a jótékonyság filléreit. Zárt sorokban vonultak a templomba a nemes kommunitás és a senatorok is. Elől a nemzetes «furmender» úr és a tekintetes nemes tanács foglalta el tekintélyes arczczal székeit, «mivel hogy Isten ő szent felsége az magistratusokat nevezi világ világosságának». Utánok a czéhek, melyeket egy font viasz büntetés terhe alatt kötelezett a törvény az istenitiszteleten való szorgalmas megjelenésre. Komoly buzgóság és mély vallásos hit ömlött el minden arczon; a fegyelem szigorúsága méltóságossá tette az ájtatos gyülekezet magatartását. Ki és bejáró, későn érkező, vagy szórakozottan ácsorgó hiveket nem ismertek e patriarkhális idők. Mikor a pap a szószéken megjelent, mikor a harmadik beharangozás megtörtént, mindenkinek helyén kellett lennie; a későn jövőt ép úgy büntetéssel sújtotta a jámbor megbotránkozás, mint azt, a ki a prédikáczió vége előtt ment ki az Isten házából.

A másnapi istentisztelet alatt is szigorú renddel őrködtek, hogy a vallásos hangulat ünnepélyességét ne zavarja semmi. Útczákon vonuló társzekerek nem törték meg a kegyeletes csendet, sem zsivajgó kofahad lármája. Mészárosok csak a reggeli prédikáczióra való harangozásig tarthatták nyitva székeiket, épúgy a kenyér-, bor-, kalács- és pereczárusok boltjaikat. A korcsmák tartoztak bevonni czégéreiket az istenitisztelet befejezéséig s betegeken és gyermekágyas asszonyokon kivül senkinek sem mérhettek ki bort. Elnémult a zene minden nyilvános és magánhelyen; a ki hegedült, czimbalmozott, kobzolt, lantolt, sípolt háznál vagy korcsmában, «a hegedűt elveszik és a földhöz verik s magát is az kaliczkában teszik», mint a régi rendtartás mondja. Útra kelni sem tartották istenes és kereszténvi dolognak az Úr születése hetében.

És a mig a népség örege, ifja, férfia és asszonya a karácsony napjának mély áhítatával ment a szentegyházba, hogy az orgona felzendülő hangjai mellett zsolozsmával dicsérje a «magasság Istenét»: künn a város kapui bezárultak, csikorogva fordúlt sarkán a nehéz tölgyfa-ajtó, mely előtt fegyveres drabantok és polgárok álltak őrt, hogy a hivságos világ minden érintkezésétől megoltalmazzák, a gonosz kapzsiság minden támadásától megvédelmezzék a lakosságot. Mert a kiürült házak néptelensége nem egyszer szolgáltjó alkalmúl a portyázó török rablóhadak betöréseire; sok véres karácsonyról regél a harczias múlt idők krónikája, a midőn csavargó zsoldoshadak ünneprontó és szentségtörő merénylettel fosztogatásra használták fel a templomban összegyült nép távolléte idejét.

Nem illett a régi keresztények tisztes hagyományaihoz még a ma divatozó Betlehem-járás sem, sőt Kassa városa tanácsa 1617-ben egész megütődéssel tapasztalta, hogy, «karácsony szombatján éjjel mezítelen karddal járnak, farsangolnak, csillaggal járnak, sőt még az asszonyi állatok is éjjel farsangolnak férfiúi ruhába öltözvén, mely dologért — teszi hozzá a följegyzés — Úr Istennek haragja száll reánk, ha elszenvedjük». Ugyanezért a tanács keményen meghagyta a bírónak, hogy a czirkálókkal vigyáztasson reájok s elfogatván, érdemök szerint büntesse őket.

Pár évvel utóbb még élesebben elitélte «az farsangosok szöges lámpással való járását, melyet csillagnak neveznek» s melylyel — úgymond — «ez időn is igen bátorságosan majmoskodtanak». Érdekesen adja aztán okát az ily mulatságok eltiltásának. «Mivel penig mi édes Idvezítőnknek születését nevetségre, játékra és részegségre fordítják, mostantul fogva ennekutána soha ne legyen. Az ki cselekszi, Istentül várja haragját fejére . . .»

Máskép áll a dolog a karácsonyfákkal. A karácsonyfákra nézve egy általánosan elterjedt vélemény azt tartja, hogy csak e században honosúltak meg nálunk is, német szokás alapján. Ez azonban nyilvánvalólag csak tévedés lehet, mert már Nagybánya városának egy 1633-iki statutumából látjuk, hogy eltiltotta a tilalmas erdő vágatását még a bírónak is, s e város jobbágyainak tette feladatává, hogy «a *karácsonfáját* az Tarmezeiből» hordathassák. Úgy kell lenni tehát, hogy a karácsonyfát ismerték — legalább eredetileg német lakosságú — városainkban már a XVII. században is; utóbb talán kiveszett egy időre e szokás s csak később támadt fel újra idegen, Németországból eredt hatás alatt.

A régi erkölcsi és vallási felfogás minden ridegsége mellett sem hiányzott tehát hajdani karácsonyi ünneplésünkből a melegebb szin, a kedélyesebb bensőség. Vagyonosabb, előkelőbb körökben fényesebben, zajosabb külsőségekkel is ünnepeltek. A fiatal Nádasdy Ferencz például 1568-ból Bécsből nagy örömmel írja, hogy az udvar a karácsonyt többek közt egy mythologiai pásztorjelenet előadásával is akarta ünnepelni, melyben a császár fiai «sok főembör gyermekin» kívül őt is felszólították, hogy szerepet vállaljon, s nevelő mestere engedélyével, egy istenasszony szerepét osztották neki, mely czélból sürgetőleg fordúlt anyjához, hogy küldjön neki jelmezéhez «két dolmánra, egy subára és egy fölső ruhára való aranygombokat», továbbá «fegyverderekat, kézijat, tegzet, aranylánczot». De a szegényebb néposztály is kivette részét a karácsony örömeiből. Voltak helyek, a hol régi szokás szerint ingyen kalendáriumokat osztottak ki a polgárság közt, s voltak, a hol bő lakomában részeltették a diákságot és szegény népet. Körmöczbányán még az orgonistának és templomi karvezetőnek is tyúkot, sajtot, borjúhúst, stb. osztottak ki az ünnepi szent misén való közreműködésükért.

Igy zeng föl a távol századok életéből is a karácsony öröme, megelégedése. Megfogyatlanul, friss bájában újúl föl évről-évre ma is, hogy tanúságot tegyen a népek nagy összetartozandóságáról, a múló idők örök érzelmeiről, melyeknek el nem homályosuló varázsa ragyog le a karácsonyfa hervadatlan üde zöldjéről.

V. S.

KARÁCSONY-EST.

Alig szállong pelyhe még a hónak,
Hire sincs a téli zimankónak.
Csak a szél zúg; ablakomat rázza,
— Szállást keres talán éjszakára? —
Csak maradj künn, nyughatatlan lélek!
Bánatommal így is alig férek,
Máshol keress tanyát, ne én nálam,
Pusztaságnál pusztább az én házam!

Vérpiroslón, hogy leszáll az alkony,
Szent zsolozsma zendül minden ajkon.
Fenn, kigyúlnak a csillagvilágok,
Lenn, a földön ugyanannyi lángok.
A hány ablak, mindenik világít,
Mindenik ház szentegyházzá válik
S száll az éjben, csendesen az ének:
«Békessége lőn a földi népnek».

Nékem is volt, nem is olyan régen,
Szent Karácsony! boldog ünneplésem!
Az angyalok tanyája volt házam,
Gyermekim közt fényes égben jártam.
A világtól elvonúltan éltünk,
Egy menyország volt a mi kis fészkünk,
S zúghatott künn a vihar danája:
Feleletünk kaczagás volt rája.

Múltak évek . . . Változott a játék,
S mintha egy bús temetőben járnék:
Körüllengnek, mint megannyi árnyak,
Tört remények, füstbeszállott vágyak.
Kis szobámban búsan üldögélek,
Mint ha egy-két szóm még lenne vélek . . .
Be se várják, a mig nyílik ajkam:
Szánakozva, jót nevetnek rajtam!

Vigan lobog a kandallóm lángja,
Tűzes nyelvét ősi cser szilánkja
Reám ölti, csúfot űz belőlem,
— Tán a búmat irigyeli tőlem? —
Álmosan néz rám a mécs világa,
Mint ha most más arczokat kivánna . . .
Kósza szélvész ablakomon zörget,
Azt kérdi tán: «Hova tetted őket?»

Földiekre boldog éjszakában,
Tépelődöm lélekölő lázban;
Mint megannyi hazajáró lélek:
Körüllengnek szomorú emlékek.
Tintafolt is szemem közé bámul,
Szobácskámnak iróasztalárul
— Kis fiacskám ejté oda, régen,
Hogy először volt toll a kezében! —

S hogy szinültig teljék a bú kelyhe,
S nyugtát lelkem sehol meg ne lelje;
Rám mosolyg egy régi kép a falról,
Susog ajka szerelemről, dalról;
Minden szava kigyó szisszenése,
Egetrabló angyal hitszegése,
Érdemetlen megfogamzott átok . . .
Óh miért is hallgattam én rátok!?

Éjfélt konog már a toronyóra.
Beteg lélek, eredj nyugovóra!
El is mennék, de im ajtóm zára
Nagyot pattan . . . Félve nézek rája.
Túlvilági fény árad be rajta,
Égi angyal tárva nyitva tartja,
Napsugárból van ruhája szőve,
Bárányfelhő a csipkekendője.

Összefogva csillagos köténye
Szemvakító bűvös arcza fénye;
Szóra nyílik bibor-rózsás ajka,
— Tán a hajnal felejtette rajta? —
Szétsimítja szerteomló fürtit,
— Holdsugár az, mely habokban fürdik, —
Páros csillag van tűzve beléje
S harmatgyöngyből van a diadémje.

S hogy körülnéz: elborúl orczája,
— Mint a nap, ha felleg borúl rája. —
Szomorúan rám tapad szemével,
«Homlokodon mért e borús éjjel?»
— Szánva kérdi — «mért ily bús magányban,
Földiekre boldog éjszakában?
S hova lettek drága kicsikéid?
Nézd, mennyi sok szépet hoztam nékik!»

És kibontja csillagos kötényét,
S angyaloknak égi küldeményét
Mind ott látom . . .! csupa gyermekjáték,
S mégis mintha menyországba látnék!
És remegve karjaim kitárom;
Óh ne hagyj el bűvös égi álom!
Óh maradj itt, s könyeim töröld le,
Ha csakugyan béke szállt a földre!

Szalay Károly.

AZ ELLENSÉG. — Hegedűs László festménye.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Vas. Ujs. 1898. 303-l.
(A Műcsarnok kiállításáról)

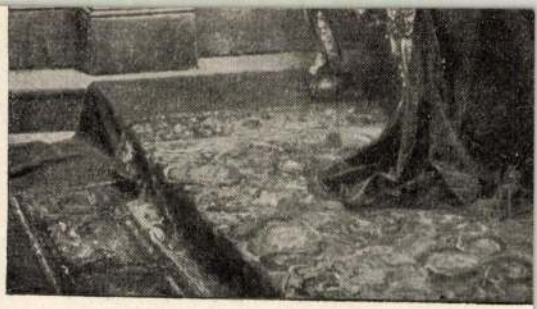

Augusztinovicz Alexander: *Se*

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULA

ét újabb füzet hagyta el a sajtót. Egyik Katona *Bánk-bán*»-ja, jegyzetekkel ellátta Zoltán Vilmos. A másik: *Az 1848—49-ik szabadságharcz vértanui*, szabadsághacz félszázados évfordulójára irta dr. Vajda Emil. Gróf Batthyány Lajos külön arczképé-el, és az aradi tizenhárom vértanu csoportos arcz-képével. Egy-egy füzet ára 20 kr.

Füzetek. *Emlék*, negyvenéves csurgói tanársága latt megjelent dolgozataiból összeállította *Héjas* Pál, ref. főgimnáziumi tanár. Egy része alkalmi dolgozat (emlékbeszédek), másik része «kalászok» az ntik világ mezejéről. Csurgón jelent meg s ára forint. — *A deési kaszinó története*, irta Kádár József.

Nemzeti szinház. A nemzeti szinházban április 22-ikén került szinre a «*Bohéme-világ*», *Murger*

manynyal és gonddal állította össze a terjedelmes jogi és történeti anyagot. Külön fejezetekben tárgyalja a 48-iki nagy átalakulást, azután az abszolutizmus kisérletét, a 67-ki kiegyezést, a dualizmust,

Eletkép ezuttal is sok látható a kiállitáson. Kedélyes és vidám tárgy *Hegedüs* Lászlóé, melynek «*Az ellenség*» czimet adott, s tényleg csakugyan hadi lábon élő feleket mutat, katonát és czivilt, kiket humorral fegyverzett föl a festő. A hadgyakorlaton levő katonák, kiknek a sipkájokon látszik a fehér vászonszalagról, hogy csakugyan ellenségek, falusi korcsmába tértek be. Nem látszik rajtok, hogy tudomásuk volna az ellenséges területről. Pedig csakugyan itt az ellenség. A míg ők a csinos korcsmárosnét veszik ostrom alá, ugyanazon asztal túlsó végén ott van az ellenség: egy parasztlegény. Magában egyedül ül, ott, a hol máskor bizonyosan jobb dolga volt, a hol most is akadna helye a szép asszonynak. De hát katonáké a világ. A menyecske még kacsint is a portyázó katonákkal s a legény savanyún nézi a nyalka ellenséget. Gondolhatja, hogy esztendőre neki is módjában lesz az uniformis hatalmát venni magára; vagy visszaemlékezhetik, hogy ő sem volt különb. Az ellenség azonban rá sem figyel.

A külföldi képekről se feledkezzünk meg. Kiállításainkat elég jónevű művészek keresik föl, gyakran elsőrangúak is. A tisztességes vendégszeretetet rendszeresen a múzeum képtára gyakorolja, melyet évről-évre gyarapitanak külföldi és hazai művekkel.

Hegedüs László

A Műcsarnok tavaszi tárlata

A Könyves Kálmán jogosításával

HEGEDÜS LÁSZLÓ: IMÁDKOZÓ ASSZONYOK

A cselédeknek pedig azt mondtam, hogy (csengőn felkacagott a visszaemlékezésre), hogy egy haldokló gesztenyesütőnél fogom az éjszakát tölteni . . .

— Elhitték?

— Rögtön. Lásd, milyen jó, ha az ember egy csomó jótékony egyletnek a lelkes, munkás tagja?

Radnóthy gyanakvólag nézett reá, mert, bár ez a jártasság — esetleg — bűntudatát szállítja operettnívóra, mégis, mégis a hiúságán ejt olyan mély sebet, amit nehéz lenne kigyógyítani . . . Oroszváryné kitalálhatta gondolatát.

— Csalódol, drága, — súgta bizalmaskodva. — Igazán. Bizony Isten! Te vagy „az első". — Nevezd véletlennek, ügyetlenségnek vagy gyávaságnak, — de tény, hogy így van. Hiszed?

— Hiszem, — felelt Radnóthy s máris ott térdelt két pici láb előtt és csókjai izzó parázsát lehelgette rájok.

Jolántha kicsapongó kedvvel szökött fel helyéről.

— Most gyere, — rendelte, — játszd el a nótámat. Azt, amit hozzám írtál.

— Muszáj?

— Már hogyne.

A gróf fenékig ürítette a feléje tartott pezsgős poharat, aztán tettetett unalommal a zongorához ült.

— Ez az? — kérdezte egy mélabús magyar nótába kezdve.

— Dehogy is. Mondtam már, hogy azt játszd, amit hozzám írtál.

— Hisz' ez is az . . . meg még ég tudja hány. — Vallotta Béla gróf tréfásan, félig szégyenkezve.

— Igazán? — s a kis szőke fej szerelmesen simult a szép barna fejhez.

De mintha a fiatal asszony ez egy éjszakán végig akarná kóstolni mindazokat az érzéseket, örömöket és diadalmakat, melyekre annyi évig vágyott.

— Tudod, mire volna kedvem? — kérdezte csillogó szemmel állva Radnóthy elé.

— Nos?

— Ennek a mai estnek az emlékére egy dalt, vagy nótát vagy kuplét, — írni, veled. Igen, igen. Te a zenét, én a verset, jó?

— Most? Rögtön?

— Persze.

— Hogy jut ilyen eszébe, mi? Micsoda kis szeszély-magazin maga!

Jolántha könnyelműen vonagatta vállait.

— De ha vágyom reá.

— Akkor persze, — parancsára, felség!

Oroszváryné a mellette levő hintaszékre vetette magát, amíg térdét összekulcsolt keze közé vette, néhány percig teljesen átadta magát gondolatainak. Mivel szemeit lezárta, csakis lassu, egyenletes himbálása jelezte, hogy nem alszik.

— A megtestesült ritmus! — ujjongott Radnóthy néma gyönyörűséggel. S valóban csodásan szep volt így, amint hol közeledett, hol eltávolodott. Puha fehér selyemruhája lágyan fogta körül, s engedelmesen

Uj Idők 1907. XIII. 32. k.

alkalmazkodott minden mozdulatához. Most úgy tünt föl, mintha szobor lenne, hogy a következő percben már csak félig elmosódott, félig eltompított álomképnek lássék.

— És ennek a férje az, aki a napsugarat csak a spectrum analysis céljából veszi tudomásul! — nevetgélt Radnóthy, s egyszerre, egy római imperátor közönyével gondolt legyőzött vetélytársára, a jó öreg gyámra.

— Irjad! — rendelte most Jolántha s a gróf alázatos engedelmességgel legott szót fogadott. A vers pedig, amit a szép asszony diadalmasan, szerelmesen két korty pezsgő közé ékelve lediktált, ilyen formán hangzott:

Azt hiszi a gazdag ember
— Ugy-e, úgy van édes? —
Hogy ellopja a kenyeret
Ki hozzá jut, s éhes.
Pedig dehogy lopja
Csak úgy nézi lopva,
Mert nagy ám a fényes
Kényes s ah! erényes...
Mert nagy ám a fényes-kényes
Koplalók hada!..

Azt mondja a csúnya asszony
— Ugy-e, úgy van drága?
Hogy minden szép urát csalja,
Csak akadjon párja.
Pedig dehogy csalja,
Bárhogy is akarja,
Mert nagy ám a fényes
Kényes s ah! erényes
Mert nagy ám a fényes-kényes
Koplalók hada.

Szerencsénkre, ez minálunk
Ugy-e, úgy van szentem?
Bajt nem okoz, mert egy kicsit
Csalónak születtem.
S te mi vagy? — Csók-Tolvaj!
Ejh nem bűn az, nem baj!
Csak ne sejtse fényes
Kényes s ah! erényes
Csak ne sejtse fényes-kényes
Koplalók hada!

— Hurráh! Éljen! Hisz ez a siker! — lelkesedett Radnóthy máris a zongoránál ülve.

Jolántha egy cigarettára gyújtott és odaállt a háta megé.

— Lássuk! — incselkedett.

A gróf pedig, a vérbeli zenész gyönyörűségével kezdte a melódiát kicsalogatni hangszeréből.

— Ez jó. Ez nem... Oh ez egy csöppet sem... De lásd! ez pompás! — birálgatta a szép asszony, sőt, temperamentuma biztos ösztönétől vezetve minduntalan javított is, igazított is valamit a keletkező dallamon.

— Most már én is azt mondom, hogy ez a siker! — örvendezett, amikor vers és dal teljesen összesimulva perdült, kacagott a gyorsan lebbenő kezek varázslatára. — Igérd meg, hogy még holnap elküldöd Koroknaynak.

— Gondolod?

— Persze, hogy gondolom. Úgy tudom, éppen egy operett-premiérre készülnek; nos, fogadom, hogy a kis Csattogányi Elza remekül fogja énekelni.

— Magam is azt hiszem . . . de . . .

— Már megint félsz? Ugyan maga gyá-va! . . .

— Jól van. Elküldöm. De, ha megbánjuk? késő talál lenni.

— Ha megbánjuk . . . — felelt Oroszváryné elbizakodott kacérsággal, és könnyelműen, gondtalanul dudolgatni kezdte, hogy:

Ejh, nem bűn az, nem baj!
Csak ne sejtse fényes
Kényes s ah! erényes
Csak ne sejtse fényes-kényes
Koplalók hada.

III.

És a siker valóban szárnyaira kapta azt a pajzán dalocskát. Mint valami ragadós betegség, terjedt az szerteszéjjel. Öregek zümmögték. Gyermekek dalolták. Szerelmes párok suttogták egymásnak. Dadák altatták vele a kisdedeket. A primadonnák pedig „ereszd a hajam"-ig versenyeztek érte.

Radnóthy a szerző kevélységével ült egy-egy páholy mélyén s hallgatta, amint a közönség — ez a siker legbiztosabb jele — együtt énekelt a divával. S ha társaságban valamely szép asszony „tolvaj úr"-nak szólította, nagy gyönyörűséggel szerénykedett.

Csak Jolátha viselkedése aggasztotta. Mert az a vakmerő asszony kezdte az elővigyázatot sutba dobni. Most már mindennap ott volt a Hunnia-színházban, ahol Csattogányi Elza alig győzte az ujrákat. Sőt, legujabban, férjével jött oda.

— De hisz ez képtelenség, — figyelmeztette a grófot.

— Miért?

— Mert megeshetik, hogy túlzott közönyéből, (amely mégsem természetes, tekintve, hogy nap-nap mellett eljár azt a dalt meghallgatni), valaki megsejti a valót.

— Jó, jó . . . — kacagott Jolántha, és mindössze annyit változtatott a kínos helyzeten, hogy Pálosy Nándor báróval kezdett kacérkodni.

— Hogy minden gyanusításnak elejét vegyem, — mondta a grófnak csúfolódva.

— És az öreg úr? Igazán semmit se vesz észre?

— Semmit. Vagy igen: Pálosyt, — s az asszonynak gyönyörűsége telt abban, hogy a gróf milyen dühösen tekint ilyenkor reá. Mert tényleg dühös volt az ilyen beszédért. Néha szeretett volna Oroszváryhoz rohanni, s a fülébe kiabálni az asszony árulását, de aztán eszébe jutott, hogy az az árulás nemcsak a férjnek szól, s ez még dühösebbé tette, de egyúttal el is némította.

Pedig most már mind ritkábban találkozott Oroszvárynéval. Talán, mert napról-napra jobban kínozta mellette a rossz lelkiismeret. Jolántha pedig kezdett rájönni, hogy ő tulajdonképpen olyan, mint a gyermek, ki óriási fáradság árán épit homok-várakat a tenger partján, de aztán, egész közömbösen nézi, hogy miként mossa el azt az új hullámokkal érkező dagály.

Jolánthát sem a vár érdekelte, hanem a felépítése. Valószínűleg *akkor* se szerelem vitte őt Radnóthyhoz, de a titkolódzás, az önmagával vívott harc, az őrszemek kijátszása, szóval — *izgalom*. És ezt, — úgy sejtette, — ezután elérheti anélkül is, hogy folyton a férjét emlegessék bűnbánóan.

— Unalmas ember, — határozta el ma is, a színházba érve, s többé nem foglalkozott vele. Különben is nagyon idegessé tette Oroszváry érthetetlen hallgatása.

— Mi bánthatja? — tünődött, férje dúlt arcát, dacos viselkedését megfigyelve, de nem merte kérdezni. — „Lehetséges lenne, hogy valaki mondott neki valamit? — töprengett, s ezután csak lopva mert Pálosy felé nézegetni.

A szemközti páholyban Radnóthynak is föltünt az Oroszváry szürkés sápadtsága, fagyos merevsége.

— Mi lelheti? — aggódott a gróf kellemetlen sejtelmektől gyötörve, s folyton odanézett. De sokáig nem történt semmi, hanem amikor a „Tolvaj-nóta" fel-

Hegedüs László

Uj idők. 1901. VII. 482.

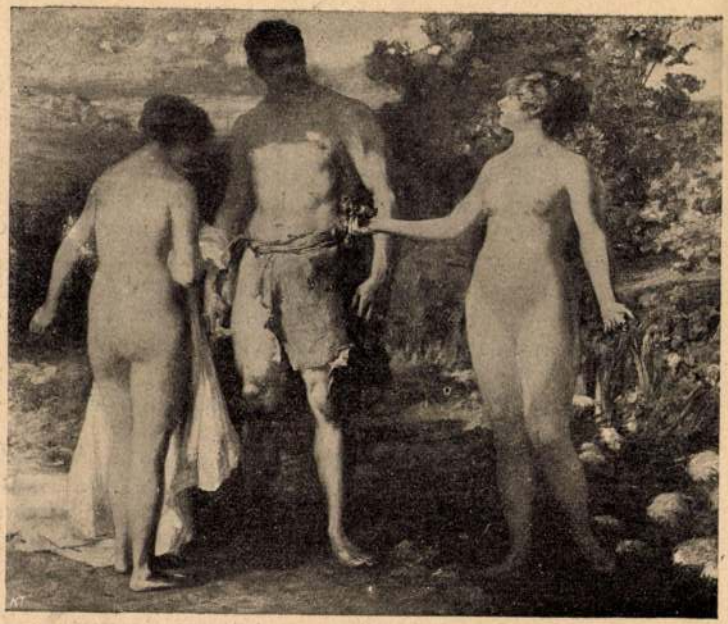

HEGEDÜS LÁSZLÓ: Herkules a válaszuton

tóli tárlata

231. Damkó József: II. Szilveszter pápa átadja Asztriknak a koronát.

8. Hegedüs László: Ave Maria.

Hegedüs László

~~Beszédes J. László~~

179 Beszédes J. László: Iluska.

Képröm. Társ. 1909/10
séli ki áll. Egl.

Hegedüs László

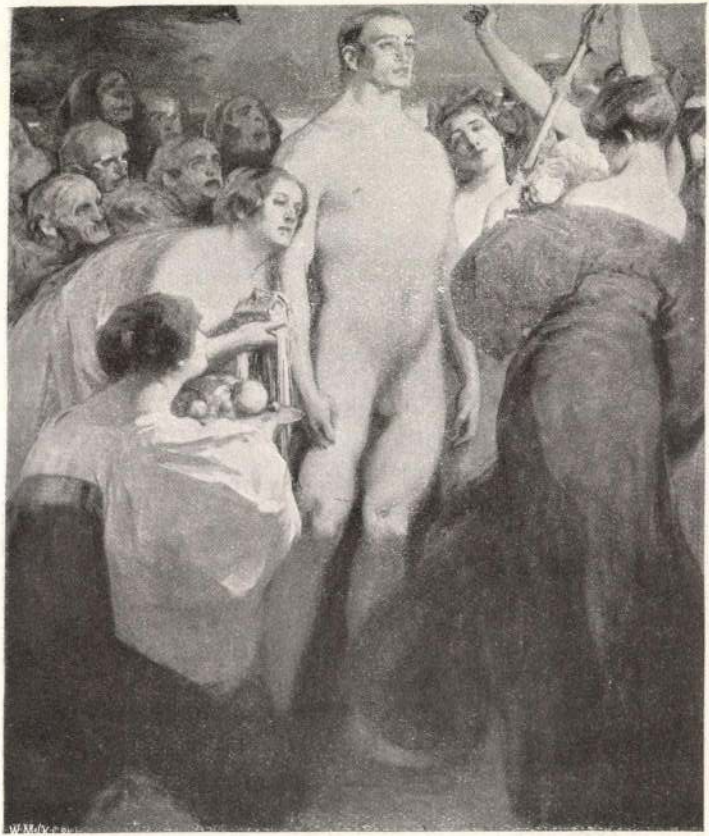

2 Hegedüs László: Egyenes úton.

Hegedüs László festő- és grafikusművész (1840–1911).

Dobi Ádah István 1910-ben iratkozott be a Képzőművészeti Főiskolára, tanárai: Fotenczy Károly és Hegedüs László voltak.

Sz. Kürti Katalin: Dobi Ádah István.
Hajdú-Bihari Napló, 1983. dec. 10.

Hegedüs László festőm. EDK

A szolnoki Képzőm.Egyes. létesített 1901-ben a szolnoki művésztelepet, két házat és 12 műtermet építtetve nyolc törzstag számára. Ezek egyike fontnevezett művész. -Nyáron művésznöv.-k látogathatták a m.t.-t, amely ott évenként kiállításokat is rendezett.

Irod.:Lázár B. Szolnok a művészetben. Szolnok.191
E.6. II. 515 v.575 ? l.

Hegedüs László, főiskolai tanár.

Szolnokon dolgozó néhány művésszel együtt 1899-ben folyamodott a kultusz-minisztérhez, segítené őket a szolnoki művésztelep megalapításához. Rövidesen megalakult a „Szolnoki Művészeti Egyesület".

Zádor István kéziratos feljegyzéseiből: Emlékezése a szolnoki művésztelepről.

Járakunság, Szolnok, 1973. márc. 34. old.

Hegedüs László festőművész

a szolnoki vár helyén felépített, műtermeket 1902. jún. 29.-én adták át a kerelmező művészeknek, melynek a művész is tagja volt.

Egri Mária: Téli Tárlat '76.
Szolnok Megyei Néplap, 1976. dec. 11.

Hegedüs László

1901-ben alakult meg Zolnokon a Művészeti Egyesület. Két bár – 6-6 műtermes lakással épült fel, melyre, beköltözött, a telep első törzstagjaként.

Láttuk, hallottuk.
1972. júl. 7. Pelófi 21.13 | 11 | Ri.

Hegedüs László NDK

Erdőben, Illusztráció az Athenaeum uj Petőfi kiadásához

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

"Az apostol XIV, XVIII., V.,VIII., XIII., X.XV.,I."
Illusztráció az Athenaeum uj Petőfi kiadásához

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

"Szilaj Pista /Záróképp/, "Az apostol XIX.,"
Illusztráció az Athenaeum uj Petőfi kiadásához

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

HEGEDÜS LÁSZLÓ

567. "Füstbe ment terv" Illuszt.az Athenaeum uj Petőfi kiadásához.
568. "Este" "
569. "Szeptember végén" "

Képzőm.Társ. 1899. tav.nemzetk.kiáll.ka t. 63.oldal

HEGEDÜS LÁSZLÓ

563. "Esik,esik,esik" Illustráczió az Athenaeum uj Petőfi kiadásához.
564. Tizenkettőt ütött az óra... "
565. "Egy estém otthon" "
566. "Csokonay" "

Képzőm.Társ. 1899. tav.nemzetk.kiáll.ka t. 63.oldal

MDK

Hegedüs László

Szolnoki müvésztelep kiáll. N.Galéria 1966.okt.

M.D.K.

Hegedüs László

Kisfaludy Károly munkáinak első kötetét illusztrálta művésztársaival együtt, akiket felsorol a lap "Irodalom" c. rovatában "Az irodalom kincsei" cimmel.

Magyar Salon, Bp. 1903. január. 38. kötet 422. lap

MDK

Hegedüs László

Illusztráció Kisfaludy K. munkáihoz. Guache

" " " "

Mücsarnok 1902/3. téli kiáll. kat. 50.l.

Hegedüs László

Karlovszky Bertalan, Kacziány Ödön, Révész Imre, Roskovics Ignác, Spányi Béla, Vágó Pál, Vaszary János Vastagh, Wagner Sándor, Baditz Ottó, Benczur Gyula, Bihari Sándor, Böhm Pál, Deák-Ébner Lajos, Eisenhut ferenc illusztrálják az uj Petőfi kötet diszkiadását, mely az Athenaeum gondozásában jelenik meg.

A HÉT, Bp. 1899. dec. 24.
X. évf. 52. sz.

MDK

Hegedüs László

Illusztráció Kisfaludy K. müveihez. Guache

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll. kat. 50.l.

M.D.K

Hegedüs László
festő

Az 1900-ban kiadott nagy Petőfi albumhoz készített illusztrációkat. és az 1907-ben kiadott díszkiadást is illusztrálta

P. Brestyánszky Ilona: Szárevés az Athenaeum
Művészet, 1969. február – 14 lap.

M.D.K.

Hegedüs László

Cyprián /Andor József/: "Elbeszélések" c. könyvét illusztrálta,-közli az "Irodalom" c. rovat.

Magyar Salon, Bp. 1897. dec. hó. 28. kötet
645. lap

MDA

Hegedüs László, festőm.
1870-1912

Bár rövid ideig volt a telepen, de legmélyebb benyomásait itt nyerte.
itt festette:
Hazafelé c.képét.

dr. Lásár Béla : A törzstagok és a telep többi művészei.- Szelmek a művészetben.c. Emlékkönyv/ifj.Gomla Béla szerk./ a 25 évesjub. alkalmából. 1927. szept.
39.1.

MDK

Hegedüs László, festőm.

A megalakult szelnoki művésztelepre jelentkező első 12 jelenkező között volt Pentnev.

Gerő Ödönné Szelnoki telep.
Művészet. 1904. 217 -226.l.

141. Hegedüs László: Bem Szászvárosnál.

25. Benczúr Gyula: A nemzet hódolása a király előtt Magyarország ezeréves fönnállása alkalmából.

MDK

Müvésztelep Szolnokon

Hegedüs László

Mücsarnok 1899.25.sz.385.o.

MDK

A szolnoki művésztelep ügye

Hegedüs László

Mücsarnok 1899.27.sz. 415.o.

MDK

Hegedüs László

A szolnoki müvésztelep.
Vasárnapi Ujság 1902. 27. sz. 435.o.

Hegedűs László
festő

1899-ben veri tabb festővel a közoktatásügyi minisztert, tegye lehetővé, hogy Svolnokon letelepedjen hessen.

A magyarországi műv. Tört. I. 465.
Corvina 1971

Hegedüs László,

főtanácsos, főiskolai tanár.

1899-ben Szolnokon dolgozott. Több művészbarátjával közösen folyamodott a kultuszminiszterhez a művésztelep megalapításának ügyében érdekében.

Városkultúra, 1935. febr. 15. 46. old.
47.

Hegedűs László, festő MDG

Egyike azoknak, akik már 1899-ben fáradoztak a szolnoki művésztelep létrehozásán.

Kaposvári Gyula: Hatvanéves a Szolnoki Művésztelep 7. l.

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1962. máj. 27.

MDK

Hegedüs László, festöm.

többedmagával a kult.Min.-t kérte a magyarság je
jellegzetes központjában-Szolnokon- való letelepülés
ügyében. /K.Lippich Elek érdeme, h. később ez sike-
rült./

dr. Lázár Béla: A müvésztelep története a háboruig .
Szolnok a müvészetben.c.Emlékkönyv/ifj.Gonda Béla szerk
a 25 éves jub. alkalmából. 1927. szept. 24-25.l.

Hegedüs László.

Művei szerepelnek a szolnoki művésztelep 25. éves fennállásának emlékkiállításán, a műcsarnoki téli tárlaton.

Pesti Hírlap, 1927. dec. 18.

Hegedüs László.

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Tárulat téli kiállításán lévő szolnoki gyűjteményben munkája szerepel.

Esti Kurír, 1927. dec. 20.

Magyar Kirkuk.

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Tanú-
lat téli kiállításán első szolnoki
egyéjtemények numerája szerepel.

Kiszi Lucsi, 1927. dec. 20.

Hegedüs László.

festőművész

A zolnoki műrésztelep fennállásának 25. éves jubiláris kiállítása alkalmával a Képzőművészeti Társulat igazgatósága felkéri azon gyűjtőket, akiknek tulajdonában a műrész alkotása van, bocsássa a Műcsarnok rendelkezésére, a kiállítás tartamára.

Magyarság, 1927. Nov. 23.

Hieronymus Bosch.
Versuchung
des
Heiligen Antonius.

MDK

Hegedüs László

Z.I.: Szolnok és a művésztelep. Magyar Iparművészet 1936. 7o.l.

Hegedűs László festőművész

a századvégén már egyre több festő dolgozott különböző ideig Szolnokon: Edvi-Illés aladár, Hegedűs László és többen.

Egyri Mária: Magyar festők Szolnokon.
Szolnok Megyei Néplap, 1977. jún. 17.

Hegedüs László festőművész

A század elején kerül sor az alföld első művésztelepének megszervezésére. 1899-ben több festőművész – köztük a művész is – írásban folyamodott a kulturminiszterhez, hogy Szolnokon való letelepedésüket segítse.

Szolnoki stúdiónk jelentkezik.

1977. VI. 30. Petőfi 12.33, Ka.

Hegedüs László festő

M.D.K.

1899-ben ő is ladirja a közoktatásügyi miniszt hez intézett kérést a Szolnokon való müvésztelep megalapitása érdekében.

Genthon István: Magyar művészet a századforduló idején . Bp. 1962. 20. l.

Hegedűs László Sestőművész

A művésztelep tényleges megszületését végül is az hozta meg, hogy a kulturális kormány zattól és a megye vezetőitől igért 12 műterem 1902-re felépült. – 1902 jún. 29.-én átadták az alapító tagoknak – akik kö zött volt a művész is.

dr. Egri Mária: A szolnaki művésztelep hetvenöt éve.
Élet és Tudomány, Bpest, 1977. dec. 9. 1549. old.

Hegedüs Tóth

Támogatta a Szolnoki Művésztelep létrehozásának gondolatát.

Zádor István emlékezése a Szolnoki Művésztelepről.

Jászkunság 73/1 32. o.

Hugedüs László
festő

14.D.4

„Herkules" ainnü műveinek reprója szerepelt az 1906 os vándorkiállitáson. Részt vett az 1910 es vándorkiállitáson es „Lámpa mellett" és a „Miska kamász" c. képeivel.

Dr. Zsadányi Guidó: Szolnoki művészek az 1910-es... Jászkunság, 1963. IV. évf. 2 szám – 78 kép

Hegedüs László

1949-ben tizenegy festőművésszel közösen írásban kalauzolta a kultuszminisztert, hogy segítse a szolnoki telep létrejöttét.

Kaposvári Gyula: Lyka Károly írásai a Szolnoki Művésztelepről.

Művészettörténeti Értesítő, 1970. ... 4. 149 old.

Hegedüs László

festő

M.D.K

Az 1906 os és 1910 es vándorkiál-
lításon bemutatta: „Porto Fanzione"
„Fiumei bárkák", „Megváltó" c.
művét.

Dr. Csadányi Guidó: Szolnoki művészek az 1910-es-
Jászkunság, 1963. IX. évf. 2 szám — 78 lap.

Hegedüs László MDK

Az Orsz. Nagy. Képzőm. Társulat. 1910 évi /második/ Vándorkiállitásának katalogusában szereplő müvei.

77. Fiumei bárkák. ol

78. Megváltó. ol.

Dr. Zsadányi Guidó: Szolnoki müvészek az 1910-es fevidéki vándorkiállitásokon.
JÁSZKUNSÁG, 1963. jun. 78-81.lap.

Hegedüs László

Szerepelt az 1906 évi első vándorkiállításon. /Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, Sátoraljaujhely, Debrecen, Gyöngyös/.

A katalogus reprodukálta "Herkules" c. képét
"Miska kanász" eladva Egerben 300.k.-ért
"Lámpa mellett"
"Porto Anzione kikötő"

Dr. Zsedányi Guido: Szolnoki művészek az 1910-es felvidéki vándorkiállításon.

JÁSZKUNSÁG. 1963. Jun. 78. lap. és 80.lap.

MDK

Hegedüs László, festőm.

ott festett a művésztelepen, akit megfogott, inspirá
rált Szolnok és szép környéke.

Hyba: Fényes ünnepség keretében nyilt meg a szolnoki
művésztelep jubiláris kiállitása-Szolnok.
Nemzeti Ujság. 1927. szept. 20. 6.l.

Hegedüs László
festő

M.D4

„Debreceni kondás". c. műve.

Benyi László: A Szolnoki Galéria
Művészet, 1960. október. – 21 lap.

Hegedűs László
festő

M. D. K.

1899-ben a szolnoki művésztelep megalakítását kéri a kormányfól 1000 társával

Kesegh Istvánné Kramer Mátha: A szolnoki művészet és művésztelep

Jászkunság, 1956. április III. évf. 2 szám, 87 lap

Hegedüs László

Alkotása szerepel a szolnokiak kiállitásán a Nemzeti Szalónban.

M.O.936.III.15.

MDK

HEGEDÜS László

Debreceni kondás, of.

Szolnoki müv.telep 5o. évford. Ernst Muz. kiáll.
1952. máj.

HEGEDÜS LÁSZLÓ

Némethy József dr. Szolnok és művészete.

Évk KMT. 1929.

MDK

Hegedüs László

A szolnoki művésztelep. P.H. 1928 évi nagy naptára.
76.1.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Önarckép. Szénrajz. Az özvegy tul.

Tanulmány. Vöröskrétarajz.

Szolnoki diploma. Akvarell.

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912. márc. Kat. 14.1.
Akv. - és Paszt. festök Egyes. és Graf. Egyes. kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Kegedüs László, festőm.

Ofélia. Ceruzarajz.

Krisztus a kereszten. Ceruzarajz.
Legutolsó müve. Az özvegy tulajdona.

Mücs.-OMKT. Kegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912.márc. Kat. 13.l.
Akv.- és Pasztt.fest. Egyes. és Graf. Egyes. kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festöm.

" Ha majd minden rabszolga nép..." Tusrajz.

Arabus. Szines krétarajz.

Diploma. Akvarell. A képzömüv. föisk. tulajdona.

Próféta. Akvarell.

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912.márc. Kat. 13.l.
Akv.- és Paszt.fest. Egyes. és Graf. Egyes. kollekcióiból rendezett kiállitás.

Hegedüs László, festőm.

146. A 100 koronás bankjegy vázlata. Akv.

Szt.István-oltárkép. Akvarell.

Jézusfej. Gouache.

Műcs.-GMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 14.l.
Akv.- és Pasztf.festők Egyes. és Graf. Egyes. -nek kol
ciójából rendezett kiállitás.

MDK

Kegedüs László, festöm.

Kiválóbb alkotásai:

Vérszerződés.
Egyenes uton.
Mátyás Bécs elött. Magántulajdonok.

Mücs.-GMKT 1912.márc. Kegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.-Ka t. 5, 7.l.

Az Akv.- és Peszt.festök Egyes. és a Grafikusok Egyes. kollekciójából rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Kiválóbb alkotásai:
A mezön. -A Ferenc József-intézet tul.
Lámpa mellett. -Az olasz király tul.
Ave Maria.
Elsö család.
Hazafelé.
Pestis. - Magántulajdonok.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912.márc. Ka t. 5, 7.1.

Az Akv.- és Paszt.festök Egyes. és a Grafikusok Egyes. kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

A pécsi országos kiállitáson 1908-ban aranyérmet kap. Aranyérmet kap Milanóban.
Kiválóbb alkotásai: Kain és Abel.
Rabiga.
Krisztus siratása. A Szép-
müvészeti Muzeum tulajdonai.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.-a
1912.márc. Kat. 5. lap.
Akv., és Pasztt.fest.Egyes. és a Graf. Egyes. kollekciói-
ból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

1905-ben Fraknói püspök római diját kapja, melylyel egy évet Rómában tölt, a következö évben az olasz király Veneziában megveszi " Lámpa mellett" c. képét.
Ugyancsak Rómában festi meg:
"Krisztus siratása" c. nagy vásznát, mely itthon az Ipolyi-dijat nyeri és az állam tulajdonába kerül.

Mücs.-OMKT Hegedüs L. és Tull Ödön hagyat. kiáll.-a.
1912. márc. Kat. 4,5.1.
Akv.- és faszt. festők Egyes. és Graf.-k Egyesülete kollekcióiból rendezett kiáll. ///

Hegedüs László, festön.

Akv.- és Paszt. festök és a Grafik. Egyesület kollekcióiból kiáll. - rendezett.

A katonai év letöltése után hazajött Pestre s Bene de nyitrai püspök pályázatán az elsö és másodfik dijat nyeri meg: "Szent Imre herceg"
"Szent Család " c.kompozicióival.

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tuli Ödön hagyat. kiáll. 1912. márc. Kat. 4.5.1.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Akv.- és Paszt. festök és a Grafik. Egyesület kollekcióiból kiáll.-t rendezett.
1896-ban itthon a föv. 8 ezer koronás jub. diját nyeri el:"Szenvedök" c. festményével.
1898-ban belép Benczur [illegible] - mesteriskolájába.

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll
1912. márc. Kat. 4.5.1.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Mint utolsó éves Benczur növendéket meghivták az Orsz. Képzömüv. Föiskolához tanárnak. Mint rendes tanár állandóan ott tanitott.

1898-ban: "Liliomok közt" c. képével elnyeri a Mübarátok Ödiját.

1900-ban Párisban "Kain és Ábel" c. müvével ezüst érmenyer.

Mücs.-OMKT Hegedüs L. és Tull Ödön hagyat. kiáll.-a. 1912. márc. Kat. 4,5.1.

Akv.- és Paszt. festök Egyes. és Graf.-k Egyesülete kollekcióiból rendezett kiáll. ///

MDK

Hegedüs László, festőm.

1901-ben Bécsben a bankjegypályázaton 117 osztrák és magyar pályázó közül az első díjat viszi el.

1902-ben megkapja az állami iparművészeti díszoklevél-pályázat első és második díját.

1904-ben "Budavár bevétele" c. művével Budapest föv. második díját nyeri el.

Műcs.-OMKT Hegedüs L. és Tull Ödön hagyat. kiáll.-a. 1912. márc. Kat. 4.5.1.
Akv.- és aszt. festők Egyes. és Graf.-k Egyesülete kollekcióiból rendezett kiáll. 1911

MDK

Hegedüs László, festőm.

Akv.- és Paszt. festők és a Grafik. Egyesület kollekcióiból kiáll. 11 rendezett.

1895-ben kimegy Párisba, ahol az Akademie Julien-be iratkozik be és Jean Paul Laurens tanitványa lesz és több kitüntetésben részesül.

Műcs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiá 1912. márc. Kat. 4.b.1.

MDK

Hegedüs László festőm.

Alv.-és Paszt. festők és graf.-k egyesülete kollekciójából rendezett kiáll.

1890-ben Münchenbe ment, hol az akadémián Schmidt-hez aktrajzolásra Hollóyhoz járt. - 1892-ben Bécsbe ment, hol katonaéve alatt is esti aktrajzolásra az akadémiára járt.

Mücs.-GMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.-1912.márciusa. Kat. 3. l.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Akv.-és Paszt. festők és graf.-k egyesülete kollekcióiból rendezett kiáll. -t.

Pállik-al ki mestere volt, közösen diszitették fel freskókkal gróf Eszterházy szinházát. Eszt. annyira megkedveltw H.L.-t ,h. ö akarta tovább képeztetni, de Pállik tanácsára Münchenbe ment.

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.- 1912.március. Kat. 3.l.

MDK

Hegedüs László.festöm.

Akv.-és Pasztt. festök és graf.-k egyesülete kollekcióiból rendezett kiáll.

Szül.1870-benSzentesen, iskoláit u.ott és Hódmezövásárhelyt végezte. -Megh. 1911.jul 7. Bpesten.
Elsö mestere Hódm.vásárh. Bernátsky Ferenc apát-plébános volt. Később Tatára került, hol Pállik Béla mellett dolgozott és tanult.

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.-a 1912.március. Kat. 3.l

MDK

Hegedüs László festó

Alkotás Művészházban gyüjt.kiáll.

Alkotás Művészház. Jankó János szobrasz és Hegedüs László festó gyüjt.kiáll.-nak tárgymutatója. 1943.jan.24. -febr.9.

MBK

MDK

Hegedüs László, festöm.

1899 okt.18-án a sorsoláson egész kis képtár volt együtt Bruck Miksa festömüvész mütermében . A képeket a tagok közt sorsolták ki.

Hazai müvásárlók Egyesülete.
Mücsarnok.1899. 394.395.l.

MDK

Hegedüs László

Budavár 1849-iki elfoglalásának képére hirdetett pályázatra, Hegedüs László a Műcsarnokba küldte be művét.

Vas.Ujs. 1904. 51.évf. 38.sz. 651.l.

Negeda Kasio

Bulmaz 1849-121 elfoglalásunk kapcsán kiadott
tett pelyhezik, negeda,hasio a mogarinokba
kuinte be mozit.

Vás.ujs. 1904. 31.évf. 39.sz. 691.l.

Hegedüs László MDK

Jézus a kereszten, olf.
Jézus a pusztában, olf.
Tanulmány egy oltárképhez, olf.
Mária, olf.
Szálla alá poklokra, olf.

Egyház és művészet
Nemzeti Szalon 1919.

Hegedüs László MDK

Jézus, olf.
Szt.György lovag, olf.
Kánai menyegző, olf.
Utolsó itélet után, olf.
Szt.Antal, olf.

Egyház és müvészet
Nemzeti Szalon 1919.

MDK

Hegedüs László

Krisztus sirbatétele, repr.

Budapest szfőv. ujabb szerzeményeinek kiáll.
Képzőművészet 1932. 52. sz. 152.l.

MDK

Hegedüs László,festö

a Köztelek buzgó alapitójának Wodiáner bárónak életnagyságu képét festette.

Wodiáner báró emléke.
"Mücsarnok" 1899. 373.l.

Hegedüs László

A plakátművészet Magyarországon. M.Iparművészet 19o1. 164 l.

MDK

Hegedüs László

Krisztus levétele a keresztről, of.

Benczur Gyula és tanitványai kiáll. tárgym.
Műcsarnok 1921. 9.1.

MDK

Hegedüs László

Budavár visszafoglalása 1849-ben, of.

Benczur Gyula és tanitványai kiáll. tárgym.
Mücsarnok 1921. 8.l.

MDK

Hegedüs László, festön.

Nöi akt. Akvarell.

144. A loc koronás bankjegy vázlata."

Szt.Imre oltárkép. Ceruzarajz.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912. márc. Kat. 14.l.
Akv.- és Pasztt.festök Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollek-cióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Iparművészeti diploma. - Akvarell.

Éva. Vöröskréta rajz.

Öreg paraszt. Akvarell.

Műcs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön vegyes kiáll. 1912. márc. Kat. 14.l.
Akv. - és Paszt. festők Egyes. és Graf. Egyes. kollekciójából rendezett kiállítás.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Párisi utca este.	Akvarell.
Indianus.	Tollrajz.
Jézuska.	Ceruzarajz.

Mücs.-CMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 14.l.
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollek-
cióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Ámort megfogják.	Tollrajz.
Templomi jelenet.	Akvarell.
Ámort kivégzik.	Tollrajz.

Műcs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 14.l.
Akv. - és Pasztt. festők Egyes. és Graf. Egyes. kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

2.	Imádkozó asszonyok.	Repr.
6.	Emaus felé.	"
1o.	Krisztus feltámasztja Lázárt.	"
17.	Debreceni kendás.	"

Mücs – OMKT : Hegedüs L. és Tull.Ö.hagyat.kiáll.
és
Akv. - és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek
lekcióiból rendezett kiáll. 1912.márc. Kat.
Reprodukciók.

Hegedüs László

Vid

Divald Kornél: Hegedüs László. A Gyűjtő. 1913. 314–318. l.

Hegedüs L. művészi hagyatékának megmaradt részét 1913. dec. ankcionálták a Szent György Céhben.

A Gyűjtő 1913. 325. l.

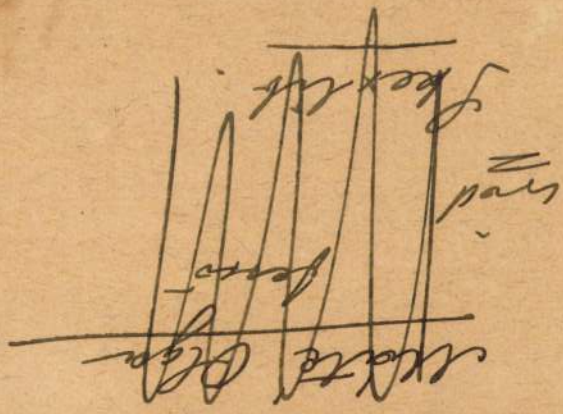

~~Apáthy István III. 60, 238.~~

Hegedüs László

(1)

- Lippich Gusztáv, új főispán 1899 jún-ban ígéretet tesz a közművelődés és közízlés terjesztésére
- a „Műcsarnok" lap műtermek építését kéri
- Bihari Sándor, Boruth Andor, Fényes Adolf, Hegedüs László, Kerusztok Károly, Katona Nándor, Mednyánszky László, Mihalik Dániel, Pongrác Károly, Vaszary János nevében Olgyay Ferenc memorandumot nyújt át Wlassics Gyula miniszternek melyben a szolnoki művésztelep létesítését kérik.
- lekötelezik magukat évente egy kiállítás rendezésére
- 1901-ben megalakul a Szolnoki Művészeti Egyesület - első feladata - műtermek építése
- 1902. jún 29-én átadják a műtermet Bihari Sándor, Fényes Adolf, Hegedüs László, Mihalik Dániel, Olgyay Ferenc, Pongrác Károly, Szlányi Lajos, Zombory Lajos honfoglaló művészeknek
- Szolnok jó témát nyújtott a festészethez - itt festettek régebben osztrák és német festők is
- a magyar művészek közül itt festett: Sterió Károly, Böhm Pál, Aggházi Gyula, Deák Ébner Lajos
- Bihari Sándor a telep alapítótagja és aktív művésze végig
- Fényes Adolf az első időszakban a „Szegény emberek" sorozatát készíti el.
- Szlányi Lajos, Olgyay Ferenc, Mihalik Dániel a szolnoki táj rajongói, Zombory Lajos főleg állatfestőként ismert; Szülc Péter alakos kompozíciókat, portrékat fest; Zádor István rézkarcokkal foglalkozik.
- gyakran megfordul Szolnokon Koszta József, aki Nagybányáról jött és Szentesen telepedik le majd
- Barta Ernő, Zádor István, Pólya Tibor és Iván plakátokkal segítik a Tanácskormányt.
- 1919-ben visszahívják a művészeket a telepre, ahova kórházat rendeztek be
- a két világháború között jelentős szerepet vállal a két Pólya testvér.
- Aba-Novák Vilmos művészetét is jelentős évek kapcsolják Szolnokhoz
- az újonnan érkezettekkel kezdetben Fényes Adolf és

(2)

Szlányi Lajos foglalhozik, majd a 40-es években Gallé Tibor

- Ekkez az időszakhoz tartozik még Udvary Dezső, Klék János, Vidovszky Béla, Jávor Pál, Olgyai Ferenc tevékenysége.

- az alkotók többsége csak nyáron van a telepen – évenként közös tárlatokat rendeznek.

- 1926 óta tagja a telepnek Chiovini Ferenc, a 30-as évek végétől Pátzay Pál, Gáborjáni Szabó Kálmán, Mattioni Eszter, Basilides Barna, Bernath Aurél, Borbereki Kovács Zoltán.

- 1943-ban Kerényi Jenőt is rendégtaggá fogadják.

- a háboru után kimarad a telepről: Fényes Adolf, Révész Péter Pál, Áldor László, Förstner Dénes.

- megrongálódnak a műtermek.

- 1948-tól kezdenek visszaköltözni a műtermekbe: Chiovini Ferenc, Benedek Jenő, Bólos Sándor, Patay Mihály

- 1953-58 között itt fest P. Bak ~~Mihály~~ János és a telepen kívül dolgozik Baranyó Sándor

- Antal Hona 1965-ig, Paliez József, Gácsi Mihály 1974-ig, Mészáros Lajos 1971-ig marad a telepen

- Mai szolnoki művészek: Chiovini Ferenc, Baranyó Sándor, Berényi Ferenc, Bokros László, Fazekas Magdolna, Meggyes László festők

- Nagy István, Simon Ferenc, Szabó László szobrászok

- Bokros Júlia keramikus

- a művésztelep nem közös vonások kialakításával jeleskedett, de otthont adott a művészeknek

Egri Mária: Művésztelep Szolnokon

Múzeumi Magazin 1977/2 3-4 old.

Hegedüs László

A sokszorosítási jog a «Könyves Kálmán» társaságe.

Hegedüs László : Imádkozó asszonyok.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Vas. rejs 1907. 333. l.

A sokszorosítási jog a «Könyves Kálmán» társaságé.

Benczúr Gyula: Szalay Péter államtitkár.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

városba, gangosan hátradőlve a puha kocsiülésen, mint a becsípett úrfiak és «arszlánok» szoktak.

A Váczi-utczában egy helyütt, épen a híres Klemitzer ékszerész ragyogó boltja előtt, megdöfte Gyuri botjával a kocsist.

— Hó, álljunk meg! Szállj le hű pajtásom, kamarásom. Még egy bolondságom van hátra. Hadd rázom ki azt is s aztán lássunk a komoly élethez. Gyere csak be utánam!

Gyuri e közben a Klemitzer-bolt felé lépkedett s megfogta a kilincset.

— Gyuri, ne okoskodj, hová mégysz oda?

— Gyere csak utánam!

— Nem vagyok bolond. Mi dolgod van neked ott?

— No csak gyere be, majd meglátod.

— Valami éretlen ostobaságot fogsz elkövetni.

— Szavamat adom rá, hogy semmi éretlenséget nem szándékozom elkövetni, gyere no, kérlek. Nem szabad engem elhagynod.

Utána ment, a pezsgő az ő bátorságát is megnevelte, de azért a háttérben maradt s nem minden szepegés nélkül várta, hogy mit akar Gyuri.

— Van-e valami szép, értékes aranyórája, Klemitzer úr?

Klemitzer kis vöröshajú emberke, meghajtotta magát és néhány csinos aranyórát mutatott.

— Nincs valami különösebb darab, kövekkel kirakva?

— Van egy, — mondá Klemitzer, — melyet Nádasdy grófnak készítettem, de közben meghalt és az örökösei nem akarták átvenni.

— Mutassa!

Gyönyörű órát vett ki egy bársonytokból, melyet rubintok és gyémántok díszítettek.

— Megjárja, — mondá Gyuri. — Hogy az?

— Ugyan ne bolondozz, Gyurka, gyere ki, — szólt közbe hátulról a jó barát, a kit nyúlszemeivel szeretett volna Klemitzer úr ledöfni.

— Hatszáz forint, — felelte Klemitzer.

— Megtartom, — mondá Gyurka. — Most már csak egy aranyláncot keressen hozzá!

Tóth Miska jónak látta erre egész az ajtóig hátrálni.

— Gyurka, Gyurka! — intette onnan még egyszer.

A láncot azalatt kikereste Klemitzer, az épen száz forint volt.

kiállítás anyagát. Minő óriási haladás azóta! Kiállítás kiállítást követ s négy művészeti egyesület siet, csaknem havonta, a közönség azóta fokozódott kivánalmait kielégíteni.

Szinte azt mondhatnók, kissé már sok is a jóból. A túltengő kinálat rendesen a kereslet rovására szokott lenni. A hetvenes évek elején, közvetlen a bécsi nagy *Krach* előtt az európai művészeti góczpontokban roppant nagy volt a kereslet a műkereskedők részéről, főleg modern képek után. Minden több-kevesebb ügyességgel befestett vásznat megvásároltak és siettek értékesíteni. Fiatal kezdők, kik még alig tudtak az ecsettel bánni s előképzettségük is igen fogyatékos volt, már derüre-borura vásárra dolgoztak, elhanyagolva tanúlmányaikat. E mellett, látva a jó keresetet, hivatlanok, tehetségtelenek is tódultak a művészi pályára, mint hajdanta az aranyásók Kaliforniába. A hetvenharmadiki év a múlt században aztán végét vetette mindeme vállalkozásoknak, a bécsi nagy tőzsdekrach által.

Kisebb-nagyobb műkereskedők egymás után hagyták el üzleteiket s kezdők és már haladottabbak a művészet terén, siettek más pálya után nézni.

A művészet még a nagy s teljesen erős pénzügyi alapon álló gazdag kulturállamokban is javarészben melegházi növény. Minden rázkódtatás, mely a társadalmat éri, első sorban a művészetekre pusztító hatású. Hát még egy szegény országban, mely a nagy terhek alatt nyögve, nehezen él máról holnapra. Lelkiismeretbe vágó dolog s erősen birálható, vajjon czélszerű-e ily rohamosan erőltetni a termelést? Mert igen valószinű, hogy egyszer csak teljesen meddő lesz a talaj s a termelő siralmasan nézhet értéknélküli árúczikkeire.

Hogy a szellemi részt tekintve, mennyire káros az ily hajsza a produkczióban, azt tapasztalhatjuk évről-évre a Műcsarnok nagy kiállításain. Vannak bizonyos festők, kik már úgy megszokták az ilyféle vásári munkát, hogy ma-

PATRONA HUNG

Hegedüs László festménye.

A vallásos festészet Magyarországon újabb időkben alig talál művelőre. Képiróink közül jóformán csakis Roskovics Ignácztól és Hegedüs Lászlótól kapunk figyelemre méltó alkotásokat. Az ő műveikben nyilatkozik meg legtöbb erővel a vallásos ihlet, a meghatott kedély tiszta fölbuzdulása. Azonkívül jellemvonása műveiknek az is, hogy mindketten legtöbb előszeretettel s tegyük hozzá: hazafias lendülettel azokat a szenteket szerepeltetik, kiknek élettörténete hazánk viszontagságos eseményeihez van fűzve. Ilyen *Hegedüs* László legújabb festménye, a *Patrona Hungariae* is.

A kép gobelinszerű hátterén elmosódottan a nemzeti czimer látható s az ölében a gyermek Jézust tartó Mária körül a magyar szentek csoportosulnak. Az egyik

oldalon Szent
Szent Imre p
liliomot nyújt
László áll a
legnagyobb v
öltönyében ál
előtérben Szen
a legenda szer
ez új műve
nek hirdetett
ményeket, ha
dés ereje s a
vást a hit vig

ARIAE.

István a koronát ajánlja Mária oltalmábat
edig térdepelve a szüzességet jelképző
ja feléje. A másik (bal) oldalon Szen,
keresztes lobogóval, mint korának egyik
itéze, Szent Margit [egyszerű apácza-
itattal tekint a szűz anya felé, míg az
t Erzsébet áll, kinek kosarában a kenyér —
nt — rózsává változott át. *Hegedüs* László
ényes bizonyitéka annak, hogy hitetlen-
korunk is alkothat megkapó vallásos fest-
a művész lelkében benne él a meggyőző-
földieken felülemelkedni tudó, megnyug-
aszában kereső gondolkozás.

Hagedus Laszlo

Wod

Vasly 1907. 224

Hegedüs László

Budavár bevétele
c. képének repr.

Vas. Ujs. 1904. 852. l.
853. l. (Budavár 1849-iki
bevételéről festett
képek)

2-ik díj, az
első díjat nem
adták ki.

Pannonhalma, tpl

303

Hegedüs László

Szent Imre c. Kefe
vlpr.

Vas. Ujs. Karácsonyi
Kiutin szama 1904.

Tácán

191

Hegedüs László

Wod

Vas Lp 1903. 188.

Nepjel

Hegedűs László

Munka, közben
c. Kepe repr.

Vas. Up. 1902.
770. l.

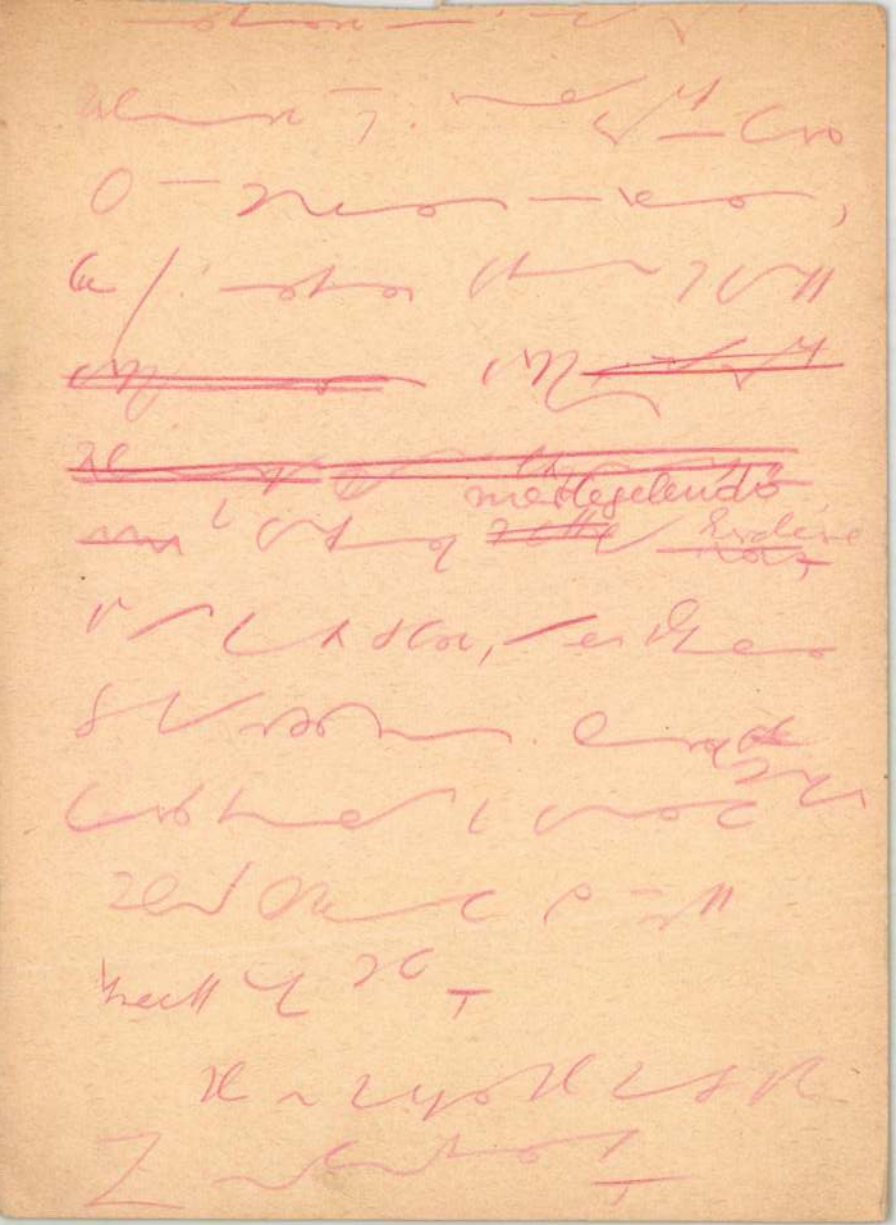

Hegedüs Laiolo

~~[illegible]~~ 1900.

Párisi világ

erüst sém.

Vas. Zsp 1900. 569

Hegedüs László

wód.

Vas Typ 1901. 1091

Hegedüs Laszlo

Crod

?

Vas Lys 1902. 11. 1.

Hoge dus Lanti

Lais

Vdd 17. 1

— 18 1

28, 30, 31

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... év

tesénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Hegedüs László

+ 1911. jul. 7

Irod

~~Várdai~~ Várdai Szilárd: Az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola ... érkönyve az 1910-1911. tanévről. Bpest, 1911. 36-38. l.

Nekrolog.

Hegedüs László
festő

Fővárosi Lapok 1900. dec. 23., 14. old.
(Vajda Imre: Téli tárlat.)

Kalmár

Hegedűs László

festő

l.

Uxa. 230. l.

Hegédüs László

Mücsarnok. 1896. ezredéves:
Szt. Imre hg., of.
Szt. Család "

1899-1900. l. külön

1905-6. téli: 12, 363-71, 373-86 l. külön

1906-7. téli: Parasztkonyha, A kanász, of.

1907-8. téli: Ave Maria, Gyermek kutyával, Parasztszoba, Riquette, Crimson rózsák, Ageratum, of.

1908. tav.: Labdarózsa, Női akt, Pünkosdi rózsák, of.

Zemplén vár

Hegedüs László

Hegedüs László: Szent Imre.

Műv. Ujs. 1900. 858 l

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

MÁRCIUS–ÁPRILIS

31 nap — 13. hét

26 Vasárnap	
27 Hétfő	
28 Kedd	
29 Szerda	
30 Csütörtök	
31 Péntek	
1 Szombat	

Hegedüs László

Vas. Ujs. 1899. 817. l.

(Petőfi költeményeinek új diszkiadásából, képpel.)

Nagykikinda (Velika-Kikinda). I 43,000 ungheresi della città di Szabadka (Subotica) erano rappresentati, ancora poco tempo fa, da soli 6 consiglieri ungheresi nel consiglio municipale composto di 72 membri. Il nuovo consiglio municipale, nominato il 21 gennaio 1939, conta già 15 consiglieri di nazionalità ungherese ; un miglioramento vi è, ma siamo ancora ben lontani dalla parità dei diritti, perché in ragione del loro indice numerico, gli ungheresi di Szabadka avrebbero diritto a ben 30 seggi nel consiglio della loro città.

Hlepedus László

Rajz Petőfi Apostol
c. költeményéhez
rajz.

Vas-Lip 1899.
575-1

Zemplen varmegye alispanjátol

BUDAPEST

Hegedűs László

91 **Hegedűs László**. Éhes cica. Olajf. Eladó.
92 **Hegedűs László**. Boszorkány. Olajf. Magánt.
*93 **Hegedűs László**. Imádkozó asszonyok. Olajf. Eladó.
94 **Hegedűs László**. Téli tájkép. Olajf. Eladó.
95 **Hegedűs László**. Tájkép. Olajf. Magánt.
96 **Hegedűs László**. Városmajori rész. Olajf. Eladó.

K M Társ. 1907 – 8 Téli
~~Társ~~. Eiáll.

A MŰVÉSZEK ÁLTAL VÁLASZTOTT FÜGGETLEN FELVÉTELI JURY TAGJAI AZ 1906. ÉVI TAVASZI KIÁLLÍTÁSRA.

FESTŐK:

lőadó: Nádler Róbert	Hegedüs László
. előadó: Ferenczy Károly	Knopp Imre
enczúr Gyula	Katona Nándor
Bihari Sándor	Révész Imre
latz Oszkár	Stettka Gyula

SZOBRÁSZOK:

lőadó: Zala György	Bezerédy Gyula
. előadó: Tóth István	Horvai János

MŰÉPÍTÉSZEK:

lőadó: Lechner Ödön	Kann Gyula
. előadó: Jámbor Lajos	Korb Flóris.

Hegedüs László

irod

Benczúr kiáll. 24 l.

1921. Benczúr kiáll.

Budavár vuržafoglalása 1849-ben, olajf.

Budapest, főváros tulajd.

Krisztus levétele a keresztről, olajf., az állam tulajdona.

Római ezüstdenár X. 51.

Hegedüs Lârlô

irod

Bund Gra

60 l

Hegedüs Lantó

vöd

Din Páris

40 l.

44. l. kippel

Hegedüs László festő *

sül. 1870 I. 3. Szentesen, megh. 1911. VII. 7. Budapesten. ~~[illegible]~~ Ugyanitt a Benczúr mesterskolában, továbbá München, Bécsben és Párisban tanult. Egyházi, történeti és élet képeivel valamint grafiai műveivel számos díjat nyert. 1903-tól ~~[illegible]~~ rendes) tanára volt a Operai Egyrőmův. főiskolának.

Gách

Szentiványi Gyula

~~István, szobrász, szül. 1880 III. 11. Budapesten, itt és Párisban tanult, 1906. szülővárosában telepedett le. A bpesti Szabadságszobor pályázatán Szamovolszky Ödönnel közösen készített pályaterve első díjat nyert; [illegible]~~

Hegedüs László

1910. gyűjt. Kiáll.
a Nemzeti Szalon
Nemzeti Kiállí-
tásán.

Madonna

45. Neri di Bicci sz. 1419-ben Firenzében, † u. o. 1491-ben.

Hegedüs László

Műcsarnok: Nemesitett galagon:
1908-9. téli: Az első család of.
Istenhegyi részl.
x x x x x x x
1909. tav.: Bem Szászvárosnál, of.

1909-10. téli: Egyenes uton, Crimson rózsák, Levélirás közben, Platánok, Labdarózsák, of.

1910. l. kiáll.

1912. márc.: hagyatéki kiáll.

sz. 1870. Szentes
mh. 1911 jul. 7. Bpest

Hartmann János

kolozsvári kőfarajó

l.

Bíró Erdkast

91. l.

NEMZETI SZALON:

1901.tav.: Tavasz, of.

1901.őszi: Mulató huszárok, Késő ősszel, Téli táj, Falu széle, Alkony, of.

1902.őszi: Öreg asszony, Téli táj, of.

of.

1902-3.téli: Női arck., Hazatérő munkások

1903.graf.: sok

1905.karács.: A római m.ház kertje, of.

mieppe VI. 224

Hegedüs László

l.

Jbl Lotz

117, 267. l.

2164. Lotz Károly:

Nő képe.

A derékig ábrázolt és
jobbra tekint. Balján, melyl
dőt fogja, kettős piros gyön
vállárol bordó ruhája lecsus
zépütt elválasztott haja és
Fülbevalója ékköves.

Vászon, méretei 68.3 :
Perlaky Kálmán hagyomá

Hegedüs László

cvód
2

Helutolsó 51. C.

ıcio Boccacino.

áján. † 1525 körül.

en van ábrázolva, hol a kissé
zeit összekulcsoló Madonna a
imádja, kinek feje dicssugarakat
ria lóg stilizált gránátalmákkal.
et, jobbról pedig szent Jeromost
szkedtek és a kiknek fejét dicskör
b kezével a vállához támasztott
bb kezében egy darab követ tart.
olt, derékon megkötött bő ujjú
kék palástot, az őszbe borult
sárga köpenyt, a melynek alján
pedig, oldalt hasított és testét
A háttér hegyes vidék. Az égbolt

5 cm. — Lelt. sz. 4240. — Becs-
f. Pálffy János hagyománya 1907
. — Az átvételre és az átvétel
okat lásd a 4203 lelt. számnál. —
6-án (453–913).
ó adatok a Szépművészeti Múzeum-
acino: Jézus imádása.
vonatkozó egyéb adatok és pedig:
20–908. pap. 32. Nº 59). *Giro-*
Familie. Grosses Ölgemälde, im
Holzrahmen. Innen 148 hoch,

ten gesprungen und etwas beschä-
Stock);
(2080–908. pag. 4. Nº 11). *Giro-*
aslini 1885. 148 hoch, 108 breit

ban (1893–912. Nº 39). *Giro-*
A szent család szent Jeromossal;
ban (2165–912. Nº I: 39). *Giro-*
ent család szent Jeromossal. Fa,

III
872 (4240).
971 (14)
39 (1902)

Hegedüs László

wód
2

Bgy. Két halott festő. Hegedüs László és Tull Ödön hagyatéka. Világ. 1912 márc. 9.

U. 283

Fleckler Antal festő l. Ligeti A.

Hegedüs László

t

Végvári Szokok

35, 36, 50, 56, 67, 72.

Xv.t

e.

days of the week.

What are the names of the seventh day

The names of the week are: Monday, ~~Thursday~~, Tuesday, Wednesday Thursday, Friday, Saturday and Sunday.

How many seconds are in the minutes?

In the minute are sixty seconds.

How many weeks are in the year? In the year are ~~thirty~~ five-three weeks.

Which is the fifty month and which

Hegedüs László

l.

Végvári-Szolnok

XV. tábla.

VÁZLAT.

I. Bevezetés: Elutazásom.

II. Tárgyalás: a., Reggeli tapasztalatok.

b., Délelőtti -"-

c., Mezei -"-

d., Esti események.

III. Befejezés: Munka után édes a pihenés.

T.: 6 H.: 6 K.: 7

Hegedüs László

A Nemzeti Kaszinó könyvtárának ex librise fentitől repr.

Vas. Ujs. 1913. 913 l.

Hivatalból.

33005. — K. M. Egyetemi Nyomda.

Hegedüs László

Parasztkonyha c. képe

vers

Vas. Ujs. 1908. 415. l.

VASÁRNAP
21
Kat. Cantate
Prot. Anzelm
D-g. 8. Virágv.

N. k. 5 ó. 2 p. N. ny. 18 ó. 58 p.

HÉTFŐ
22
Kat. Szót., Káj.
Prot. Szótér
D-g. 9. Eupszik

KEDD
23
Kat. Béla pk.
Prot. Béla
D-g. 10. Ferenc

Izr. 15. Passzah 1. n.

SZERDA
24
Kat. György vt.
Prot. György
D-g. 11. Antipa

Izr. 16. Passzah 2. n.

SÜTÖRTÖK
25
Kat. Márk ev.
Prot. Márk
D-g. 12. Vazul

PÉNTEK
26
Kat. Kilit, Marc.
Prot Ervin
D-g. 13. Nagyp.

SZOMBAT
27
Kat. Sz. Péter
Prot. Arisztid
D-g. 14. Ariszt.

Izr. 19. Sabbath

Hegedüs László

1870 – 1911.

cród

Vas. ujs 1911. 578-79

H.L. (arcrhippel)
Nekr.

Hegedüs László

Vas. Nyj. 1912. 209-10

l. (Negyes kiállítás a Műcsarnokban, Ösarcz-Keppel)

egy képeddel

..... nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

yezem:

.....

ıgy helyettesének
ása.

Endrényi Imre, Szeged.

Hegedüs László

vrod

Vas. Újs 1913.

438. C. (A szolnoki
művésztelep jubiláris
kiállítása, képpel.

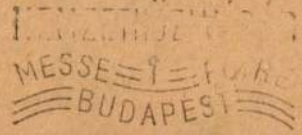

BUDAPEST
940 APR.-8-N 7
F.F. 4 F.F.

BUDAPEST
40 IV.-8-9
1962

BUDAPEST
940 APR.-9-1
LKd 4 LKd

BUDAPEST
1940
APR
-8.15.
Aa 741 Aa

MESSE I FIÈRE
BUDAPEST
1940. ÁPR. 26-MÁJ. 6.

Hegedüs László

Andor József

(Cyprián)

Elbeszélések

Hegedüs László rajzaival.

Egyetemi n

Hegedüs László

Ferenczy Károly, 1911. Állami nagy aranyérem. *Testvérek.*

Feszty Árpád, 1889. Állami aranyérem. *Kesergő asszonyok Krisztus sirjánál.*

Fleischer Mihály, 1900. Ráth György-féle 600 koronás díj. *Halottat őrző szász parasztok.*

Garzó Berthold, Esterházy-féle 600 koronás vízfestménydíj. *Esteli munka.*

Gárdos Aladár, 1906. Báró Rudics József alapítványi ösztöndíja. *Hajléktalanok.* (Szoborcsoport.)

Glatter Gyula, 1908. Báró Harkányi Frigyes-féle díj. *Öreg asszony és fiatal leány.*

Glatter Gyula, 1909. Kis állami aranyérem. *Női arckép.*

Glatz Oszkár, 1909. A «Művészet» 1000 koronás díja. *Olvasó öreg úr.*

Grünwald Béla, 1892. A Műbarátok köre által alapított 1500 frtos ösztöndíj. *«Erdő szélén» és «Krisztus születését hirdető angyal megjelenik a pásztoroknak».*

Grünwald Béla, 1900. A Lipótvárosi Kaszinó 1000 koronás díja. *Isten kardja.*

Gyárfás Jenő, 1881. Társulati 200 drb 4 frtos aranyból álló művészi nagy díj. *Telemre hívás.*

Halmi Artur, 1890. Munkácsy-féle 6000 frankos ösztöndíj. *Vizsga után.*

Háry Gyula, 1902. Eszterházy-féle 600 koronás vízfestménydíj. *Részlet Tivoliból.*

Hegedüs László †, 1898. A Műbarátok köre által alapított 1500 frtos ösztöndíj. *Liliomok közt.*

Hegedüs László †, 1900. Ipolyi Arnold-féle 2000 koronás történelmi díj. *Kain és Ábel.*

Hegedüs László †, 1905. Ipolyi Arnold-féle 2000 koronás történelmi díj. *Krisztus siratása.*

Dudits Andor, 1911. 4000 koronás társulati díj. *Jezsova.*

Deák Ebner Lajos, 1883. Ráth György-féle 400 aranyforintos díj. *Újoncok.*

Deák Ebner Lajos, 1885. 400 frtos második társulati díj. *Zöldséges vásár.*

Deák Ebner Lajos, 1886. Ipolyi Arnold-féle 500 frtos történelmi díj. *A tatárjárás után.*

Edvi-Illés Aladár, 1895. Eszterházy-féle 300 frtos vízfestménydíj. *Ladmóc a Bodrog mellett.*

Edvi-Illés Aladár, 1904. Eszterházy-féle 600 koronás vízfestménydíj. *Kalotaszegi varróasszony.*

Edvi-Illés Aladár, 1909. Állami első 1000 koronás akvarell-díj. *Borjak.*

Edvi-Illés Aladár, 1910. 4000 k. társulati díj. *Kúnsági táj.*

Edvi-Illés Aladár, 1911. Eszterházy-féle 600 koronás díj. *Tehén a borjával.*

Eisenhut Ferenc †, 1886. Áll. aranyérem. *Gülbaba halála.*

Fadrusz János †, 1892. 1000 frtos társulati díj. *Krisztus a keresztfán, gypszszobor.*

Faragó Géza, 1905. Br. Harkányi Frigyes-féle díj *Vasárnap délután.*

Fényes Adolf, 1895. 2000 frtos társulati díj. *Pletyka.*

Fényes Adolf, 1897. Báró Rudics József alapítványi ösztöndíja. *Civódás.*

Fényes Adolf, 1901. A Lipótvárosi Kaszinó 1000 koronás díja. *Oreg ember.*

Ferenczy Károly, 1900. Ráth György-féle 600 koronás díj. *Esthangulat lovakkal.*

Ferenczy Károly, 1901. Ipolyi Arnold-féle 2000 koronás történelmi díj. *Ábrahám áldozata.*

Ferenczy Károly, 1902. A Lipótvárosi Kaszinó 1000 koronás díja. *Márciusi est.*

Hegedüs László

képz. főiskola rendes tanára

1903 – 1911.

† 1911.

alakrajz és festés

Érk. képzőfőisk. 1931–32. 75. l.

77

T. 5559.

alatt egy másik at szemlélünk
kővel, melyen ez olvasható, v.
elefánttal. Felirata fölül

Palme lehnte
ch jüngst. Erwähnte,
ich auszuruhn.
sche Palme brach.
l richtig nach,
der Menschen Thun.
ehnte sich als Menschen Kenner
unde morsche Gönner.

14.3 : 12.6 cm.
4- 98
1382.

Hegedűs László

1897/98 – 1900/91 a Benczúr-féle festőisk. rösvendéke

Ferkèpzomfoiskèvk
90 l.

iparművészetre tért át, egyik vezéralakja lett a darmstadti művésztelepnek (l. o.), majd 1903. a düsseldorfi iparművészeti iskola élére hívták meg. Épületeinek száma igen nagy. Sokat dolgozott kiállítások számára (Torino 1902, Oldenburg 1905, Drezda 1906, Mannheim és Düsseldorf 1907, Berlin 1908, Brüsszel és Berlin 1910, Köln 1914, Párizs 1925). Új korszak kezdődött életében, amikor 1907. a berlini Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft (AEG) építészéül és művészi tanácsadójául hívta meg. Ebben a minőségében mindent ő tervezett a vállalatnak, a gyárépületektől kezdve az ívlámpákig, ventilátorokig és villamos teafőzőkig. Gyárépületei nagyvonalúságukkal tűnnek ki. Számos lakóházat is épített (eppenhauseni villakolónia, kislakásos házak Bécsben 1925—1929). Egyik leghíresebb alkotása a pétervári német nagykövetség palotája (1912), amely az összes emeleteket egybefoglaló kolosszális pillérsorával, erőteljes görög szellemű architektúrájával a háború előtti évek legérdekesebb épületei közé tartozik. Legújabb művei közül kiválik a höchsti festékgyár monumentális épülete (1924), az oberhauseni Gutehoffnungshütte épületcsoportja (1925), Ebert birodalmi elnök síremléke (1925), a berlini Alexanderplatz új épületei (1929), az osztrák dohányjövedék épületei Linzben (1929). Mint festő, grafikus és könyvdíszítő is nevezetes (B.-betű). — Irodalom: Fr., *Hoeber* (München, 1913). P. J. *Cremers* (Essen, 1928). *Bardt.*

BEHZÁD, l. *Iszlám miniatúrfestés.*

BEIDEMANN, *Alexander Jegorovics*, orosz festő, * Szentpétervár 1826, † 1869. A szentpétervári akadémia tanítványa, majd tanára. Többnyire bizánci stílusú egyházi képsorozatokat festett, pl. a szentpétervári Szt. Izsák templomban.

Hegedüs László

A Szent Zsigmond-kápolna oltárképe.
A budavári királyi palota újjáalakitott Szent Zsigmond-kápolnája részére *Hegedüs László* festőművész új oltárképet festett, mely a három királyok hódolását ábrázolja a gyermek Jézus előtt. Az épitési bizottság *Hauszmann* műegyetemi tanár elnöklésével már átvette az oltárképet, melynek sikerült kivitele fölött elismerését fejezte ki a művésznek.

Magyar Művészet
1900. 874. l.

ATLANTI - OCEÁN
Brit-szigetek
Északi sarkkör
Spitzbergák
Ferencz József föld
ÉSZAKI-J
Barents-tenger
Novaja-Zemlya
Kara-tenger
Kola f.sz.
Fehér-teng.
Skandináviai hegység
Skandináviai-fsz.
Bottni-öb.
Keleti-teng.
Északi-teng.
Viscayai-öb.
Pireneusi félsz.
Lisszabon
London
Páris
Berlin
Balearok
Korzika
Szardinia
Földközi-tenger
Szicilia
Malta
Tripolisz
Adriai-t.
Apenninfélsz.
Alpok
Budapest
Kárpátok
Bécs
Varsava
Kiev
Szármát alföld
Moszkva
Szt. Pétersburg
Archangelszk
Nizsnij-Novgorod
Perm
Ufa
Szaratov
Charkov
Balkán fsz.
Fekete-tenger
Konstantinápoly
Athén
Kréta
Ciprus
Alexandria
Kairó
Jeruzsálem
Damaszkusz
Mezopotamia
Kaukázus
Kaspi-tenger
Asztrachan
Volga
Aral tó
Turán
Turkesztán
Kizil-Kum
Hiva
Taskend
Kirgiz Steppék
Baraba steppék
Omszk
Tobolszk
Obdorszk
Szemipalatinszk
Balkas-tó
Altai
Tomszk
Libiai-sivatag
Kufra oázisok
30

Hegedűs László

LIGETI MIKLÓS (szül. 1871)

49. Hegedűs László festőművész (1870—1911) mellszobra. Bronz. Jelezve a mell alatt: Hegedűs Lászlónak Ligeti Miklós. Szolnok. 903 júl. 25. — Özv. Hegedűs Lászlóné úrnő tulajdona.

Magyar művész képm

CSKA, cserép, bronzkori. 2.—

mázas cserépből. Japán, XIX. sz. 2.—

KANCSÓ, lehérmázu fajansz. Német, XIX. sz. 5.—

kemény cserép, többszinü mázzal. Jelezve: E. Müller. Német, 4.—

416. TÁNYÉR, fajansz. Milánó, XVIII. sz. 10.—

417. FÓKUTYA, folyatott mázu kőcserép. Kina, XVIII. sz. 25.—

418. ALACSONY VÁZA, cserép, folyatott mázzal. Japán. 10.—

419. AMFORA, cserép, két oldalán fekete alapon egy-egy nőalak. Apulia, Kr. e. III. sz. 100.—

420. CSEMPE, fajansz, szines állatképpel. Castelli, XVIII. sz. 20.—

421. KANNA, fajansz, szines diszitéssel. Delft, XVIII. sz. 60.—

422. OVÁLIS TÁL, fajansz, vöröskék diszitéssel. Delft, XVIII. sz. 60.—

423. KORSÓ, fajansz, kinai modoru kék diszitéssel, ónfedéllel. Délnémet, XVIII. sz. 40.—

424. KORSÓ, ónfedővel, fajansz, kinai modoru kék diszitéssel. Délnémet, XVIII. sz. 40.—

425. DISZTÁNYÉR, fajansz, fehér alapon stilizált virágok. (Bpest, Keleti Kiáll. 1929. Kat. sz. 8.) Nicea, XVII. sz. 40.—

426. DISZTÁNYÉR, fajansz, fehér alapon vörös és kék-zöld virágok. Nicea, XVII. sz. 40.—

427. FÜLES KORSÓ, fajansz, kék diszitéssel, fémfényü mázzal. Raghas, XIV. sz. 40.—

428. DISZTÁNYÉR, fajansz, kék [illegible]

Hegedűs László

mintermében. Fénykép után

Művészet (Szabó féle)

1900. 1033-34. h.

Hegedüs László

Az Ellenség c. képe
repr.

Művészet (Szabó-féle)
1900. 1027 – 8. h.

Hegedüs Lajos I.

festő

festette a nyugati ág. ev. templom oltárképét 1905-ben.

Nagy Imre:

Nyugat. Magyar Városok Monográfiája III. Bp. 1928. 775. l. 217. l.

230, 233, 234,

A Csongrádmegyei Múzeumban lévő képei:

Bem a segesvári csatában és a Vérszerződés

zler meghagyásából:

Kdippichler
osztálytanácsos.

k országos
gának.

Hegedüs László

Irod

Hegedüs László diadala. (Hegedüs L. archejével.) Műveszet. (Szabó jél.) 1901. 280. l.

Hegedüs László

Szentes város megvá-
tarotta a létesítendő
kulturpalota részére
fentinek a Borghesei
parkrészlet és Bem
apó Szászvárosnál c.
képeit

Pesti Hirlap. 1910.
ápr. 27. (A szentesi
műkiállitás bezárása)

U. 396.

Szent István dénára VIII. 125.

<Hegedüs László>
festő

Heincz Katalin

( ) 8-r. 16 kép.
86 l. Bp. 1940.

Gent (927)

13. A nyugati fedél megerösit
költségvetés 16.
14. 1400 négyzetméter nádasd
fedés, költségvetés 1
15. 55 fm. fekvö ereszcsatorn
lemezböl, költségveté
16. 90 fm. szegélybádogozás a
költségvetés 23. tét

levonva 10% biztosité
f

ebböl folyósittatott

szóval tizenkettöezerkilencz

Hegedüs László

Gerö Ödön, London Elek

Modern magyar festő-
művészek. Budapest. é. n.
62. l,

Rabiga c. Elje rejt-
49. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Hegedüs László

Fráter Aladár: A (ró-
mai) magyar művészet-
körben. Budapesti
Hírlap. 1904. dec. 20

(Művészet 1905. 71. l.)

R T I V A D A R

CHTE DER STILARTEN.Mit 39
Abbildgen in Text Geb/43.2o/P 15.60

RE CARDACCIO.Mit 41
afeln.4° Halbleinen/P33.-/ P 14.-

ildungen.Propylaen Verlag
/:P 18.-:/ P 10.50
eschichte von Maler KLEE
unter 4 farb.Geb./:P12.-:/ P 3.60

hmte Werk über den Meister
igen Tafeln.Leinenb./P 48.-/P 22.-

NTALISCHER TEPPICHE.Halb-
ldungen 4° /:P 64.-:/ P 26.-

d sein Jahrhundert.Mit
.2 Bde.Halbleder/:P 67.50/ P 28.-

ITIVEN.Mit 215 teils
gen.Leinen. /:P 42.-:/ P 13.50

00 Seiten,mit 114 Bild-
/:P 39.-:/ P 20.-

gen.Text von Graul 341
00 Tafeln.Folio.Leinenbd/72.-/P 33.60

sse.Mit 104 Abbildungen
en /:P 39.-:/ P 17.20

Hegedüs László

festő

irod.

Divald Kornél. Hegedüs László terrakottái. M. Iparművészet. 1912. 101.

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....azaz : ..... Korona

mely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

lakbérnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi .....

Hegedüs László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188—296, 188—307

1959 DEC 19.

CSONGRÁDMEGYEI HÍRLAP

Régi szentesi festők

alkotásaiból rendez kiállítást a jövő hónap első felében a szentesi Koszta József Múzeum. A József Attila utcai épület termeiben Kiss Bálint, Hegedüs László és Kovács Károly műveit helyezik el, akik annak idején művészi tevékenységük nagy részét Szentesen fejtették ki. A kiállítás előkészítése már régebben megkezdődött és egyik érdekesség ezzel kapcsolatban az, hogy megtalálták Hegedüs László diákkori vázlatkönyvét, mely számos rajzot tartalmaz.

káspárt Politikai Bizottsá-
gának tagja, a Miniszter-
tanács elnöke.

Marosán György,

a Magyar Szocialista Mun-
káspárt Politikai Bizottsá-
gának tagja, a Központi
Bizottság titkára,
államminiszter.

Antonin Novotny,

Csehszlovák Kommunista

MDK

Hegedüs László

Esik, esik, esik,	illusztr.Petőfi-kiadáshoz
Tizenkettőt ütött az óra,	" " "
Egy estém otthon,	" " "

Képzőm.Társ. 1899. tav.nemzetk. kiáll. 63 l.

MDK

Hegedüs László

Csokonay,	illusztr.	Petőfi-kiadáshoz	
Füstbe ment terv,	"	"	"
Este,	"	"	"
Szeptember végén,	"	"	"

Képzőm.Társ. 1899. tav.nemzetk. kiáll. 63 l.

MDK

Hegedüs László

Ex libris, repr.

A Szent-György-Czéh magyar amatőrök és gyüjtők egyesülete XVIII. müvészeti aukciókiállitása. A Gyüjtő 1914. 3-4. sz. 112.l.

MDK

Hegedüs László

Ex libris, repr.

A Szent-György-Czéh magyar ametőrök és gyűjtők
egyesülete XVIII. művészeti aukciókiállítása.
A Gyűjtő 1914. 3-4. sz. 112.1.

MDK

Hegedüs László

Kriesch Aladár rákoskeresztúri freskói. Magyar Iparművészet 1903. 234.l.

M.D.K.

Hegedüs László

"Tavaszi tárlat" c. beszámolójában Lázár Béla birálja a müvészt, nem tetszik neki "tiepoloskodása"- mint irja. /Tiepolo Giovanni velencei festőre céloz/

Magyar Salon, Bp. 1901. május hó
116-126. lp

M.D.K.

Hegedüs László

"Dekorativ komponáló tehetség" irja Lázár Béla: "Téli tárlat" c. cikkének, -A magyar dekorativ festészet- c. fejezetében.

Magyar Salon, Bp. 1901. dec. hó. XXXVI. kötet 242-253. lap

MDK

Hegedüs László

az Esterházy-dij pályabiróságába választották

Választmányi ülés 1903. okt. 22-én. Műcsarnok 1904. febr. 15. VII. évf. 1. sz.

MDK

Hegedüs László

A művész eredeti rajza, az Atheneum uj, illusztrált Petőfi-kiadásában.

Vasárnapi Ujság, 1903. 50.évf. 836.lap

Hegedüs László, festön.

a legjobb magyar rajzolók egyike.

Az Ipm. Társulat diplomájának bájos nőalakját, s a százkoronás bankjegy tanulmányait erőteljes művészettel készitette.

Tanulmány. /Női alak/. Repr.

A Nemz. Szal. uj tárlatából. - Vasárn. Ujs. 50. évf. 20. sz. 1903. 320. l.

MDK

Hegedüs László

Emausz felé

Ledvai K.: A római nemzetk. mükiállitás. Művészet 1905. 131.l.

Településfejlesztési F

F.e l j e

Dr. Trautmann Dezső m

Tárgy: A Müemlékjegyzé

Az Országos Müemléki F
vaslata alapján előter
zéknek müemlékeket /M/

A részletes felosztást
miniszter elvtárshoz i
mazza. Kérem Miniszter
esetén azt Ilku elvtár

MDK

Hegedüs László

Levélirás közben, of.

Platánok, of.

Műcsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. 48.l.

MDK

Hegedűs László

Egy ceruzarajza, amely tanulmány az új százkoronás bankjegy egyik alakjához. Megjelent repr.-ban a Művészet c.f. 1903.évi 1.sz.-ban.

Cikk: Művészet.

Uj Idők, 1903. IX. 12.sz. 274.l.

MDK

Hegedüs László: Erdőben.
Ill. a Petőfi kiadáshoz.

Műcsarnok 1899-1900. téli kiáll.

MDK

Hegedüs László: Szilaj Pista /zárókép/
Az apostol XIX.XIV,XVIII. V,
VII, XIII. X. XV. I.
Illusztrációk a Petőfi kiadáshoz.

Mücsarnok 1899-1900.téli kiáll.

MDK

Iskolai szemléltető képekre hirdetett pályázaton dijat kaptak:

Hegedüs László

Müvészet 1903. 141.o.

MDK

Az Athenaeum ill.Petőfi kiadása.

Hegedüs László

Mücsarnok, 1899. 29.sz. 451.o.

MDK

Hegedüs László

a szoborbizotts. tagja

A kassai honvédszobor. Vas. Ujs. 1906. 15.sz.

296. l.

Hegedüs László

festő MDK

repr:
"Mondjátok meg annak a lánynak... 1899.
olaj. vászon. Kiss Lajos tul.

Kiss L.:Vás.müv. 3. képtábla.

Hegedüs László, sz. Szentes, 187o.

Rövid életrajz

Liliomok közt, festm.

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiáll. 19oo.

52-53 l.

Hegedüs László festőművész
Puerta del Sol.,Toledo.Olajf.
Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása
1900 szeptember 16

Hegedüs László festőművész
Tavasz.Olajf.
A Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
1900 szeptember 16

Maszlaghy II., 252. és 251. szám.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Kereszt, festett Krisztus-testtel
Fa, mag. 28·8 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Ábrahám és az angyalok
Izsák és Rebeka
Fa, olaj, egyenkint 45×60 cm.
Maszlaghy II., 164 és 165. szám.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Magdolna
Fa, olaj, 18×13 cm.

Szent Jeromos
Fa, olaj, 18×13 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Jézus meggyógyítja a beteg asszonyt
Jézus az írástudók közt
Fa, olaj, egyenkint 26×32 cm.
Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 116. l.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Kronos
Réz, olaj, 30×22 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Mária Terézia
Vászon, olaj, 90×74 cm.
Maszlaghy II., 473. szám.

Hegedüs László festőművész
Alkony.Olajf.
Cale del Tobde Madridban.Olajf.
Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
1900 szeptember 16.

5941	9	"	Máté evangelista képe a sík
5942	10	"	várkápolna renaissance
5943	11	"	vár renaissance kandallója
5944	12	"	várkápolna karzati oszlopán
5945	13	"	Cerényi Imre angyal tartotta czi
5946	14	"	Ferences templom tor

Budapest 1933

A MŰEMLÉKEK ORSZÁ

Hegedüs László

A Képzőművészeti Társulat által rendezett "Téli tárlat"-ról ir Margitay Ernő: "A Műcsarnok kiállitása" cimmel. Felsorolja a résztvevő művészek nevét és ismerteti munkájukat: Glatter Gyula, Nyilassy Sándor, Horthy Béla, Mednyánszky László, Pentelei Molnár János, Hegedüs László, Herrer Cézár, Kacziány Ödön, Boemm Ritta, Tull Ödön, Skuteczky Döme, Góth Móric, Boruth Andor, Pörge Gergely.
Hegedüs László: "A mama levelet ir"c. festményéről a kritika véleménye az, hogy "Novellát ir ecsetjével." Hatást keltő képnek tartja. A lap bemutatja a 685. lapon.

ÉLET, Bp. 1909. nov. 21. I. évf. 48. sz. 670-672. lap.

Hegedüs László

"A magyar dekorativ festészet" c. fejezetben Lázár Béla a "Téli tárlat"-on szereplő müvészek között ir a müvész dekorativ, alkotó tehetségéről, müveit külön nem emliti meg.

Otthon, Bp. 1901. dec. hó
18-29. lap.

Hegedüs László

Ferenczy Károly, Feszty Árpád, Réti István, Jacoby Károly, Benczur Gyula, Lotz Károly és Vastagh György müvészeket sorolja föl Tövis: "Biblikus képek" c. kritikájában, mely a Müvészházban rendezett kiállitásról szól. A bemutatott remekművekkel kapcsolatban megjegyzi, hogy amennyiben az egyház sajnálja megváltásukat, ugy az ő hibája, ha templom helyett az emberek azokhoz a magánosokhoz mennek, akik minden áldozatot meghoznak azért, hogy falaikat diszitsék ezek a bibliai tárgyú, kiváló alkotások, a tárlat befejezése után.

A HÉT, Bp. 1910. március 20.
XXI. évf. 12. sz. 189. lap.

Hegedüs László

MDK

Azon festőművészek közt volt , akik 1899-ben kérték a minisztériumot, hogy "Szolnokon .... való letelepedésüket segitse". 1902-ben nyilt meg a művésztelep.

KAPOSVÁRI GYULA: A szolnoki Művésztelep ügyében. Szolnokmegyei Néplap. 1956 szept. 28.

Hegedüs László

A Szolnoki Müvésztelep alapitó tagjai közé tartozik Hegedüs László, aki "csak rövid ideig élt a telepen, mivel szilaj müvészlelke nem sok motivumot talált a kisváros nyugalmas egyszerüségében"-irja Décsey Géza: "A Szolnoki müvésztelepről" c. beszámolójában.
A telep törzstagjai közé tartozik Szlányi Lajos, "a halk szavu, szelid szépségeket álmodó müvész hosszu idő óta állandó festője a szolnoki nyárnak."
A neves müvészek között emliti meg a kritika Kacziány Ödön nevét, aki a telep felállitása előtt hosszabb ideig dolgozott müvésztársaival együtt Szolnokon. A Décsey-cikkben felsorolt müvészneveket lásd: Koszta József nevénél. ÉLET, Bp. 1925. juni.2. XVI. évf. 13. sz. 245-247. lap.

MDK

Hegedüs László, festöm.

A többiek között ö is készitett másolatot Velazquez képeiröl. Az Orsz. Képtárban okt. 29.-kén nyilt meg a kiállitás. Sok a fénykép-sokszorositás, fénynyomat.

Müvészeti Hirek.
Velazquez kiállitás.
Mücsarnok. 1899. 27.sz. 423.l.

MDK

Hegedüs László

Budavár 1849-iki elfoglalasanak képére hirdetett palyazatot a fövaros hatósaga. A tanacs három palyadijat allapitott meg: az elsonek 5000, a masodiknak 3000, a harmadiknak 2000 koronat. Hegedüs László palyamüvét a Mücsarnokba küldte be.

Vas.Ujs.1904.51.évf.38.sz. 651.l.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Vallásos témát festett. /A magyar-római díjasok pályázati feltételeihez hiven a két festő/ egyikét évente egy vallásos festmény, másikát szent László vagy Szent István királyok élettörténetéből merített történelmi téma feldolgozására és egyik tárlaton való kiállitására kötelezi./

Művészet.1905. 215.1.

M. D. K.

HEGEDÜS László

1870 – 1911.

Domborműves bronzedény

A M. N. Galéria állagjegyzéke I/a. r.

Bt. 1959. 157. e

MDK

Hegedüs László, festö

a Magyar Tud. Akadémiában/Országos Képtárban/ a nagy spanyol festömüvész képeinek olajfestésü másolatait festette.

Velasquez kiállitás.

Mücsarnok. 1899. 25. sz. 399-400.l.

MNK

Hegedüs László
Kardvágás, 2 vázlat

Az uj Országház falfestményei. Műcsarnok, 1898.
55 l.

Hegedüs László

N. Cs. 929. XI. 26.

— **A „Kis Szalon" kiállítása.** Mint már hirt adtunk róla, a magyar képzőművészek legjobbjaiból Kis Szalon cimen uj társaság alakult, melynek egyetlen célja egy *állandó kiállitás* fenntartása, hol bemutatóra kerülnek azok a müvek, melyeknek subtilis hatása nagyméretü kiállitási teremben nem érvényesülhet s azok a finom tanulmányok, melyeknek müvészi becse a nagyobb képekét nem ritkán felülmulja s igy az artisztikumot kereső amatőrök mindig találhatnak gyönyörüséget e kis kiállitáson. A müvészi anyag átlag kéthetenkint változik s az a lehető legváltozatosabb. Az érdeklődés máris oly arányu, amilyennek müvészeink nem is merték remélni, a mai időket véve figyelmbe. Megtekintették a Kis Szalont az itt időző nürnbergiek is, elismeréssel adózva a vezetőségnek s a magyar müvészet kiváló reprezentánsainak. Vonzó érdekessége a mostani tárlatnak, a magyar müvészet kárára oly korán elhunyt Hegedüs Lászlónak még sehol ki nem állitott tanulmányai és néhány kompoziciója, vázlata. A kiállitás este 8-ig van nyitva, tekintettel arra, hogy a látogatottság az esti órákban a legnagyobb s a müvészek maguk is akkor lehetnek ott nagyobb számmal s igy a közvetlen kapcsolat müvész és müpártoló között — ami oly kivánatos — létrejöhet. A Kis Szalon kiállitása az Országos Tiszti Kaszinó épületének Duna-utcai frontján van, hol dijtalanul megtekinthető.

92. IX. 1926. N. Sz.

Hegedüs László

** **Kis Szalon.** A magyar képzőművészek egyik csoportjából Kis Szalon cimen uj társaság alakult, melynek egyetlen célja egy *állandó kiállitás* fentartása, hol bemutatóra kerülnek azok a müvek, melyeknek szubtilis hatása a nagyméretü kiállitási teremben nem érvényesülhet. A müvészi anyag átlag kéthetenként változik s az a lehető legváltozatosabb. Vonzó érdekességei a mostani tárlatnak a magyar müvészet kárára oly korán elhunyt Hegedüs Lászlónak még sehol ki nem állitott tanulmányai és néhány kompoziciója, vázlata. A Kis Szalon kiállitása az Orsz. Tiszti Kaszinó épületének dunautcai frontján van, hol dijtalanul megtekinthető.

Újság
XI. 28 1929

Újság, XI. 28. 1929.

MDK

Vásárlások a Mücsarnok 19o3. évi tavaszi nemzetközi kiállitásán:

Hegedüs László: Rabiga. olf.

Müvészet. 19o3. 222.o.

MDK
-k

Hegedüs László - Mühlbeck Károly, illusztr.

Mesék. Farkas Imre szövege. Tarnay Alajos hangjegyeivel. Bp.

Dr. Szemlér Lőrinc gyűjteményének aukciója. Bp. 1936.
Könyvdíszek.- Könyvillusztrációk.
Arv. Közl. 1936. 5.rk.sz. 71.l.

MDK

Hegedüs László, graf.
1870-1911

Tanulmány egy bankjegypályázathoz.
Jelezve: Hegedüs 1901. Vörös kréta - rajz.

Almásy-Teleki XI.1943. Kat. 11.1.

Hegedüs László

MDK

Régi szentesi festők - Kiss Bálint, Hegedüs László, Kovács Károly- müveiből rendez kiállitást 1959 január első felében a szentesi Koszta József Muzeum.

Csongrádmegyei Hirlap. 1958. dec. 19.

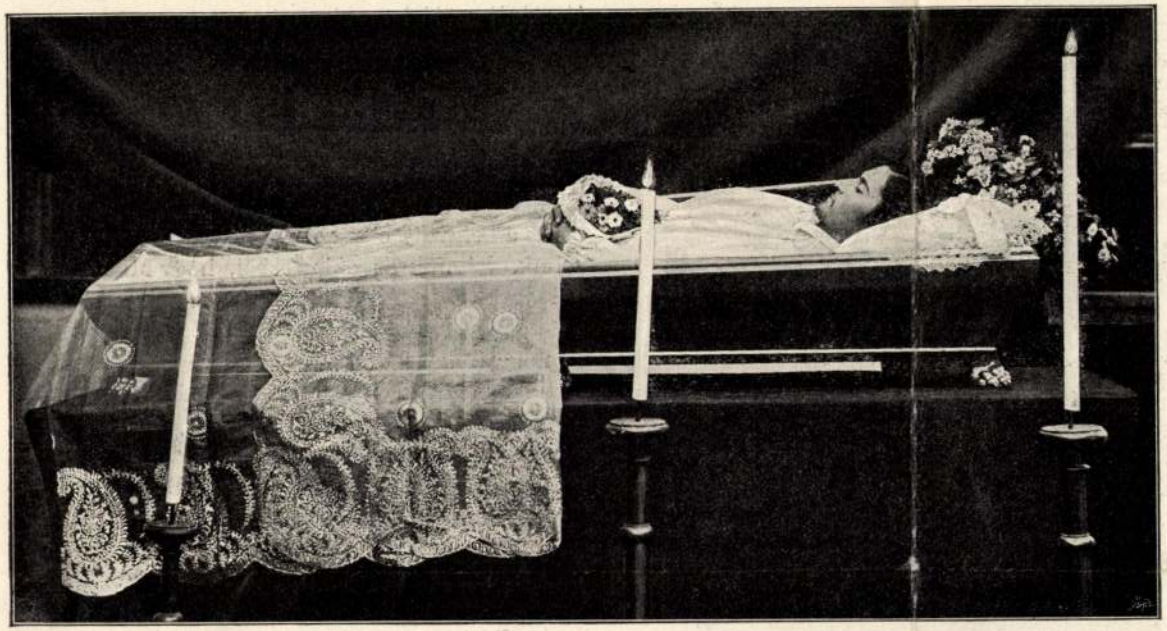

PETŐFI ZOLTÁN A RAVATALON. Fénykép után.

Szent nekünk e föld, mert itt járt fürge lépted,
Szent a tiszta mennybolt itt Borjád* felett:
Csillagot választván, az égről itt tépted
Ezt a dalt: «Szép csillag a honszeretet!»

Mi se válaszszunk mást, mely minket vezérel,
Csak a honszerelmet, e szép csillagot;
S csak a szabadságot, melyet könynyel, vérrel
Ápoltak apáink, a dicsők, nagyok.
Megdicsőült költő, nézz alá az égbül
És oszd szét közöttünk a te lelkedet:
S törvény, jog, igazság temploma fölépül,
Melyért lelked lángolt s szived megrepedt.

Isten a magasban, mindenek Birája,
Te tudod, hogy mennyit szenvedett e nép:
Küldj áldást egedből a magyar hazára,
Hogy áldhassunk Téged, népek Istenét!
Kinek a honért folyt ki ifjúi vére,
S kinek szolga-földben sír nyugtot nem ad:
Szálljon hír, dicsőség a költő fejére
S lássa, hogy hazája boldog és szabad!

kat. A mély hatású beszéd után Fechtel János ékes szónoklata, Mátray Lajos érdekes felolvasása, s Szentiványi Sándor és Deák Kálmán szavalata következett. A város fel volt lobogózva.

A nagykárolyi Kölcsey-egyesület *Erdődön*, Szendrey Julia egykori lakóhelyén rendezte az ünnepet. Nagy-Károlyból 150-en mentek ki különvonaton. Bandérium és diadalkapu várta őket, hol *Prohászka* Lajos erdőmester üdvözölte a társaságot. Először is megkoszorúzták a restaurált Petőfi-szobában levő Petőfi-szobrot. Az ünnepélyen *Nagy* László alispán, *Baudisz* Jenő és *Nagy* Sándor beszédet mondtak. Andrássy Ilona Poór János alkalmi költeményét, Demidor Ignácz pedig Petőfi nehány versét szavalta. Ezután leleplezték a Szendrey Julia egykori lakására helyezett emléktáblát, melyen a következő felirat van:

Petőfi Sándor és Szendrey Julia, 1846. Emlékül emelte a nagykárolyi Kölcsey-egyesület.

A költő egyetlen fiának, Zoltánnak azt a kevéssé ismert képét mutatjuk be, melyet ravatalon fekvésekor vettek föl róla fotografiával. *Petőfi Zoltán* arcza — mint e fénykép is mutatja, — nagyon hasonlitott atyjához. Néhai Izsó Miklós szobrászunk a költő mellszobrának fejformájához Petőfi Zoltánról vett mintát. — Közöljük *Petőfi szülői sirjának* képét is. A költő apja, anyja a szabadságharcz idejében rövid időközben egymásután hunytak el a fővárosban. Petőfi csak anyja temetésén lehetett jelen. Sirjok sokáig a józsefvárosi temetőben volt, s Petőfi eme feliratával ellátott sirkő jelölte: A legszeretettebb atya — a legszeretettebb anya.» A temető megszüntetésekor a kerepesi-uti temetőbe vitték a hamvakat és a szerény sirkövet. Most ezt a hantot is megkoszorúzták.

Közlünk még nehány illusztrácziót Petőfi műveinek az *Athenaeum* nyomdai társaság kiadásában nem sokára megjelenő diszes új kiadásából.

E. KOVÁCS GYULA.

1839—1899.

E. Kovács Gyula, a kolozsvári nemzeti szinház jeles szinművésze elhúnyt augusztus 2-ikán Segesvárt, a hová Petőfi nagy ünnepére utazott, s melyben szavalattal részt is vett. Érczes hangjával, művészetével és egész érzésével szavalta el a fehéregyházai honvédoszlopnál Jókai Apotheozisát. A szavalat után rögtön roszul lett, eszméletét vesztette. Az izgalom és hőség beteggé tette. Elvezették az őrházba, ott az ereklyeszobában vitték ápolás alá. De hiába volt az orvosok segitsége s a gyöngéd és figyelmes bánásmód, melyben a fehéregyházi kastély úrnője, Haller Lujza grófnő részesitette. A művész nem nyerte vissza eszméletét. Július 30-ikán alkonyatkor beszállitották kocsin Segesvárra, a kórházba.

Másnap délig feküdt Kovács Gyula eszméletlenül; délelőtt 10 órakor kinyitotta a szemét és környezetét felismerte. Dr. Eszterházy László kolozsvári főjegyzőt a nevén is szólitotta. Beszélni azonban egyebet már nem birt. A főorvos napszurást sejtett, de biztosat nem mondhatott. A nap hevének azért volt olyan romboló hatása

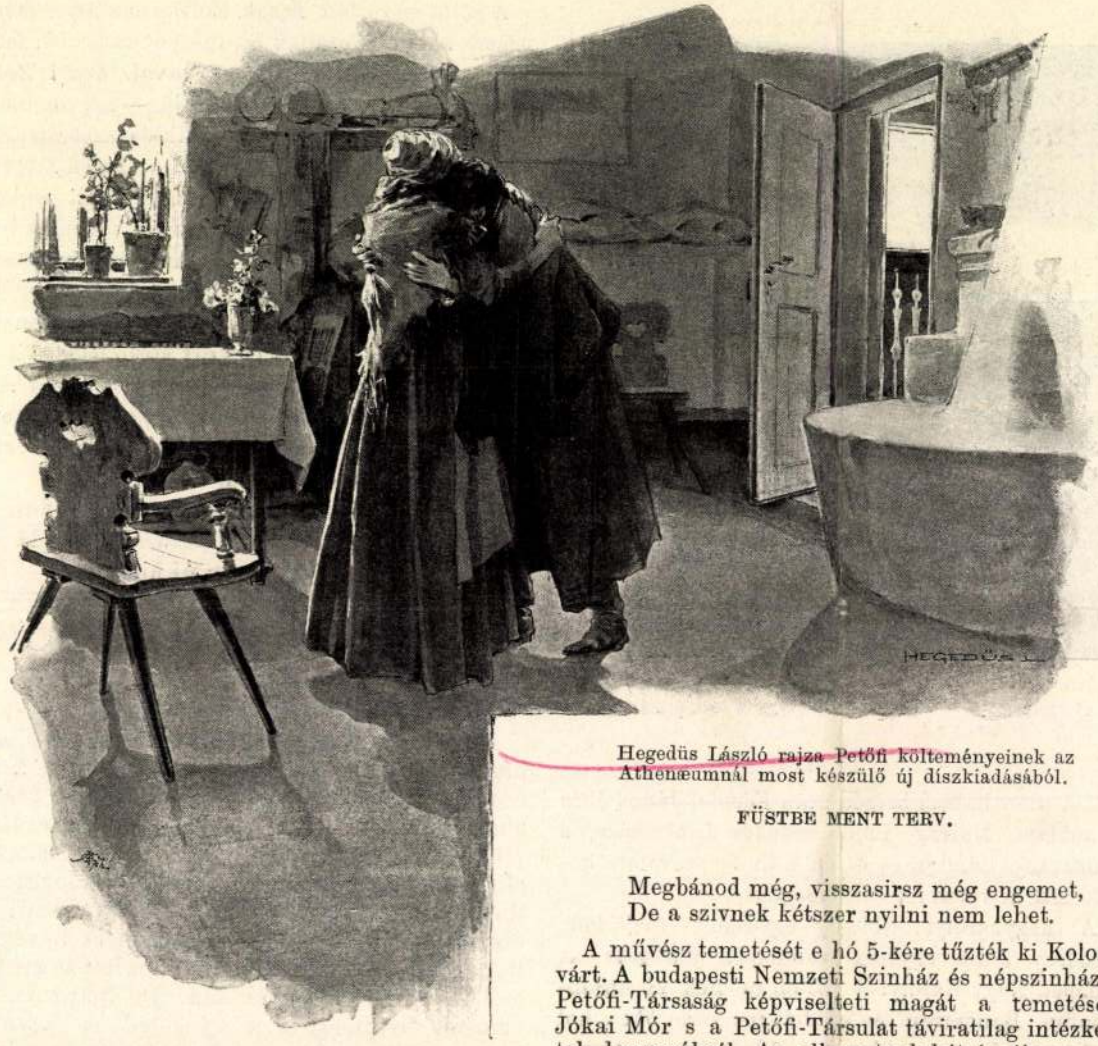

Hegedüs László rajza Petőfi költeményeinek az Athenæumnál most készülő új díszkiadásából.

dult, mint irónak és költőnek is sok tisztelője, mint embernek sok barátja volt. A hatvanas években a Nemzeti Szinháznál működött, de visszavágyott Kolozsvárra, hol a közönség és társaskörök szeretetét annyira birta, s hol mint drámai szinész és rendező oly bőséges elismerést aratott. Meghatva fogadták a váratlan hirt mind Kolozsvártt, mind Nagy-Váradon, hol most a kolozsvári szintársulat játszik, valamint a fővárosban is, hová szinpadi sikerei mellett irodalmi működése is szorosan fűzte

FÜSTBE MENT TERV.

Megbánod még, visszasirsz még engemet,
De a szivnek kétszer nyilni nem lehet.

A művész temetését e hó 5-kére tűzték ki Kolozsvárt. A budapesti Nemzeti Szinház és népszinház, a Petőfi-Társaság képviselteti magát a temetésen. Jókai Mór s a Petőfi-Társulat táviratilag intézkedtek koszorúkról. Az elhunytnak két árvája maradván teljesen vagyontalanul; bizottság alakult, a mely gyűjtést rendez számukra. A bizottság tagjai Béldi Ákos főispán, Feilitzsch báró képviselő, Szvacsina kolozsvári polgármester, Deáky Albert, stb. A város a halottnak diszsirhelyet ad. A Nagy-Váradon időző kolozsvári szintársulat tagjai a temetésre Kolozsvárra utaznak, hogy búcsút vegyenek kartársuktól. A társulat minden tagja gyászt visel. A kolozsvári szinházon is ott leng az intézet sulyos veszteségét jelentő fekete lobogó. A szinház csarnokában helyezték ravatalra az elhunyt művészt, s onnan temetik.

életéről és az 1848—49-iki magyarországi hadjáratáról szóló könyvének ismertetése. A magyarországi orosz főhadvezér leveleit, jelentéseit adja főleg Scserbatov a magyarországi eseményekről. Ezekből világos, hogy az orosz seregek nem várt akadályokra találtak, s hogy Paskievics herczeg a győzelmek késedelmeért az osztrákokat okolja, a kiknek sem megállapitott haditervök nem volt, sem pedig a behivott orosz sereget ellátni képesek nem voltak. Kitünik az okiratokból, hogy Miklós czárt a lengyelek iránti gyülölete és az a félelme késztette Magyarország leigázására, hogy a lengyelek és magyarok az orosz birodalomnak sok aggodalmat okozhatnak. Újra bizonyitva látjuk a czárnak Paskievicscsel váltott leveleiből azt a rendkivül feszült viszonyt, mely az orosz és osztrák főparancsnokok közt fennállott. — *Földes* Béla folytatja a «Quóta tanulmányokat», a 3-ik közlemény van e füzetben s a közérdekű, alapos tanúlmánynak a következő fuzetekben még folytatása lesz. — «Vallástörténeti kongresszus» czimen az 1900-ik év szeptember havára Párisba összehivott nemzetközi kongresszusról kapunk kimeritő fejtegetést. — A szépirodalmi közlemények közt folytatásban olvassuk *Leskovár* Jánkó horvát iró «Roskadozó kastélyok» czimű elbeszélését *Margalits* Ede magyar fordításában; *Lévay* Józsefnek «A hegytetőn» czimű költeményét; *György* Lajostól Theokritos «A kyklops» költeményének fordítását. Az «Értesítő» könyvismertető rovatban Szentkláray Jenő Csanádegyházmegye történetét tárgyaló munkájának birálatát találjuk. A «Budapesti Szemle» előfizetési ára egész évre 12 forint, félévre 6 forint.

Háromszék vármegye, *emlékkönyv Magyarország ezeréves fennállása ünnepére,* a megye törvényhatósága megbizásából szerkesztette *Pótsa* József főispán elnöklete alatt egy bizottság. Kiadta Háromszékmegye közönsége. Díszes és nagy emlékkönyv ez, album alakban, 380 oldalra terjedő tartalommal és sok illusztráczióval. Ismerteti a tősgyökeres magyar és hires székelység multját, jelenét, gazdasági, ipari, közlekedési, közigazgatási, közművelődési állapotait; leirja természeti szépségeit, fürdőit. Sok jó erő működött közre mindezek meg-

HEGEDÜS Lánlo

m. 929. XI. 24.

* **A Kis Szalon képkiállítása.** A magyar képzőművészek javából *Kis Szalon* cimen uj társaság alakult, melynek egyetlen célja egy *állandó* kiállitás fentartása. hol bemutatóra kerülnek azok a müvek, melyeknek szubtilis hatása a Mücsarnok óriási termeiben nem érvényesülhet, s azok a finom tanulmányok, melyeknek művészi becse a nagyobb képekét nem ritkán felülmulja s igy az artisztikumot kedvelők mindig találhatnak gyönyörüséget e kis kiállitáson. A művészi anyag átlag kéthetenként változik, s az a lehető legváltozatosabb. Az érdeklődés máris olyarányu, amilyennek művészeink nem is remélték volna. Meglátogatták a Kis Szalont az itt időző nürnbergiek is, elismeréssel adózva a vezetőségnek s a magyar művészet kiváló reprezentánsainak. Vonzó érdekessége a mostani tárlatnak a magyar művészet kárára oly korán elhunyt *Hegedüs* Lászlónak még sehol ki nem állitott tanulmányai és néhány kompoziciója, vázlata. A kiállitás este 8-ig van nyitva, tekintettel arra, hogy a látogatottság az esti órákban a legnagyobb s a művészek maguk is akkor lehetnek ott nagyobbszámmal, s igy a közvetlen kapcsolat művész és müpártoló közt — ami oly kivánatos — létrejöhet. A Kis Szalon kiállitása az *Országos Tiszti-Kaszinó* épületének dunautcai frontján van, hol dijtalanul megtekinthető.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

GÁDOR MAGDA

SZOBRÁSZMŰVÉSZ
ÉS

PINTÉR ÉVA

GOBELINMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITJA:

KERES EMIL
KOSSUTH-DÍJAS

1967 JANUÁR 6.-ÁN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN ½ 6 ÓRAKOR
FÉNYES ADOLF TEREM; VII. RÁKÓCZI ÚT 30

8052 fővárosi ny I

Ugyan ő adta elő később élénk tetszéstől kisérve szintén gróf *Zichy* Gézának hazafias költeményét, «Bercsényi Laczkó»-t, melyet mai számunkban közlünk. *Szabó* Endrének «Anda Pál» című költeménye egy krónikás adoma humorával emelte a gyűlés tárgyait, arról az Anda Pál miskolczi kapitányról, ki a kurucz háborúból mindig haza járt a feleségéhez s mikor csatába kellett menni, a lova megszokás szerint akkor sem az ellenséghez hanem a megszokott úton haza felé vitte. *Pekár* Gyulának «Aranjuezi Boldogasszony» című novellája kötötte le ezután a közönség figyelmét. *Ábrányi* Emil költeménye, «Valaki jár a csatatéren», a két keresztény tábor pihenője alatt megjelenő Krisztusról szól, ki az ő születését ünneplő harczosoknak az emberiség békéjét hirdeti. Megtapsolták. Végül *Eötvös* Károly tartott szabad előadást székfoglaló képen «Szegedy Róza halála» czímen Kisfaludy Sándor feleségéről, kiben a magyar nő mintaképét ismertette és sajnálkozott, hogy még nem akadt, a ki ennek a magyar úriasszonynak élettörténetét megírta volna. Ő vállalkozott erre és mai előadása e műnek részlete, mely Szegedy Róza haláláról szól. A kutató éberségével szedte össze Eötvös Szegedy Róza utolsó napjainak minden kis adatát és ez adatok tükrében elvonult a nézők előtt Kisfaludy Sándor feleségének betegsége, haldoklása, temetése és gyászolása. Ez adatok kapcsán Eötvös érdekes részleteket mondott el a régi magyar úriasszonyok életéből. A közönség élvezettel hallgatta.

A gyűlés után a társaság értekezletet tartott az *országos irodalmi szövetség* szervezése ügyében, melynek eszméjét Bartók Lajos és Pekár Gyula pendítették meg. Ennek megvalósítására a vidéki irodalmi egyesületek megbizottakat küldtek a nagygyűlésre. Az értekezlet *Jókai* Mórt választotta elnökéül. A vidéki irodalmi társulatok közül képviselőket küldtek: a Dugonics-társaság (Szeged), a Szigligeti-társaság (N.-Várad), a Csokonai-kör (Debreczen), a Bessenyei-kör (Eger), a Vörösmarty-kör (Székesfehérvár), az Emke (Kolozsvár), az Erdélyi Irodalmi Társaság (Kolozsvár), a Soproni Irodalmi Kör (Sopron), stb. Az értekezlet elé *Pekár* Gyula a következő határozati javaslatot terjesztette: «Az ország irodalmi és közművelődési egyletei Országos Irodalmi Szövetséggé alakulnak oly czélból, hogy a kölcsönhatás által 1. egymás hazafias akcziót támogassák; 2. a magyarságot fenyegető veszélyekre egymást figyelmeztessék és azokat közös erővel elháritsák; 3. a bárhol termő nemzeti eszméket közösen felkarolják, a bárhol megnyilatkozó új tehetségeket lehető hamar és országosan érvényesítsék.» A javaslathoz számosan hozzá szóltak. Az értekezlet azt határozta, hogy bizottságot küld ki a szövetség szervezésére. — A társaság szokásos újévi lakomája Bartók halála miatt elmaradt, de a tagok és vidéki küldöttek összejöttek ebédre az Akadémia palotájával szomszédos «István főherczeg» fogadóban.

A Bartók Lajos halálával üresen maradt *alelnöki* helyet január 20-ikán tölti be a Petőfi-Társaság erre a czélra összehivott rendkívüli ülésen. Két jelölt nevét emlegetik: *Herczeg* Ferenczét és *Pekár*

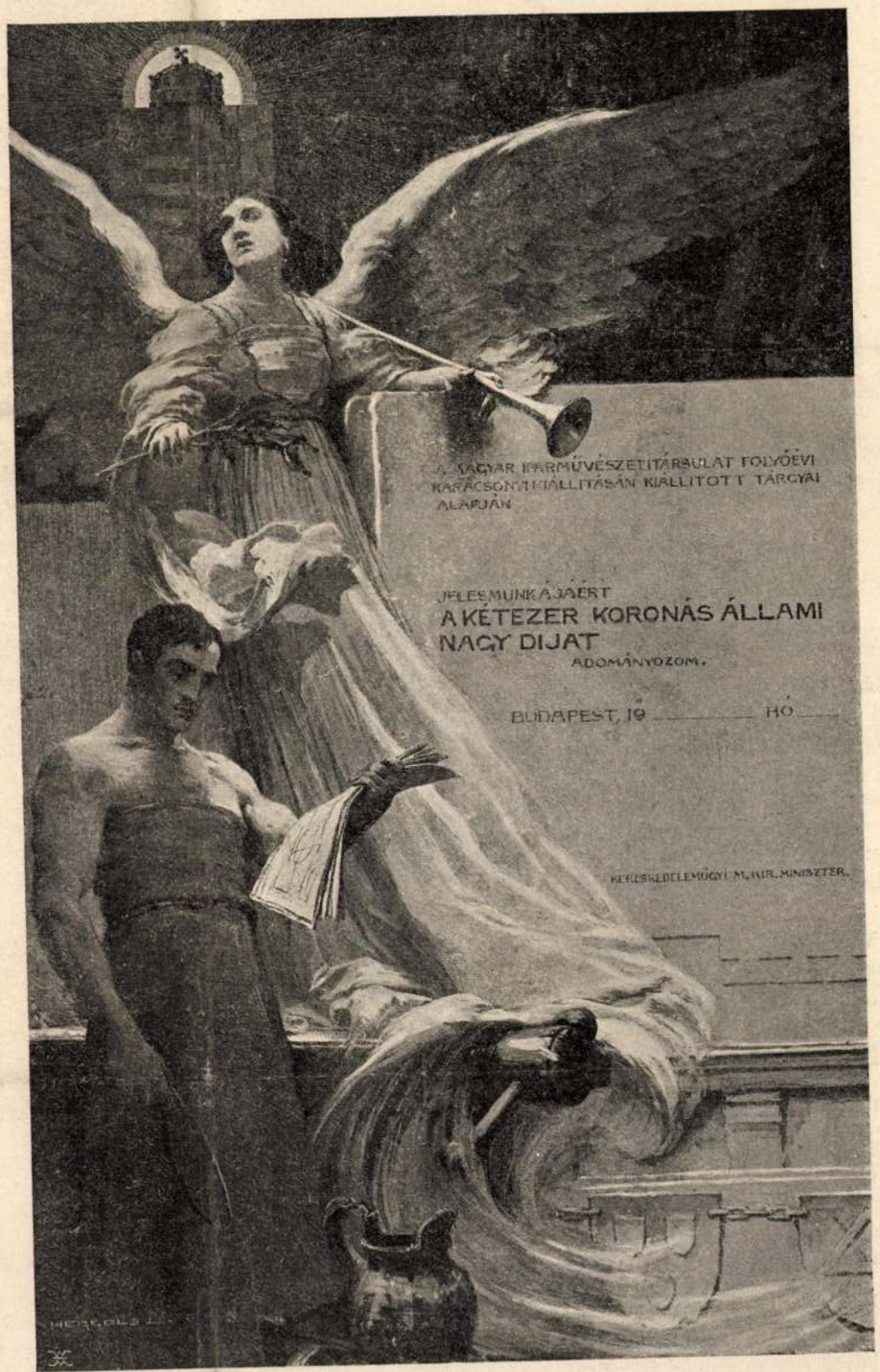

A kereskedelemügyi miniszter kétezer koronás iparművészeti állami nagy díjáról szóló oklevél rajza Hegedüs Lászlótól.

Legújabb fénykép után.
ADAMOVICS VILMA.

ságok nehéz feladatot róttak a fordítóra, *Luby* Sándorra, a ki sikerrel végezte munkáját s a szép német költeményt gonddal, csinosan s tartalomban, formában egyaránt hiven ültette át nyelvünkre. A 304 lapra terjedő könyvet az Apollo irodalmi és nyomdai részvénytársaság szép kiállításban adta ki, Werner Antal német festő képeivel. A kötet ára négy korona. Mutatványul a következőt közöljük belőle:

Werner dala Olaszországból.

Megbűvölt engem a nyári éj,
Némán ügetek csöndjében,
A tündöklő, kis fénybogarak,
Sötét alapon úgy rajzanak,
Mint álmok a szívben régen.

Megbűvölt engem a nyári éj,
Némán ügetek csöndjében,
Oly messze ragyognak a csillagok,
Tűzfényük a vizben visszaragyog,
Mint szerelem az idők mélyében.

Megbűvölt engem a nyári éj,
Némán ügetek csöndjében,
A fülmile csattog a myrtusokon,
Oly lágyan, édesen, olvadozón,
Mult kinok hangzanak énekében.

Megbűvölt engem a nyári éj,
Némán ügetek csöndjében,
A tenger zúg és nagyra dagad;
Minek neki még az a könny-patak

Ó-kori lexikon. A *Pecz* Vilmos által szerkesztett s a *Franklin-Társulat* kiadásában megjelenő «Ó-kori lexikon» legújabb füzete a Ninivétől — Olympiáig terjedő czikkeket tartalmazza s a szövegben 24 képet közöl. A füzet ára egy korona.

Az ősmagyarok nyomai. Irta *Halis* István. A szerző ezen füzetében főkép a régi magyar írással foglalkozik. Majd rátér a régi babiloni stb. emlékek alakjaira, írásjegyeire s buzdít a magyarral rokon szumir nyelv tanulmányozására. A füzet Nagykanizsán jelent meg.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Évkönyve. Legnagyobb hazai gazdasági egyesületünk «Évkönyv» czím alatt évenként terjedelmes jelentést ad ki, melyben működéséről beszámol. Most az 1901—1902. évre szóló jelent meg, melyet az egyesület tisztikara szerkesztett s gazdaközönségünkre nézve sok érdekes dolgot tartalmaz. A 275 oldalas kötet ára 2 korona, de az egyesületi tagok ingyen kapják.

A nagyváradi Szigligeti-társaság első tíz évét írta meg Láng József, a társaság egyik tagja, csinos kiállítású füzetben. A társaság a város jeles szülöttjének, Szigligeti Edének nevével 1892 október 2-án alakult meg Rádl Ödön elnöksége és Sipos Orbán alelnöksége alatt s azóta a város művészeti és irodalmi mozgalmainak hathatós tényezője.

Szerkesztő-változások. A «Vadász és Versenylap», a legrégibb magyar sport-lapnak évtizedekig szerkesztője, *Sárkány* János Ferencz, új-évtől kezdve visszavonult a szerkesztéstől, és a szerkesztést *Ferdinándy* Bélának adta át, s a lap főmunkatársa *Lovik* Károly lett. — A «*Bolond Istók*» című élclap szerkesztését Bartók halálával *Baróti* Lajos vette át.

Az időjóslás lapja. *Vozáry* Pál kir. főmérnök Szegeden, a ki egy hónapra előre időjóslást szokott közzétenni, a mely többé-kevésbbé bevált, «*Meteor*» czímmel hetenként megjelenő lapot indít.

Vígszinház. Január 2-ikán került szinre a Vígszinházban *Guti* Soma és *Rákosi* Viktor új bohózata «*A brezováczi hős*» czímen. A két szerző nevéhez több szép siker fűződik. A közönség most is szivesen fogadta új darabjukat s derültség közt ment végbe a bemutató előadás melyhez a szinház személyzete nem kis művészi erővel járult.

A bohózat tarka, a meséje nem valami sok, de mulattat tulzásaival, valószinűtlenségeivel is; részleteiben s a párbeszédek elevenségében van a legtöbb szinpadi hatása. A brezováczi hős egy nagyon jámbor ember, a kit Pepikének hívnak, a ki Brezovácznál nem követett el semmiféle hőstettet, hanem a ki elkövette, ott maradt a csatatéren, s mivel a dicsőség megkiván egy élő hőst, Pepikének jut az ünneplés, sőt kitüntetésül megteszik a viharágyuk főfelügyelőjévé. A vihar azonban közvetlenül mellette tombol. A felesége, Dódika elég okot ad rá, hogy a brezováczi hős féltékeny legyen. Pepike gyanakszik is, de nagyon jámbor és mikor már egészen nyomon van, egypár barátságos szóval meg lehet nyugtatni. Külső

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A Magyar Tud. Akadémia január 5-iki ülése dr. *Heinrich* Gusztáv elnöklése mellett ment végbe.

Katona Lajos «Alexandriai Szent Katalin legendájá»-ról tartott fölolvasást. A 307-ben vértanuságot szenvedett Szent Katalin legendája a középkori irodalomtörténet legbonyolúltabb kérdései közé tartozik, a sok különféle nyelvű verses és prózai földolgozás miatt. A mi középkori irodalmunkban három kódexünk tartott fönn Katalin-legendát: a *Debreczeni* és az *Érdy-kódex* prózában, az *Érsekujvári kódex* pedig egy négyezer sornál hosszabb verses földolgozásban. Ez az utolsó formája ad kivált bő alkalmat az összehasonlításra. Szilády Áron, midőn középkori irodalmunk e nevezetes emlékét újból kiadta, abból a föltevésből indúlt ki, hogy ennek a földolgozásnak az alapja Temesvári Pelbártnak, a Mátyás korában élt jeles minorita barátnak ismeretlen latin nyelvű szövege. Katona a verses legenda első részének forrását régebbi, a XIV. században már megvolt latin szövegekben találta meg. A legenda második és hosszabb fele azon a latin szövegen alapszik, a mely a XII. század vége óta ismeretes. Az Érdy-kódex Katalin-legendáinak alapja vitathatatlanúl Pelbárt prédikációiból való. A különböző szövegek közül, a melyeket Katona fölkutatott, a krakói egyetemi könyvtár kódexének Katalin-legendája eddig teljesen ismeretlen volt. Az akadémikusok megéljenezték Katona kiváló tudományos értékű felolvasását. Ezután *Petz* Vilmos mutatta be *Cserép* József vendég: «A határidőszámítás a rómaiaknál» című tanulmányát. A rómaiak a *lustrum*-ot vették négy és öt esztendőnek; a *trinum nundinum* jelentése pedig hol tizenhét nap, hol pedig huszonnégy esztendő.

A történelmi társulat január 2-iki ülésén dr. *Récsey* Viktor ismertette azt a ritka czímerpajzsot, melyet Párisban a Museé d'Artillerieben látott s a mely Hunyadi Mátyásra vonatkozó egykorú latin körirattal és Magyarország és a kapcsolt részek czímereivel van ellátva. Dr. *Szendrey* János megjegyezte, hogy a Párisban lévő történeti ereklye nem czímerpajzs, hanem az ő véleménye szerint, tornapajzs. A bécsi Belvederből Napoleon vitte Párisba a bécsi udvari múzeum történelmi ereklyéivel együtt. Az elkobzott történelmi ereklyék egy részét az 1814-ben megkötött bécsi békeszerződés szerint hazaszállíttatták ugyan, de nagy részük ott maradt s csak később került árverés útján a Musée d'Artillerieb.

MI UJSÁG?

* **A «Vasárnapi Ujság» 1902. évi folyamának tartalomjegyzékét** jelen számunkhoz mellékelve veszik olvasóink. E számot és a tartalomjegyzéket kiadóhivatalunk mindazoknak megküldi, kik a múlt évben előfizetői voltak lapunknak.

Az udvar Budapesten. A király kiséretével febr

észak csodálatos világának különös varázsát vetíti elénk és a könyvnek ez a legérdekesebb része. Érdekes képek tarkítják *Barcza* György könyvét, melynek ára 6 K.

Egyik érdekes fejezetét itt közöljük:

77° 40' szél., 51° 50' hossz.

Egy egész mesevilág, amely eddig csak a képzeletemben élt, vált valóra ma előttem! Mintha csak valamely fantasztikus útleírásban leírt táj lenne, olyan hihetetlenül nagyszerű kép volt az, amelyet ma reggel álmunkból fölkelve, a födélzetre sietve, megpillantottunk. Az első percben szinte olyan volt, mint egy különös álom, alig lehet elhinni, hogy mindaz, amit a szem lát, tényleg valóság! Pedig az volt, csakhogy a legszokatlanabb, legkülönösebb látványok egyike, ami csak a földön van — az örökös jég mozdulatlan, hallgatag birodalma.

Azt hiszem, sohasem fogom elfelejteni azt a látványt, mely elém tárult! Az „Ofoten" mozdulatlanul állt egy tökéletes arktikus táj közepén, mindenfelől körülvéve jéggel, óriási jégmezőkkel, amelyek közt csak itt-ott húzódott el egy keskeny csatorna tósimaságu sötét vize. Minden szürke volt körülöttünk, de a szürke színnek legváltozatosabb árnyalataiban. Szürke a jég, a víz, szürke az égbolt, mely mint egy óriási homályos kupola, borult az egész tájra, melynek mozdulatlansága, méltóságteljes nyugalma, leírhatatlan csend érzetét keltette. Mennyire más volt ez a kép, mint az, amelyet tegnap este láttunk! Tegnap este még egészen nyílt tengeren voltunk — körös-körül a végtelen kék víz — felhőtlen égbolt és ragyogó napsugár vett körül, úgy hogy eltekintve a hidegtől, a föld bármely részén levő tengeren is lehettünk volna. Ma reggel pedig szinte meglepetésszerüen, minden átmenet nélkül egyszerre csak bent voltunk az arktikus világ közepén!

A hajón általános izgatottság uralkodott ezalatt. Természetesen mindenki a medvét akarta látni, amelyet a hajóstiszt jelzett és látcsöveinkkel kutatni kezdtünk az első tiszt által megjelölt irányban.

Wendörfer Imre amatőr-fényképe
A nizzai karneválból

A medve egy nagy jégtábla közepén állt mozdulatlanul, hosszu nyakát lelógatva; abban az ismert esetlen pózban, amelyben porcellánból megörökíteni szokták, az örökös jég birodalmának királyát, a jegesmedvét. Hatalmas volt a maga ősi alaktalanságában, úgy beleillett a környezetébe, a jeges világ csöndjébe ez az óriási mozdulatlan vadállat.

Ezalatt azonban a fangmannok leeresztették az egyik csónakot, melyben elhelyezkedtek a vadászok; míg mi, többiek, a hajón maradtunk és látcsővel néztük a vadászat lefolyását. A csónak megkerülte a jégtáblát, majd annak mentében haladva, egész közel (70—80 lépésnyire) jutott a medvéhez, amely még mindig aludni látszott, épp oly mozdulatlanul, apatikusan állva ottan, mint azelőtt. Ekkor *ifj. E. L.* a csónak orrára hajolva célbavette és eldördült az első lövés, élesen recsegve bele a csendbe. A medve hirtelen fölütötte fejét, körben forgott egyet — és mialatt első lábát elöntötte a vér — menekülni kezdett a víz felé. Nagy lábaival ügyetlenül lépve, véres nyomokat hagyva maga után a fehér jégen, minden erejével törekedett a tábla széléhez érni. Közben azonban egy második lövés érte, de már a következő percben a vízben volt és úszva iparkodott menekülni üldözői elől. De hiába, mert a csónak egyre közeledett feléje! Még néhány újabb lövés dördült el, melyek könnyen végeztek az amúgy is megsebzett állattal.

Az egész vadászatot igen jól lehetett látni a hajóról, jó meleg bundában, kényelmesen ülve. A medvét a fangmannok hozzákötötték a csónakhoz és erőteljesen evezve hozták az első vadászzsákmányt. Így közelről nézve még inkább föltünt a különbség, amely a jegesmedve és a többi medvefajok közt van. Egészen különös és a többi medvéktől elütő a jegesmedve hosszu vékony fejformája, valamint aránytalanul hosszu nyaka is. Hátsó lábai jóval rövidebbek az elsőknél, melyek rendkívül ki vannak fejlődve és úszóhártyákkal ellátva, mintha csak maga a természet gondoskodott volna arról, hogy könnyebben úszhassanak egyik jégmezőről a másikra, ha élelmet keresnek vagy üldözőik elől menekülnek.

Miután lefényképeztük az első zsákmányt, a gőzdaru segítségével leeresztették a hosszu fehér testet a födélzetre és Haag úr, mint jegesmedve-szakértő, megmérte annak hosszát, mely éppen két méter volt. Ez szokott az átlaga lenni a jegesmedvék hosszának, természetesen sok függ attól, hogy miképen mérik, hogy a lábakat is hozzászámítják-e vagy sem. Rendesen az orra hegyétől a fark tövéig szokás mérni. A fangmannok ezután a medve bőrének lenyúzásához láttak, s igazán bajos lehet elhinni, hogy az a véres-sárgás halmaz bőr, ami most itt fekszik a födélzeten, majd egyszer csillogó fehéren fog elterülni egy szép szoba padlóján és a fangmannok durva, nagy csizmái után könnyü női cipők, szép kis lábak fognak élvezettel belesüp-

Wendörfer Imre amatőr-fényképe
A nizzai karneválból

A cigányok nem tányéroznak

Mühlbeck Károly rajza

nyében sok a rajz, mint ahogy mindig különös szeretettel és hittel fogta föl a rajzot, minden művészet alapjául. Csakugyan meglepő készség, néha boszorkányosság tünik föl e rajzlapokon s a közönség sietett is e gazdag gyüjteményből nemcsak emlék-ereklyeként, hanem művészi élvezetből szerezni szalónja számára egy-egy darabot. E két művész meg is érdemli ezt; mi, kik közelről láttuk munkásságukat, jó lélekkel mondhatjuk, hogy igazán egész életüket, minden vágyukat s gondjukat ez a szó foglalta magában: művészet.

A Műcsarnok e két hagyatékon kívül még egy tucat teremre való grafikai művet, akvarellt, pasztellt rejt magában. Ezekről legközelebb. Most még csak Nagy Vilmos és Kőváry Szilárd gyüjteményes kiállítását akarjuk megemlíteni, az előbbi a Könyves Kálmán szalonjában, a másik a Művészházban nyílt meg. Mind a kettő nagy előrehaladásról számol be. Nagy Vilmos igen színessé lett, bátran, szinte kapásból fest, előadása tömörré lett s kivált a virágos-kertekből hozott részletei nagyon jelentékeny fejlődésről tanúskodnak. Inkább a tónus finomságának, mint a szín erejének embere Kőváry. Van műveiben bizonyos dekoratív él is és ezt azért is hangsúlyozzuk, mert egyenest dekoratív célokra készült ornamentumai jóleső gazdagságot és stílusérzést mutatnak.

Az új kinai írás

A nagy kinai forradalomról, amely a Mennyei Birodalomból a világ leghatalmasabb köztársaságát csinálta meg a közel multban, úgy látszik sokkal mélyebbre ható forradalom fejlődik ki, mint egy egyszerü dinasztia-elkergetés és kormányforma megváltoztatás. Ezzel az akcióval kezdődött meg az európai kultura térfoglalása az eddig annyira elzárkózott kinaiak között s a modern szellem legelső lényeges alkotása az lesz, hogy eldobják a régi, lehetetlenül bonyolódott írásmódot s újat vezetnek be helyette.

中國新字會

A régi kinai írás

Valószínüleg mindenki tudja, hogy a régi kinai írás ideológikus írás, azaz minden egyes szóra külön írásjel van, ami annyit jelent, hogy a több mint nyolcvanezer szóval rendelkező kinai nyelv írásához ugyanannyi írásjel szükséges. Elképzelhető, hogy ez a nehézkes rendszer mennyire akadálya minden szellemi kultura terjedésének, hiszen könyveket nyomtatni csaknem lehetetlenség, mikor száz-, meg százezer jelre van szükség, hogy a legegyszerűbb szöveget is ki tudják szedni. És amellett mennyi tanulás szükséges ahhoz, hogy valaki megtanuljon olvasni!

Az ifju-kínaiak nagyon érezték ezeket a bajokat s ezért már régóta foglalkoznak is azzal, hogy megkonstruáljanak egy egyszerü fonetikus irásmódot az ideológikus helyett s most, hogy uralomra kerültek, valószínűleg hamarosan keresztül is fogják vinni, hogy elfogadtassák a már kész rendszerüket. Ezt a rendszert *Csao-Hi-Csin*, a kinai követség római titkára, *Nen* és *Cseu* kinai tudósok az ismert polyglott nyelvtudóssal, *Rivetta di Solonghello*-val együtt szerkesztették meg. Rivetta di Solonghelloról tudvalevő, hogy tökéletesen ismer minden európai nyelvet s azonkívül a kínait és a japánt, úgy hogy a kinai új írás megcsinálásához kiválóbb segítőtársat aligha kaphattak volna a kinaiak. A kinai nyelv hangjainak pontos leírására, amint hosszas fáradozás után megállapították, összesen negyvenkét betűre van szükség, ezek között huszonhárom magánhangzóra és tizenkilenc

Yuyken xyrys

Az új kinai írás

mássalhangzóra. A huszonhárom magánhangzót jelölő betük közül négy a görög, négy az orosz, öt a latin s egy a kínai írásjelekből van véve, a többi ezeknek a betüjeleknek módosítása vagy megfordítása. A mássalhangzók közül tizennégy a latin, három az orosz, kettő a görög ábécéből való.

Ezzel a negyvenkét betűvel Rivetta di Solonghello és kínai társai minden kínai szót le tudtak írni teljesen pontosan, beleszámítva valamennyi kínai nyelvjárást is, nemcsak a mandarinok nyelvét, az irodalmi kínai nyelvet. Mindenféle hosszas magyarázgatás helyett bemutatunk egy példát, amely azonnal nyilvánvalóvá teszi az új írásmód mérhetetlen előnyeit. Az ifju kínaiak társaságot alakítottak az új írásmód terjesztésére s ennek a társaságnak kínai neve: *Sung-Kuo Hszin-Cz' Hvéj*, aminek a régi módon való leírásához nem kevesebb, mint negyvenöt ecsetvonásra volt szükség, míg az új írásban tizenkét betü alkalmazása elégséges.

A fonetikus írásmódnak már eddig is számos híve volt a kínai birodalomban, habár a konzervativ mandarinok csaknem egyhangulag tiltakoztak ellene, de most a forradalom hatása alatt máris elfogadták hivatalosan Csao-Hi-Csin és társainak emez újítását és így egypár éven belül a fölállítandó népiskolák révén a négyszázmilliónyi kínai nép nagy többségének nem lesz már többé rejtély az írás és az olvasás, aminek kulturális szempontból szinte beláthatatlanul nagy lesz a fontossága.

Uti jegyzetek egy jegestengeri vadászkirándulásról

Az örök hó és jég hófehér birodalmának rajongója, *Barcza* György, naplójegyzetek formájában, közvetlenül és hangulatos színezéssel egy északi út emlékeit írta meg könyvében. A szokásos útijegyzetek pongyolaságát sehol sem találjuk meg e kis könyvben, amelyben ha nem is mint kiforrott stílművész mutatkozik be előttünk *Barcza* György, de finom megfigyelő képességü, színes tollu és mindég érdekes csevegőnek ismerjük meg. Norvégiáról és Svédországról irott impressziói után, a jegestengeren való út szépségeit, a magas

vasást tartott tapasztalatairól, tudományos eredményeiről. Mi minden dísszel kínálták meg az angolok! De ő meg akart maradni egyszerű magyar tudósnak s Budapesten oktatójává lett az egyetemen a keleti nyelveknek. Ámde jelentőségét nem csökkentette a szürke katedra. Mert nem kis hatalmasságoknak volt továbbra is szaporán meghallgatott politikai tanácsadója keleti kérdésekben. Sűrűn kért tőle tanácsot Viktória angol királynő és a török császár. Az egyszerű szabóinas politikai faktorrá lett, aki népek sorsába nyúl bele.

Nyolcvan éve, hogy Vámbéry született. Félszázada, hogy nekivágott fürkésző útjának.

Illő s helyes, hogy hálával emlékezzünk meg e nagy tudósról, nagy kutatóról, nagy emberről ily nevezetes évfordulók jubiláris napján.

Művészeti krónika

Hegedüs. Tull. Nagy Vilmos. Kőváry.

Két festő búcsuzik közönségétől a Műcsarnokban: Hegedüs László és Tull Ödön. A végzet kegyetlen volt velük szemben: oly életkorban törte ketté ecsetjüket, amelyben más művészek éppen belefognak egyéni stílusuk kialakításába. Hegedüs is, Tull is 1870-ben született. Mind a ketten szerény sorból küzdötték föl magukat. Az egyik, a kontemplatívebb Hegedüs, eljutott a festőakadémia tanári katedrájáig; a másik, a mondainebb Tull, ösmert és nagyon szívesen látott tagja volt a budapesti társaságnak. Életük műve most gazdag sorban látható a Műcsarnok falain. E néhány közös vonáson kívül minden egyébben nagyon különbözik egymástól művészetünk e két fiatal halottja.

Hegedüs László és Tull Ödön

Hegedüs anyaga főképp az olajfesték, Tullé a vízfesték. A nagy méretet szomjazta az előbbi: a kisebb keretet az utóbbi. Történeti és szimbolikus jelenetek foglalkoztatták Hegedüst leginkább: meghitt utcaszögletek, tengerpartok, apró intérieurök Tullt. Hegedüs, ha kedvére festhetett, a páthoszt kereste: megfestette a rabigát, csupa szimbolikus alakkal, akik mindegyike képviselője valamely eszmének vagy iránynak. Megfestette a nagy tragédiát: a golgotát; a nagy diadalt: Mátyást Bécs előtt. Szimbolikus tárgyainak egyike „Az egyenes úton" s a „Herkules a válaszúton": rokon témák, ahol a központ mindenütt egy hatalmas atléta, aki duzzad az erőtől, de akiben nagy csata folyik az erény és bűn közt, akinek óriási fizikumát nem valamely külső veszély, hanem egy megrendítő benső harc ingatja meg. Ilyen gondolatok foglalkoztatták őt műterme csöndes zugában. Tull ellenben kószálója volt a plageoknak, ahol ecsethegyre szedte a fürdősátrak fehér-piros csíkos ponyváit, a homokon szikrázó napfényt, az utolsó divat szemenszedett toalettjeit. Vagy elbarangolt a zöldséges piacra s ott a kel hamvát, a sárgarépa, narancs, karfiol egész színpompáját szedegette föl. Vagy a búza aranyát, a vitorla hószínét, a hollandus ház kopott patináját pötyögtette ripacsos Wathman-papirosra. Hegedüs a hősöket, a mártirokat festette, Tull az élet szelíd zsongását. A duzzadó erő kifejezését kereste amaz: festményei tehát sűrűn tele vannak tüzdelve életnagyságu aktokkal. Tull viszont a halász és kofa viseltes ruháját, vagy a boulevardok szépeit vitte át kis akvarelljeire. Hosszu, pozitív, erélyes ecsetvonásokat vont végig vásznán Hegedüs: apró pöttyekkel vitte az akvarell színes levét alapjára Tull. Abban aztán megint egyeznek, hogy díjakkal koszorúzták a kiállítások a műveiket s hogy mindkettő népszerű volt. Sőt mi több: Hegedüs az ő bankó-tervével egyben a világ egyik legsűrűbben reprodukált művészévé vált.

A közönség mindjárt a kiállítás megnyitásakor régi szeretetével fordult e művészi hagyaték felé. Annál is inkább, mert ott egyben a vázlatok egész seregén és a temérdek tanúlmányrajzon bepillantást kaphatott abba a titokba is, hogy hogyan készültek e képek. Valóban, szívesen honorálták azt a nagy fölkészültséget, amit e két fiatal festő igazán megfeszített erővel szerzett. Különösen Hegedüs László gyüjtemé-

Angol suffragettek tüntetése a nők szavazati jogáért. A tüntetők beverik a londoni Oxford-street ablakait.

Spády Géza fényképe

A nyolcvanéves Vámbéry Ármin

Vámbéry

Egy szabóinas föltette magában, hogy lerántja azt a titokzatos leplet, amely a magyarság eredetét, rokonságát borítja. Száraz kenyéren tengődve tanult, gimnáziumot járt, közben megtanulta az európai nyelveket s húszéves korában már szótár nélkül tudta olvasni a török írást is.

Akkor aztán megindult napkelet felé. A tanulóból tanító lett. Konstantinápolyban nevelősködött, hogy a mohamedánok családi életét megösmerje. S megösmerte, megtanulta úgy, hogy benne mindenki tövesgyökeres muzulmánt látott. A dunaszerdahelyi szabóinasból Resid efendi lett: nagy dervis Allah színe előtt.

Resid efendi dervis ő tisztelendősége aztán nekivágott azoknak az utaknak, amelyek Kelet legzavarosabb néptömkelegébe vezetnek s amelyeket előtte nem hogy dunaszerdahelyi, hanem európai ember sem tapodott soha. Turkománok közt, a khivai szomoru sivatagon át jutott el egész a veszedelmes Szeid Mehemed ő nagy khánsága színe elé a szent dervis, imák és böjtölések révén nagy tiszteletet keltvén maga körül. Még a kegyetlen khán is arra kérte, áldaná meg öt a szent férfiu. S a dunaszerdahelyi szabóinas az ő tű-, meg ollólátta két kezével áldotta meg a tirannust.

Eközben megtanult mindent. A nyelveket, a nyelvjárásokat, a szokásokat. Az áhítatos imák morzsolása közben éles szeme rajta függött a népfajokon, tanulmányozta azokat, kereste bennük a vonásokat, amelyek a távol nyugatra vetődött magyarsághoz fűzhetnék. Füle, mint egy mesteri fonográf lemeze fogta föl a nyelvek tarka-barka változatait. Esze mérlegre vetette, mi lehet a népgyüledék politikai sorsa, látta az orosz terjeszkedés veszedelmét, a britt protektorátus hasznát.

S amint Resid efendi így magába fogadott állandó életveszély közepette, azt megírta a magyarság számára. Megírta minden tapasztalatát, minden tudós fölfedezését, minden következtetését. Angol, német, de főképp magyar nyelven jelentek meg ezek az alapvető művek. De nem többé Resid efendi álnéven, hanem a szerző igazi nevén. Igy lett világhírűvé, európai nagysággá Vámbéry Ármin.

A dervis aztán európai gentlemanná alakult át s Londonban a legnagyobb geográfiai társulatban fölol-

Uj Idők 1912. XVIII. 25. sz. mivés
jutv. krónika 610-11. ced

Idős patricius-asszonyok és itt-ott egy rendjeles öreg úr ezüstös feje. Egy páholyban három kipirult arcu fiatal leány, majd egy öreg grófnő, társalkodónéjával, továbbá a térparancsnok sovány és számos leányaival. A polgármester egy finom fejü öreg uracska, frakkban és nőies, gyöngyháznyelü látócsövét élénken forgatva jobbra-balra.

A hatos számu páholyban pedig három hölgy, kissé hátrahúzódva a páholy függönyei mögé, de Szindbád nyomban megismerte Georginát, bár most divatos nagy kalap volt rajta, amelyen a hatalmas fehér structoll hátrahajlott, mintegy havas fényben tündökölve a fekete bársonyon.

Látta-e Georgina Szindbádot, amint helyét a második sorban elfoglalta és alig észrevehetőleg meghajolt a hatos számu páholy felé? A színházban, mint mondám, igen kevesen voltak és mindannyian hivatalos, szinte komoly meggondoltsággal üldögéltek a látogatók, mint olyanok, akik nem mulatságból vannak itt, hanem mert támogatni kell a szegény színészeket. A színpadon Szalánczi kisasszony csaknem elcsúszott, midőn fiatalos fürgeséggel és pajkos jókedvvel beugrott a kulisszák mögül, az énekes olyan buzgalommal fujta Ádám dalát, mintha az élete függne a sikertől és Szirovka, a szőke, hosszuhaju karmester kézzel-lábbal, lebegve, féloldalra esve, majd hirtelen kiegyenesedve, mint egy kötéltáncos dolgozott a karmesteri széken, míg a nézőtéren az a régies szabásu frakkba bújt, kigöndörített pofaszakállu szemüveges úr és valamennyi társa arra gondolt, hogy mennyi terhet kell elviselni a közpályán szereplő embereknek! A patricius-dámák szigoru tekintettel mérték végig Szalánczi kisasszony toalettjét, nem találnak-e benne valami kifogásolni valót? Nem, nem a ruhácska meglehetősen avult volt és a fűzőscipőnek elég alacsony a sarka. Csak a szemével ne kacsintgatna annyiszor, vagy ezt talán a szerep irja elő? Mindenesetre változtatni kell a szerepen, majd holnap, uzsonnánál megbeszélik ezt a kisasszonynyal. A régi fölvidéki városka lakosai, akik hetenkint többször is Pestre vagy Bécsbe „szaladnak a gyorssal", hogy végig lumpolják az éjszakát, megnézzék a balettet az operában, a táncosnőkkel poharat koccintsanak az Olympia földalatti csarnokában és hajnalban káposztalevest egyenek az artista-korcsmában, amely mulatságokban gyakran maguk a patricius-dámák is résztvettek, mint nagyanyáink idejében a fürdőhöz való kirándulásban, a Francia kastélyban szigoru gonddal őrködtek arra, hogy a Szalánczi kisasszony sohase mutathassa meg harisnyakötőjét, szegény.

A hercegi páholyban is némi mozgalom támadt. Két fehérköpönyeges, merev katonatiszt ereszkedett a bársony-fotelekre és a színlapot oly komolysággal nézték végig, mint a szolgálati parancsot. Aztán szigoruan a színpadra néztek.

Lájta-e Georgina Szindbádot, aki midőn ezt föltünés nélkül teheti: gyönyörködve legelteti szemét a hatos számu páholyon, a benne helyet foglaló structollas kalapon és Georgina kedves arcán, amely meglehetős érdeklődéssel figyel a színpadon történendő dolgokra?

A páholy első székén egy ezüsthaju asszonyság foglal helyet, akit gondosan szoktak felöltöztetni egy régi kép után, amely kép az ebédlő sarkában függ és esetleg boldogult Amália Mária főhercegnőt ábrázolja. A keztyűk könyökig érnek és a kis legyező szakadatlanul eltakarja az arcnak az egyik felét. Az öreg dáma néha halkan, gyermekes jókedvvel mer nevetni, de csakhamar tetten éri magát és a legyezőt arca elé emeli.

A másik hölgy, Georgina mellett lehetne egy angol lady az Anna királynő korabeli képekről, ha Szindbád nem tudná, hogy az illető Roncsy Mariett, Pálházi első felesége. Mariett olyanformán ül a széken, mintha lóháton ülne, nyeregben, kinyújtott derékkal. A kis kalapja mellett egyetlen hosszu fácántoll, amely férfias kifejezést ad arcának. Állát mindig egy kissé hátrahúzza, homlokát előre, mintha a makrancoskodó paripát fékezné a szárakkal. A szeme szürke, nyugodt, szinte szenvedélytelen, mint a nagyon előkelő dámáké Angliában. A grófság első hölgye ilyen a képeken és a regényekben, a kopófalka társaságában a vörösfrakkosok élén lovagol és könnyedén veszi az akadályokat. Hamvasszürke haja, amely messziről ősznek látszik, arról beszél, hogy ebben a ladyben vagy nagyon kevés, vagy igen sok adag hiúság van. Szindbád pompás lóverseny-távcsövén át teljes biztonsággal látja, hogy a gyöngéden halovány és lassan hervadó arcon csupán a friss hideg víznek van nyoma, rizspor vagy festék hiányzik onnan.

És az előkelő szép hölgyek teljesen magukra hagyva üldögélnek páholyukban, mintha senki sem törődne velük. Egy rendjeles öreg úr bólint csupán feléjük a földszintről, akinek üdvözlését az ezüsthaju asszonyság fogja föl és legyezőjével viszonozza. A hosszúlábu gavallérok ásítozva (mint a színházban szokás) ballagnak ki és be a széksorok között, a császárszakállas térparancsnok tábornoki kabátjában mozdulatlanul, szinte megmerevedve ül szomszéd páholyában a lányai között, de hirtelen csupa készség, figyelem és előzékenység egy pillantás alatt gőgös tartása, amint a hatos számu páholyból az öreg asszonyság megszólítja és valamit kérdez a legyezője mögül.

A tábornok előrehajlik, nagy tisztelettel válaszol, — aztán puffog tovább a nagydob, az előadás csendesen halad, hacsak a földszintről érkező hosszadalmas ásítások valahol majd meg nem akasztják. Szindbád a hátulsó ajtón a színpadra sietett, mint ezt fiatalkorában gyakran cselekedte.

Folytatjuk

Rózsák mellé

Ha én lehetnék az idő,
De jó is lenne néked!
Én téged, szépséges szívem,
Szépséged teljességiben
Jaj, hogy megőrzenélek!

Ha én lehetnék az idő,
Fejed fölött megállnék,
Hogy nyarad sose múljon el,
Hogy hozzád sose jusson el
Az ősz, a tél, az árnyék.

Ha én lehetnék az idő,
Virág virágra kelne,
Ahol a lábad földet ér
S az örök ifjúságodér'
Mind téged irigyelne.

Ha én lehetnék az idő,
Ó, éltem rózsaszála,
Tisztán, fehéren és üdén
Röpítenélek által én
A halhatatlanságba!

Móra Ferenc.

A Műcsarnok négyes-kiállításából

Hegedüs László: Mátyás Bécs előtt

Audiencián a kegyelmes asszonynál

Elbeszélés

Irta Kanizsay Ferenc

A csendes és olcsó kis osztrák fürdőhelyen, ahol a közönség jórészt magyarokból és lengyelekből toborzódik, már vagy két hete keltett kellemes föltünést egy szép budapesti asszony. Miatta egy-kettőre megváltozott a nyugalmas polgári tempó és a galiciai csendőrszázados, aki különben blúzban, kard nélkül, nádpálcával sétált a Kurplatzon, egyszeriben nyársat nyelt, peckesen tartva derekát, waffenrokkba bújt és harcias csörömpölést vitt végbe a sétaút kavicsain, kadétok módjára kalimpálván a lábával, a kard zörgetése céljából. Mi több: lefekvéskor fölvette a bajuszkötőt, és abban aludt, hogy reggelre olyan legyen a bajusza, mint a szurony. A lengyel gyógyszerész viszont, aki hatszáz koronával érkezett ide, de, fogadjunk, a napokban valami ürüggyel hirtelen el fog utazni, mert alig van már száz koronája, kékcsíkos kézelőit fehérekkel cserélte ki, és nemcsak másodnaponként, de minden nap megborotválkozott.

Ez annál természetesebb, mert mind a csendőrszázados, mind a gyógyszerész ugyanabba a panzióba szálltak, amelynek a jó emésztéshez oly nélkülözhetetlen nyárspolgári csendjét a forgószél váratlanságával odasodródott szép, és talán kissé kacér budapesti asszony kacagása törte meg. Érkezése előtt az ebéd, meg a vacsora, — lenn a közös étteremben, — az egyformaság agyonúnt kereteiben morzsolódott le. Kövér bécsi mamák, sovány, a szemüket folyton lesütve tartó leánykáikkal. Vidéki magyarok, akik folyton azt emlegették, hogy nincs párja a töltött káposztának. És többnyire katonatisztek szabadságon, kimért modorral és kimért erszénnyel, sőt kedvezménnyel, amelyet a panzió tulajdonosa (nyugalmazott tiszt) a hadsereg tisztikarának készségesen nyujt. Az ötletek kimerültek azokban az „oppardon"-okban, melyeket a tisztek hallattak, ha a pincér által körülhordott tálból véve, a könyökükkel valahogy megérintették a szomszédot. Még legbeszédesebb volt köztük egy főhadnagy, aki minden vacsoránál megkérdezte a mellette kenyérgalacsint gyúró, percenkint fülig piruló leánykától (egy bécsi pékmester nagyműveltségű leánya), hogy vett-e ma részt valamely kiránduláson, mert az idő egész nap fölséges volt, herrlich, piramidal, kolosszál. Vagy pedig katonás nyiltsággal kijelentette, hogy a torta ezúttal kitünően sikerült.

Ahogy azonban az első alkalommal, — egy tücsökcirpeléses estén, — az új vendég elfoglalta helyét az asztalnál, fölborult minden rend. Legelsőbb is a sótartó, melyet a csendőrszázados borított föl a könyökével, hirtelen és ösztönösen a bajuszához kapva, hogy amúgy legényesen egyet pödörintsen rajta.

— Oppardon! — mondotta helyette a főhadnagy, mert a só a szende bécsi leány ölébe ömlött. A lengyel patikus azonnal a tulajdonos irodájába sietett és megkérdezte, ki az a szép asszony, aki éppen most érkezett?

— Szép-e? Meghiszem azt! — válaszolt kedélyesen a panzió gazdája.

— Úgy látom, egyedül jött.

— Egyedül-e? Meghiszem azt!

— Kicsoda? Hogy hívják?

— Itt a bejelentő-lapja.

A magyar nevet nehezen betűzték ki kettecskén. Gálffy Tituszné, országgyűlési képviselő felesége, Budapest.

— Reichstags-Abgeordneters Gattin, aus Budapest, Ungarn, — magyarázta a tulajdonos.

— Ja, ja! — bólintott megértően a lengyel és visszapolkázott az étterembe, ahol a közelébb ülő tisztek már rendre fölemelkedtek és a szép asszonyhoz lejtve, mély meghajlással, lovagias sarkantyú-pendí-

Uj Idők 1912. XVIII. 25 sz. 628 lép

az ezeregyediket, azzal már nem lesz még nagyobb bolond se, mint most. A mi a dolog rejtélyességét illeti, e tekintetben csakugyan páratlanúl fest így embrióban és a kiváncsiság méltán ülhetne tűkön (ámbár, ha a fátyolt levennék róla, meglehet, egy egész közönséges hóbort állna a szemünk előtt), de akár így, akár úgy, a nyugtalanságnak épen semmi köze még eddig hozzá. Igaz ellenben más részt, hogy a kiváncsiság és nyugtalanság egy közös kútból isznak néha.

Mindegy; nem tehetett ellene, akár hogy próbálta lecsendesíteni idegeit a logika csillapító szereivel, hasztalan volt. Érezte, hogy ma egy rosz cserén esett keresztül. A teste a börtönből szabadult ki, de a lelke egy sejtett, láthatatlan hinárban akadt meg és vergődik.

Az első perczben a gondviselés kezét látta működni, hogy e részletek tudomására estek; a tettvágy lepte meg, rohanni akart, cselekedni, intézkedni, akadályozni. Felkölteni a nádorispánt, ha itt van (ámbár dehogy van az itt karácsonykor), vagy a personalist, hogy itt valami nagy dolog készül, hogy az istenért, akadályozzák meg, de hamar. De ez csak pillanatnyi lelki szesszenet volt, fölbuzdulás, a bátorságnak egy különös virágja, mely egy félperczig nyílik a férfi szivben, aztán elfagy a tényállás ridegségében és lehull. Bohóság, bohóság! Hiszen nincs az ő háta mögött most senki, nem húzhatja ki a lajbizsebből most is Ferencz császárt, mint annak előtte, mikor még mint bolond regnált a Burg levegőjében, itt most már ki van nagyítva okos embernek, a ki kénytelen belátni, hogy a personális szolgái menten kidobnák, ha az uruk felköltését kérné tőlük. De, ha nem is, mit mondhatna a personálisnak? Hogy négyesi báró Szepessy István Bécsbe készül átöltöztetett insurgensekkel, hát ne engedje! A personális legfeljebb a szeme közé nevetne: «Ha készül, menjen, hiszen azért van az országút Pozsonyból Bécsbe, hogy járjanak rajta».

Fodor Tasziló (Berczik Árpád «Bálkirálynő»-jében.)

NÁDAY FERENCZ KÜLÖNBÖZŐ SZEREPEIBEN.

Poprádi (Csiky Gergely «Czifra nyomorúság»-ában.)

NÁDAY FERENCZ KÜLÖNBÖZŐ SZEREPEIBEN.

Mást gondolt hirtelenében és valamivel nyugodtabban fordult Tóth Mátyás felé.

— Ha így áll a dolog, kedves gazdám, akkor talán meghálnék én is itten, föltéve, hogy akad számomra valahol egy kis kuczkó s aztán reggel hátha engem is fölvennének szekerükre a munkások.

Tóth Mátyás nyájasan mosolygott.

— A mi a kuczkót illeti, az megvan itt balra a vizitszobában, olyan csendesen fog aludni, mint a kis gyermek a Mária kötényében, de már azt, hogy a kocsira fölveszik-e a báró emberei, nem merném mondani, kivált ha valami titkos járatban vannak.

— Pedig ez roppant fontos lenne rám nézve és igen háladatos volnék, ha valahogy meg lehetne csinálni, esetleg egy kis ravaszsággal.

— Egy kis ravaszsággal, hm, — ismételte Gelencsér uram fölcsillanó szemekkel, — hogy érti ezt, hm? Furcsa puska, hm!

— Úgy, hogy egy kis hadi fortélylyal. Fortély ellen fortélyt . . .

— Fortélyt, hm, de hát miért, minek és kinek és ki ellen, hm?

Nagy szemöldjeit furcsán mozgatta az öreg, látszott, hogy tetszett neki a dolog és hogy szeretne világosabban látni.

— Nem értem önt, — szólt Akli megzavarodva, látván, hogy Gelencsér diplomácziai ködbe burkolózik, mintha a bekecse fölé még egy krispint is borítana magára.

— Nem érti? Dehogy nem érti, — dohogott az öreg. — Ha az ember leteszi a kezét sötétben és épen egy felhúzott puska kakasához talál érni, hát mégis csak megtapogatja előbb, hogy a csöve merre van fordítva.

— No, ebben igaza van Gelencsér uram, és épen azért akartam nyiltan elmondani, hogy ki vagyok és mikép gondolkozom.

— Pedzi már, — szólt az öreg halkan, a vejére sandítva félszemével.

— Hát én a Ferencz császár embere vagyok, — szólt Akli, — az ő mulattatója és hogy úgy mondjam, jobb keze.

— Hm, — mondá jéghidegen a kocsmáros és odább húzta a székét.

— Öt esztendeje, hogy az udvarhoz kerültem és mondhatom, megnyertem a császár bizalmát.

Gelencsér uram a fejét csóválta s a tömött ősz bajsza közé morogta:

— Beh furcsa puska! Ejnye, pedig olyan rokonszenves képe van. Ki hitte volna?

De ezt az utóbbit már nem is mondta, csak gondolta.

Akli mindent elbeszélt, a mi a dologra tartozott; elbeszélte a Kovács óbester halálát az ischli vadászaton, elmondta az óbester gyerekeinek örökbefogadását (Gelencsér uram ösmerte is az óbestert és emlékezett a gyerekekre), elmesélte, hogyan állított be egy napon Szepessy báró a rezidenciába s hogyan hallgatta ki a császár a spanyolfal mögül a vele folytatott párbeszédet hogy a kis Kovács kisasszonyt el akarja feleségül venni.

Az elbeszélő maga is láthatta volna ha figyel, hogyan távolodnak tőle szemlátomást az ő új barátjai, hogy néznek össze lopva vő és após nagy savanyúan, mintha mondanák: Ejnye, de kóbe léptünk ezzel az emberrel! Hisz ez valami tányérnyaló a császári konyhán s még majd felőlünk is roszat hisznek, ha megtudják, hogy az asztalunknál evett. No, már az ilyesmi bizony nem hoz az «Arany bárány»-ra semmi ragyogást.

Hanem a mint aztán odaért az elbeszélésben Akli, hogy Bécs kellő közepén elfogták, börtönbe zárták, Gelencsér uram szivéről egy nagy szikla lászott legurulni, mire szabadon föllélegezve, önkénytelenül közbe szólt:

— No, hála Istennek!

Miközben diadalmasan fújta kupaktalan selmeczi pipájából a füstöt fölfelé.

Akli csodálkozva tekintett rá, a mi teljesen megzavarta az öreget.

— Azaz — javította ki magát, — csak azt akartam mondani, hogy a kire én azt mondom, derék ember, hát az derék ember. Úgy ám, Mátyás. Ez a szem, Mátyás. A mit ez a szem meglát . . . No, ez érdekes! Elvitték Bécsújhelyre? Ejnye, de derék! Onnan ide Pozsonyba hurczolták? Furcsa puska. (Ez volt a Gelencsér gyakori szavajárása.) És csak ma este bocsátották szabadon? No hát nem adom száz forintért.

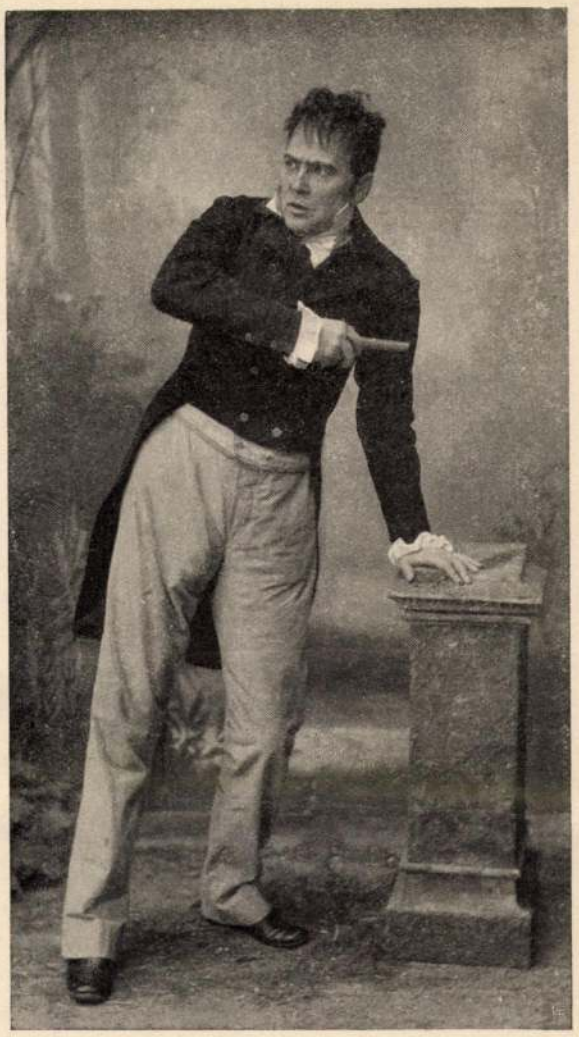

Krisztyán Tódor (Jókai «Aranyember»-ében.)

NÁDAY FERENCZ KÜLÖNBÖZŐ SZEREPEIBEN.

Az Úristen éltesse! Legalább megtanúlta, mit ér a nagy urak cseresznyéje és a császárok, királyok szeretete.

— Úgy látom én, nagy kurucz kegyelmed, Gelencsér uram.

— Az öreg apám a kuruczságban sántúlt meg, hanem nekem még mind a két lábam jó.

— Hát már most aztán mindent elmondtam, — végzé be Akli, — az a sejtelmem, hogy Szepessy báró valami roszat forral s azért szeretnék a népe közé elegyedni, hogy megtudjam mi az s esetleg megakadályozzam. Ebben segíthetnének engemet.

— De hátha példának okáért valami olyat tesz, — veté ellen Gelencsér, — a mi az inye szerint való?

— Akkor abban elősegíteném.

haragszik a császárra? Azt hittem, haragszik. Az imént olyan hideg volt irányomban.

— Az más. Az egészen más puska. Huzódozom azoktól, a kik a király talpát nyalják, de viszont soha se állanék azok közé, a kik ellene törnek. Ezektől is huzódozom, mert mégis csak a mi királyunk, földi elöljárónk s becsülje meg az ember, a mi az övé. Hanem iszen csak úgy a levegőbe vetettem ezt föl, belé akartam látni az úrba, mert a mi Szepessy bárót illeti, attól ugyan nincs mit félteni Ferencz királyt, olyan fekete-sárga lélek, hogy a szénát is megeszi, ha a király parancsolja. Valami másban töri a fejét, az bizonyos. Hogy miben, nem tudom, de reggelre tudni fogom, azért hát most csak feküdjék le nyugodtan, én majd utána járok a dolognak s megcsinálom, a mit a cir-

kolni Aklit éji pihenőre a habfehér párnák közé. Tóth Mátyás kisérte be a meggyújtott faggyúgyertyával, de még az ajtóban is megfordúlt, rimánkodva Gelencsérnek:

— Valahogy el ne álmosodjék, el ne felejtse, kérem.

— Dehogy felejtem, dehogy, beszólok a nagy orrú mészároshoz, ha én egyszer megigérem, beszólok a pokolba is, mert én olyan furcsa puska vagyok. Pedig hát nem szeretek a Bajmódy mészároshoz bemenni, mert olyan rosz bora van, hogy nappal is megkuporodva mennek el ismerősei az ablakai alatt, attól tartván, hogy be találja őket invitálni egy kortyra. Én azonban el vagyok szánva és mire fölébred az úr, már én akkor itt leszek mindentudó és mindenlátó.

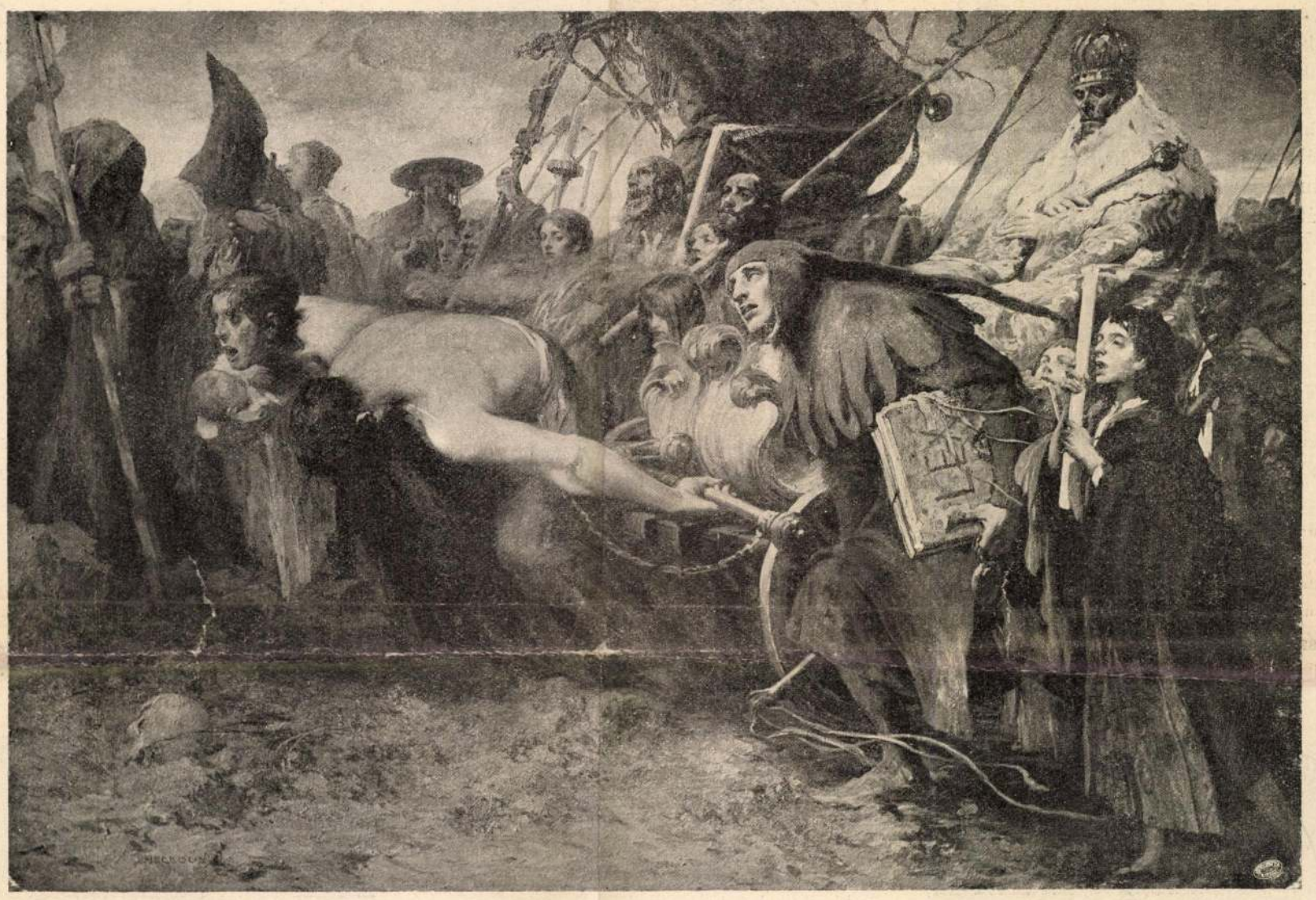

Hegedüs László: Rabiga.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

— Ha például Ferencz király ellen tervezne valamit? — firtatta Gelencsér. — Hiszen az úrnak most kapóra jönne a boszúállás, mi? Mit tenne ez esetben az úr, hm?

Nyugodt, de átható pillantásával mintha egy dárdával szúrná át Aklit, — szinte leszegezte.

Habozott egy perczig, vajjon nem jobb volna-e azt mondani a vén rebellisnek, hogy a császár ellen szivesen segítené Szepessyt, mert az ellenkezővel végkép eljátssza a bizalmát, de aztán mégis csak arra határozta magát, hogy nem szép volna még gondolatban sem megcsalni ezt a derék öreg embert.

— Megakadályoznám, — felelte, — mert a király kenyerét ettem és szeretem a személyét.

— Hát ez az! — kiáltá élénken az öreg felugorva és az arcza kiderült. — Meg vagyok az úrral elégedve és szolgálatára állok, a miben csak lehet.

A minek a pecsétjéül megrázta a vendég kezét melegen, magyarosan, hogy szinte kiserkedt a vér az ujjai alól.

— Hogyan? — csodálkozik Akli. — Hát nem

cumstancziákból lehet. Egy szót se többet. Értem én a csiziót!

De Akli csak nem hagyta békén, kiváncsi volt, mi módon vél czélt érni Gelencsér uram, a maga eszével akarta megitélni, lehető-e, valószinű-e?

— Hát itt van a Bajmódy Mihály komám, Szepessynek az ispánja Stomfáról, ő is Bécsbe megy. Ma a «Bárány»-nál ebédelt a többiekkel, de vacsorára a mészáros öcscséhez ment, a ki a Három tigris-utczában lakik; most éjféli misére menet beszólok oda és kiveszem belőle a titkot.

— Okos ember?

— Okos.

— Ha okos, nem mondja meg. — aggódék Akli.

— Azt majd meglássuk.

— Talán beszédes ember?

— Inkább hallgat.

— Mért hiszi hát...

— Hiszem, mert ha egy kis borocska hallgat benne, akkor ő maga nem hallgat.

Csak nagy nehezen lehetett végre betusz-

Régen aludt már Akli Miklós ilyen szép tiszta ágyban, de hát Majmuna istenasszony (minden istennők közt a legszebbik) nem sokat ád úgy látszik a libák tollazatára (mintha asszony se volna). Könnyű neki: ha ő akarja, rálehel a hideg kőre és az puhább lesz a pehelynél, ha rá nem lehel a leglágyabb vánkosra, kényelmetlenné válik a testre és összetöri, mint a mángorló sulyok. Ez egyszer nem lehelt rá a vánkosokra és Akli kínosan hánykolódott rajtuk egész éjjel jobbra-balra, hallgatván a toronyórának ütéseit, azután a kakasok kukorékolását hajnalban, majd csoszogó lépteket hallott az ambituson, mind-mind jobban telt meg az udvar sürgő-forgó, beszélgető és veszekedő emberekkel.

Akli az ablakhoz illesztette a fülét, gondolta, hogy a Szepessy emberei gyülekeznek, hátha meghallana valamit a beszédjükből. A különböző hangok közül csak a gazdáé csengett ki némelykor ismerősen.

Egy rozsdás, rekedtes hang panaszkodott.

— No, szépen vagyunk, Kilityi Balázs és Pergő uraimék becsaptak.

Hegedüs László

A magyar osztálynak minden esetre legsulyosabb és legtöbbet mondó alkotása *Hegedüs* László nagyobbméretü festménye: a «Rabiga».

Ez a művész folyvást tanúl, kutat, elmélkedik s van is neki elmondani valója. Legutóbbi művének bizonyos fokig szoczialisztikus jelentősége van, mert a zsarnoki önkény alatt görnyedező emberiséget mutatja be jellegzetes alakjaiban. Fényes diadalszekerén ül zordon, rideg arczával s márványnyugalmával a despota s jóformán ügyet sem vet a meggörnyedt, lihegő alakokra, kik izzadva és kimerülve húzzák a járművet. Mellette fáklyavivők és udvaronczok haladnak, közöttük az udvari bolond, ki hóna alatt nagy kapcsos törvénykönyvet czipel.

Vas. Ujs 1903. 219. l.

201

11. SZ. 1912. (59. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, MÁRCZIUS 17.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utcza 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utcza 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek:
Egészévre ... 20 korona.
Félévre ... 10 korona.
Negyedévre ... 5 korona.

A «*Világkrónika*»-val negyedévenként 1 koronával több.

Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

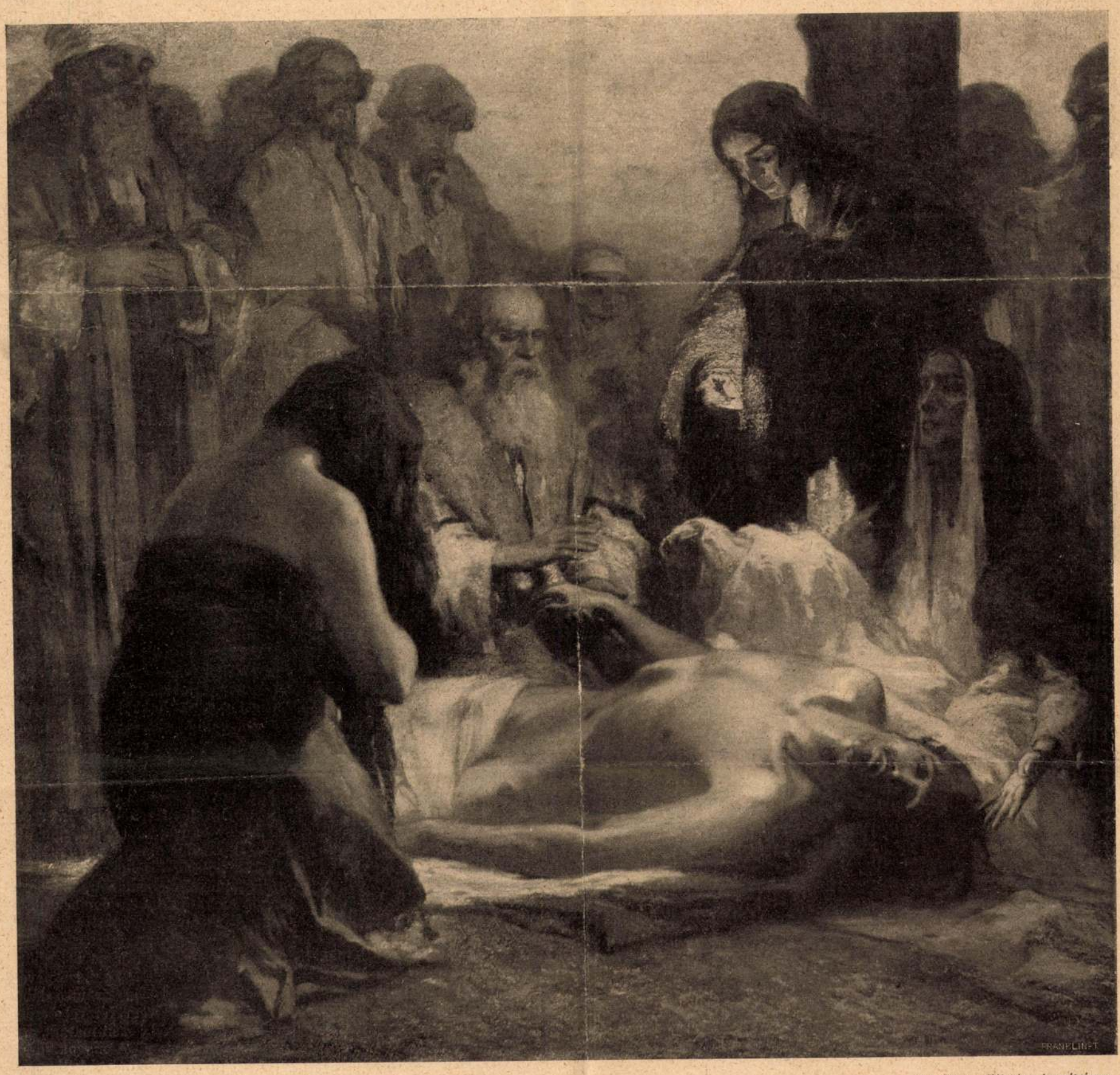

A «Könyves Kálmán» jogositványa.

KRISZTUS SIRATÁSA. — HEGEDÜS LÁSZLÓ FESTMÉNYE A MŰCSARNOK KIÁLLÍTÁSÁN.

KOMÉDIÁK

A MAGYAR TÁRSADALOM REGÉNYE. IRTA SZEMERE GYÖRGY.

VII. A zádorházi nagyasszony.

A gőzös becsikorgott a zádorházi állomásra... egyet-kettőt kaffantott a masina, aztán végkép elcsendesedett.

Zádor Miklós kiugrott a vonatból. Egy galambősz, sárgaliberiás aggastyán sietett eléje s erővel kezet akart neki csókolni.

— Nem engedem, Sándor bácsi . . . Tudja, hogy nem szeretem . . .

Az alázatos öregecske elszontyolodott. Mondani is akart valamit, de valahogy megbicsaklott a hangja; tagolatlan nyöszörgéssé nyomorodott a torkában. Ötven esztendő óta szolgálta a Zádor családot, magasabbrendű lényt látott minden egyes tagjában s oly érzékenynyé tette a kegyelete, hogy fogatlan szája mindig sirásra bigygyedt, valahányszor Miklós ősei fészkébe hazajött. Pedig nem őt szolgálta. Immár húsz esztendeje, hogy atyjától átszegődött a nénjéhez, Zádor Ádám, a nagybátyja özvegyéhez. Miklós különben sem tartott háztartást, bérbeadta birtokát kastélyostul s valahányszor Zádorházára jött, a nénjénél szállott meg. Az öreg Sándor annak megbizásából várta őt a vasútnál.

— Hogy vannak otthon? — kérdezte Miklós az öreget, mialatt a reá váró, sárga posztóval bélelt antidiliuviális csézába lépett.

— Jól, hál' Istennek, a méltóságos báróné ma is csak olyan fürge, mint húsz éves korában.

Mondván, egy rengeteg lábzsákba akarta begyűrni a Miklós lábát, a mi ellen ez persze kézzel-lábbal tiltakozott.

— Nem fázom, öregem, hagyja . . .

— Akkor legalább a bundát, instállom, a méltóságos asszony igen lelkemre kötötte . . .

— Bunda se kell, azt vegye fel maga.

Az öreg inas úgy vélte, hódprémes bundát így még meg nem sértettek, mióta világ a világ.

— Én-e, kezit csókolom? Inkább itt fagyok meg helyben. Nem métsztatott megösmerni: hisz ez az öreg Ádám úr bundája vót . . .

— Akkor — mondta Miklós, — üljön be legalább a kocsiba, megfagy a bakon.

— Nojszen majd adna nekem a méltóságos báróné, — s jóizűen elkaczagta magát az öreg szolga, mert inkább tréfának vette a kocsiba való beinvitálását; a bakra ült.

A kocsis csettintett, a két elhizott lovacska beledűlt a hámba s egy keserves nyögés után elkoczogott.

Épen leszállóban volt a nap, a világítás tisztét a fehér hómező vette át. Bár feljött a hold, de csak kiflialakban jelentkezett a csillagszöges égen. Miklós oda fordította tekintetét. A fővárosban sohasem jutott eszébe, hogy a csillagokat vizsgálja, itt, szülőfaluja határában, régi ösmerősként üdvözölte az eget; innen tudta az állását valamennyi csillagnak. (Az ott a kastély tornya irányában a gönczölszekere a kiskocsissal, a temető felett a fiastyúk húzódik meg csibéivel, az esthajnalcsillag amott az ég peremén csak olyan fényes, mint volt hajdanában, a mikor rövid nadrágban hajkurászta a kabóczákat a páston.) Hej, hiába, az egész életnek sincs akkora értéke, mint a gyermekkori emlékeknek, a melyeket tündéri távolból hajt fel a képzelet. Csak az az édes, csak az a drága, a mi utólérhetetlen, visszahozhatatlan. Isten a megmondhatója, miért olyan szivárványszerűek az emberek legboldogítóbb lelki kincsei!

Miklós egész elszomorodott, mire a faluba ért a kocsi. Most különösen nagy oka volt a szomorúságra . . . Ám összeszedte magát, mire nénje kastélya elé ért, már mosolygott, hogy Marcsuskának, öreg dajkájának, a ki szokás szerint ott söndörgött, leskődött rá (hogy első lehessen, a ki meglátja) a ház sarkában, meg ne essen rajta a szive. Magához szólította az alázatos töpörödött anyókát, megölelte, megcsókolta az arczát, nem törődve ránczai közé szűrődő könnyeivel.

— Hogy van, daduska lelkem? Látom, ma is csak olyan menyecske, mint tavaly.

A menyecske csak tovább zokogott, érzései kifejezésére nem akadt szava . . .

Miklós belépett az előterembe, a melyben egyetlen petroleumlámpa világított. A kőkoczkák ismerősen kongtak súlyos léptei alatt. Az öreg Sándor előtte botrogott a félhomályban, s kitárta neki az ebédlő ajtaját. Itt is csak egy lámpa pislogott. Az ősök árnyékbavesző fejei neheztelőleg bólogattak le reá a falról... Nagy okuk volt a szomorúságra az ősöknek is. Miklós úgy érezte legalább. Kényelmetlenül érezte magát a gyéren butorozott boltives teremben. Több világosságra vágyott; mintha dohszaga lett volna a komoly félhomálynak. Pedig még le is ültette az öreg inas, a miből megtudta Miklós, hogy nénje nem bocsátja egyhamar maga elé.

Különös asszony volt a Zádor Ádám özvegye. Beosztotta a napját apróra s ettől a beosztástól senki kedvéért a világon nem tágított. Ha az állott a programmján, hogy hattól hétig harisnyát kell stoppolnia, stoppolt, ha úgy kellett is a hozzávaló lyukas harisnyát kölcsönkérnie. S szót sem szólt senkihez, mialatt foglalatoskodott.

Aránylag elég szerencséje volt Miklósnak, alig ült öt perczig a barátságtalan, petroleumfüstös teremben, magához kérette a nénje, született Lilien Paulina bárónő, a thüringiai származású dáma.

A szoba, a melyben öcscsét fogadta, már egész más képet mutatott, mint az ebédlő. Tizenkét vastag gyertya égett két szépmivű fali karos gyertyatartóban, további kettő az asztalon világított. Valóban volt mit megvilágítania. Valami ünnepies, szinte merev előkelőség jellemezte a női szalon egész berendezését, kezdve a cseresznyevörös selyemmel behúzott, világos keretes Biedermeyer garniturától le egész addig a két gyöngyvarrottas párnáig, a melyen jobbra és balra az asszony trónusától két hófehér angoramacska nyújtózkodott. Minden egyes butordarab (kép, szobrocska és egyéb nipp) a helyén volt, szinte szervesen illeszkedett bele a «dámaszoba» stiljébe a legkarakterisztikusabban maga a lakója. Finom arczélű, aggkora ellenére karcsú marquise-termetű dáma volt. Halántékán lógó ezüstszin vuklicskáival s negédes kontyára bigyesztett kukolájával úgy nézett ki, mint egy megelevenedett ó-szász porczellán figura. Nagyon szép volt, művésziesen előkelő még most is, csillogó sötétkék szeme s csudálatosan fekete szemöldökei meghazudtolták nyolczvan éves korát.

Egy kerekded, minétbevaló kézlejtéssel üdvözölte öcscsét, a ki tiszteletteljes mély meghajlás után egy csókot lehellt újjai hegyére.

— Bonsoir, cher parent. (Jó estét, kedves rokon) — s egy újabb, de egész másforma gesztussal helyet mutatott neki.

Miklós leült s bocsánatot kért a finom dámától, hogy megháborgatta klasszikus (így fejezte ki magát) szépséges nyugalmában.

— Úgy tudom, éles Miklós, — válaszolt a néni mentegetődzésére, — maga az én egyedüli élő magyar rokonom, de a nélkül is szivesen látnám, mert erősen emlékeztet az én boldogult uramra.

A fiatalember meghajolt székében.

— Néném mindig nagyon kegyes volt hozzám.

— Akkor kár volt a kegyes nénit annyira elhanyagolni, — jegyezte meg a galambősz dáma, mutatóujjával kaczér negédességgel fenyegetve meg öcscsét, — a néni különködő kissé, talán idegenszerű is, «az erős férfiak nemes hazájában» nem tudott stilszerűen elhelyezkedni, de az elhanyagolást azért talán nem érdemli meg, mert a szive: az magyar.

— A beszédje is, kedves néném, — jegyezte meg Miklós őszintén, — oly választékos és zengzetes nyelven ma már nem is igen társalognak az emberek.

— Hja, én még a Vörösmarty és Kisfaludy könyveiből tanultam meg magyarul, az ő nyelvük tiszta volt és finom, mint egy sainte vierge (szent szűz), nem olyan «gráczíátlan» és «meztelen», mint a melyen az ujságok s a mai irók szólnak hozzánk . . .

Az egyik angora macska, a kandúr, megunta a heverést, felült két hátsó lábára, kinyújtóztatta zsibbadt tagjait s miután hatalmas ásítással is könnyített a lelkén, merész szökéssel átugrott a Miklós ölébe, annak keze alá fúrva buksi fejét.

A néni elnevette magát. Üde, szinte dallamos volt a kaczagása, mint egy fiatal leányé.

— Czirógassa meg . . . Azt akarja a haszontalan, hogy megczirógassák.

— Ismerem a természetét, — mondta Miklós s megvakargatta a törlészkedő czicza fületövét, a mire az legott elkezdett forrni, oly hangosan dorombolt, hogy beillett volna hortyogásnak is.

Hamarosan komolyra fordult a beszéd sora a szép antikveretű nénike s erőtől duzzadó fiatal öcscse között.

— Nemde a birtokot jött megnézni, cher Miklós?

Lecsuklott a fiatalember feje.

— Igen, — mondta, kínosan ejtve ki a szót. — Azaz — javította ki magát, — nem is annyira nézni jöttem én . . .

— Mint?

— El akarom adni a birtokomat. El kell adnom . . .

Egy pillanatra megcsuklott a fegyelmezett nagyúri dáma dereka, mintha megvonaglottak volna porczellán arczának idegei is. Hátradőlt székében s behúnyta szemét, ajaka szigorú lett, úgy elkeskenyedett, mint egy vonalzó. De csakis egy pillanatig tartott örökasszonyi bájosságának eme hirtelen elkeményedése, a másik pillanatban már ismét mosolygott a szeme.

— Ah, cher Miklós, el akarja adni . . .

— Ezer koronát igérnek holdjáért, — mondta Miklós száraz torokból — s négyszáznak is alig hozza meg a kamatját . . .

— Ne exkuzálja magát, Miklós, ne . . . Önjogú . . . Mit akar venni a birtoka árán? Valami ideája van?

Hizelgő akart lenni a dáma hangja, de a tónust sehogysem találta el: végképen elvesztette melodiáját, úgy hangzott, mint a fakalapács.

— Igen, — válaszolta Miklós gyönge hangon, — egy ideám van. — Majd leküzdte gyöngeségét s bátran a nénje szemébe nézett. — Annak a birtoknak az árán én egy egész országot akarok venni.

— Ah, — kérdezte a néni édeskés maszkot öltve, de gúnyt lehellve, — talán egy szigetet bánánfákkal és papagájokkal?

— Nem szigetet papagájokkal, — utasította vissza Miklós a gúnyt szerényen, de keserűen, — henem egy kontinentális országot, magukról megfeledkezett bűnösökkel.

Finom és érzékeny volt az agg dáma elméje: rögtön kitalálta, hová czéloz az öcscse.

— Nem is annyira kontinentális, mint szellemi birodalmat, — gúnyolódott, most már álarcz nélkül, — az szokott olyan olcsó lenni.

— Olcsó, a kinek olcsó, — mondta Miklós, — nekem igen drága, hisz mindenemet adom érte.

Olyan hangon mondta ezt a fiatalember, hogy egyszeribe elapadt az öreg dáma szatirája.

— Cher Miklós. — figyelmeztette öcscsét, — látom, hogy elérkezett a maga ideje is: rájött a Zádorok szent kisértete, hogy a haza nevében azt a talpalatnyi földet is kirántsa lába alól, a mely (az általam szivem vérével őrzött birtokon kívül) még a család kezén maradt. Ez ellen nem lehet tenni: tudom. A maguk sorsa meg van pecsételve: a Zádoroknak el kell pusztulniok.

— A Zádorok elpusztulhatnak, de új élet fog

Edvi Illés Aladár

SZÜLE PÉTER: A CIGÁNYKIRÁLY.

HEGEDŰS LÁSZLÓ: HAZAFELÉ.

Szule Péter

Évk KMT 1929 53. l. kép

(Szolnok és művészete –

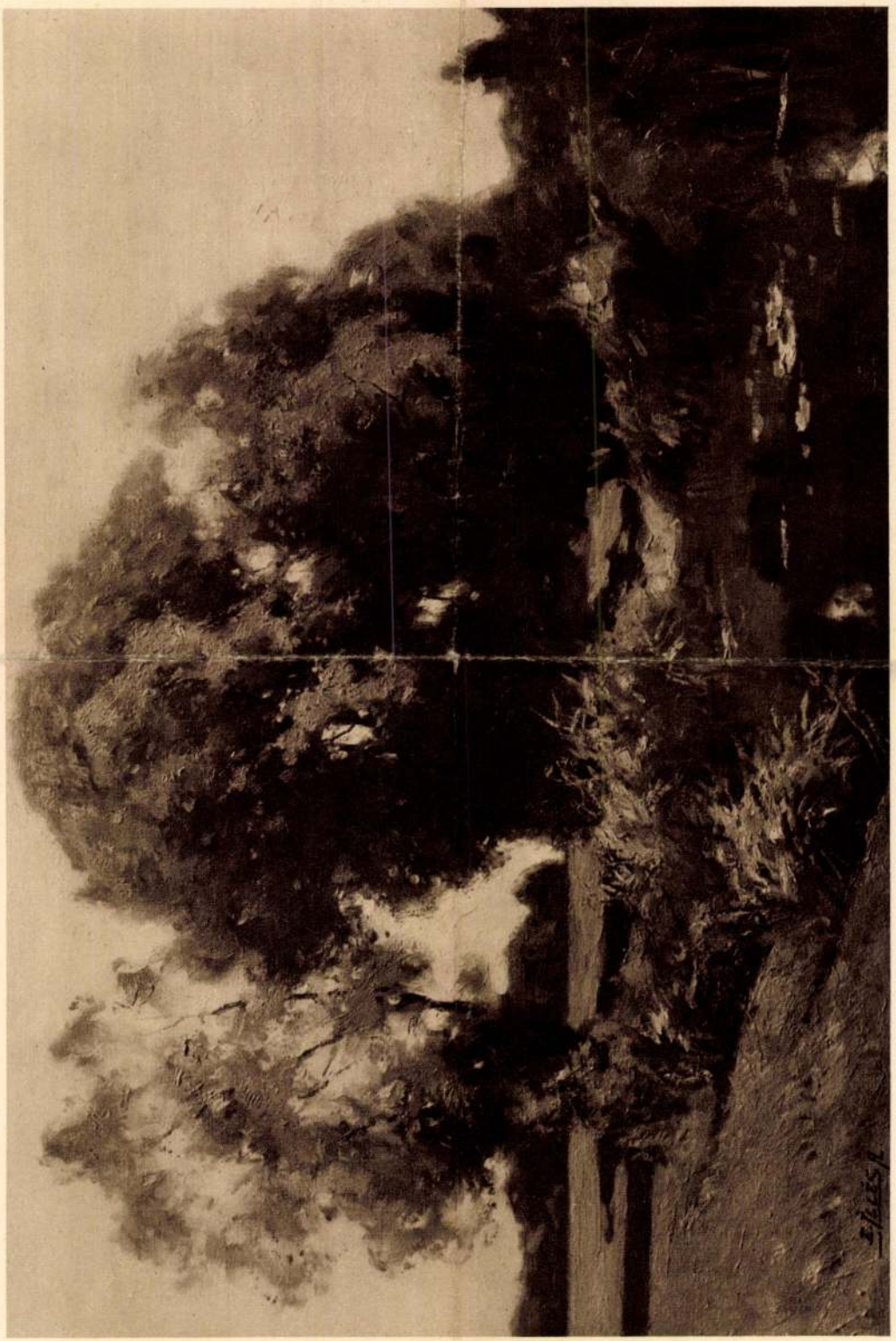

EDVI ILLÉS ALADÁR: TISZAPARTI FŰZES.

csillanni a havon, épen előtte, azután messze, zott az éjszakába.

Hegedüs László : Levélirás közben.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁ

Vas. Ujs. 1909. 979. l.

est borzalmai, a
gálja, az éles fütty-
, a suhanó árnyék,
almák s a vér-
, s a hogy ezer
voltak a szőlőben,
ése feszítette kis
ngosan kikiáltani,
ék az utat, a mit
ég csak gondolni
ég és csodálkozás
yerekeket, a tábor-
ét. És nem lehet
talán nem is hin-

GARIBALDI ÉS NINO COSTA.

Új adatok a nagy hős életéből.

Alig két esztendővel ezelőtt az egész művelt világ, de különösen a derült egű Itália méltóan megünnepelte a nagy szabadsághős: Giuseppe Garibaldi születésének századik évfordulóját. De úgy ezekben az időkben, mint azóta is alig esett szó valahol a jó, a hazaszerető Giovanni, — vagy a mint általánosan nevezték — Nino Costa-ról, az újabbkori Olaszország egyik legjelentékenyebb festőművészéről, ki Garibaldinak mindvégig egyik leghűségesebb

SZÖVETSÉGE NOVEMBER 15-IKI KÖZGYŰLÉSÉNEK RÉSZTVEVŐI A NEMZETI MUZEUM ELŐTT.

2081. Hegedüs László:

Rabiga.

Az előtérben, balra haladó hintón, az ornátusba öltözött pápát fején tiarával, kezeiben pedig jogarral. Körülötte hivek vannak lobogókkal, fáklyákkal és keresztekkel. Kocsija elé egy nő, ki gyermekét is viszi és a görnyedő fiatal őszbeborult társak halva rogyott össze. A kocsin innen, egy vörös ruhába öltözött férfi köti le figyelmünket, ki jobbkezében korbácsot és baljában LEX feliratal iromány csomagot és egy lecsapott fejet tart. Jobbról az egyház hivei egy világi tudóst fogtak körül, mig balról a földön koponya hever. Az égbolt derült. Jelzése alól balra: HEGEDÜS LÁSZLÓ 1899.

Vászon, méretei 110: 163 cm.
Vétetett az 1901: XII. 23-iki 92258 sz. leirattal 3000 Kán (682/901).

1739. Hegedüs László
Sz. Szentesen 1870 január 3-án.
Kain és Ábel. (Mózes I-K. 4.r. 4.).

Áldozatot

Az előtérben Kain és Ábel ~~áldozatát saját~~ ~~helyett~~ Istennek hálaadásul mutatnak be. Balról áll Ábel és ájtatosan tekint égfelé, hová az áldozat füstje felemelkedik; jobbról pedig Kain (szemlesütve) nézi az előtte lecsapodó füstöt. Mind ketten meztelenek. Ábel haja barna és Kainé, a ki hátra fordult, rőt. A háttér kissé dombos vidék fákkal. Jelzése alol jobbra: HEGEDÜS L. (1899).

Vászon, méretei 111:110.5 cm.
Vétetett 1900: I. 20-án a 4924 sz. leirattal 3600 kor.
Elszámoltatott 1900: IX. 3-án (29/900, 457/900)
Az elszámolást tudomásul vették 1900: XII. 17-én a 14683 sz. alatt
(689/900).

904: 12. 29.

Hegedüs László I

festő

Szent Imre herceg
olajf. a trencsényi
plébánia templom-
ban
Repr.
Tarczai György

Az Árpádház
szentjei Bp.
1930. 42. l
158. l

14398/915 szám.
---
eln.

Folyó évi szept
értesitem a Bizottságot, hogy
hó 28-án 318.828/4 sz.a.kelt
előadót és Nagrand Mihály mun
bizonytalan időre felmentette
zottságot, intézkedjék, hogy
nak 11.§.a értelmében az előa
törzskönyve,amennyiben ez még
és erre vonatkozóan az egész
felterjesztessék.

Ilegedűs László I.

festő

bronzdombornűvel

l.

Szépm. Muz. Esk

VIII. 175. l.

ALAPÍTÁSI ÉV : 1897

Müemlékek Országos Bizottsága,

B u d a p e s t . IX.

Hőgyes Endre u.lo.

Hegedüs László

Szent miklóssy József:

Művész-kolonia
Szolnokon. Népszava.
1913, máj. 27.

U. 406.

Vácz:

A „Danubio Fiume" (C) bal
a „La Fortezza" - (B), melynek ut
pületei körül csakis a „La Chiesa
úgy, mint a többi tornyok s épü
jobbra a „Torrone diruppato" (H
szemünkbe s a háttérben elterülő h
épületei bontakoznak ki. Az előtér
hol egy katona a fához kötöttet, k
s a Dunán, a hadi hajóban
tat. Tőnt a magasban bú madár

„Vaccia"
s alól magyarázat olvasható: „
pató" befejéssel.

Rézkarc, méretei a vonal ke

L'Vngheria Compendiata
pag. 31. Ltsa T. 4191.

Hegedüs László

cséd

//

Szentes és Vidéke

1911. júl. 13. (Nekrolog.)

U. 379.

Kondér, hallstatti III. 133.

— Rudi III. 133

Hegedüs Lászlo

Szent Imre c.
Mége repr. 258
Kain és Ábel. 259.l
Szanaszárév Mége

Zépcsőház

Hegedüs László

Győri Athenaeum

148.1.

-ra érvényesitve tisztelettel vissza-

évi szeptember hó 5.

számv. igazgató.

Hegedüs László I.

festő

1.

Szabad művészet

1949. II–12. sz.

476. l.

URÁNIA

MAGYAR TUDOMÁNYOS SZINHÁZ

BUDAPEST, VIII., KEREPESI-UT 21.

Budapest, 906, X. ii.

A „Iparművészeti Muzeum"

tek. Igazgatóságának

Helyben.

Mellékelve van szerencsénk a tek. Igaz-
gatóság által a Rákóczy cimü

Hegedüs László

Rákoczi a harcterén, fenti vizfestménye az alábbi mizsemmban.

Sörégi János. A debreceni Thaly-szoba. Debrecen 1940. 15. l.

Hegedüs László

(1870–1911)

irdl

Skexlib.

Apottó ~~II. 123, 124, 125, 126, 127.~~

Erkezett 1904. január 27.

76/1904. sz. (Pozsony, 1904. január 16.-án 821 sz. a.)

Pozsony város tanácsa jelentést tesz a városi közkönyvtár 1903. évi gyarapodásáról (Leirat a városi tanácshoz, 1904. II. 22.)

Hegedüs László

1870–1911.

l.

Sörkereto. 301. l.

Hegedüs László

Laid

2

Nemzeti Salon Almanach

125.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191...

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételé

nevü munkástársamat szóbelileg meg

Kelt ....., 191..

.....

tanu.

.....

tanu.

Hegedüs László I.

fordító

Peremváltozások

169, 507. l.

BUDAPEST, 1947. szept.12.
IX.HŐGYES ENDRE UTCA 10
TELEFON: 182-595

am!

ly hálával gondolok Excellentiádra, hogy
ett székesegyháza felszentelésén és az
kemelő ünnepségeken.
magam köszönetéhez csatolnom a Müemlékek
gnagyobb elismerését a müemléki szempont-
gzett helyreállitási munka iránt. Bámulat-
szség, amellyel ezt a nagy hadirokkantot
lpraállitották, de épugy a legnagyobb el-
mód, ahogy hazánk egyik legkiválóbb mü -
és restaurálását a helyes müemléki szem-

Hegedüs László

meghalt 1911 július 8-án
Budapesten.

vrod
=
Pesti Napló. 1911 július 9.
(Hegedüs László meghalt.)

U. 176

Halálának körülményei
és életrajza -

Hegedüs László I

Petőfi hálala,
olajf. zmiesen repr.

Petőfi-Album

Bp. [1907].

Hegedüs László

cód

Rózsaffy Dezső:
Szolnok jelentősége a
magyar művészetben.

MAGYAR MŰVESZET
1927. 611. l

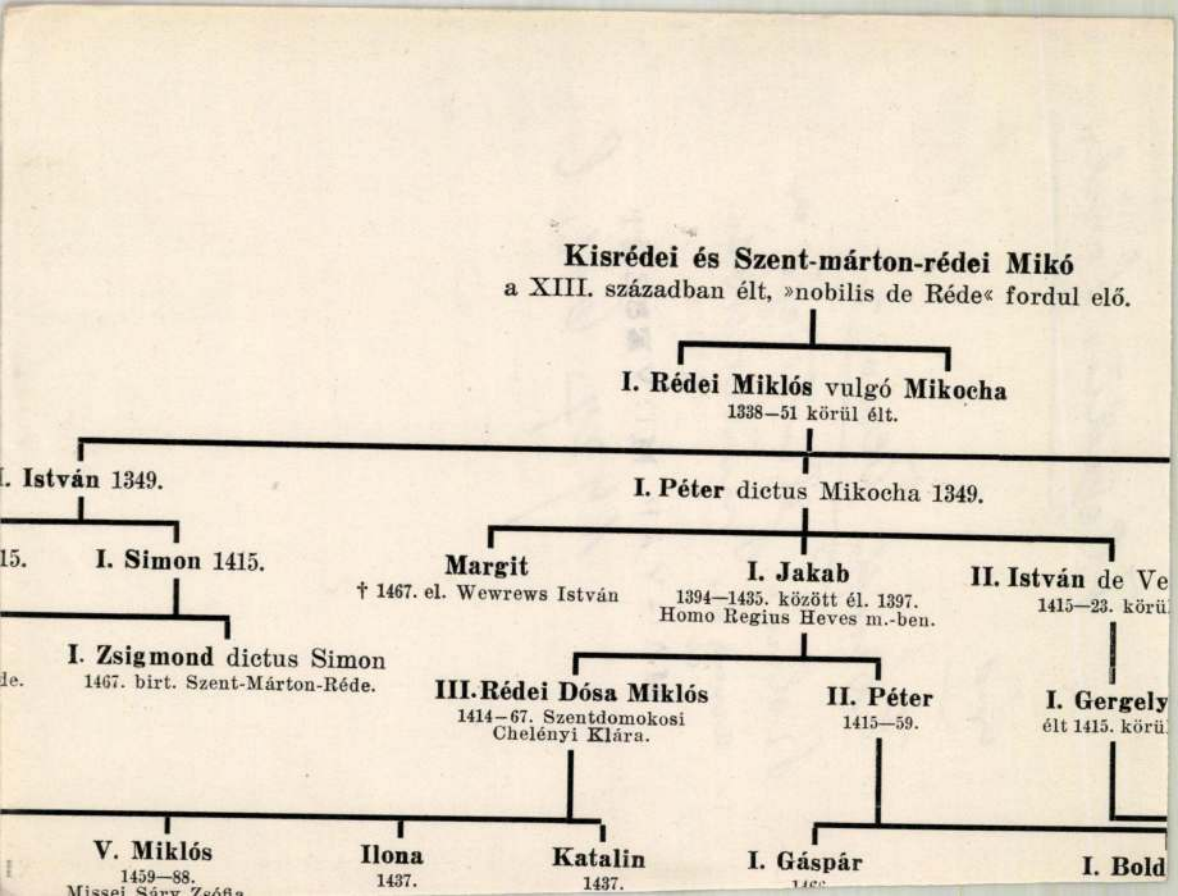
Kisrédei és Szent-márton-rédei Mikó
a XIII. században élt, »nobilis de Réde« fordul elő.
I. Rédei Miklós vulgó Mikocha
1338—51 körül élt.
I. István 1349.
I. Péter dictus Mikocha 1349.
15.
I. Simon 1415.
Margit
† 1467. el. Wewrews István
I. Jakab
1394—1435. között él. 1397.
Homo Regius Heves m.-ben.
II. István de Ve
1415—23. körü
de.
I. Zsigmond dictus Simon
1467. birt. Szent-Márton-Réde.
III. Rédei Dósa Miklós
1414—67. Szentdomokosi
Chelényi Klára.
II. Péter
1415—59.
I. Gergely
élt 1415. körü
V. Miklós
1459—88.
Missei Sáry Zsófia
Ilona
1437.
Katalin
1437.
I. Gáspár
I. Bold

Hegedüs László

Hegedüs László (1870—1911) is szívesen fordult nagyméretű kompozicióiban egyházi tárgyakhoz: Szt. *Imre* és *Krisztus siratása* a művész ismert kvalitásait mutatják.

Rózsafy Dezső
Magyar egyházi festészet a XIX. században
A Műgyűjtő
1930. 178.

Mély tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy esetleges hátralékukat, valamint 1930. évi (IV. évfolyam) előfizetési díjukat mellékelt postatakarékpénztári befizetési lappal mielőbb befizetni méltóztassanak, nehogy folyóiratunk szétküldése akadályoztassék.

A MŰGYÜJTŐ
kiadóhivatala
Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

Hegedüs László

irod

Élet 1912. 12 sz. (Hegedüs László művészi hagyatéka)

Schoen Arnold. Hegedüs László a művészetben. A Cé 1912. 290 l. - 323 l.

~~Magyar Figyelő~~ 1912. I. ~~k. 536 l.~~

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhelyf

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt ....., 191..... év

.....

tanu.

.....

tanu.

Hegedüs László

Művészeti lexikon
3 kötet.

Görgey Arthúr:

Derékon alól, hétnyolczad
haja, szemöldöke, bajusza s szakála
velyk uját vállra vetett felső kabát
csokorra kötött nyakkendője, mellen
Artúr 1879-ben" s alól balra: „T

Olajfestés vászonra, méretei
Festette: Than Mór 1879.
A műsvész ajándoka 188

M. Kept. 408

Hegedüs László I

vod
z
Mysk Ernő

79. l.

inditani és ez tetemes költs

Elvárjuk ennélfogva, hog

rendezi.

Engel

Hegedüs László I

festi

életrajza

wod

Nagy Imre: Szentes. Magyar Városok Monografiája. III. Bp. 1928. 233, 234. l

jezése körül felmerülő anyagi kérdé-
enek.

n a közönséget, hogy az eddigi hely-
eztetvén, azoknak felülvizsgálása ér-
miniszter urhoz egyidejüleg átiratot
bizottságát pedig felkértem, hogy a
ó közegnek az összes iratokat bocsás-

lat hiteléül:

ró.

Hegedüs László

1.

Műv. Krónika

1905. 2. n. 7. l.

megoldási kísérleteivel. Ford.Fal
128. FORSTER GYULA: A katholikus auton
kérdéséről.Bp.1914.
129. FORSTER KÁROLY: Magyarország, Ame
130. FÖLDES DÉLA: A socialismus.2k.Bp.
131. FRAKNÓI VILMOS: A magyar királyi k
Mária Teréziáig.Oklevéltárral.Bp.
132. -: A Korvina-könyvtárban másolt k
ményében.Bp.1903.
133. FRAKTUR und ANTIQUA. (Tájékoztató
134. FRANK JOSEPH: Erläuterungen der B
Wien,1798.Kart.
135. FRIEDJUNG HENRIK: Harcz a német h
Ford.Junius.Bp.1902-04.3 vk.
136. FRUIN RÓBERT: Tiz év a németalföld
Ford.Antal Géza.2k.Bp.1916-17.
137. GÁBOR IGNÁC: A magyar ősi ritmus.B
138. GABRIEL ASZTRIK: Breviárium-tipusu
kódex latin szivege.Bp.1934.
139. -: Nürnberger Handschriften in Ung
140. GÁBRIEL JÓZSEF: A temesvári könyvt
Ford.Bauer Adolf.1851-1911.Temesvá
141. GARDNER A.ERNEST: A régi Athén.For
1911-12.2 vk.
142. GÁRDONYI ALBERT: A főváros egyesit
teménye.Bp.1913.
143. GAUTRUCHE: Historia poetica ad fac
autorum intelligentiam... Tyrnavia
144. GELLIUS A.: Attikai éjszakák.2k.Fo
Bp.1905.
145. GENTHON ISTVÁN: Magyar müvészek Au
4 képpel.Bp.1927.

Hegedüs László

l.

Műv. Krónika

1905. 5. sz. 7. l.

talására mellékelem

Mély tisztelettel

KLADEK JANOS
építkezési vállalkozó
[illegible]

Kladek János

Hegedüs László

Művészet 1902 1, 68, 70, 221, 225
286, 400 kép, 430

– 1903. ~~72 m~~. 140, 141, 181 kép, 222 ex tr. [illegible].

– 1904. 130, 140 Vörösmarty-alkon, 223, 240 kép, 339

– 1905. 61 Római lány, 71, 130, 131,

– 1906. 24 kép, 65.

– 1907. 3.5 m

– 1910. 2.5 m. 59-60 kép ek, 69, – 72, 78 kép
223, 224,

– 1911. 127–129, 135, 138, 139–142
313+ 315, 386 Tav-i [illegible]

– 1912. 206. 208.

– 1913. 78, 123

– 1915. 142

4-

2).

Hegedüs Lasili

irod

45. l

Műcsarnok, 1901. 135. l
(Magyar művész diadala Bécsben.)

148. l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Hegedüs Laisti

wied

Münsarnok, 1901. 175

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
láírása.

. — Endrényi Imre, Szeged.

Hegedüs László

cím

Műcsarnok, 1900. 4 p. l.

63

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Hegedüs Laszlo

[illegible]

Münsarnok, 1901. 400

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
alái

8. sorsz. Műhelyi minta. -

Hegedüs Lajtó

írod

Wodianer be emlike

Műcsarnok, 1899. 373

385

(Mtelep tulajdon)

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

édélyezem:

nők vagy helyettesének
aláírása.

inta. — Endrényi Imre, Szeged.

Hegedüs Lajtó

mod

Mücsarnok, 1899

405 M. mno.. Grotowskybau

415. l
a trolnoki Metelet ciże

451 (Mansch Pétsfi
454. l

Ete fmuo ajándéke

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Hegedus Ilió

Irod

v

Mücsarnok, 1898. 197-198

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Hegedüs Lajtó

ind

Mücsarnok, 1898. 24 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
alái

8. sorsz. Műhelyi minta. –

Hegedüs László, festőművész

I. 131.

Mur. és Kot. Egyt.

1904. V. 17.

Esztergom.

Königsberg (313/1904.)

Hegedüs László I

Kelety Gusztav
archeje, rézk.

Mustarajzi Iskola
értesztője
1902-3.

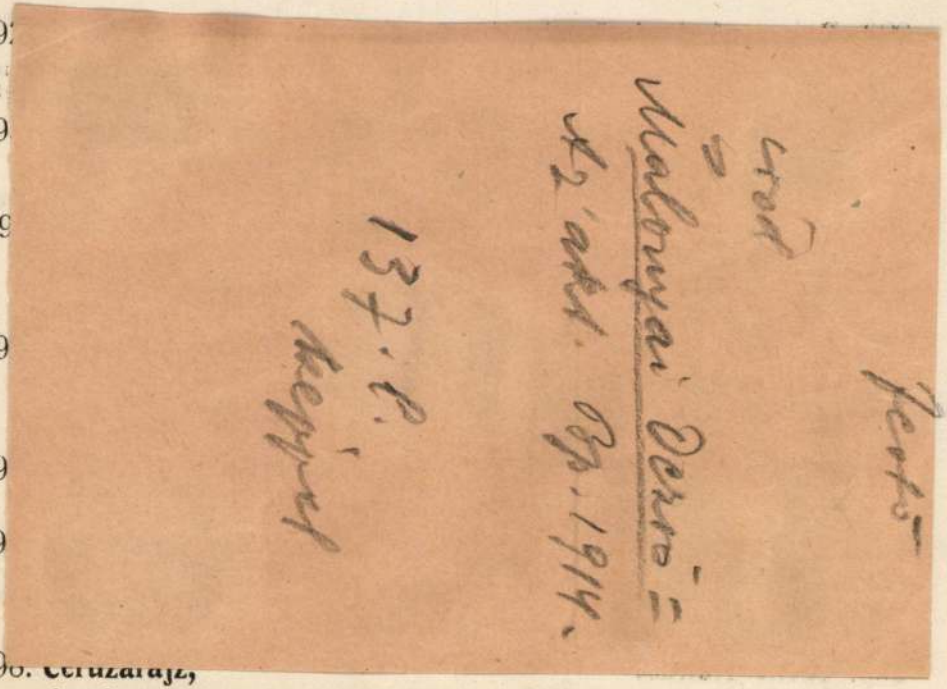

19[illegible] **Ceruzarajz,**

ÁBRÁNDOZÁS. Jelezve alul jobbra: B. M. 840. Mérete 24—16. — BLEISTIFTZEICHNUNG. Bezeichnet rechts unten: B. M. 840.

19[illegible] **Ceruzarajz,**

203. **Barye, Antonie-Louis (1795—1875) :**

FUTÓ ELEFÁNT. Bronzszobrocska. Magassága 7 cm. Jelezve : Barye. Barbedienne öntő jelzésével. — LAUFENDER ELEFANT. Bronzefigurchen. Bezeichnet : Barye. Mit der Signatur des Giessers Barbedienne.

204. **Chapu, Henri-Michel-Antonie (1833—1891) :**

BRONZSZOBOR. Magassága 35 cm. Jelezve : h. Chapu. Barbedienne öntő jelzésével és gyári jelével. — BRONZESTATUETTE. Bezeichnet : h. Chapu, mit der Signatur und Fabrikmarke des Giessers Barbedienne.

205. **Vedres Márk :**

KANNÁT HORDÓ IFJU. Bronzszobor. Magassága 36 cm. Jelezve : Vedres Márk. — JÜNGLING MIT KANNE. Bronzefigur. Bezeichnet : Vedres Márk.

206. **Vedres Márk :**

IFJU FURULYÁVAL. Bronzszobor. Magassága 28 cm. Jelezve : Vedres Márk. — JÜNGLING MIT FLÖTE. Bronzefigur. Bezeichnet : Vedres Márk.

207. **Marauser, Rudolf :**

ÜSTÖT EMELŐ LEÁNY. Bronzszobor, részben patinázva. Magassága 24 cm. Jelezve : Rudolf Marauser. Gladenbeck és Fia öntő jelzésével. — MÄDCHEN MIT KESSEL. Bronzefigur. Bezeichnet : Rudolf Marauser. Signatur des Giessers Gladenbeck und Sohn.

208. **Szent Rókus.**

Fafaragvány, festve és aranyozva. Magassága 17 cm. Osztrák, XVIII. század. — DER HEIL. ROCHUS. Holzfigur, bemalt und vergoldet. Österreich, XVIII. Jahrh.

209. **Ülő gyermek**

Hegedüs László

röd

=

Magyar Sz.

1911. júl. 9.
(Hegedüs László
meghalt.)

U. 376

1905. február 6.

Számvevőségnek: átirat az 1904. évi számadás és leltári kivonat letétele végett (99/1905.)

Hegedüs László

cikk

=

Magyar Nemzet

1911. jul. 9.

(Hegedüs László

meghalt.)

4.377

Keresztély brauschweigi - wolfenbütteli

herceg III. 122.

Hegedüs László

MAGYAR MŰVÉSZET

1927. 166, 611.
1931. 575.

Hegedüs László

Késő ősszel c. Szépe

repr. –

Magyar Művészet halló-féle

1900. 353, 354 l.

Hegedüs L

Sod

M. Ipm. 1903. 46.

Az Ip Társ
pály. nyertesei

Hegedüs László

Irod.

M. Ipanüvenek

1897-98. 226.

Lépek

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár

Nyugta

.....azaz: ..... Korona

mely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

Hegedüs László

Szód

Magyar Geniusz

1900. 31 sz.

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Hegedűs László

l.

Fest a mell-dól az első vhátig

Lykafest 1896-1914

33. l.

34. l.

1953 51-52

Hegedüs László

Tyka München

1951

Fil.

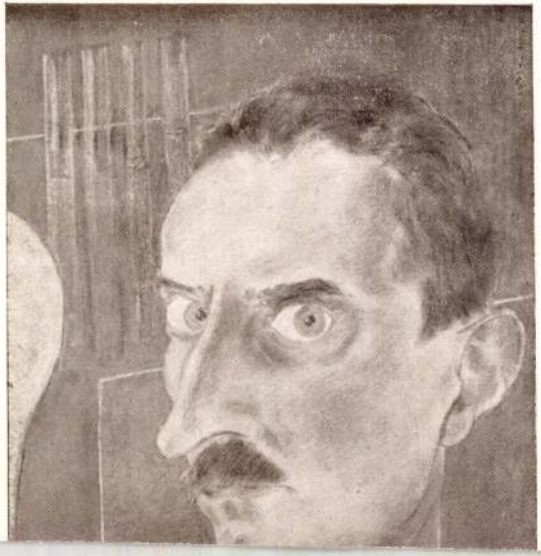

Hegedüs László

Eva c. képe repr.

Lyka K. Téli tarlat
1900–1901.
Bpest 1901. 2.l.

Hegedüs László

Lendvai Károly: Látogatás a római magyar művészházban. Pesti Hirlap 1904 aug. 2

mielőtt ezt az adatot közölném, a cikk okvetlenül megjegyzendő

kéri Nagymeltóságodat, hogy
ezt az összeget a vezető
építésznek d. Lux Kálmán
(X. Szabóky u. 40)
nak kezéhez elszámolás
kötelezettsége mellett kin-
talvanyozni méltóztassék.
Fogadja Nagymeltóságodat

Az esztergomi várbeli
feltárások és biztosító munká-
latok további folytatása cél
jából 3000 P-re lenne
szükség, hogy a téli esőzések
beállta előtt az eddig ellért
eredmények a jövő évig
megőrizhetők legyenek.

< >

Hegedűs László

vród

ver J:

Lechkepér és tróbi

Ay ny kes pal [illegible]

ÉJ

1905

Ó. MEGBESZÉLÉS.

Hegedüs László

l. Lá Bíró Hgyűjt

63. l

1937

Budapest IX.,
Rákos u.1c.

Hegedűs László

Madonna a liliomok közt a képe

a városi mu-
zeumban

Kul Heged

496-l.

rol: „A nyelvkeveredés kérdéséhez" címen.

Dr. Budó Ágoston (1914, Budapest, gör. kat.), bölcsészdoktor, fizika-mathematika szakos okl. középiskolai tanár Budapestről (Rybár professzor), 400 P kutató ösztöndíjban részesülve a Gyakorlati Fizikai Intézetben az elektromos hullámoknak folyadékokban való anomális diszperziójával foglalkozott. Összeállított egy berendezést, amellyel 150—300 cm hullámhossz intervallumban az anyagokat a diszperzió szempontjából jellemző állandók: a törésmutató és az abszorbció-index, illetve a dielektromos állandó és a magasfrekvenciájú vezető-képesség egyidejűleg meghatározhatók. Ezen irányban végzett vizsgálatainak kvantitatív része még folyamatban van. Elméleti tárgyú munkái közül ez alatt az idő alatt a következők jelentek meg: „Rotationsstruktur von $^4\Sigma \rightarrow {}^4\Pi$ Banden“ (Zeitschrift für Physik, 105. kötet, 73. oldal, 1937. évf.) és „Intensitätsformeln für die Triplettbanden“ (Zeitschrift für Physik 105. kötet, 579. oldal, 1937. évf.).

Dr. Gáldi László (1910, Miskolc, róm. kat.), bölcsészdoktor, a báró Eötvös Kollégiumhoz beosztott magyar-francia-oláh szakos gimnáziumi tanár (Eckhardt professzor), mint a Magyar Tudományos Akadémia mellett működő latin szótári bizottság munkatársa, folytatta a középkori magyarországi szójegyzékek latinságának vizsgálatát 800 P

der öffentl. Krankenpflege, 1895), *Községi képviselőtestület határozatairól* (Über die Beschlüsse der Gemeinderepräsentanzen, 1900), *Anyakönyv és Házasság jogrendszere Magyarországon* (Rechtssystem der Matrikel und der Ehe in Ungarn, 1901). H. war auch belletristisch tätig. Von diesbezüglichen Werken sind hervorzuheben die Romane: A *Bereghi leányok* (Die Bereghi-Mädel) und *Havasok asszonya* (Die Herrin der Gletscher).

Hegedüs, Julius, Schauspieler und Dramatiker, geb. 3. Feb. 1870 in Ketye, besuchte 1889 die Schauspielerakademie, wirkte hierauf an zahlreichen Provinzbühnen, bis er an das Budapester Lustspieltheater berufen wurde, an dem sich sein Talent zur vollen Blüte entfaltete. Seither zählt H. zu den bedeutendsten Schauspielern dieser vornehmen Bühne. Auch als Dramatiker hat H. mit seinen Dramen: A *házi orvos* (Der Hausarzt), *Az apostol* (Der Apostel), *Enyészet* (Das Ende) Erfolge gehabt. Er ist Professor der Landes-Schauspieler- und der Musikakademie.

Hegedüs, Koloman, Publizist, geb. 14. Dez. 1877 in Szolnok, absolvierte die jurid. und philosoph. Studien in Budapest und Berlin und erlangte 1901 das Advokatendiplom, worauf er im polit. Leben des Szolnoker Komitates als Anhänger der liberalen Richtung eine Rolle spielte. H., der leitender Direktor eines angeseheneren Provinz-Kreditinstitutes ist, entfaltete in der hauptstädt. Presse als Mitarbeiter des *Budapesti Hirlap*, *Az Ujság* und *Huszadik Század* (XX. Jahrhundert) auch eine lebhafte publizist. Tätigkeit. Seit 1910 gehört er dem Abgeordnetenhause als Mitglied an.

Hegedüs, Ladislaus, Maler, geb. 3. Jan. 1870 in Szentes, gest. 7. Juli 1911, war ein Schüler Hollósy's in München und der Julien-Akademie in Paris und hielt sich dann längere Zeit in Rom und Madrid auf. H., der in seinen letzten Jahren als Professor an der Hochschule zur Ausbildung von Zeichnenprofessoren wirkte, war einer der bedeutendsten und genialsten Kirchenmaler und erzielte sowohl auf den ungar., als auf den ausländ. Kunstausstellungen wiederholt grössere Preise und Anerkennungsdiplome. Seine Gemälde: *Emerich der Heilige*, *Die heilige Familie*, *Unter Lilien*, *Altarbild* zeigen, welch schwerer Verlust das frühe Dahinscheiden des jungen Meisters für die ungar. Kunst ist.

Hegedüs, Lina, Schauspielerin, geb. 22. Juni 1837 in Kéthely, gest. 19. Sep. 1859 als Gattin des Schauspielers Ludwig Hegedüs, war als äusserst begabte Darstellerin in Volksstücken geschätzt und erzielte auch im Nationaltheater grosse Triumphe.

Hegedüs, Lorand, Politiker, Volkswirt und finanzieller Schriftsteller, geb. 28. Juni 1872 in Budapest, absolvierte seine Universitätsstudien in Berlin, London und schliesslich in Budapest, wo er 1895 sub auspiciis regis zum Doktor der polit. Wissenschaften promoviert wurde. Noch im selben Jahre trat H. ins Finanzministerium ein und unternahm 1896 eine grössere Reise zum Studium des ungar. Auswanderungswesens nach Amerika. Nach seiner Rückkehr 1898 zum Abgeordneten gewählt, warf H. sich mit grosser Ambition auf das Studium der székler und der slavon. Auswanderungsfrage. Als Redakteur der vornehmen Revue *Közgazdasági*

Szemle (Nationalökonom. Revue) publizierte H., der inzwischen 1904 Privatdozent der Budapester Universität geworden war, zahlreiche gründliche Studien. Seit 1898 gehört er mit geringen Unterbrechungen dem Abgeordnetenhause an, zu dessen tüchtigsten Fachmännern in wirtschaftl. und finanziellen Fragen er gehört und dort als solcher auch eine grosse Autorität besitzt. Grosse Verdienste erwarb H. sich um den Landesverband der Fabriksindustriellen, dessen Direktor er auch ist und in dessen Interesse er in der Hauptstadt und in der Provinz unzählige Agitationsvorträge hielt. In wirtschaftl. Kreisen wird besonders seine bahnbrechende Tätigkeit zur Regelung des Auswanderungswesens, der modernen Steuerreform und der Einführung des allgemeinen Wahlrechtes hoch geschätzt. Selbständige Werke: A *magyar egyenes adók történeti fejlődése, jelen állása és reformja* (Die histor. Entwicklung, der gegenwärtige Stand und die Reform der ungar. direkten Steuern, 1894, preisgekrönt), A *tőzsde megadóztatása* (Die Besteuerung der Börse, 1895), A *magyarok kivándorlása Amerikába* (Die Auswanderung der Ungarn nach Amerika, 1899), A *magyar egyenes adózás kifejlődése az Árpádoktól* (Die Entwicklung der ungar. direkten Besteuerung seit den Arpaden, 1899), A *szociológia sarktételei* (Die Grundaxiome der Soziologie, 1901), A *székelyek kivándorlása Romániába* (Die Auswanderung der Székler nach Rumänien, 1902), A *kivándorlási kongresszusok eredménye* (Das Resultat der Auswanderungskongresse), *A községi adók átháritása* (Die Überweisung der kommunalen Steuern), *Adópolitika* (Steuerpolitik).

Hegedüs, Ludwig, Dramatiker, geb. 1818 in Kisujszállás, gest. 18. Juli 1860 in Pest, war mehrere Jahre Schauspieler des Budapester Nationaltheaters und später Direktor einer wandernden Provinztruppe. Er schrieb mehrere Dramen, wie: A *hazatértek* (Heimkehr), *Rózsakirályné* (Rosenkönigin), *Bibor és gyász* (Purpur und Trauer), *Róma leánya* (Die Tochter Roms).

Hegedüs, Ludwig Kandid, Rechtsgelehrter, geb. 31. Okt. 1831 in Nagyvárad, gest. 13. Juni 1883 als Ministerialrat im Kultusministerium. Bedeutendere Werke: A *földalatti tulajdon viszonyairól* (Über die Verhältnisse des unterirdischen Eigentums, 1853), A *magyar közjog alapvonalai* (Die Grundzüge des ungar. Staatsrechtes, 1861).

Hegedüs, Samuel, Gelehrter, geb. 26. Aug. 1781 in Torda, gest. 29. Apr. 1844 in Szászváros als Professor der röm. Literatur, Geschichte, Ästhetik. Ihm verdankt Nagyenyed seine erste Druckerei. H., der auch als Kirchenprediger einen bedeutenden Ruf genoss, hinterliess ein in Druck erschienenes Werk: *Poétai próbák* (Poetische Versuche) und im Manuskript eine Geschichte Erdély's, eine Arithmetik, Algebra und logarithmische Tabellen.

Hegedüs, Stephan, Philologe, geb. 7. Sep. 1848 in Kolozsvár, war seit 1872 Professor, seit 1881 Direktor des Kolozsvárer ref. Kollegiums und wurde 1887 zum ordentl. Professor der klassischen Philologie an der Kolozsvárer Universität ernannt, 1891 an die Budapester Universität berufen. Er veröffentlichte zahlreiche gründliche Studien über die hellenischen Ideale, über Epikur, Euripides, Aischy-

Hegedüs László

Érd

Kiv 156. h

Hegedüs László

archeje repr.

Kiss Szikl Kath. Magy

365. l.

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő és
könyvkiadó r. t.
Bp., V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Hegedüs László

festő

n. 1870 † 1911.

irod

z

Krück. I. 473. l.

a. c. k.

Schwarzenberg Adolf graf / II. 140.

Hegedüs László

ród
z
Kiss János dr.

A szépről és a
szépművészetekről.
Bp. 1903. 113-l.

KREMELED bizánci szövet 221
KREMSIER *(Kroměříž; Cseho.)* érseki könyvtár, burgundi bibliája 231
KRUPINA, l. Korpona
KRUŠOVCE, l. Nyitrakoros
LANDSEE, l. Lánzsér
LANGUE D'OC
—i szobrászziskola 132, 141, 174, 176
LÁNZSÉR *(Landsee, elszak. Sopron m.)* 126
LAON *(Aisne)* Chapelle des Templiers, ablak 116
LECCE mellett Santa Maria di Cerrate, kapu 184
— tunpanon 182
LÉKA *(Lockenhaus, elszak. Vas m.)* vár 125—126
— alaprjz 125*
— látkép 125*
— lovagterem 35, 126
— torony 127
— freskó 223, CCXLIV
LELESZ *(Leles, elszak. Zemplén m.)* monostorvár 127
LE MANS *(Sarthe)* székesegyház,
— kapu 174
— ablakkeret 167

Hegedűs László

cvód
2

B.K.M. A műveintel-
pek jelentőségéről.
A Kevé könyve
1928.63. l.

irattár

Budapest

Rákos utca 9.

Hegedüs László

Laid

Képrőm. Forsela
cökönyve
1910.-1911
36 l.

Hegedüs László

Krisztus sírbatétele
c. képe repr.
Képzőmüvészet
1932. 52. sz

Budapest tulajdona

1907.

és sima latrinájú de egyoldalú
erém előlapján

rafordult, és csaknem arczélben van
r, bajusza kipödrött, szakálla le-
ébe dugta. Öltözete: körülcsavart
zsinóros atilla és jobbvállra ve-
kettős körben vésett betűkkel:

I DIKÁN 1849.«

~~sima.~~

itett véséssel, méretei 4:4 cm.--
nil ajándéka 1907. április 30-án

234

1684

Hegedüs László

l.

Evang. Templ.

337. l.

Hegedüs László

l.

Kelet: Művészeti dolg-

642, 643. l.

„SCH
Szegedi tar
közpo
Budapest, IX
Tele

Hegedüs László

festő

1870 - 1911.

irád

Kat. Lex

II. k Bp. 1931.

273. l.

Hegedüs László

Mod

1 cleti 9: esteket és abrakint

Matlekovits S: az erdőmérnöki [illegible] 1 X 1858

Kopsz 1898

240. l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta. –

Hegedüs László

úvod

z

Kampföisk. M. l

HEAD OFFICE: LAURENCE PO

SLAZ

L

CABLE ADDRESS
OF HEAD OFFICE
SLAZENGER, LONDON

CODES: BENTLEYS, A B C 6TH
AND PRIVATE

Reply Please Quote

Hegedüs László

Irod

Jövendő. (Hódmező-
vásárhely) 1910 ápr. 15.

(Művészet 1910. 224. l.)

Hegedüs Lasilo I

Magyarország kiáll

l.

Interieur

1912 (13. l.

4. 77)

INTER

·KÁVÉHÁZ ÉS

SZERKE

KOVÁCS B

MUNKATÁRSAK:

Hegedüs László

Nod

Incre. Magy. Művészeti Almanach 1912. 139 l

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

yezem:

gy helyettesének
rása.

– Endrényi Imre, Szeged.

Hegedüs Laszló

vrad
2

Hegedüs Laszlóné.
Római emlékek. Vas Lyp
1905. 785. l. a
nüogy arcskrzel

Hegedüs László

vod

Gonda Béla ifj.

A jubilaris volnski

Műveštelep. Kepző-

műveszek 1927. 3. 7.

Hegedűs László

vs 1

Gonda Béla itj

A szolnoki művésztelep

Budapesti Hirlap.

1913. maj 22.

Hegedüs László I
fertő

l.

Forst Erzsébet

10. l.

X. tábla –

Hegedüs László

Roma. Falconieri-palota. Via Giulia 1.

Krisztus c. olajfestménye 1904-ből.

Gerevich Tibor: Magyar művészek és emlékek Olaszországban. Kéziratban 1942/3

Hegedüs László
festő

Fővárosi Lapok 1900. jan. 21., 9. old.
(H. L. arcképe)

Kalmár

Hegedüs László

festő

Fővárosi Lapok 1896. dec. 2., 1-2. old.
(Szana Tamás: Karácsonyi tárlat.)

Kalmár

Hegedüs László

festő

Fővárosi Lapok 1896. jún. 20., 8. old.
(Művészeti. Kiadói képek.)

Kalmár

Hegedüs László
festő

Fővárosi Lapok 1895. márc. 19., 884. old.
(Művészeted: Millenáris képpályázatok.)

Kalinán

Hegedüs László
festő

Fővárosi Lapok 1895. jan. 29., 327. o.
(Műrészetek.)

Kalmár

Hegedüs László

vod
z

Fieber modnův

115. l -

BUDAPEST

V.

Lipótvárosi bazilika

Két régen épülő temploma... VV 1874, 172 l.

A lipótvárosi bazilika... VV 1874, 284 l.

A lipótvárosi bazilika tervéhez... VV 1874 459-460 l.

Hegedüs László

1870 - 1912

wod
z

Farkas Erolnok

Szépmüvèszet

1942. 228. l

230. l.

nak ideiglenes rendezéséről. A javaslat
ogy a magyar állami szuverénitás/:leg-
agos képviselője a nemzetgyülés.
erint a nemzeti főtanács a nemzetgyülés ki
választott két tagból áll. Ezenkivül még
Stb.Stb.

tárgyaláson az ügyész kijelentette, sen-
an a magyar nép lelkén, mint Rajniss, a-
megvert a szó készségével. Az ő bűneire

oOO

entése szerint a nürnbergi törvényszék
esselring tábornok kihallgatását.

oOo

Hegedüs László.

kiáll. erem

Közlezrkiáll

1267.1

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Hegedüs László

Inod

Ent-Tört. Jb.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláirása.

yezem:

gy helyettesének
ása.

Endrényi Imre, Szeged.

Hegedüs László

Hegedüs László művészi hagyatéka. Irta O. D. Élet, márc. 24.

1912.

(Művészet 1912. 206. l.)

néhány igénytelen szót intéznem.

Schogysem hibetem, hogy a magyar Akadémia

Hegedüs László

Festő

Lod

Egyházi Közlöny

1909. 30 sz.

..... *mühely.*

yfőnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... szamu .....

tam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláirás és munkásszám.

Hegedüs László

wied

Ébe László. A buda-
vari Zsigmond Tápolna
nyi oltár képei. Vas
Vp 1900. 34 szám
Képpel.

A napkeleti bölcsek
imádjak Jezust.

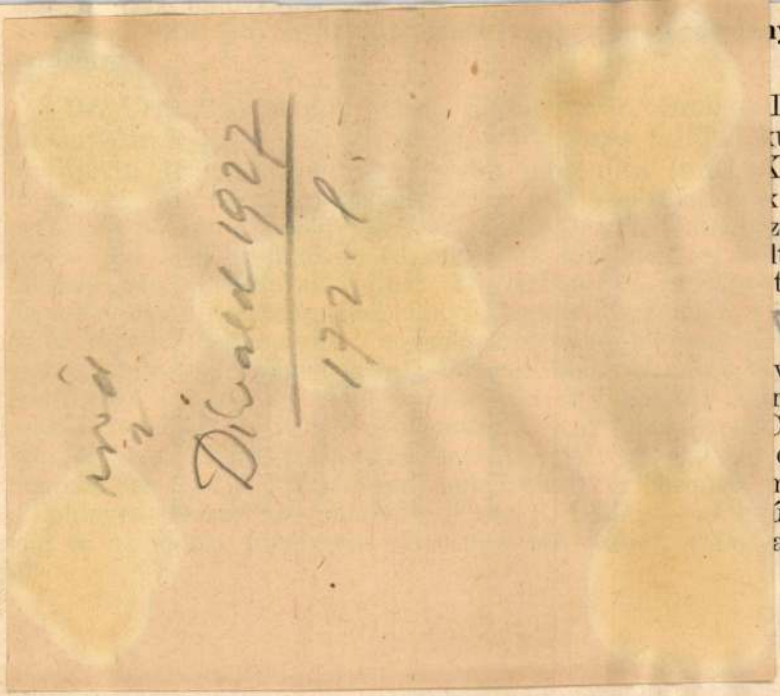

Hegedüs László
1870–1911

Díszd 1922
172. p.

nyi

Doboka m.,
kutatási ösz-
Kiss Árpád)
k tárgya a
zti összefüg-
ltozása és a
tem Baráti
hangyasav
„A dialízis
vetkező dol-
riumformiat
Chemie, 219.
den Mecha-
mineralogica
íziós poten-
ar Chemiai

György, a külföldiek közül von Soltan, Körner, Hildebrand, Weller, Oppel, Cohn, Ditfurth, Wolhan, Hartmann, Bartsch, Kaltenbach, von der Hagen, von Maltzahn, Wolff, von Liliencron, Böchel, Hildebrand, Erk, Böhme, Fallersleben művei, illetve gyüjteményei szolgáltak értékes útbeigazításokkal munkájához. Ezeknek alapján az 1396 és 1717 közti időből mintegy 200 magyarvonatkozású német éneknek sikerült lehetőleg teljes bibliográfiai adatait megállapítania.

Dr. Berky Imre (1902, Pápa, róm. kat.), okl. középiskolai tanár, egyetemi díjtalan tanársegéd (prof. Halasy-Nagy), a magyar filozófiai irodalom története terén folytatott kutatásokat. A bibliográfiai irodalom felhasználásával összegyüjtötte és korok, valamint irányok szerint rendezte a jelentősebb magyar logikai műveket a rájuk vonatkozó életrajzi és kortörténeti adatokkal együtt, majd pedig Imre János, a XIX. század elején élt magyar filozófus műveinek feldolgozásába és jelentőségének méltatásába kezdett bele. Errevonatkozó munkálatai is annyira előrehaladtak már, hogy rövidesen sor kerül az összegyüjtött adatok feldolgozására.

Dr. Szabó Pál Zoltán (1901, Pécs, róm. kat.), középiskolai óraadó helyettes tanár, egyetemi magántanár (prof. Princz), Magyarország

Hegedüs László

Ha majd minden rabszolganém
várlat, olapf.

A breznóbanyai templom
oltárképéhez készült várlat
vízf.

az alábbi muzeumban

Jelentés Debrecen sz. kir. város
muzeumának 1913-dik évi
minkódéséről és állapotáról
Debrecen 1914. 17. l.

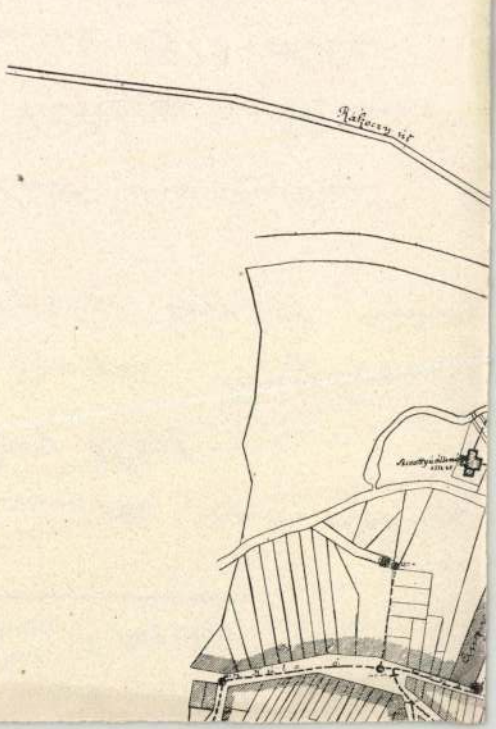
Rákóczy út

DOLOROSA. *Hegedűs László.*

ban én mind másként hallok, másként érzek, mint az aszfalt szülöttje. Ő csak szavakat hall, de nem a szavak lelkét. Hiányzik egy sereg gyermekkori emlék, mely megmagyarázná ezt is, azt is, a mit e nélkül nem ért. S ha ide dobná a végzet, ide kötné az élet másik felére, még mindig idegenül érezné magát, mint a hogy a föld szülöttje a nagy város falai között. A nagyváros levegője teszi, hogy a nagyvárosi emberből kipusztul a csöndet, a magányosságot kedvelő ember, s a jobb levegőt nem falun,

hanem népes, minél népesebb, minél több városi élvezetet kináló fürdő- és nyaralóhelyeken keresi. Jóllakik ugyan a télen és tavaszon minduntalan látott arczokkal, de nem a tömeggel; az ismert tömeg helyett új, ismeretlen tömeget keres. E nélkül nem elég ózonos a levegő: nem elég magasak az égnek meredő hegyek; a természetnek minden szépsége, ékessége nem pótolja a lármásan mulató, élvező emberek hiányát. A természet apró, rejtett szépségeit kereső s meglátó nagyvárosi ember a legnagyobb ritkaság. De ezek a ritkuló őslények mind a föld fiainak igazságát támogatják: az ősemberek vére csörgedez mindazok ereiben, kiknek vére, szive a *földhöz* húz, a mi egyet jelent egy egyszerűnek, a természetesnek szeretetével.

Nagy gyönyörűség egy szépen gondozott kert, de akkor csak igazi gyönyörűség, ha láttuk a fát rügyedzésében, a virágbimbót az ő feslésében. A pénzen vásárolt virág csak szép; a magunk ápolta virág lelki gyönyörűség. A földet nem elég birni, művelni kell azt, hogy megszeressük. A ki csak azt nézi, mit hoz a föld, hány szemet az elvetett mag, s nem talál gyönyörűséget a kikelő, a sarjadzó, a kalászba bújt vetésben, adja el a földet s csak vagdalja a — kuponokat. Ez való neki.

Nemcsak testünknek, lelkünknek is táplálója a föld s minden növevény, a mely kebeléből kihajt. A rét nemcsak az oktalan állatnak legelője, hanem az embernek is. Szemünk, lelkünk legel rajta. A haladás, a fejlődés törvényei idomithatják a cziviliázczió sodrába került parasztvért, lelke s a föld lelke közt vasnál erősebb a kapocs: nincs az a hatalom, mely kettészakitsa. Mennél több hivságos gyönyörűséget kinál neki a nagyvárosi élet, annál erősebben dolgozik benne a tán erőszakkal elnyomott vágy a föld után s a csömört, mit a zagyva élvezetektől kapott, csak a föld gyógyithatja meg. Szánakozással nézzük a nekünk mindvégig ismeretlenül maradott ismerősök testet-lelket összetörő oktalan küzdelmeit, nem csak a létért, de lim-lom értékű, pillanatnyi sikerekért! a telhetetlenséget a vagyonban és a nekünk idegen élvezetekben; a mohó vágyat egy nap alatt esztendőket élni s mely szomorú végzet! mégis soha meg nem ismerni az élet igazi örömeit! Mind hosszú életet kér az Istentől s mind a természet ellen él, harczol, mintha megfizetnék érette. Mi parasztok csak őszülő fejjel kezdünk hirt hallani oly örömekről, miktől a nagyvárosi gyermekifjú már megcsömörlött. A szülő megfogja a gyermek kezét s hurczolja magával mindenüvé, hol mesterkélt természet pótolja az igaz természetet, s unottan, vánnyadt testtel, lélekkel kezdik az élet nagy nehéz harczát, nem ismerve, nem élvezve az őserőt adó földet, nem értve annak istenadta szépségeit.

Ha körülnézek egy kissé az emberek közt, úgy szemlélem, hogy a testi és lelki erő zömét az édes anyaföld adja s nyugtalanit egy gondolat, hogy ez az erő elszóródik, elzüllődik a következő nemzedékekben, melyeknek szülőföldje már az aszfalt. Valami azt súgja, tanácsolja nekem s tanácsoltatja velem másoknak is, hogy gyermekeink közül bár egyet neveljünk az erőt adó édes anyaföld kebelén. Hagyjunk meg egyet magul, melyből új, testben-lélekben erős nemzedék csirája hajt ki. Itt az aszfalton mind elcsenevészednek. S ezeket az elcsenevészedett hajtásokat szerteszét hányja a sors, a megélhetés gondja erre, arra, mindenfelé, szertezüllik egy-egy nemzetség, ha nem szerzünk meg egy darabkát a földből, ha nem tartunk meg egy darabkát az ősiből, mely a maga delejes erejével visszahúzza véreinket a világ végéről is.

... Hallom, újra hallom a föld hivogató szavát. Megyek, megyek!

annyit ír róla, hogy a hangverseny végén a közönség a tárogatón a Rákóczi-indulót is óhajtotta volna hallani, de «a hangversenyző néma mozdulatokkal mentette ki magát, alkalmasint nem tanulta be, a mi nem csuda». Így kellett akkor a lapoknak dolgozni. Így rendszabályozta Prottmann sajtó-irodája a magyar lapokat. A külföldi, különösen a németországi lapok is majd mind az osztrák kormány zsoldjában állottak. Előljárt ezek között az «Augsburger Allgemeine Zeitung». Ennek csaknem minden számában jelent meg közlemény Pestről, vagy általában Magyarországból a magyar viszonyokról s legtöbb ilyen közlemény Pestről volt keltezve. Ez a mindig magyarfaló német ujság hosszú czikkekben foglalkozott a pesti egyetem nyelvkérdésével is és egyik czikkében azt fejtegette, hogy a pesti egyetemen a tanulási nyelv nem is lehet más, csak a német, mert Magyarországban a magyarság csak törpe minoritás és miután nem lehet az ország területén lakó különböző nyelvű népség mindenike részére külön-külön egyetemet felállítani, azért csak a német nyelv az, a mely a pesti egyetemen tannyelv lehet. Az egyetemi ifjúságnak a magyar tanulási nyelv behozatala iránt való mozgalmát éretlen magyar fészkelődésnek nevezve, felhívta az osztrák kormányt, hogy annak egyáltalában ne engedjen. E közlemény arczátlansága és a magyar törekvéseket lekicsinylő hangja úgy felizgatta az ifjúságot, hogy a Fillinger kávéház tulajdonosát felszólították, hogy azt a lapot azonnal küldje vissza a szerkesztőségnek és írja meg nekik, hogy többé ne küldjék. A kávéháztulajdonosok ezt azonnal teljesítették is és többé nem láttuk az «Augsburger Allgemeine Zeitung»-ot a Fillinger kávéházban.

Volt azonban egy németországi lap, mely a magyarországi eseményeket mindig hűen közlötte s a magyar viszonyokat mindig rokonszenvesen tárgyalta. Ez a «Leipziger Allgemeine Zeitung» volt. E lappal a magyarországi események hírét az öreg Földényi, a kiváló irónő: Emilia első férje közölte. Ez az öreg úr naponta ott volt az ifjúság között a Fillinger kávéházban. Ő volt az említett lipcsei ujság budapesti értesítője és pedig igen szorgalmas levelező volt s minden értesítése pozitiv tudomáson alapult, mivel ott az egyetemi ifjúság legnagyobb gyülekezési helyén mindenről első kézből és a legnagyobb pozitivitással értesült. A hireket mindig teljes diszkréczióval kezelte. Tervekről, készülő dolgokról soha nem írt, csak a már megtörtént bevégzett eseményeket közölte a lapjával, mindig hűen, úgy, a mint azok megtörténtek. A lapjának szánt értesítéseit többnyire ott a Fillinger kávéházban írta és a fontosabb eseményekről és azok lefolyásáról mindig megkérdezte az ifjúság vezetőit.

Ebédlő.

A Home Français épülete a Baross-utczában.

Hálóterem.

A BUDAPESTI HOME FRANÇAIS. — Jelfy Gyula fölvételei.

Ennek a jó öreg úrnak a pesti értesítéseiből ismerte meg a külföld a Magyarországon akkor történt eseményeket és a legnagyobbrészt az osztrák kormány zsoldjában álló német lapok elferdítéseivel szemben valóságos politikai értékkel bírtak a jó öreg Földényi igaz értesítései.

Az egyetemi ifjúság küldöttsége felment Bécsbe. Már itthon tudtukra adták, hogy a császár nem fogadja a küldöttséget, tehát csak arról lehetett szó, hogy az akkor mindenható Bach-kormány közoktatási miniszterénél fognak kihallgatást kérni. E czélból el is mentek a közoktatási miniszteriumba, de ott nemcsak azt jelentették ki, hogy a miniszter a küldöttséget nem fogadja, hanem tudtára adták a küldöttség tagjainak, hogy a miniszter ezt az egész mozgalmat, valamint a kérelem tárgyát olyannak tartja, a mihez az egyetem hallgatóinak nem volt joguk és a küldöttség tagjainak azt a cselekedetét, hogy közvetlenül a miniszterhez mertek fordulni, sőt még a császárnál való kihallgatás iránt is tettek lépéseket, olyan súlyos fegyelemsértésnek tekintik, a melynek okvetlenül meglesznek a megfelelő következményei.

Így jött vissza Bécsből a küldöttség, el nem fogadták őket, tehát nem is hozhattak eredményt, sőt a küldöttség tagjai naponta várták, hogy mik lesznek azok a megfelelő következmények, melyekkel őket megfenyegették. Nem kellett soká várakozniuk. Majdán, a jogi kar akkor mindenható hivatalszolgája, az öreg Vizkeleti dékánnak benső bizalmasa kiszimatolta, hogy jött ám Bécsből a közoktatási miniszter-től egy dörgedelmes leirat az egyetemi tanácshoz, mely leiratban első sorban az egyetemi tanács kap ki azért, hogy az intézet hallgatói között oly laza fegyelmet tart fenn s az egyetemi hallgatóság még külön küldöttség által felküldött peticzióval mer a kormánynál alkalmatlankodni, sőt még arra is vetemedik, hogy a küldöttség peticziójával még a legmagasabb helyre is el akart volna jutni. Ezt a császári kormány a legsulyosabb fegyelmi vétségnek tekinti és utasítja az egyetemi tanácsot, hogy a Bécsben járt küldöttség tagjai ellen azonnal inditsa meg a fegyelmi eljárást és a fegyelmi vétséget szigoruan torolja meg. Majdán útján ez csakhamar az ifúság tudomására jutott, valamint megtudtuk azt is, hogy a gyengébb szivű egyetemi tanárok között nagy riadalom támadt a felülről kapott «orr» miatt. A német tanárok szemrehányásokat tettek magyar kartársaiknak, ezek között különösen Virozsil rektor és Vizkeleti jogi dékán voltak legjobban megijedve. Nagyon bántotta őket a leiratban foglalt dorgálás és magukra nézve jóformán szerencsétlenségnek tartották, hogy az ő schwartz-gelb gutgesindetségükön ilyen folt esett.

Csakhamar megindította az egyetemi tanács a fegyelmi eljárást az ifjúság küldöttségének mindenik tagja ellen. Az Egyetem-téren volt

VARLIN.

RAOUL RIGAULT.

JOURDE.

— Akkor sajnálom, hogy elrontottam az illusióját, Sonia kisasszony, de... talán a javára lesz — folytatta lappangó féltékenységgel — ha azt még jobban lerontom... Fred urat illetőleg.

— Mit... mit akar ezzel mondani?... Nem értem — szólt Sonia és a hangja remegett.

— Csak azt — felelte Sérard hidegen, bár minden forrott benne arra a gondolatra, hogy elkésett és Sonia a másiknak adta a szivét — ha lenne egy hugom, nem szivesen látnám őt annak az úrnak a közelében.

— Miért? — kérdezte Sonia és nagy fekete szemeinek tekintetében egyszerre valami kihivó, fenyegető volt.

— Miért? — ismételte Pál élesen és a hangjából most már elvitázhatatlanul kirítt a féltékenység. — Mert léha, jellemtelen ember. Aljas nőcsábító, a ki előtt semmi sem szent, ha a gyönyöreiről van szó, a ki...

— Ez nem igaz!... Hallgasson! — vágott közbe Sonia hevesen. — Nem akarom, hogy rágalmazza őt.

— Sonia!... Mi ez?

Sonia arcza lángvörös lett, sötét szeme fenyegető pillantást vetett Sérard Pálra.

— Nem akarom — dadogta elfult hangon — megtiltom... hogy rágalmazza őt!

— Sonia! — kiáltott fel Pál fájdalmasan — Sonia!... Maga szereti ezt az embert?...

Sonia nem felelt, de az arcza annál ékesszólóbban beszélt. Szemeiben fanatikus szerelem lángolt, édes ajkai mintegy mosolyogni látszottak a távollevőre.

— Sonia! — ismételte Pál esdőleg — feleljen!

A leány ajkai már szólásra nyiltak, midőn az automobil-tülkölés ez alkalommal egészen közelről hangzott fel és Jeanne, követve egy szobaleánytól, bombaként termett a vitatkozók között:

— Itt vannak!... Gyorsan Sonia, vesse le a kötényét és jöjjön!...

Sonia egy pillanat alatt ledobta a kötényét, a kezeit megtörülte egy nedves törülőkendőben, és egyetlen pillantást sem vetve Pálra, elszaladt Jeanneal.

Pál mélyen lesujtva állva maradt a virágillatos, csillogó asztal mellett, mialatt a szobaleány kötelességszerűen szedte fel a szőnyegről a levágott levélgalyakat, az elhullott virágszirmokat...

*

Az automobil megállt a perron előtt, de abból csak egyetlen férfi, a testes Lacroix szállt ki.

— És a hölgyek? — kérdezték Lacroixtól minden oldalról, mikor a szalonba lépett.

— A hölgyek — felelte Lacroix — legjobb üdvözletüket küldik, de legnagyobb sajnálatukra nem jöhettek el, egy utolsó pillanatban történt kis baleset folytán...

— Baleset?... Mi történt?... Beszéljen gyorsan! — kiabálták össze-vissza.

És Lacroix elmondta, hogy mistress Ward, mikor fel akart szállni az automobilra, megcsúszott a sikos járdán, elesett és kificzamította a lábát. Semmi komolyabb dolog, de a szegény Maud képtelen a lábára állni... és így természetesen a jó Lacroix mama vele maradt... annyival inkább... annyival is inkább...

És Lacroix most köhécselni kezdett, jelentőségteljesen körülnézett, mintegy fokozni akarva a hatást... De a türelmetlen Jeannne közbevágott:

— És Fred?... Fred miért nem jött önnel?

— Épen ezt akartam elmondani, szép rokon — felelte Lacroix — vagyis a feleségem Fred miatt is kénytelen volt otthon maradni, minthogy Fred nem akarta ilyen szenvedő állapotban egyedül hagyni... a menyasszonyát.

— A menyasszonyát?! — kiáltottak fel valamennyien.

— Igen... a menyasszonyát, mistress Wardot, jelentette ki Lacroix fontosan, mert az eljegyzés tegnap történt meg egészen váratlanul. Hamar ment... Nem is álmodtuk volna, hogy olyan gyorsan fog megtörténni! De hát hiába... a fiatalok hamar lángra gyúlnak!... És szerelmesek egymásba... szerelmesek!... na, ezt mondhatom! — és Lacroix kedélyesen megveregette Duvernier vállát, mintha eme kijelentésével örömöt akarna okozni neki.

Jeanne lángvörös lett, mintha arczul ütötték volna, de magán érezve az egész társaság tekintetét, erőt vett magán és jókedvűen kiáltotta.

— Brávó! brávó! majd iszunk a jegyesek egészségére.

Sonia ellenben halálsápadt lett és kénytelen volt megfogódzni egy asztalban, hogy el ne essék.

Pál résztvevő szemekkel nézett reája.

És ez a három ember, a ki olyan nehezen várta a farsang vasárnapját, egészen más érzésekkel ült asztalhoz, mint azt előre gondolta volna.

Jeanne vigsága sokkal kicsapongóbb, sokkal zajosabb volt, semhogy ne lett volna mesterkélt; Sonia sápadt maradt az ebéd alatt is, alig beszélt és jóformán semmit sem evett; Pál ellenben ismét rózsaszinünek látta a világot. Sajnálta ugyan Soniát, mert látta, hogy szenved, de végre is... nem első eset, hogy fiatal leányok érdemletlenre pazarolják első szerelmüket és azért később nagyon boldogok lesznek más férfi oldalán.

Pál elhatározta, hogy nagyon elnéző, türelmes lesz Soniával, de felhasználja az első alkalmat a szólásra, mert tudta, hogy a nők ilyen kritikus pillanatokban azáltal vélik magukat legjobban megboszulni a hűtelenen, hogy ők is férjhez mennek.

Az a bizonyos alkalom pedig nagyon hamar kinálkozott.

Az idő éjfél felé járt, a társaság javában tánczolt, Sonia azonban egy ablakmélyedésbe vonult és kinézett a sötét éjbe.

— Mit néz Sonia kisasszony? — kérdezte mögötte hirtelen Pál hangja. — Nem láthat semmit a sötétben?!

— De igen... — felelte a leány, a nélkül, hogy megfordulna — egy vörösszemű szörnyeteg tüzes felhőt hagyva maga után, futott végig a sötét tájon. Szeretem nézni a sötétben száguldó vonatokat... Valami gyorsvonat lehetett, mert a személyvonat csak éjfél után indul innen, ugy-e?

— Fél egyre, Sonia kisasszony. De hagyja kérem most a vonatokat és szenteljen inkább nekem nehány perczet. Vagy haragszik még reám?

Sonia megfordult és Pálra nézett. De sötét szemeinek tekintete merev volt, a lelke mintha messze innen kalandozott volna.

— Miért haragudnék? — kérdezte tompán.

— De az előbb haragudott, mikor elmondtam a véleményemet Duvernier asszony cousinjáról... — vélte Pál.

— Heves, illetlen voltam — szólt a leány nyiltan — bocsásson meg, kérem... Mert mennyire igaza volt! — tette hozzá fátyolozott hangon és rövid, önkénytelen sóhaj rebbent el az ajkairól.

Pált megindította ez a sóhaj, ez a nyilt beismerés. Aztán Sonia hangjában volt valami szokatlan, a mi elérzékenyítette, könnyekig meghatotta a szerelmes férfit.

— Sonia... édes Sonia — dadogta Pál és megfogta a leány kezét — maga beszél bocsánatról, mikor én szeretném magát kérni... térden állva kérni... mert lássa Sonia, maga nem tudja... nem álmodja... igen... el kell mondanom... tudnia kell...

— Nem!... nem! — szólt Sonia hirtelen és visszahúzta a kezét... ne mondjon ma kérem nekem semmit sem... képtelen lennék ma meghallgatni...

— De — felelte Pál, a ki feltette volt magában, hogy türelmes lesz a leány iránt — megengedi, hogy holnap szóljak?

A felelet késett kissé; aztán fejét lehajtva, csendesen mondta Sonia:

— Holnap... szólhat. De most bocsásson kérem, segítenem kell Duvernier asszonynak a teánál.

A zene elhallgatott, a párok a tea-asztal körül csoportosultak és Pál nem mozdulva a helyéről, messziről nézte a teás csészékkel jövőmenő Soniát. A szive túláradt a boldogságtól... elképzelte a jövőt, mikor majd Sonia a felesége lesz és ők együtt fognak teázni a hosszú téli estéken. Oh! ez a farsangvasárnap! Mégis csak szerencsét hozott neki!

De aztán egyszerre nem látta többé Soniát... Nézte, kereste a szemeivel, de a leány fehér ruhája csak nem tünt fel a párok között. Hol lehet?... A szalonban nem volt, az egészen bizonyos. Pál felállt, hogy az ebédlőben keresse őt, mert türhetetlenül üresnek, sivárnak találta e termet Sonia nélkül.

De Sonia nem volt sem az ebédlőben, sem a szomszédos kártya-szobában.

— Nem látta Sonia kisasszonyt? — kérdezte Pál az inastól.

— De igen — felelte az inas — az előbb ment ki a perronra — azt mondta, a feje fáj és friss levegőt megy szívni.

— Minő meggondolatlanság! — kiáltott fel Pál. — Agyon hülhet! — és Sonia után sietett, hogy behozza őt.

A központi bizottság nemzetőre.

Női nemzetőr.

«A párisi gyujtogatók» czimű közleményhez.

LOTÁJÁBAN JANUÁR 22-IKÉN. — Hegedüs László rajza a «Vasárnapi Ujság» részére.

tély főhomlokzata előtt terraszszerűen vezet le egy kocsiútig, a mit pár száz lépésnyire, a közeli indóházhoz vezető vasúti sinek szelnek át.

A kastélyból remek kilátás nyílik a tág völgyre, rétek és erdőségekre, távoli helységekre, villákkal beépült szelid halmokra, sőt a távolból, mintegy kőfátyolon át, oda látszik Páris egy része is.

Duvernierék meghivottai közül sokan örültek e víg farsangi napokra, első sorban maga a háziasszony, mert sohasem mulathatott olyan fesztelenül, megfigyeletlenül, mintha sok szálló vendége volt a kastélyban. Aztán számadása volt a cousinjával, Freddel, kérdőre akarta őt vonni, mi az oka, hogy utolsó időben annyira elhanyagolja őt. Bizonyára valami új flirtje akadt Párisban, mert a szép Jeanne, fájdalom, tudta, hogy hódító külsejű cousinja nem épen a hűség mintaképe . . . és Jeanne készült jól megmosni a fejét a hütelennek és visszahódítani őt, ha ez szükséges. De Fred nagyon kedves sorok kiséretében, nagy örömmel fogadta el a meghivást és így Jeannenak volt oka örülni.

Sonia, a fiatal orosz festőnő is nagyon türelmetlenül várta az utolsó farsangi napokat. Ő gyakori vendége volt a kastélynak, mert festeni tanította Duverniernét. De most már Monte-Carlóban kellett volna lennie a keresztanyjánál, egy gazdag orosz hölgynél, a ki meghívta őt pár hétre. Sonia azonban elhalasztotta az útját, ő tudta miért! Sérard Pál értesült erről Jeanne által és e farsangi napok együttlétét fel akarta használni, hogy bevallja szerelmét Soniának, feleségül kérve őt. Már régen készült erre, de nem volt bátorsága hozzá. Hány éves lehet Sonia? . . . Huszonkettő . . . legfeljebb huszonnégy! . . . Ő pedig negyvenkét éves lesz a tavaszszal . . . tehát húsz évvel idősebb a leánynál. Szerethet-e Sonia ilyen vén embert? ! . . . Eh, mit! . . . megpróbálja. Nagyon bizalmas lábon álltak, egész nyáron át találkoztak Jeanne-nál és igazi baráti viszony fejlődött ki közöttük. Sonia rokonszenvében, barátságában nem kételkedhetett «és — gondolta Sérard Pál — a barátságtól a szerelemig már csak egy lépés van!» Pedig nem úgy van ám Pál uram! Mert a szerelemtől a barátságig . . . igen, többnyire csak egy lépés van, de a barátságtól a szerelem . . . hej! nagyon gyakran elérhetetlen messze van! . . .

Sonia már előtte való napon kijött Jeannehoz, hogy segítségére legyen az előkészületekben. Jeanne nagyon ki akart tenni magáért, minthogy a Lacroix házaspár, a kikkel Fred révén sógorsági viszonyban állott, bejelentette neki, hogy magukkal hozzák amerikai vendégüket, távoli rokonukat, egy dúsgazdag fiatal özvegyet. Jeanne nem akart az amerikai nő előtt szégyent vallani. Sonia magára vállalta, hogy az első ebédre ő diszíti fel virággal az asztalt. Fehér estélyi ruhája fölé felöltötte nagy művész kötényét és az ebédlőbe vitte a Párisból érkezett hosszúszárú rózsákat, az üvegház orchideáit, a medolia füzéreket, a parkban szedett üde zöld mohát. Az ebédlő kandallójában vígan pattogott a tűz és Pál, a ki a család bizalmasaként már villásreggelire érkezett, fázékonyságának ürügye alatt a tűz mellé bujt, tényleg azonban csak azért, hogy Sonia közelében maradhasson. És nem tudott betelni a leány nézésével. Óh! ha kibetűzhette volna e nagy fekete szemek rejtélyes tekintetét, ha tudta volna, minő gondolatokat takar az a hófehér, sima homlok! Imádta a leánynak üde, hamvas arczát, a kissé fitos orral, a vérpiros ajkakkal az akaraterőről tanuskodó kissé erős állal.

Sonia miután a nagy aranyozott jardinièret megtöltötte friss mohával és tele tüzdelte a hosszúszárú rózsákkal, bizarr formájú orchideákkal, sparjus levelekkel, a művésziesen elrendezett pompás virágkosarat az asztal közepére állitotta, a fehér selyem himzésü csipkés, hófehér abroszra, melyen már csillogott a sok nehéz ezüstnemű és kristály pohár.

Az asztal négy sarkára aztán gyönyörű kis biscuit amourette csoportokat állitott és a művészi kivitelü angyalkák mintegy össze tartani látszottak az asztalt körülfutó medoliafüzéreket. De munkájában gyakran megzavarta őt a több izben idegesen benyitó Duvernierné.

— Még sincs készen Sonia? — kérdezte ilyenkor izgatottan, vagy:

— Siessen Sonia . . . siessen kérem, a vendégek már mind megérkeztek . . . és Lacroixék sem késhetnek már sokáig Freddel . . . Hallja azt az automobilt? . . . erre felé tülköl . . . ők lesznek!

— Ugyan ne izguljon annyira, asszonyom, hiszen azok az istentelen autók ma egész nap tülkölnek az országúton! . . . — szólt Pál.

— Borzasztó ideges ma a mi kedves aszszonyunk — jegyezte meg aztán, mikor Jeanne felfogva divatos szabású, halvány rózsaszinü panne ruháját, a mely úgy a testéhez tapadt, mintha ruha sem lenne rajta, idegesen kiszaladt az ebédlőből.

Pál boszankodott, miért nyit be hozzájuk Jeanne minden perczben. Ha nem zavarná őket, ez lenne a legalkalmasabb pillanat a nyilatkozásra. Vallomása szinte égette az ajkait.

— Igen . . . borzasztóan ideges ma a szép Jeanne!

— Izgatja őt az amerikai nő — felelte Sonia — türelmetlenül várja az érkezését.

— Mondja inkább Fred érkezését — mondta rá Pál hirtelen.

Sonia meglepetve nézett Gérardra és a hosszúszárú rózsa, a melylyel az utolsó amourette-csoportot disziteni akarta, könnyedén megingott a kezében.

— Hogyan? . . . azt hiszi? . . . De nem . . . azaz tudom, hogy Jeanne kedveli a cousinját, — és Sonia mosolyogni próbált.

— De hisz ez nyilt titok . . . régi liaison, kis barátnőm, mindenki tudja! . . .

— Lehetetlen! . . .

— Nem vette volna észre?

— Nem . . . nem vettem észre — felelte Sonia olyan hangon, hogy Pál felállt és egy lépést tett a leány felé, hogy az arczába nézhessen. De semmi megnyugtatót nem olvashessen. De semmi megnyugtatót nem olvashatott le onnan, mert hirtelen ébredt gyanúval felelte:

régi épület második emeletén ülésezett a fegyelmi tanács. A vádlottak, a nagy «bünösök» részére az egyik tantermet nyitották ki, a folyosók pedig telve voltak egyetemi hallgatókkal, a kik ott olyan zajongást vittek végbe, hogy maga Virozsil rektor jött ki és először hivatalos tekintélylyel akart hatni, parancsoló hangon rendelte el, hogy azonnal takarodjunk ki az egyetem épületéből. Midőn azonban látta, hogy ennek nincsen hatása, mert senki sem indult, fenyegetésképen azt mondotta, hogy ha nem távozunk, rendőrökkel fog bennünket az egyetemi épületből kiüzetni. Erre azután olyan lárma lett, a rendőrökkel való fenyegetésre a jelenvoltak annyira indignálódtak, hogy Virozsil visszavonult s az egyetemi tanács határozatával akart rendőri segitségért folyamodni, de a tanács tagjainak több esze volt és Récsy tanár indítványára kiküldték hozzánk az akkor épen kihallgatáson bentlevő Kormos Bélát, hogy beszéljen rá bennünket az eltávozásra. Kormos kijött és előadta, hogy zajongásunkkal az ő helyzetüket teszszük sulyosabbá s kért, hogy távozzunk el. Ebbe nem egyeztünk bele. Eltávozni nem akartunk, de azt megigértük, hogy a legnagyobb csendességben megvárjuk a fegyelmi itélet kihirdetését. Szavunkat megtartottuk. A folyosók zsufolásig telve voltak, de oly csendesen voltunk, hogy Virozsil azt hitte, hogy mindnyájan eltávoztunk.

Késő este hozta meg az egyetemi tanács a határozatát, mely szerint Kormos Bélát egy tanévre, nehányat fél-fél tanévre kizárták az egyetemből, a többieket pedig szigorú megdorgálásra itélték. Akkor keletkezett még nagy lárma, mikor ezt a szigorú itéletet megtudtuk. Egyszerre felhangzott mindenfelől, hogy mindnyájan kimaradunk az egyetemből és a dolog megbeszélésére mentünk seregestől a Fillinger kávéházba. És valóban napokig tartott az egyetemi ifjúság forrongása. A legnagyobb rész a mellett volt, hogy maradjunk ki mindannyian. Itt is az ifjúság barátja, a derék Récsy Emil tanár exponálta magát érettünk. Eljött közénk a Fillinger-kávéházba s ott először az ifjúság vezetőivel tárgyalt, majd egy szép beszédben előadta, hogy szándékunk végrehajtásával csak magunknak ártunk, a magyar ifjúság ellenségeinek pedig örömet okozunk s egy jobb jövő reményével biztatva, lebeszélte az ifjúságot az egyetemből való kimaradásról. Igy ment végbe és igy végződött a pesti egyetemi ifjúságnak a magyar tanitási nyelv behozatala iránt indított mozgalma. De ha a kitüzött czélt nem érhettük is el, ennek a mozgalomnak megvolt az az eredménye, hogy a bécsi küldöttség által kezdeményezett magyar viselet országszerte általánossá vált s éveken keresztül darutollas föveggel, sarkantyus csizmában járt minden tisztességes magyar ember, a mit szépen egészített ki a nőknél szintén általánossá vált magyar viselet.

Abban az időben mindenki egy véleményen volt. Nem volt sem felekezeti, sem nemzetiségi különválás. Az ország intelligenciája sokkal tisztább gondolkozású volt, semhogy a társadalomnak vallásfelekezeti széttagolására csak gondolni is tudott volna; a nemzetiségek pedig belátták, hogy ők a magyar szabadság ellen való fellázadásukért az osztrák abszolut uralomtól ugyanazt a zsarnoki elnyomást kapták jutalmul, a mit a magyarok büntetés gyanánt kaptak. Azért mindenkit csak az az egy vágy vezérelt, hogy megszabaduljunk az osztrák abszolutizmus zsarnoksága alól és Magyarország visszavivja szabadságát, alkotmányát.

Ezen általános közhangulat megzavarására Lonkay Antal tette az első kisérletet. Lonkay a helytartó-tanácsnál volt fogalmazó és már évek óta szerkesztett egy kis hetilapot «Tanodai Lapok» czím alatt, nagy barátságban volt az akkor Pesten igen nyilt házat vivő Danielik egri kanonokkal s ennek a befolyása alatt először csak annyit tett, hogy lapjának czimét «Katholikus Tanodai Lapok»-ra változtatta. 1859 végén azonban előfizetési ivet bocsájtott ki az «Idők Tanuja» czim alatt 1860 január 1-én megjelenendő katholikus felekezeti jellegű politikai napilapra. Már az előfizetési felhivásban adott programm általános visszatetszést idézett elő. A felekezeti széttagolásnak ezen első kisérletét mindenki elitélte. A «Pesti Napló»-ban a jó katholikus Királyi Pál két hosszú czikket irt e vállalkozas ellen, mely felszólalását e szavakkal fejezte be: «Más felekezeti magyar atyánkfiai meg lehetnek arról győződve, hogy Lonkay úr idétlen vállalkozását a magyar katholikus *valódi* intelligenciának egyetlen egy tagja sem teszi magáévá».

Az «Idők Tanuja» azonban megjelent és felekezeti iránya általános megbotránkozást idézett elő. Az első számott elhozták a Fillinger kávéházba is s az első vélemény az volt, hogy az egyetemi ifjúság Lonkaynak akkor úgynevezett macskazenét adjon, de mert egy ilyen nagy csoportban való felvonulást a renddőrség okvetlenül megakadályozott volna, a megállapodás az lett, hogy az egyetemi ifjúság az «Idők Tanujának» első számát nyilvánosan el fogja égetni. Ezt a határozatot azután rögtön végre is hajtottuk. Kivonultunk a kávéház előtt való Sebestyén-térre, a hol Vezerle Zsiga, az egyetemi ifjúság vezére, rövid beszédet tartott és a téren felszaporodott s az egész teret betöltő nagy hallgatóság általános helyeslése mellett nyilvánosan elégettük az «Idők Tanuja» első számát. Ezzel itélte el az akkori idők egyetemi ifjúsága a vallásfelekezeti széttagolás első kisérletét. Akkor még tudott az egyetemi ifjúság igy gondolkozni és csak a szabadságért lelkesedni . . .

Dr. Oláh Gyula.

JÓZSEF FŐHERCZEG ROKKOKO-BÁLJA A FŐHERCZEG ÚJ PA

FARSANG VASÁRNAPJÁN.

Elbeszélés.

Irta **M. Hrabovszky Julia.**

A szép Jeanne, a már kissé koros, de nagyon vagyonos Duvernier felesége, társaságot hivott össze farsang utolsó napjaira, a szép Duvernier birtokra, mely Párishoz egészen közel fekszik. A magaslaton épült bájos kis kastély remek park közepén áll, mely a kas-

Hegedüs Lajos

Krisztus

Bíró József: A marosvásárhelyi képtár.

MAGYAR MŰVÉSZET
19-37-177.2

Cluj 1934.

Kegedüs László

meghalt 1911. jún. 9.

Az Ujság 1911. dec. 31.

U. 78.

Hegedüs László

vód

Az lipság

1911 júl. 9.

(Hegedüs László meghalt.)

U. 375.

561/1905 sz. jún 24.

Hivatalból: átirat a Ulucul. Orsz. Bizottságához a rodostói Rákóczy elvőház átszállításához szükséges építészeti szakember kiküldése tárgyában. (feladatott póstán VI. 28.)

A Gyüjtő. 1915. 34. l.

SZENT-GYÖRGY-CZÉH GRAFIKUS KIÁLLITÁSA

Graphiker-Ausstellung

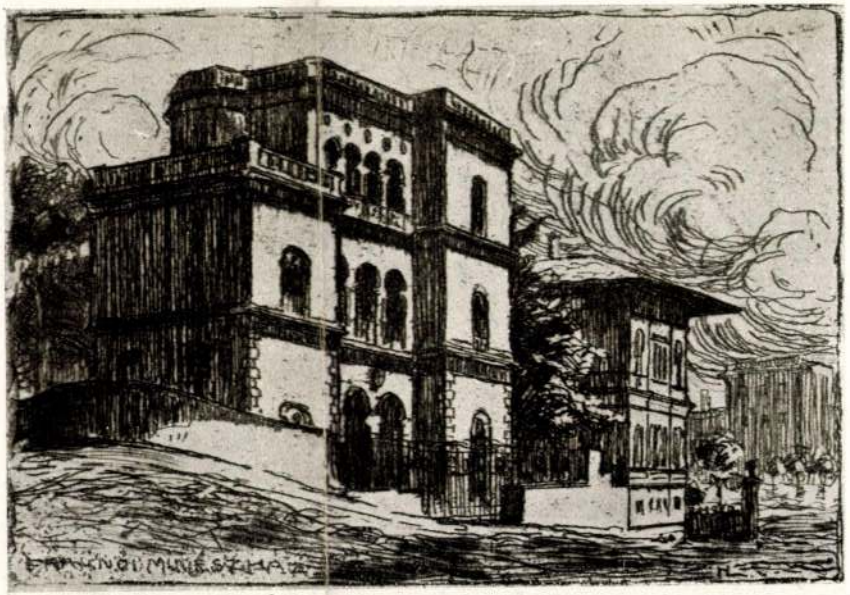

32. HEGEDÜS LÁSZLÓ †: Fraknói művészház Rómában. Rézkarc.
Ladislaus Hegedüs †: Ungarisches Künstlerhaus in Rom. Radierung.

Hegedüs László

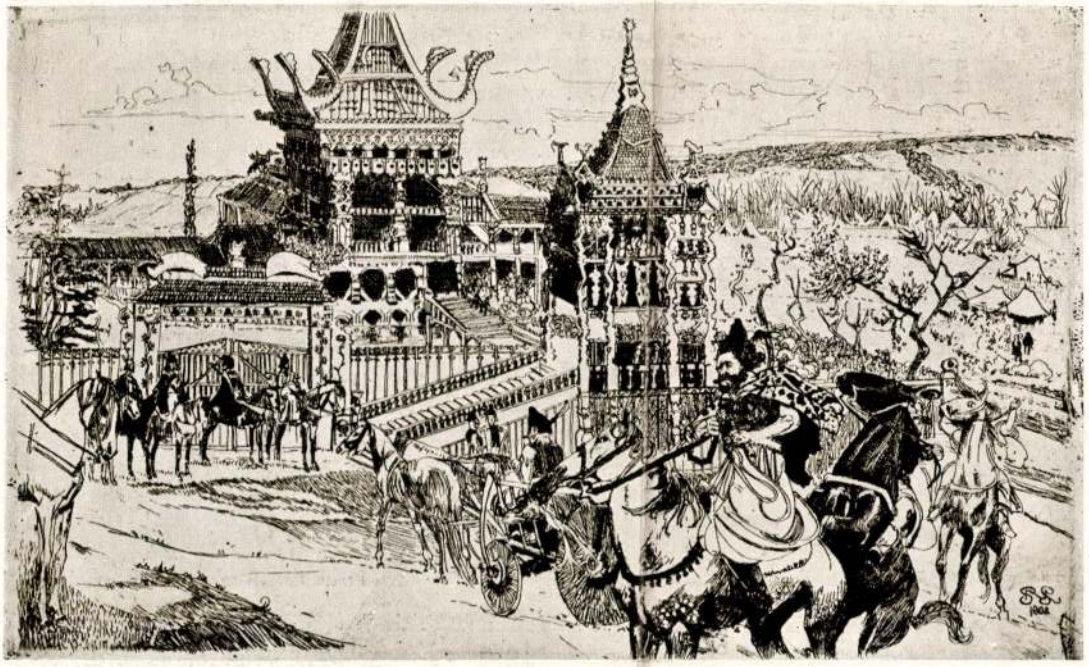

35. NAGY SÁNDOR : Attila palotája. Rézkarc. — Alexander Nagy: König Attila's Residenz. Radierung

SZENT-GYÖRGY-CZÉH GRAFIKUS KIÁLLITÁSA

Graphiker-Ausstellung

Hegedüs László

A Gyűjtő 1915. 34) 36, 37. l.
(A Szent György Céh magyar grafikai kiállítása.)

Egy erős ugrással modern művészetünk egyik hatalmas bajnokára, Hegedüs Lászlóra kell most rátérnünk. A grafika finomságai nagy vonzó-erőt nem gyakoroltak rá. Mégis, ha eszébe jutott grafikával foglalkozni, itt is jeles dolgot alkotott. Két rézkarca ismeretes, melyek közül az egyik, mely a Fraknói-féle római művészházat ábrázolja — számos szép alkotásának születési helyét — kiállításunkon látható. Tessék megfigyelni: e kötött téma feldolgozásában mennyi egyéniség, mennyi monumentalitás, az erőnek mennyi barokkos megnyilatkozása; ezt az architekturális tájképet nem is karcolhatta így más, csak Hegedüs, a hatalmas figurális viziók festője. . . .

Evvel zárul az elköltözött művészek sorozata.

XXI. művészeti aukció.

PROGRAMM:

Február 20-tól 26-ig naponta megtekintés délelőtt 10-től este 8-ig.

Február 27-én szombaton délután 3-tól este 9-ig árverés.

Február 28-án vasárnap délelőtt 10-től este 9-ig árverés; déli 12 órakor árverése tagtársaink által a háboruban megvakult katonák intézete javára felajánlott tárgyaknak Az általános aukció keretében délután 5 órakor biedermeier és empire pohár árverése.

Március 1-én hétfőn délután 4-től este 9-ig árverés. Ennek keretében délután 5-kor a Reviczky-kéziratok és Brodszky-rajzok árverése.

Március 2-án kedden délután 4-től este 9-ig árverés. Ennek keretében délután 5 órakor az időközben jótékony célra beérkező tárgyak árverése (Lásd a Gyüjtőben „Az aukció a jótékonyság szolgálatában".)

Hegedüs László festő * 1870. Szentesen, † 1911. Budapesten. Gróf Esterházy Miklós tatai művésztelepén Pállik Bélánál 1888-90., azután két évig Münchenben

Hegedüs Ladislaus

Der frühverstorbene, ausgezeichnete Künstler Ladislaus Hegedüs, trat uns gelegentlich unserer Ausstellung als ein hervorragender Exlibriszeichner entgegen. Bisher war nur sein, für das National-kasino gezeichnete Exlibris allgemein bekannt. Es gelang uns jedoch mehrere seiner Exlibris aufzutreiben, von denen
106 wir in dieser Nummer unseres Blattes

A Könyv 1914.
3–4. sz. 106. l.
(Neue ungarische Exlibris.)

viere herausgeben. Dreie aus dem Besitz Friedrich Glücks, eines aus dem Ladislaus von Siklóssys. Hegedüs, der auch als Graphiker grosse Erfolge hatte, folgt auch in seinen kleineren Werken monumentalen Bestrebungen, die er durch die Verbildlichung der strotzenden Kraft schöner Männerakte erreicht. Drei dieser Exlibris sind in Heliogravüre ausgeführt, dass jenige aber, das eine Fackel reichende Gestalt zeigt, in Autotypie.

Remete szt. Antal:

~~Szt Remetex~~:

Gozzoli (után.) modora:

~~Az~~ Egész alakban, a
könyvet tart és jobbjával
csöngőt ~~van~~ akasztott, ~~a kö~~
és szakála ősz; ~~és~~ fejét dicsf
tiummal és fehér csuha fe
és alól balra ~~egy~~ ~~vana~~ (disznó ~~van~~ t

Fresco, – méretei 8:

~~Fresco~~ Ára 2:

Lthra:

13

225 frt.

4e)

Hegedüs László

A Gyűjtő
1914. 3-4. sz. 104. l.

NEUE UNGARISCHE EXLIBRIS

HEGEDÜS LÁSZLÓ: Exlibris.

...zületett Pisában 1400-ban, meghalt 1485

...kab:

...lak áll jobb kezében ...
...zöld fedelű csatos könyvet tart.
...nakálla főke, köntöse zöld és palástja piros.
...háttér zöld draperia.

...:32 c/m
450 Ka.

...edig

...6.

Hegedüs László

A Nyugat 1914.
3–4. sz. 107. l

LADISLAS HEGEDÜS: Exlibris.

Francia (modora, XVI. század első fele

Krisztus egy ~~[illegible]~~ zárandokkal (s egy holtte

A hegyes vidék előte
a piros köntöst és zöld p
~~[illegible]~~ a kantárszárat fogja
férfi ⊥ tartja. Mögötte ~~egy~~ egy őt átkarolós
lappal, ~~[illegible]~~ Krisztus visszan
~~ló fiatalembert~~ szavait.

⊥ tetemét

⊥ zárandok

Olajfestés, fára, m

~~Festette~~

Ára 540 frt.

Ltka. 108

Hegedüs II. Lán

cród
2

Magyar Nemzet

1943. jan. 29. (H. L
az Alföld-ban.)

Ernst aukciók:

XI. 1919. Kerti munkánál, of

XII. Ház belseje, Parkrészlet, Emlékportré d'Anzióból, of

XIII-XIV. Női fejtanulmány, of

XV. 1921. Csoakodó szerekek, of

XVII. " Jósnő, kertrész. of. - A látogatás szerelmi vallomás tus

VIII. " Férfi tanfej, Női tanulmány, of

XXI. 1922. Nőr akt (of - Illusztrációk I-II tus

XXIII. 1923 Tájkép, Nőr akt, Játró szerekek, of - Férfi tanulmány, virf - Ülő parasztlány, tus

XXIX. 1924. Alpesi táj, Madonna, Pünkösdi rózsák, of Párisi emlék, virf

XXVII. 1924 A búsulók, virf

XXX. 1926. Csélet kopogával, of, Férfi tanfej, of

XXXIV. 1927 Mese után, of

XXXVII. 1928. Várlat, (1905 Róma) of

XXXVIII. 1928. A 3 kirárok imádása, of

L. 1934. Szt klára, of

LIV. 1936. Az utolsó órák, gouache

M. Naunz. Ran. Tais

1921. I. Csélet, s. r.

1923. IV. A kérő, gorache
Plakát terv, vörf
aya és mermek
tollr

Hegedüs László

írod

Ernst-Museum
aukciói 38. sz.
Pest 1928.

M. Studio 1921. II.

Római parkrészlet, Toilette, Gázban,

kapcsolván Zsos, ...

Tervpályázati [illegible]mény.

A *Belvárosi takarékpénztár* [illegible] az [illegible] tulajdonát képező *IV. Koronaherceg-nicu* [illegible] ház (az [illegible] nevezett Párisi-ház) felépítéséhez szükséges [illegible]

vázlattervek

beszerzése céljából *ezenúl pályázatot* [illegible]

A tervek elkészítésekor [illegible] előtt:

1. hogy az új épület díszes helyé[illegible] környezettel harmonikban legyen;

2. hogy a takarékpénztár helyiségei [illegible] és célszerűen legyenek elhelyezve;

3. hogy emellett kellő tekintet legyen a [illegible] lehető légelőnyöseb[illegible] vihasználására, illetőleg az új épület jó [illegible]

A pályázat feltételei a következők:

1. Csak magyar honos pályázhat;

2. Kívánfatik:

a) A szükséges vázrajzok [illegible] az [illegible] lokzat és annyi metszetrajz, amennyi a terv megértéséhez szükséges. Mind-

Megérkezés [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

III III

Tervpályázati határidők.

1907 julius 1. Városi szabályozási terv. Benyujtandó Kiskúnfélegyháza város anácsánál. I. díj 1500 K. II. díj 1000 K. III. díj 500 K. Megvételi díj 300 K.

1907 julius 10. Magyarkanizsai takarékpénztár terve. Az igazgatóságnál. I. díj 400 K.

1907 július 10. Déli 12 óra. Brassói faipari szakiskola. A kereskedelmi miniszterium segédhivatalában I. díj 1500 K. II. díj 1000 K. III. 600 K.

1907 julius 15. Szatmárnémeti faipari szakiskola pályatervei. A kereskedelmi miniszterium segédhivatalában. I. 1000 K. II. 700 K. III. 400 K. Megvétel 200 K.

1907 augusztus 1. Aszódi községház terve. Előljáróságnál. I. díj 400 K. II. 200 K.

1907 szeptember 30. Pozsonyi városház átalakítási terve. Városi tanácsnál.

Hegedüs László

XXI. aukció
a Gyűjtő 1915. 56 l. 83. l.

213. HEGEDÜS LÁSZLÓ: Vázlat a Vérszerződéshez. Ceruzarajz 12
214. —: Tanulmányfej. Eredeti szénrajz 70
215. —: Árpád szobor. Ceruzavázlat 30
216. —: A gyermek Jézus. Tollrajz 50
217. —: Madonna. Ceruzarajz . . 50
218. —: Falusi ház. Ceruzarajz . . 30

1372. HEGEDÜS LÁSZLÓ: Városrészlet, akvarell 40

XXII. aukció
u. o. 1915. 119. l.

626. HEGEDÜS LÁSZLÓ: Vázlat a Vérszerződéshez. Ceruzarajz . 12
627. —: Madonna. Ceruzarajz . . 50
628. —: A gyermek Jézus. Tollrajz 50
628/a—628/l. —: Tizenkét darab rajz, darabja . . . . . —

XXV. aukció
u. o. 1915. 210. l.

72. HEGEDÜS LÁSZLÓ: Férfiakt, szénrajz 100

u. o. 1916. 32. l. XXVI. aukció.

Prigetzrent miklós, ref.

135–136, 281,

Hegedüs László

Szent György Céh
magyar graf. kiáll.

32. HEGEDÜS LÁSZLÓ: A Fraknói-féle római művészház, rézkarc . 13×10 32×22
L. az illusztrációt 34. l.

A Gyűjtő. 1915. 46 l.

Sorokár, van

129

Hegedüs László

1913. XIV.a Merengés, Láamúgos, of

A Gyűjtő 1914. 3-4 sz

XVIII. Aukció

753. HEGEDÜS LÁSZLÓ: Leányfélakt.
Rajz 40

Hegedüs László

1912. máre rendezett
kiáll katalógusát
lásd Könyvtáramban.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enge

.....

a mühelyfőn

8. sorsz. Mühelyi min

Hegedüs László

rk. szul. 1870 H[illegible]! -
vásárhely + 1911.
1897 – 1901 a Benczur
mesterskola tagja

MÁRCIUS

27

Hegedüs László

† 1911 jül. 9.

U. 78.

rem a nevezetesebb sze-
Általános képtár anya
János László ajándékát,
üvészek alkotásait, a VII-
szek arczképeit foglalta

toztak a műtárgyak:

nerint volt			Együtt	Jegyzet
	törtkacs.			
f	fest.	graf		
	48	.	50	.
	13	.	168	.
	.	.	91	.
	1	.	101	2 drbal több
	7	.	44	.

Hegedüs László

festőművész.

a képz. főiskola ideglenes tanára

1899 – 1903.

esti aktrajz.

Evkképzfőisk. 1931–32. 77.l.

Eger:

A vár nak ~~[illegible]~~ 168

hogy a ~~A~~ háttérbe

az őrtornyokkal és

~~úgy, mint a vár~~

Rusztán pasa em

fa és Doria tábor

putnoki és Veise

csatarendbe állit

Felirata fölül a

„Er

Rézmetszet, mére

Ltha

Hegedüs Lászlóról

doktori értekezést ír
Gerevich Tibor ajánlatára
Heincz Pál mérnök
leánya. A jelentékenyebb
irodalmi adatokat
közöltem vele 1938.
okt. 23-án.

BUDAPEST
38 IX 25 16
VI LKP

Heinz Pál

Budapest

XI Lejtőút 35

Tel 45-75-17

19.	1.40	1.20
20	-.80	1.20
11	-.20	1.—
	-.26	-.80
	-.12	1.—
	1.10	1.10
22	3.88	6.30

14.50
3.88
10.62
6.30
4.32

4.—
1.50
2.50

8.28.84

Hegedűs László

Genthon István közlése

R. HEGEDŰS LÁSZLÓ 1870 január 3-án született Szentesen, meghalt 1911 julius 4-én Budapesten. Tatán kezdett tanulni Pállik Bélánál. Innen 1890-ben Münchenbe ment, ahol főképp Holtzy hatása alatt dolgozott. Három évvel később szent Imre herceg c. oltárképével egyházi díjat nyert. Münchenből Bécsbe, onnan pedig Párisba ment. Járt Elaszországban és Madridban is. Hazatérve a Benczúr-mesteriskola tagja lett s alig hogy elvégezte a mesteriskolát, a Képzőművészeti Főiskola tanárjává nevezték ki. Kain és Ábel (1900, Szépművészeti Muzeum) c. képéve Ipolyi-díjat nyerte meg. Főművei Krisztus siratása (1904) Imádkozó asszonyok (1907) Sok történelmi, vallásos és figurális kompozíciót festett, ő tervezte a békebeli százkoronás bankjegyet, illusztrációi is vannak.

Több volt, mint a korabeli naturalista, bár művészete a vigorú természethűségen épült fel. Elsőrangú komponálókészsége, nemes, halkszavú előadása és pompás szinérzéke jelentős helyet biztosít neki kortársai között. Nem tudni, mi az oka annak, hogy a kitűnő és komoly művész neve oly hamar feledésbe merült.

√ Keleti Gusztávról készített rappant finom rézkarca a Szépművészeti Muzeum grafikai gyűjteményében is megvan.

Kompozícióiban festői igazságra és egységre törekedett s ha a realitás és festőiség között kenyértörésre került a sor, inkább festőiséget választotta. A világ, amelyet ábrázol, derült optimizmusan keresztül tükröződik, szinesebb és tisztább, mint a valóság.

Esztergom szab. kir. mégyei, város polgármestere

6157 pm.–

T

Műemlékek Országos Bizottsága
+ Elnöksége,

BUDAPEST

Rákos u. 10.

1910

ändert geblieben.

1910

Hegedűs László I

tovább

~~Czigány Dezső~~

~~Deák Ebner Lajos~~

~~Dóry Béla~~

~~Dudits András~~

~~Edvi Illés Aladár~~

~~Eisenhut Tecur~~

~~Ferenczy Károly~~

~~Teszty Árpád~~

~~Glatz Oszkár~~

~~Góth Mórie~~

~~Gross Béla~~

Gulácsy Lajos

Hegedűs László I

l.

Római nemzetk. kiáll

kat. 1911 191. l — 194. l.

t.

ató Madonna trónuson ül, kissé balra for-
ja az ölében fejjel balra fekvő Jézust. A
a. Máriának kibontott haja vállaira omlik,
s, ruhája kivágott. Az angyalok bő öltöze-
mellökön pedig szi//jak kereszteződnek.

55.5 cm.
a Bene Ödöntől 400 Kán. (539/901.)

Hegedüs Lajos

illusztrálta az
alábbi művet

Mohl Adolf (Pap bácsi):

Karácsonyi aranykönyv.
Ifjúsági verses könyv.
Bp. 1898. 4-r 213 l.

Fenti rajzaival.

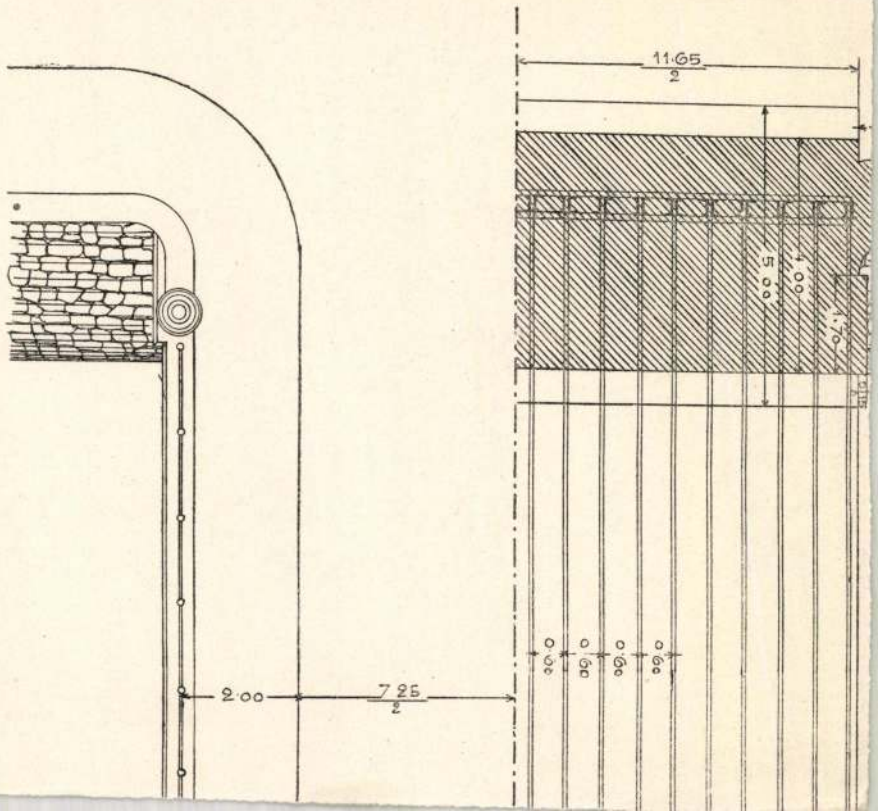
11.65
2
5.00
4.00
0.60
0.60
0.60
0.60
2.00
7.25
2

Hegedüs László

Szolnoki mivesi-
lepjtyja!

Talajtó

1902.

Hegedüs László

Apostol 12 rajz

Petőfi

Hegedüs László

Nemzeti halon.

A szolnoki művészelep reprezentatív kiállításának katalógusa. 1936. márc.

Krisztus sirátása.
olaj
a szépmüv. Muzeum
tulajd.

4151—4154. Hegedüs László.

Sz. Szentesen 1870 január 3-án. † Budapesten 1911 július 7-én.

4151. *Debreczeni kondás.*

A Hortobágy előterében, egész alakban, jobbrafordultan, arczélben és menetközben látható. Jobb kezében rövid nyelű ostor van és vele a körülötte lévő feketeszőrű csürhét, a melyből elől két kan marakodik, tereli a háttér felé, a hol a sertéseknek egy része csatangol és a hol a szalmakazalon túl lombos fák díszlenek, baljával pedig a hóna alá fogott hosszú botot tartja. Barna haja rövid, arcza és bajusza beretvált. Öltözete: pörge nemezkalap, rövid sötét mellény zsebében kendővel, kék ing szűk kézelővel, ugyanilyen felgyürt gatya és magasszárú csizma. Az égbolt könnyen felhőzött. Jelzése alól jobbra: »HEGEDÜS L. 1900.«.

Vászon, méretei 103 : 125·5 cm. — Lelt. sz. 4151. — Vétetett az 1912 április 17-iki 48683 sz. leirat szerint 2500 K-án (883–912). — Kifizettetett 1912 május 23-án (1116–912). — Elszámoltatott 1912 június 8-án (1261–912). — Az elszámolásra nézve lásd a 31835–912 szvsz. előadmányt.

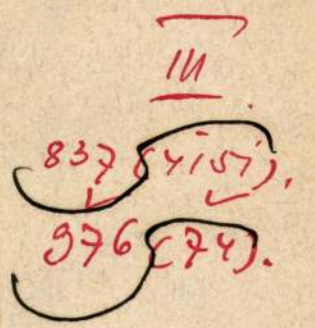

Vét. 1912

2366. Hegedüs László:

Sz. Szentesen 1870 január 3-án. Lehermelin gallérú palástot viselő + Budapesten 1911 július 7-én.

Rabiga.

A nép szenvedését fejezi ki olyképp, hogy a

Egy balra haladó diadalszekéren a zsarnoki önkényt ábrázoló és [illegible] kényurat fején ékköves zárt koronával és jobb kezében jogarral [illegible]. Körülötte a hatalma alatt görnyedő [illegible] csoportosulnak [illegible] lobogókkal, [illegible] feszülettel és fáklyákkal. Kocsiját [illegible] rabszolgák vonják. Közülök a nő, ki gyermekét is viszi [illegible] a félig meztelen [illegible] fiatalember izzadva és kimerülve [illegible]. A kocsin [illegible] vörös ruhába öltözött udvari bolond köti le figyelmünket jobbkezében korbácscsal, »LEX« felirású könyvvel, a háttérben [illegible] balról a tisztelettel meghajlók [illegible] a vörösruhás [illegible] alak bontakozik ki fejére húzott kapucziummal. Elől a földön koponya hever. Az égbolt könnyen felhőzött. Jelzése alól balra: »HEGEDÜS L.«

Vászon, méretei 211.5: 308.5 cm.

Vétetett az 1903: IV. 23-án kelt 28272 sz. leirattal 8000 Kán. (293-903)

Elszámoltatott 1903: VI. 10-én (382-903).

Az elszámolást elfogadta az 1903: VII. 4-iki 13903 (449-903) és az 1903: X. 15-iki 18308 (710-903) szvsz. leirat.

Az 1903: XII. 5-iki 83212 sz. leirattal kiadatott a szegedi városi muzeumnak (833-903).

Vid. Muz.

28272-903

1912.

~~4152.~~ Hegedüs László.
~~Sz. Szentesen 1870 január 3-án. † Budapesten 1911 julius 7-én.~~

4152. A Borghese parkból.

A park ábrázolt részletében, a dús lombozatú fák alatt, a melyeken innen régi római épületek és balról csupasz törzsű fenyők szemlélhetők, különféle szinű öltözetet viselő közönség sétál, melynek köréből szemközt három pirosruhás alak válik ki, kiknek egyike jobbra távozik a kiséretében lévő hölgygyel. A gyepes előtérben mezei virágok pompáznak. A derült égbolt felhőzött. Jelzése alól jobbra: »Hegedüs L., Roma 1905.«

Vászon, méretei 121:121 cm.-- Le.t.sz. 4152.-- Vétetett az 1912 április 17-iki 48683 sz. leirat szerint 2500 K-án (883-912).-- Kifizettetett 1912 május 23-án (1116-912). -- Elszámoltatott 1912 junius 8-án (1261-912). -- Az elszámolásra nézve lásd a 31835 szvsz. előadmányt.

Sz.n. 440-912
Át.lelt.8143
1116-912-2.

40

V.

1617. Hegedüs László
Sz. Szentesen 1870 január 3-án.
Az ellenség.

Az ivóban, a fehér kendővel letakart asztal bal sarkán, paraszt leány ül és a lóczára telepedett szakaszvezetővel koczint, mire a jobbról helyt foglaló féltékeny legény, jobbját ökölre szoritva, mérges pillantásokat vet feléje. Az asztalon fedeles kancsót, kendőt, palaczkokat és poharakat látunk. Ez utóbbiak egyike, melyben vörös bor volt, feldült. A jelenlévő hét baka sapkáját fehér jelvény veszi körül. Közülök kettő áll, egy az asztal tulsó felén falatozik, egy hajadonfővel szemléli a történendőket és a tizedes jobbkarját hátravetve nézi a velök mulató leányt. Öltözetök: kék blouse zöld hajtókával, szük nadrág zsinórzással és bakancs. A barna leány, kinek hajfonata lelóg, ingvállt puffasztott rövid ujjakkal, kék derekat, vörös pruszlikot, világoskék köténynt és vörösbarna szoknyát hord. A legény öltözete pedig, ki balját az asztal szélére tette, kebléből piros kendőt dugott és előre hajlik: szür, a melyet a székre akasztott; magas mellény, a mely szétáll; ing szük kézelőkkel; rojtos gatya és rámás czizma. A háttérben, a söntésben balra képek lógnak és jobbról rácsajtó nyilik. Jelzése alól jobbra: HEGEDÜS LÁSZLÓ.

Vászon, méretei 119: 185 cm.
Vétetett 1898: V. 18-án a 29527 sz. rendelettel 800 frton.
Elszámoltatott 1898: X. 23-án (199/98). Az elszámolást tudomásul vették 1898: X. 28-án 9627 szvsz. alatt. (361/98.)

1898: VI. 18-án kiadatott az antwerpeni kiállitásra. (361/98).

Vid. Szur.

Az 1899: IV. 28-diki 30480 sz. leirattal (213/99) 1899: V. 11-én az aradi Muzeumnak adatott ki (223/99, 267/99) és az erre vonatkozó jelentést (241/99) tudomásul vette az 1899: VI. 30-diki 36384 sz. leirat. (461/99.).

1001. Hegedüs László.

Sz. Szentesen 1870 január 3-án. † Budapesten 1911 július 7-én.

Önarczkép.

Mellig látható, szembe néz. Rövid haja, szemöldöke és bajusza fekete, szeme kék, arcza leberetvált. Öltözete: házisapka, álló gallérú ing, sötétkék nyakkendő ékköves tűvel, kivágott mellény és prémes kabát. Jelzése balról félmagasságban: »HEGEDÜS L. *1900*«.

Lemezpapir, méretei 47·4 : 40 cm. — Lelt. sz. 1001. — Vétetett az 1906 január 5-iki felterjesztés (174–906) és az 1906 február 20-iki 11168 (297–906), illetőleg az 1906 márczius 6-iki 18218 (381–906) sz. leirat alapján Jasznigi Sándortól 200 K-án. — Kifizettetett 1906 február 26-án és 1906 márczius 17-én. — Elszámoltatott 1906 június 5-én (787 és 788 ex 906). — Az elszámolást jóváhagyta az 1910 május 11-iki 9458–909 szvsz. határozat (942–910).

Hegedüs László

1. Krisztus sirbatétele
2. Kettős arckép (a művész és feleségének arcképe) Róma 1904.)

1932 fův új szorzem.kiáll Mücsarnok

19

Műemlékek Orszá

Tárgy:

A beadvány

Mellékletek

Egyúttal eli

Előirat szán

Utóirat szá

Másolta:

Összeolvast

III
740 (3455).
808 (26).

1907.

3455. Hegedűs László.

Sz. Srenkseu 1870 január 3-án. + Budapesten 1911 július 7-én.

Mátyás Bécs előtt. láncos buzogányt

Jobbraforduló fehér paripán ül a hajdonfővel ábrázolt Mátyás, ki jobb kezével a térdére támasztott buzogányt fogja, és a ki előtt Bécs küldöttei hódolnak a város átadását jelképező serleggel, kulcscsal stb-vel. A lobogók alatt megjelent küldöttek egyike a kétrejtű sasos zászlót hajtja meg. A király lovát két csatlós vezeti. Az egyik pajzsra támaszkodik, míg a másik a hoditónak rostélyos sisakját őrzi. Balról és szemközt lovas kiséret képez csoportot, melynek lobogóit Magyarország czimere ékesiti. A háttérben Bécs bástyái a szt. István-templom magas tornya uralja. Jelzése alól balra: HEGEDŰS L.

Aquarell, méretei 90.5: 119.5 cm. -- Az 1902. április 30-án 27070 sz. alatt hirdetett pályázatra beérkezett mű. -- Átvétetett 1907. április 25-én.

Az égbolt felhős.

Ez utóbbiak mellén és a lótakarón a Hunyadiak czimere van.

1907

214

ـــــــ

2376. Hegedüs László.

Sz. Szentesen 1870 január 3-án.

Mátyás király Bécs előtt.

Mátyásnak, ki Bécsbe 1485 június 1-jén vonult be, a város küldöttsége, a meghódolás jeléül, párnán kulcsot, dobozban sót és serlegben vizet ad át. Jobbról a balra-fordult szürke paripán ül a nehéz vértet és lelógó zöld fátyollal diszített koronás sisakot viselő király. Mögötte a fekete seregbeli vitézek képeznek csoportot élükön egy tiszttel, a ki czímeres pajzsot tart, a melynek közepén a holló van csőrében gyűrűvel. Balról pedig a Habsburgok székvárosának tanácsa, papsága és egyeteme sorakozott lobogók alatt, melyek közűl a kétfejűsasos sárga zászlót tisztelettel hajtják meg. A király paripáját apród tartja és a ló rojtos takarójának sarkain a dísz az ország czímere. A háttérben bástya bontakozik ki és azon túl a Bécset uraló szent István-torony mered az égnek.

Szines rajz, méretei 91 : 120 cm. — Lelt. sz. 2376. — Átvétetett az 1903 április 27-iki 29111 sz. utasítás alapján 2000 K értékben (317–903). — Bejelentetett 1904 január 30-án (19–904).

Hegedüs László.

Kettős arckép.

Olaj.

Tm. Bp. 1932.

a fordult, tojásdad medaillonban. Haja fodri-
glár díszíti, fülbevalóján hosszukás gyöngy
llán háromsoros gyöngyfüzért visel, széles
; bő ruhájának ujai hasítottak. Körirata
MA, OPTIMA PRINCEPS, DOMINA DOMINA ELEO-
RMANIÆ, HVNGARIÆ, BOHEMIÆ etc. RE-
ANA., a kép alatt öt sorban pedig ezeket ol-

culis divina scientia Mundo,
eat, vireat valeatq; sub aevum.
viva, viva his sunt omnia Terris
salva salva his sunt omnia Terris
sacris florebunt otia Musis.

a vonalkezetnek 15·3 : 12·7 c/m.

O.

/98
2.

3210. Hegedüs László.

Sz. Szentesen 1870 január 3-án. † Budapesten 1911 július 7-én.

Krisztus siratása (Ján. 19. r. 40.).

A keresztről levett, lepedővel letakart és a földön fejjel jobbra fekvő Megváltót részint állva, részint térdelve, tizenegyen veszik körül. Fejénél a fehér fej- és kék nagykendőt viselő Madonna látható, lábainál a félig meztelen Magdolna zokog, jobbját pedig arimathiai József tartja, kinek balján Mária, Kleofás felesége, tördeli kezeit. Hátrább, de jobbról a feszület száránál, a lámpással világító szt. János és két tanítvány, balról pedig négy hívő képez csoportot. Ez utóbbiak közűl legelől a turbános ősz férfi alakja bontakozik ki. Az esti világításban ábrázolt vidék égboltja felhős. Jelzése alól jobbra: »*Hegedüs L. Róma 1905*«.

Vászon, méretei 192 : 214·5 cm. — Lelt. sz. 3210. — Vétetett az 1905 deczember 20-iki 104611 sz. leirat szerint 5000 K-án (1130–905). — Elszámoltatott 1906 június 5-én (786–906). — Az elszámolást jóváhagyta az 1910 május 11-iki 9458–909 szvsz. határozat (942–910).

III : 421

Vétel 1905

245

1906.

3210. Hegedüs László.
Sz. Szentesen 1870 január 3-án. + Budapesten 1911 julius 7-én.

Krisztus siratása. (Ján. 19. r. 40.).

A keresztről levett, lepedővel letakart és a földön fejjel jobbra fekvő Megváltót részint állva, részint térdelve, tizenegyen veszik körül. Fejénél a fehér fej- és kék nagy-kendőt viselő Madonna látható, lábainál a félig meztelen Magdolna zokog, jobbja pedig a rimatiai József tartja, kinek balján Mária, Kleofás felesége, tördeli kezeit. Hátrább, de jobbról a Feszület száránál, a lámpással világitó szt. János és két tanitvány, balról pedig négy hivő képez csoportot. Ez utóbbiak közül legelöl a turbanos ősz férfi alakja bontakozik ki. Az esti világitásban ábrázolt vidék égbolt ja felhős. Jelzése alól jobbra: „Hegedüs L. Róma 1905".

Vászon, mér. 192.0:214.5 cm.

Vétetett 1905:XII. 20-án a 104611 sz. leirattal 5000 Kán (1130-905)

Vét 104611-905

Sz. n. 69-906

~~4153. Hegedüs László.~~
~~Sz. Szentesen 1870 január 3-án. Budapesten 1911 julius 7-én.~~

4153. Krisztus siratása.

Az előtérben, fejjel jobbra, anyjának ölében, fekszik a Megváltó keresztről levett teteme, a mely alá gyolcsot terítettek. Körülötte heten vannak, kik közül a szőke Mária-Magdolna térdel és arcát kezeibe temetve zokog, a piros ruhát viselő, égő mécsest tartó fehér turbános ősz arimathiai József áll és kezeit összekulcsolta. A többiekből kettő kettő pedig Jobbról a háttérben a hegyen lévő keresztfa töve látszik. Az égbolt felhős.

Fa, méretei 33,9:38,7 cm.-- Lelt.sz.4153.-- Vétetett az 1912 április 17-iki 48683 sz.leirat szerint 800 K-án (883-912).-- Kifizettetett 1912 május 23-án (1116-912).-- Elszámoltatott 1912 junius 8-án (1261-912).-- Az elszámolásra nézve lásd a 31835 szvsz.előadmányt.

Sz.n. 444-912
Át.lelt. 8147.
1116-912-6.

41

1912.

~~4154. Hegedüs László.~~
~~Sz. Szentesen 1870 január 3-án. Budapesten 1911 julius 7-én.~~

4154. Krisztus a keresztfán (Mark 15 r.40.).

Az előtérben, kissé jobbrafordultan, lehanyatló fejjel van ábrázolva, testét lágyékán fehér gyolcscsal körül. Közelében balról két tanitvány, jobbról pedig, Mária Magdolna, Mária a kisebbik Jakab anyja és Salome képez csoportot. Ez utóbbiak mögött egy hosszu hajú férfi és mindkét kezét ég felé emelő alak bontakozik ki. A szent asszonyok egyike térdel és kezeit tördeli. A tanitványok innensőjének köpenyege piros. Az elsötétedett égbolt felhőzött.

Vászon, méretei 126:104 cm. -- Lelt. sz. 4154. -- Vétetett az 1912 április 17-iki 48683 sz. leirat szerint 1500 K-án (883-912). -- Kifizettetett 1912 május 23-án. -- Elszámoltatott 1912 junius 8-án (1261-912). -- Az elszámolásra nézve lásd a 31835 szvsz. előadmányt.

Sz. n. 445-912.
Át. lelt. 8148.
1116-912-7.

42

Hegedüs László

Budapest.

Mincsarnok

1896. nüll. kiáll. ✓

1897. tavaszi kiáll. ✓

1897/98. téli kiáll. ✓

1898. tavaszi kiáll. ✓

1898/99. téli kiáll. ✓

1899. tav. kiáll. ✓

1899–1900. téli kiáll. ✓

1900. tav. kiáll. ✓

1900–1. téli kiáll.

1901. tav. kiáll. ✓

1901–2. téli kiáll. ✓

1902–3. téli kiáll. 51, 240, 522, 523, 526 ✓

1903. tav. kiáll. ✓

1904. tav. kiáll. 155. ✓

1905–6. téli kiáll. 12, 363–371, 373–386 ✓ l. gépeloc

1906. tav. kiáll. ✓

1906–7. téli kiáll. 86, 87 l. gépeloc

Alois-Fehér mezze III. 186.

Abaujvármegyei árszabás, 1626-iki VI. 207;
1653-iki VI. 207; 1696-iki VI. 207; 1701-iki
VI. 207; 1721-iki VI. 208; 1744-iki VI. 208.

Hegedüs László

erod

Dalmübarátok

58, 139, 147, 157, 153. l.

Férfidivatcikkek kirakata.
Könyvesboltok.
Ékszerkirakatok.
Sportcikkek kirakata.
A rajz szükségessége.
Női divatcikkek kirakata.

200 fényképben Amerika, Anglia, Ausztria, Franciaország, Magyarország, Németország, Svédország legkorszerűbb kirakatai a következő szakmából:

Divat	Kézimunkák
Textil	Gramafonok és le
Kerti cikkek	Ékszerek
Gyermekruhák	Kesztyűk és táskák
Kalapok	Divatkellékek

Á R A:
P 32.70

Kapható a „R E K L Á M É L E T" könyvosztályán
Budapest, V., Dorottya ucc

LŐBL D. ÉS FIA

Hegedüs László

ír od

Csánky Miskolc

ÁRA 10,000 KOR.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

Hegedűs László

vód

Csánki Dezső

Árpád és az Árpádok –

Bp. 1907 – 214. l.

~~mellett~~

előtt.

Hódolás Árpád

emlékének c.

kepe repr –

Gyöngy üvegből, római VII. 141.

Hegedüs László

Művészet
1907. tav. füzet. 91–96
1907–8. téli füzet. 8, 9, 43, 120, 126, 127 l. gépelve
1908. tav. füzet. 4, 15, 57 l. gépelve
1908–9. téli füzet. 3, 14, 172
1909. tav. füzet. 141
1909–10. téli füzet. 2, 324, 328, 331, 362

arczéje.

bra fordulva látható. Bal felől elvá-
dús szemöldőke öszbevegyült, baju-
eretvált. Mellét is fedő nyakkendője,
ye és lehajtott gallérú kabátja fekete.
végén kulcs lóg. Telzése jobbról félma-

95 : 78·5 cm.
Albert hagyománya 1892. XII. 3.
átv. lajstr. 2. — Sz. N. 383/900 — A. Nemz.
vatal erkezett 1900. N. 28-án (325/900)

HEGEDÜS LÁSZLÓ / 1870 - 1911 / :

51. Krisztus a keresztfán. - Olajf., v. méret
203 x 262 cm. Jelz. nélk.

Kopp 1939/40. szerem I.

Hegedüs László

(2048-tól 2181-ig)

Hegedüs

Bessenyei . vajr

Ernst

Hegedüs László

Krisztus sírbatétele, dupl.

Tem Bp 1932

9655 AUER-NYOMDA BUDAPEST. RÁKÓCZY UT II.

Székesfehérvár – szederutczai őskori

sír VIII. 185.

Hegedüs Lasiló

önarckép

Tört. képes -

Hegedüs László

illusztrációi az alábbi
műben.

Vas. Ujs. 1904. 423. l.
(Mikszáth K.: Az ein
kortarsaim.)

Lantos

tudományos antiquariuma

Antiquarian bookseller

BUDAPEST IV, MÚZEUM-KÖRÚT 3, FÉLEMELET

Tekintetes

Müemlékek Országos Bizottsága,

Budapest.
IX. Hőgyész Endre u.10

RÉGI RITKA KÖNYVEK ◆ EGÉSZ KÖNYVTÁRAK ◆ KÉZIRATOK
METSZETEK ◆ RAJZOK VÉTELE ÉS ELADÁSA
ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS KÜLÖN TEREMBEN
CONSTANT EXPOSITION OF SECOND-HAND AND RARE

Hegedűs László és Tull Odön

hagyatékából, az
Akvarell és pasztell-
festők és a grafikusok
egyesülete kollekciójából
rendezett kiállítás
kiejtés sárgyumtalogus.
Bpest 1912. márc.

Kanyvkáramban.
A művészek életrajzé-
val egyidejűleg dolg.
fel

A Gig stiszban
feldolgozva 1913.VI.13

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ____n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Hegedüs László †

Magyarországi Ciállitása
a Műcsarnokban 1912
márc. Életrajz,
archép.

Zala vármegye VI. 224

Hegedüs László

Mucsarnok

1908. egyházmin. Kiáll-

35. l. 36. l.

szinész.)
(: (Sz. Pest 1790. + Ugyanott 1864.).

alra. Rövid haja s szemöldöke fekete,
leberetvált. Fülében lenczét hord. Kösül-
mellfodra látható, mellénye kissé kivá-
gallérú.
éretei 52.5 : 40 c/m.
szül. Katzianer ajándéka 1870. jan. 27.

leirat, illetőleg az 1890: VIII 24-diki felterjesztés
3741 sz. leirattal kiadatott a bécsi szinészeti

Hegedüs László festő.

1.) Tanulmány a szajkoronás bankjeg tervéhez. Czenzarajz. Művészet, 1903. If. Mümelléhl.

2.) Madonna a liliomok között. Megvette a szegedi képzőművészeti egyesület 1903. Kiállitásán. Szeged Szab. Kir. város.

3.) Szérüskert, u. ott. megnyerte Motika Ferenc.

4.) Madonna, u. ott. Back Bernát vette meg Szegeden. Művészet, 1903. 353.

5.) Ex libris. Kiállitva az iparművészeti muzeum ex libris Kiállitásán 1903.

1903. A vallás és közoktatásügyi minister által iskolai szemléltető képekre hirdetett pályá-

SZÍNHÁZI JEGYEK BÉRLETE.

Ugyancsak Hegedűs László indítványozta 1904 elején, hogy miként más egyesületek, a Műbarátok Köre is béreljen páholyt tagjai számára a Magyar Nemzeti Színházban és a m. kir. Operaházban, s azokat bizonyos sorrendben bocsássa a tagok rendelkezésére. Herczeg Ferenc javaslatára azonban akkép határozott a választmány, hogy inkább bizonyos számú földszinti székre premier-bérletet köt, hogy azok az új darabok három első előadására a Kör rendelkezésére álljanak. Egyúttal Herczeg felkéretett a további lépések megtételére. Ezúton értesült a Kör, hogy premier-bérlet nincs, s így Bezerédj Viktor intendáns az év vége felé oly irányban kerestetett meg, hogy a két színház bemutató előadásaira biztosítson bizonyos számú jegyeket. Bezerédj Viktor a legnagyobb előzékenységgel értesítette az elnököt, hogy lehetőleg rajta lesz bizonyos számú előnyös helyek fenntartására, ámbár a sokféle szerződés és lekötöttség ezt nem teszi könnyűvé.

Mindazáltal 1904 december 5-én tudatja Máder Rezső, az Operaház igazgatója, hogy a Nemzeti Színház igazgatójával egyetértőleg intézkedtek, hogy a Kör tagjai részére bemutató előadások alkalmával az előadást megelőző nap déli 12 órájáig az Operaházban a földszinten az első sorban 6 támlásszék, a Nemzeti Színházban pedig szintén a földszinten a hatodik sorban 5 támlásszék tartatik fenn, melyek mindig elővételi áron válthatók ki. A Kör kérelme tehát, mellyel tagjainak kívánt előnyt nyujtani, amint látjuk, egész terjedelmében teljesíttetett, de nem találom semmi nyomát annak, vajjon e jegyek igénybe vétettek-e, s hogy mennyi ideig maradt fenn ez az előny? Igen valószínű, hogy csak egy színházi évadra szolgált.

son tagsági illetményül a tagok rendelkezésére.

Minden kötet egy-egy művet tartalmazna a legfinomabb Old Bristol-papíron, ízléses nyomással, vörös bőrkötésben; minden kötetben külön lapra nyomatnék az illető tag neve. A kötetek a Kör tagjai számának megfelelő példányokban készülnének csak s könyvárusi forgalomba nem jönnének. Az 1905. évi tagsági illetményül Petőfi „János vitéz"-ét, Kármán „Fanni hagyományai"-t, Katona „Bánk Bán"-ját és Kisfaludy Sándor „Csobáncz", és „Tátika" című regéit ajánlja kiadásra.

Ez indítványról a Körnek már előzetesen tudomása lehetett, mert a titkár az indítvány megtétele után nyomban bemutatta az egyik könyvkiadó-vállalat költségvetését is, mely szerint évente négy kötet, a tervezett

Hegedüs László

Sparmüv. Társ. egyházm. kiáll. 1908.

57. Kánai menyegző ♥
Színvázlat. Olajfestmény. Festette: Hegedüs László ♥

GUTOR

ATH. PLÉBÁNIATEMPLOM. XIII. SZÁZAD

Hegedüs Lajos

a Napkeleti bölcsek
c. képe a budavári
Zsigmond kápol-
nában (1900)

Thirring Árpád

137. l.

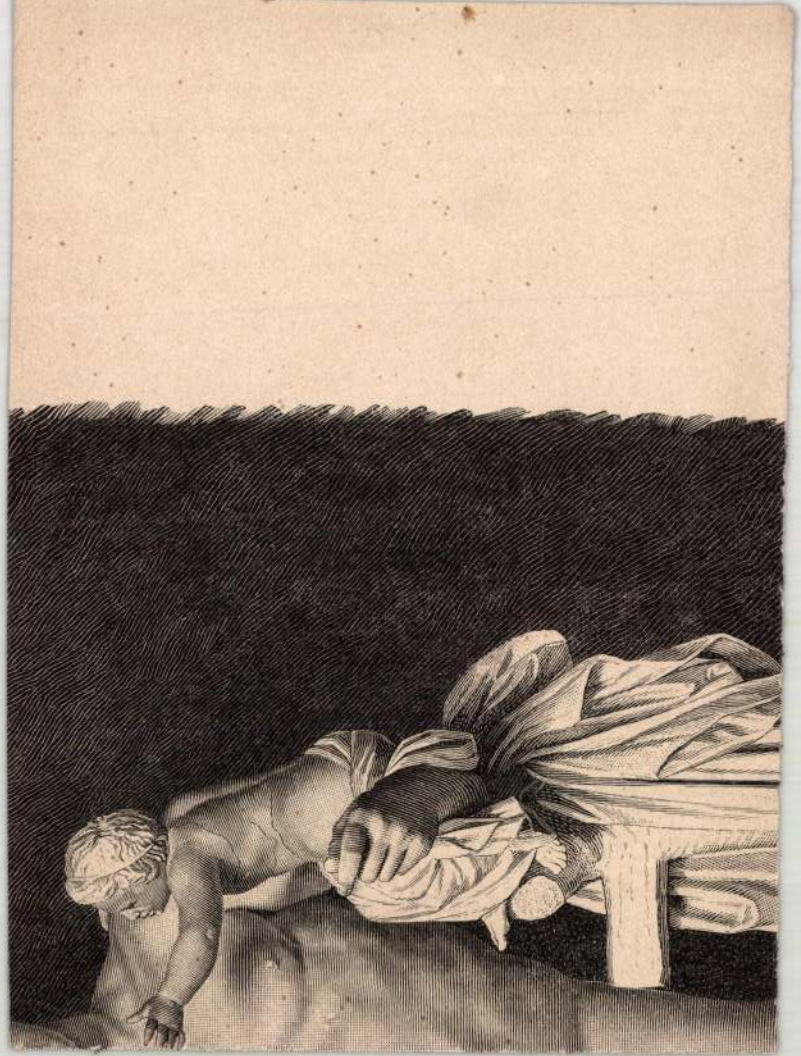

Hegedüs László

úvod
2

Thieme – Becker

XVI. 241. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

SZEMES BÉLA

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Hegedüs Lajos.

The Studio. 1908. aug.
(Hungarian Art at
the Earl's Court
Exhibition. A Borg-
here Est Romaban cz.
mövenek repr.)

MDK

Hegedüs László, festöm.

Arczkép. Olf.

KMTárs. 1899-1900. Téli kiáll. Kat. 28.1.

HEGEDUS LÁSZLÓ, festő

Nemes Marcell ajándékából a Milleneum idején újra fel virágzó és továbbélő [illegible] történeti festészetünkből ad izelitőt Kimnach László és Hegedüs László egy-egy munkája. Ők inkább a programmszerü, de erő erőtlenséget és kifulladást mutató ágat képviselték.
285.old

SUMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a m
gyar mügyüjtés történetéhez 275.old

CUMANIA, III. HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

Hegedüs László

Tiz müvésztársával együtt sorolja fel a müvészt, mint igazi müvészeket a "Nemzeti Szalon" kilencven kiállitója közül A Müvészet c. rovat beszámolójában -sign. nélkül- a lap, s megállapitja, hogy nélkülük "merő sivataggá"válnék a tárlat .

A HÉT, Bp. 1902. okt. 12. XIII. évf.
41. sz. 659-660. lap.

Hegedüs László

"Egyike legtartalmasabb, legelfoglaltabb művészeinknek."Munka közben" c. festménye sok tudással megfestett mü.-irja kritikájában X.I "A téli tárlat" cimmel.

A HÉT, Bp. 1902. dec. 7. XIII. évf.
49. sz. 783-784. lap.

Hegedüs László

"Római plein airjein a festék sehogysem akar szinné alakulni"-birálja müveit Marco: "A téli tárlat" c. kritikájában.

A HÉT, Bp. 1905. nov. 19. XVI. évf. 47. sz. 774-775. lap.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.149.3.6

Hegedüs László pedagógiájáról.

soproni Horváth József életrajza.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Ebben az esztendöben a KMT nevezetes fordulóhoz jutott el. Fennállásának 50.-ik esztendejét ünnepelte jub. kiáll. keretében.
Méltó utódja e kiállitásnak a nemrég megnyilt négyes, kiáll. is. Hegedüs L. hagyatéka impozáns erövel tárja elénk a fiatalon elhunyt müvész hatalmas talentumát. Lobogó fantázia, nagyszerü rajztudás, eröteljes koncepciók iránti érzéke Magasértékü alkotásokra tették képessé.

Mücsarnok.
Müvészeti Krónika. 1912. ápr. 1. I. évf. 1. sz. 7. l.

Hegedüs László.

Müveiből kiállitást rendezett a Nemzeti Szalon 1910-ben.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Hegedűs László

1898-ban "Liliomok között" c. olajfestményével nyerte el a Műbarátok Ösztöndiját.

Dalműbarátik, 58.lap

szövarch 20.-90.lap

Hegedüs László.

Ösztöndijat kap a Mübarátok Köre-től 1891-ben.

Bende J: A Képzőmüvészeti egyesületek történe

KDK

Hegedüs László

Eredeti művészi levelezőlap. (9 db. szines és tollrajz.)

Kézdi-Kovács László Atelier-kiáll.kat.Nemzeti Szalon.1911.febr. 11.lap

MDK

Hegedüs László

A velencei magyar kiállitás. Ország-Világ 1909. 237.l.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Reprodukciók:

140. Párisi utca este.
254. Krisztus siratása.
258. Vérszerződés.

Mücs-OMKT: Hegedüs L.és Tull Ö. hagyat.kiáll.
és
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és,Graf. Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiáll. 1912.márc. Kat.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Reprodukciók:

26. Medusa.

29. Egyenes uton,

31. Hercules a válaszuton.

Mücs-OMKT: Hegedüs L.és Tull Ö. hagyat.kiáll.
és
Akv.- és Pąszt.festők Egyes. és,Graf. Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiáll. 1912.márc. Kat.

Hegedüs László posthumus kiállítása. Néhai Hegedüs László festőnek műveiből özvegye a városmajori Alma-utcza 3. szám alatti műteremben posthumus kiállitást rendezett. A kiállitás január 15-éig lesz nyitva és egész napon át díjtalanul tekinthető meg.

Az Ujság
1918. jan. 6.

reszténysziget h. n. IV. 194.

Hegedűs Lajos,

Jávor Ottó: A fővárosi fürdők 75 éve. téka:

1913. jún. 16.-án adták át a köznek a Bpest székesfőváros által építtetett városligeti Széchenyi Gyógyfürdőt, Európa máig is legnagyobb gyógyfürdőegyüttesét. A 75 éves évfordulóra jelentette meg a Főv.-i Fürdőigazgatóság ezt a tanulmánygyűjteményt, amii, tudományos igényű, eligazító áttekintést ad a fővárosfürdőiről, gyógyvizeiről. A könyvet készítették: dr. Beck Béla, Hegedűs Lajos, Horváth József, Meskó Csaba és dr. Rátz Endre.

Budapest folyóirat, 1988., 8., 45-old.

Hegedüs Lajos

amatőr képzőművészeti kiállítás nyílt meg febr. 10.-én a KIVG MÁSZ-klubjában, melyen munkái szerepelnek.

Petőfi Népe, 1943. febr. 16.

HEGEDÜS Lajos epitén

Építészet és tervezés Magyarországon 1945-1956.
Sp. OMKv. Ép.Mus.,1992

120

Ennek az átalakulásnak a lén
830 közé esnek.
Ez évszámot megelőzően több
jelzővel finomitva - barokk m
jező évszám pedig a klasszici
zását jelzi, mégha mellette m
megfigyelhetők.

5. Fogalom meghatározás

Stilusmegnevezés

A jelzett átalakulás eredm
új művészeti szakasz, amely ú
meg. Munkánk központi kérdése
szükséges tehát, hogy a korsz

Hegedüs László

Hegedüs László „Religio" című kompozíciója allegorikus-illusztratív megoldásra

Németh Lajos: Gondolatok a magyar szimbolista...
Művészet, 1975. december 27. oldal

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

HEGEDŰS LÁSZLÓ festő (1870–1911)

Münchenben, Bécsben, Párizsban tanult, majd a Mesteriskolában Benczur növendéke volt. Főként vallásos és történeti tárgyú képeket festett. Számos illusztrációt készített.

Magyar könyvmüvészeti törekvések a századfordulón
MTA MKCS és.Petőfi Irod.Muz.közös kiadványa Bp.1975.

HEGEDÜS LÁSZLÓ, festő

A szolnoki Művésztelepet hivatalosan csak 1901-ben alapították meg. Az alapító tagok közt volt: Bihari Sándor, Fényes Adolf, Hegedüs László, Mihalik Dániel, Olgyay Ferenc, Pongrácz Károly, Szlányi Lajos, Zombory Lajos. Később Aba Novák Vilmos, Chiovini Ferenc, ő ma is itt él-Pólya tibor majd a felszabadulás után Benedek Jenő. 5.old

Molnár Aurél: Az Alföld századai 3.old

Művészek, Múzeumi Magazin, 1972. 1.sz. Bp.

M.D.K.

Hegedüs László

A Tanács Budavár bevételének megfestésére pályázatot hirdetett annak emlékére, hogy 1849 május 21.-én a honvédek elfoglalták Budavárát. A zsüri a müvésznek a második dijat itélte oda.

"Müvészet" c. rovat közleménye.

A pályamüveket a Mücsarnokban állitották ki.

Képes Családi Lapok, Bp. 1904. okt. 9.
26. évf. 41. sz. 756. lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Ø Hegedüs Sajós

Kossós

Mezőtúr

l.

Ezredéveskiáll

XIII csop. 18. l.

Tölcséry István, főgimn. tanár

X. 100.

Hegedüs László

irod

Vas. Ujs. 1911. 297

(Hegedüs László (1870-1911)

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ...

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbi

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Hegedüs Lajos

87. (A festészeti mesteriskola)

Wod

Münchenben, 1899. 173. l
m. festők Párisban

293 (A huber köre)

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enge

.....

a műhelyfőn

8. sorsz. Műhelyi min

Hegedüs László

Irod 142, 144

Mücsarnok, 1900. 158. l.

311. (a 7 koron. jubdíj

315. (M. mint a párisi kiáll-on)

326 (a párisi kiáll kitünt-i

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191...

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Hegedüs László

"Páris utcáin" cimmel Párisból küldött rajzát bemutatja a lap.

Repr.

Otthon, Bp. 1900. 3. sz. füzet.
61. lap

M.D.K.

Hegedüs László

"Párisi utca este " Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása. 1912.

MDK

. Hegedüs László,

önálló gyüjteményes kiállitás keretében mutatkozott

be. 1910.

A Nemz. Szal. 400.-ik jub. és a KÉVE XX-ik kiállitása.
1929. febr.

MDK

Hegedüs László

Magy. festők Párisban.
Mücsarnok 1899. 12.sz. 173 l.

Jegedüs László, festő

Művészet, IV., 1905. 61-62.

Lendvai Károly: Római levél

MDK

Hegedüs László festő

Hegedüs Lászlóné: Római emlékek. VU. 1905.49.sz.

786 l.

Hegedüs László
Müvészeink Párisban, akv.

Szent György Céh III. árverésének katalógusa.
1910. 9 l.

MDK

Hegedüs László

Kain és Ábel

A: M.művészet a párisi kiáll.-on. Műcsarnok, 1900. jun. 17. 315.l.

Hegedüs László festő M.D.U.

részt vett a kir. palota belső díszítésében.

Gerő L. A budai várpalota tört. 1541-től napjainkig. Ulmy. Bpest Műemlékeiből. Bp. 1955, 303.

M.D.K.

Hegedüs László

"Páris utcáin" cimmel rajz.
Repr.

Magyar Salon, Bp. 1900. febr.
1017-1018. lap

MDK

Hegedüs László, festőm.

Szt.Család. Krétarajz.

Legyező. Akvarell.

Házassági diploma. " Az özv. tul.

Mücs.A OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat.19.l.
Akv.- és Pasztl festők Egyes. és Graf. Egyes. -nek kol-
lekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Ifjukori önarckép. Az özv. tulajdona. Cer.rajz.

Jézuska angyalkákkal. " "

Műcs.– OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat.19.l.
Akv.– és Pasztl festők Egyes. és Graf. Egyes. –nek kol
lekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Öreg férfifej.	Szénrajz.
Fekvö férfiakt.	"
Haldokló ifju.	"

Műcs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll
1912.márc. Kat. 18.1.
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiáll.

Hegedüs László, festőm.

Angyali üdvözlet.	Akvarell.
Spanyol leány.	Szénrajz.
Esküvőkor.	Akvarell.

Műcs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiá
1912.márc. Kat. 18.1.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm .

Szt.-György levag.	Akvarell.
Bańkótanulmány.	"
Magyar Jézuska.	"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912. márc. Kat. 18.1.
Akv.- és Pasztl.festők Egyes. és Graf. Egyes._nek kollekcióiból kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm .

Párisi nő.	Ceruzarajz.
Kereszttüzben.	Akvarell.
Kaszárnyában.	"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 18.1.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes._nek kollekcióiból rend.kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm .

Négyesfogat.	Akvarell.
Csendélet.	"
Madonna.	Ceruzarajz.
Utolsó kenethez.	Akvarell.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll 1912. márc. Kat. 18.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes._nek kollekcióiból rend.kiáll.

MDK

Hegedüs.László, festőm.

A csillagásznál. Akvarell.

N.Zs. és H.L. karrikaturája. "

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll
1912,márc. Kat. 18.l.

MDK

Hegedüs.László, festőm.

Paraszt leány. Akvarell.

Bankótanulmány. "

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll
1912,márc. Kat. 18.l.

MDK.

Hegedüs.László, festőm.

Pállik mester. Akvarell.

M.közös kapitány.karrikaturája. Akvarell.

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.ki
1912,márc. Kat. 18.1.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Viterláshajó.	Akvarell.
Tanulmányfő.	Szénrajz.
Nöi akt.	"

Mics.- OMKT Hegedüs.László és Tull Ödön hagyat kiá
1912. márc. Kat.19.1.
Akv.- és Pasztlfestők Egyes. és Graf.KiMIIX Egyes.-nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Madonna-fej. Ceruzarajz.

Öreg férfiakt. Szénrajz.

Halott ifju. Vöröskrétarajz.

Kovács-legény. Szénrajz.

Mücs.- OMKT Hegedüs.László és Tull Ödön hagyat k:
1912. márc. Kat.19.1.
Akv.- és Pasztlfestők Egyes. és Graf.~~KiáIII~~ Egyes.-n
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Férfiakt.	Szénrajz.
Csillagok királynője.	Akvarell.
Mária és a vándorlegény.	Akvarell.

Mücs.- OMKT Hegedüs.László és Tull Ödön hagyat kiáll
1912. márc. Kat.19.1.
Akv.- és Pasztlfestők Egyes. és Graf.XXXXX Egyes.-nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Jézuska rémekkel és angyalokkal. Tollrajz.
Önkarrikaturák. Az özvegy tul. Akvarell.
Tanulmányfej. " " " Rötli akv.

Mücs.a OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat.19.1.
Akv.- és Pasztl festők Egyes. és Graf. Egyes. -nek kell lekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Villa Politi bejárata Szirakusában. Olf.
Az özvegy tulajdona. Utolsóelőtti festm.

Virágzó almafa. Olf.

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll
1912.márc. Kat. 17.1.
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf. Egyes.-nek kol-
lekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Részlet a Városmajor-parkból. Olf.

Gyümölcsöskertben. Az özvegy tul. "

1849_ben. "

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyatéki kiállítása. 1912. márc. Kat. 17.1.
Akv.- és Paszt.festők Egyes és graf.Egyes. Ennek kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

A művész atyja.	Olf.	Az özvegy tul.		
Önarckép.	"	"	"	"
Veneziai részlet.	"	"	"	"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyatéki kiállítása. 1912. márc. Kat. 17.1.
Akv.- és Paszt.festők Egyes és graf.Egyes. Ének kollek cióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Szenvedők. Olf.
A 8ooo koronás dij nyertese.

Mázyás Bécs elött. Olf.

Krisztus csufolása. Olf.

Mücs.- OMKT Heged-s László és Tull Ödön hagyat.ki
191?. márc. Kat. 17.1.
Akvá és Pasztellfestök Egyes. és Graf. Egyes.-nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festön.

Szent. Antal kisértése. Olf.

A müvész anyja. Olf. Az özvegy tul.

Dóra baba. Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyatéki kiállitása. 1912. márc. Kat. 17.l.
Akv.- és Paszt.festök Egyes és graf.Egyes. Ének kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Dóra. Olf. Az özvegy tul.

Nöi akt. Olf.

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.
1912. márc. Kat. 16.1.
Aku. és Pazts.fest.Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekciójából rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Férfi arckép.	Olf.
Női arckép.	"
Tanulmányfö.	"

Mücs.- OMKT Heged-s László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 17.1.
Akvä és Psztellfestök Egyes. és Graf. Egyes.-nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Kánai menyegző. Olf. Az özvegy tul.

Jézus a pusztában. Olf.

Krisztus feltámasztja Lázárt. "

Mücs.- OMKT Heged-s László és Tull Ödön hagyat.ki-
1912. márc. Kat. 17.1.
Akvá és Pasztellfestők Egyes. és Graf. Egyes.-nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festön.

149. Kovács. Ceruzarajz.

Tull Ödön. "

Parasztleány. Akvarell.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.
1912. márc. Kat. 14.l.
Akv.- és Paszt.fest.Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekci
óiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

A római művészház.
Ülő akt.
Ülő női akt.

Rézkarc.
Ceruzarajz.
Szénrajz.

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.
1912. márc. Kat. 14.1.
Akv.- és Paszt.fest.Egyes. és Graf. Egyes. -nek kellek
óiból rendezett kiáll.

Hegedüs László, festön.

Keleti Gusztáv arcképe.	Rézkarc.
Mária Jézussával.	Tollrajz.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.
1912. márc. Kat. 14.1.
Akv.- és Pasz.t.fest.Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekc
óiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Hódolat Árpádnak.	Akvarell.
Egy lap az Élet könyvéből. Az özvegy tulajdona.	Tollrajz.

Mücs. OMKT Hegedüs, László és Tull Ödön hagyat. kiáll. Aky. - és Paszt. festök Ehyes és Graf. Egyes. kollekcióil rend. kiáll. 1912 márc. Kat. 15.1.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Kompozició. Akvarell.

Fiatal leány. Olf.

Kapucinus kolostor. Szirakuzában.
A müvész legutolsó festménye. Olf.
Az özvegy tulajdona.

Mücs. OMKT Hegedüs, László és Tull Ödön hagyat.kiál
Aky. és Paszt.festök Egyes és Graf. Egyes. kollekció
rend. kiáll. 1912 márc. Kat. 15.1.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Szt.Család. Olf.
A nyitrai püspök vallásos dijának nyertese.

Alma_utcai részlet. Olf.

Mücs._OMKT Hegedüs,László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
Aky._és Paszt.festök Egyes és Graf. Egyes. kollekció:
rend. kiáll.
1912 márc. Kat. 15.1.

MDK

Hegedüs,László, festőm.

Öregasszony. Olf.

Szolnoki részlet. "

Az özvegy tulajdona.

Mücs._OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 15.1.
Akv._ és Pasztlfestök és Graf. Egyes. kollekcióiból
rend. kiáll.

MDK

Hegedüs,László, festőm.

Szt.János. Olf.

Madridi templom kapuja. Olf.
Az özvegy tul.

Ádám és Éva. Olf.
Az özvegy tulajdona.

Mücs._OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 15.1.
Akv._ és Pasztlfestők és Graf. Egyes. kollekcióiból
rend. kiáll.

MOK

Hegedüs,László, festőm.

Puerto del Sol Toledóban. Az özvegy tulajdona.	Olf.
Elsö család II.	*
Kopenyás csendélet.	"

Mücs._OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 16.1.
Akv._ és Pasztlfestök és Graf. Egyes. kollekcióiból
rend. kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Kánai menyegző.	Olf.
Szt.György levag.	Olf.
Krisztus a keresztfán.II.	Olf.

Mücs. -OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat.16.l.

Akv.- és Paszt.festök Egyes és a Graf. Egyes. kollekci
iból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Görög dinnye.	Olf.
Medusa II.	Olf. Az özvegy t.
Porte di Tito Rómában.	Olf. " " "
Szüz Mária.	Olf.

Mücs. -OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll 1912. márc. Kat.16.1.

Akv.- és Paszt.festök Egyes és a Graf. Egyes. kollekc iból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Pente dei sospiri Veneziában. Olf. Az özvegy t

Arckép. "

A müvész neje. " Az özvegy tul.

Mücs. -OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiá
1912. márc. Kat.16.1.

Akv.- és Paszt.festök Egyes és a Graf. Egyes. kolle
ából rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Almafavirágok.	Olf.
Hercules a választuton III.	Olf. Az öz-vegy tulajdona.
Fraknói Vilmos püspök arcképe.	Olf.

Mücs.-OMKT 1912. márc. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll. Kat. 16.1.
Akv. és Pazts.fest.Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiáll.

Hegedüs László, festőm.

Krisztus siratása III. Olf. Az özvegy t.

Rózsák. Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.
1912. márc. Kat. 16.1.
Aku. és Pazts.fest.Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekciójából rendezett kiáll.

Hegedüs László MDK

1849., olf.

Vérszerződés, I., olf.

Mátyás Bécs előtt, olf.

Spanyolfal, olf.

Mücsarnok 1912.Hegedüs L.Tull Ö.akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai.

Hegedüs László MDK

Rabiga, olf.

Krisztus a keresztfán, I. olf.

Biedermeier kon cert, olf.

Trio, olf.

Műcsarnok 1912 Hegedüs L. Tull Ö.Akvarell
és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete

Hegedüs László · MDK

Budavár bevétele, olf.

Krisztus feltámasztja Lázárt, olf.

Megváltó, olf.

Szt. Antal kisértése, olf.

Műcsarnok 1912 Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete

Hegedüs László MDK

Bem Szászvárosnál, olf.

Emaus felé, olf.

Szt. György oltárkép, olf.

Kain és Ábel, olf.

Műcsarnok 1912 Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete

Hegedüs László MDK

Levélírásközben, olf.

Imádkozó asszonyok, olf.

Hazafelé, olf.

Petőfi-otthon, olf.

Műcsarnok 1912 Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete

Hegedüs László MDK

Biedermeier-Társaság, olf

Krisztus siratása, olf.

Mária Jézuskával, olf.

Télen, olf.

Mücsarnok 1912.Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László

MDK

Ha majd minden rabszolga nép..., olf.

Plain air fej, olf.

A müvész önarcképe, olf.

Tavaszi hangulat, olf.

Mücsarnok 1912.Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Arckép, olf.

Fehér rózsák, olf.

Rabiga vázlata II., olf.

Boszorkány, olf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MDK

Késő ősszel, olf.

Szt. Antal, olf.

Eső után, olf.

Tanulmányfej, olf.

Műcsarnok 1932. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Anya Gyermekével, olf.

Menyecske, olf.

Versenypálya, olf.

Lovag, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Kert végében, olf.

Szt. család, olf.

Mária, olf.

Tájkép bárányokkal, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Egyenes uton, olf.

Fiatal nő, olf.

Hercules a választuton, olf.

Kislány a kertben, olf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Utolsó itélet után, olf.

Medusa I., olf.

Paraszt család, olf.

Biedermeier arckép, olf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

A müvész és neje, olf.

Fürdés után, olf.

Vérszerződés II. olf.

Krisztus siratása, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Debreceni kondás, olf.

Éva, olf.

Pestis, olf.

Részlet a római Borghese parkból, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Buzavirágok, olf.

Pölöskei utca, olf.

A pásztorok imádják Jézust, olf.

Crimson rózsák, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MDK

Misticus Madonna, olf.

Szt. György vitéz, olf.

Ősszel, olf.

Krisztus a keresztfán, olf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Liliomok között, olf.

Szálla alá pokhokra, olf.

Féltékenység, olf.

Szt. István oltárkép, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

äArcképtanulmány, olf.

Szálla alá poklokra, olfvázlat

Dante és Beatrice, olf.

Paraszt genre, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Ponte vecchio Firenzében, olfvázlat

Tájkép, olf.

Hègyesvidék, olf.

Egyenes uton, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestök és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Porto d'Anizioi kikötő, olf.vázlat

Vérszerződés, olf.

Bem Szászvárosnál, olf.

Templomi jelenet, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Szalmakazlak télen, olf.

Tájkép, olf.

Rabiga, olf.

Ha majd minden rabszolga nép..., olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Istállóépület, olf.

A müvész neje, olf.

Önarckép kalappal, olf.

Naplemente, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Tavaszi rét, olf.

Lencsési részlet, olf.

Részlet a budai hegyekből, olf.

Kertrészlet, olf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MDK

Tanulmányfő. olf.

Dr. E.Gy-né arcképe, olf.

Duett, olf.

Három király oltárkép vázlat, olf.

Műcsarnok 1912.Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László

MDK

Szolnoki diploma, aqu.
Ámort megfogják, toll
Templomi jelenet, aqu.
Ámort kivégzik, toll.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Ofélia, ceruza

Krisztus a kereszten, ceruza

Önarckép, szénrajz

Tanulmány, vöröskréta

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Ha majd minden rabszolga nép...tusrajz

Arabus, sz.kréta

Diploma, akvarell

Próféta, akvarell

Mücsarnok 1912.Hegedüs L. Tull ö.Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Zsurmegkivó, akvarell

Mihály gazda, ceruza

Kovácslegény, toll

Önarckép, akvarell

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Salgó, olf.

Genius, ceruza

Sztancsófalvai templom, akvarell

A müvész neje, ceruza

Mücsarnok 1912.Hegedüs L. Tull Ö.Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Utcarészlet, olf.

Részlet a budai hegyekből, olf.

Várromok, ~~xkf~~.akvarell

Festőnő, ceruza

Mücsarnok 1912.Hegedüs L. Tull Ö.Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Bazsarózsák, olf.

Női akt, olf.

Dóra, olf.

Feketeruhás madonna, olf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull 5. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MDK

Mária, olf.

Tanulmányfő, olf.

Csendélet, olf.

Kertben, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Tanulmány, olfvázlat

Beteg gyermek, olf.

Tanulmán yfő, olf.

Jézuska angyalkákkal, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Nyár elején, olf.

Tavasszal, olf.

Dóra, olf.

Keritás tanulmány, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztelfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Ülő akt, ceruza

Ülő női akt, szénrajz

Keleti Gusztáv arcképe, rézkarc

Mária Jézuskával, tollrajz

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai.

Hegedüs László MDK

Kovács, ceruza

Tull Ödön, ceruza

Parasztleány, aqu.

A römai müvészház, rézkarc

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai.

Hegedüs László MDK

Szt. Imre oltárkép, ceruza

A loo koronás bankjegy vázlata, aqu.

Szt. István oltárkép, aqu.

Jézusfej, gouache

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai.

Hegedüs László MDK

Indiánus, toll

Jézuska, ceruza

Női akt, aqu.

A 100 koronás bankjegy vázlata, aqu.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MDK

Iparmüvészeti diploma, aqu.

Éva, vöröskréta

Öreg paraszt, aqu.

Párisi utca este, aqu.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Kovácslegény, szén

Férfiakt, szén

Csillagok királynője, aqu.

Mária és a vándorlegény, aqu.

Miccsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MIK

Női akt, szén

Madonnafej, cęruza

Öreg férfiakt, szén

Halott ifju, vöröskréta

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Pállik mester, aqu.

M.közös kapitány karikaturája, aqu.

Vitorláshajó, aqu.

Tanulmányfő, szén

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

A csillagásznál, aqu.

N.Zs. és H.L.karikaturája, aqu.

Parasztleány, aqu.

Bankótanulmány aqu.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Négyesfogat, aqu.

Csendélet, aqu.

Madonna, ceruza

Utolsó kenethez, aqu.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. ull 0. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MDK

Magyar Hézuska, aqu.

Párisi nő, ceruza

Kereszttüzben, aqu.

Kaszárnyában, aqu.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. [illegible] ü. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MDK

Spanyol leány, szén

Esküvőkor, aqu.

Szt. György lovag, aqu.

Bankótanulmány, aqu.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Öreg férfifej, szén

Fekvő férfiakt, szén

Haldokló ifju, szén

Angyali üdvözlet, aqu.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. T ull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Gyümölcsöskertben, olf.

1849_ben, olf.

Villa Politi bejárata Szirakuzában, olf.

Virágzó almafa, olf.

Miccarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MDK

A müvész atyja, olf.

Önarckép, olf.

Veneziai részlet, olf.

Részlet a Városmajorparkból, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Krisztus csufolása, olf.

Szt. Antal kisértése, olf.

A müvész anyja, olf.

Dóra baba, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Jézus a pusztában, olf.

Krisztus feltámasztja Lázárt, olf.

Szenvedők, olf.

Mátyás Bécs előtt, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MIOK

Férfiarckép, olf.

Női arckép, olf.

Tanulmányfő, olf.

Kánai menyegző, olf.

Micsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Krisztus siratása III., olf.

Rózsák, olf.

Bóra, olf.

Női akt, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

A müvész neje, olf.

Almafavirágok, olf.

Hercules a válaszuton, III., olf.

Fraknói Vilmos püspök arcképe, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Porto di Tito Romában, olf.

Szüz Mária, olf.

Ponte dei sospiri Veneziában, olf.

Arckép, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László

MDK

Szt. György lovag, olf.

Krisztus a keresztfán, II. olf.

Görögdinnye, old.

Medusa II., olf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull 6. Akvarell és passzellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Puerto del Sol Toledoban, olf.

Első család, II., olf.

Koponyás csendélet, olf.

Kánai menyegző, olf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Szolnoki részlet, olf.

Szt. János, olf.

Madridi templom kapuja, olf.

Ádám és Éva, olf.

Mücsarnok 1912.Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László . MDK

Kapucinus kolostor Szirakuzában, olf.

Szt. Család, olf.

Alma utcai részlet, olf.

Öregasszony, olf.

Mücsarnok 1912.Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Hódolat Árpádnak, aqu.

Egy lap az Élet könyvéből, toll

Kompozició, aqu.

Fiatal leány, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. Akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai.

Hegedüs László MDK

Krisztus a keresztfán II., olf.

Krisztus siratása, olfvázlat

Páris itélete, olf.

Mária Jézuskával, olf.

Miccarnok 1912.Hegedüs L.Tull Ö. akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai.

Hegedüs László MDK

Madonna, aqu.

Vendégfogadás, ceruza

Szt. István oltárkép, aqu

Madonna Jézuskával, olf.

Műcsarnok 1912.Hegedüs L.Tull Ö. akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Hegedüs László MDK

Legyező, aqu.

Házassági diploma, aqu.

Ifjukori önarckép, ceruza

Jézuska angyalkákkal, ceruza

Műcsarnok 1912.Hegedüs L.Tull Ö. akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Jézuska rémekkel és angyalokkal, toll

Önkarikaturák, aqu.

Tanulmányfej, rötli aqu.

Szt. Család krétarajz

Mücsarnok 1912.Hegedüs L.Tull Ö. akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Önarckép, é.agyag

Testvérek é.agyag

A müvész gyermekei é.agyag

Dóra gipsz

Mücsarnok 1912.Hegedüs L.Tull Ö.akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai.

Hegedüs László MDK

Mária Jézuskával és Szt.Jánoskával, olfvázlat

Lona baba, égetettt agyagszobor

Gyermekfej, agyagszoboe

Anya gyermekéivel terrakotta

Mücsarnok 1912.Hegedüs L.Tull Ö.akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai.

Hegedüs László MDK

Dóra, gipsz

Női képmás, gipsz

Biedermeier alak, é. agyag

A müvész családja é. agyag

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai.

Hegedüs László

MDK

A müvész neje, é. agyag

Lóna, gipsz

Önarckép, é.agyag

Pózás babafej, é.agyag

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

MDK

Hegedüs László

A kánai menyegző, olfvázlat

Madonna liliommal, olf.

Gyermek kutyával, olf.

Liliomok között, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L. Tull Ö. akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László

MTK

Hunyadi László lefejeztetése, olf.

Fekvő akt, olf.

égetett fekete agyagtárgyak
Varróleány, olf. rajzok, vázlatok,

Női akt, olf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L.Tull ö.akvarell
és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete
kiállításai

Hegedüs László

MDK

Első család, olf.

Ave Maria, olf.

A mezőn, olf.

Herkules a válaszuton, olf.

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.akvarell és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Hegedüs László MDK

Debreceni kondás, olf.

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

MDK

Hegedüs László

Müvészet 1918. 15.o.

MDK

Budavára visszavétele. pályázat

Hegedüs László

Művészeti Krónika 1904. okt. 15.

Hegedüs László MDK

Imádkozó asszonyok. repr.

Mücsarnok 19o7. tav. kiáll.

Hegedüs László MDK

Krisztus siratása. repr.

Mücsarnok '193o. Szt. Imre kiáll.

Hegedüs László MDK

Krisztus siratása. olf.

Képzőművészeti Társulat
SzmKT 5o-128.o.

Hegedüs László MDK

Herkules a választuton. repr.

Műcsarnok 1901/2. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

A mező_őr. repr.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Bem Szászvárosnál. repr.

Uj Idők 19o9. 347.o.

Hegedüs László MDK

Nagy Zsiga festőművész arcképe. repr.

Műcsarnok 1901. Tav.nemzetk. kiáll.

MDK

Hegedüs László

A kassai honvédszobor. Vas. Ujs. 1906. 15. sz.

236. l.

MDK

Hegedüs László

Petőfi költeményeinek uj diszkiadása. Vasárnapi Ujság, 1899, 821-2. l.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Első család. Olf.
Ave Maria. "
A mezőn. A Ferenc József intézet tul. Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll
1912.márc. Kat. 21.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kol-
lekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Madonna liliomnal. Olajf.
Gyermek kutyával. Az özvegy tul. "
Liliomok között. Olf. Mübarátok dijának nyertese.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912.márc. Kat. 21.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiáll.

Hegedüs László, festőm.

Önarckép.	Fekete égetett agyag.	Az özv.tul.
Pólyás babafej.	" "	"
A kánai menyegző.		Olajvázlat.

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 21.1.
Akv.- és Paszt. festők Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Biedermeier alak. Fekete égetett agyagszobor.

A müvész családja. " " "

Müvész neje. Égetett fekete agyagszobor.

Lóna. Gipsz szobor.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 21.l.
Akv.- és Paszt. festők Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

269. Dóra. Gipsz szobor.
270. Dóra. Az özv. tul. Gipsz szobor.
Nöi képmás. " "

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 21.l.
Akv.- és Paszt. festők Egyes. és Graf. Egyes. -nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Anya gyermekével. F.é. agyagszob.

Önarckép. Fekete égetett agyagszobor.

Testvérek.

Fiatal leány. Fekete égetett agyagszobor.

A müvész gyermekei. Fekete égetett agyagszobor.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912. márc. Kat. 2o.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rend. kiáll.

MDK

Hegedüs László, fesőm.

Mária Jézuskával és Szt.Jáneskával. Ol.vázlat.

Lena Baba. Égetett agyagszobor. Az özv.tul.

Gyermekfej. égetetlen agy.szobor.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 2o.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kel
lekcióiból rend. kiáll.

MDK

Hegedüs László, fesőm.-

Vérszerződés I.	Olf.
Mátyás Bécs előtt.	"
Spanyolfal.	"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 2e.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rend. kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Páris itélete.	Olf.
Mária Jézuskával.	"
1849.	"

Mücs-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912.márc. Kat.2[illegible].l.
Akv.- és Pasztlfestők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollek
cióiból rendezett kiállitás.

Hegedüs László, festőm.

Madonna Jézuskával. Olf.

Krisztus a keresztfán II. "

Krisztus siratás a. Az özv. tul. Olajvázlat.

Mücs-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912.márc. Kat.2o.1.
Akv.- és Pasztlfestők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kolle
cióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László

Kain és Ábel, repr.

Mücsarnok 1899/1900. téli kiáll. kat.

MDK

Hegedüs László, festő.

40. Kanári. Of
62. Lámpa mellett. "
162. Paraszt konyha. "

A Szegedi Képzőműv. Egy. műkiáll. Szeged. 1907. IV
Kat. 10, 13. l.

Regestrum Lantt. Jesus.

40. Hanan Gf.

62. Tempe mollett. "

162. Parantkomyle. "

J. Regesti Uppsönnur: Lgy. mulatt. Regest. 1907 III

Nat. 10, 13. 6.

MDK

Hegedüs László

A Tav.Kiáll. aranyérme. Mücs. 1900. 327 l.

MDK

Hegedüs László

Erzsébet hid

Dunai hajó

Horgász a Ferenc József hidnál

Rakpart

Bpvizfpály 1941, Főv.Képtár. Házi példány

5 l.

HEGEDÜS László

M.D.K.

1917-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 332.l.

M.D.K.

HEGEDÜS László festő

1916.ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti:Nagybánya.. 1954. 332.l.

MDK

Hegedüs László

Aradi N: A m.tört.festészet az 1880-as évektől az 1919-es Tanácsközt.ig. Művtört. Dok. Közp. 1954-55. Bp. 1957.

292, 302, 304 l. Erk

MDK

Hegedüs László

Párisi Kiáll. 1900.

MDK

Hegedüs László, festö

369. Surányi József. Of.

Képzömüvészeti Társ. 1901/2. Téli Kiáll. Kat. 43.1.

Hegediüs László festő M.D.K.

Benczur tanítványa volt.

Kampis, hagy. műv. Bp. 1960 506

MDK

Hegedüs László

Ave Maria, repr.

Herkules a válaszuton, repr.

Müvészet 191o. évf. 64,67.l.

MDK

Hegedüs László, festöm.

elismert tehetségét a legkülönbözöbb müvészi feladatok megoldása körül mutatta be. Tatán kezdett tanulni az akkori Esterházy-fel fele iskolában, Pállik Béla volt a mestere. Megfordult Hollósynál, Juliannál, szep dijakat kapott itthon, kitüntetést a külföldön.

Lyka: Téli tárla t. 1900-1901. 23.1.

MDK

Hegedüs László, festöm.

1898. A Mübarátok Köre által alapitott 1500 ft-os ösztöndij:m
Liliomok között.
1900. Ipolyi Arnold -féle 2000 koronás tört.dij:
Káin és Ábel.
1905. IpolyaiArnold-féle 2000 koronás tört.dij:
Krisztus siratása.

MKT- Vándorkiállitások. 1910 szept.8-dec.27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyön-
Kat. 64.1. gyös.

Hegedüs László

Képei közül a "Kain és Ábel" c. müvet emeli ki "Egy tárlatlátogató" aláirással, a "Téli tárlat"ról közölt kritika.

A HÉT, Bp. 1899. dec.31./X. évf. 53. sz./ 904-905. lap.

MDK

Hegedüs László

A 2000 koronas Ipolyi-dijat a palyabiróság Hegedüs László "Káin és Abel" c.képének itélte oda.

Cikk: A műcsarnok téli kiáll.

Vas.Ujs.1900. 44.l.

MDK

Hegedüs László, festöm.

199. Kain és Ábel. Olf.

Képzöm.Társ. 1899-1900. téli kiáll. Kat. 31.l.

Hegedüs László MDK

Kain és Ábel olf.

Képzőművészeti Társulat
SzmKT 5o-128.o.

MDK

Hegedüs László: Kain és Ábel. repr.

Képzőm.Társ.1899.1900.Téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Kain és Ábel, repr.

Mücsarnok 1899/1900. téli kiáll.

MDK

Hegedüs László

Kain és Ábel

Thirring G.dr.: Szépmüv. Muzeum. Budapest részletes kalauza. Részletes helyi kalauzok 1. Bp. 1926. 101.1.

Hegedüs László festőművész
Kain és Ábel
Magyar művészet a párisi kiállitáson
Mücsarnok Bpest, 1900 junius 17. 315 l.

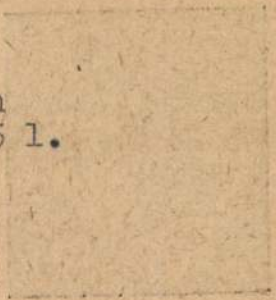

roly: Az Iparművészeti Múzeum egyhá
művészeti kiállítása. MM, VI., 1930., 310.
— Lepold—Lippay 38. l. — Lepold Katal
gus 59. sz.

261. kép. *Pázmány Péter (?) gyűrűje, 1620 körül.*

PÁLFFY KATALIN TALPAS KERES
részben aranyozott ezüst. Aranyozott K
testtel. Peremén későbbi felirat: PAU
FORGACH DE GYMES EP. R. E. A.
S. C. 1728. RENO. CURAVIT. A lábon
címer, a talp peremén a cimborum-ked
(l. fentebb) egyező felirat. Ugyanitt nag
bati hitelesítő bélyeg és mesterjegy.
Mag. 29·5 cm.
Nagyszombati ötvösmunka, 1620 körül.
Ghimesi Forgách Pál gr. c. püspök, eszte
kanonok (1723—1746) hagyatékából.
Lepold Katalógus 77. sz.

H mal

MDK

Hegedüs László, festő.

Liliomok közt. 1898. a Mübarátok Köre által alapitott 1500.-Ft. ösztöndij.

Kain és Ábel. 1900. Ipolyi A.féle 2000.-kor. tört. dij.

Krisztus siratása. 1905. Ipolyi A.féle 2000.-kor. tört. dij.

OMKT-Vánd.kiáll. 1910 szept.8-dec.27-ig.

Kitünt.müv.lajstr.-Hornyánszky V.kny. 64. l.

MDK

Hegedüs László

Krisztus levétele a keresztről, olaj

Felvinczi Takács Z: Benczur és iskolája. OMKT. B.Gy. és tanitványai kiáll. Képes katal. 1921. 65 l.

MDK

Hegedüs László festőmüv.

Benczur-isk. tagja 1897-1901.

Kain és Ábel, festm.

Páris itélete, "

Felvinczi Takács Z: Benczur és iskolája. OMKT. B.Gy. és tanitványai kiáll. Képes katal. 1921. 24 l.

Hegedüs László
festő

Szuhanek Oszkár mestere a budapesti Képzőművészeti Akadémián Hegedüs László volt.

Dunajecz László: Szuhanek Oszkár.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 12.oldal

Hegedüs László
művész, a szolnoki művésztelep ala-
pítása iránti kérvényt 1899-ben alá-
írta. A telep első tőrzstagjai közzé
tartozik, ahol a munkát 1902-ben
kezdheti meg, az új mütermekben

Rideg Gábor: Szolnoki művészet '72

Alföld 1972/6 49 old.

MDK

Hegedüs László

A festészeti mesterisk. átalakitása. Mücsarnok, 1899. 7.sz. 87-88 l.

NDK

Hegedüs László

Őszi hangulat, olaj

Szegedi Képzőművv. Egy. Tav.kiáll. 19o1.

4 l.

MDK

Hegedüs László /187o-1911/

Plakátterv, akv.
Anya és gyermek, tollr.
A kérő, gouache

M. Nemzeti Reneszánsz Társ. V.auk. Bp. 1923.
9 1.

MDK

Hegedüs László

Parasztlány, rajz

A Gyüjtő, 5.sz. 1918. 18o 1.

Hegedüs Lánló

nevének emlitése.

(1870-1911).

Miskolcon 1943-ban Szépmüv. Muzeum kiállitásán nereplő képe:
"Debreceni Kondás". Olaj vászonra.
103 x 125.5 cm. Vétel 1912. Ltoz. 4151.

Csánky Dénes: A magyar festénet mesterei.
(kiáll. kat.) Miskolc 1943.
10. l. 14. l.

MDK

Hegedüs László, 187o-1911.

Szent György lovag, szin.rajz
Páris almája, tollr.
Finale, szin.rajz

Árverési Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96.auk.
36 1.

MDK

Hegedüs László, 187o-1911.

A réten, szin. tollr.
Séta, tollr.
Utszéli keresztnél, szin.tollr.
Idyll, szin.rajz

Árverési Közl. 194o. dec. 7.rk.sz. 96.auk. 1.

36

MDK

Hegedüs László
Évike, festm. repr.

Vas. Ujs. 1897. 849 l.

MDK

Hegedüs László

Fasor, olaj

N.Szal. I. nagykanizsai kiáll. 1906. [illegible]1.

MDK

Hegedüs László

Tájkép, olaj

K.Szal. I.nagykanizsai kiáll. 1906.
6 l.

MDK

Hegedüs László

Krisztus siratása, olaj

Szolnoki Művésztelep kiáll. N.Szal. 1936.márc.

6 1.

MDK

Hegedüs László, festő

Kritikus: Tavaszi kiáll. a Műcs.-ban.
Vas. Ujs. 17.sz. 1907. 335 l.

MDK

Hegedüs László
Imádkozó asszonyok, festm. repr.

Vasárnapi Ujs. 17.sz. 1907. 333 **1.**

MDK

Hegedüs László festő

Műcsarnok, 11.sz. 1900, márc. 18. 142 l.

MDK

Hegedüs László
Kerti munkánál, kép

Ernst Muz. auk. Pótlás a XI. katalóg.hoz

1 l.

MDK

Hegedüs László festő

Önarckép

sz.s: Kiáll. Világosság, 1945. dec.25. 3 l.

MDK

Hegedüs László, festő.

Finnei bárkák. Of.-

Megváltó. "

OMKT - Vándorkiáll. 1910 szept. 8 - dec. 27. ig

Tm. - Hornyánszky V. kny. 78. l.

MDK

Hegedüs László, festő

Nemz. Szalon - II aukc. 12, 13. l.

MDK

Hegedüs László

Plakátvázlat, gouache

A Gyüjtő. 43. auk. 1921. márc. 11 l.

MDK

Hegedüs László

Bp. Szfváros Müv. Vásárló Biz. vásárlása.

Képző,. Közl. 1939. 2.sz. 7 l.

M. D. K

HEGEDÜS László festő

Aradi Történet. 322. l

MDK

Hegedüs László

Budavár visszafoglalása 1849-ben, olaj

Felvinczi Takács Zs Benczur és iskolája. OMKT.
B.Gy. és tanitványai kiáll. Képes katal. 1921.
64 l.

MDK

Hegedüs László

Késő ősszel, festm. repr.

Műcsarnok, 1900. tav. kiáll.

MDK

Hegedüs László

Ave Mária, festm. repr.

Uj Idők, 1907.8. XIV. 9.sz. 200 l.

Hegedüs László

MDK

Többek között megjárták Szolnokot:

Hegedüs László
Szlányi Lajos
Fényes Adolf
Perlmutter Izsák
Zempléni Tivadar és
Koszta József, aki ugyan szentesi tanyáján alkotott.

Artner Tivadar: Tárlat - Kisujszálláson.

Esti Hirlap, II.évf.198.sz. 1957.aug.25.vas.
2.oldal

MDK

Hegedüs László

Élete végén is pátriájának vallotta Hódmező-vásárhelyt.

Kiss Lajos: Vásárhelyi művészélet c.könyvének ismert.

Artner Tivadar: Alföldi piktorokról, képfaragókról.

Esti Hirlap, II.évf.192.sz. 1957.aug.17.szo.
2.oldal

Hegedüs László MDK

xx Azok között a müvészek között emlitve, akiktől a Hazai Müvásárlók Alkalmi Egyesülete müveket vásárolt.

Hazai Müvásárlók Alkalmi Egyesülete.
Mücsarnok. 19o1.14.sz.2o1.1.

Hegedüs László

Az uj százkoronás bankjegy tervezjét fogadta az Osztrák és Magyar Bank kormányzója Bécsben. Változtatások a terven.

Az uj százkoronás bankjegy.
Mücsarnok.1901.11.sz.175.1.

Hegedüs László MDK

A nov.25-én tartott ülésen az Eszterházy-dij pályabiróságának tagjává választották.

Az Orsz.Magyar Képz.Társulat választmányi ülése.
Mücsarnok.1901.3o.sz.367.l.

MDK

Hegedüs László

Eggenberger aukciói I. 13 l.

MDK

Hegedüs László
Parasztszoba, olaj

KUT 1907/8. téli kiáll.

M. D. K.

HEGEDÜS László festő

Aradi Történt. 304. l.

Hegedüs László festő

Élet és Irodalom II. 5 n. 1958 jan. 31
Paku Imre: Vásárhelyi művészéket

Hegedüs László

Budavár bevétele, olaj

Tanulmányfej, olaj

Szent György Céh III. árverésének katalógusa. 1910. 6 l.

Hegedüs László, sz. Hódmezővásárhely 187o
+Bp. 1911

Miska kanász

Egri Kaszinó kiáll. Eger, 1924. 9 l.

Hegedüs László
Rabiga, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása. 1904.
márc. 29 l.

V kagyló

és urnaidomu nódusán V
sugaras, keresztidomu
rinc ereklyéje. A suga
egy van a helyén. Oszt
31.5 cm. Talpszélesség:

Ereklyetartó kereszt,
---

vörösréz, trébelt, tagol
garak előtti chartusc
V kagyló ~~rocailleos~~, tajtékos di
lis üveges szekrénykéj
lyéje. Osztrák, 1770 k
Talpátmérője: 11 cm.

Pacificale, ezüst, vert
---

virágos leveles ágak k
egy hiányzik/, balluszt
végződő háromkaréjjos
nyozott, vésett diszü t
nyozott corpussal. Magy
sága: 16 cm. Talpátmérő:

Antependium, hossznégy
---

méret selyem alapon, ré
szegéllyel, középen app
himzett leveles koszor

Hegedüs László

Parasztkonyha, olaj

Szegedi Képzőműv. Egyesület kiáll. 1907. márc. 13 l.

Hegedüs László, 187o-1911
Merengés, olaj

Magy. Nemz. Reneszánsz Társ. IV. kiáll. 1923. 9 l.

M. D. K.

HEGEDÜS László festő

Petőfi-illusztráció
Bem szászvárosnál
Buda visszafoglalása 1849-ben

Aradi Történet. 317 l

M.D.K.

Hegedüs László
festő

119) 1849. Várlat

120) Oltárkép

121) Női akt

Egyéb körtulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke. 8e.
Budapest, 1952.

Hegedüs László

Keleti Gusztáv, rézkarc

A XIX.-XX. század magyar grafikája. Orsz. M. Szépmüvészeti Muzeum kiállitása 1924. junius katalogusa 1 lap

Hegedüs László /1870-1911/

Ház belseje, fa
Park részlet, fa
Emlék Porte d'Anunzióból, fa

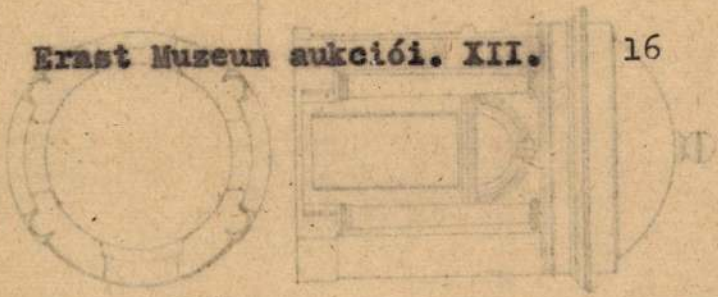

Ernst Múzeum aukciói. XII. 16 **1.**

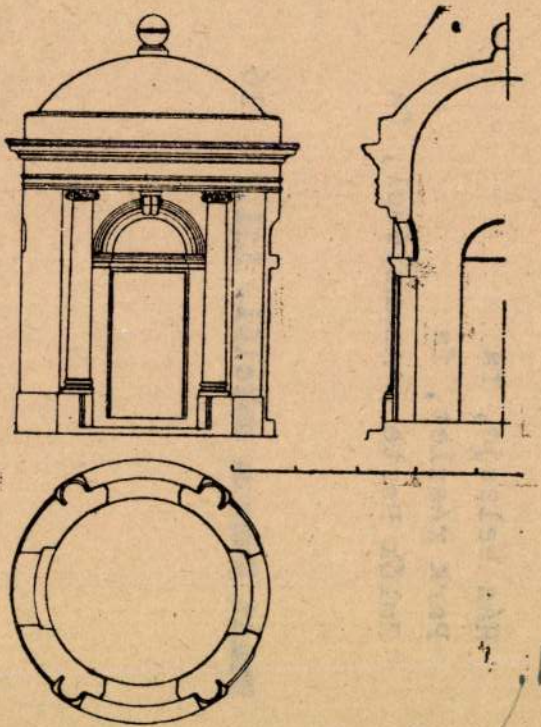

406. kép. Fertőbáf. Gloriett. 1952

Hegedüs László
festő

M.D.K.

Petőfi illusztrációkat csinál.

Nagy Ismeza: Petőfi illusztrációk
M.M.M. Évkönyve 1952, 149 l.

Hegedüs László
festő

M.D.K.

Petőfi illusztrátor

Nagy Zsuzsa: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952. 150 l.

M. D. K.

HEGEDÜS László festő

Rabiga

Aradi Történt. 292. l.

Hegedüs László festő

Magyar Nemzet VII. 1957 ápr. 26. 5.

Hegedüs László, 187o-1911.

Merengés, olaj

Magy. Nemzeti Reneszánsz Társ. IV. aukciója Bp.1923.

9 1.

MDK

Hegedüs László,

ö is aláírta az ivet melyet a miniszternek küldött Ujváry tiltakozásul Hock avatatlan reformkodásá ellen.

Ujváry Ignác: Válaz az "ekiratos válaszra".
Mücsarnok c.kiv.lap. 1898. nov.27. I.évf. 17.sz.
155.l.

Hegedüs László MDK

A mezőőr, repr.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Porto d'Anzioi hullámtörő, olf.

Gyümölcsös kertben, olf.

Feleségem arcképe, olf.

Tölgyfacsport, olf.

Mücsarnok 1905/6. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Tájkép, olf.

Városmajori rész, olf.

Mücsarnok 1907.tavaszi kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Hercules a válaszuton. Olf.

Képzöm.Túrs. 1901-2. téli kiáll. Kat. 26.l.

Hegedüs László MDK

Éhes cica, olf.

Boszorkány, olf.

Imádkozó asszonyok, olf.

+éli tájkép, olf.

Mücsarnok 19o7.tavaszi kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Késő ősszel. Olf.

Mücs. -OMKT. Tavaszi kiállitás. 1900. Kat. 31.l.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Késő összel. Reprodukció.

Műcs.-OMKT Tavaszi kiállitás. Kat.függelék.

Hegedüs László MDK

Parasztszoba, olf.

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Riquetta, olf.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Crimson rózsák, olf.

Ageratum, olf.

Mücsarnok 19o7/8. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Az első család, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

Hegedüs László MDK

Istenhegyi részlet, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetk. kiáll.

M.D.K.

Hegedüs László
festő

Tizenkettőt ütött az óra
szövegkörti képek.

Nagy Ismra: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 154 l.

M.D.K

Hegedüs László
festő

„Az apostol" (kréta)

Nagy Lajos: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 159 l.

Hegedüs László
festő

M.D.K.

Est
Csokonai
Esik, esik, esik

} szövegkörti kép.

Nagy Lajos: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 154 l.

Hegedüs László
festő

M.D.K.

Erdőben
Zeneül a fákkal a bús őszi szél
Szeptember végén

Nagy Lovassa: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 155 l.

Hegedüs László
festő

M.D.K.

„Apostol" sorozata.

Nagy Lorsza: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 149 l.

Hegedűs László
festő

M.D.K.

Szerelem átka
Apostol
Fristbe ment terv
Egy estém otthon

} szövegközti képek

Nagy Zsuzsa: Petőfi illusztrációk
M.M.M. Évkönyve 1952, 1542.

MDK

Hegedüs László

GerLonModfest. 62.1.

M.D.K.

Hegedüs László

Cyprián /Andor József/: "Elbeszélések" c. illusztrálta.

"Irodalom" c. rovat.
Magyar Salon, Bp. 1897. december
3. sz. 643. lap

M.D4

Hegedüs László
festő-

Beron Gyula mestere volt.

Ecsery Elemér: Beron Gyula
Művészet, 1968. november - 39 lap.

Hegedüs László,festő

Szent-Iványi Gyulának tanára volt a Képzőmüv.Főiskolán. 76.old

Füredi Oszkár: Szent-István Gyula,a bányaszélet festője. 75.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XVIII.1964.Sopron

Hegedüs László festő.

Fő. V. 427/1898.

1898. máj. 16.

Festészet.

„Madonna" c. kép.

(Hegedüs László-tól).

V. T. 581/1899.

1899. okt. 21.

Festészet

„Madonna" c. kép.

(Hegedüs László - tól)

M. T. 782/1898.

1898. nov. 28.

Hegedüs László, festő

Művészet, III., 1904. 140-141.

Művészeti irodalom.

Hegedüs László festő

MŰVÉSZET
II.évf. 1903.
63.
"100 koronás.."

Hegedüs Lás[illegible]

Művészet, III., 1904. 130.

Kitüntetések.

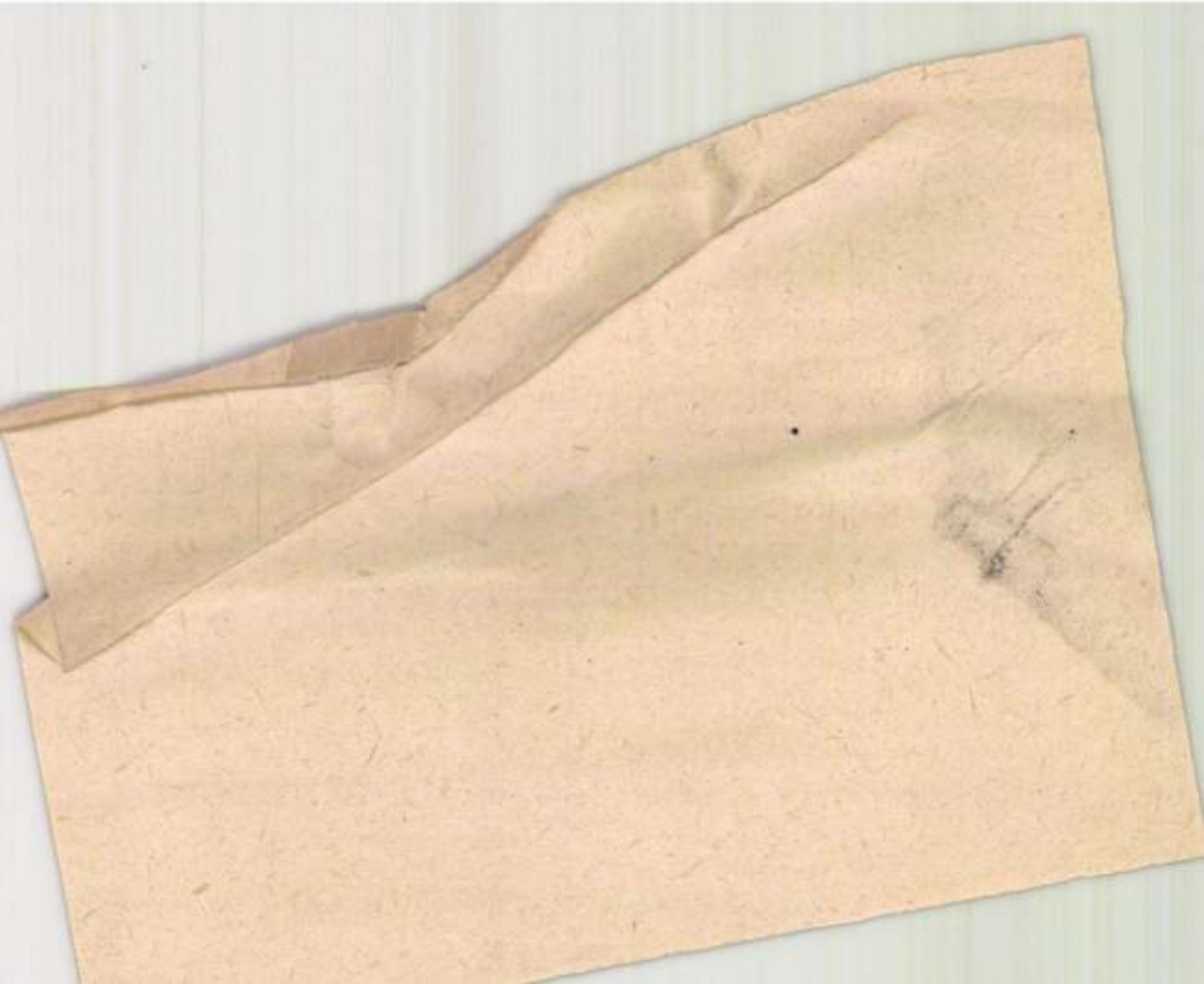

Hegedüs László festő

Pesti Hirlap. 1925. dec. 8. 8

Kézdi-Ezmér László: Art-Eiaillitás
a Uniosnak összes tanaibu

Hegedüs László, festő

Művészet, IV., 1905. 130-132.
Külföldi krónika

Hegedüs László, festő

Müggyűjtő 1930. VI–VII. 176–78.

Hegedüs László

festő

Magyar Iparművészet, 1897/98

I. köt. 5. sz. 226. o. – Új művek.

Művészi díj: Spolyi díj.
Krisztus sirátása
Hegedűs László

Művészet V. évf. 1906. 66 l. repr. 24

Hegedüs László festő.

Népszava XXXVIII.évf.1910.
márc.16. 63 sz. 5 lap.

Bibliai kiállitás.

„Szegények" Hegedüs László festőmű-
vész

Magyar Nemzet 1950
máj: 7. 7. old.

Munkácsy Mihály /1844-1900/
Végvári Lajos

Festészet, XX. (1900-1919) – Önálló táblakap

Hegedűs László: „Gyöstes boxbajnok"

Revue de Hongrie

1909. II. ann. IV. f. 760-763. l.

Téli Tárlat.

Rajz - Oklevél

H e g e d ü s László:
Az Iparmüvészeti Társulat
nagy dijának okleveléhez
készült pályanyertes terv

M Ü V E S Z E T
I.évf. 1902.
69.
"Kitüntetések"

Hegedüs László festőművész.

Archaeologiai Értesítő

1915., 115–134.

Zoltai Lajos: Debrecen város

muzeuma

Hegedüs László

Magyar Sporművészet, 1931

4.sz.164.o.

különfélék. (Plakátművészet Magyarországon.)

Hegedüs festő

Magyar Iparművészet, 1900

1/2. sz. 70-73. o.
Uj müvek. (Petőfi összes költeményei)

Festészet, táblakép
Madonna a liliomok között, Hegedüs László

Művészet, II., 1903. 353.

Művásár.

Hegedüs László hagyatéki kiállítása

Műcsarnok – 1912.

Budapesti Szemle, 1912 (CL/461-470 k.

D.: Tavaszi tárlatok.

Hegedüs László festő

Népszava XXXVIII.1910 márc.16.
63 sz. 5 lap.
Bibliai kiállitás.

Hegedüs László, festő

XX. 4.

Revue de Hongrie

1909. II. ann. IV. f. 760-763. l.

Téli Tárlat.

H e g e d ü s László festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
77 - 78.
"Ismeretlen képek..."

Hegedüs László festő XIX szd.

Religio 1908. 28 sz.
-l- :Az iparmüvészeti etc.
467-468 old.

HEGEDÜS LÁSZLÓ festő XIX szd.

Religio 1908. 28 sz.
-l-: Az iparmü-
vészeti etc.
467-468 old.

Hegedüs Károly festőművész? (Propos Sándor tanára)

Pásztortűz, 1931. 10 sz.

250. l.

Propos Sándor: Az élet érdekel csupán

Hegedüs László festőművész

Magyar Bemzet 1950.
máj. 7. 7. old.

Munkácsy hihály /1844-1900/
Végvári Lajos

Hegedüs László festő

Revue de Hongrie, 1908.

I. ann. 367 -373. l.

Tavaszi Tárlat a Műcsarnokban.

Plakát

„A tánc" az Uránia Szinház pl.-je

Hegedüs László

Magyar Sparművészet, 1951

4. sz. 164. o.
különfélék. (Plakátművészet Magyarországon.)

T r e n c s é n

Templom
/Hegedüs László: Szent
Imre herceg/

M Ű V É S Z E T
XII. évf. 1913.
77 - 78.
"Ismeretlen képek..."

Festészet — XX. sz. — Önálló Táblakép.

Hegedüs László „Akt"

Revue de Hongrie, 1908.

I. ann. 367-373 l.

Tavasz Párlat a Műcsarnokban.

Hegedüs László Jasto.

Vz. V. 6/1898.

1898. jan. 5.

Hegedüs László festő.

V. V. 581/1899.

1899. okt. 21.

Hegedüs László festő.

V. V. 782/1898.
1898. nov. 28.

Festészet.

„Ellenségek" c. kép.

(Hegedüs László-tól).

Vc. V. 353/1898.

1898. évi. 20.

Hegedűs Lázló festő
Szolnok Megyei Néplap 1956 szept. 28.-
3 oldal.

H.D.K.

Hegedüs László
festő

A művész az szolnoki tájhangulatával
kapcsolatban volt.

Benyi László: A szolnoki művésztelep kiállítása...
Művészet, 1967. január – 32 lap.

Hegedüs László.

A zolnoki művésztelep 25. éves fennállásának jubiláris kiállításán néhány képe szerepelt, melyeket a zolnoki telepen festett.

Nemzeti Ujság, 1928. szept. 20.

Kegedüs Kárló.

A rolnoki műsértelep 25. éves fennállásának jubiláris kiállításán utrány lépe rosepalt, melyhez a rolnoki telepen jelett:

Szemrétő ugrég, 1934. szept. 20.

Hegedüs László.

A Szolnoki Művészeti Egyesület 25. éves fennállása alkalmával a művésztelepen kiállítást rendez, melyen művei szerepelnek, a kolónia régi mestereinek művei között.

Esti Kurir, 1927. szept. 20.

Hegedüs László.

A szolnoki művésztelep kiállítása keretében ünnepli 25. éves jubileumát. A művésztelep megalapítóinak munkájában részt vett.

Nemzeti Ujság, 1927. szept. 18.

MDK

Hegedüs László, festöm.

"Nöi akt"

müve izelitöt ad abból, milyen sokféle a szépsége a vizfestménynek.

Baranski E.László: ?
Képzömüvészet. 1929. 24.sz. 213.l.

Hegedüs László
festő

M.D.K.

1896-ban alapította barátaival
a nagybányai művésztelepet

Hesegh Sebsánné Kramer Márta: A szolnoki művészet és mű-
vésztelep

Szászkunság, 1955. augusztus – 23 lap

MDK

Hegedüs László

Zala György: Művészek lakomája. Műcsarnok, 1898, nov. 20. 16. sz. 145. l.

Hegedüs László

MDK

Vörösmarty-album. Művészet, 1904. 140. l.

MDK

Hegedüs László, festö

194. Virágzó almafak. Olf. Repr.

Arverési Közlöny. 1931. 2. rk. sz. Kat. l.o.

Hegedűs László

festő

A szolnoki művéntelepen dol-

gozó II.

Magyar műv. tört. 8. 21.

Képzőműv. Kiad. 1971.

MDK

Hegedüs László

az alanti festő tanára volt

Galbavy Gyula festőm. kiáll. Ózd, 1965.

Hegedüs László

Kérjel a hűzarnok

akt kiállítása „Női akt" c.

műve (emlitve)

Magyarság 1925 XII-6.

Hegedűs László

Festménye nekrajtel az „Emericana" művész Céh kiállításán a városmajori kul tűrházban

Magyarország 1937 I. 24

M.D.K.

Hegedüs László,festő

Benczur mesteriskolájának növendéke és mindvégig követője az akademizmus doktrináiban.506.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.köt.A képzőművészetek,a zene, a szinház és a film.Minerva.1960.Bpest

Hejedüs László

Képekkel szerepel az
Americana művész Cék
Getlehemes kiállításán

EDT 1937 I. 24

Hegedűs László festőművész

a szolnoki hagyományt számbavéve meg kell említeni a művész nevét.

Bényi László: Szolnok, a művész-város.
Petőfi Népe, 1975. szept. 26.

Hegedüs László festőművész

A szolnoki hagyományt szem előtt tartva meg kell említeni a művész nevét

Bényi László: Bemutatjuk a művésztelepet.
Békés m. Népújság, 1945. dec. 14.

Hegedűs László, festőművész

A szolnaki hagyományt számbavéve meg kell említeni a művész nevét.

Dalgozók Lapja, |Komárom|, 1947. szept. 21.

Hegedüs László II

festő

Kol. kiáll. az Akrotás

művészházban.

Hegedüs László 53 legkülönbözőbb kifejező-eszközű képét kapjuk a falakon. Van köztük olajfestmény, tempera, pasztell, akvarell, fametszet, rézkarc, linóleum, pitt, vörőskréta. Idegesebb, magát kereső művész, gyorsan rögzít, néha szinte lázasan csapkodja össze színfoltjait. A sötét tónusokra hajlamos, néha pesszimizmust rejteget. Legbefejezettebb tempera *Önarcképe*, de rézkarc Önarcképe is sikerült. Tájképei közül a keserűzöld *Margitsziget*, *Vizpart*, *Vörös akt*, *Ima* legemlékezetesebbek. *Táncos* képének is ideges könnyedsége, *Kaszáló*-jának színharmóniája megmaradó hatású.

B. A.

—

Magyar Nemzet

1943. jan. 29.

BUDAPEST
943 JAN. 26-9

Hegedüs László
A munkás, olaj
A Borghese kert Rómában, olaj
Cyprusok, olaj
A római magyar kert, olaj

A Nemzeti Szalon első bajai kiállítása, 1906. 4 l.

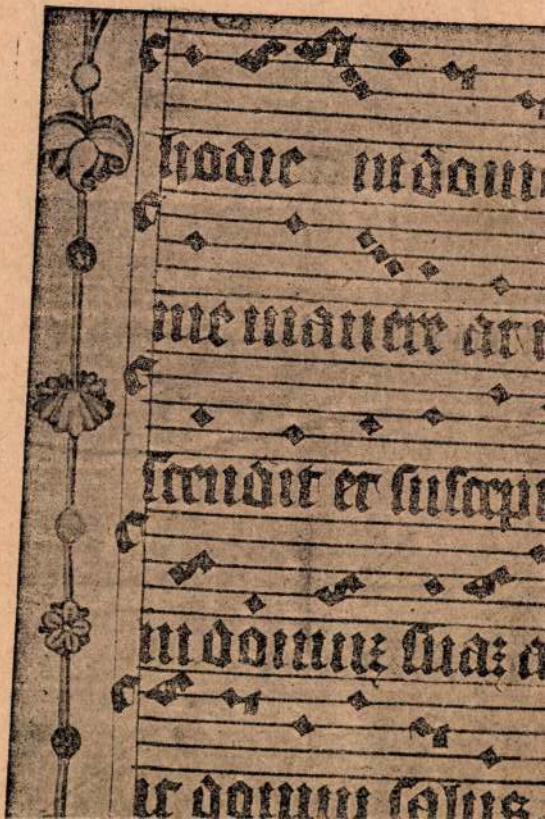

Hegedűs László, [ ]

MDK

A Szolnoki Művésztelep egyik alapítója.

Kaposvári Gyula: Szolnok

89-96

Jászkunság, Szolnok, 1969. márc.-máj.

XV/1-2

Hegedüs László
Beszéd, olaj
Csendélet, ~~xixj~~ vizf.
Est, temp.
Fürdőzők, temp.
Metszetek

XVI. Tavaszi Szalon, Nemzeti Szalon,
7 l.

... 1. 20.) MISSALE.

Latin. Folio. XV. század.

Hártya. 375 × 275 mm. 245 levél. Csonka, hiányos. 5 számozatlan levél után eredeti lapszámozással, XXXXI—CCLXXX levél, de ezek közül a XXXXII—XXXXVIIII, CCLXI—CCLXIII levél hiányzik.) Textura írással *31* sorba, a kánon 17 sorba írva. *2 lapkeretdíszítés, 7 lapszéldíszítés, 1 iniciáléba illesztett miniatura, 1 iniciálé. 5* iniciálé és a Kánonkép ki lett vágva. *Kötés:* XVIII. századi barnabőr fatáblákon, két egykorú eredeti zöldökverettel s négy régi, eredeti rézverettel a külső sarkokban „O Mater Dei miserere mei" felirattal.

Magyar, pozsonyi (?) munka a XV. század második feléből.

A XIX. század elején a kódex a Nagyszombatban levő esztergomi káptalani könyvtárban volt.

A kézirat hiányos, márciussal kezdődő naptárában Szent Adalbert ünnepe és a magyar szentek vörös betűvel ki vannak emelve. A Missale, Radó Polikárp szerint a szöveg részletes vizsgálata alapján az esztergomi egyházmegye részére készült, minden bizonnyal egy pozsonyi templom számára.

A kódex miniátora a XV. századi német kódexek festett díszeinek hatása alatt dolgozott. De a színes és friss lapszéldíszítésekben az augsburgi miniaturafestészethez is kapcsolódik. A lapszéldíszítést elnyujtott, vékony, élénkszínű stilizált levélindákból képezi. A levelek erezetét sárga, vagy fehér, sűrű pontozással díszíti. A levelek közé változatos stilizált virágokat vegyít, hosszúkás vagy gömbölyded, tobozszerűen mintázott

Hegedüs László

A római magyar ház kertje, ol

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállítása. XXX. v
kiáll. 1907. 8 l.

Nemti /Baranyainé/ 1
Salgótarjáni járás.

Története: Az 1332-1337
ban Zsigmond a a Debercs
Karthaly Zsigmond a föld
Nemetin néven szerepel,
nahijéhez tartozik. 1715
össze. 1770-ben gr. Gras
dé marad 1840-ig.

Bekötőut melletti
terjedő falu, több párhu
tornácos ház, pl. a főut

R.kat. templom. /Szt.Mih
Jellege: Uj, épült 1928-
Berendezés: Uj, csak a
a főoltár barokk retabul
tyatartó. Ezeket lásd a

A lebontott r.kat.templ

Hegedüs László

Munkaközben, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XXX. vidéki kiáll. 1907. lo 1.

. lépcső vezet fel. A fatornácos házak-
e szép faragott keritéssel. Ezek a há-
gy, a régi forma itt is, mint máshol a
súpfedeles kisablaku paraszthéz. /L. a
arán a Karancskesziről származó szép
mazó csür áll még Etesen. Az évszám
égi tölgyfagerendába. Régi formájában
g nélkül,épült. Paraszthézak, keritég
gy Etes a fafaragás helye volt.

/

Az 1755-ös és 1761-es Canonica Visi-
nak mondja. 1826-ban és 1925-ben até-
mmal a tornyot magasitották s a hajó-

t, barokk.

Hegedüs László

Részlet a római kertből, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XXX. vidéki kiáll. 1907. 9 l.

luek.
Mellékoltárok: kettő, szi
kel.
Gyertyatartók: a főoltáron
ló. A két mellékoltáron 2
cizáló. cista.
Cengőkonzol, szép rokoko
Kehely, aranyozott ezü
század. Úrmutató, réz, ezü
mintás zöld selyembrokát
ban adományozta az Almáss
Kripta-padláson: Több egy
a XIX. század végéről:
1./ Szt. István felajánlá
2./ Mária mennybemenetele
3./ Fájdalmas Szüz,
4./ Krisztus mellképe,
5./ Madonna gyermekével,
"Vol der Gnaden", ez

M.D.K.

Hegedüs Károly
festő

Rabiga.

Aradvégya. II terem 41 sz. 191.

Hegedüs László

Mücsarnok 1900. 19.sz. 270 l.

Hegedűs László
festő

M.D.K.

Csárdai jelenet

Aradjegyz. II terem, 39 sz. 18 l

Hegedüs László MDK

Hazafelé repr.

Mücsarnok 1927/28. Téli kiáll.

MDK

A Műcsarnok téli tárlata.

Hegedüs László

Nyugat 1928. jan. 1.

MDK

Hegedüs László

Árpádházi szentek a Madonna előtt. Vázlat

Szent Imre emlékkiáll. kat. Műcsarnok, 1930. 7.l.

MDK

Hegedüs László

Margitsziget.Vizf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.JUN.1-18-ig.38.1.

Hegedüs László MDK

Hazafelé, repr.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

Hegedüs László

MDK

Akt modell

Magyar férfi

Műcsarnok 1929 őszi kiállitás

MDK

Hegedüs László

Képzőm.Társ.Évkönyve 1928. 20-36.o.
Pethő Zoltán: Hauszmann Alajos

HEGEDÜS LÁSZLÓ,festő

Képzőmüv.Főiskola tanára volt.Horváth József ta-
ára volt.Szeretettel foglalkozott vele,de Horvath
m volt megelégedve saját munkájával. 240.old.

HORVÁTH JÓZSEF: Életem útja 239.old.

SOPRONI SZEMLE,Helytört.Folyóirat,XXV.évf. 1971.
Sopron

Hegedüs László

Beron Gyula mestere volt
a Mintarajzis Kolában

Magyar Nemzet 1971 július 2.
4. old.

Hegedüs László

említve

Szegedi művésztelep

Szegedi Napló 1900. XII. 5

MDK

Hegedüs László

Művészet 1903. 14.o.

Hegedüs László

Említve

Artner Tivadar: Az Alföldi művészete
Köznevelés, Jg. 1970. 18. 28-30. l

MDK

Hegedüs László

Tárlat Kisujszálláson
"Alföld müvészete" cim alatt
Fenti müvész munkái is kiállitva.

Esti Hirlap 198 sz. 1957. aug.25. 2 old.

Hegedüs László
festő

M.D.

Horváth József volt a tanítványa

Csatkai Endre: Horváth József.
Művészet, 1961. július — 47 l.

MNK

Hegedüs László
festő 1870–1911.

is készített ex libriseket

Prüner Arnold: Az ex libriskről
Grafikai Szemle 1907 évf 1 z 4 l.

MDK

Hegedüs László

Táj, vf.

Képzőművészetünk a felszab.óta Szfv.Képtára 30.áll. 1947. okt. 5 l.

Hegedüs László
festő

M.D.

Meltatás.

Kiállításon. — 39 lap
Művészet, 1960. augusztus.

Hegedüs László

MDK

Krisztus sirbatétele, olf.

Műcsarnok 1932.Bp.Székesfőváros Közönségének
képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

MDK

Hegedüs László

Farkas Z: Az Alföld festői. Hemm. Ujs. 1943. márc. 7. 19 l.

Hegedüs László.

Az 50 éves szolnoki műrésztelp őrgárdájának tagja volt.

Magyar Nemzet, 1957, ápr. 26.

Hegedüs László

MDK

Krisztus sirbatétele

Mücsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusai

MDK

Hegedüs László

Pilch Dezső: Veszery János. Az Orsz. M. kir. Képzőművészeti Főisk. Évk. 1937/38-1938/39. 49-59.l.

MDK

Heggdüs László

1870-1911

Azok közt emlitve, akik elvontan támadták a zsarnokságot.

Pogány Ö.Gábor: Magyar festészet a XX. században. Bp. 1959. 15.l.

Hegedüs László MDK

Résztvett az Eszterházy-dij pályabiróságának dec.8-i ülésén. A dijat nem adták ki.

Pályabiróságok ülései.Mücsarnok.19ol.32.sz. 382.l.

MDK

Hegedüs László

Magyar kiállitó müvészek névsora. Mücsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

MDK

Hegedüs László

Kain és Ábel, of.

Képzőműv.Társ. 1899o-1900. téli kiáll. 31 l.

MDK

Hegedüs László festőm.

Főv. Népmüvelési Közp. Munkaterv, 1945. dec. 3, 18 l.

MDK

Hegedüs László

(Dinnyés Ferenc tanára a Képzőművészeti Főiskola esti tanfolyamán.)

Szelesi Zoltán: Dinnyés Ferenc emlékezete.
Tiszatáj, Szeged, 1958. május. 2. l.

MDK

Hegedüs László

Rabiga, repr.

GerLonModfest. 51.l.

Hegedüs László MDK

Hazafelé, olf.

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

Hegedüs László MDK

Gyümölcsöskertben, olf.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállítás

MDK

Hegedüs László

Római müvészház

Grafikai tagilletményünk az 1916-ik évre. A Gyüjtő 1916. 1. sz. 13.l.

Fegedüs László festő

A szolnoki Művésztelepen dolgozott

Oelmacher Anna: Fényes 1867-1945 Bp. 1962. 13.l.

MDK

Hegedüs László

Lendvai K.: A római nemzetk. műkiállítás. Művészet 1909. 130.l.

MDK

Hegedüs László

Hazafelé, of.

KMTárs. 1927/28. téli kiáll. kat. 1o.l.

MDK

Hegedüs László

Felvinczi Takács Z.: Szüle Péter. Bpest. 1923.

MDK

Hegedüs László

Pályabiróságok ülései. Mücsarnok. 1900. 20.sz. 282.l.

MDK

Hegedüs László, festőm.

a retrospektiv anyagból magas színvonalu művészi munkáival szerepelt a nemzetközi kiállításon.

/gy./:A velencei nemzetközi kiállítás.
Képzőművészet. 1956.32.sz. 165.l.

MDK

Hegedüs László, festőm.

A budai vigadó megnyitó ünnepén neves művészek értékes műveit fogják tombolán kisorsolni.

Műkiállitás Budán.
Műcsarnok.1900. 4. sz. 51.l.

HEGEDÜS LÁSZLÓ

3 Az első család. Olajf.
14 Istenhegyi részlet. Ola jf.
172 Nemesített galagonya (ol)

KépzőmTárs. 1908/9. téli kiáll.kat. 35.oldal

MDK

Hegedüs László, festőm.

1870 - 1911

Csendélet. Alul jobbra: hagyatéki bélyeg
27 1/2 x 19

Ceruzarajz.

Nagy. Nemz. Reneszánsz Társ. I. aukciója. Bp. 1921.
Kat. 13.1.

Hegedüs László MDK

Szent-család, olf.

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MDK

Hegedüs László

A mücsarnok téli tárlata. Vas. Ujs. 1897. 827-828.l.

Hegedüs László MDK

Az ellenség, repr.

Műcsarnok 1897. tavaszi kiáll.

Hegedüs László

Kain és Abel, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

MDK

Hegedüs László

Művével szerepelt a Nemzeti Szalon 1897.nov. 8-iki kiállitásan.

Cikk: A Nemzeti Szalon új kiállitása.

Vasárnapi Ujság, 1897. 44.évf. 50.sz. 851.l.

MDK

Hegedüs László, festöm.
1870-1911

Parasztlegény.	Olf.	Jelz.
Krisztus a pokol tornácában.	"	"

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 23.l.

-1-

M.D.K.

HEGEDŰS László festő

(1870 - 1911)

A Szolnoki Művésztelet Egyesület tagja

Külföldi tanulmányútjai után a Benczúr-mesteriskola tagja

Sok vallásos tárgyú képet festett. /.

Genthen-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945. Bp. 1958. 321, 325. l.

-2-

M. D. K

HEGEDŰS László festő

„Pusztaszeri vérszerződés"

„Hazafelé"

„Rabiga"

Genthon-Németh-Végvári-Záder9Magyar müvészet 1800-1945.
Bp. 1958. 325. l.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Tanulmány. Kepr.

Vas. Ujs. 28. sz. 1903. 5e.évf. 32e.l.

MDK.

Hegedüs László rajzoló.
Rajz /kép/

Müvészet,1903,181.l.

Hegedüs László

MNK

Csak nevét említi a MNK. sz. végén, a "legkiválóbbak" között.

Mikovi Nyakovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906.

79.l.

MDK.

Hegedüs László festő:

"Mise után" /kép/

Árverési Közlöny, 194o. l.rk.sz.

M. D. K.

HEGEDŰS László festő

(1870-1911)

A Szalnoki Művészteler Egyesület alapítótagja

Külföldi tanulmányút után a Benczúr-mesteriskola tagja

„Pusztaszeri vérszerződés"

„Szarafelé" „Rabiga"

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-194

1962. 319, 323.

MDK

Hegedüs László

Sz.: A Műcsarnok tav.tárl. Vasárnapi Ujság 19ol. 16.sz. 261.l.

HEGEDÜS LÁSZLÓ

Munka közben. Olajf.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll.kat. 38.oldal

HEGEDÜS LÁSZLÓ

Hazafelé.

KMTárs. 1927/28. téli kiáll.kat. 1o.oldal

MDK

Hegedüs László

Margitsziget, vf.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

MDK

Hegedüs László

Szépm. Muz. Uj magyar képtárának kat. 1928.

MDK

Hegedüs László

Szépm.Muz. Uj magyar képtárának kat. 1928.

MDK

Hegedüs László

A kertben, of.

M.táj- és életképkiáll. 19-2o.sz. Műcs. 1927. jan.

MDK

Hegedüs László

Az első család, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

MDK

Hegedüs László

Herkules a válaszuton, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

MDK

Hegedüs László

Női akt

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

Hegedüs Lánló

F. Mg. K. 2.

Pállik B. mesterének zsoltár tartai Enterhéri zsolány faltkiyaknál. (Ly. III. 51.)

A MAGYAR POSTA BETEGSÉGI BIZTOSITÓ INTÉZETE

BUDAPEST 4. — POSTAFIÓK 373.

_____ szám.

19_____

FELVÉTELI IGAZOLÓLAP

a közkórházi ápolási és a betegszállítási költségnek a nyilvános betegápolási átalány terhére való elszámolására a 6000/1931. M. E. sz. rendelet 5. §-a alapján.

Igazolom, hogy _____ posta _____ _____ nevű felesége — gyermeke a m. posta betegségi biztosító intézeténél biztosított — igényjogosult családtag és ezért az intézeti alapszabály 33. §-a értelmében a közkórház vagy állami klinika legalsó osztályán „rendes betegség"-gel _____ napi kórházi ápolásra van igénye.

Budapest, 19 _____

_____

intézeti igazgató.

P. B. B. I. 921. sz. ny. Jakab nyomda, Budapest.

MDK

Hegedüs László

Levélirás közben, of.

Királyi vásárlások a Műcs. tárlatain. SzmKT 50-135.l.

Hegedüs László

MDK

Hajógyár a Margitszigetnél

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

HEGEDÜS LÁSZLÓ /187o-1912./

Gyümölcsöskertben.

KMTárs. 1927/28.téli kiáll. 7.oldal

HEGEDÜS LÁSZLÓ

Munka közben. Olajf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.kat. 38.oldal

MDK

Hegedüs László, festön.

Mücsarnok. 1901. 4oo.1.

MDK

Megedüs László, festöm.

Munka közben. Repr.

Mücsarnok. 1902-3. téli kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Emmausba. Repr.

Képzöm. Társ. 1904. tav.kiáll. Kép.ka t.

HEGEDÜS LÁSZLÓ

349. "Rabiga" /vézlat/ Olajf.

Képzőm.Társ.1901-2. téli kiáll.kat. 42.old.

MDK

Hegedüs László

GerLonModfest. 62.l.

Hegedűs László

festőművész, vásárhelyi muletésű, a bp-i képzőm. Fő. tanára, jul. 7-én meghalt 41 éves korában.

Kiss Lajos, Vásárhelyi művészélet Bp. 1957

MDK

Hegedüs László

Műveivel szerepelt azn 1901.évi tav.nemzetk
kiállitáson.

Lyka Károly: Tavaszi műtárlat.

Uj Idők, 1901. VII. 50, 51.l.

MDK

Hegedüs László

Bem Szászvárosnál, of.

Műcsarnok 1909. tav. kiáll. kat. 33.l.

MDK

Hegedüs László

1849

Krisztus siratása. Tanulmány

Szent Imre emlékkiáll. kat. Műcsarnok, 1930.
8.l.

MDK

Hegedüs László

Krisztus siratása

Krisztus a kereszten

Szent Imre emlékkiáll. kat. Műcsarnok, 1930.
8.l.

S.I.

Hegedüs László MDK

Rabiga, repr.

Mücsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Hegedüs László, festőm. MDK

hasonlithatatlanul bensőségesebb mint valaha.

Lyka Károly: A Mücsarnokból. Bihari Sándor. - A tavaszi kiállitás.
Uj Idők. 1906. 348.l.

Hegedüs László MDK

Az első család, repr.

Műcsarnok 1908/[illegible].téli nemzetközi kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

65. Nagy Zsiga festőművész arcképe. Olf.

MMT 19cl. tav.nemzetk.kiáll. 24.1. Kat.

MDK

Mogedüs László, festőm.

98. Hazafelé. olf. Mgt.

Szolnoki festők.
Képzőm. Tára. 1927-28 téli kiáll. Kat. 10.l.

Hegedüs László, festöm. MDH

Olajfestmények. /1870-1912/

54. Gyümölcsöskertben. Mgt.

Szolnoki magyar és osztrák festők.

Képzőm. Társ. 1927-28 téli kiáll. Kat. 7.1.

Hegedüs.László,festőm. MDK

szerepelnek a magyar klasszikusok, kik már egyébként a művészettörténelem lapjaira kívánkoznak.

A Műcsarnok téli tárlatáról. - A szolnoki művésztelep jub.évében.
Képzőművészet. II.évf. 6.sz. 13.l.

Hegedüs László

Szerepelt a „magyar táj és népelőtéj"
kiállításon a műcsarnokban

Nemzeti Ujság 1927 I. 14.

Hegedüs László

Bem Szászvárosnál, repr.

Nagyarnok 1909. tavaszi kiáll.

Hegedüs László.

a mai Váplébánia egyik oltárképét, a Három Királyokat festette. (említve)

Magyarság, 1928. aug. 19.

Szegedi László.

a Műcsarnok téli tárlatáról
képei szerepelnek.

Nemzeti Újság, 1927. dec. 18.

Mit den besten Grüßen

Ihr Alfred Meier

Adresse: Meier, Alfred, Hofstr. 14

Hegedüs László

Szent Imre-emlékkiállításon a Mű-
csarnokban szerepelt.

PH. 930.VII.13.

Hegedüs László

Szent Imre-emlékkiállításon a Mű-csarnokban képével szerepelt.

NM.930.VII.13.

Hegedüs László

Szent Imre emlékkiállításon a Művészarcokban finom elképzeléseivel szerepelt.

Est. 930. VII. 13.

MDK

Hegedűs László

Padlásszobában, vízfm.

KMT 1898/99. téli kiáll 35.lap

MDK

Hegedüs László

"Taj lóval", vizfestm.
"Naplemente", "

Magyar Művészhetek Reprezentativ Képzóm. Kiall. 1947.Jan. v.Ernst Múzeum. Kat.5.l.

Hegedüs László

MEK

Női akt, olf.

Micsarnok 1908. tavassi kiáll.

Hegedüs László MDK

Pünkösdi rózsák, olf.

Mücsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Hegedüs László

Labdarózsa, olf.

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Hegedüs László

MDK

Herkules a válaszuton

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

MDK

Hegedüs László

Hazatérő munkás, of.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. kat. 29.1.

MDK

Hegedűs László

"A mező-őr." c. festm. Repr.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.kat.

Hegedüs Lás ló MDK

Az első család, olf.

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállítás

Hegedüs László

MDK

Női akt

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

Hegedüs László MDK

Emmaus felé, olf.

Mücsarnok 19o4. tavaszi kiáll.

MDK

Hegedüs László festőm.

52. Késő ősszel. Olf.

Műcsarnok, 1900.tav.kiáll. Kat. 31.l.

MDK

Hegedüs László, festöm.

festett olajfestésü képeket a kápolna mellékoltárára

Cs.: Képek és szobrok a Pilvályi palotában.
Magy. Ip.müv. 1905. 168.1.

MDK

Hegedüs László

Késő ősszel, repr.

Műcsarnok 1900. tav. kiáll. kat.

MDK

Hegedüs Lászó

Notre dame templom részlet vizf.
Szolnoki parasztmenyecske olajf.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának katalogusa. 1920. Május. 10.1.

MDK

Hegedüs László

Ex-librisei az Iparmüv.Múz.-ban megnyilt kiállitáson.

Cikk: Magyar ex-librisek.

Művészet, 1903. 140.lap

MDK

Hegedüs László

Arckép, c. műve a Műcsarnok tav.kiáll.ében.

Cikk: A király a ...

Vas.Ujs.1901. 48.évf. 296.l.

MDK

Hegedüs László, festöm.
1870-1911

Mise után. Olf. Jelz.
Illusztrálva a II. táblán.

Ány.Közl.1940.1.rk.sz. 22.l.

Hegedüs László MDK

Évike, repr.

Műcsarnok 1897. Téli kiáll.

MDK

Hegedüs László

Krisztus siratása, of.

Állami képletétek a Nagyváradi Muzeum számára.
Muz.és Könyvtári Ért. 1918. 157.1.

Hegedüs László festőművész

Krisztus sirbatétele

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934

MDK

Hegedüs László

Szent család

N. Szal. Rendkivüli kiáll. 1897. dec.
3.l.

M.D.K.

Hegedüs László

"Utbaigazitás" c. képének repr.-ját bemutatja a lap.

Magyar Salon, Bp. 19o2. juni. hó, XXXVII. kötet 249. lap

Hegedüs László

Háromkirályok hódolata c. festménye
került a budavári szt. Zsigmond
kápolna szeplőtlen fogantatás oltár-
képe helyébe (ny-i fal, középső bolt-
mező) a századforduló körüli átala-
kítások után.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

96. l.

M.D.K.

Hegedüs László

"Rabiga" c. müvét hozza lap.
Repr.

Képes Családi Lapok, Bp. 1904. jan. 17.
26. évf. 3. sz. 54. lap

DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Hegedüs László MDK

Rabiga, olf.

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Hegedüs László MDK

Munkaközben, repr.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Munka közben, olf.

Mücsarnok 1902/3. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Hazatérő munkás, olf.

Mücsarnok 1902/3. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Illusztráció Kisfaludy K.munkáihoz, gouache

I-II.

Műcsarnok 1962/3. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Nagy Zsiga festőművész arcképe, repr.

Műcsarnok 1901. tavaszi nemzetközi kiáll.

MDK

Hegedűs László

Ehes cica. Olajf.
Boszorkany. " Mgt.
Imádkozó asszonyok. Olajf.
Téli tajkép. "

KMT 1907.tav.kiall. 28.1.

MDK.

Hegedűs László

Pünkösdi rózsák. Olajfm.

Műcsarnok, 1908.tav.kiáll. 31.l.

MDK

Hegedűs László

Herkules a választúton. (Özv.Hegedűs László né tul.)

Műcsarnok, 1925/26. Akt kiáll. 22.1.

MDK

Hegedűs László

Tájkép.Olajf.Mgt.
Városmajori rész.Olajf.

KMT 1907.tav.kiall. 28.1.

MDK

Hegedüs László

Szent család c. műve a Műcsarnok kiáll.-an.

D.A.: A Műcsarnok akt-kiáll.

Magyarsag, 1925.dec.6. 21.l.

MDK

Hegedüs László

Egy muzeális értékű női-aktja, a Műcsarnok kiáll.-án.

D.A.: A Műcsarnok akt-kiáll.

Magyarsag,1925.dec.6. 21.1.

MDK

Hegedüs László

"Rabiga" Vazlat. Olajf.

KMTárs.1901/2.téli kiáll. 42.l.

MDK

Hegédüs László

Ellenségek, of.

Műcsarnok 1898. tav. nemzetk. kiáll. kat. 1o.l.

MDK

Hegedüs László

Surányi József, of.

Képzőm. Társ. 1901/2. téli kiáll. kat. 43.l.

MDK

Hegedüs László, festöm.

389. Az elsö család. Olf.

Mücsarnok. - 1925/26. Art-Kiállitás. Kat. 29.l.

MDK

Hegedüs László

Évike, repr.

Képzőmüv. Társ. 1897/98. téli kiáll. kat.

Hegedüs László

MDK

A kertben, olf.

Mücsarnok 1927 Magyar táj- és életképkiáll.

MDK

Hegedüs László

Nemesitett galagonya, of.

Képzőm. Társ. 1908/9. téli kiáll. kat. 41.l.

MDK

Hegedüs László

Műcsarnok, 1899. 19.sz. 293.o.

MDK

Hegedüs László

Mücsarnok 1899.29.sz. 454.o.

Hegedüs László, festő-grafikusművész

Dávid Endre szobrászművész Budapesten tanult az iparművészeti iskolában. Mesterei voltak: Lóránthy Antal, Balló Ede, Révész Imre és Hegedüs László.

Sz. Kürti Katalin: Debrecen szobrászatának történetéből. Hajdu-Bihari Napló, 1983. szept. 24.

Hegedüs László

Magyar Vízfestők és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Mű-csarnokban szerepelt.

PH.929.X.G

Hegedüs László
festő MDK

1899-ben a Mübarátok Köre 1500 frt-os ösztöndiját nyerte.
Kiss L.: Vás.müv. 79.o.
1900-ban a 2000 frt-os Ipolyi dijat nyerte "Kain és Ábel" képével.
U.o. 81.o.

Hegedüs László
festő

MDK

1907 okt 18-án pályázott a hmvásárhelyi tanácsnál a RÁkóczi-kép megfestésére.

Kiss L.:Vás.müv. 198.o.

H. D. K.

HEGEDŰS László festő

Syn. Vápnalota Kápolna oltárkép:
Szűz Mária

Ybl Buda 264, l. 276. 1.

Hegedüs László

Figurális szinvázlat egy plakáthoz, gouache

Szent-György-Chéh XLVI. művészeti aukciója. A Gyüjtő. X. évf. 2.sz. 3 l.

652

= kunúr alatt

a barokkorban átépitve, XIV. századi

s templom barokk hajóval, keskenyebb,
ával záruló, támpilléres gotikus szen-
i oldalán, a ferencrendi templomokra
rendezés szerint, a szentély és a hajó
felső emeletei barokk izlésüek. Homlok-
zerü falsiku, háromszögü oromzattal
en főbejárat, barokk kőkerettel, fe-
jobbra és balra egy-egy üres szobor-
lán négy nagy ablak és egy előcsarnokos
en csucsives, befalazott déli és három
éllet, mérmü nélkül.
gutóbbi restaurálásakor a külső va-
A telehézagolt falazat kisméretü vegyes
sak a gotikus ablakkeretek és támpillé-
zabályosabban faragott kövekből. Vi-
y belül, mint a tetőtérből látható.

Hegedüs László
Szérüs kertben
Magányos hid

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiáll. 1900.
87 l.

Hegedüs László
Madonna

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiáll. 1900.
8o 1.

Hegedüs László
Kanász, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 19o7. márc.
lo l.

Hegedüs László
Lámpa mellett, olaj

Szegedi Képzőműv. Egyesület kiáll. 1907. márc.

lo 1.

M.D.K.

Hegedüs László

"A mezőn " Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása. 1912.

M.D.K.

Hegedüs László

"Mátyás Bécs előtt" Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása. 1912.

M.D.K.

Hegedüs László

"Ave Mária " Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása. 1912.

M.D.K.

Hegedüs László

"Első család " Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása. 1912.

M.D.K.

Hegedüs László.

"Vérszerződés " Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása. 1912.

M.D.K.

Hegedüs László

"Krisztus siratás" Rep.Állami tulajdon.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása. 1912.

MDK

Hegedüs László festőm.

Gentgon: A magy.festőmüv.tört. A Szépmüv. könyve, Bp. 1940. 994. 1.

MDK

Hegedüs László

Velencei Biennale, 193o.

156 l.

MDK

Hegedüs László

4 képe van a szentesi Csongrád vármegyei Muzeumban.

Nagy Imre: Magyar Szentes. Magyar Városok Monográfiája. III.Bp. 1928, 23o l.

MDK

Hegedüs László

Krisztus, festm.

Biró J: A marosvásárhelyi képtár. Magy. Müvészet, 1937. 177-78 l.

MDK

Hegedüs László

megbizás oltárképre

Budavári Szt.Zsigmond kápolna oltárképei.

Milesarnok, 11.sz. 1900, márc. 18.

144 l.

MDK

Hegedüs
Rabiga, festm.

Könyves Kálmán kiváló mülapok jegyzéke. Bp. é.n.
58 l. kép.

Hegedüs László

Uj művészeti társulat alakult "Belvedere" Művészeti Társaság néven,-adja hirül a lap Művészet c. rovata.
Az első kiállitáson szerepelnek több igen jó festménnyel az itt felsoroltak:
Telepy Károly, Mihalik Dániel, Hegedüs László, Zemplényi Tivadar, Pataky László és Grimm művészek.

A HÉT, Bp. 1921. május 1.
XXXII. évf. 12. sz. 2o7. lap.

Hegedüs László

"Patrona Hungariae" A Szüzanya a gyermek Jézussal. Lotz Károly festménye

---

Oltárkép: "Szent István" c. képen a térdeplő Szent István előtt a korona a kettős kereszttel, fölötte Szüz Mária a gyermek Jézussal. Hegedüs László festménye.

Repr.-ók.

ÉLET, Bp. 191o. aug. 14. II. évf. 33. sz. 193, 195. lapokon.

Hegedüs László

"Herkules a válaszuton" c. képével "mondani akart valamit.-irja L.:"A téli tárlat" cimmel. Herkules két szép meztelen asszonytest között választ. Az egyik szemben áll a nézővel, a másik hátat fordit neki.„A két szép asszonytestet szépen festette meg a müvész." De Herkulas nem tud választani,„igy mindkettőt választja, azért Herkules"-fejezi a kritikus és megemliti "Rabiga" c. képét.

A HÉT, Bp. 19o1. nov. 24. XII. évf. 47. sz. 782-783. lap.

MDK

Hegedüs László

A király a Mücsarnokban. Vasárnapi Ujság 19ol. 18. sz. 296.l.

MDK

Hegedüs László

Ave Maria, of.

Gyermek, kutyával, of.

KMT. 1907/8. téli kiáll. kat. 31.l.

Hegedüs László MDK

Szent Imre herceg Pannonhalmám, olf.vázlat

Műcsarnok 1897. tavaszi nemzetk. kiáll.

MDK

Hegedűs László

A Műcsarnok 1909 évi tárlatán a királyi magánpénztár megvásárolta Levélirás közben, c.olajf.-t.

Cikk: Vásárlások az orsz.nagy.képzőm. társ.kiáll.-ból.

Szm KT 50-135. 1.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Liliomok között. 1898. - A Mübarátok Köre
által alapitott 1500 ft.-os ösztöndij nyertese.

Mücs. -OMKT Tavaszi kiállitás.1900. Kat. 14.1.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Festett még több akt, genre és tájképet.
Legutolsó éveiben szobrászattal is foglalkozott,
mely müvei eddig csak a római kiállitáson szerepeltek
és itthon most/1912/ kerülnek elöször kiállitásra.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912.márc. Kat.
Az Akv. - és Paszt.festök és a Graf. Egy. -nek kollekció
ból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Hegedüs László és Tuli Ödön barátaim.
Kat.
Az Alv. - és Papsz.festők és a Grafi. Kav. -nok Kollektív
Ból rendezett kiállítás.

HEGEDÜS LÁSZLÓ, grafikus

Az Osztrák-Magyar Bank 1902. jan. 2-i keltezésü 100 Koronás bankjegyét tervezte. Két esetben történt meg, hogy nem osztrák grafikus terveit fogadták el. Ezek egyike Hegedüsé, a másik Josef Führich csch gerafikusé. 61. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Magyar és Osztrák bankjegytervezők 61. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXIV-LXV. évf. 1965-1966. Akad. Kiadó. Bpest. 1966

Hegedüs László

O.D. /Orbán Dezső/ "Hegedüs László müvészi hagyatéka" cimmel beszámol a korán elhunyt müvésznek a Mücsarnokban rendezett kiállitásáról. Külön kiemeli "Pestis" c. festményét, de ezen felül valamennyi alkotásáról a legnagyobb elismeréssel ir.
"Krisztus siratása",
"Szent György oltárkép"
"Krisztus a keresztfán"
"Utolsó itélet után" c. képeket hozza a lap. Repr.-ók.

ÉLET, Bp. 1912. március 24. IV. évf. 12. sz 364-367. lap.

Hegedüs László

A "Képek" c. rovatban a negyvenegy évesen elhunyt müvészről közölt nekrológ ismerteti müvészi pályafutását. Pállik Béla fedezte fel, ő volt első tanitómestere. Szentesről jött Bpestre, majd Párisba megy, s a Julian Akadémián tanul tovább. Jean Paul Laurens legkiválóbb tanitványa. Majdnem minden évben rendez igen sikeres kiállitásokat, számos dijjal és kitüntetéssel jutalmazták. Tájképeket is festett, de inkább az akt, az emberi test érdekli, s "ez vitte a figurális kompoziciók felé" mint a cikk megjegyzi. "A halál" c. falfestményt és "A viszontlátás" c. képét hozza a lap. Repr.-ók.
ÉLET, Bp. 1911.juli.16. III.évf.29.sz.
857-860. lap.

Hegedüs László

Az elhunyt művész alkotásainak bemutatásával kapcsolatban Jean Preux: "Műcsarnok" cimmel emlékezik "a hatalmas talentummal" megáldott Hegedüs Lászlóról. Minden alkotása bátor, nagyszabásu, féktelen erőt sugároz. Nagy dolgokra hivatott művész volt, akinek életműve előtt azt érezni, hogy az„ő világában még semmi sincs befejezve. A látszólagos befejezettség is ugy hat, mint a jövendő nagy dolgok igérete."

A HÉT, Bp. 1912. márc. 17. XXIII. évf. 11. sz. 174-175. lap.

M.D.K.

Hegedüs László festőművész

Szentesen született 1870-ben. Iskoláit ott és Hodmezővásárhelyen végezte. Első mestere Bernátsky apátplebános volt. Innen Tatára került ahol Pállik Béla festőművész mellett dolgozott, igy Esterházy gr. szinl házának freskóit együtt készitették. 1890-ben Münchenbe ment, Schmidthez és Hollósyhoz járt tanulni. 1892-ben Bécsbe és innen jött haza. Itthon Bende nyitrai püspök pályázatán I. és II. dijat nyerte "Szt Imre herceg" és a "Szt. Család". c. kompoziciójával. 1895-ben Párisba megy Jean Paul Laurens tanitványa. 1896-ban elnyeri a főváros 8000 koronás pályázati diját "Szenvedők"c. festményével. 1898-tól három évig Benczur iskolán tanul innen meghivák az Orsz. Magyar Képzőművészeti Főiskola tanárának. 1898-ban

M.D.K.

Mübarátok dijat nyeri el "Liliomok közt" c.képével. 1900-ban Párizsban ezüst érmet nyer "Káin és Ábel" c.kompoziciója. A bécsi bankjegy pályázaton I.és II dijat kap. 1902-ben I.és II.dij a bécsi bankjegy pályázaton. Utolsó éveiben szobrászattal is foglalkozott. 1911-ben halt meg Budapest.

Hegedüs László és Tull Odön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása. 1912.
3.oldal.

Hegedüs László

Gyalus László épitész tervei szerint az 19ol-ben negkezdett és 1903.-ban befejezett Szolnoki Müvésztelep történetéről, lakóiról ir Kovács Dezső: "A Szolnoki Müvésztelep jubileuma" cimmel. A müvésztelep tiz éves fennállása alkalmából a "Szolnoki Müvészeti Egyesület" nagyszabásu ünnepség keretében 12 termet betöltő, retrospektiv kiállitást rendezett. A cikkiró ezután elmondja, hogy a müvésztelep valóságos fogalommá vált a tiz év alatt, s rávilágit arra is, hogy miért nevezték el "magyar Barbizon"-nak, majd felsorolja az első lakókat: Bihari Sándor, Deák-Ébner, Fényes Adolf, Hegedüs László, Jávor Pál, Mihalik D., Olgyay Ferenc, Perlmutter, Pettenkoffen, Pongrácz Károly, Szlányi, Zombory s a később odakerült fiatalok: Kléh, Koszkol Jenő, Vidovszky Béla.
KKKST ÉLET, Bp. 1913. juni.8.V.évf.23.sz.724-726. lap.

M.D.K.

Hegedüs László

" Hercules a válaszuton " Repr.Magántulajdon.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása.1912.

M.D.K.

Hegedüs László

"Egyenes uton " Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása. 1912.

M.D.K.

Hegedüs László

"Meduza " Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása 1912.

M.D.K.

Hegedüs László

"Debreceni kondás " Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti Társulat kiadása.1912.

M.D.K.

Hegedüs László

"Krisztus feltámasztja Lázárt" Repr.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása.
1912.március.

M.D.K.

Hegedüs László

"Emmanus felé" Repr. dr.Vámossy Zoltán tulaj

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása.
1912.Március.

M.D.K.

Hegedüs László festőművész

"Imádkozó asszonyok " Repr. dr.Horváth Mihály tulajdona.

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása.
1912.március.

M.D.K.

Hegedüs László

"Dora "

Hegedüs László és Tull Ödön hagyatékából.
Orsz.Magy.Képzőművészeti társulat kiadása.1912.

Hegedüs László festőművész
~~Osztrák-~~Magyar ~~monarchia~~ művészet~~nek kiállítása~~ Oroszországban.
Mücsarnok, 1899, 4o5 l.

M. KIR. KÖZPONTI ILLETMÉNYHIVATAL.

Nyilvántartási szám: 938. Tárca: V

Az 1934. évi 2390/M. E. sz. rend

A fizető hivatal megnevezése: Műemlékek o

A fizető hivatal pontos cime: Bpest, IV.

Nagy Zoltán,

aki az előirt fogadalmat 1935 év március hó 2

~~állását 193 . év hó~~

jától kezdve 1935 év március hó végéig

hat (=26) pengő

kezdve további intézkedésig előzetesen fizetendő dijazás

A szabályszerű betegségi járulék 50%-a, to

zettet terheli. A levonás hivatalból történik.

A fizetendő betegségi járulék 50%-át a mun

fizetendő betegségi járulék fejében 193 . év

végéig járó P f.-t és 193 . év

f.-t egyidejüleg kiutalok.

Budapest, 1935 év április

Feljegyeztetett a bejelentést jelentő lapon, a

a számfejtési lapon. A klisé elkészittetett.

Budapest, 193 . év

M. kir. állami nyomda. Budapest, 1934. —4170.

Hegedüs László szobrász
Madonna. Olajfestmény.
A Szegedi-városi muzeum festményeinek és szobrainak jegyzéke.

16838/916 szám.

eln.

:/:

3

A Müemlékek Országos Bizottságának folyó évi 143/eln.szám alatt kelt leiratom kapcsolatában s az abban foglaltakra való utalással, szives véleménynyilvánitás végett idemellékelten, visszakérőleg leküldöm.

Budapest, 1917. évi január hó 22.

A miniszter rendeletéből:

Hegedüs László
Rábiga.
Szeged városi muzeum festményeinek
és szobrainak jegyzéke

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
68 1917. szám
Érk.: 917. év jan. hó 27-n.

VALLÁS ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI
M. KIR. MINISTER

228/917 szám.
---
eln.

:/:
3

A Müemlékek Országos Bizottságának folyó évi 143/eln.szám alatt kelt leiratom kapcsolatában s az abban foglaltakra való utalással, szives véleménynyilvánitás végett idemellékelten visszakérőleg, leküldöm.

Budapest 1917 évi január hó 22

Hegedüs Lánló festő M.D.U.

A budai vár Zsigmond kápolnáj
jában festett képeket.

Chateau Royal à Budapest. Bp. é.n. 6

Hegedüs László, Szentes 187o-Bp.1911.

Csárdai jelenet, olaj

MDK

Hegedüs László, Szentes 1870-Bp.1911.

Rabiga, olaj

Arad város nyilv. képtárában elhelyezett festmények
és rajzok jegyzéke. 19 l.

Fegedüs László
festő

M.D.K.

Petőfi költeményeinek illusztrátora

Nagy Lajos: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 154 l.

Hegedüs László

Lovashuszárokat ábrázoló képen kis parasztgyerek magyaráz. A festmény cime: "Útbaigazitás".
Repr.

Otthon, Bp. 19o2. junius hó
9. lap

MDK

Hegedüs László

Liliomok között, of.

Madonna, of.

KMT 1898-99. téli kiáll.

23.l

MNK

Hegedüs László
festő

Terrakottáit ismerteti Divald Kornél

÷ A Magyar Iparművészet

Grafikai Szemle 1912 évf 4 sz 151

M.D.K.

Hegedüs László /1870-1911/

119. 1849. Vázlat. Olajf. cca. 120x180
120. Oltárkép. Olajf. 300x200
121. Női akt. Olajf. vászon.

Elvesztek. / A 119. és a 120. mü Budai királyi palotából, a 121. mü Szolnok váraosa./

Háborus mütárgyveszteség-Jegyzékek. V. füzet. 8. l.
MUMOK. Bp. 1952.

M.D.K.

Hegedüs László

Festőművész .Tanulmány ahhz a rajzhoz, mellyel 1901-ben 100 koronás pályázatot nyert. Fotó felv.

Népakarat. 1957. máj.31. 3.old. 125.szám.

M.D.K.

Hegedüs László /1870-1911/

211. Kain és Ábel. Olajf. 110 x 110.5, vászon.
212. Krisztus siratása. Olajf. 192 x 214.5, vászon.
213. Mátyás király Bécs előtt. Vizf. 90.5x119.5, papir.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 24. l.

M.D.K.

Hegedüs László /1870-1911/

296. Gyümölcsöskertben. Olajf. 51x24.5 vászon.
297. Krisztus sirbatétele. Olajf. 146y177 vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 20. l.

MDK

Hegedüs László, 187o-1911

Mise után

Ernst Muz. 34. aukc. 1927.

18.1.

Hegedüs László festő.

187o.Szentes.

Páris.

Mücsarnok 1898.21.sz.195-198 l.

MDK

Hegedüs László, 187o-1911.

Tájkép

Uivakodó gyermekek

Ernst Muz. 15. aukc. 1921. 19 1.

MDK

Hegedüs László

Önarckép, graf.

Az önarckép. Alkotás Müvészház, 1923. márc.
21 l.

Hegedüs László festő.

Liliomok közt. Olajf.

Mücsarnok 1998. 21.sz.195-198 l.

MDK

Hegedüs László, Hmvhely 187o-1911. Bp.

Miska kanász

Az Egri Kaszinó kiáll kat. Eger, 1924.aug.

9. 1.

Hegedüs László MDK

Kettős arckép, olf.

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

MDK

Hegedüs László, festöm.

a régi, nagy mesterek közül.

Történelmi tárgyu képe is szerepelt.

Egyházmüvészei kiállitások.-
Mücs.-Szent Imre-kiállitás.
Képzömüvészet. 1930.32.sz. 167.1.

MDK

Hegedüs László

Aradi Edvi Illés Jenő. Szinházi Élet 1924. 26.sz. 37.l.

MDK

Hegedüs László

Műveivel szerepelt a Spiritualis művészek kiállitásan.

Siklóssy László: A Spirituális művészek kiállitása a Nemzeti Szalonban.

Pesti Hirlap,1944.ápr.28. 5.l.

MDK

Hegedűs László

Illusztráció Kisfaludy K. műveihez. Remekírók Képes Könyvtárából. Gouache.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. 50.l.

MDK

Hegedüs László, festöm.

a legjobb magyar rajzolók egyike.
Az Ip.Müv. Társulat diplomájának bájos nőalakjával s a százkoronás bankjegytanulmányaival tesz bizonyságot müvészetének erejéről és biztosságáról.

A Nemzeti Szalon uj tárlatából.

Vas. Ujs. 2e.sz. 1903 5e.évf. 220 l.

MDK

Hegedüs László

Kain és Ábel, o.

Krisztus siratása, o.

Mátyás király Bécs előtt, vf.

Szépmüv.Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952.

MEK

Hegedüs László, festöm.

vázlatának itélték oda az elsö dij után következö jutalmat. /Az elsö dijat nem adták ki. A pályázatot ujra hirdetik./

Mücsarnok a pályamüveket kiállitotta.
Pályamüvek Budavár 1849-iki bevételéröl.
Vasárnapi Ujs. 1904. 51évf.50.pszám. 853.1.

MDK

Hegedűs László

Illusztráció Kisfaludy K. munkáihoz, Remekírók Képes Könyvtárából. Gouache.

Illusztráció Kisfaludy K. műveihez. Remekírók Képes Könyvtárából Gouache.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. 50.l.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Fiumei bárkák. Olf.
Megváltó. Olf.

OMKT-Vándorkiállitások 1910.szept.8.-dec.27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat. 78.l.

Hegedüs László MDK

festő

Bálin Aladár: Hegedüs - Tull hagyatéki kiállitása. Nyugat 1912. márc. 16.

Hegedüs László MDK

festő

Elek Artur: A Mücsarnok négyes kiállitása I.
Az Ujság 1912. márc. 9.

Hegedüs László MDK

festő

/vd./: Hegedüs és Tull
Népszava 1912. márc. 2o.

Hegedüs László MDK

1911.jul.7-én meghalt

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

Hegedüs Lászó MDK

rendes tanár, 1903.

Képzőm.Főisk.Évk.1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

Hegedüs László MDK

az alakrajz r. tanára,1903.

Képzőm.Isk.Évk.1921-22, 22-23, 23224, 24-25.
Bp. 1926.

Hegedüs László MDK

festő

Magyar festők Spanyolországban.
Vas. Ujs. 1899. 473.o.

Hegedüs László MDK

festő

T.Gy.: Két müvész hagyatéka. Magyar Hirlap 1912. márc. 9.

Hegedüs László, festöm. MDK

A Székesfövárc által kiirt "Budavár bevétele" megfestésére kiirt pályázatra 11. pályámü érkezett be. Az 5ccc koronás I.dijat nem adták ki.

A II. 3ccc koronás pályadijat Hegedüs, László kapta.

Kitüntetések.
Müvészet.1904. 339.1.

MDK

Hegedüs László, festöm.

öt pályázó közül erre az évre esedékes
Nadányiné-féle ösztöndijat a Társulat H.L.-nak
A Benczur-féle mesteriskola tagjának itélte oda.

A Nadányiné-féle ösztöndij nyertese.
" Mücsarnok" 1898. máj.15. 23.l.

M.D.K.

Hegedüs László

A lap "Irodalom" c. rovata közli, hogy megindult a "Remekirók Képes Könyvtára" s felsorolja azokat a müvészeket, akik a köteteket illusztráltá Közöttük szerepel a müvész is.

Magyar Salon, Bp. 1902. jan. hó, XXXVI. kötet 406-409. lap

MDK

Hegedüs László

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat választmányának művésztagjai 1909-ben.

MDK

Hegedüs László

Az Iparmüvészeti Társulat nagydijának oklevelére kitüzött pályázaton az I. és II. dijat nyerte el.

Müvészet 1902. 7o.l.

MDK

/ Hegedüs László

A magy. iparmüvészek törzskönyve. Magyar Iparmüvészet, 1903. 46-47 l.

MDK

9 darab Hermann. Szinházi Élet.

1) Hegedűs László

festő

1870-1911. Külföldi tanulmányút után a Benczúr-iskola tagja lesz. Rómában volt hosszabb ideig. Vallásos festményei. Történelmi festményei / „Pusztaszeri vérszerződés", szabadságharc-témái.../ Szolnokon A magyarországi műv. tört. I. 466 Corvina 1971.

2) Hegedűs László
festő

is jelt „Hazafelé" c. műve.

„Rabiga" c. műve jelképes alkotói.

A magyarországi műv. tört. I.
Corvina 1971. 466. old.

Hegedüs László MDK

festő

Tavaszi külön-kiállitások.
Müvészet 1911. 386.o.

Hegedüs László MDK

festő

Külföldi krónika.
Lendvai Károly: A római nemzetközi mükiállitás.
Müvészet 1905. 131.o.

MDK

Hegedüs László

Pályabiróságok ülései.
Műcsarnok 1900. 48.o.

Hegedüs László

MDK

Hegedüs László nejével. repr.

Négyes kiállitás a Mücsarnokban.
Vasárnapi Ujság 1912. 2o9-211.o.

Hegedüs Lészló MDK

Dóra szobor repr.

Négyes kiállitás a Mücsarnokban.
Vasárnapi Ujság 1912. 2o9-211.o.

Hegedüs László

MDK

Emaus felé repr.

Négyes kiállitás a Mücsarnokban.
Vasárnapi Ujság 1912. 209-211.o.

Hegedüs László MDK

festő 19o4-19o5. római ösztöndijat kapott

Az Orsz. Magy. kir. Mintarajzikola és rajztanárképző értesitője az 19o3.-19o4. tanévből. Bp. 19o4.

Hegedüs László MDK

Vérszerződés repr.

Négyes kiállitás a Mücsarnokban.

Vasárnapi Ujság 1912. 209-211.o.

Hegedüs László MDK

A római Borghese-parkból. repr.

Négyes kiállitás a Mücsarnokban.

Vasárnapi Ujság 1912. 209-211.o.

Hegedüs László MDK

Tanulmány repr.

Négyes kiállitás a Miesarnokban.

Vasárnapi Ujság 1912. 209-211.c.

Hegedüs Lárló

A Mühbarátok Köre 1500 frim-os
intrindiját ugyanis el 1899-ben

1900 jan 18-án a lapok megírják,
h. elnyerte az Ipofi-féle 2000 Koro-
nás díjat. Kain és Ábel-c. zépé-
vel.

Kis lajos,
Vasárhelyi művészélet, Bp. 1957. 79 l.

KDK

Hegedüs László, festöm.

Falu végén./Tavasz/. Olf.

KNTárs.-1899-1900. Téli Kiáll. Kat. 26.1.

Hegedüs László MDK

Fiumei bárkák, olf.

Megváltó, olf.

Mücsarnok 1910. Vándorkiállitás

M.D.K.

Hegedüs László

Müveit kiemeli a kritika a Solymosi Képszalon kiállitásáról.

Szinház és Divat, Bp. 1922. ápr. 13. VII. évf. 16. sz. 23. lap

Hegedüs László MDK

Nemesitett galagonya, olf.

Mücsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

Hegedüs László

Bem Szászvárosnál, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

MDK

Hegedüs László festöm.

Kain és Ábel. 1900. - Ipolyi Arnold-féle 2000 koronás történelmi dij nyertese.

Mücs. -OMKT Tavaszi kiállitás. 1900. Kat. 14.1.

Hegedüs László, festöm.

Emaus felé. Olf.
Szt.György oltárkép. "
Krisztus feltámasztja Lázárt.
Kain és Abel. Olf. Szépm.Muz. tul.
Budavár bevétele. A szkfv. dij. nyertese.
Krisztus feltámasztja Lázárt. Olf.

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.-a 1912. márc. Kat. 7.l.
Akv. - és Paszt.festök Egyes és Grafikusok Egyes. kollecióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festöm.

	Levéli rásközben.	Olf.
	Öfelsége a király tul.	
	Imádkozó asszonyok.	"
	Hazafelé	"
	Petöfi-Otthon.	"
5.	Bem Szászvárosnál.	"

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.-a. 1912. márc. Kat. 7.1.
Akv. - és Paszt.festök Egyes és Grafikusok Egyes. kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Herkules a válaszuton. Olf.
Hunyadi László lefejeztetése. "
Fekvő akt. "
288-31e-ig. Égetett fekete agyatárgyak.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll 1912.márc. Kat. 21.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs.László, festőm.

311-326-ig égetett fekete agyagtárgyak.

Varróleány. Olf.

328-657-ig rajzok,vázlatok

Női akt. Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 22.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiállitás.

Hegedüs László, festőm.

Madonna.	Akvarell.
Vendégfogadás. Az özv. tul.	Cer. rajz.
Szt.István oltárkép.	Akvarell.

Mücs-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912.márc. Kat.19.l.
Akv.- és Pasztlfestők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollek
cióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Tanulmányfej.		Olf.
Arckép.	Telcs Edéné tul.	"
Fehér rózsák.		"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. -
1912.márc. Kat. 9.l.
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf. Egyesületének kol-
lekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Késö öszel.	Olf.
Szt.Antal.	"
Esö után.	"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. - 1912.márc. Kat. 9.l.
Akv.- és Pasz.t.festök Egyes. és Graf. Egyesületének kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Menyecske.	Olf.
Versenypálya.	"
Lovag.	"

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 9.l.
Akv. festők Egyes. és Paszt.fest. és a Graf. Egyes.-ne
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Mária. Olf.

Tájkép bárányokkal. A művész 14 éves kori műve.

Anya gyermekével Olf. Az özvegy tulajdona.
" " " "

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 9.l.
Akv. festők Egyes. és Paszt.fest. és a Graf. Egyes.-n
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

75. Bem Szászvárosnál. Olf.

Templomi jelenet. Olf.
Telcs Edéné tul.
Ponte Vecchio Firenzében. Olajvázlat.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.-
1912. márc. Kat. 11.1.

Akvárellfestök - és Paszt.festök Egyes. és a Graf.-k
sületének kollekcióiból rénd. kiáll.

Hegedüs László, festőm.

78. Tájkép. Olf.

Hegyesvidék. Olf.

80. Egyenes uton. Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll
1912. május Kat.lá.l.

Akv.- és Pasztf.festők Egyes. - és Graf. Egyesületének
kollekcióiból rendezett kiállitás.

Hegedüs László, festőm.

Arcképtanulmány.	Olf.
82. Szálla alá poklokra.	Olajvázlat.
Dante és Beatrice.	Olf.

Műcs.-OMKT 1912. mávy — Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll. Kat. lá. l.

Akv.- és Pasz t. festők Egyes. - és Graf. Egyesületének kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

	Parasztágyra.	Olf.
	Liliomok között.	"
86.	Szálla alá poklokra.	" -vázlat.

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiál
1912. május Kat.lá.l.

Akv.- és Paszt.festők Egyes. - és Graf. Egyesületének kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Féltékenység. Olf.
Szt.István-oltárkép. "
Az özvegy tulajdona.

Mücs.-OMKT Hegedüs László,/festöm/ és Tull Ödön hagyatéki kiállitás. 1912.márc. Kat. 11.l.
Akv.- és Paszt.festök Ebyes. és Graf. Egyesületének kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Misticus Madonna.	Olf.
Szt.György vitéz.	"
	Az özvegy tulajdona.

Műcs.-OMKT Hegedüs László,/festőm/ és Tull Ödön hagyatéki kiállitás. 1912.márc. Kat. 11.l.
Akv.- és Paszt.festők Ebyes. és Graf. Egyesületének kollektóiból rendezett kiáll.

MNK

Hegedüs László, festőm.

Összel.	Olf.
Krisztus a keresztfán.	Olf. Azzözvegy tul.
Buzavirágok.	Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László /festőm./ és Tull Ödön hagyatéki kiállitása. 1912.márc. Kat. 12.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf. Egyesületének kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Pölöskei utca. Olf.

A pásztorok imádják Jézust. Olf.

Crimson rózsák. "

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.-a. 1912. márc. Kat. 12.1.
Akv. XXXXXX- és Paszt. Festök Egyes.-nek és a Graf.-k. Egyes. kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Reprodukciók:

259. Mátyás Bécs elött.
270. Dóra. Gipsz-szobor.
282. Elsö család. Festm.
283. Ave Maria. "
284. A mezőn.

Mücs-OMKT: Hegedüs L.és Tull Ö. hagyat.kiáll.
és
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és,Graf. Egyes. -nek
lekvióiból rendezett kiáll. 1912.márc. Kat.

Hegedüs László, festöm.

Nyár elején.		Olf.
Tavasszal.		"
Dóra.	Az özvegy tul.	"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.-a 1912.márc. Kat. 12.l.
Akv.XXXXXK- és Paszt.Festök Egyes.-nek és a Graf.-k Egye kollekciójából rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Kislány a kertben.	Olf.
Kert végében.	"
Szt Család.	"

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. 9.l.
Akv. festők Egyes. és Paszt.fest. és a Graf. Egyes.-nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Egyenes uton.	Olf.
Fiatal nö.	"
Hercules a válaszuton.	"

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat kiál 1912. márc. Kat. 8.l.
Akv.- és Pasz.t.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kol lekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Paraszt család. Olf.

Biedermeier arckép. "

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat kiál 1912. márc. Kat. 8.l.
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf. Egyes.-nek kol lekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Krisztus siratása. Olf. Az állam tul.

Utolsó itélet után. Olf.

Medusa I. "

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat kiáll. 1912. márc. Kat. 8.l.
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiáll.

Hegedüs László festm.

A müvész és neje.	Olf.
Fürdés után.	Olf.
Vérszerzödés II.	Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.-1912.márc. 8.l.
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf.-ok Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László festőm.

Éva. Olf.

Pestis. Olf.

Részlet a római Borghese-parkból. Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912.márc. 8.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes. és Graf.-ok Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiáll.

Hegedüs László, festőm.

Biedermeier koncert.	Olf.
Trió.	"
Debreceni kondás.	"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912.márc. 8.1.
Akv.- és Pasztf.festők Egyes. és Graf.-ok Egyes. -nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Mihály gazda.	Ceruzarajz.
Kovács legény.	Tollrajz.
Önarckép.	Akvarell.

Műcs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912.márc. Kat. 13.l.
Akv.- és Pasztt.fest. Egyes. és Graf. Egyes. kollekcióiból rendezett kiállítás.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Festönö.	Ceruzarajz.
Salgó.	Olf.
Genius.	Ceruzarajz.

Mücs-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.
1912. márc. Kat. 13.l.
Alv. - és Paszt. fest. Egyes. és Graf. Egyes. -nek kol.
lekciójából rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festm.

Sztancsófalvai templom.		Akvarell.
A müvész neje.		Ceruzarajz.
	Az özvegy tulajdona.	
Zsur-meghivó.	" " "	Akvarell.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll. 1912. márc. Kat. 13.1.

Akv. - és Pasztv. fest. Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Kerités tanulmány.	Olf.
Tanulmány.	Olajvázlat.
Beteg gyermek.	Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.-a.
1912.márc. Kat. 12.1.
Akv.[illegible]- és Paszt.Festök Egyes.-nek és a Graf.-k Egyes
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Tanulmányfő. Olf.

Jézuska angyalkákkal. " Az özvegy tul.

105. Mária. /35. képnek is ez a cime./ Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll. 1912.márc. Kat. 12.l.
Akv.- és Paszt.fest. Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekciós kiállitása.

Hegedüs László, festöm.

Tanulmányfö.	Olf.
Csendélet.	Olf.
Kertben.	Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll. 1912.márc. Kat. 12.l.
Akv.- és Paszt.fest. Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekciós kiállítása.

MDK

Hegedüs László festőm.

Bazsarózsák. Olf.

Női akt. Olf.

Dóra. 111. sz. /99.sz. is ./ "
Az özvegy tulajdona.

Feketeruhás madonna. Olf.

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll. 1912.márc. Kat. 12.l.
Akv.- és Pasztf.est. Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekciós kiállítása.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Utcarészlet.	Olf.
Részlat a budai hegyekből.	"
Az özvegy tul.	
Várromok.	Akv.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll. 1912. márc. Kat. 13.1.

Akv. - és Pastt. fest. Egyes. és Graf. Egyes. -nek kollekcióiból rend. kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Ha majd minden rabszolganép ..... Olf.
Az özvegy tulajdona.
Porto d'Anzioi kikötö. Olajvázlat.
Az özvegy tulajdona.
Vérszerzödés. Olf.

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.-
1912. márc. Kat. 11.1.

Akvárellfestök - és Pasztellfestök Egyes. és a Graf.-k H
Sületének kollekcióiból rend. kiáll.

Hegedüs László, festőm.

Szalmakazlak télen. Olf.

70. Tájkép. "

Rabiga. Olajvázlat. Az özvegy tulajdona.

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat. kiáll.-
1912. márc. Kat. 11.l.

Akvárellfestők - és Pasztellfestők Egyes. és a Graf.-k Egy
sületének kollekcióiból rend. kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Duett. Olf.

Három király oltárkép vázlat. "

Tavaszi rét. "

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. lc.l.
Akv.- és Paszt.festök Egyes.-nek és a Graf. Egyes.-nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

Hegedüs László, festőm.

Lencsési részlet.	Olf.
Részlet a budai hegyekből.	"
Kertrészlet.	"
Istálló-épület.	"

Műcs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912. márc. Kat. lo.l.
Akv.- és Paszt.festők Egyes.-nek és a Graf. Egyes. -nek kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.

A müvész neje.	Olf. Az özvegy tul.
Önarckép kalappal.	" " " "
Naplemente.	"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll
1912. márc. Kat. lo.l.
Akv.- és Paszt.festökEgyes.-nek és a Graf. Egyes. -nek
kollekcióiból rendezett kiáll.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Télen. Olf.

Tanulmányfő. "

Dr. E. Gy.-né urnő arcképe. "

Műcs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912.márc. Kat. lo.l.
Akv.- és Pasz.t.festők Egyes. és a Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Biedermeier-Társaság.	Olajvázlat.
Krisztus siratása. A római dij nyertese.	Olf.
Mária Jézuskával.	Olf.

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912.márc. Kat. lo.l.
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és a Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Plain air-fej.	Olf.
A müvész önarcképe.	"
Tavaszi hangulat.	"

Mücs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.
1912.márc. Kat. 10.1.
Akv.- és Paszt.festökEgyes. és a Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László, festöm.

Rabiga vázlata II.	Olf.
Boszorkány.	"
Ha majd minden rabszolga nép...	"

Mücs.-OMKT Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll. 1912.márc. Kat. 9.1.
Akv.- és Paszt.festök Egyes. és Graf. Egyesületének kollekcióiból remlezett kiáll.

Hegedüs László, festőm.

Megváltó	Olf.
Szt.Antal kisértése.	"
Rabiga. Az állam tul.	"
Krisztus a keresztfán.I.	"

Műcs.-OMKT. Hegedüs László és Tull Ödön hagyat.kiáll.-a. 1912. márc. Nat. 8.l.
Akv. - és Pasztf.festők Egyes és Grafikusok Egyes. Kollekcióiból rendezett kiállitás.

MDK

Hegedüs László festő

Fraknói Vilmos-féle római művészeti díj,
3ooo.-Korona

Művészet 19o4. 13o l.

MDK

Hegedüs László festő

Lendvai Károly: Római levél. Müvészet, 1905.
61-62 l.

MDK

Hegedüs László

Magyar művészek Oroszországban.
Műcsarnok, 1899. 26.sz. 405 l.

M. D. K.

HEGEDŰS László festő

Képzőművészeti Fiskolán tanár a há-
ború kitörésekor Svajcban rekedt (1914)

Réti István: A nagybányai művésztelep
Bp. 1954. 15. l.

MDK

Hegedüs László, 1870-1911

Árpád sírja, vf.

Vasárnap délután, of.

Árv.Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 2o l.

MDK

Hegedüs László

Herkules a választuton, of.

Akt kiáll. OMKT. Műcs. 1929. dec. 22. l.

MDK

Hegedüs László

Női akt

Akt kiáll. OMKT. Műcs. 1925. dec. 25. 1.

MDK

Hegedüs László

Az első család, of.

Akt kiáll. OMKT Műcs. 1925. dec. 29 l.

MDK

Hegedüs László, 187o-1911.

Római parkrészlet, of.

Toilette, of.

M. Studio 2. aükc. 1921. 12 l.

MDK

Hegedüs László, 1870-1911.

Gyászxoke Gyászban, of.

Kapisztrán János, of.

M. Studio 2. sükc. 1921. 12 l.

MDK

Hegedüs László

Arany "Toldi"-ja illusztrálásának terve.
Dalmübarátok 139.l.

Hegedüs László

Krisztus a kereszten

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállítás

Hegedüs László MDK

Krisztus siratása

Mücsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Hegedüs László

MDK

Krisztus

Szent György és a sárkány

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállítás

Hegedüs László MDK

Árpádházi szentek a Madonna előtt, vázlat

Mücsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Hegedüs László

Angyalok raja,

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállítás

Hegedüs László MDK

Krisztus siratása, repr.

Mücsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Hegedüs László MDK

Templomi hangulat, vizf.

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

Hegedüs László

1849.

Krisztus siratása, tanulmány

Ava Maria!

Mücsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállítás

Hegedűs 2 László fotótárlata

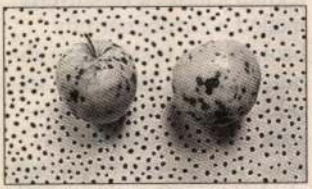

Hegedűs 2 László műveiből nyílt kiállítás a kecskeméti Magyar Fotográfiai Múzeumban. A tárlat, amelyet Esterházy Péter író nyitott meg, november 14-éig tekinthető meg. *(mh)*

A régi szeretette

Fülep Lajo

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

610

A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata »A rajzművészet mesterei« reprezentatív albuma után most egy más jellegű, de szintén sikerre számító művel gazdagítja a művészetkedvelők könyvtárát: Kiss Lajos professzor Vásárhelyi művészélet c. munkájával. Még a képzőművészet ismerői közül is sokat meglep az a gazdag és sokrétű művészélet, mely ebben a nagy parasztvárosban kibontakozott a századforduló után, a vidék kulturálódásának nem éppen kedvező időben. Kiss Lajos tudományos alapossággal és ugyanakkor rendkívül élvezetesen és szórakoztató olvasmány formájában mutatja be a város művészéletét és annak kiemelkedő alakjait. A könyvet számos fénykép és reprodukció egészíti ki. Közülük való képünk is, mely a város egyik »őstehetségének«, Hegedüs Lászlónak tanulmánya ahhoz a rajzhoz, mellyel 1901-ben elnyerte a 100 koronás rajzára kiírt pályázatot.

(b.)

NÉPAKARAT

Kint vagyunk a vásáron!
Vásároljon
TOTÓ—LOTTÓ
szelvényt
a vásári pavilonunkban.
SPORTFOGADÁSI
ÉS LOTTÓ IGAZGATÓSÁG

...lom, hogy a »nomen est omen« állítólagos igazsága szerint elinduljon nálunk ez a kedvesen, finoman megalkotott szovjet film a siker útján. Muzsikája (zenei témájú film, azért kezdem ezzel), forgatókönyve, felnőtt és gyermekszereplőinek játéka alapján — és egyáltalában — megérdemli.

Lehet, hogy nem vagyok eléggé tárgyilagos, hogy elnéző vagyok a film egy és más gyengéjével szemben, mert rendkívüli tehetségű gyerekekről, s ráadásul muzsikáról van szó? Lehet. Ilyesmi azonban általában csak olyankor fordul elő az emberrel, ha nemcsak van *mit* elnézni, hanem bőven van is *miért*. Az igazán művészi és emberi — amiben gazdag »A siker útján« — feledteti, hogy néhány mozzanatában sajnálatosan kioktató, okoskodó, amire sem felnőtt, sem gyereknézőnek nincs szüksége.

NÉPAKARAT

Hegedüs László K

amely a népet ünneplőbe öltözteti és a színpadon szerepelteti. A mi romantikus genrefestésünk színpadi egzotikumával egyforma az ő meghatón érzelgős festésének különössége.

A szó szoros értelmében vett etnografiai genre-festésnek művelője volt Valentini János. A cigányok kóbor világát festette. És megszólaltatta képeiben Lenau romantizmusát, Barabás Miklós festőiségét és Jankó János humorát. Sajátságos keverék. Amaz csupa hangulat, a másik csupa semleges tárgyilagosság, s a harmadik csupa föltételezettség. Hogy Valentini képein összeelegyedtek, mindegyik a másiknak rontott neki. És sajátságos szentimentalizmussá keverődtek. A képeinek festése is lágyan érzékeny volt, a konstatálás is érzelgősen meleg volt bennük. Csak a konturaik keményedtek meg a szabatos megállapításra való törekvéstől. A lokális színeket lágy átmenetek kötötték össze. A tegnapnak érdekes jelentkezése volt az ő festése az újabb festői törekvésekben. Párisi hatások őt is az újabbak közé vonzották, de meggyőződése a tegnapban gyökerezett. Emberfestésében pszikologiai jellemzésre törekedett, de ez a jellemzés előre megkonstruált volt. Van egész sor olyan írónk, aki ugyanolyan „föltételezett naturalista", amilyen Valentini volt. Nem azt ábrázolják, amit látnak, hanem úgy jellemeznek, ahogy az ábrázolt dolog, ember, jelenet a köztudatban él. S ezért többnyire nem is vizsgálódnak. Valentini a lelkiismeretes megfigyelők közé tartozott, hanem a megfigyelését a köztudat befolyásolta. A köztudatban élő cigány-romantikát és cigány-humort látta. A mindegyikünk cigányait, nem a saját magáét.

Pállik Béla a tárgyilagosságnak valóságos fanatikusa. A tájékkonstatálásból, az apriorisztikus tájékhangulat megszólaltatásából az állatfestésre tért át. Szabatossága szinte Dennerére emlékeztet, csakhogy a koloritja, természetesen, modernebb, erővel teljesebb, a müncheni festéktechnikán mélységessé töményedett. Nem csupán a konstatálás pontosságán, hanem a pontos kifejezés festőiségén is érzett öröm érezhető a képein. Az objektiv látásban való szuverén tökéletesség önérzetet ad neki és ez az önérzet felsőségesen nyilvánul festésében. Mintha mosolyogva lenézné a szubjektiv látást s mintha egyre azt magyarázná, hogy ez a látás nem művészi látás. S mintha azt akarná demonstrálni, hogy a festést mint „nehéz művészetet" kell megbecsülni. Rajza szabatos, gyakran energikus. A nagy mozgalmak megrögzítésében remekel. A részletek pontosságára ügyet vetvén, meg tudja szólaltatni a sokadalom mozgásának nagy ritmusát is.

Ugyancsak a müncheni festéktechnikán szűrődött le Kéméndy Jenő és Kardos Gyula színezése. És ugyancsak a szabatos tárgyilagosság öröme heviti őket. De a tónusok finom harmóniája, a kontrasztok előkelő játéka, a födőfestékek szabatos egymásrahatása, a gondos részletezésnek hangulatossággá válása az ő igazi örömük. A miniaturisták közül valók, de úgy érzik, hogy miniatür-képeiken a miniatürfestés alapkellékének, a szorgalomnak, nem szabad erőszakosan nyilvánulnia. És arra igyekeznek, hogy képeik pontossága és részletezésük magától értetődőnek lássék. A szorgalom veritéke helyett gondos előkelőség jellemzi képeiket. Kéméndy Jenő a miniatürfestés keretében valamelyes nagy szabásra törekszik. Rajzának ritmusa és kompoziciójának pátosza segíti bele ebbe a — kisméretű monumentalitásba. És ebben a kisméretűségben, abban a szabatos részletezésben, érdekesen nyilvánul dekorativ érzéke is. Patétikus dekoráció finom szelidültségben. Kardos Gyula inkább a humor, Kéméndy Jenő pedig a szatira művésze. Amannak konstatáló kedve mosolygós, ezé kritizáló. Amaz inkább ábrázol, ez inkább elbeszél. Mind a kettő kint Németországban érte el javasikerét, de idehaza is nagy becsületük van.

NAGY ZSIGMOND: BOLYGÓ TALIÁN

A KÖNYVES KÁLMÁN JOGOSÍTVÁNYA

FESTETTE HEGEDÜS LÁSZLÓ

RABIGA

Hegedüs László II.

Koll. Kiáll. az Alkotás Művészházban 1943.

Hegedüs László fiatal, útkereső festő, nagyon szép »önarcképe«, a többi képein sajátos kitisztult kifejezésmódig még el nem jutott tehetséges lélek vívódását érezzük. Egyes képein egészen homályossá, zürzavarossá lesz, elveszíti önmagát, de az utolsó képek világosabb színei, kompoziciójának erősödése, az önmagára találás bíztató jeleit mutatják.

Fehete Lajos dr.:
Új Kiállítóhelyiség.
Református Élet
1943. Jan. 30.

60.* *KRISZTUS ÉS A SAMÁRIAI ASSZONY* 1905. vászon, olaj 180×110 cm oltárkép a szentesi evangelikus templomban. (Egyik mellékletünk.)

— Festményeivel részt vesz az első magyarországi vándorkiállításon, Miska kanász c. művét Egerben vásárolják meg. A kassai Honvéd-szobor Bizottság tagjául választja.

61.* ILLUSZTRÁCIÓK CSÁNKI DEZSŐ: HŐDOLÁS ÁRPÁD EMLÉKÉNEK c. kötetéhez 1907. „Árpád és az Árpádok".

— A *Művészet* V. évfolyama közli Ipolyi-díjnyertes festményét, a VI. évfolyamban színes mümellékletként jelenik meg az nyét, „Imádkozó asszonyok". 1907.

62. ÁRPÁD PAJZSRA EMELÉSE (1907 e.) papír, vízfestmény 1150×690 mm („Hódolat Árpádnak") DDM. DF. 349. 1. 28. ltsz.

63. „ÁRPÁD VEZÉR PAJZSRA EMELÉSE" (1907 e.) papír, tus 310×230 mm DDM. II. 68. 37. 1. ltsz.

— Részt vett Hódmezővásárhely város II; Rákóczi Ferenc pályázatán.

64. II. RÁKÓCZI FERENC ÉS KÍSÉRETE (1907 e.) karton, vízfestmény 600×500 mm DDM. DF. 208. 32.2. ltsz.

65. BOCSKAY ISTVÁN (1907 k.) papír, vízfestmény 542×622 mm DDM. DF. 208—32/3. ltsz.

66. *KÁNAI MENNYEGZŐ* (1907 k.) vászon, olajvázlat 63×84 cm DDM. II. 1930/27. ltsz.

67. *VÁZLAT A VÉRSZERZŐDÉSHEZ* (1908 e.) vászon, olaj 64×117 cm KJM. 54. 72. 1. ltsz. (Egyik mellékletünk.)

68. *VÉRSZERZŐDÉS* (1908 k.) vászon, olaj 129×250 cm MNG. FK. 683. ltsz.

— A „Pusztaszeri vérszerződés" circa 8 méter széles kompozícióján 1908-ban sokáig dolgozott. (Sorsa ismeretlen.)

69. *BEM SZÁSZVÁROSNÁL* 1909. vászon, olaj 150×130 cm KJM. 54. 100. 1. ltsz.

70. *CSENDÉLET* 1909. vászon, olaj 36×44 cm DDM. II. 1950/23. (50. 36.)

— „Levélírás közben" c. festményét a király vette meg, „Lámpa mellett" c. alkotását pedig az olasz király vásárolta meg római kiállításán, Londonban pedig díszoklevelet kapott a „Rabiga", „Krisztus siratása" és „Kain és Ábel" c. képeiért.

71. JELMEZBÁL („József főherceg rokkoko-bálja a főherceg új palotájában január 22-én.") 1910. fényképalapra festett tempera 355×470 mm Főv. Képt. 5154. ltsz.

— A *Művészet* IX. évfolyama (Croniqueur—Lyka Károly) külön cikket szentel életművének, és közli egy kis fejlécét, négy grafikáját és hat festményét is.

— Részt vesz az egyházművészeti és a bibliai kiállításokon, munkái újra bejárják az országot az OMKT II. Vándorkiállításával. A Nemzeti Szalon 1910. évi szentesi tárlatán végre szülővárosában is bemutatkozhat. A város leendő múzeuma számára három képet vásárol tőle. A tárlaton szentesi tanítványa, Lakos János Pál is szerepel.

72.* KILENC TOLLRAJZA jelenik meg művészi levelezőlapokon.

73. *PESTIS* (1910 k.) vászon, olaj 196×201 cm MNG. 55. 750. ltsz.

— Hagyatéki tárlatát a szintén hirtelen meghalt Tull Ödönnel közösen a Műcsarnokban rendezik meg 1912-ben, április 1—20-ig. Nyolc teremben 658 db műtárgyat regisztrál az alkalmi fényképmellékletes katalógus. A festmények és grafikák mellett először tűnnek fel a szentesi fekete kerámiába formált kisplasztikái, növényi ornamentikás edényei, tálai. Művészi hagyatékáról minden számottevő szaklap megemlékezik.

— Özvegye, Király Ilona 1912. decemberében újabb hagyatéki kiállítást és vásárt rendez a család Alma utcai villájában.

— Divald Kornél először ír az Iparművészetben „Hegedűs László terrakottái"-ról (1912. 101)..

— A szolnoki művésztelep jubileumi kiállításán szerepelnek képei.

— Az első nemzetközi exlibris kiállításban szerepelnek munkái.

— „Krisztus siratása" c. képe 1918-ban a Nagyváradi Múzeum letétébe kerül.

— Özvegye 1918 januárjában is posthumus kiállítást rendez műtermében.

— Képei szerepelnek 1920-ban a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán, a „Belvedere" Művészeti Társaság posthumus tagjául választja, 1921-ben a Magyar Stúdió és a Benczúr Gyula emlékkiállításon képviseli a tanítványokat, „Miska kanász" c. képe 1924-ben Egerben feltűnik a Kaszinó tárlatán. Az 1925. évi „Aktkiállítás" három festményét mutatja be, az 1927. évi magyar táj- és életkép-kiállítás „A kertben" c. alkotását jegyzi.

— Az 1927-ben jubiláló szolnoki művésztelep ez alkalomra összegyűjti a képeit, de még a Műcsarnok téli tárlatán is fel-feltűnik néhány festménye.

— 1929-ben a Nemzeti Szalon 400. jubiláris tárlatán szerepel, a Műcsarnok őszi tárlatán két képével van jelen, de ezeket már közgyűjteményekből állítják ki. A Kis Szalon kiállításán (az Országos Tiszti Kantin épületében) félszáz grafikája, és vázlata megvásárolható.

— 1930-ban három festményével van jelen a „Szent Imre" emlékkiállításon, 1932-ben kettőt a főváros vásárol meg és állít ki.

— A Nemzeti Szalonban a szolnoki telep kiállításán „Krisztus siratása" c. képe van jelen 1936-ban.

— „Krisztus" c. festménye 1937-ben a Marosvásárhelyi Képtárba kerül.

— Heincz Katalin 1939/40-ben doktori disszertációja témájául választja Hegedűs László művészetét.

— A magyar közgyűjtemények háborús veszteségeinek listáján nyolc festménye szerepel, közülük az idők folyamán három megkerült. A New york-i magyar templom oltárképe tűzvész áldozata.

— Cs. Sebestyén Károly 1954-ben felfedezi a Néprajzi Múzeum rajzgyűjteményében lappangó grafikáit.

— 1959-ben két képe van jelen a Műcsarnok „Az Alföld a festészetben" c. kiállításán.

— Az ötvenes évek elején „Rabiga" c. képét a Főváros kiállítja, de csak címét tartja meg. Alkotójaként egy addig (és azóta is!) ismeretlen nagy orosz festőt tüntetnek föl. A család barátja az igazgatóságnál reklamál, mire deportálják.

— A szolnoki művésztelep fennállásának 75. évfordulóján, 1977-ben Egri Mária emlékezik meg az Élet és Tudomány 49. számában, melynek címlapja színes reprodukcióban közli a Rómában 1905-ben festett „Kettős önarckép"-et.

— 1987-ben, Hódmezővásárhelyen, az Alföldi Galéria állandó kiállításába három festménye, a Magyar Nemzeti Galéria átköltözése után a Budavári Palota „B" épületének állandó tárlatán „Káin és Ábel" c. festménye szerepel.

HEGEDŰS LÁSZLÓ római műtermében Amatőr-foto 1907

Rövidítések:

DDM	Debreceni Déri Múzeum.
Főv. Képt.	(BTM Kiscelli Múzeum)
HTJM	Hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum.
KJM	Koszta József Múzeum (Szentes)
KKJM	Kecskeméti Katona József Múzeum.
MNG	Magyar Nemzeti Galéria.
MNM. TK.	Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Képcsarnok.
Mt.	Magántulajdon
SZDJM	Szolnoki Damjanich János Múzeum.
SZMFM	Szegedi Móra Ferenc Múzeum.

F. k.: Dr. Vörös Gabriella Szegedi Nyomda 89-3708

KATALÓGUS

Hegedűs László (1870—1911) festőművész Emlékkiállításához Szentesen 1990

Krisztus és a samárjai asszony 1905
Oltárkép a szentesi evangelikus templomban

1. HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI VÁZLATKÖNYV 1886—87 1887 papír, ceruza 190×120 mm KJM. 85. 24. 1—42. ltsz. 42 db gyermekkori vonalas-tónusos vázlatrajz:
— Kalapos diák könyvekkel 1886. szeptember 10.
— Barikák (?)
— „Szent Péter" 1886. aug. 21.
— Lábfejtanulmány (belső) 1886. szeptember 25.
— Lábfejtanulmány (külső) 1886. szeptember 25.
— Ágyban fekvő fiú 1886. augusztus 20.
— Két evangelista szobra 1886. aug. 17.
— Tisza-parti részlet 1887. jan. 23.
— Szent király szobra (épületrészlet)
— Tornácos lakóház udvara (Szülői ház?) 1887. szeptember 10.
— Fák, bokrok
— Gazdasági udvar részlete disznóval Jjl: Hegedűs R. László 1886. aug. 16.
— Bokros fás ligeterdő 1886. aug. 16.
— „Az algyői révház romjai" 1887. jan. 24.
— Partra vont ladik 1887. jan. 24.
— Szobasarok sublóttal, lámpával 1886. szeptember 25.
— Talp-tanulmány 1886. szeptember 25.
— Kéz-tanulmány 1886. szeptember 25.
— Ülve támaszkodó alak (másik átfirkálva) 1886. szeptember.
— Fiúportré kalappal.
— Kürtős kémény és padlásajtó (épületrészletek) 1886. szept. 18.
— Lábfejtanulmány (külső) 1886. szeptember 13.
— Talp-tanulmány 1886. szeptember 13.
— Kézfejtanulmány 1886. szeptember 13.
— Kar-, kéz- és szemtanulmány 1886. szeptember 13.
— Férfi félaktja és kéztanulmány 1886. szeptember 24.
— Talp, lábujjak 1886. szeptember 25.
— Ingujj kitartott karon 1886. szeptember 25.
— Kézfejtanulmány 1886. szeptember 27.
— Vonalas kézfejtanulmány 1886. szeptember 26.
— Fekvő disznó kontúrja 1886. október 1.
— Heverésző disznók az ólban. Jelzés a disznókon háromféleképpen: a) H. Raphael L., b) H. R. Laczi, c) Hegedüs R. L. 1887. október 1.
— Szárnyas nőalak, puttó szerszámokkal és lábtanulmányok 1887. márc.
— Barokk oltár részlete és oszlopfő 1886. október 1.
— Támlás szék rocska, benne merővel 1886. október 2.
— „Vetrő töltés" (kanyargós árvédelmi gát)
— Ajtó hordóval és tökkel, Algyő, 1886. október 3.
— Borosüveg és pohár Orosháza, 1886. október 9.
— Borosüveg, Orosháza, 1886. szeptember 9.
— Vásárhelyi veduta 1886. november 28.
— Kisgyermek köntösben.
— Olajosüveg ecsettel 1886. december 23. este
— Vonalas és tónusos fiúportré.
— Ülő szent szobra.
2. HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI RÉSZLET (1890 e.) papír, ceruza 170×260 mm HTJM. 58. 46. 1. ltsz.
3. ENYELGÉS 1891 karton, vízfestmény 440×310 mm KJM. 54. 40. 1. ltsz.
— *Pállik Bélával* közösen festették a tatai Esterházy-színház freskóit.*
4.* *SZENT CSALÁD* c. és *SZENT IMRE* c. képeivel a millenniumi bronzérmet nyerte el. Ugyanezeket díjazta és megvásárolta Bende nyitrai püspök. A „Szent Család" a nyitrai püspöki házikápolnába, „Szent Imre" herceg oltárképe a trencséni templomba került.
5. *„SZENT IMRE"* másolat a csongrádi Nagyboldogasszony rk. Plébánián, vászon, olaj circa. 200×110 cm. Pironcsák, 1917.
6. AKT 1896 papír, akvarell 355×250 mm MNG. 1912—441/I. ltsz.
7. *MADONNAFEJ* 1896 vászon, olaj 55,5×44 cm MNG. 56. 304. ltsz.
8. ÜLŐ AKT 1896 papír, kréta 615×475 mm MNG. 1914—106/II. ltsz.
9.* ILLUSZTRÁCIÓK ANDOR JÓZSEF (Cyprián) ELBESZÉLÉSEIHEZ 1897.
— A párizsi Julián-iskolán 1897 őszén egy aktrajza díjat nyert.
10. A *SZÉRŰN*, 1897. k. fa, olaj 16×20 cm Mt.

(A *-gal jelöltek csak fényképen láthatók!)

11.* ILLUSZTRÁCIÓK MOHL ADOLF KARÁCSONYI ARANYKÖNYVÉBEN 1897.
12.* ILLUSZTRÁCIÓK FARKAS IMRE MESÉIHEZ (Mühlbeck Károllyal közösen Tarnay Alajos hangjegyeivel. 1898.
13. *I. FERENC JÓZSEF KARDVÁGÁSA* 1898. vászon, olajvázlat 45,6×92 cm (az Országház freskóihoz) Fővi. Képt. 88. 49. ltsz.
— A főiskolai növendékek „Nadányiné"-féle ösztöndíjat nyeri el, öt művésznövendék közül 1898-ban.
14. *MADONNA* 1898. vászon, olaj 236×136 cm SZMFM. 50. 62. 1. ltsz.
— A Műbarátok 1500 K-ás díjat nyeri el „Liliomok közt" c. művével.*
— Az „Ellenség" c. olajfestményét az Aradi Múzeumnak adták.*
15. *TÁJKÉP* (1898) vászon, olaj 37,3×38 cm MNG. 10. 268. ltsz.
16.* *KAIN ÉS ÁBEL* 1898. olaj, vászon 111×110,5 cm MNG. 1739. ltsz. A Magyar Nemzeti Galéria állandó kiállításában látható! Ezzel a képével az Ipolyi Arnold-féle 2000 K-ás díjat, valamint az ezredforduló párizsi világkiállításán ezüstérmet nyert.
17. *MULATOZÓK* (Endre Béla portréi) (1899) vászon, olaj 42×33 cm HTJM. 71. 20. 1. ltsz.
— Mint az egyik legsikeresebb másoló vett részt a Műcsarnok „Velazquez"-másolati kiállításán. 1899-től Székely Bertalan tanártársa lesz, ahol először Neogradyt helyettesíti, majd a szabadiskolában korrigál, végül az esti alakrajz oktatásával bízzák meg.
18.* HÁROM KIRÁLYOK (1900 e.) karton tus toll 328×248 mm MNG. 1914—107/I. ltsz. Tanulmány a Budavári Szt. Zsigmond kápolna oltárképéhez.
— Az oltárkép és a mellékoltár díszítései 1944-ben pusztultak el.
19.* ILLUSZTRÁCIÓK A PETŐFI-ALBUMHOZ ÉS AZ APOSTOLHOZ 1900. 11+9 db 341×494 mm.
20. AZ APOSTOL I. (Petőfi illusztráció) karton, kréta MNG. 1917—446/I. 344×469 mm.

21. AZ APOSTOL II. (Petőfi illusztráció) papír, tus toll MNG. 1917—447. ltsz.
22. *DANTE* (1900) vászon, olaj 76×50 cm HTJM. 57. 225. 1. ltsz.
23.* *DEBRECENI KONDÁS* 1900. vászon, olaj 103×125,5 cm MNG. 4151. ltsz. Leté:ben a Bólyi ÁG-nál.
— Egyik aláírója a Szolnoki Művésztelep iránti feliratnak, majd alapítója és tisztikarának tagja. Feleségével három nyarat töltenek el a Zagyva partján.
24. A SZOLNOKI MŰVÉSZETI EGYESÜLET OKLEVELE (H. L. rajza nyomán).
— A magyar festők történelmi pályázatára több művel készül:
25. *HUNYADI LÁSZLÓ LEFEJEZTETÉSE* 1900. fa, olaj 39×59 MNG. FK. 10. 584. ltsz.
26. *„HA MAJD MINDEN RABSZOLGA NÉP..."* (1900 k.) vászon, olaj 34×52 cm DDM. II. 68. 37. 1. ltsz.
27. *1849* (1900 k.) vászon, olaj 64×44 cm SZMFM. 50. 159. 1. ltsz.
28.* *LÁSZLÓ ZSIGMONDNÉ* 1900. vászon, olaj 84×71 cm MNG. 52. 265. ltsz letétben.
29. *SZONTÁGH SÁNDORNÉ* (1900 k.) fa, olaj 32,5×24,5 cm MNM. TK. 2016. ltsz.
30. *ÖNARCKÉP* (1900 k.) vászon, olaj 55×44 cm MNG. 4683. ltsz.
31. *MARCSA* (1900 k.) vászon, olaj 63×50 cm DDM. II. 68. 33. 1. ltsz.
32. *RABIGA III* (1900 u.) vászon, olaj 50×40 cm MNG. 2436. ltsz.
33.* „A TÁNC" c. grafikája az Uránia Színház plakátján látható.
— A Festők, Építészek, Szobrászok, Énekesek, Komédiások Klubjának megalapításakor a választmány tagja lesz. Karikatúrái közül a Márk Lajos festőművészről készítettet a lapok is közlik. Javaslatára a Dalműbarátok önálló páholyt bérelnek az Operában ...
34.* VÁZLATOK A 100 KORONÁS BANKJEGYHEZ. 1901—1903.
— Az Osztrák—Magyar Bank pályázatán az első díjat nyeri el.

35. AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET DÍSZOKLEVELE 1901—1902. 320×480 mm.
36. A KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER 2000 KORONÁS ÁLLAMI NAGYDÍJÁNAK DÍSZOKLEVELE 1901—1902. Mindkét fődíjat elnyerte.
— Díszoklevél pályázatokon több mint félszáz pályamű közül az első.
37. *FALUSI HÁZ* (1901 k.) vászon, olaj 8,5×44 cm KJM. 54. 19. 1. ltsz.
38.* ILLUSZTRÁCIÓK KISFALUDY KÁROLY ÖSSZES MUNKÁIHOZ I. kötet.
39.* EXLIBRISEI az Iparművészeti Múzeum legelső ilyen kiállításán is szerepelnek. Pl.: a Nemzeti Kaszinó Könyvtárának, Dr. Siklóssy Lászlónak és a Glück Frigyesnek készülteket említik.
40. FÉRFIAKT (1903 k.) papír, ceruza 177×200 mm MNG. F. 71. 115. ltsz.
41. NŐI ALAK (1903 k.) papír, ceruza 213×96 mm MNG. 1954—4982. ltsz.
42.* ILLUSZTRÁCIÓK AZ ATHENAEUM PETŐFI-ALBUMÁHOZ 1903. 11 db.
43. *RABIGA I* 1903. vászon, olaj 211,5×308,5 cm MNG. 2366. ltsz.
44. ÖNARCKÉP (1903 k.) papír, vízfestmény 330×480 mm DDM. II. 1915. 9. ltsz.
45. MÁTYÁS BÉCS ELŐTT (1903 k.) papír, színes litográfia 620×902 mm MNM. TK. 59. 1041. ltsz.
— A *Művészet* I. évfolyama két figurális fejlécet és egy tanulmányrajzát közli.
— Hegedüs Lászlóról LIGETI Miklós készít Szolnokon mellszobrot, de bronzba öntik, és a család birtokából az ötvenes évek „vasgyűjtésének" esik áldozatául.
— Fraknói Vilmos püspök római díjat elsőként nyeri el Grünwald Bélával és Damkó Józseffel. A neoromán villa második emeleti műtermét családostul élvezi csaknem két éven keresztül.
46. *KETTŐS ARCKÉP* 1904. vászon, olaj 65,5×52,5 cm MNG. FK. 1861. ltsz.

ÁRA: 25 Ft

47. *ÚT A RÓMAI BORGHESE KERTBEN* 1904. vászon, olaj 122×124 cm KJM. 54. 101. 1. ltsz.
48. *KRISZTUS A KERESZTFÁN* (1904 k.) vászon, olaj 203×262 MNG. 4280. ltsz.
49.* *ASSISI SZENT FERENC HALÁLA* (1904 k.) vászon olaj méret nélkül, restaurálás alatt a HTJM-ban. Ltsz: 81. 2. 1.
50. *BACCHÁSNŐ* (1904 k.) vászon, olaj 85×137 cm MNG. 6907. ltsz.
— Művészeti íróként Kirsch Aladár rákoskeresztúri freskóinak méltatásával debütál, és beválasztják az „Eszterházy-díj" pályabírájaként (nem került adományozásra).
— A *Művészet* II. évfolyama két rajzát és exlibriseit közli.
51.* ILLUSZTRÁCIÓK A VÖRÖSMARTY-ALBUMHOZ: CSONGOR ÉS TÜNDE 1904.
— A székesfőváros által Budavár bevételének (1849) megfestésére kiírt pályázatán a II. díjat nyeri el. (Az elsőt nem adták ki.)
52. *BUDAVÁR BEVÉTELE* 1905. vászon, olajvázlat 92×152,5 cm KKJM. 56. 28. ltsz.
53.* ILLUSZTRÁCIÓK MIKSZÁTH KÁLMÁN CIKKEIHEZ: „AZ ÉN KARTÁRSAIM" 1904.
54. *KRISZTUS SIRATÁSA* (1905 k.) fa, olajvázlat 33,9×38,7 cm MNG. 4152. ltsz.
55. *KRISZTUS SÍRBATÉTELE* (1905 k.) vászon, olaj 146×177 MNG. FK. 2151. ltsz.
56. A RÓMAI MŰVÉSZHÁZ KERTJE (1905 k.) rézkarc 130×100 mm Mt.
57.* ILLUSZTRÁCIÓK A DALMŰBARÁTOK 1905. ÉVI ALBUMÁHOZ 5 db.
58. **DOMBORMŰVES BRONZEDÉNY** (Cachepot) 1905 k. „Imre király elfogja pártütő öccsét, Endrét." bronz virágtartó 22,2×37,8 cm MNG. 6908. ltsz.
— Krisztus siratása c. képéért elnyeri az Ipolyi Arnold-féle 2000 koronás díjat, római nemzetközi tárlaton 5 festménye szerepel.
59. *HÁZISAPKÁS ÖNARCKÉP* (1906 k.) lemezpapír, olaj MNM. TK. 1001. ltsz.

nyilatkozik (Művészet, 1910. 66. o.): „— Ha elülről kell kezdeni, akkor Hódmezővásárhelyt írja föl. Itt születtem 1870-ben ..." Ezt az adatot azután átveszi egy csomó lexikon és almanach is. Hegedűs bizonyára megcáfolta volna, de arra már nem lehetett ideje, hiszen egy éven belül meghalt.

Tény, hogy a szentesi újságokban már 1895-től kezdődően valamennyi sikeréről, mint „... egy *földink* diadalba Bécsen ..." jelennek meg rendszeresen kisebb tudósítások. A Nemzeti Szalon szentesi tárlata a helyi sajtó tükrében Hegedűs valóságos diadalútja:

„A figurális festők közül elsőnek említjük meg Hegedűs Lászlót, a szentesi származású nagy nevű művészt, akinek kiváló alkotásaiban ezúttal van először alkalma legtöbb szentesi embernek gyönyörködni.
A ‚Hazatérő munkás' című nagy képe különösen színezésével és a munkás alakjának jellemhű rajzával ragadja meg a figyelmet. ‚Bem a Szászvárosi csatában', színes mozgalmas kép. Feltűnést fog kelteni Hegedűs egy most készülő nagy történelmi képének vázlata, amelyet itt állít ki először: ‚A vérszerződés', a honalapítás nagy jelenetét ábrázolja, természetesen még csak vázlatban. Megkapó az ‚Ave Maria' című kép, melyen Mária előtt megjelenik az angyal. Mária arcában annyi kifejezés, jellegzetesség és finomság van belevegyítve, hogy valósággal lebilincseli a nézőt. Sok érdekes és értékes képe van még a tárlaton Hegedűsnek, de különösen a 100 koronásakhoz készített rajzai fognak feltűnést kelteni."

(Alföldi Ellenzék 1911. IV. 17.)

A tárlatot követően hetekig olvashatunk még híreket a vásárlásokról, és egész oldalas nekrológot is szentel a *„Szentes és Vidéke"* a város nagy fiának. Ebben merül fel először az emléktábla ideája, melyet az akkor még álló szülői házra képzeltek el. Hogy kerültek-e tábla oda, ma már csak sejtjük, hogy nem. Szentesen utcát neveztek el Hegedűs Lászlóról, és nagy érdemnek számít, hogy egészen a mai napig azt nem változtatták meg (!).

A múzeumban őrzött képei több helyi tárlaton szerepeltek már. Mivel az a bizonyos városi múzeum sohasem épült meg, ahová a „Bem Szászvárosnál" c. csatajelenetet vásárolták, a kép viszonylag állandó helyéül 1986 óta a Helyőrségi Művelődési Otthon díszterme szolgál ...

A jelen emlékkiállítás a 120. évfordulón az újrafedezés kimondott, és az erőgyűjtés kimondatlan szándékával készül el, egy kis kitekintéssel az 1995-ben esedékes 125. éves alkalomra, amikor az életmű egy kötetet kér majd magának.

Rózsa Gábor

A Hegedűs-hagyaték Hegedűs Lóna tulajdonában.

Ifjúkori olajfestmények feszítőkereten

— *ASSISI SZENT FERENC PRÉDIKÁL A MADARAKNAK* 1883. kb. 70×90 cm
— *A CSODÁLATOS HALFOGÁS* 1883. kb. 70×90 cm
— *ÖNARCKÉP* 1900 k. hatszegletű ∅ kb. 45 cm.
— *HEGEDŰS IMRE* (a festőművész édesapja) 1900 i. kb. 20×13 cm.
— *HEGEDŰSNÉ SZÉNÁSI ROZÁLIA* (a fm. anyja) 1900 u. kb. 20×13 cm.
— *KIRÁLYNÉ HUNYADI ILONA* (a fm. anyósa) 1900 u. kb. 60×40 cm.
— *DÓRA* (a művész nagyobbik leánya) 1907 k. 70×50 cm.
— *A KIS DÓRA* 1905 k. oval kb. 30×20 cm.
— *KIRÁLY ILONA A KIS DÓRÁVAL* (felesége és kisebbik leánya) kb. 120×90 cm.

Az 1920—1942 között aukcióban el nem kelt képek:

— *A KERTBEN* (Női képmás, modellje Király Ilona, édesanyjának abban a báli ruhájában, melyet a kiegyezéskor viselt) 1903 k. 190×100 cm.
— *AVE MARIA* (Az angyali üdvözlet) 1902 k. 150×180 cm.
— *OLTÁRKÉP* (Madonna a kis Jézussal és keresztelő Jánossal) 180×93 cm.
TÍTUSZ DIADALÍVE (Róma) kb 40×60 cm
— *BACCHÁNSNŐ* (Egész nőalak hátaktja) 1904 k. 138×85 cm.
— *SZENT ANTAL MEGKÍSÉRTÉSE* 1905 k. 102×175 cm.
HERKULES VÁLASZÚTON (Vázlat) kb. 50×60 cm
— *RABIGA II.* 1905 k. kb. 70×110 cm.
— *VÉRSZERZŐDÉS* (Vázlat) 1907 k. kb. 90×160 cm.
— *KRISZTUS SIRATÁSA* (Díjazott példány) 1905 kb. 110×180 cm.
— *JÚDÁS* (Vázlat) 1906 k. kb. 30×50 cm.
— *BEM SZÁSZVÁROSNÁL* (Vázlat) 1909 k. kb. 90×110 cm.

Grafikák:

— *A RÓMAI FRAKNÓI VILLA* 1905 k. papír, rézkarc 130×100 mm.
— *KERESZTREFESZÍTÉS* 1911. (Utolsó munkája) papír, zén kb. 180×110 mm.
— *KIS VÁZLATOK HÍRES FESTMÉNYEKHEZ.*
— *ILLUSZTRÁCIÓ TERVEK*
— *MEGJELENT ILLUSZTRÁCIÓK PRÓBANYOMATAI*
— *KÉPKERETEK TERVEI*
— *FEKETE KERÁMIA ORNAMENTIKÁK*
— *BÉLYEGTERVEK*
— *AZ EXLIBRISEK*

Szentesi fekete (redukciós) kerámiák:

— *ÁRPÁDHÁZI KIRÁLYOK* figurális tál kb. ∅ 30 cm
— *A MŰVÉSZ PORTRÉJA* 1908 k. kerámia kb. 15 cm.
— *DÓRA ÉS LÓNA* 1907 k. kerámia kb. 20 cm.
— *LÓNA* 1908 k. kerámia kb. 15 cm.
— *GYÜMÖLCSORNAMENTIKÁS* **TÁL** 1909 k. kb. 45 cm ∅.
— *LILIOMOS TÁL* 1909 k. kb. 35 cm ∅. (Hiányos)
— *HAMUTARTÓ* 1909 k. kb. 15 cm ∅. (Sérült)

Fotográfiák:

1888—1914 között készült amatőr felvételek a művészről, műtermeiről és családjáról. Néhány fényképtanulmány festmény beállításához. (kb. 100 db)

F. k.: Dr. Vörös Gabriella

Szegedi Nyomda 89-3708

HEGEDŰS LÁSZLÓ (1870—1911) FESTŐMŰVÉSZ

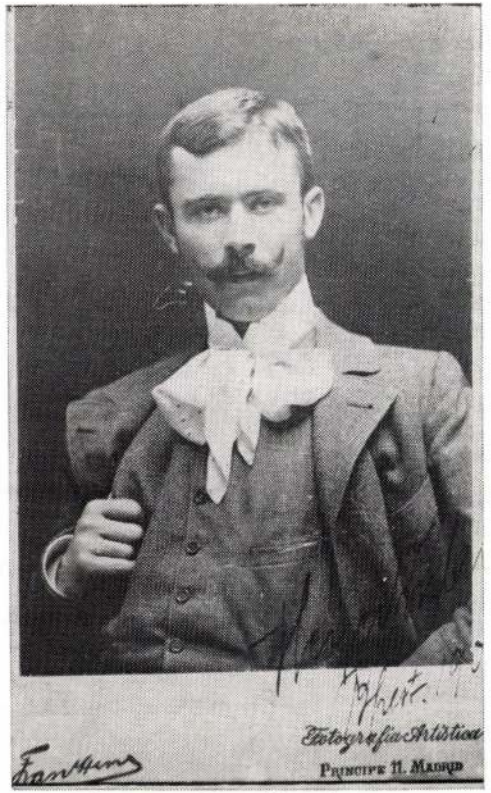

Koszta József Múzeum

1990. január 3. — március 10.

MEGHÍVÓ

A Koszta József Múzeum meghívja Önt és kedves Családját

1990. január 3-án, szerdán délután 4 órára

HEGEDŰS LÁSZLÓ
(1870—1911)

festőművész

születése 120. évfordulóján megnyíló

EMLÉKKIÁLLÍTÁSRA

Rendezte:
SZABÓ JÚLIA
(MTA Művészettörténeti Kutatócsoport Bp.)

Megnyitja, és a katalógus szövegét összeállította: Rózsa Gábor mérnök muzeológus (KJM)

A fényképfelvételeket készítette Vigh László főrestaurátor (KJM)

HEGEDŰS László Szentesen született, a Nagyvölgyparti utca (ma kb. a Temető utca) 1440. sz. házban 1870. január 3-án, vasárnap, Szent János apostol, evangelista év végi ünnepének nyolcadán, katolikus családba. Másnap, 4-én hétfőn már meg is keresztelték a szentesi Szent Anna templomban. A matricula tanúsága szerint a szülők, Hegedűs Imre és Szénási Rozália katolikus köznemes voltak, a keresztség szentségét Szabó Imre káplán szolgáltatta ki.

A kis László — amolyan késői szerelemgyerek — édesapja 43, édesanyja 38 éves volt akkor, és valamennyi idő, sebb testvére nőtlen, illetve hajadon: Mária 19, ifj. Imre 14 Bertalan 13, János 11, István 9, József 7 és Ferenc 5 esztendős.

Bem Szászvárosnál

Olajfestmény letétben a Szentesi Helyőrségi Művelődési Otthonban

A felvételi statisztika „bükkfanyelve" szerint kegyelemből tartották még Hajdú Apollóniát, a Hegedűs-gyerekek anyai nagyanyját, akié a Nagyvölgyparti utcai ház is lehetett.

A családdal a kis László megszületése előtt valami tragédia történhetett, hogy odahagyták a Károlyi grófok derekegyházi kastélyában volt tiszttartói lakásukat, és vissza sem telepedtek tompapusztai házukba. A köznemesi származású Hegedűs Imre talán végkielégítést kapott, talán megbetegedett, hogy Szentesre, anyósa házába családostul beköltözött.

A kis Lászlót, akit társai *Basa-Hegedűsnek* is neveztek, mert a török időkből származott a nemességük, csak az alsóbb osztályokba járatták Szentesen. Tíz éves se volt, amikor Hód-Mezővásárhelyre került, ahol a Károlyi uradalmi központ adminisztrációja székelt. Apjának barátai, vagy rokonai nevelték, és nagy hatással volt reá egy odavaló jólelkű plébános, *Bernátsky Ferenc*, aki a fiút magához vette. Ifjúkori vázlatfüzete (Katalógus 1.) tanúskodik a 16-17 éves rajzolgató fiú környezetéről. Első próbálkozásai bibliai jelenetek, melyekben társait próbálja megörökíteni (Hegedűs-hagyaték). Tehetségét a tatai *Pállik Bélánál* Eszterházy-ösztöndíjjal fejleszti, és már 1889-re sok-sok fárasztó freskózás és másolás után Münchenbe jut ki *Hollósy* akadémiájára. Bécsi katonaévei alatt ott járja a festészeti akadémia esti stúdiumait, 1893—94-ben Pállik Bélának segít Tatán a színház freskói megfestésénél.

Bende Imre nyitrai püspök történelmi és vallásos tárgyú pályázatán „Szent Imre herceg"-e és „Szent Család"-ja is díjazott lesz, és a későbbi pályáját megalapozza a püspök vásárlása is. A pénzen Párizsba megy, ahol a *Julián*-iskolán 1897-re újabb díjat nyer aktrajzaival. Mire hazajön a *Benczúr*-iskolába, már csak korrigálni tudja a többieket, és a millenium időszakában sikert sikerre halmozva az alakrajz tanárává lesz a mintarajziskolán. A sikersorozat az ezredfordulós párizsi világkiállításon folytatódik, ahol „Kain és Ábel" c. képe ezüstérmet, itthon Ipolyi-díjat nyer el.

Tulajdonképpen már 1895-től egészen haláláig (1911), tehát majd két évtizeden keresztül *jelen van,* és részt vesz majd minden tavaszi—téli tárlaton, ott van a Nemzeti Szalon vándorkiállításain, tucatnyi könyvet illusztrál, köztük a díszkiadású Petőfi-albumot, és Petőfi Apostolát is. Művészeti írásai is megjelennek, szobor- és pályabizottságok tagja, fiatalon megbecsült (meglehetősen módos) ember.

Az ifjú Király Ilonát, *Deák Ébner Lajos* Női festőiskolájának tehetséges növendékét veszi nőül, aki egyben múzsája, tanítványa és kivételes környezetteremtő képességével legnagyobb segítője is. Gyermekeik Dóra (1903) és Lóna (1907) együtt utaznak szüleikkel, hol Szolnokra a Zagyva-parti művésztelepre, hol Királyék Debrecen melletti birtokára, Lencsésre, hol pedig külföldre. Életükben legnagyobb változást a *Fraknói*-féle római ösztöndíj elnyerése jelenti (1904—05), amikor a frissen felépült villában ideális körülmények között festmények százait készítheti el. „Krisztus siratása"-ért ismét elnyeri az *Ipolyi*-díjat, képeit a király vásárolja itthon és Olaszországban, a londoni tárlaton pedig éremmel tüntetik ki.

Kezében a formázó fa, vagy a trébelő kalapács ugyanolyan otthonos, Alma utcai villájában pazar műtermet épít, ahová egy szentesi népi fazekast (gölöncsért) is leszerződtet, és együtt korongolnak. Hegedűs még kis szobrokat is készít a redukciós (nem vízálló) égetésű szentesi fekete-kerámiából. Oklevelek, plakátok tervei, mind-mind díjazottak, a családnak anyagi gondjai nincsenek. A Monarchia-szerte közkézen forgó 100 koronás bankjegyen ugyanúgy ott van a keze munkája, mint a *Lyka* Károly szerkesztette Művészet c. folyóirat valamennyi évfolyamában, vagy a Nemzeti Szalon Almanachjában. Sikerember.
1910-ben elnyeri szülővárosa, az akkor még jócskán művészetpártoló Szentes támogatását és elismerését is; a Nemzeti Szalon-szentesi tárlatán három képét is megveszi a város leendő múzeuma gyarapítására.

Sikereinek csúcsán éri a tragédia; az földrengés nem csak lelkileg, fizikailag is megingatja, és 1911. július 7-én, 42 éves korában, nagyszerű tehetségének csillogása közepette váratlanul tűnik le. A Főiskoláról temetik, és a gyászévben még megszervezik a hagyatéki tárlatát is, melyen majdnem félezer legkülönfélébb műtárgyat vonultat fel a tisztelők sokasága.

SZENTES, és nagy fia kapcsolatát még kutatnunk kell. Feltétlenül figyelembe kell vennünk, hogy akkoriban — talán épp az 1910. évi tavaszi tárlat után Hegedűs nem volt büszke szülővárosára. *Lyka* Károly Croniqueur álnéven írt cikkében így

nyilatkozik (Művészet, 1910. 66. o.): „— Ha elülről kell kezdeni, akkor Hódmezővásárhelyt írja föl. Itt születtem 1870-ben ..." Ezt az adatot azután átveszi egy csomó lexikon és almanach is. Hegedűs bizonyára megcáfolta volna, de arra már nem lehetett ideje, hiszen egy éven belül meghalt.

Tény, hogy a szentesi újságokban már 1895-től kezdődően valamennyi sikeréről, mint „... egy *földink* diadalba Bécsen ..." jelennek meg rendszeresen kisebb tudósítások. A Nemzeti Szalon szentesi tárlata a helyi sajtó tükrében Hegedűs valóságos diadalútja:

„A figurális festők közül elsőnek említjük meg Hegedűs Lászlót, a szentesi származású nagy nevű művészt, akinek kiváló alkotásaiban ezúttal van először alkalma legtöbb szentesi embernek gyönyörködni.
A ‚Hazatérő munkás' című nagy képe különösen színezésével és a munkás alakjának jellemhű rajzával ragadja meg a figyelmet. ‚Bem a Szászvárosi csatában', színes mozgalmas kép. Feltűnést fog kelteni Hegedűs egy most készülő nagy történelmi képének vázlata, amelyet itt állít ki először: ‚A vérszerződés', a honalapítás nagy jelenetét ábrázolja, természetesen még csak vázlatban. Megkapó az ‚Ave Maria' című kép, melyen Mária előtt megjelenik az angyal. Mária arcában annyi kifejezés, jellegzetesség és finomság van belevegyítve, hogy valósággal lebilincseli a nézőt. Sok érdekes és értékes képe van még a tárlaton Hegedűsnek, de különösen a 100 koronásakhoz készített rajzai fognak feltűnést kelteni."

(Alföldi Ellenzék 1911. IV. 17.)

A tárlatot követően hetekig olvashatunk még híreket a vásárlásokról, és egész oldalas nekrológot is szentel a *„Szentes és Vidéke"* a város nagy fiának. Ebben merül fel először az emléktábla ideája, melyet az akkor még álló szülői házra képzeltek el. Hogy kerültek-e tábla oda, ma már csak sejtjük, hogy nem. Szentesen utcát neveztek el Hegedűs Lászlóról, és nagy érdemnek számít, hogy egészen a mai napig azt nem változtatták meg (!).

A múzeumban őrzött képei több helyi tárlaton szerepeltek már. Mivel az a bizonyos városi múzeum sohasem épült meg, ahová a „Bem Szászvárosnál" c. csatajelenetet vásárolták, a kép viszonylag állandó helyéül 1986 óta a Helyőrségi Művelődési Otthon díszterme szolgál ...

A jelen emlékkiállítás a 120. évfordulón az újrafedezés kimondott, és az erőgyűjtés kimondatlan szándékával készül el, egy kis kitekintéssel az 1995-ben esedékes 125. éves alkalomra, amikor az életmű egy kötetet kér majd magának.

Rózsa Gábor

A Hegedűs-hagyaték Hegedűs Lóna tulajdonában.

Ifjúkori olajfestmények feszítőkereten

— *ASSISI SZENT FERENC PRÉDIKÁL A MADARAKNAK* 1883. kb. 70×90 cm
— *A CSODÁLATOS HALFOGÁS* 1883. kb. 70×90 cm
— *ÖNARCKÉP* 1900 k. hatszegletű ∅ kb. 45 cm.
— *HEGEDŰS IMRE* (a festőművész édesapja) 1900 i. kb. 20×13 cm.
— *HEGEDŰSNÉ SZÉNÁSI ROZÁLIA* (a fm. anyja) 1900 u. kb. 20×13 cm.
— *KIRÁLYNÉ HUNYADI ILONA* (a fm. anyósa) 1900 u. kb. 60×40 cm.
— *DÓRA* (a művész nagyobbik leánya) 1907 k. 70×50 cm.
— *A KIS DÓRA* 1905 k. ovál kb. 30×20 cm.
— *KIRÁLY ILONA A KIS DÓRÁVAL* (felesége és kisebbik leánya) kb. 120×90 cm.

Az 1920—1942 között aukcióban el nem kelt képek:

— *A KERTBEN* (Női képmás, modellje Király Ilona, édesanyjának abban a báli ruhájában, melyet a kiegyezéskor viselt) 1903 k. 190×100 cm.
— *AVE MARIA* (Az angyali üdvözlet) 1902 k. 150×180 cm.
— *OLTÁRKÉP* (Madonna a kis Jézussal és keresztelő Jánossal) 180×93 cm.
TÍTUSZ DIADALÍVE (Róma) kb 40×60 cm
— *BACCHÁNSNŐ* (Egész nőalak hátaktja) 1904 k. 138×85 cm.
— *SZENT ANTAL MEGKÍSÉRTÉSE* 1905 k. 102×175 cm.
HERKULES VÁLASZÚTON (Vázlat) kb. 50×60 cm
— *RABIGA II.* 1905 k. kb. 70×110 cm.
— *VÉRSZERZŐDÉS* (Vázlat) 1907 k. kb. 90×160 cm.
— *KRISZTUS SIRATÁSA* (Díjazott példány) 1905 kb. 110×180 cm.
— *JÚDÁS* (Vázlat) 1906 k. kb. 30×50 cm.
— *BEM SZÁSZVÁROSNÁL* (Vázlat) 1909 k. kb. 90×110 cm.

Grafikák:

— *A RÓMAI FRAKNÓI VILLA* 1905 k. papír, rézkarc 130×100 mm.
— *KERESZTREFESZÍTÉS* 1911. (Utolsó munkája) papír, zén kb. 180×110 mm.
— *KIS VÁZLATOK HÍRES FESTMÉNYEKHEZ.*
— *ILLUSZTRÁCIÓ TERVEK*
— *MEGJELENT ILLUSZTRÁCIÓK PRÓBANYOMATAI*
— *KÉPKERETEK TERVEI*
— *FEKETE KERÁMIA ORNAMENTIKÁK*
— *BÉLYEGTERVEK*
— *AZ EXLIBRISEK*

Szentesi fekete (redukciós) kerámiák:

— *ÁRPÁDHÁZI KIRÁLYOK* figurális tál kb. ∅ 30 cm
— *A MŰVÉSZ PORTRÉJA* 1908 k. kerámia kb. 15 cm.
— *DÓRA ÉS LÓNA* 1907 k. kerámia kb. 20 cm.
— *LÓNA* 1908 k. kerámia kb. 15 cm.
— *GYÜMÖLCSORNAMENTIKÁS* **TÁL** 1909 k. kb. 45 cm ∅.
— *LILIOMOS TÁL* 1909 k. kb. 35 cm ∅. (Hiányos)
— *HAMUTARTÓ* 1909 k. kb. 15 cm ∅. (Sérült)

Fotográfiák:

1888—1914 között készült amatőr felvételek a művészről, műtermeiről és családjáról. Néhány fényképtanulmány festmény beállításához. (kb. 100 db)

F. k.: Dr. Vörös Gabriella Szegedi Nyomda 89-3708

HEGEDŰS LÁSZLÓ (1870—1911) FESTŐMŰVÉSZ

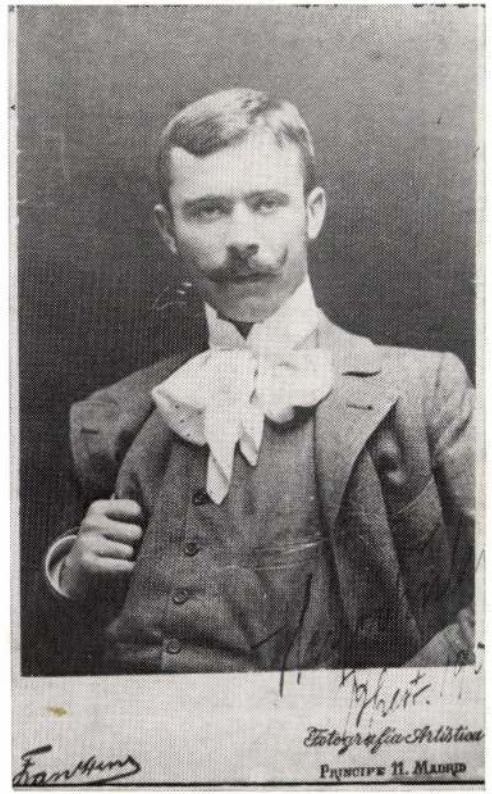

Koszta József Múzeum

1990. január 3. — március 10.

MEGHÍVÓ

A Koszta József Múzeum meghívja Önt és kedves Családját

1990. január 3-án, szerdán délután 4 órára

HEGEDŰS LÁSZLÓ
(1870—1911)

festőművész

születése 120. évfordulóján megnyíló

EMLÉKKIÁLLÍTÁSRA

Rendezte:
SZABÓ JÚLIA
(MTA Művészettörténeti Kutatócsoport Bp.)

Megnyitja, és a katalógus szövegét összeállította: Rózsa Gábor mérnök muzeológus (KJM)

A fényképfelvételeket készítette Vígh László főrestaurátor (KJM)

HEGEDŰS László Szentesen született, a Nagyvölgyparti utca (ma kb. a Temető utca) 1440. sz. házban 1870. január 3-án, vasárnap, Szent János apostol, evangelista év végi ünnepének nyolcadán, katolikus családba. Másnap, 4-én hétfőn már meg is keresztelték a szentesi Szent Anna templomban. A matricula tanúsága szerint a szülők, Hegedűs Imre és Szénási Rozália katolikus köznemes voltak, a keresztség szentségét Szabó Imre káplán szolgáltatta ki.

A kis László — amolyan késői szerelemgyerek — édesapja 43, édesanyja 38 éves volt akkor, és valamennyi idő, sebb testvére nőtlen, illetve hajadon: Mária 19, ifj. Imre 14 Bertalan 13, János 11, István 9, József 7 és Ferenc 5 esztendős.

Bem Szászvárosnál

Olajfestmény letétben a Szentesi Helyőrségi Művelődési Otthonban

A felvételi statisztika „bükkfanyelve" szerint kegyelemből tartották még Hajdú Apollóniát, a Hegedűs-gyerekek anyai nagyanyját, akié a Nagyvölgyparti utcai ház is lehetett.

A családdal a kis László megszületése előtt valami tragédia történhetett, hogy odahagyták a Károlyi grófok derekegyházi kastélyában volt tiszttartói lakásukat, és vissza sem telepedtek tompapusztai házukba. A köznemesi származású Hegedűs Imre talán végkielégítést kapott, talán megbetegedett, hogy Szentesre, anyósa házába családostul beköltözött.

A kis Lászlót, akit társai *Basa-Hegedűsnek* is neveztek, mert a török időkből származott a nemességük, csak az alsóbb osztályokba járatták Szentesen. Tíz éves se volt, amikor Hód-Mező-Vásárhelyre került, ahol a Károlyi uradalmi központ adminisztrációja székelt. Apjának barátai, vagy rokonai nevelték, és nagy hatással volt reá egy odavaló jólelkű plébános, *Bernátsky Ferenc*, aki a fiút magához vette. Ifjúkori vázlatfüzete (Katalógus 1.) tanúskodik a 16-17 éves rajzolgató fiú környezetéről. Első próbálkozásai bibliai jelenetek, melyekben társait próbálja megörökíteni (Hegedűs-hagyaték). Tehetségét a tatai *Pállik Bélánál* Eszterházy-ösztöndíjjal fejleszti, és már 1889-re sok-sok faragtó freskózás és másolás után Münchenbe jut ki *Hollósy* akadémiájára. Bécsi katonaévei alatt ott járja a festészeti akadémia esti stúdiumait, 1893—94-ben Pállik Bélának segít Tatán a színház freskói megfestésénél.

Bende Imre nyitrai püspök történelmi és vallásos tárgyú pályázatán „Szent Imre herceg"-e és „Szent Család"-ja is díjazott lesz, és a későbbi pályáját megalapozza a püspök vásárlása is. A pénzen Párizsba megy, ahol a *Julián*-iskolán 1897-re újabb díjat nyer aktrajzaival. Mire hazajön a *Benczúr*-iskolába, már csak korrigálni tudja a többieket, és a millenium időszakában sikert sikerre halmozva az alakrajz tanárává lesz a mintarajziskolán. A sikersorozat az ezredfordulós párizsi világkiállításon folytatódik, ahol „Kain és Ábel" c. képe ezüstérmet, itthon Ipolyi-díjat nyer el.

Tulajdonképpen már 1895-től egészen haláláig (1911), tehát majd két évtizeden keresztül *jelen van,* és részt vesz majd minden tavaszi—téli tárlaton, ott van a Nemzeti Szalon vándorkiállításain, tucatnyi könyvet illusztrál, köztük a díszkiadású Petőfi-albumot, és Petőfi Apostolát is. Művészeti írásai is megjelennek, szobor- és pályabizottságok tagja, fiatalon megbecsült (meglehetősen módos) ember.

Az ifjú Király Ilonát, *Deák Ébner Lajos* Női festőiskolájának tehetséges növendékét veszi nőül, aki egyben múzsája, tanítványa és kivételes környezetteremtő képességével legnagyobb segítője is. Gyermekeik Dóra (1903) és Lóna (1907) együtt utaznak szüleikkel, hol Szolnokra a Zagyva-parti művésztelepre, hol Királyék Debrecen melletti birtokára, Lencsésre, hol pedig külföldre. Életükben legnagyobb változást a *Fraknói*-féle római ösztöndíj elnyerése jelenti (1904—05), amikor a frissen felépült villában ideális körülmények között festmények százait készítheti el. „Krisztus siratása"-ért ismét elnyeri az *Ipolyi*-díjat, képeit a király vásárolja itthon és Olaszországban, a londoni tárlaton pedig éremmel tüntetik ki.

Kezében a formázó fa, vagy a trébelő kalapács ugyanolyan otthonos, Alma utcai villájában pazar műtermet épít, ahová egy szentesi népi fazekast (gölöncsért) is leszerződtet, és együtt korongolnak. Hegedűs még kis szobrokat is készít a redukciós (nem vízálló) égetésű szentesi fekete-kerámiából. Oklevelek, plakátok tervei, mind-mind díjazottak, a családnak anyagi gondjai nincsenek. A Monarchia-szerte közkézen forgó 100 koronás bankjegyen ugyanúgy ott van a keze munkája, mint a *Lyka* Károly szerkesztette Művészet c. folyóirat valamennyi évfolyamában, vagy a Nemzeti Szalon Almanachjában. Sikerember.
1910-ben elnyeri szülővárosa, az akkor még jócskán művészetpártoló Szentes támogatását és elismerését is; a Nemzeti Szalon-szentesi tárlatán három képét is megveszi a város leendő múzeuma gyarapítására.

Sikereinek csúcsán éri a tragédia; az földrengés nem csak lelkileg, fizikailag is megingatja, és 1911. július 7-én, 42 éves korában, nagyszerű tehetségének csillogása közepette váratlanul tűnik le. A Főiskoláról temetik, és a gyászévben még megszervezik a hagyatéki tárlatát is, melyen majdnem félezer legkülönfélébb műtárgyat vonultat fel a tisztelők sokasága.

SZENTES, és nagy fia kapcsolatát még kutatnunk kell. Feltétlenül figyelembe kell vennünk, hogy akkoriban — talán épp az 1910. évi tavaszi tárlat után Hegedűs nem volt büszke szülővárosára. *Lyka* Károly Croniqueur álnéven írt cikkében így

60.* *KRISZTUS ÉS A SAMÁRIAI ASSZONY* 1905. vászon, olaj 180×110 cm oltárkép a szentesi evangelikus templomban. (Egyik mellékletünk.)

— Festményeivel részt vesz az első magyarországi vándorkiállításon, Miska kanász c. művét Egerben vásárolják meg. A kassai Honvéd-szobor Bizottság tagjául választja.

61.* ILLUSZTRÁCIÓK CSÁNKI DEZSŐ: HŐDOLÁS ÁRPÁD EMLÉKÉNEK c. kötetéhez 1907. „Árpád és az Árpádok".

— A *Művészet* V. évfolyama közli Ipolyi-díjnyertes festménye VI. évfolyamban színes műmellékletként jelenik meg az nyét, „Imádkozó asszonyok". 1907.

62. ÁRPÁD PAJZSRA EMELÉSE (1907 e.) papír, vízfestmény 1150×690 mm („Hódolat Árpádnak") DDM. DF. 349. 1. 28. ltsz.

63. „ÁRPÁD VEZÉR PAJZSRA EMELÉSE" (1907 e.) papír, tus 310×230 mm DDM. II. 68. 37. 1. ltsz.

— Részt vett Hódmezővásárhely város II; Rákóczi Ferenc pályázatán.

64. II. RÁKÓCZI FERENC ÉS KÍSÉRETE (1907 e.) karton, vízfestmény 600×500 mm DDM. DF. 208. 32.2. ltsz.

65. BOCSKAY ISTVÁN (1907 k.) papír, vízfestmény 542×622 mm DDM. DF. 208—32/3. ltsz.

66. *KÁNAI MENNYEGZŐ* (1907 k.) vászon, olajvázlat 63×84 cm DDM. II. 1930/27. ltsz.

67. *VÁZLAT A VÉRSZERZŐDÉSHEZ* (1908 e.) vászon, olaj 64×117 cm KJM. 54. 72. 1. ltsz. (Egyik mellékletünk.)

68. *VÉRSZERZŐDÉS* (1908 k.) vászon, olaj 129×250 cm MNG. FK. 683. ltsz.

— A „Pusztaszeri vérszerződés" circa 8 méter széles kompozícióján 1908-ban sokáig dolgozott. (Sorsa ismeretlen.)

69. *BEM SZÁSZVÁROSNÁL* 1909. vászon, olaj 150×130 cm KJM. 54. 100. 1. ltsz.

70. *CSENDÉLET* 1909. vászon, olaj 36×44 cm DDM. II. 1950/23. (50. 36.)

— „Levélírás közben" c. festményét a király vette meg, „Lámpa mellett" c. alkotását pedig az olasz király vásárolta meg római kiállításán, Londonban pedig díszoklevelet kapott a „Rabiga", „Krisztus siratása" és „Kain és Ábel" c. képeiért.

71. JELMEZBÁL („József főherceg rokkoko-bálja a főherceg új palotájában január 22-én.") 1910. fényképalapra fehér tempera 355×470 mm Föv. Képt. 5154. ltsz.

— A *Művészet* IX. évfolyama (Cronique—Lyka Károly) külön cikket szentel életművének, és közli egy kis fejlécét, négy grafikáját és hat festményét is.

— Részt vesz az egyházművészeti és a bibliai kiállításokon, munkái újra bejárják az országot az OMKT II. Vándorkiállításával. A Nemzeti Szalon 1910. évi szentesi tárlatán végre szülővárosában is bemutatkozhat. A város leendő múzeuma számára három képet vásárol tőle. A tárlaton szentesi tanítványa, Lakos János Pál is szerepel.

72.* KILENC TOLLRAJZA jelenik meg művészi levelezőlapokon.

73. *PESTIS* (1910 k.) vászon, olaj 196×201 cm MNG. 55. 750. ltsz.

— Hagyatéki tárlatát a szintén hirtelen meghalt Tull Ödönnel közösen a Műcsarnokban rendezik meg 1912-ben, április 1—20-ig. Nyolc teremben 658 db műtárgyat regisztrál az alkalmi fényképmellékletes katalógus. A festmények és grafikák mellett először tűnnek fel a szentesi fekete kerámiába formált kisplasztikái, növényi ornamentikás edényei, tálai. Művészi hagyatékáról minden számottevő szaklap megemlékezik.

— Özvegye, Király Ilona 1912. decemberében újabb hagyatéki kiállítást és vásárt rendez a család Alma utcai villájában.

— Divald Kornél először ír az Iparművészetben „Hegedűs László terrakottái"-ról (1912. 101)..

— A szolnoki művésztelep jubileumi kiállításán szerepelnek képei.

— Az első nemzetközi exlibris kiállításban szerepelnek munkái.

— „Krisztus siratása" c. képe 1918-ban a Nagyváradi Múzeum letétébe kerül.

— Özvegye 1918 januárjában is posthumus kiállítást rendez műtermében.

— Képei szerepelnek 1920-ban a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán, a „Belvedere" Művészeti Társaság posthumus tagjául választja, 1921-ben a Magyar Stúdió és a Benczúr Gyula emlékkiállításon képviseli a tanítványokat, „Miska kanász" c. képe 1924-ben Egerben feltűnik a Kaszinó tárlatán. Az 1925. évi „Aktkiállítás" három festményét mutatja be, az 1927. évi magyar táj- és életkép-kiállítás „A kertben" c. alkotását jegyzi.

— Az 1927-ben jubiláló szolnoki művésztelep ez alkalomra összegyűjti a képeit, de még a Műcsarnok téli tárlatán is fel-feltűnik néhány festménye.

— 1929-ben a Nemzeti Szalon 400. jubiláris tárlatán szerepel, a Műcsarnok őszi tárlatán két képével van jelen, de ezeket már közgyűjteményekből állítják ki. A Kis Szalon kiállításán (az Országos Tiszti Kantin épületében) félszáz grafikája, és vázlata megvásárolható.

— 1930-ban három festményével van jelen a „Szent Imre" emlékkiállításon, 1932-ben kettőt a főváros vásárol meg és állít ki.

— A Nemzeti Szalonban a szolnoki telep kiállításán „Krisztus siratása" c. képe van jelen 1936-ban.

— „Krisztus" c. festménye 1937-ben a Marosvásárhelyi Képtárba kerül.

— Heincz Katalin 1939/40-ben doktori disszertációja témájául választja Hegedűs László művészetét.

— A magyar közgyűjtemények háborús veszteségeinek listáján nyolc festménye szerepel, közülük az idők folyamán három megkerült. A New york-i magyar templom oltárképe tűzvész áldozata.

— Cs. Sebestyén Károly 1954-ben felfedezi a Néprajzi Múzeum rajzgyűjteményében lappangó grafikáit.

— 1959-ben két képe van jelen a Műcsarnok „Az Alföld a festészetben" c. kiállításán.

— Az ötvenes évek elején „Rabiga" c. képét a Főváros kiállítja, de csak címét tartja meg. Alkotójaként egy addig (és azóta is!) ismeretlen nagy orosz festőt tüntetnek föl. A család barátja az igazgatóságnál reklamál, mire deportálják.

— A szolnoki művésztelep fennállásának 75. évfordulóján, 1977-ben Egri Mária emlékezik meg az Élet és Tudomány 49. számában, melynek címlapja színes reprodukcióban közli a Rómában 1905-ben festett „Kettős önarckép"-et.

— 1987-ben, Hódmezővásárhelyen, az Alföldi Galéria állandó kiállításába három festménye, a Magyar Nemzeti Galéria átköltözése után a Budavári Palota „B" épületének állandó tárlatán „Káin és Ábel" c. festménye szerepel.

HEGEDŰS LÁSZLÓ római műtermében *Amatőr-foto 1907*

Rövidítések:

DDM	Debreceni Déri Múzeum.
Föv. Képt.	(BTM Kiscelli Múzeum)
HTJM	Hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum.
KJM	Koszta József Múzeum (Szentes)
KKJM	Kecskeméti Katona József Múzeum.
MNG	Magyar Nemzeti Galéria.
MNM. TK.	Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Képesarnok.
Mt.	Magántulajdon
SZDJM	Szolnoki Damjanich János Múzeum.
SZMFM	Szegedi Móra Ferenc Múzeum.

F. k.: Dr. Vörös Gabriella

Szegedi Nyomda 89-3708

KATALÓGUS

Hegedűs László (1870—1911) festőművész Emlékkiállításához Szentesen 1990

Krisztus és a samárjai asszony 1905
Oltárkép a szentesi evangelikus templomban

1. HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI VÁZLATKÖNYV 1886—87 1887 papír, ceruza 190×120 mm KJM. 85. 24. 1—42. ltsz. 42 db gyermekkori vonalas-tónusos vázlatrajz:

— Kalapos diák könyvekkel 1886. szeptember 10.
— Barikák (?)
— „Szent Péter" 1886. aug. 21.
— Lábfejtanulmány (belső) 1886. szeptember 25.
— Lábfejtanulmány (külső) 1886. szeptember 25.
— Ágyban fekvő fiú 1886. augusztus 20.
— Két evangelista szobra 1886. aug. 17.
— Tisza-parti részlet 1887. jan. 23.
— Szent király szobra (épületrészlet)
— Tornácos lakóház udvara (Szülői ház?) 1887. szeptember 10.
— Fák, bokrok
— Gazdasági udvar részlete disznóval Jjl: Hegedűs R. László 1886. aug. 16.
— Bokros fás ligeterdő 1886. aug. 16.
— „Az algyői révház romjai" 1887. jan. 24.
— Partra vont ladik 1887. jan. 24.
— Szobasarok sublóttal, lámpával 1886. szeptember 25.
— Talp-tanulmány 1886. szeptember 25.
— Kéz-tanulmány 1886. szeptember 25.
— Ülve támaszkodó alak (másik átfirkálva) 1886. szeptember.
— Fiúportré kalappal.
— Kürtős kémény és padlásajtó (épületrészletek) 1886. szept. 18.
— Lábfejtanulmány (külső) 1886. szeptember 13.
— Talp-tanulmány 1886. szeptember 13.
— Kézfejtanulmány 1886. szeptember 13.
— Kar-, kéz- és szemtanulmány 1886. szeptember 13.
— Férfi félaktja és kéztanulmány 1886. szeptember 24.
— Talp, lábujjak 1886. szeptember 25.
— Ingujj kitartott karon 1886. szeptember 25.
— Kézfejtanulmány 1886. szeptember 27.
— Vonalas kézfejtanulmány 1886. szeptember 26.
— Fekvő disznó kontúrja 1886. október 1.
— Heverésző disznók az ólban. Jelzés a disznókon háromféleképpen: a) H. Raphael L., b) H. R. Laczi, c) Hegedüs R. L. 1887. október 1.
— Szárnyas nőalak, puttó szerszámokkal és lábtanulmányok 1887. márc.
— Barokk oltár részlete és oszlopfő 1886. október 1.
— Támlás szék rovska, benne merővel 1886. október 2.
— „Vetró töltes" (kanyargós árvédelmi gát)
— Ajtó hordóval és tökkel, Algyő, 1886. október 3.
— Borosüveg és pohár Orosházа, 1886. október 9.
— Borosüveg, Orosházа, 1886. szeptember 9.
— Vásárhelyi veduta 1886. november 28.
— Kisgyermek köntösben.
— Olajosüveg ecsettel 1886. december 23. este
— Vonalas és tónusos fiúportré.
— Ülő szent szobra.

2. HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI RÉSZLET (1890 e.) papír, ceruza 170×260 mm HTJM. 58. 46. 1. ltsz.
3. ENYELGÉS 1891 karton, vízfestmény 440×310 mm KJM. 54. 40. 1. ltsz.
— *Pállik Bélával* közösen festették a tatai Esterházy-színház freskóit.*
4.* *SZENT CSALÁD* c. és *SZENT IMRE* c. képeivel a milleniumi bronzérmet nyerte el. Ugyanezeket díjazta és megvásárolta Bende nyitrai püspök. A „Szent Család" a nyitrai püspöki házikápolnába, „Szent Imre" herceg oltárképe a trencséni templomba került.
5. *„SZENT IMRE"* másolat a csongrádi Nagyboldogasszony rk. Plébánián, vászon, olaj circa. 200×110 cm. Pironesák, 1917.
6. AKT 1896 papír, akvarell 355×250 mm MNG. 1912—441/I. ltsz.
7. *MADONAVFEJ* 1896 vászon, olaj 55,5×44 cm MNG. 56. 304. ltsz.
8. ÜLŐ AKT 1896 papír, kréta 615×475 mm MNG. 1914—106/II. ltsz.
9.* ILLUSZTRÁCIÓK ANDOR JÓZSEF (Cyprián) ELBESZÉLÉSEIHEZ 1897.
— A párizsi Julián-iskolán 1897 őszén egy aktrajza díjat nyert.
10. A *SZÉRŰN*, 1897. k. fa, olaj 16×20 cm Mt.

(A *-gal jelöltek csak fényképen láthatók!)

11.* ILLUSZTRÁCIÓK MOHL ADOLF KARÁCSONYI ARANYKÖNYVÉBEN 1897.
12.* ILLUSZTRÁCIÓK FARKAS IMRE MESÉIHEZ (Mühlbeck Károlyival közösen Tarnay Alajos hangjegyeivel. 1898.
13. *I. FERENC JÓZSEF KARDVÁGÁSA* 1898. vászon, olajvázlat 45,6×92 cm (az Országház freskóihoz) Föv. Képt. 88. 49. ltsz.
— A főiskolai növendékek „Nadányiné"-féle ösztöndíjat nyeri el, öt művésznövendék közül 1898-ban.
14. *MADONNA* 1898. vászon, olaj 236×136 cm SZMFM. 50. 62. 1. ltsz.
— A Műbarátok 1500 K-ás díjat nyeri el „Liliomok közt" c. művével.*
— Az „Ellenség" c. olajfestményét az Aradi Múzeumnak adták.*
15. *TÁJKÉP* (1898) vászon, olaj 37,3×38 cm MNG. 10. 268. ltsz.
16.* *KAIN ÉS ÁBEL* 1898. olaj, vászon 111×110,5 cm MNG. 1739. ltsz A Magyar Nemzeti Galéria állandó kiállításában látható! Ezzel a képével az Ipolyi Arnold-féle 2000 K-ás díjat, valamint az ezredforduló párizsi világkiállításán ezüstérmet nyert.
17. *MULATOZÓK* (Endre Béla portréi) (1899) vászon, olaj 42×33 cm HTJM. 71. 20. 1. ltsz.
— Mint az egyik legsikeresebb másoló vett részt a Műcsarnok „Velazquez"-másolati kiállításán. 1899-től Székely Bertalan tanártársa lesz, ahol először Neogradyt helyettesíti, majd a szabadiskolában korrigál, végül az esti alakrajz oktatásával bízzák meg.
18.* HÁROM KIRÁLYOK (1900 e.) karton tus toll 328×248 mm MNG. 1914—107/I. ltsz. Tanulmány a Budavári Szt. Zsigmond kápolna oltárképéhez.
— Az oltárkép és a mellékoltár díszítései 1944-ben pusztultak el.
19.* ILLUSZTRÁCIÓK A PETŐFI-ALBUMHOZ ÉS AZ APOSTOLHOZ 1900. 11+9 db 341×494 mm.
20. AZ APOSTOL I. (Petőfi illusztráció) karton, kréta MNG. 1917—446/I. 344×469 mm.

21. AZ APOSTOL II. (Petőfi illusztráció) papír, tus toll MNG. 1917—447. ltsz.
22. *DANTE* (1900) vászon, olaj 76×50 cm HTJM. 57. 225. 1. ltsz.
23.* *DEBRECENI KONDÁS* 1900. vászon, olaj 103×125,5 cm MNG. 4151. ltsz. Letéiben a Bólyi AG-nál.
— Egyik alárírója a Szolnoki Művésztelep iránti feliratnak, majd alapítója és tisztikarának tagja. Feleségével három nyarat töltenek el a Zagyva partján.
24. A SZOLNOKI MŰVÉSZETI EGYESÜLET OKLEVELE (H. L. rajza nyomán).
— A magyar festők történelmi pályázatára több művel készül:
25. *HUNYADI LÁSZLÓ LEFEJEZTETÉSE* 1900. fa, olaj 39×59 MNG. FK. 10. 584. ltsz.
26. *„HA MAJD MINDEN RABSZOLGA NÉP..."* (1900 k.) vászon, olaj 34×52 cm DDM. II. 68. 37. 1. ltsz.
27. *1849* (1900 k.) vászon, olaj 64×44 cm SZMFM. 50. 159. 1. ltsz.
28.* *LÁSZLÓ ZSIGMONDNÉ* 1900. vászon, olaj 84×71 cm MNG. 52. 265. ltsz letétben.
29. *SZONTÁGH SÁNDORNÉ* (1900 k.) fa, olaj 32,5×24,5 cm MNM. TK. 2016. ltsz.
30. *ÖNARCKÉP* (1900 k.) vászon, olaj 55×44 cm MNG. 4683. ltsz.
31. *MARCSA* (1900 k.) vászon, olaj 63×50 cm DDM. II. 68. 33. 1. ltsz.
32. *RABIGA III* (1900 u.) vászon, olaj 50×40 cm MNG. 2436. ltsz.
33.* „A TÁNC" c. grafikája az Uránia Színház plakátján látható.
— A Festők, Építészek, Szobrászok, Énekesek, Komédiások Klubjának megalapításakor a választmány tagja lesz. Karikatúrái közül a Márk Lajos festőművészről készítettet a lapok is közlik. Javaslatára a Dalműbarátok önálló páholyt bérelnek az Operában ...
34.* VÁZLATOK A 100 KORONÁS BANKJEGYHEZ. 1901—1903.
— Az Osztrák—Magyar Bank pályázatán az első díjat nyeri el.

35. AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET DÍSZOKLEVELE 1901—1902. 320×480 mm.
36. A KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER 2000 KORONÁS ÁLLAMI NAGYDÍJÁNAK DÍSZOKLEVELE 1901—1902. Mindkét fődíjat elnyerte.
— Díszoklevél pályázatokon több mint félszáz pályamű közül az első.
37. *FALUSI HÁZ* (1901 k.) vászon, olaj 8,5×44 cm KJM. 54. 19. 1. ltsz.
38.* ILLUSZTRÁCIÓK KISFALUDY KÁROLY ÖSSZES MUNKÁIHOZ 1. kötet.
39.* EXLIBRISEI az Iparművészeti Múzeum legelső ilyen kiállításán is szerepelnek. Pl.: a Nemzeti Kaszinó Könyvtárának, Dr. Siklóssy Lászlónak és a Glück Frigyesnek készültek emlitik.
40. FÉRFIAKT (1903 k.) papír, ceruza 177×200 mm MNG. F. 71. 115. ltsz.
41. NŐI AKAT (1903 k.) papír, ceruza 213×96 mm MNG. 1954—4982. ltsz.
42.* ILLUSZTRÁCIÓK AZ ATHENAEUM PETŐFI-ALBUMÁHOZ 1903. 11 db.
43. *RABIGA I* 1903. vászon, olaj 211,5×308,5 cm MNG. 2366. ltsz.
44. ÖNARCKÉP (1903 k.) papír, vízfestmény 330×480 mm DDM. II. 1915. 9. ltsz.
45. MÁTYÁS BÉCS ELŐTT (1903 k.) papír, színes litográfia 620×902 mm MNM. TK. 59. 1041. ltsz.
— A *Művészet* I. évfolyama két figurális fejlécet és egy tanulmányrajzát közli.
— Hegedüs Lászlóról LIGETI Miklós készít Szolnokon mellszobrot, de bronzba öntik, és a család birtokából az ötvenes évek „vasgyüjtésének" esik áldozatául.
— Fraknói Vilmos püspök római díját elsőként nyeri el Grünwald Bélával és Damkó Józseffel. A neoromán villa második emeleti műtermét családostul elvezi csaknem két éven keresztül.
46. *KETTŐS ARCKÉP* 1904. vászon, olaj 65,5×52,5 cm MNG. FK. 1861. ltsz.

ÁRA: 25 Ft

47. *ÚT A RÓMAI BORGHESE KERTBEN* 1904. vászon, olaj 122×124 cm KJM. 54. 101. 1. ltsz.
48. *KRISZTUS A KERESZTFÁN* (1904 k.) vászon, olaj 203×262 MNG. 4280. ltsz.
49.* *ASSISI SZENT FERENC HALÁLA* (1904 k.) vászon olaj méret nélkül, restaurálás alatt a HTJM-ban. Ltsz: 81. 2. 1.
50. *BACCHÁSNŐ* (1904 k.) vászon, olaj 85×137 cm MNG. 6907. ltsz.
— Művészeti íróként Kirsch Aladár rákoskeresztúri freskóinak méltatásával debütál, és beválasztják az „Eszterházy-díj" pályabirájaként (nem került adományozásra).
— A *Művészet* II. évfolyama két rajzát és exlibriseit közli.
51.* ILLUSZTRÁCIÓK A VÖRÖSMARTY-ALBUMHOZ: CSONGOR ÉS TÜNDE 1904.
— A székesfőváros által Budavár bevételének (1849) megfestésére kiírt pályázatán a II. díjat nyeri el. (Az elsőt nem adták ki.)
52. *BUDAVÁR BEVÉTELE* 1905. vászon, olajvázlat 92×152,5 cm KKJM. 56. 28. ltsz.
53.* ILLUSZTRÁCIÓK MIKSZÁTH KÁLMÁN CIKKEHEZ: „AZ ÉN KARTÁRSAIM" 1904.
54. *KRISZTUS SIRATÁSA* (1905 k.) fa, olajvázlat 33,9×38,7 cm MNG. 4152. ltsz.
55. *KRISZTUS SÍRBATÉTELE* (1905 k.) vászon, olaj 146×177 MNG. FK. 2151. ltsz.
56. A RÓMAI MŰVÉSZHÁZ KERTJE (1905 k.) rézkarc 130×100 mm Mt.
57.* ILLUSZTRÁCIÓK A DALMŰBARÁTOK 1905. ÉVI ALBUMÁHOZ 5 db.
58. **DOMBORMŰVES BRONZEDÉNY** (Cachepot) 1905 k. „Imre király elfogja pártütő öccsét, Endrét." bronz virágtartó 22,2×37,8 cm MNG. 6908. ltsz.
— Krisztus siratása c. képéért elnyeri az Ipolyi Arnold-féle 2000 koronás díjat, római nemzetközi tárlaton 5 festménye szerepel.
59. *HÁZISAPKÁS ÖNARCKÉP* (1906 k.) lemezpapír, olaj MNM. TK. 1001. ltsz.

MDK

Hegedüs László

Krisztus siratása, of.

Képzőm. Társ. 1905/6. téli kiáll. kat. 33.l.

MD Kt

Hegelüs László, festőm.

Várrészlet. Aquarell.

A Gyüjtö. 1915. 1-3. sz. 83.l.

MDK

Hegedüs László: Éva. repr.

Lyka Károly: Téli tárlat. 1900-1.

MDK

Hegedüs László, festöm.

79. Rabiga. Repr.

Mücsarnok. 1903. tavaszi nemzetk. kiáll. Kat.

Hegedüs László MDK

Virágcserepek, olf.

Kertben , olf.

Évike, olf.

Mücsarnok 1897. téli kiáll.

MDK

Hegedüs László

Ave Maria, repr.

Vasárnapi Ujság 1907. 46.sz. 921.l.

Hegedüs László MDK

Szent Család, repr.

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Hegedüs László MDK

Arckép, olf.

Arcképtanulmány, olf.

Műcsarnok 1900/1901, téli kiáll.

Hegedüs László

MDK

Késő ősszel, repr.

Műcsarnok 1900. tavaszi kiáll.

Hegedüs László MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Hegedüs László

MDK

Arckép, olf.

Micsarnok 1899/1900 téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Falu végén, /Tavasz/ olf.

Mücsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Éva, olf.

Mücsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Liliomok közt, repr.

Műcsarnok 1898/99. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Padlásszobában, vizf.

Mücsarnok 1898/99. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Nagy Zsiga festőművész arcképe, olf.

Műcsarnok 19ol. tavaszi nemzetközi kiáll.

Hegedüs László MDK

Késő ősszel, olf.

Mücsarnok 1960. tavaszi kiáll.

Hegedüs László MDK

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Dante, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

MDK

Hegedüs László, festöm.
1870-1911

Árpád sírja. Vizf. J.1.b.

Virágzó almafák. Olf. J.1.j.

Árv.Közl. 1931. 3.rk.sz. 52.l.

MDK

Hegedüs László, festőm.
1870-1911

Vasárnap délután. Olf. 166x160 J.1.j.

Árpád sirja. Vizf. 45x37 J.1.b.

Árv.Közl. 1930. 4.rk.sz.55.szám. Kat. 21.1.

MDK

Hegedüs László

"Rabiga" c. festményének repr.

Ger Lon Modfest

Hegedüs László

Krisztus siratása, olf.

Műcsarnok 1905/6téli kiáll.

Hegedüs László MDK

A mezőőr, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Mátyás Bécs előtt, olf.

A St. Cuvre-kolostor Rómában, olf.

Tanya, olf.

Constantin kapu, olf.
Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Vitorlások a kikötőben, olf.

Piazza di Siena,a Borghese kertben, olf.

Zagyva partja, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Arcképünk, olf.

Piazza di Siena a Borghese kertben, olf.

Ciprusok alatt, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Ut a Borghese kertben, olf.

A római Constantin kapu, olf.

Apostol, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Szent János, olf.

Mücsarnok 1905/6. téli kiáll.

Hegedüs László

MDK

Csolnakok a parton, olf.

Porto d'Anzioi kikötő, olf.

Miska kanász, olf.

Egy szobor a Borghese kertben, olf.

Mücsarnok 1905/6. téli kiáll.

MDK

Hegedüs László

Hazai krónika. Művészet 1963. 63.l.

MDK

Hegedüs László

Herkules a válaszuton, repr.

Képzőm. Társ. 1901/2. téli kiáll. kat.

Hegedüs László MDK

Szent Imre herceg, olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Hegedüs László MDK

Liliomok közt, olf.

Madonna, olf.

Műcsarnok 1898/99. téli kiáll.

Hegedüs László MDK

Ellenségek, olf.

Műcsarnok 1897.tavaszi kiáll.

MDK

Hegedüs László

Pünkösdi rózsák, of.

Képzőm. Társ. 1908. tav. kiáll. kat. 31.l.

MDK

Hegedüs László

"Krisztus siratása" c. olajf. repr. a 24-ik o.-on.Ez a mű nyerte el az Ipolyi-dijat.

Cikk: Hazai krónika

Művészet 1906. 66.l.

MDK

Hegedüs László, festőm.

Liliomok közt. Repr.

Műcsarnok. 1898/99. téli kiállitás. Kép.Kat.

Hegedüs László MDK

Orgonák, olf.
Debreceni kanász, olf.
A római Borghese kertből, olf.

Nemzeti Szalon 19o9.
II. nyiregyházi kiáll.

Hegedüs László MDK

Hazatérő munkás. olf.

Nemzeti Szalon 19o9.
II. nyiregyházi kiáll.

MDK

n. Hegedüs László, graf.

32. Fraknói müvészház. Rómában. Repr.

Szent-György-Cé· grafikus kiállitása.

A Gyüjtö 1915. 33.1.

Hegedűs 2 Látható, festő

Új Mív. 2001.03. p.20-22

	Final study plan: Pharmacokinetics of total radioctivity following ^{3}H-labelled etiprednol dicloacetate (BNP-166) administration to dogs (s.n.: 0138) Study plan: ?	PK6 PK7
	Final report: 28-day inhalation toxicity study with the compound BNP-166 in beagle dogs, followed by a 14-day recovery period (s.n.: 0106, 0119)	PK5

2003. 08. 28.

A kiállítás megrendezését a Nemzeti Kulturális Alapprogram Képzőművészeti és Fotóművészeti Kollégiuma, valamint Székesfehérvár Önkormányzatának Kulturális Bizottsága támogatta.
A kiállítás megtekinthető 2004. november 14-ig hétfő és kedd kivételével naponta 10 - 16 óráig.

MAGYAR FOTOGRÁFIAI MÚZEUM / HUNGARIAN MUSEUM OF PHOTOGRAPHY
H-6000 Kecskemét, Katona József tér 12. POB 446 Tel./Phone: 36 76 483 221, fax: 36 76 508 259
e-mail: fotomuz@c3.hu http://www.fotomuzeum.hu http://www.fotoklikk.hu e-mail: hegedus_2@axelero.hu

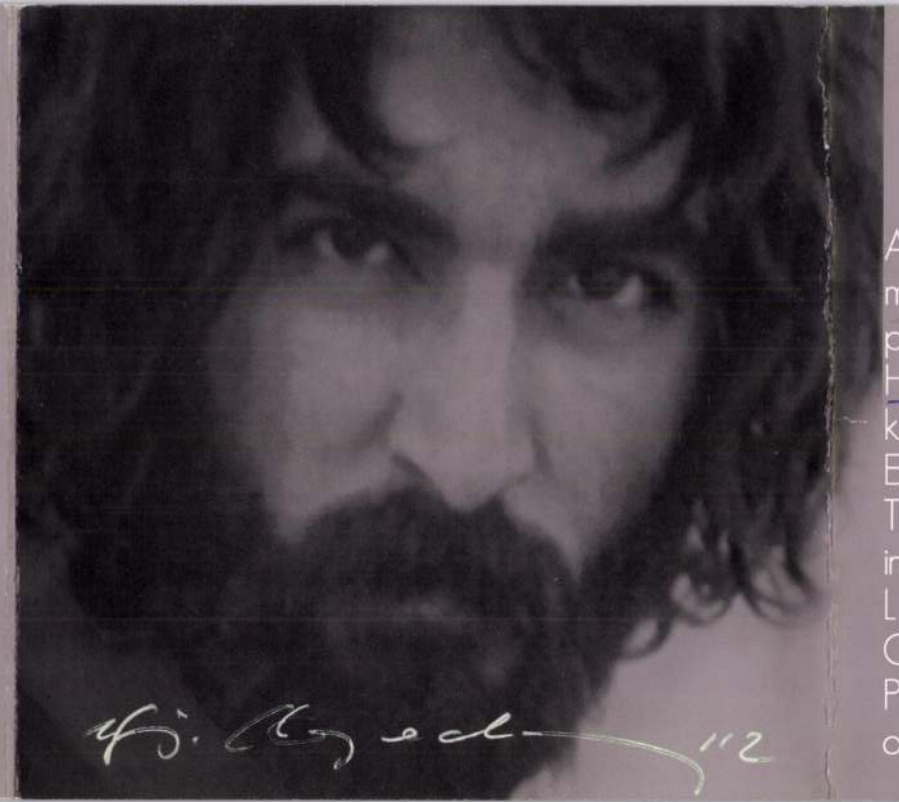

A Magyar Fotográfiai Múzeum meghívja Önt 2004. október 15-én péntek délután 5 órára
HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ
kiállítására melyet,
ESTERHÁZY PÉTER nyit meg.
The Hungarian Museum of Photography invite you to the exhibition of
LÁSZLÓ 2 HEGEDŰS
Opening remarks by
PÉTER ESTERHÁZY
on 15th of October, 2004 at 5pm

„Ha tudnék rendesen latinul, a Harmonia caelestis, a Mennyei harmónia mintájára Fotográfiai harmóniának nevezném Hegedűs 2 fotóuniverzumát,..." (Esterházy Péter). Hegedűs 2 László műveinek intellektuális telítettsége, letisztult formanyelve egyaránt jellemzi mind a fotó és film, mind pedig a képzőművészeti alkotásait. Munkáit nem lehet irányzatokba foglalni. Használja ugyan a kortárs formanyelvet, sok nyelven perfekt, mégis közérthető módon vezeti a befogadót olyan mélységekig, ahol valami tényleg eredeti egyáltalán megmutatható. Az, hogy művészete lényegét tekintve kategorizálhatatlan, nem egyszerűen a megformálás módjának, médiumának gazdagságától, hanem abból adódik, hogy nem merül ki, nem oldódik fel az irányzatokban. A műveiben megnyilvánuló világ olyannyira önálló, hogy saját története, saját képlete van. Szó (illetve betű és szám) szerint: H2L (Radetzky Zoltán). „If I knew Latin well, I would call the photo-universe of Hegedűs 2 „Photographic Harmony" on the model of Harmonia Caelestis..." (Péter Esterházy). The intellectual fullness of the works of László 2 Hegedűs, and their clear form of expression characterise their film-, photo- and fine-art works. His works cannot be classified into any schools. Though he uses the contemporary form of expression, he is perfect in many idioms, nevertheless he leads the recipients in a clear language to such deepness, where something really original can be shown. His art basically cannot be categorised, and this is not because of the method of the forming, richness of its medium, but because it is not confined to the schools. The world appeared in his works is so independent, that it has its own story, own formula. According to word (letter and number):H2L (Zoltán Radetzky).

Krasznahorkai László

hat

Este hat;
néhány szabad megnyitás

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

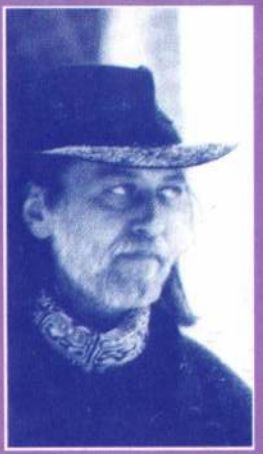

ESTE HAT –

EGY SZABAD MEGNYITÁS

Krasznahorkai Lászlóval

MŰVÉSZETEK HÁZA
SZOMBATHELY, FŐ TÉR 10.

Este hat; néhány szabad megnyitás

Kiállító művészek:

BUKTA IMRE, FELUGOSSY LÁSZLÓ, GÉMES PÉTER, HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ, HERNER JÁNOS, JANÁKY ISTVÁN, LOIS VIKTOR, DR. MÁRIÁS BÉLA, MEDVIGY GÁBOR, SZILÁGYI LENKE, SZENTJÓBY TAMÁS, TOLVALY ERNŐ

A kiállítás létrejöttét Krasznahorkai László: Este hat; néhány szabad megnyitás című könyve inspirálta. A kötetben szereplő művészek alkotásaiból rendez kiállítást ezen a napon a Művészetek Háza.

„Krasznahorkai László új könyve a kortárs irodalom és képzőművészet találkozásának néhány ritka pillanatát dokumentálja. A szövegek többsége kiállítások alkalmából született, mégsem érezhető rajtuk megírásuk alkalmi jellege. Krasznahorkai – ahogy egyik kritikusa jellemezte a jelenlegi prózai mezőny egyetlen igazán (s belátható időn belül az utolsó) metafizikus ihletésű írója. A kötetbeli írások tétje ugyanaz, mint a szépirodalmi műveké: lehetnek-e és miként a művészetnek szakrális vonatkozásai?"

A kiállítás megtekinthető december 6-ig, munkanapokon 10.00 – 17. 00 óráig
Belépődíj: 100 Ft

magyar film, 145 perc, 1997/2000;
Rendezte: Tarr Béla; Írta:
Krasznahorkai László Az ellenállás melankóliája
című regénye alapján
Krasznahorkai László és Tarr Béla

2002. november 25. hétfő 21.00
Örökmozgó Művészmozi
Berzsenyi Dániel Főiskola, D-épület

Tarr Béla: Werckmeister harmóniák

26. kedd, 18.00 óra – Pincegaléria

Kiállításmegnyitó

26. kedd, 19.00 óra – Szalon

Beszélgetés Krasznahorkai Lászlóval

Beszélgetőtárs:
Wilheim András zenetudós

HEGEDÜS 2 LÁSZLÓ

Új művészet

1996/NOV

65.o.

HEGEDÜS 2 LÁSZLÓ

Új művészet

2002/jan

14.o.

Kapcsolódó szolgáltatások:

A szolgáltatások listája:

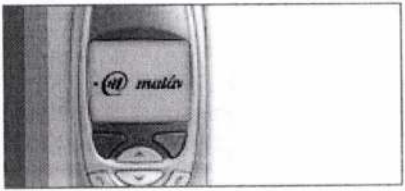

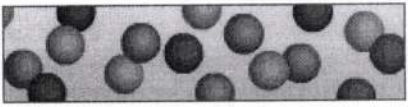

FÓKUSZ FESTŐISKOLA

AKADÉMIAI ELŐKÉSZÍTŐ

Tantárgyak:

Alakrajz és festés: naponta 1/2 10—1 óráig, d. u. 1/2 3—1/2 5 óráig
Hetényi Tibor

Vízfestés és grafika: hetenkint kétszer 1/2 10—1 óráig, d. u. 1/2 3—1/2 5 óráig
Hegedűs László

Művészeti anatómia: hetenkint egyszer 1/2 3—1/2 5 óráig
Hegedűs László

Tájfestés a szabadban: megbeszélés szerint
Hegedűs László

Mozdulatrajzolás (kroki): naponta 5—8 óráig

Növendékek munkáiból a Fókusz Galéria évente egyszer díjak kiosztása mellett kiállítást rendez

Felvilágosítás a Galéria irodájában bármikor

2654 47 Független-nyomda, Budapest.

FÓKUSZ GALÉRIA

HETÉNYI TIBOR — HEGEDŰS LÁSZLÓ

BUDAPEST V, SZTÁLIN-TÉR (VOLT ERZSÉBET) 3. FÉLEMELET (BEJÁRAT A CZIRÁKY-KÖZBŐL)

FÓKUSZ GALÉRIA
kiállításai:

1947 május 1—7-ig
ROMÁN KIÁLLÍTÁS.

1947 május 10—21-ig
Gulácsy Lajos
EMLÉK-
KIÁLLÍTÁS

Nyomtatvány

..... úrnőnek
úrnak

BUDAPEST

..... ker. ..... út / utca / tér ..... sz.

MEGHÍVÓ

a Fókusz Galéria helyiségében (V, Sztálin-tér 3. félemelet) tartandó vetítettképes előadássorozatra, melyet

SZEGI PÁL

művészeti író tart

A naturalizmustól az absztrakcióig

(Bevezetés a modern művészet történetébe és esztétikai problémáiba)

Az előadások 12 héten keresztül minden szerdán d. u. 6-kor kezdődnek

Részvételi díj előadásonként és személyenként 2 forint. A Képzőművészek Szabadszervezetének tagjai, a Képzőművészeti Főiskola hallgatói, valamint az Iparművészeti főiskolásoknak 1 forint

Az előadássorozat részletes ismertetése:

I. ápr. 23. Az impressionizmus
II. ápr. 30. Cézanne
III. máj. 7. Gauguin és Van Gogh
IV. máj. 14. A modern szobrászat problémái: Rodin és Maillol
V. máj. 21. A szecesszió (Gauguin, Munch, Schide, Hans Arz)
VI. máj. 28. Matisse
VII. jún. 4. A kubizmus
VIII. jún. 11. Chagall és az expressionizmus
IX. jún. 18. Paul Klee
X. jún. 25. A neo-realizmus, „Postexpressionizmus", új tárgyiasság
XI. júl. 2. Szürrealizmus és absztrakció
XII. júl. 9. Picasso

1940. Megnézni egy pld

A 92. CSOPORTKIÁLLITÁS

hogy van

KATALOGUSA.

bev?

RÉSZTVEVŐK:

BÁSZEL GÜNTHER ÁKOS

KLIE ZOLTÁN

Hegedüs László II.

grafikus

alkotás Műcsarnok II. csop.

kiáll. 1942- dec.

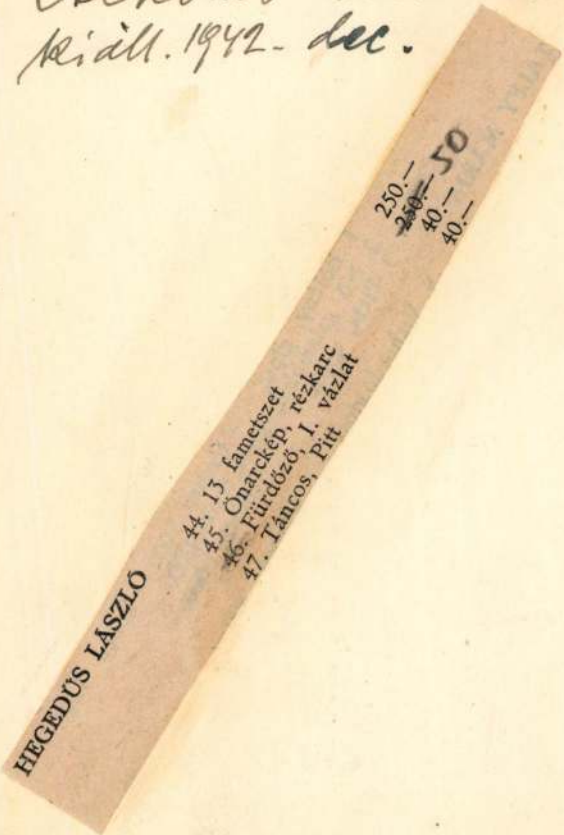

Győr

Az „Il Fiume Rab" (E) s
bástyákkal megerősitett várba
„La Torre ~~del~~ col Gallo" (I), a „
emelkedik ki s jobbra a „La
gó" hoz (E) hid vezet. Az előzér
csónakban kelnek át s a „L'
Kőtve. A háttérben hegyek hu
di S. Martino" (H) köti
a magasban tizenhat szár

„Giavarino

s alól magyarázat olvasható: „
ta di Vienna" befejezéssel.

Rézkarc, méretei a vonalker

L'Vngheria Compendiat
1686. pag 67.

Ltha T. 4159.

Hegedüs II. László

festő.

Vod

Esti Magyarország

1943. jan. 27. (Két fiatal művész kiállítása.)

Hegedüs II László

A szolnoki ujvárosi templom egyik szárnyasablaka
Tervezte: Hegedüs László

Nemzeti Ujság kép mell.
1938. máj. 8.

(14)

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA KÖNYVESBOLTJA

BUCHHANDLUNG DER KÖNIGL. UNG. UNIVERSITÄTSDRUCKEREI

LIBRAIRIE DE LA PRESSE DE L'UNIVERSITÉ ROYALE HONGROISE

BOOK-SHOP OF THE ROYAL HUNGARIAN UNIVERSITY PRESS

GEGRÜNDET 1577

BUDAPEST IV,
KOSSUTH LAJOS-UTCA 18
TELEFON: 189-540

27.479.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Müemlékek Országos Bizottsága.-

Budapest.-

MDK

Hegedüs László II.

Kut. 1943. okt.-nov. Nemzeti Szalon.

MDK.

Hegedüs László

Kiállitási hir

Müvészet 1967 jan.

MDK.

Hegedüs László

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 jan.

Hegedűs László (2)

Balatoni vitorlás (akv.)

Nemz Sportbiz, MKépző
Kiáll Katalógus 1945 a

Hegedűs László (22

Vitorlás a Balatonon (aquarell)

Nemz Sportbiz, MKép zö
Kiáll. Katalógus 1945 a u

Hegedüs László (2)

Siófoki halászlány (alv.)

Nemz. Sportbiz, MKépzőm
Kiáll. Katalógus 1945 aug

Hegedüs László (2)

Fürdőzők, akvarell

Nemz. Sportbiz., MKépz.
Kiáll. Katalógus 1945a

Hegedüs László (2)

Szeplaki táj, akvarell

Nemz. Sportbiz. M.Képző
Kiáll. Katalógus 1945 au

MDK

Hegedűs László

Művei az "Alkotás" képzőművészeti intézmény tarlatan.

Cikk: Jankó J. és Hegedűs László az "Alkotás"-ban.

Magyar Nemzet, 1943.jan.29.

Megedés beszíó

Hívei az "Alkotás" Képzőművészeti Intézmény tartalom.

Cikk: Jankó J. és Megedus beszíó az "Alkotás"-ban.

Magyar Nemzet, 1943.Jan.29.

MDK

Hegedüs László festő

Villanypóznák,	akvarell
Vizpart,	"
Erzsébet-hid,	"
Szinva,	"

Jankó János és Hegedüs László gyujtm.kiáll.
kat.1943.jan.24.-1943.febr.9. 14.1.

MDK

Hegedüs László festő

Erdi-templom,	akvarell
Istambul,	"
Ülő-akt,	"
Önarckép,	rézkarc

Jankó János és Hegedüs László gyűjtm.kiáll. kat.1943.jan.24.-1943.febr.9. 14, 15.1.

MDK

Hegedüs László festő

Margitsziget, pastell
Törökországi leany, pastell
Rác-templom, "
Napozó, "

Jankó János és Hegedüs László gyüjtm.kiáll
kat.1943.jan.24.-1943.febr.9. 14.1.

MDK

Hegedüs László festő

Dunai-hajó, akvarell
Horgászó, "
Diósdi-taj, "
Heljócsaba, "

Jankó János és Hegedüs László gyujtm.kiáll
kat.1943.jan.24.-1943.febr.9. 14.1.

BDK

Hegedüs László festő

Csendélet,	olajf.
Leányfej,	"
Akt,	"
Fürdőzők,	tempera

Jankó János és Hegedüs László gyüjtm.kiáll. kat. 1943.jan.24. - 1943.febr.9. 14.1.

MDK

Hegedüs László festő

Virágzófa,	tempera
Erdi-táj,	"
Önarckép,	"
Zebegényi-táj,	"

Jankó János és Hegedüs László gyüjtm.kiáll. kat. 1943.jan.24. - 1943.febr.9. 14.l.

MDK

Hegedüs László festő

Festők,	olajf.
Telep,	"
Vizparton,	"
Cami előtt,	"

Jankó János és Hegedüs László gyüjtm.kiáll.
kat. 1943.jan.24. - 1943.febr.9. 14.l.

MDK

Hegedűs László festőművész

Önarckép, rézkarc (Fővárosi Képtár) Repr.
Dunai hajó, akvarell "
Érdi templom, " "
Kártyások, fametszet (Fővárosi Képtár) "

Jankó János és Hegedus László gyujtm.
kiall.kat. 1943.jan.24. - 1943.febr.9.
8-11.l.

MDK

Hegedüs László festő

Diósd, tempera
Vass István képe, tempera
Este, "

Jankó János és Hegedüs László gyujtm.kiáll. kat. 1943.jan.24. - 1943.febr.9. 14.l.

MDK

Hegedüs László festő

Fej, linó metszet
Növendék fa " "
És leányok jönnek, fametszet

Jankó János és Hegedüs László gyujtm.kiáll. kat. 1943.jan.24.-1943.febr.9. 15.1.

MPK

Hegedüs László festő

Merengő, fametszet
Feltámadás, "
Parasztok, "
Hatvani-taj "

Jankó János és Hegedus László gyüjtm.kiall. kat. 1943.jan.24.-1943.febr.9. 15.1.

MDK

Hegedüs László festő

Táncosnő,	vöröskréta
Táncos,	pitt
Fürdőzők,	I.vazlat pitt
Ima,	pitt

Jankó János és Hegedüs László gyujtm.kiáll. kat. 1943.jan.24.-1943.febr.9. 15.1.

MDK

Hegedüs László festó

Holdvilágos taj, fametszet
Kártyázók, "
Illusztráció Sipos Gyula könyvéhez, fametszet

Jankó János és Hegedüs László gyüjtm.kiáll. kat. 1943.jan.24.-1943.febr.9. 15.1.

MDK

Hegedüs László festő

Együtt éltek, fametszet
Hómunkások, "
Miért nőnek a mezőn virágok, fametszet
Judith fest linó metszet

Jankó János és Hegedüs László gyüjtm.kiáll.
kat. 1943.jan.24.-1943.febr.9. 15.l.

MDK

Hegedüs László festő

Rózsa-domb,	akvarell
Vörös-akt,	"
Kaszáló,	"
Hid,	"

Jankó János és Hegedüs László gyujtm.kiáll
kat.1943.jan.24.-1943.febr.9. 14.1.

Hegedüs László II

festő

V. Váci-út 70.

1945 óta tag.

MKSz 1947

Hegedüs László

HEGEDÜS LÁSZLÓ :

131. Diósdi táj. - Vizf., p. 38 x 28.2 cm.
Jelz.l.j.: "Hegedüs László 1942".

Kopnneagyapa 150 éve

Hegedüs II. László

vród

Magyar Élet

1943. 3. sz. (Az Alkotás Művészház újabb kiállítása.)

Sienai iskola a XV. s

Szt Katalin megdicsőítése
~~[illegible]~~:

A fénybugaraktól szegély
Katalint, ~~[illegible]~~ kinek fejét dicsfény v
~~[illegible]~~ égfelé ~~[illegible]~~. A hegyes v
és jobb kezét felemelve nézi a
fekszik és feje dicsfényt sugároz.
díszlik.

Tempera, fára, méretei
~~Sienai iskola XV. szám~~

129

Ltfa: 121

453
3
1359

HEGEDÜS LÁSZLÓ :

89. Önarckép. - Paszt., p., 33 x 47 cm. Jelz.
l.j. "Hegedüs L. 1939.VIII/."

Kopp 1939/40. szerem. II

Hegedüs László

Hegedűs II. László

festő

irod

Hétfő. 1973. febr. 1.

(Három kiállítás.)

Hegedüs II. László

Cod

Kampis János:

Egy szobrász és egy festő az Alkotás Művészetében.

Magyarság

1943. febr. 12.

fekvő város utczáni járó-kelő közönsé-
nagy farakások egyikén vimen két fér-
ló molonál a csolnakban ülő tengeré-
tanak el. Az épületeken Túl x a nyilt ten-
os vitorláshajók vesztegelnek s az előtér-
van, melynek közelében két katona be-
:

alkeretnek 20: 25.5 cm.

112/93 № 22.

HEGEDÜS LÁSZLÓ

68. Margitsziget, vizfestmény 500.-
69. Festő, vizfestmény 500.-

Nemzeti Szalon

1944. jan. – febr.

téli tárl.

Madonna Jézussal (84. kép)

Fa, tempera, 60×36 cm.

A Bertinelli-gyüjteményből.

Variánsa a müncheni FH. gyüjteményb
pietro di Lorenzo Pratese néven, más hátt
rel. (L. Pantheon, V. kötet, München 193
265. l.). Berti Toesca szerint hasonló ko
pozíció a bostoni Gardner gyüjteményben.
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása.
Magyar Sion, XVI., 1885., 761. l. — Ma
laghy II., 100. szám. (Fra Filippo Lippi.)
Gerevich: Az Újság 1916. júl. 20, 3. l
(Fra Filippo Lippi.) — Gerevich PA, 230
(képe 227. l.) (Fra Filippo Lippi.) — V
Marie. X. kötet, Hága, 1928., 343. l. (
Filippo Lippi.) — Décsei: Könyvismerte
MM, V., 1929., 172. l. — Benesch Belv
70. l. (Domenico Veneziano köre.)
Rónay, Maria: Die Schätze des Christlic
Museums in Esztergom. A Műgyüjtő,
1931., 6. l. (Képe 3. l.) (Fra Filippo Lip
Berenson 442. l. (Pesellino) — Berti Toe
950—952. l. (Képe 951. l.) (Compa
di Pesellino.) — Esztergom, MM, I
1933., 61. l. — Babits Mihály: Sz
István városa. Pesti Napló, 1938. szeptem
4, 31. l. — Lepold—Lippay, 55. l. (K
XV. táblán).

LIPPI, FILIPPINO (firenzei festő, 1457—15
KÖVETŐJE

Szent Erazmus püspök vértanúsága

Fa, tempera és olaj, 29×37 cm.

A Bertinelli-gyüjteményből.

Maszlaghy II., 243. szám. (Gentile da F

Hegedüs László II.

pesti

Ferk pzomfoisk vk

1939-41. 149. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

23. 25

1925 jan. 28.

A Műemlékek Orsz. Bizotts

Hegedűs László II.

festő – tovább

FÓKUSZ FESTŐISKOLA
AKADÉMIAI ELŐKÉSZÍTŐ

Tantárgyak:

Alakrajz és festés: naponta $^1/_2$10—1 óráig, d. u. $^1/_2$3—$^1/_2$5 óráig
Hetényi Tibor

Vízfestés és grafika: hetenkint kétszer $^1/_2$10—1 óráig, d. u. $^1/_2$3—$^1/_2$5 óráig
Hegedűs László

Művészeti anatómia: hetenkint egyszer $^1/_2$3—$^1/_2$5 óráig
Hegedűs László

Tájfestés a szabadban: megbeszélés szerint
Hegedűs László

Mozdulatrajzolás (kroki): naponta 5—8 óráig

Növendékek munkáiból a Fókusz Galéria évente egyszer díjak kiosztása mellett kiállítást rendez
Felvilágosítás a Galéria irodájában bármikor

2654 47 Független-nyomda, Budapest.

FÓKUSZ GALÉRIA
HETÉNYI TIBOR — HEGEDŰS LÁSZLÓ
BUDAPEST V, SZTÁLIN-TÉR (VOLT ERZSÉBET) 3. FÉLEMELET (BEJÁRAT A CZIRÁKY-KÖZBŐL)

VI. kiállítás

FÓKUSZ GALÉRIA
kiállításai:

1947 május 1—7-ig
ROMÁN KIÁLLÍTÁS.

~~1947 május 10—21-ig~~
~~Gulácsy Lajos~~
~~EMLÉK-~~
~~KIÁLLÍTÁS~~

Nyomtatvány

..... úrnőnek
úrnak

BUDAPEST

..... ker. ..... út / utca / tér ..... sz.

MEGHÍVÓ

a Fókusz Galéria helyiségében (V, Sztálin-tér 3. félemelet) tartandó vetítettképes előadássorozatra, melyet

SZEGI PÁL

művészeti író tart

A naturalizmustól az absztrakcióig

(Bevezetés a modern művészet történetébe és esztétikai problémáiba)

Az előadások 12 héten keresztül minden szerdán d.u. 6-kor kezdődnek

Részvételi díj előadásonként és személyenként 2 forint. A Képzőművészek Szabadszervezetének tagjai, a Képzőművészeti Főiskola hallgatói, valamint az Iparművészeti főiskolásoknak 1 forint

Az előadássorozat részletes ismertetése:

I. ápr. 23. Az impressionizmus
II. ápr. 30. Cézanne
III. máj. 7. Gauguin és Van Gogh
IV. máj. 14. A modern szobrászat problémái: Rodin és Maillol
V. máj. 21. A szecesszió (Gauguin, Munch, Schide, Hans Arz)
VI. máj. 28. Matisse
VII. jún. 4. A kubizmus
VIII. jún. 11. Chagall és az expressionizmus
IX. jún. 18. Paul Klee
X. jún. 25. A neo-realizmus, „Postexpressionizmus", új tárgyiasság
XI. júl. 2. Szürrealizmus és absztrakció
XII. júl. 9. Picasso

MDK

Hegedüs László

Magyar Studio I. 33 l.

MDK

Hegedüs László

Merengés, olaj
A Lágymányos, olaj

Szent György Céh 14. auk. 1913.
4 l.

MDK

Hegedüs László

Ferenc József-dij.

Szépmüvészet, 1942. 2o5 l.

MDK

Hegedüs László festő

Ein Maler, ein Bildhauer.
Pester Lloyd /Morgenblatt/ 1943. jan. 28.

MDK

Hegedüs László festő

Két kiáll.
-p-: Az Alkotás Müvészház... Pest, 1943. jan.29.

MDK

Hegedüs László festő

Koll. kiáll. az Alkotás Müvészházban. 1943. jan.

MDK

Hegedüs László

Két fiatal müvész kiállitása.
Esti Magyarország, 1943. jan. 27.

MDK

Hegedüs László festőmüv.

Margitszigeti fürdő, temp.

Önarckép, temp. repr.

Carmella, temp.

Három királyok, temp.

Margitsziget, paszt.

Törökországi leány, paszt.

Hegedüs László festőmüv. gyüjt. .... kiáll.
Vikert Müvek. Bp. 1945. 54 l.

MDK

Hegedüs László festőművész.

Erdő, akv.
Tengerpart, akv.
Kártyások, fam. repr.
Leányfej, linómetszet
Holdvilágos táj, fam.
Hómunkások, fam. repr.

Hegedüs László festőművész. gyűjt. ..... kiáll.
Vikert Művek. Bp. 1945. 4 l.

MDK

Hegedüs László festőmüv.

Ujlaki templom, akv.
Naplemente, "
Három királyok, "
Fürdőzők, "
Széplaki táj, "
Sorbanállók, "

Hegedüs László festőmüv. gyüjt. .... kiáll.
Vikert Müvek. Bp. 1945. 4 l.

MDK

Hegedüs László festőmüv.

Fácánok, akv.
Margitszigeti fák, akv.
Festő, akv.
Hajógyári sziget, akv.
Csendélet, akv.
Margitsziget, akv.

Hegedüs László festőmüv. gyüjt. .... kiáll.
Vikert Müvek. Bp. 1945. 4 l.

MDK

Hegedüs László festőműv.

Alsóörs, akv.
Balatoni táj, akv.
Siófoki móló, "
Szigeti uszoda, "
Balatoni vitorlás, akv.
Rózsadomb, akv.

Hegedüs László festőműv. gyüjt. .... kiáll.
Vikert Művek. Bp. 1945. 4 l.

MDK

Hegedüs László festőmüv.

Napfelkelte, akv.
Siófoki halásztanya, akv.
Csónakok a Balatonon, "
Margitszigeten, akv.
Balatoni halász, "
Napraforgós csendélet, akv.

Hegedüs László festőmüv. gyüjt. .... kiáll.
Vikert Müvek. Bp. 1945. 54 l.

MDK

Hegedüs László
Margitsziget, vizf.

KUT kiáll. N.Szal. 1943. okt. 3 l.

Hegedüs László II.

KUT 1943. okt. N. Szal.

MDK

Hegedüs László

Margitsziget, xipex vizf.

KUT kiáll. N.Szal. 1943. okt. 31.

Hegedüs László II

festő

Koll. kiáll. az
Alkotás. Művészházban

Pest 1943. jan. 29

Budapest, 1943 január

Hegedüs II. László festő.

Szód

Alkotás Művészház – Jankó János szobrász és Hegedüs László festő gyűjt. kiállításának tárgymutatója. 1943, jan. 24 – febr 9.

Előszó Kádár Zoltán dr-tól.

Rapr. a katalógusban

Önarckepe, rézkarc, a fővárosi képtár tulajdona.
Dunai hajó, akvarell
Erdi templom, "
Kártyások, fametszet, a fővárosi képtár tulajd.
47 műve kiállítva
Igen gyenge legény.

kú vár foglalja el, melyet a jobbra folyó
lált árok vesz körül. A bástyákon örze-
", míg a másik a „Porta verso Aus-
emmel. A Nyitra kétszer van áthidalva.
s feléje egy várbeli közeledik
van (s a másikon egy lovas vágtat
ől egy bográcsot akar elvenni, mi alatt a
lőtérben, a kerítéssel körülvett földek~~tól~~
alkozik s balról a „Porta de Monti"-tól
l a háttérben a „Città Episcopale di Nit-
lmünket. Felirata a lebegő szalagon:
"

„A. Fiume Nitria" kezdettel s „H. Por-

vonalkeretnek 14:20.3 s a réilapnak
2

lal Sig. Co. Ercole Scala. In Modona. 1686.

66/93 № 27

Hegedüs II. László

festő

Érd

Nemzetőr.

1943. febr. 26.

Koll. Eiáll. az Al-
kotás Művészházban

.17.

lé vezető út mentén különféle nagy-
letek vannak, melyek előtt fák van-
városba négy megrakott kocsi ipark-
ra támaszkodó férfi visszanéz. Felira-

raida út."

5.8: 10.8 s a keretnek 8.5: 12.9 c/m.

4377

Hegedüs II. László
festő

Krod
2

Nepszava. 1943. jan. 27.
(Egy szobrász és egy festő.)

la Città"-ban (B), hová a „Borgo della Cit-
s a díszes épületek kötik le figyelmün-
kereszt van s az örtornyok egyikén a
a „Fortezza"-n (A) s jobbra az „il Cas-
érben a „Monti verse Agria" (G) terül-
hiesa de Capuccini" (E) s a „Lazzaretto"
ben pedig az „Ipol Fiume" (F) folyik
ének. Az égbolt felhős s fönt a magas-
Tölirata a lebegő szalagon:

tó: „A Fortezza" kezdettel és „H. Lazzaretto"

alkeretnek 14.4 : 20.2 s a rézlapnak 14.8 : 20.6

g. Co: Ercole Scala. In Modona 1686. pag 33.

66/93 № 32.

Hegedüs II. László

festő.

cród

z

Pogány Ö. Gábor:

Nyugodt nemzedék-

Délibáb. 1943. febr. 20.

Finme:

A kereskedelmi s teng

A tanoda
a járda szélén ütkörö
olvassuk: „Collegio N
smites ház áll oszlo
tos szekér hajt s egy
ben a ~~tengeren~~ partnál egy á
gőzhajó köteledik. Fe

„Collegio Nautico Com
tanoda."

Méretei a képnek

Ltfa 4376

Hegedüs László II

festő

b)

Szépmüvészet

1943.53.P

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Hegedüs László II

festő és grafikus

l

Szépművészet

1943. 75. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Hegedüs II László

cvód

Tápay Szabó Gizella dr.
Kés kiállítás. Ujság
1943. febr. 6.

Fiume:

Balra a hegyeken innen
get látunk; a tengerparton a
fi beszélget s a tengerbe benyn
szektől ketten rakományt szálli
geren egy, két és három árbocz
ben balra a hegy-tetőn ágyú
szélget. Felirata a kép alab

„Fiume."

Könyomat, méretei a vo.

Ltsa T. 4323.

Hegedüs László II.

írod

Uj Magyarság

1943. febr. 4.
(Az Alkotás Művészház kiállítása.)

XY

M. D. K.

HEGEDÜS László

A előadás díszlete

Flórián László: Orff - Casella - Ravel
A Szegedi Nemzeti Színház bemutatói

Magyar Nemzet 1982. március 15. 4. l.

Hegedüs László II

festő

l. Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41, 142. l.

149

szemetes láda elföd. Általunk kéri a tekintetes Müemlékek Országos Bizottságát ennek orvoslására. Mi, mint a "Budapesti Müemlékek" bizományi kiadója, ezen megbizásnak óhajtunk eleget tenni, amikor ezen tényálladékot igéretünkhöz képest, kötelességszerüen tisztelt Cimeteknek bejelentjük.

Kiváló tisztelettel

PFEIFER FERDINÁND-féle könyvkereskedés
Zeidler Testvérek

Hegedüs László II.

Lásd 44–47 ff.

Alkotás Művészház
II. csop. kiáll. 1942 dec.

.2 3 1 √

28

31

25

90

495

495

34505

ba ? √

Marseill √ 193. május. 8. →

r. bej jun. 7.

√ 4 1/2 % diszkont 30 napra

9 % √ 1/8 % alkuszdíj

-"- √ 1/4 % jutalék

r értéke ma.

1 1/2 %

névleges kamat l. √ 4 1/2 -"-

3 1/4 -"-

9 %

2 b L. Sütő 7/3.

MDK

Hegedüs László
Szigetfa, vizf.

Fiatal magyar képzőmüv. Főv. Képtár 29. kiáll.
1946. dec. 9 1.

MDK

Hegedüs László

környei: Ujra megindult az élet a szolnoki művésztelepen. Kis Ujság, 1949. jul. 17.

Hegedüs László

Szolnak, a város fontos tényezője kulturális életünknek. – A szolnaki hagyományt számba véve meg kell ciulíteni a művész nevét.

Bényei László: Szolnak, a művészváros.

Keletmagyarország, 1975. okt. 5.

Hegedüs László

neve említve a
113. oldalon

Ezt Fülep Lajos:A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp.Magvető 1974

Hegedűs László
festő

75 évvel ezelőtt a művész több
társával a kultuszminszterhez,
folyamodott, hogy Szolnokon való
letelepedésüket segítse.

Kaposvári Gyula: Chiovini Ferenc
Műveszet, 1974 aug - 21 lap.

Hegedűs Lánló, díszlettervező

a Szebszínház előadásának a díszletét Terezte

(monogr.): Lola Blau: Gadamlos Éva 2.

Esti Hírlap, Bp. 1980. jan. 23.

Hegedűs László, festő

Mű: Repr.

Hegedűs László: November 14 33

Forrás, Kecskemét, 1979. jan. XI/1

MOK

Hegedűs László, festő.

97 Fürdőrök. aquarell

99. Széplaki táj, aquarell

173. Vitorlás a Balatonon, "

174. Balatoni Vitorlás. "

132. Siófoki halászbanya "

Mův. és Keresk. Int. (v. Ernst Mur.) - Nemz. Sportbiz. és a M. Képrům. Szabadszerv. kiáll. - 1945 III. 11-26. - Stat.

MDK

Hegedüs László

Vár

Margithid a szigetről

Országház

Bpvisfpály 1941, Főv.Képtár. Házi példány

5 l.

MDK

Hegedüs László

Hegedüs László, Czencz János mestere

Müvészet, XIII. évf. 1914. 84.

MDK

Hegedüs László

"Táj lóval", vizfestm.
"Naplemente", vizfestm.

Magyar művészhetek reprezentativ képzőművészeti kiállitása v.Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan. 4-26-ig 5.o.

MDK

Hegedüs László

/Z.P.A./: Téli tárlat és a Műbarát-kiállitás. Magyarország 1944. febr. 5.

Hegedüs László

MDK

Margitsziget, vizf.

Mücsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Hegedüs László MDK

Hajógyár a szigetről

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

MDK

Hegedús László

1927.13-tól 2o-ig rend.pécsi kiállitáson szerepelt művével.

Felvinczi Takács Zoltán: Kiáll.Pécsett

Magy.Művészet, 1927. 165-166.lap

Hegedűs László

1927.13-tól 20-ig tenő.pécsi Kiállításon szereplő művével.

Polyánczi Takács Zoltánné Kiállító.Pécsett

Magy.Művészet, 1927. 165-166.lap

MDK

Hegedüs László, festö

Ta vaszi kép. Vizf.

Fëv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat. 11.1.

Hegedüs László

Hajógyár a szigetről

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Hegedüs László MDK

Hajógyár a Margitszigetnél

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Hegedüs László: Sorbanállók vizf.
Ujlaki templom, vizf.

Spirituális művészek szöv. 7.csoportkiáll.
Nemzeti Szalon, 1944. ápr-máj.

MDK

Hegedüs László: Margitszigeti fürdő, temp.
Budai táj, vizf.
Hajógyár a Margitszigetről, vizf
Margitszigeti fácánok, vizf.
Margitszigeti fák, vizf.
Háromkirályok,vizf.
Magányos ló, vizf.

Spirituális müvészek szöv. 7.csoportkiáll.
Nemzeti Szalon, 1944. ápr-máj.

MDK

Hegedüs László: Budai táj, olf.
Svábhegyi táj, olf.
Szigeti fa, olf.
Törökországi leány, pasztell
Margitsziget, pasztell
Napsütés a szigeten, pasztell

Spirituális müvészek szöv. 7.csoportkiáll.
Nemzeti Szalon, 1944. ápr-máj.

ÁGH AIKELIN LAJOS
EŐSZE ANDRÁS
ifj. CZENE BÉLA
apátfalvi CZENE JÁNOS
MÉSZÁROS DEZSŐ
NÁRAY AURÉL
REMSEY JENŐ GYÖRGY
SZENDY ARISZTID

VENDÉGEK:

GOSZTONYI BÉLÁNÉ
ORSZÁGH IMRE FERENC
HEGEDÜS LÁSZLÓ

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1944. ÁPRILIS 23 — MÁJUS 7.

A

SPIRITUÁLIS MŰVÉSZEK SZÖVETSÉGÉNEK

7. CSOPORTKIÁLLITÁSA

ALBERTH FERENC
ANTALFFY MÁRIA

CZ. HIKÁDY ERZSÉBET
KAPUSSY GYÖRGY

Hegedüs László II

Nemzeti Szalon 1944.

HEGEDÜS LÁSZLÓ

55.	Budai táj, olaj	1000.-
56.	Svábhegyi táj, olaj	500.-
57.	Szigeti fa, olaj	300.-
58.	Törökországi leány, pasztell	350.-
59.	Margitsziget, pasztell	500.-
60.	Napsütés a szigeten, pasztell	500.-
61.	Margitszigeti fürdő, tempera	1000.-
62.	Budai táj, vizfestmény	300.-
63.	Hajógyár a Margitszigetről, vizfestmény	500.-
64.	Margitszigeti fácánok, vizfestmény	300.-
65.	Margitszigeti fák, vizfestmény	300.-
66.	Háromkirályok, vizfestmény	500.-
67.	Magányos tó, vizfestmény	300.-
68.	Sorbanállók, vizfestmény	250.-
69.	Ujlaki templom, vizfestmény	300.-

A

SPIRITUÁLIS MŰVÉSZEK SZÖVETSÉGÉNEK

7. CSOPORTKIÁLLITÁSA

ALBERTH FERENC
ANTALFFY MÁRIA
ÁGH AIKELIN LAJOS
EŐSZE ANDRÁS
ifj. CZENE BÉLA
apátfalvi CZENE JÁNOS
CZ. HIKÁDY ERZSÉBET
KAPUSSY GYÖRGY
MÉSZÁROS DEZSŐ
NÁRAY AURÉL
REMSEY JENŐ GYÖRGY
SZENDY ARISZTID

VENDÉGEK:

GOSZTONYI BÉLÁNÉ
ORSZÁGH IMRE FERENC
HEGEDÜS LÁSZLÓ

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1944. ÁPRILIS 23 — MÁJUS 7.

Hegedüs 4. Lajos

Az *embarras de richesse*-ből csak néhány darabot tudok kiemelni. Nem új szerzemény ugyan, mert már 1875 óta a múzeum tulajdona, de a múzeumi hónap idején, október 20-án délelőtt szólal meg hosszú idő után újra II. József cembalója. *Gát József* főiskolai tanár fog játszani rajta a múzeum épületében rendezett nyilvános hangversenyen. A hangszert nemrég a német Ammer-házaspár restaurálta. A cembaló olasz barokk munka, billentyűi ébenfából és gyöngyházból készültek, a múlt században a győri orsolyáktól került a múzeum tulajdonába. Itt őrzik a Thököly cembalót is, amely 1862 óta a Nemzeti Múzeumé és valószínűleg magyar munka. E két hangszer ritka kincs, értéküket valósággal megfizethetetlen.

Dutka Mária írta meg néhány hete a Magyar Nemzetben, hogy a józsefvárosi *Stippek*-család csodálatos családi gyűjteményét a Nemzeti Múzeum gondjaira bízta. Fejedelmi gesztus volt és hazafias cselekedet. A három Stippek-testvér, egy özvegyasszony és két fivére, hetven esztendeje a Jázmin utca 9. számú családi házban él, valóságos józsefvárosi múzeumot gyűjtöttek össze. A lakatosműhelyben találkozom az »új szerzemény« néhány darabjával, e néhány tárgynak nem csak fabulája, hanem humora is van. Az 1850-es évek idején egy meggondolatlan postamester — ki tudja, miért? — elzálogosította mestersége minden eszközét, utazóládáját, súlyait, kalamárisát, porzóját — aztán illa berek, nádak, erek, soha senki sem jelentkezett érte.

Alagsorra emlékeztető keskeny, homályos helyiségbe lépünk: »a svéd szekrény«, mutatnak rá egy bútordarabra, »1963 legszebb szerzeménye«. Pácolt jávorból és fenyőből készült berakásos szekrény, minden súlya mellett lepkekönnyen szárnyaló művészettel. Valószínűleg egy ráérő, műkedvelő nemes sokévi munkájának gyümölcse. A XVIII. századból való, vadonatújnak tetszik, színekben égő oldalain tréfás jelenetek, magyar figurák, népi faragványok, mindent körülleng a magyar levegő. Miért svéd szekrény ez? — kérdezem. A budapesti svéd követség tulajdona volt, az ostrom alatt pusztult el, s a követség kedves előzékenységgel ajánlotta fel a múzeumnak, talán még használhatják. A romjait hozták be, a szállítómunkások ágydeszka daraboknak nézték, *Hegedüs* László restaurátor asztalos gyönyörű bútordarabot varázsolt belőle.

— És mennyi ideig dolgozott?

— Nyolc hónapig — ez már nem néma beszélgetés volt, hanem a muzeológia másik oldala: remeklése a türelemnek.

Ruffy Péter

Vasa Lapok
Magyar Nemzet
1963 okt. 6

teit leleplező *Horthy-album*, s ekkor rajzolta meg Karl *Kraus* »*Búcsúztató halotti ének az osztrák—magyar monarchia felett*« című művének a címlapját. Vörös frígiai sapkás munkás csap rá ököllel a koporsó fedelére, amely rázuhan a koronás kétfejű sasra, a miniszterekre, tábornokokra és bankárokra.

Ez idő tájt a Hotel Müllerben, a Belváros kellős közepén, a Grabenen lakott. Megszorult — néha csak élelmes — emigránsok tucatjai keregettek tőle naponta és senki sem távozott tőle üres kézzel. Egyszer szóvá tettem, hogy bizony sokan visszaélnek bőkezűségével. Legyintett.

— Hadd éljenek vissza. Nem szervezhetek irodát annak a kivizsgálására, ki a rászorult és ki a munkakerülő tarhás. Egyelőre, hál'istennek, tehetem, hát adok.

*

1923-ban egy inflációs újgazdag, Békessy Imre, nagy lapkonszernt alapított Bécs-

ri-szikla

talak téged a magasra vetett ágy előtt, ugyanolyan mozdulatlanul. Hosszú, szétnyílt hajfonatod a melledre omlott.

Leoltottam a világosságot és szóltam, hogy függönyözd el az ablakot.

Anyád lámpát gyújtott; a gyufa reszketett kezében. Te, ahogy voltál, mezítláb fölálltál egy székre és leeresztetted a függönyt. Szégyelltem, hogy látom karcsú fehér lábszáradat, de hiába fordítottam el tekintetemet, akkor is láttam.

Leugrottál a székről és elémálltál. Csak akkor eszméltem rá, milyen szörnyen rongyos a fehér terepruhám. Te is fehér ruhát viseltél, de a karodon fekete szalaggal.

— Szóval, ilyenek a... az oroszok...

— Miért, mit gondoltál, milyenek?

Felém nyújtottad a kezedet. Az én kezem vörös volt és dermedt, és piszkos kötésbe bugyolált. A kötés a kesztyűt pótolta, melyet azon az átkozott hegyen vesztettem el, bukdácsolásunk közben.

— Jöhet ide valaki?

— Senkisem, vitéz úr, ma már senki... — válaszolt sietve az anyád. Ott állt most a cserépkályhánál, és pillantása olyan szomorú volt.

— Kit gyászoltok?

— Frantisekünket — felelt az anyád. De te azt mondtad:

— A Csehszlovák Köztársaságot...

Kimentem, végig a karám mellett, ahol a birkák ütemesen kapálták a földet. Halkan füttyentettem. Ilja, kísérteties terepruhájában, megjelent egy szalmakazal árnyékában. Meg volt gémberedve, káromkodott és türelmetlenül kérdezte:

— No, mi van?

— Bemehetünk.

Hegedüs László, festő-grafikusművész (1870-1911).

A plen air festés számára oly gazdag témát adó szolnoki táj végül is a Párizsban alkotó magyar művészeket is hazacsábította. — 1901-ben megalakul a Szolnoki Művészeti Egyesület, 1902.-ben a régi szolnoki vár helyén megindult a művészeti élet a telep 12 műtermében. Az alapításkor a kolónián Hegedüs László, Mihalik Dániel - és még több művész - kezdte meg a munkát.

Köhidi Erika: A szolnoki művésztelep száz éve.
Pesti Műsor, 1981. febr. 11.

Hegedüs L. László, grafikusművész

3) „Arcképi I.", szitanyomat, 58x44 cm. |repr.|

Művészet, 1984. márc. 32. old.

MDK

Hegedüs László

képző

B. Turchányi E.: Fiatal művészek a Föv. Képtárban.
Budapest 1947. jan. 15. 31.l.

Hegedűs László, festőművész

a szolnoki hagyományt számba-
vévę meg kell említeni a művész
nevét.

Bényi László: Szolnok, a művészváros.
Hajdúbihari Napló, 1945. szept. 28.

Hegedűs Lánkó, festő

L.: Fényes Adolf

Egri M.: Pettenkofentől .... 84-87.

JÁSZKUNSÁG, Szolnok, 1975. nov. XXI. ö. 4.

HEGEDÜS LÁSZLÓ, festő

Nemes Marcell 1911-ben 80 képet ajándékozott a Kecskeméti Múzeumnak.-E gyüjtemény jegyzéke:
21.-HEGEDÜS LÁSZLÓ: Budavár bevétele.-Vászon,olaj.-92+152,5 cm.-Jelezve balraclent: Hegedüs L.1905.-Katona József Múzeum.Ltsz:56.28.--31.sz.kép. rekete repr. 298.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a magyar mügyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

Hegedüs Károly, festő

L.: Bihari S.

Dr. Egri M.: A szolnoki .... 1549-1553.

Élet és Tudomány, Bp. 1977. dec. 9. XXXII/49.

Hegedűs László festőművész

a század elején került sor az Alföld első művésztelepének megszervezésére. 1899-ben több művész írásban folyamodott a kultuszminiszterhez hogy segítse szolnokon való letelepedésüket. – A művész is a folyamodók között volt.

Pálréti Ágoston: Anyanyelve a táj.
Csongrád Megyei Hírlap, 1977. jún. 28.

HEGEDÜS LÁSZLÓ, grafikus

A koronarendszer papirpénzeit Gara Arnold, Hegedüs László Helbing Ferenc, dr. Rudolf Junk, R. Leffler, Koloman Mojer, Josef Pfeiffer, Rudolf Rössler, Ferdinand Schirnböck és alois Hans Schramm tervezték. 17.old

RADÓCZY GYULA: Adatok a legújabkori magyar pénztörténethez 14.old

AZ ÉREM. XXVII.évf. 1971. 2.szám, Bp.

Hegedüs László

Vizfestményei rajzuk biztosságával hatnak, a "Nemzeti Szalon" tárlatán, melyről a Müvészet c. rovatban számol be a kritika.

A HÉT, Bp. 1903. május 10. XIV. évf. 19. sz. 314. lap.

Hegedüs László

A "Három kiállitás.II." c. Margitay-kritika folytatása: elsőként Marastoni József és Szemlér Mihály rézkarcait emliti, melyeket kulturhistoriai jelentőségünek tart. Majd a modernek következnek: Hegedüs László: "Fraknói müvészház" c. karca, Erdőssy Béla szines kőrajzai, Bottka Miklós rézkarcai, Nagy Sándor: "Gödöllői erdőrészlet" c. müve, Prihoda István: "Mulató társaság"-a, Tardos munkái, Sándor József "kissé Brangwynes "Theatiner Kirche"-je, Bayer Agost hidegtü "Drezdai részlete". A felsoroltak a „Szent György-Céh" grafikai kiállitásán vettek részt, s kritika enyhén birálva méltatja müveiket. Közülük Bottka: "Körmöcbányai részlet"-ét és Erdőssy: "Havasi ut Szentlőrinc mellett" c. munkáikat hozza a lap a 227. és a 268. oldalán.

Élet, Bp. 1915. márc. 7. VII. évf. 1o. sz. 235. lap.

Hegedűs László

Bemutatott műve:

99. p. „Széplaki táj," akvarell.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945

Hegedüs László

Bemutatott műve:

132. sz. „Siófoki holásztonya", akvarell.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművesek Szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945

Hegedüs

A kritika felsorol néhány müvészt,-közöttük nevezett müvészt is,- akik mesterei az olyan tipusu rajzoknak, amelyek főként egy-egy groteszk ötletet illusztrálnak.
Szilágyi Jolán: "A Harmadik Magyar Karikatura Kiállitás" cimmel ir a Nemzeti Szalonban rendezett tárlatról, s az ott szereplő müvekről.

Irodalmi Ujság, Bp. 1951. nov. 6.
II. évf. 23. sz.

Hegedüs László

Bemutatott műve:

97 sz. „Fürdőzők," akvarell.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945.

Hegedüs László

Bemutatott művei:

173. sz. „Vitorlás a Balatonon" (akvarell);

174. sz. „Balatoni vitorlás" (akvarell).

A Nemzeti Sportbizottság és Magyar Lé-

zö művészek Szabad Szakszervezetének kiállítá-

sa, Budapest, 1945.

Hegedüs László, festő- és grafikusművész

A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete nyári tárlatot rendezett Kalocsán. A kiállítás innen Szolnokra vándorol szept. közepén. — Hegedüs László és Palkó József művei, Móricz és Móra tavalyi századik születési évfordulójához kapcsolódnak. (említve).

Halász Ferenc: Ezt láttuk, ezt látják.
Petőfi Népe, 1980. aug. 17.

Hegedüs László: Kettős arckép

ÉLET ÉS TUDOMÁNY

49. szám 1977. XII. 9. Ára: 3,50 Ft

27

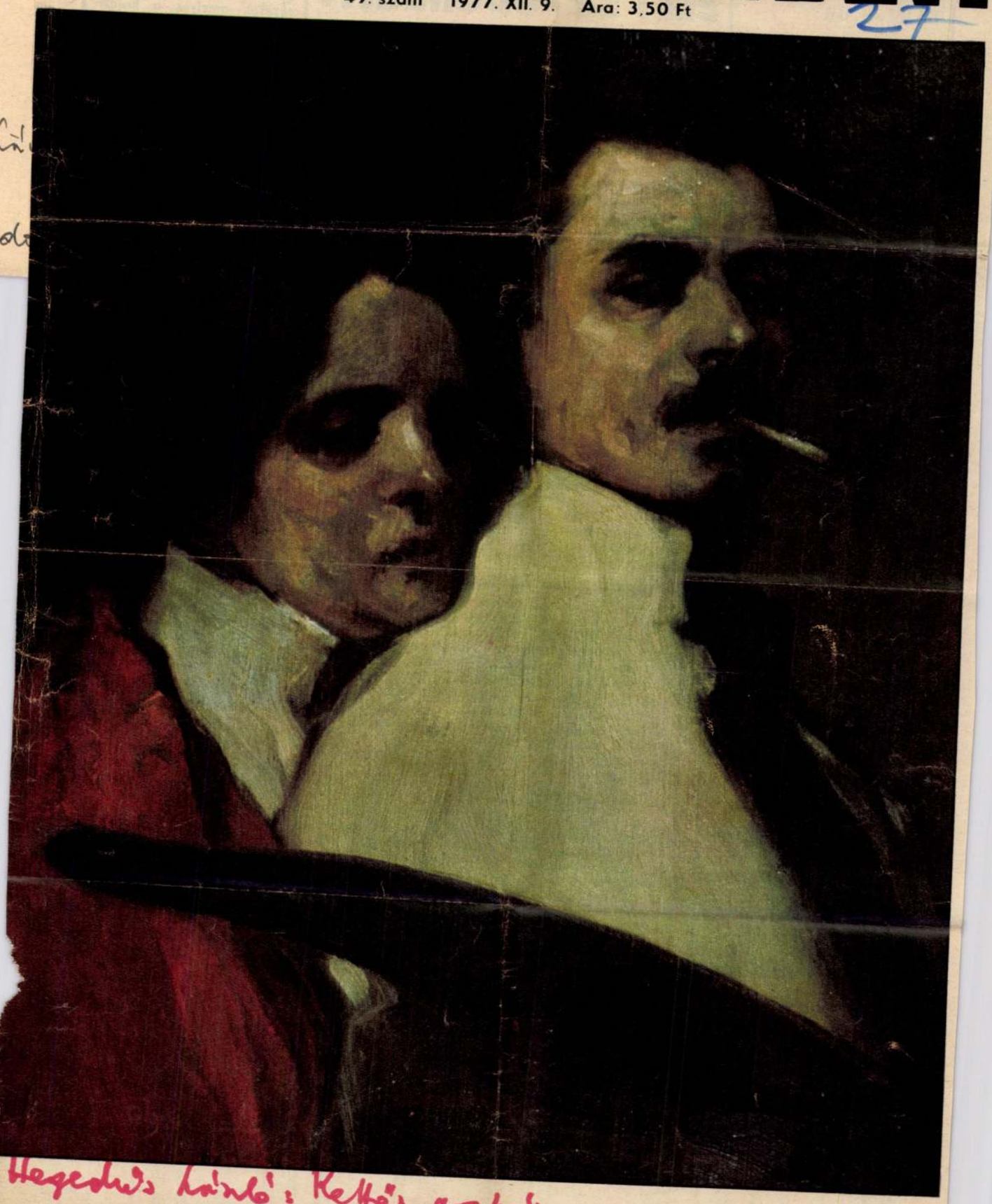

Hegedüs László: Kettős arckép

XXXII. évf. 49. szám
1977. XII. 9.

SZÁMUNK TARTALMA:

1539 **AZ AGYMŰKÖDÉS ÉS A LELKI ÉLET ZAVARAI — BESZÉLGETÉS DR. KUN MIKLÓS PSZICHIÁTERREL**
Győri György
1542 **KOZMIKUS KRÓNIKA**
Dr. Almár Iván
Dr. Horváth András
1545 **NYELV ÉS ÉLET: LEPIPÁL**
Dr. Bakos József
1546 **AZ 1977. ÉVI ORVOSI NOBEL-DÍJ 2. HORMONOK KIMUTATÁSA RADIOIMMUN-ELEMZÉSSEL**
Dr. Pécsi Tibor
1548 **A GONDOLKODÁS ISKOLÁJA**
Bizám György
és Herczeg János
1549 **A SZOLNOKI MŰVÉSZTELEP HETVENÖT ÉVE**
Dr. Egri Mária
1554 **VÍRUSMENTES GYÜMÖLCSFÁK — LOMBIKBÓL**
Dr. Németh Gizella
és dr. Maliga Pál
1557 **AZ ÚTMENTI FÁK SÓHALÁLA**
Dr. Kovács Margit
1558 **GABČÍKOVO—NAGYMAROS — A VÍZLÉPCSŐ-RENDSZER MODELLKÍSÉRLETEI 3. MŰTÁRGY-VIZSGÁLATOK**
Dr. Haszpra Ottó
1562 **MONDHATTA VOLNA SZEBBEN?**
Dr. Kemény Gábor
1536 **A TUDOMÁNY VILÁGA**
1566 **MÚZEUM**
1567 **A HÁTLAPON: A „LÉLEGZŐ TÉRD"**
Dr. Kereszty Zoltán

Címképünk:
Hegedűs László: Kettős arckép (A szolnoki művésztelep hetvenöt éve című cikkünkhöz) Bojtár Ottó felvétele

A KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

A zsebszámológép — belülről ● A rühesség újjáéledése ● Az anyag vallatása: Összetétel-vizsgálat röntgensugárzással ● Karácsonyi morzsák, megfejt kútágas, letakart tükör ● Növények mikroszkóp alatt ● A gyermekkori félelmekről ● A gondolkodás iskolája ● Évezredek dokumentumai ● Élősarok ● A tudomány világa

KI
ÉLET ÉS

Nemcsak az orvos
gyelettel és elismeré

KO
születésének 150. évf
Nagykállón 1827. d
ányi (Kornfeld) Se
volt. Frigyes 1844-b
orvostudományi kar

A reformkornak é
jedésének hazai közp
élén az egyetemi if
gyes is. Kiváló szón
tők közé emelték: 1
Mihály mellett ő let
döttségnek, amely a
pozsonyi országgyűlé
a *szabolcsi* önkéntes hadtestnél jelentkezett, s a parancsnok a hadtest orvosává nevezte ki az akkor negyedéves orvostanhallgatót. A győztes *ozorai* csatában esett át a tűzkeresztségen. A szabadságharc alatt többféle beosztásban teljesített szolgálatot. A fegyverletétel *Erdélyben* érte. Onnan szülőföldjére, Szabolcsba tért vissza. Csakhamar módja nyílt tanulmányainak befejezésére, s 1851 márciusában *orvossá* avatták.

A szabadságharc részvevőinek üldözése még javában tartott. Korányinak 1852 áprilisában el kellett hagynia a fővárost, mert „. . . . a magyar forradalom alatt különösen szembeszökő tevékenységet fejtett ki a diákok között forradalmi szellemben". Korányi később így írt: „. . . . váratlanul ért a csapás, hogy Nagykállóba internáltak. Összeköttetéseim egyszerre megszakadtak. Jövőmet összetörve láttam".

(Folytatás az 1556. oldalon)

Mély fájdalommal búcsúzunk
DR. FÉNYES IMRE
egyetemi tanártól, a fizikai tudományok doktorától, szerkesztő bizottságunk tagjától.

Mindössze hatvanéves volt, amikor elragadta őt a szívhalál. Egyetemi tanulmányait Budapesten, Debrecenben és Kolozsvárott végezte — és ugyanezeknek a városoknak az egyetemein végzett tudományos és oktató-nevelő munkát. Tudósként leginkább a kvantumelméletben és a termodinamikában alkotott — nemzetközi mércével mérve is — maradandót.

A tudomány művelésével azonban szinte egyenlő súllyal szerepelt életében a jövendő fizikusok szakmai és emberi nevelése, a fizika filozófiai vetületének kutatása és — az ismeretterjesztés! Hosszan kellene sorolnunk, hogy mennyi feladat elvégzését vállalta magára a Tudományos Ismeretterjesztő Társulatban — a Bugát Pál-emlékérem itteni szolgálatának nagyon megérdemelt jelképes elismerése.

Szerkesztő bizottságunknak 1958 óta volt tagja. A jelenségeknek és problémáknak lényegét és mélységeit tárták fel lapunkban megjelent saját írásai csakúgy, mint a neki szakmai lektorálásra átadott egyéb cikkeinkhez fűzött megjegyzései, javaslatai vagy az Élet és Tudomány egy-egy megjelent számával kapcsolatos észrevételei. Valamennyiünknek nemes példát mutatott szerénysége, demokratizmusa, megértő bölcsessége. Tiszteltük és nagyon-nagyon szerettük.

Emlékét kegyelettel őrizzük.

A szerkesztő bizottság és a szerkesztőség

vannak megkötve. A gyengébben kötődők az erősebben kötődőkkel lecserélhetők. Legerősebben a H^+ kötődik, majd az Al^{+++}, a Fe^{+++}, a Ca^{++}, a Mg^{++}, a K^+, és leggyengébben a Na^+. (Az útmenti fák sóhalála)

LOKÁLSZÍN (helyi szín): a festészetben valamely tárgy tiszta, saját színe, amelyet sem megvilágítás, sem árnyék, sem keverés vagy más színkörnyezetbe való helyezés nem változtatott meg. (A szolnoki művésztelep hetvenöt éve)

MÉRŐBÉLYEGES MÓDSZER: a szerkezetvizsgálatnak az a módja, amelynél a szerkezet és a ráragasztott vizsgálóeszköz — a nyúlásmérő „bélyeg" — méretének változásait elektromos úton, a nyúlásmérő ellenállásának változásaiból állapítják meg. (Gabčíkovo–Nagymaros)

SZTEROIDOK: a szerves vegyületek egyik biológiailag fontos csoportja. Alapvegyületük a szterán, amely szén- és hidrogénatomokból áll. A szteránmolekulában a szénatomok úgy kapcsolódnak egymáshoz, hogy három hattagú és egy öttagú gyűrűt alkotnak. Attól függően, hogy a szterán egyes szénatomjaihoz milyen atomok vagy atomcsoportok kapcsolódnak, különféle ~ vannak. (Orvosi Nobel-díj)

TEMPERA-TECHNIKA: tágabb értelemben bármely kötőanyag segítségével való festés, mai értelemben olyan kötőanyagok használata, amelyek friss állapotban vízben oldhatók, de száradásuk után már nem oldódnak. Az olajfestés feltalálása (XV. század) előtt általában tempera-technikával festettek fára vagy vászonra. (A szolnoki művésztelep hetvenöt éve)

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Hegedűs László

KELET-MAGYARORSZÁG
Megyei napilap
1979 NOV 25

1021

Hegedűs László nyírbátori bemutatkozása

Tárlat a múzeumban

Hegedűs László festőművész, grafikus bemutatkozásának lehetnek tanúi a nyírbátori múzeum látogatói. Hegedűs László művészetében a művész fogékonysága és a látható világ formái között állandó kapcsolatot találunk. Ő a természettel szemben teljesen elfogulatlan, azzal minden egyes találkozása új. Mindegyik művével a természetből merített friss motívumokból sajátos formái által új és váratlan szintézist alkot. Az emberi test büszkén foglal helyet a grafikáin szereplő formák repertoárjában. Mégis emlékeztetnünk kell arra, hogy Hegedűs mindenkelőtt festő. S mint ilyen, teljes látásra törekszik. A tájkép iránti érdeklődése fontos kiegészítőül szolgál az emberi formák tanulmányozásához. Az utóbbi vész gondolatainak, hangulatainak fejlődését és kristályosodását. Ahogy a különböző kategóriájú művek elénk tárulnak — aktok, táncosok, portrék stb. — egyre inkább rájövünk egy mély kapcsolatra a közeg és a választott alapgondolat között. Hegedűs grafikáinak egyedi, személyes világához, a bennük rejlő gondolatokhoz és érzésekhez a kulcs formáinak megértésében van. Nincs rá szabály, vagy módszer, melynek segítségével feltárhatnánk az e formákban lévő gondolatokat. Egyszerűen csak éberen kell figyelnünk belső rendjük jelzéseit, és fogékonyaknak kell lennünk a sugallt asszociációk iránt.

Női portré

Hegedűs tájképei a megélénkül fametszeteinek felülete. Ahogy a vonalakkal dolgozik, elárulja, hogy az anyag mestere.

Tájkép

erőteljes, tiszta körvonalait tájképeinek színei és gazdag változatosságú szerkesztése ellensúlyozzák.

Festői látásmódja gyakran elutasítja a szín korlátozott szerepét a grafikában. Sok nyomatán a színek elvegyülnek és végigsuhannak a felszínen, dacolva a vonalak határaival, kitérve megértésünk elől. Hegedűs nyomatait folytonos, nyugtalan hangulati mozgások jellemzik. Ez vegyül a felület hatásaiban rejlő konfliktussal, hogy fokozza művészetének drámai, varázslatos dolgokat felidéző erejét.

Mély kapcsolata a fákkal, a tengerrel — zárkózott természetéről árulkodik, arról, hogy szenvedélyesen ragaszkodik a magányos ember álmodozásaihoz. Művészete visszatérő formái — hosszú, könnyed gótikus templomtornyok, lágy, rezgő lombú fák, vagy egy táncos karcsú teste — azt mutatják, hogy a formáit szinte anyagtalanná akarja változtatni, felszabadítani szellemüket. De ezt a törekvését rend és korlátok közé szorítja. Így grafikái költőiséggel teli, felidéző erejű művek.

A tájképek azokba a főbb hangulati szférákba vezetnek minket, melyek grafikáit egészükben véve is áthatják. Az emberi formákat ábrázoló alkotások felfedik a műfoghatatlan, nyugtalan felszín iránti szeretetéről árulkodnak. Grafikái közül a tájképek legtöbbje fametszet. Dráma és merészség van abban, ahogy ezt a kemény és ellenálló anyagot a művész alávetni akaratának. A legfontosabb a vonal, mellyel

Táncos pár

Hegedűsnek a tájkép és az emberi formák ábrázolása terén szerzett tapasztalatai

Életkép

kölcsönösen gazdagítják egymást. Az élő formák anatómiájának hű, érző megalkotására törekszik. Elemző hajlama leginkább akt-tanulmányain jut kifejezésre. Átfogóan vizsgálva Hegedűs női aktjait, feszültséget veszünk észre a forma élénk és könyörtelen ábrázolására való törekvés és a nőiesség lírai megörökítésének élvezete között. Ez az ellentét, mely a művész két egymással szemben álló oldalát mutatja, úgy érezzük, művészetének erejét és drámaiságát tükrözi.

A táncos téma már 1940 óta foglalkoztatta, majd mindvégig munkássága folyamán. Ilyen témájú művei kevés kivétellel rajzok, mert ezzel tud a legspontánabbul és legközvetlenebbül kifejezni.

Hegedűs grafikái között van számos metszet és rajz, mely kifejezetten portrétanulmány. Ezeken szakít művészete valamennyi fő visszatérő témájával, és kizárólag egy-egy különálló arc kifejezőkészségére koncentrál. Mesterien örökíti meg egy száj jellegzetes görbületét, a szemek legfinomabb mozgó részecskéit. Mert ezek — a szemek és a száj — egy arc legmozgékonyabb részei, leginkább befolyásolva annak kifejezését. A portrék legtöbbje a felnőttkor küszöbén álló fiatalokról készült.

Több metszete az életképek kategóriájába tartozik. Az emberi létet különböző aspektusokból vizsgálják: az ember munkája, szabad ideje; hite, szenvedése, magányossága érdekli. Mindegyik ilyen tárgyú képe fekete-fehér fametszet, ez a legmegfelelőbb erős érzelmi tartalom kifejezésére.

Dr. Szalontai Barnabás

ndrével,
ÖV titkárhelyettesével

-ek tartalékairól

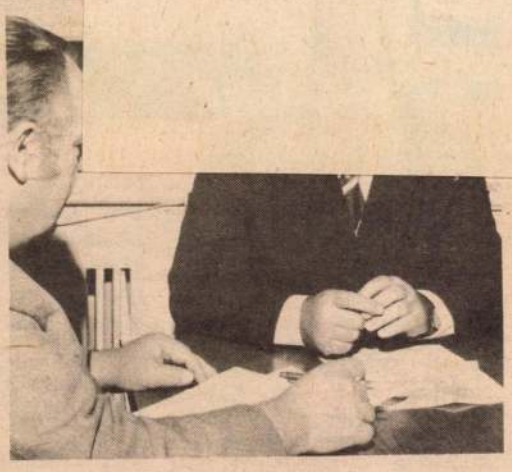

nálásával a terv időarányosan megvalósult. Ezt a munkát kívánatos lenne az eddigiektől nagyobb ütemben folytatni.

● **Országosan gond a rendeltetésszerűen nem hasznosított, parlagon hagyott földterület. A megye termelőszövetkezeteinél ilyen vonatkozásban mik a tapasztalatai?**

— Van parlagon maradt terület, de nem számottevő. Ismereteim szerint a földhivatal ez év májusában 994 hektár szántó és 150 hektár szőlő területet írt össze. Az intézkedést követő ismételt határszemlén az eredetileg felmért terület kétharmad résszel csökkent. Nagyobb gond, — erről az üzemek nem tehetnek, — hogy belvíz miatt több mint 1300 hektár maradt vetetlen és 6756 hektár csak megkésve kerülhetett hasznosításra. Ezen, a már említett vízrendezés segíthet.

● **A tápanyaggazdálkodást a tartalékok sorában másodikként említette. Tapasztalat, hogy csökkent a műtrágyafelhasználás mértéke. Ez a kötelező talajminta szerinti tápanyag-visszapótlásnak, vagy üzemi magatartásnak a következménye?**

— A talajminta és levélanalízis alapján adagolt műtrágyafelhasználás a fegyelmezettebb munkára ösztönöz. Miután a szakszerű, az igényeknek megfelelő tápanyaggazdálkodás a jövőben is meghatározója lesz a terméshozamok növelésének, helytelen az olyan szemlélet, hogy a talajerő-feltöltésben elértük a maximumot és visza kell lépni. Tervfeladataink megkövetelik a műtrágyafelhasználás mennyiségi növelését, de lehet takarékoskodni a gondosabb tárolással, kiszórással és a talajvizsgálatnak megfelelő adagolással. Mert mi a baj? Néhány szakember csak a központilag meghatározott normatívákat nézi és nem gondol arra, hogy táblánként, sőt táblán belül is, szükséges differenciálni. Ilyen esetekben fordul elő a túladagolás, keletkezik szükségtelen többletköltség. Természetesen élni kell a hagyományos módszerekkel is, az istállótrágyázással, vagy a csillagfürtös zöldtrágyázással. Ez nem visszatérés a múlthoz, hanem a hagyományos módszerek magasabb szintű újrahasznosítása.

● **A mezőgazdasági termelés nagy vívmánya a gépesítettség. Mennyire korszerű termelőszövetkezeteink eszközállománya, mennyire célszerű a hasznosítása?**

— Termelőszövetkezeteink eszközállományának bruttó értéke év elején 10 milliárd forint volt, a nettó érték 7 milliárd forint. A gépek bruttó értéke 3 milliárd 742 millió, a nettó érték 2 milliárd 181 millió.

● **Sok ez vagy kevés?**

— Viszonylagos. Mindenesetre a jövőben nagyobb arányban kell gépesíteni. Egyébként jellemző a minőségi változás, csökkent a traktorok száma, nőtt a lóerő, a teljesítőképesség. Ez pozitív, bár helyenként, — ahol még nem történt meg a táblásítás, — újra kell értékelni a gépi beruházást. A nagy gépeket nem szabad táblabeszegésre, befejező munkára alkalmazni, de az sem kifizetődő, hogy kis területeken gyakori fordulóval Rába-Steigert üzemeltessenek. Ez nemcsak energiapocsékolás, de gazdaságtalan. Talán meglepő; ma már több traktor kellene, mint traktoros azért, hogy ha nem feltétlenül szükséges egy munkához a nagyfogyasztású gép, a traktoros kisteljesítményű erőgépre ülhessen. Az ilyen megtakarításokból fokozható a gépesítés, hiszen nálunk egy hektárra 5496 forint értékű erőgép és jármű jut. Ez kevés.

● **A termelőszövetkezetekben ma már sok az elhasználódott, nullára leírt gép. Mi erről a véleménye?**

— Sajnos igaz. Helyenként túlzottan magas az elhasználódási fok. A nullára leírt gépek értéke — amit még használnak — közel félmilliárd forint. Ezeknek az üzembentartása a háromszoros alkatrészigény, a túlzott fogyasztás miatt gazdaságtalan. Szükséges ezen változtatni. Jövőre az új szabályzó, az amortizációs kulcs módosításával erre ösztönöz.

● **A tartalékok tárháza szinte kimeríthetetlen. Nem beszélgettünk még a szellemi kapacitásról, a szakember-ellátottságról...**

— A termelőszövetkezetek egyesülésével nemcsak az üzemnagyságok növekedtek, de a szellemi erők jobb hasznosításának a feltételei is kialakultak. Ma a termelőszövetkezetekben 1316 fő az egyetemet és főiskolát végzett szakember, középiskolai bizonyítvánnyal 1995-en rendelkeznek. A szakmunkások száma 6131 fő, betanított munkás 8317 fő. A szakember-ellátottság, — ha csak a számokat tekintjük — elfogadható. Mi akkor a gond? Tapasztalható helyenként — főleg a kezdők esetében — hogy a szakemberek nem kapnak megfelelő önállóságot, lehetőséget az alkotásra. A vezetőség túlságosan is megtartja a döntés jogát még apró esetekre is. Így a szakember csak sakkfigura, akit ide-oda tologatnak, ötletét, javaslatát nem veszik figyelembe és ez kedvét szegi. Sokszor az anyagi megbecsülés sem megfelelő, ezért nagy a fluktuáció. Ez komoly gond, mert ha egy szakember továbbáll onnan, ahol helyi tapasztalatokra tett szert, annak a gazdálkodás látja kárát. A helyes és következetes kádermunka ezért is fontos. Elsődleges tehát a szakemberek képzettségük és rátermettségük szerinti foglalkoztatása, de célszerű a szám szerinti fejlesztés is. Több magasan képzett számszakira és állattenyésztőre lenne szükség. Szakmunkásokból az állattenyésztésben, kertészetben és a gépesítésben van hiány.

● **Az állattenyésztés tartalékai, úgy is fogalmazhatunk: gondjai állandó napirend a különböző fórumokon. Tehetünk-e mi ehhez újat?**

— Ami az állattenyésztésről a különböző fórumokon elhangzott, az nem szorul kiegészítésre. Foglalkozhatunk azokkal a feladatokkal, amelyek a közeli és távolabbi jövőkre vonatkoznak. Távlatokban a létszámnövelés mellett nagyobb szerepet kap a fajlagos hozam — a szaporulat, a súlygyarapodás, a tejtermelés növelése. Ehhez szükséges a takarmány-gazdálkodás megszervezése. Minden állatfajtánál törekedni kell az abraktakarékos takarmányozásra. Kérődző állatoknál ma még ki nem használt nagy lehetőség a melléktermékek és a takarmánykiegészítő anyagok etetése. Tartalékunk a gyepterületek hozamnövelése, az intenzív gyepgazdálkodás fejlesztése is. A január 1-én életbelépő új szabályzók a gazdaságokat arra ösztönzik, hogy elsőosztályú vágómarhát állítsanak elő és intenzív tejelő fajtákkal, keresztezéssel a tehenészetek tejhozamát növeljék. Sertéstenyésztésben a gazdaságosság csak a takarékosabb abrakfelhasználással érhető el, s ez a gondozói munka javításával oldható meg. A juhászat megyénkben erőteljesen fejlődik, ennek gazdaságosságát az üzemek saját hatáskörükben a szaporulat növelésével, az olcsó melléktermékek etetésével teremthetik meg.

● **A gyümölcskertészetről is nagyon sok szó esik mostanában, sok az eltérő vélemény is a telepítéseket illetően. Önnek mi a véleménye?**

— A megye gyümölcstermő területének nagy része a termelőszövetkezetek kezelésében van. A 22 ezer hektár gyümölcsösből 18 ezer 841 hektár a téli alma. A legfőbb gond, hogy ma már sok a kiöregedett, nem termő ültetvény. Az üzemek tartalékként tartják ezeket a kerteket és nagy költséggel kis mennyiségű, gyenge minőségű almát szüretelnek. Én bátorítanám a termelőszövetkezeteket a 30 éven felüli fák észszerű kivágására. Esetleg az elöregedett kertekben az ipari alma termelésére állítanám át a technológiát. Az öreg fák kis ráfordítással, kevés kézimunkaerő igénnyel alkalmasak az ipari alma termesztésére. Erre szükség is van, mert kiépül a feldolgozás ipari háttere, az almalének, illetve sűrítménynek jó piaca van. A 6—7 éve telepített ültetvények nagy része már korszerű, ezeknél az eredmény gondosabb munkával elérhető.

● **A mezőgazdasági termelés forradalmi változását hozta az iparszerű termesztési mód, vagy ahogy az már a köznyelvben szerepel, a rendszergazdálkodás, amelynek keretein belül a növénytermesztésben, a kertészetben, de az állattenyésztésben is kimagasló eredmények születtek. A rendszergazdálkodásban ma mire kell jobban odafigyelni?**

— Most a legfőbb feladat — itt megyén belül — a tájjellegnek megfelelő rendszergazdálkodás erősítése. A dohánytermesztésre, az almára, a juhtenyésztésre gondolok. Későbbiekben meg kell oldani a rozs, a csillagfürt rendszertermelését is. A taggazdaságok tartalékai, hogy az üzemi körülményeknek megfelelően alkalmazzák a termesztési technológiát. Tapasztalat ugyanis, hogy a rendszerközpontok által kidolgozott technológiákat — függetlenül attól, hogy milyen volt az üzemi körülmény, — egy az egyben igyekeztek hasznosítani. Ez nem vált be, ez az út nem járható. Fontos követelmény, hogy a ráfordítások arányban legyenek a hozammal. Ez csak a munka finomításával érhető el.

● **Köszönöm az interjút.**

Seres Ernő

Hegedüs László [ ]

HEGEDŰS LÁSZLÓ:
MÓRICZ ZS. KORA

Heg

For

24.

XII/6.

MDK

Hegedüs László, grafikus.
1870-1911

2oo. Utszéli keresztnél. Szines tollrajz. 9x15
2o1. A réten. Szinezett tollrajz. 9xlo
25.1.

Festmények, rajzok, metszetek. - 97. aukció.
Árv. Közl. 1941. márc. 2. h. sz. - Kat. 24.1. és 25.1.

M.D.K.

Hegedüs László

Ravel: "Bolero"-jához készitett -megdicsért-diszleteket.
Szegedi Nemzeti Szinház előadása.

Fábián Imre: Opera és balett bemutatók c.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1962. márc. 2. VI.
évf. 9. sz. 30-31. lap.

MDK

Hegedüs László, ép.
szül. Budapest, 1896-ban

Oklevél kelte: 1926

" száma: 915o

A m.kir.József Müegyetemen okl.-t,absolut.-t vagy okl.-honositást nyert épitészek névjegyzéke. 1873-1928-ig. KI-M. 1931 jan.15. 17.1.

Hegedüs László MDK

épitész

A Kamara uj tagja

Budapesti Mérnöki Kamara Közleményei. 1934. 65.o.

MDK

Hegedüs László, festőm.

egy -Ugy lapjával a 70-es,80-as,90-es évek naturalista művészetét hozta a közönség elé.

Művészet.19 18, 23.old.

MDK

Hegedüs László

Lyka K.: Uj képek a Nemzeti Szalonban. Uj Idők 19o1. VII. 44. sz. 392.l.

MDK

Hegedüs László

Választmányi ülés 1907. ... Műcsarnok 1907, dec. 15. 13.sz. 13-14 l.

MDK

Hegedüs Lóránt, építész

74 éves korában 1970. okt. 8-án meghalt. Temetése a farkasréti temetőben.

— : Halálozás 11.

Népszabadság, Bp. 1970. okt. 18.

MDK

Hegedüs László iparművész

Bálint L: Az Iparművészeti Társ. kettős kiáll.
Magyar Iparművészet. 1913. 17 l.

S. Hegedüs László

a MÉSZ Mesteriskola előadásai.

VI. ciklus 1980–82

S. Hegedüs László: Település és társadalom.

Magyar Építőművészet, 1989, 1–2. szám, 5. old.

HEGEDÜS László festő (1870-1911)

A tatai magánszinházban Pállik Bélával - mesterével - ő festette a mennyezetképeket,

Régi tatai festők. Kuny Domonkos Muzeum, Tatai Vár, 1986.dec.-1987.márc. rend.,bev. Bíró Endre. Tata, 1987

výskumov slovenských bádateľov
íková, A. Petrová–Pleskotová)
án Bardoly

neti Kutató Csoport

pest

38. HEGEDŰS LÁSZLÓ
Született Hódmezővásárhelyen 1870-ben, – meghalt Budapesten 1911-ben. – Miska kanász.
– Tulajdonosa: Dr. Grósz József úr.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszino által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 706.

HEGEDÜS László festő

72-éves korában váratlanul elhunyt. 1992. julius 31. a Megyeri uti temetőben temetik

. 189
. 189
. 190
. 191
ihrer Entnahmen 192
. 194
. 195
. 198
andschrift 199
um Vorbild 201
. 201
. 202
. 205
erei und Skulptur 205
. 209
. 211
orbilder 212
. 214
rs 216
. 216
ches 220

HEGEDŰS Lánlo

Művész Galéria vezetője 1946

György – Patali 1990 25. p

ick on the chart.

ick on either the frame or one of the major or minor horizontal vertical gridlines. (Notice that Windows PowerPoint allows ou to individually format major and minor gridlines.)

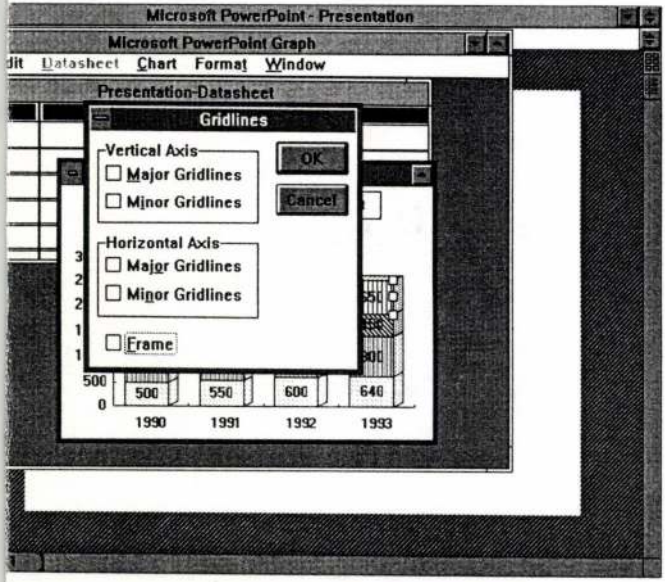

HEGEDÜS László

Pogány Ö Gábor: Dicsy Antal és Hegedüs László művészete. = Heves Megye. XII. évf. 4. sz. 1984 35–40. p. ill

Gyöngyös: Gyöngyösi Galéria, 1984 Dicsy Antal
Hatvan: Hatvani Galéria, 1984. Hegedüs László

Tört. 2° 172/I.		
Budapest, MTAK Kézirattár Tört. 2° 172/II.	Leveleskönyv	
Budapest, OL Dl 50.404.	Héderváry-kódex	
Budapest, OSZK Cod. Lat. 175.	El. II. 2.	*Bp IV.*
Budapest, OSZK Cod. Lat. 357.	Guarino-panegyricus; El. I. 1–12, 15; II. 2.	*Bp I.*
Budapest, OSZK Cod. Lat. 367.	Epigrammagyűjtemény	*Bp II.*
Budapest, OSZK Quart. Lat. 2281.	El. I. 1; II. 2; Ep. I. 14–135; II. 2.	*Bp III.*
Budapest, OSZK Fol. Lat. 1668.	Leveleskönyv	
Budapest, OSZK Fol. Lat. 1669.	Leveleskönyv	
Budapest, OSZK Fol. Lat. 1670.	Leveleskönyv	
Cesena, Biblioteca Malatestiana S XXIX. 19.	Ep. I. 205.	
Dresden, Sächsische Landesbibliothek Dc 158.	El. I. 1–12; II. 2, 8, 10; Ep. II. 2.	*D*
Esztergom, Főszékesegyházi Könyvtár II. 393.	Esztergomi Leveleskönyv	
Ferrara, Biblioteca Comunale II. 64.	Ep.: Ábel 99–103.	
Firenze, Biblioteca Medicea-Laurenziana Plut. 34. Cod. 50.	El. I. 1–12.	*F II.*

kozása, mert érzem, hogy amit o tog itt bármi veszélyt vállalni *rilio)*

szoktak, az most is igaz. Gyönyö- *de — EMI, 1997)*

Hegedüs 2 László · 1996

Mángorlás

(Hegedűs 2 László legújabb munkáihoz)

„A dominó a csendes, családos emberek kultusza" — írta Mikszáth. E minden bizonnyal komoly tapasztalatokon nyugvó sommás megállapítás a játék és a személyiség kapcsolatának megvilágításával kicsi közelebb visz bennünket Hegedűs 2 László műveinek talán legérettebb ikonográfiai értékűvé vált eleméhez. Nem túlzás, ha azt mondjuk: a dominó időközben a művész attribútuma lett.

Hegedűs 2 László legutóbbi székesfehérvári gyűjteményes kiállításának összefoglaló katalógusában Beke László olyan szeriális-asszociatív láncolatként határozta meg Hegedűs 2 képalkotó módszerének lényegét, amely egymást magyarázó viszonyban áll a filmes Hegedűs 2 gondolkodásának jellemzőivel. A művész statikus képi és mozgóképi világában e két elem szimbiózisa valóban olyan átfogó, kiérlelt alkotói metódust jelez, amely konzekvensen megfigyelhető táblaképein, objektjein, installációin, grafikáin egyaránt. Legújabb grafikai munkái részben a montázs hazai tradícióit élesztik fel: egy részük főként Ország Lilinek az ötvenes években készült, régi metszeteket felhasználó és azokat korábbi munkáinak elemeivel kombináló műveivel rokoníthatók, másik részük a saját életművön belüli utak folytatását és alternatíváit mutatják.

Hegedűs 2-nél a drasztikusan szétszabdaló, majd új rendszert teremtő asszociatív megnyilvánulás, a montázsoló gesztus mindig valami esztétizáló, elsősorban a szépségre és tökéletességre való törekvéssé simul, amely a kiválasztott elemeket a lehető legharmonikusabb viszonyba igyekszik rendezni. A kompozíció, számára lehető legideálisabb megalkotása mellett, korábbi munkáinak szinte majd' mindegyikén feltűnő hangsúllyal jelenik meg a kör és gömb (mint a legtökéletesebb geometriai forma), a dominó fehér pöttye, az alma, a gomb, kerek női mellek, kalapok, cseresznyék, fagylaltgombócok és hatalmas fészkek formájában. A vágyott tökéletesség azonban mindig mintha valami tűnékeny és rebbenő állapot lenne, mintha ezt a gömbölyűt csak álmodná az ember, mert az közben minduntalan elgurul. A teljesség iránti ragaszkodás mellett érezhetően ott vibrál e műveken a nyugtalanság, a teremtett új rend transzparenciája mögül átsejlik valami kaotikus, mely nem bizonyítja hitelt érdemlően, hogy amit valóságként látunk, az tényleg az, ami. Az értelmezés helyességének örökös dilemmája, a Hegedűs 2 számára ars poeticává (vesszőparipává) vált Schnur szó.kierkegaardi értelmezésében egy korábbi mű kapcsán hatalmas szövegkép formában jelenik meg: „Amit a filozófusok a valóságról mondanak, az gyakran éppoly félrevezető, mintha a zsibárusnál azt olvassuk: Mángorlás. Ha aztán megjelennénk a holminkkal mángoroltatni, a félreértés máris kiderülne, mert a tábla csupán eladásra vár." A dominó, mint stabil elem, tromfol a folyton elguruló gömbölyűre: mindig a megfelelő értékű elemmel továbbfejlesztő, egy folyamat lineáris viszonylatában kiteljesedő szisztematikus módszer és mustra („Egy darab rend") is egyben — mármár a semperi és böhringeri értelemben vett ornamens — lényege: összekötni és egyben tartani, az elrejtett rend komplexitására emlékeztetni. A dominók gyakran szolgálnak a művek hangsúlyos kereteként, sok esetben részben le is fedik magát a kompozíciót. Hegedűs 2 e munkáinak kapcsán visszatér a klasszikus montázs szerkesztési elveihez, a régi anatómiakönyvek, természettudományi munkák lapjairól és a művészet történetéből kölcsönvett ábrák és művek részleteit azonban többnyire megduplázva vagy megtriplázva megismétli. A montázson belüli ismétlés növeli a kifejezőerőt, s a dominó és a szimmetrikusan egymáshoz rakott fekete-fehér csempeminták dekoratív rendjéhez kapcsolódva e megsokszorozott figurák maguk is ornamenssé, rendkísérletté válnak. Ezt az ornamentális jelleget erősítik az egyes képeken az elsősorban grafikai és látványbeli értékkel bíró és nem a jelentést hangsúlyozó szöveges részek. Az ismétléstől különössé válik a forma, gondoljunk csak az ikrekre, akikre mindig őszinte meglepődéssel és a természet iránti csodálkozással tekint az ember.

A montázsok másik csoportja egy témát: gép és ember viszonyát járja körül. Géptestű, emberfejű lényeket látunk, a modern kor szfinxeit, az „elembertelenedésnek" abban a korai stádiumában, amikor még a gépek újfajta alakzataikkal, korábban ismeretlen formáikkal szépek, szinte antropomorfak voltak. A méltóságteljes fejtartásokból érezhető, hogy a technicista világ, az embert elnyelő káosz kezdetének utolsó pillanata ez, amikor az ember még ura a helyzetnek, s melyet a chiricói értelemben csodálni is képes.

Sasvári Edit

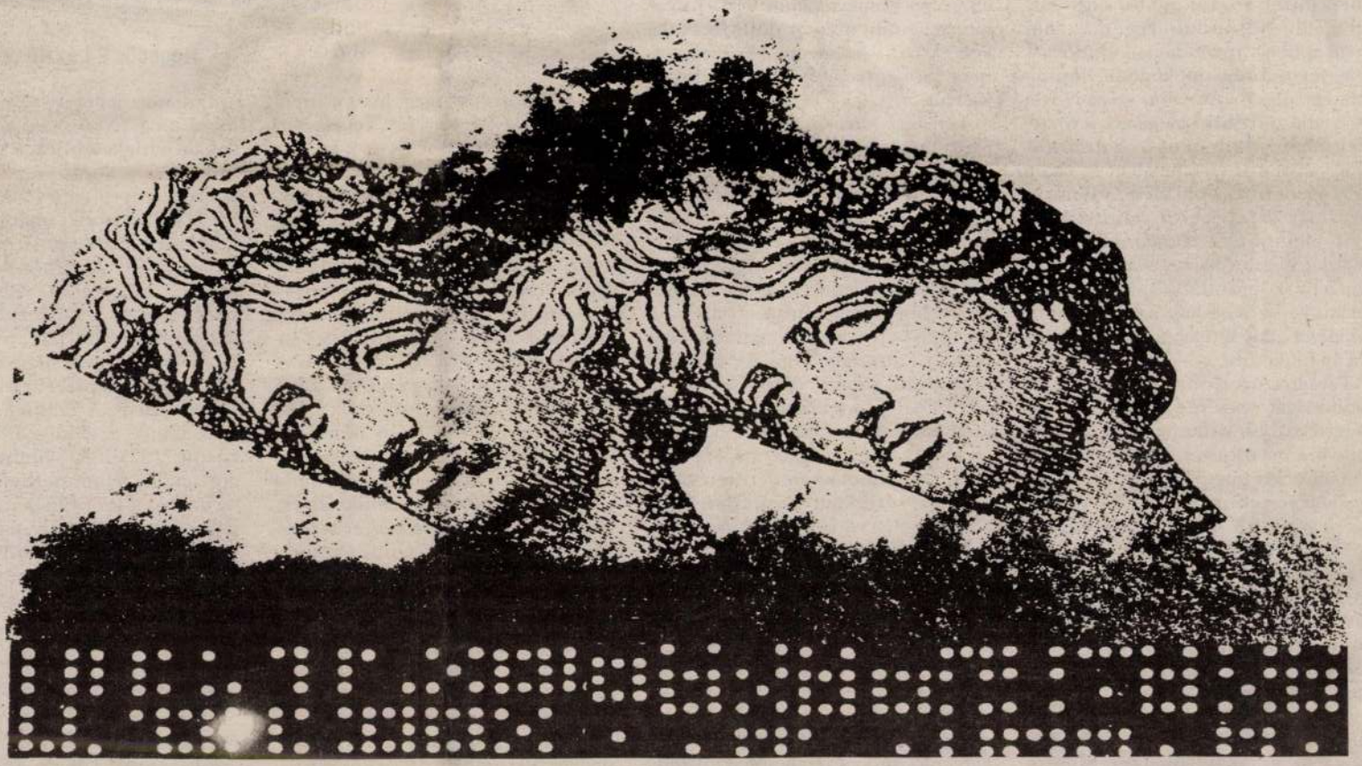

publicisztikai tevékenysége — láthatólag egy olyan kánon jelzéseiként, amely rejtélyesen függetlenné vált az őt létrehozó, fenntartó, alakító mechanizmusoktól. Az irodalomtörténeti nézőpontok pl. nemigen játszottak szerepet ebben a kánonképződésben. Ez a furcsa kanonikus pozíció láthatólag a költőalak jelenségszerű elképzelhetőségén alapul: mintegy ez a költői „arc" a biztosítéka a mesterség sikeres művelésének is.

Egy megkésett, rossz irányba terelődött és történetileg is megzavarodott recepciónak a terméke tehát ez a rejtélyes, ambivalens kánon, s — minthogy a kánon szerkezetét általában maga az olvasás dekomponálja — feltételezhető, hogy az értelmezésnek számolnia kell a Faludy „arc" dekomponálhatóságának következményeivel. Csakhogy Faludy költészete erőteljesen ellenáll eme alakzat lelepleződésének: pl. a *Kihallgatás* című vers zárlatának ("Mit érlel sorsod? mit kaptál hazádtól?/ mért jöttél vissza? minek vagy magyar/ ily bolondul? Téged e föld nem ápol/ s nyom nélkül eltakar.") intertextualitása működésbe léptethet egy olyan olvasatot, miszerint a vers énje „eltűnik", nemcsak a történelemben, hanem az irodalomtörténet szöveguniverzumában is, ám a vers jelenetező építkezése, valamint az, hogy e jelenetek felidézik az „én" életútját és származását is, az allúziót is inkább egy „életszerű" figuráció szolgálatába állítja (vagyis nem a két szöveg kapcsolata, hanem az idézet által létesített sorsszimbolika jut funkcióhoz).

Paradox módon a Faludy-arc fő sajátosságát éppen a különböző szerepjátékok jelentik, már első kötetének is a maszkjáték a meghatározó kompozíciós elve. Ilyen pl. az összegyűjtött versek legelején álló *Michelangelo utolsó imája*, amely egyébként az egész életmű egyik legjobb darabja. A vers önreflexív allegóriájának érdekessége az alkotó-műanyag (vagyis — akár — az „én"-versnyelv) viszony átfordítása („Nem leltelek meg, illanó szivárvány,/ ki ott ragyogtál minden kő alatt./ Magam lettem vén kőtömb [...]/ [...]J/ Hogy tudnám testem börtönét levetni?/ Üss rám, ha tudsz még vén bűnöst a szövegek képvilága és szcenikája erősít meg). Az „irodalmias" eredetű, ellenben önmagát „természetesként" prezentáló alak eme kettőssége, illetve a *Heine Németországa*-ciklus alapvető stratégiája (a korkritikai attitűdnek az irodalmi előd maszkja általi elrejtése, pontosabban ezen keresztüli érvényre juttatása) a '30-as évek Faludy-költészetének egy alapvető vonását világítják meg: a „természetesség", az „életszerűség" költői beszédmódja létrejöttének hangsúlyozottan az irodalmi párbeszéd, az intertextuális utalásrendszerek jelentik a feltételét. A lírai én „arca" tehát irodalmi eredetének köszönhetően lesz „hiteles", tehát a költői hang és a költői attitűd egysége egy teljes ellentmondáson nyugszik.

A lírai én ezen ambivalens szituáltsága, amely az első kötetekben poétikailag működőképesnek látszik, az életmű következő szakaszában feloldódik. Az „életszerűség" illúziója egyre inkább a versben jelölt én külső kontextusaihoz kötődik, az intertextuális utalások döntően „alakok" között létesítenek kapcsolatot, nem szövegszerűségükben reflektálódnak.

Az *Őszi harmat utántól* (1947) fogva egyértelműen az életút lesz az egyik legfontosabb kompozíciós elv Faludy köteteiben, és ezzel párhuzamosan egyre „hígabbá" válik az életmű. Az említett kötet egyik fő alakzata a „katalógus", amely azonban nem bizonytalanítja el azt az alapvető és elég hagyományos vershelyzetet, melyben a lírai én (aki nem lesz része a katalógus tropológiájának) valamilyen „témát" dolgoz ki (pl. *A szél*). Ennek a sémának a fenntartása láthatólag megakadályozza, hogy az idegenség, a halál, a szerelem vagy a történelem megérthetetlenségének reflektált tapasztalata igazán erőteljes verstípust alakítson ki.

Ez még inkább igaz lehet az *Emlékkönyv a rőt Bizáncról* verseivel kapcsolatban, melyeknek a személyes életút olvasói „refigurációja" a legfőbb igénye, az olvasás kénytelen ezen — talán kevésbé „költői" — műveletet végrehajtani. Faludy verseinek stabil poétikai stratégiái azzal, hogy az „életút"-kompozícióhoz kapcsolódnak, éppen annak állnak

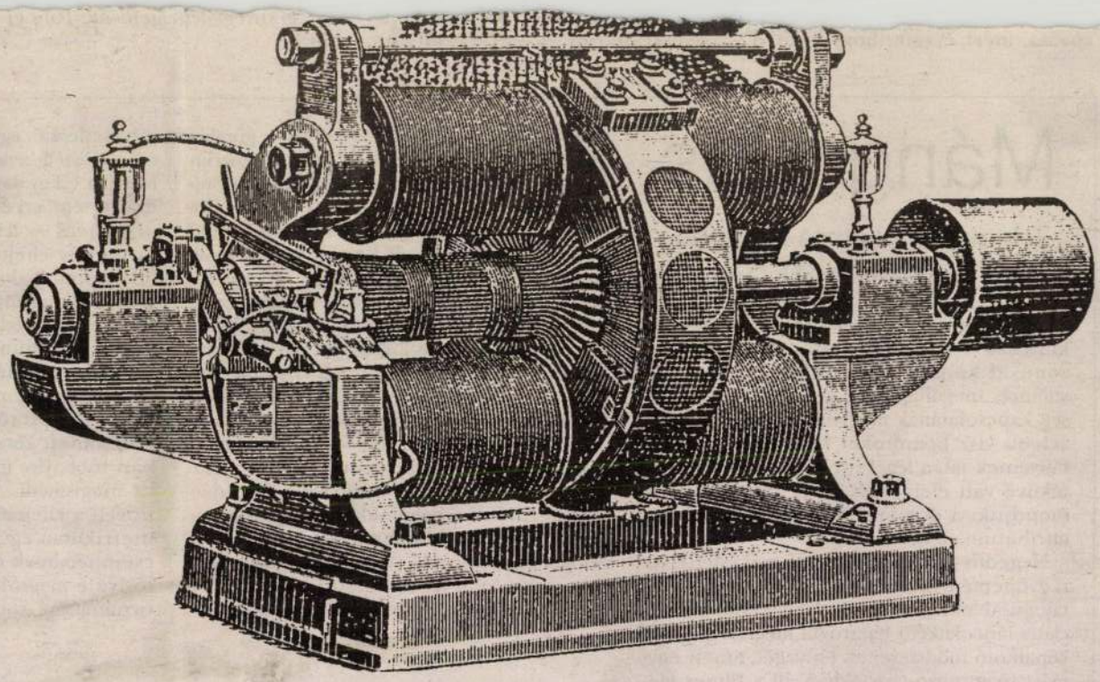

Hegedűs 2 László grafikája

teiben valósulnak meg, hiszen ilyenkor az „életvilág" nyilván kevésbé írja elő az értelemlehetőségek kereteit (pl. *Kis képeskönyv*), illetve amikor egy játékos gesztussal saját merevségére derít fényt (pl. *A gyermekorvos*).

A politikai (közéleti, irodalmi stb.) életre vonatkozó, gyakran episztolikus versek némelyike (főként azok, amelyek közvetlen vitát folytatnak valakivel) szinte egyáltalán nem olvashatók versként (*Alkony a Dráá folyónál*, a *Levél Lukács Györgyhöz a Magyarország ciklusból*, *Egy helytartóhoz 25 év után*), hiszen a befogadói stratégiák itt már nem a lírai hang „megszólaltatásaként" működnek, hanem olyan — nem igazán esztétikai — attitűdökbe rendeződnek, mint pl. az „egyetértés". Ezt a csapdát a reflexívebb darabok sem mindig kerülik ki (pl. *Delfinek*).

A híres „börtönversek" valószínűleg szintén rohamosan veszítenek közlésképességükből. Ezek olvasatai hasonlóképpen kénytelenek kiegészíteni a költészetet az „élettel", bármifajta (pl. hagyományos költői attiepigramma jellegű szövegekben valósul meg (*Noteszlapok*), ezeknél sokkal érdekesebbek a magánéleti helyzetekre épülő — anekdotikus szerkesztésű — versek, amelyek Szabó Lőrinc hasonló eljárásaira emlékeztetnek (az *András nem eszik a Noteszlapokból*, *Fehér egerek*, *Csótány az íróasztalon*), illetve — továbbra is — a különböző költői maszkokkal való játékok (pl. a Li Ho-versek) vagy a megszólított alakot egyben képszerűen is felépítő *Balett-táncos*. A *Levelek az utókorhoz*, illetve az összegyűjtött versek között „1975-1989" címmel egybefogott ciklus félreismerhetetlenné teszi azokat a problémákat, amelyek a terjengősségből származnak. Megfigyelhető, hogy több kitűnő kompozíciós ötlet hatékony kibontakoztatását a nyilván a vers által elérhetőnek tételezett referenciák sokasága miatt szükségessé váló „bőbeszédűség" gátolja meg.

A könyv kb. utolsó negyedét a szonett műfaja uralja, ami pedig nem illeszkedik problémátlanul Faludy költészetébe. Faludy szonettköltészép zárlata a szöveget uralni képes lírai én helyzetét defigurálja ("[...] Külön veszünk el a ködben./ De, míg vagyok, itt lebegnek előttem/ szemöldököd kolibri szárnyai."). Itt a megidézett halott „tekintete" áll szemben a lírai én nézőpontjával, méghozzá azt egyszerre megnyitva és eltakarva, ez a kép a halált is legyőző műalkotás „maradandóságának" eszményét a maga valós ambivalenciájában helyezi el. Ám ez inkább kivételes pillanata a Faludy-versek önprezentációs retorikájának, hiszen éppen e költészet központi, problémamentesnek látszó poétikai szervezőelvét veszélyezteti.

Ez a költészeteszmény pedig, megfosztva a mögé képzelhető költőalak mítoszától eléggé korlátozott játéklehetőséget kínál a befogadás számára. Vagyis a kötet olvasása csak a „Faludy jelenség" helyreállításával, tehát önmaga megszüntetésével lenne képes fenntartani a kanonikus pozíciót. Az olvasás ez esetben valószínűleg sokak számára nem lesz más, mint folyamatos lebontás: a kánon kiüresítése.

HEGEDÜS LÁSZLÓ

Élet és Irodalom 1981. II. 28.

VADAS JÓZSEF:

Lézer show

Akár tetszik, akár nem, a tényt tudomásul kell vennünk: a lézer nálunk is elindult hódító útjára. Megcélozta mind a művészetet, mind a közönséget. Másfél éve láthattuk *Csáji Attila* programját a Magyar Nemzeti Galériában, tavaly tavasszal került színre (azaz valójában kupolára) az Üropera, karácsony óta pedig új darab szerepel a *Planetárium* műsorán: a *Lézerofónia*.

Élve készítői meghívásával, megnéztem, s most megpróbálom előadni a benyomásaimat.

A festéshez vászon vagy papír, olajfesték vagy akvarell, ceruza és ecset kell, ezt mindenki tudja, akit valamennyire is érdekel a képzőművészet. De miből készül a lézerofónia? Ez csak a meglehetős technikai apparátust felvonultató előadáson derült ki; s talán még számomra sem világos teljességgel. Ha mindent jól megfigyeltem és megértettem: a terem közepén, egy körbeforgó állványra erősített szerkezet vetíti a kupolára a mindenkori főképet; tíz automata vetítő, előre összeállított menetrend szerint, színes diákat perget alá; a karzat egy külön e célra kialakított és gondosan leválasztott részéről pedig készülékek sugároznak a lézerfényt. Az egyik piros, a másik zöld, a harmadik változó színű.

Mint a lézerfónia megjelöléséből sejteni lehet, nincsen lézer zene nélkül: pattogó rockmuzsika és remek pop-zene árad szét a teremben. S bár az előadás éppen az állókép, a lézernyaláb és a zene összekapcsolásától előadás, tanulságos megnézni az elemeket különkülön is.

A diaképek mozdulatlanok, mégis forognak: körbe-körbe, az oldalfalon. De nemcsak ezért kapkod ideoda a szemünk, hanem mert csupa izgalom kelti fel várakozásunkat. Szép női test, égő város, űrséta, sejtplazma, a mikro- és makrokozmosz, s közte a mindennapi élet megannyi drámai vagy szentimentális jelensége árad ezekből a felvételekből. Olykor illat társul hozzájuk. Azonkívül megindító műremekek sora: gótikus katedrális, festett faszobor, Hieronymus Bosch Gyönyörök kertjének több részlete. Hadd ne soroljam; csupa nagyszerű fotó; bármelyik nyugati magazinban megállnák a helyüket. Lehet, hogy egy részük onnan is való?

Ritkábban változnak az események a kupolán, de ami ott történik, az sem kevésbé hatásos. Egyszer a csillagos ég tárul fel előttünk, mint megtudtam, olyan nézetben, ahogy a kongóiak látják, az Egyenlítőtől nem messze. Máskor az égbolt teljes sötétségbe borul, kihúnynak a csillagok, az égiek legalábbis, hogy más csillagoknak adják át a helyüket. Műalkotásoknak vagy éppenséggel — leggyakrabban — a világító lézernyalábaknak, amelyek a szemünk előtt lejtik romantikus táncukat; mutatják be boszorkányos átváltozóképességüket. Spirál, rács, folt, lepke, üstökös, háló lesz belőlük. Csak győzze forgással követni a nyakcsigolyánk folytonos metamorfózisukat.

Mert — bizonyos idő után — a szellemünk már nem kíváncsi rájuk.

Az én érdeklődésemből (lehet persze, hogy kicsi a kapacitásom) húsz percre tellett. Addigra már tudtam, hogy a zene isteni, ha nem is bartóki; a fényképeket és reprodukciókat megirigyelhetnék újságjaink, olyan gusztusosak és szemléletesek; a lézersugár pedig káprázatos. Sőt: a *Hegedős László* vezette gárda pergő kép- és hangmontázst is képes előállítani, amely mellett remekül lehet kikapcsolódni. Például egy sötét bárban, pohár ital mellett. De ettől kezdve már csak külön-külön tudtam gyönyörködni, vagy a zenében vagy a képekben; mert a huszadik perc tájékától mind határozottabb formát öltött az az érzésem: itt még nem keletkezett új minőség. Nincs mű, amelynek (régi kifejezéssel) mondanivalója vagy (mai szóhasználattal élve) üzenete volna; s nincs e mondandót vagy üzenetet egyedül lehetséges módon kifejező szerkezete, dramaturgiája, cselekménye. Azt hiszem, a nézők túlnyomó többsége nevében mondom: kellemesen éreztem magam, de napok múlva már nem volt mire visszaemlékeznem, a hangulaton kívül. Nem tárult fel új oldaláról a világ, nem közöltek velem róla új dolgokat.

Nem szeretnék igazságtalan lenni. Elhamarkodott sem. Ma még — a kísérletezés időszakában — senki nem tudhatja: a lézerből művészet válik-e majd, vagy próbálkozás marad. Hiába a jelenlegi felemás eredmény, egyelőre a felemásságért is hálásnak kell lennünk. A világ nemcsak attól megy előre, ha megtudjuk valamiről: mire jó. Az is fontos, hogy lássuk: az a valami mire nem használható. Az alkalmatlan ismeretében könnyebb megtalálni az alkalmasat. Az egyénnek is, a lézernek is — a maga helyét. Nem szólva a lézert használó emberről.

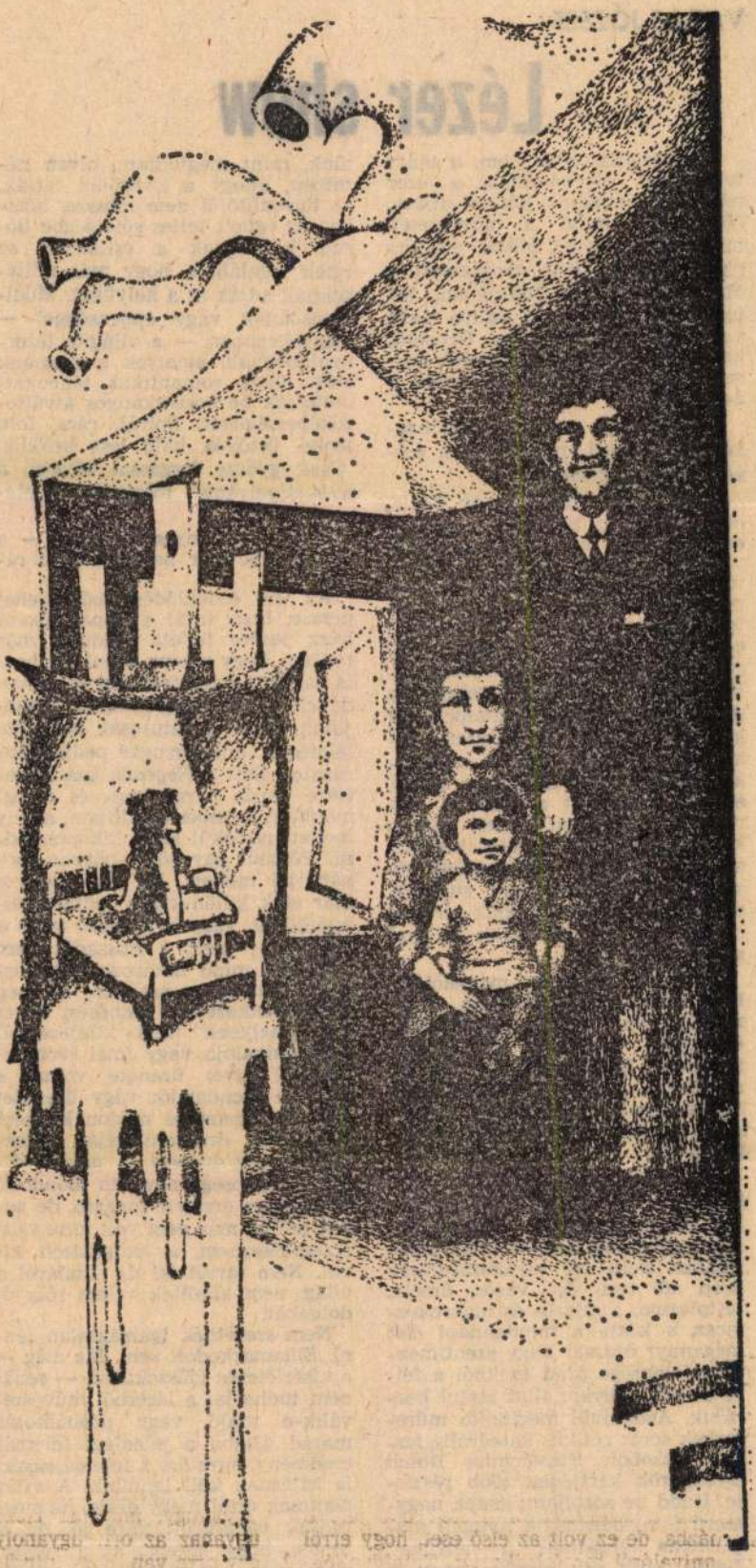

Budai Tibor: Az emlékek mulandósága

ÁGH ISTVÁN:

Czinke Ferenc

Köszöntő

Jubiláris, azaz évfordulói a mostani V. Szécsényi Őszi Tárlat, ötödik évünnep. Azért jelentős,mert ez az idő elég volt a megyei képzőművészeti élet öntisztulásához, magára találásához. Kezdem tehát azzal, ami ezt alátámasztja.

Szép és színvonalas a Nógrád megyei képzőművészek ezévi tárlata, az eddigi díjnyertesek kamarakiállításával is gazdagítva az ünnepi alkalmat. Szép köszönet ez így a Nemzeti Kulturális Alap anyagi támogatásáért, a Magyar Alkotóművészek Egyesülete gondoskodásával, hogy a határon túlra is hírt adhatunk Nógrád megye művészeti életéről. Természetéből fakad mai állapotunknak, hogy az igény mindig nagyobb, ahogy szerepe is diktálja, ami saját korából és tennivalóiból adódik, amikor a gazdaságnak vállalnia kell a szellemiek új gondviselését, mert enélkül már maga sem fejlődhet.

Amikor már szükségét érzi a társadalom, hogy belássa: évezredes tradíciók simulnak bele a korba, s mindig abból a szuggesztióból, amit saját kora diktál. Szüntelen viaskodás, a díszharmóniában is megtalálni az egyensúlyt, s ezt – többek mellett a művészet igényével lehet, mert másképpen kiürül a lélek, s ez mindjobban össznépi gond.

A társadalmi átalakulás törvényszerűen magával hozza a szabadság félreértelmezéséből eredő értékzavart is, mely összekeverte a magas művészet, népművészet, amatőrizmus,s az elburjánzó giccsáradat szintbeli és alkotásbeli eredőit.

A művészet megitélésében – nem elhanyagolható szempontok miatt – türelemre intett az amúgyis tévedhető értékítélet s a kor. A leélt időben ez országosan is mérhető tévedés, a helyüket hibásan mérlegető, az azt nem találók felduzzasztásában vélték szerepzavarukat törvényesítetni. Az idő helyére teszi a művészet szerepét, társadalmi szükségszerűségét, azaz a természet tudja a dolgát.

A megyében élő alkotók helyét és értékét elhelyezhetjük rangosan a hazai képzőművészetben. Színes egységről beszélhetünk műfaji sokrétűségben is az értékteremtésben, ami etikai, emberi magatartásban szövevényes módon ad feleletet, majd állít felkiáltójelet a mának. Korproblémáink kapnak itt feleletet a művekben. A líra és a dráma örök ellentétpárja kristályosodik ki az alkotások sokszínűségében, így a kiállítás a "kor programja" tükörképét interpretálja, mindazt, ami igaz. Nincs befolyásoltság, és ez nagy szó.

Elvont és figurális alkotások sorakoznak a századvég formai és tartalmi üzenetéhez. Különösen igaz ez a szobrászati, plasztikai anyagban, ahol az anyag jelentéshordozóvá válhat, elhagyva a fölöslegeset, a maga puritanizmusával jelképibb szintézist teremthet.

A festészeti és grafikai anyag is magas színvonalon képviseli a megyei alkotók munkásságát.

Külön öröm, hogy a szomszédos Szlovákiában is szívesen fogadják a Nógrád-megyei Őszi Tárlatot, Szécsény város kiemelkedő rendezvényét. A Füleki Városi Múzeum Galériája ad otthont a "hídteremtés" jó szolgálatának az 1997. január 10-i nyitással.

Fogadják szeretettel, bemutatkozásunkat, legyen ünnep ez alkotónak és befogadónak egyaránt.

(A tárlat katalógusának bevezetőjéből.)

Hetven évesen...

Hetven éves korára az ember mindjobban magára marad. Barátai elmentek, akár az eliziumi mezőkre, akárha elvitte őket egy rendszerváltási zöldár, ami e kabátváltó időben természetes is. Így aztán mindjobban örülhetek a belső kényszereknek, a külső kihívásoknak, s nem hiányzik a ricsaj. Így sem győzi az ember elhessegetni a csábítást, mert nincs küldetés és világokítás, csak teszem a dolgom, azaz hogy nem menekülhet az alkotó a kor problémáitól, – s még valaki fogja is a kezem – hogy bíbelődhessem saját világommal.

Az lenne a jó, ha a világ ebben magára ismerhetne, de hiú ábránd, hogy a művészet valamit is megváltoztathatna e mindentől elszabadult világban... Az vigasztal, ami hitem, hogy nem a valóság ábrázolása a

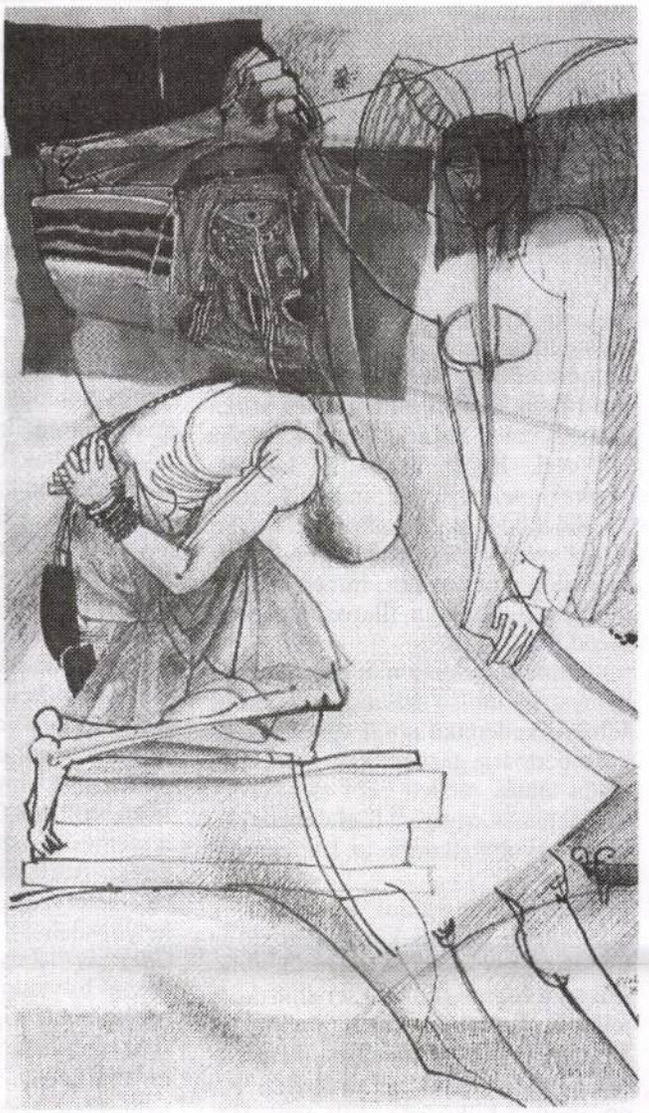

Czinke Ferenc: Izsák feláldozása, 1982.

fontos, hanem új valóságot kell művekben teremteni, úgymond; saját világot, melyet úgyis a valóság dajkál.

Legtöbbször a szociológiai háttér munkál, ahol él az ember, mert az is a haza.

A művészetnek tehát dolga van. Mondjuk, ha a "Józsefet eladják testvérei" már túl biblikus, szentimentális, már nem is igaz, le kell fordítani a festészet, a grafika nyelvére, csak úgy lesz művekbeni tiltakozás, s már helyben vagyunk. Ez a művészet dolga, erre való öntörvényű valóság, minden didaktikai célzatosság nélkül.

Nincs elszámolásom a múlttal, egy kosárban van minden, társadalombírálat akkor is és ma is, formakereséssel az öntisztulásért, de túlzások nélkül. Így is maradnak csak megálmodott témák, mert valami mindig közbejött. Aztán nincs is csak úgy általánosságban kép, mindnek belső törvénye van, nincs sablon, sokszor évekig hordjuk magunkban tudatos és öntudatlan összetevőkben...

Álcázott lövészárkok, rejtekhelyek rengetegéből bukkan elő egy mű. Ha pedig egymásra épül, mert felel mindig az előtte levőnek, csak a többivel lesz erősebb, mert ez a ciklusok sajátja.

Természetesen a zsákutcákat és farkasveremeket sem kell kizárni a hetven évből, mert a gyalogutak itt-ott elágaznak a szükségszerű ellenállás leküzdése irányában is, mert ebből épült elkötelezettségem, – amit még majd leporolnak, – s mert ez alapja mindennek, amik engem jelentenek, amíg van és lehet üzenetem az utánam jövőknek. (Nagy Lászlóval: emberarcú!)

A múlt művészi szemponttól a már bizonyítottan kipróbált jelen, ahol az emlékezés igazolja a mai mércét. A remény pedig, hogy nem marad megbocsáthatatlan bűnöm, hogy a csenddel kötöttem szövetséget a művek miatt, mert ha valóbbak a valónál: kész a leltár, s ez akkor már nem fegyverletétel.

Salgótarján, 1996. október

(A Kiváló Művész kiállításának katalógusából.)

Katona Imre

"Isten kardja" nyomában (Hegedűs László és Iványi-Grünwald Béla kapcsolata)

Sokáig úgy tűnt, hogy Iványi-Grünwald Béla életének első szakasza Somogy megyéhez kapcsolódik, csak a közelmúlt kutatásai derítették ki, hogy ez az álláspont korrekcióra szorul, mert a művészt ifjú kora nem csak Somogyhoz köti, hanem amit kevesen tudnak – Sopron megyéhez is. Ugyanis Grünwald Béla apja és bátyja, Miksa, közel 20 évet töltött a Sopron megyei Iván melletti Viszta-pusztán. Ez a körülmény eddig nem volt ismert a művészettörténészek körében sem. Grünwald Béla 22 éves volt, amikor szülei Somogyból a Sopron megyei Ivánba költöztek. Éppen hadállítási kötelességére figyelmeztették, amikor a család a költözködés stádiumában volt, ezért a tabi szolgabíróságnak ugyanúgy elküldték a megkeresést, mint a csepreginek, melyhez Iván, illetve Viszta tartozott.

Grünwald ekkor már festői tanulmányainak utolsó szakaszán, a párizsi Julian-Akadémián is túl van. Tematikai repertoárja gazdag: a divatos történelmi témák mellett népi élet-kép és bibliai témák egyaránt foglalkoztatják. Első nagyobb alkotása az Isten kardja volt.

Iványi-Grünwaldot jól ismerjük és szűkebb családi környezetével is tisztában vagyunk. Korábbi életrajzírói apja foglalkozását gazdatisztként jelölték, holott Visztára, Széchenyi Kálmán birtokára már bérlőként került. Grünwald Sámuel az ártándi zsidó ortodox hitközség tagja volt. Három gyermekét – köztük Bélát, az országos hírű festőt is – ebben a szellemben nevelte. Az iváni zsidókat még a 30-as, 40-es években is a mély vallásosság, a hagyományos zsidó ünnepek megtartása jellemezte. Ezért tűnt furcsának, hogy egy ilyen neveltetésű fiatalember, mint Grünwald volt, olyan témákkal foglalkozott, melyek a magyar történelem, vagy a magyar történelmi mondák körébe tartoznak, mint pl. az "Isten karjda".

Még gyermekkorom elemi iskolai olvasókönyvében is színes képpel szerepelt a lényegében hun mondakörbe tartozó "Hadak útja". Első pillanatra arra lehetne gondolni, talán elemi iskolai olvasmányai vezették a művészt az "Isten kardja" témához, vagy – mint egyesek feltételezték – végtelen természet-szeretete azzal, hogy a képen módja nyílt egy nagytávlatú tájat festeni, a legelő finom zöld, bágyadt színskálájával.

Valójában mindezek motíválhatták Grünwaldot a hun legenda egyik ismert jelenetének, az Isten kardjának ábrázolására, de önmagukban nem adnak teljes választ arra, hogy miért ehhez és nem más hasonló, vagy eltérő témához nyúl, és miért éppen Hódmezővásárhely környékén tanulmányozta a kép hátteréül szolgáló tájat akkor, amikor szülei Somogy megyéből Sopron megyébe történő költözködése zajlott.

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az Isten kardját a hun mondakörbe sorolják. A történet Priskostól ered. Ez az a kard, melyre őrzés közben a pásztorfiú a pusztában rábukkant s amely Attilát és a hunokat világuralomhoz juttatta. Vagyis a kardnak ott kellett valahol a földből kinőnie, ahol Attila életében megfordult, különben nem juthatott volna hozzá. Éppen Priskos leírásából tudjuk, hogy Attila és a hunok birodalma valahol a Duna-Tisza közti területen feküdt. Csallány Gábor, a szentesi Koszta József Múzeum alapítója, Attila székhelyének kutatására egy életet szentelt. Szerinte Attila székhelye valahol Szentes határában állott. Csallány Gábor kutatásait fia, Csallány Dezső folytatta. Apja feltevéseiből és régészeti megfigyeléseiből kiindulva ő is Szentes határában vélte Attila hajdani székhelyét. E feltevésének bizonyításához később visszatért. Legutóbb Adatok Attila székhelyéhez c. tanulmányában azzal bizonyította, hogy Attila székhelye valószínűsíthetően Hódmezővásárhely, Szentes és Csongrád környékén állt az V. század közepén, hogy e területen haladt keresztül mind a kelet-római, mind pedig a nyugat-római császárság követségeinek útvonala. Az már pusztán véletlen, de teljesen mégsem hagyható figyelmen kívül, hogy erre az említett útvonalra esik a Hódmezővásárhely melletti Szikáncs-puszta, ahol 1968 októberében a véletlen egy nagy pénzleletet hozott felszínre. A mintegy 1400 darabból álló leletanyag nagy részére II. Theodosius kelet-római császár (id.sz.u. 408-450) és kisebb számban III. Valentiniánus nyugat-római császár (id.sz.u. 425-455) pénzeiből áll. (Művészet, 1964. febr.)

Ezek csak arra utalnak – és nem többre –, hogy Grünwald nem véletlenül, hanem konkrét ismeretek útján került Hódmezővásárhelyre, hogy az Isten kardja festéséhez felkészüljön. A továbbiakban csak az a kérdés, hogyan szerzett ezekről tudomást a művész, ki juttatta ilyen helyi ismeretek birtokába. A kortárs művészek közül csupán Hegedűs Lászlóval állt kapcsolatban, – de eddigi tudomásunk szerint – vele is csak 1904-ben, a Fraknói-féle ösztöndíj során. Miután az Isten kardja 1890-ben már készen volt, korábban is csak olyan valaki jöhet a kapcsolat szempontjából számításba, aki már ismeretségben volt Grünwalddal. Hegedűs és Iványi-Grünwald legfontosabb adatait összehasonlítva több olyan mozzanatot találhatunk, melyek már 1890 előtt mindkettőjüknél megvannak.

Hegedűs László 3 évvel fiatalabb volt nagy festőbarátjánál, Iványi Grünwald Bélánál, ami lényeges eltolódást jelent kettőjük pályaadataiban. Grünwald 1882-től már a budapesti Mintarajziskola növendéke, amikor Hegedűs alsófokú iskoláit végzi Hódmezővásárhelyen. Grünwald 1886-tól már Münchenben, sőt 1887-ben Párizsban van, a Julien Akadémián, ahova Hegedűs csak 10 év múlva, 1897-ben kerül. Grünwald és Hegedűs csak 1889-ben találkozhattak Münchenben a Hollósy-Akadémián. Valószínűleg itt és ekkor érlelődik meg Grünwaldban, hogy megfesti az Isten kardját. A téma továbbra is foglalkoztatja, hiszen 1889-ban ismét megfesti. Ezt megelőzően 1897-ben a Pásztorfiúban is az Isten Kardja pásztorfiúját építi, keresi ahhoz a leginkább megfelelő alakot. Közben Grünwald szülei a Sopron megyei Viszta pusztára kerülnek s 1898-ban több évi távollét (München-Nagybánya) után ismét hazalátogat Visztára, ahol a juhász-téma újból foglalkoztatja.

Visztán apja a Széchenyiek jóvoltából nagyobb juhnyájhoz jut. Hogy a művészt ezidőtájt mennyire foglalkoztatja a juhásztéma, arra jó példa a közben megfestett Karám, a Juhász és a parasztasszony a legfontosabbak közül. A juhász témával ugyanakkor az Isten kardja is összefügg, mely mindvégig foglalkoztatja Grünwaldot 1898 előtt ugyanúgy, mint utána. Hegedűs László Iványi-Grünwald legmeghittebb barátja lesz, akivel családilag sokat vannak együtt. A Fraknói Vilmosféle olaszországi ösztöndíjon már együtt van a Hegedűs- és az Iványi-Grünwald-család, mint a Hegedűs-hagyatékban fenmaradt képeken is láthatjuk, így Iványi-Grünwald jól felismerhető korai önarcképe alapján.

Hegedűs és Iványi kapcsolatáról az elmondottakon kívül alig tudunk többet. A helyi kutatások bizonyára még sok, eddig nem sejtett összefüggést hoznak felszínre, gazdagítva azzal a magyar képzőművészet történetét.

MDK

Hegedűs Lászlóné, festő
Cigánygyerek,
Téli tájkép,
5 rajztanulmány,

Kenl György Cél M. Am. és Gyűjt. Egyes. 15. aukció. - Kat.
3289.
l.

MDK

Hegedüs Laszlóné özv.

Pallas Athéne gobelin
Krisztus "

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatanak katalogusa. 1920. Majus. 10.1.

HEGEDÜS LÁSZLÓNÉ

Cigánygyerek. Olajf. 31x46.

Szent György Céh XVII.aukc.kat. 1914. márc.
65.odal.

MDK

Hegedüs Lászlóné

Cigánygyerek, olaj

Szent György Céh XVII. csk. 1914. márc.

65 l.

MDK

Hegedüs Lászlóné

Ősz, akv.
Tátrai virágok, akv.

Szt. György céh XVII. auk. 1914. márc.

7o 1.

MDK

Hegedüs Lászlóné

Huszönhat ceruzarajz

Szt.György Céh XVII. auk. 1914. márc.
7o 1.

HEGEDÜS 2 LÁSZLÓ

ÚJ MŰVÉSZET

2000/MÁRC.

P - 9765

42.o.

A városnév értelemszerű kiegés

MTAK Kézirattár Ms 4587/272.

Kézírás.

Zengővárkonyba írt levél.

1. Ld. 983/2. ill. 1086. és 10
2. Németh László.
3. Ld. 1018/5.
4. Ld. 997/11. ill. 991/4.
5. Németh Imrének nem jelent m
   sában.
6. A könyv nem jelent meg. Ld.
7. Illyés Gyula verskötete: S
   Lajosnak szeretettel, nagyr
   Gyula 1935. VI. 2. dedikáci

L'exposition est realisé avec le soutien du Comité Culturel de la Mairie de Budapest et la Fondation Lánczos Kornél – Szegfű Gyula de la Mairie de Székesfehérvár.

A kiállítás a Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága és a Székesfehérvári Önkormányzat Lánczos Kornél – Szegfű Gyula Alapítványa támogatásával valósult meg.

Robert Lacombe

Directeur adjoint de l'Institut Français

a le plaisir de vous inviter

au vernissage de l'exposition de

Hegedűs 2 László

le jeudi 4 novembre 1999-10-12

à 18h

à l'Institut Français.

L'exposition sera inaugurée par

Enyedi Ildikó, realisatrice des films

Le film accompagnent de l'exposition:

Les grandes innodations de Fehérvár

L'exposition est ouverte jusqu'au

29 novembre 1999,

du lundi au vendredi de 9h à 21h,

le samedi de 9h à 13h.

(Institut Français, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Robert Lacombe

a Francia Intézet igazgatóhelyettese

tisztelettel meghívja Önt

Hegedűs 2 László

kiállítására

amely 1999 november 4-én csütörtökön

18 órakor nyílik

a Francia Intézetben.

A kiállítást bevezeti

Enyedi Ildikó, filmrendező

A kiállítás kísérőfilmje:

A nagy fehérvári árvíz

A kiállítás megtekinthető 1999 november 29-ig

hétfőtől péntekig 9h-tól 21h-ig,

szombaton 9h-tól 13h-ig.

(Francia Intézet, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Tárgy: HEGEDŰS 2 László
Feladó: Ráday Galéria <info@raday-galeria.hu>
Dátum: Sun, 13 Apr 2008 22:44:01 +0200
Címzett: <galavics@arthist.mta.hu>, <boreczk@arthist.mta.hu>, <orsi@arthist.mta.hu>, <david@arthist.mta.hu>, <acs@arthist.mta.hu>, <teresia@arthist.mta.hu>, <isoram@arthist.mta.hu>, <nha@arthist.mta.hu>

FAUR Zsófi - RÁDAY Galéria

Kedves Barátunk szeretettel látunk

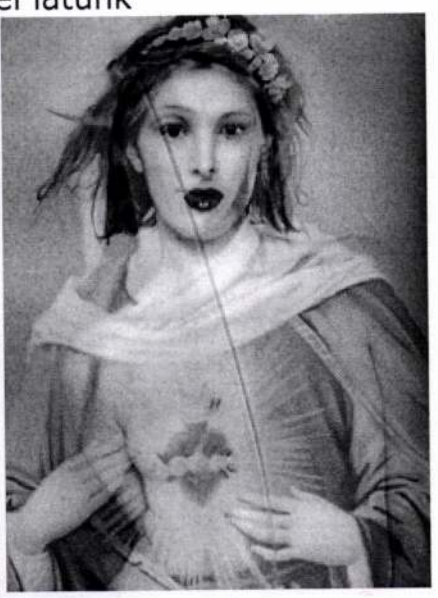

HEGEDŰS 2 lászló

MELLésRÖNTGENKÉPEK

című kiállításának megnyitóján
a **Ráday Galériában**
2008. április 17-én csütörtökön 17:00 órakor.

A kiállítást megnyitja a **BEATLES együttes** (felvételről).

A kiállítás megtekinthető:
április 17-től május 16-ig.

Ráday Galéria H-1092 Budapest, Ráday utca 8.
info@raday-galeria.hu www.raday-galeria.hu

Ha tudnék rendesen latinul, a Harmonia caelestis, a Mennyei harmónia mintájára Fotográfiai harmóniának nevezném Hegedűs 2 fotóuniverzumát, nem nárcizmusból mondanám ezt, hanem leíróilag, úgy érezvén, ez mond valamit arról a bonyolult, áttételes viszonyról, ami Hegedűs 2-t a fényképészethez és a harmóniához fűzi. Nem ellenfényképészet az övé, és világa nem a káoszé. De a legkevésbé sem állítja, hogy minden rendben volna, miközben, természetesen, erről a rendről közvetlenül nem tud állítani semmit.

Fényképeivel nem a pillanatot ragadja meg, hanem a pillanatot állítja elő. Idő van, írta e sorok írója úgy húsz éve. Mintha H2 az ellenkezőjéből indulna el: nincs idő. De ha nincs idő, kép sincs. Van kép.

Esterházy Péter

Hegedűs 2 László zavarbaejtően sokféle művészetet művel, sok technikát alkalmaz, sokféle stílust ötvöz és hasonlít magához. A kutató művész típusába tartozik. Van azonban valami, méghozzá egy paradoxon, ami kutatásait összetartja, s ami a kutató-kereső-kísérletező típusból művész-egyéniséget hoz létre.

Hogyan is mondjam, hogy ez ne legyen félreérthető? Tunya, modern szemléletünk a művészt világ- illetve valóságteremtőnek látja, s ha találkozik egy művel, ezt a valóságot akarja a kezébe kaparintani. Lássuk a művész világát, az ő különbejáratú valóságát! Hegedűs 2 művein azonban másfajta valóságokat találunk, olyan valóságos valóságokat, amelyek megvoltak korábban is, s amelyeket ő olyan becseseknek talál, hogy nem akarja átalakítani. Mit tesz tehát helyette? Meglepő kombinációkban megmutatja őket. Művészete a megmutatás – az ugyanis, hogy mit mutat meg -, és a kombináció.

Radnóti Sándor

A képzőművész Hegedűs stílusát, felfogását tekintve leginkább Bálint Endre-i, kissé groteszk montázstechnika folytatójának tekinthető, de készít objekteket és installációkat is, fényképátdolgozásai pedig hiperrealista eszközöket és posztmodern díszítőelemeket egyaránt felhasználnak. Témaválasztásában néhány motívum akár valami *fixa idea* megjelenési formájának is tekinthető: a gombok (csoportképeken az arcok ekvivalensei), a meggyszemek, a fecskefészek, a dominó (képekre helyezve elidegenítő effektusként, de úgy is, mint képkeret), a könyv. A montázs és a kollázs egyfajta poszt-szürrealista gondolkodásra vall (Bálint mellett Max Ernst és René Magritte is szóba kerülhet), az időnként előtörő verbalitás viszont a konceptuális művészet iskolájára. Azonban a besorolhatóságnál jóval jellemzőbb a módszeresség: a figyelmes szemlélő számára kiderülhet, hogy a felsorolt motívumok laza asszociációs láncolatokként függnek össze – a dominó pöttyei kapcsolódnak a gombokhoz, a gombok a meggyszemekhez, ezek pedig a fontainebleau-i iskolából származó, jól ismert kettős női portrékhoz, ezeken is a hölgyek csupasz mellbimbóinak hangsúlyos motívumához.

Beke László

Hegedűs 2 László a magyarországi kortárs színtér mintegy harminc éve jelenlévő, kiemelkedő jelentőségű alkotója. Eltérő technikai médiumokban (fotó, film, festmény, nyomat, installáció), különféle művészeti eszközökkel létrehozott alkotásai döntően

hozzájárultak a jelentésközvetítő eszközök és módszerek megújulásához.

Készman József

Hegedüs 2 László

Támogatók: NKA, Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓHÁZA, 1036 Budapest, Lajos utca 158.
Tel.: (36-1) 388 6771 e-mail: bpgal@c3.hu http://www.budapestgaleria.hu

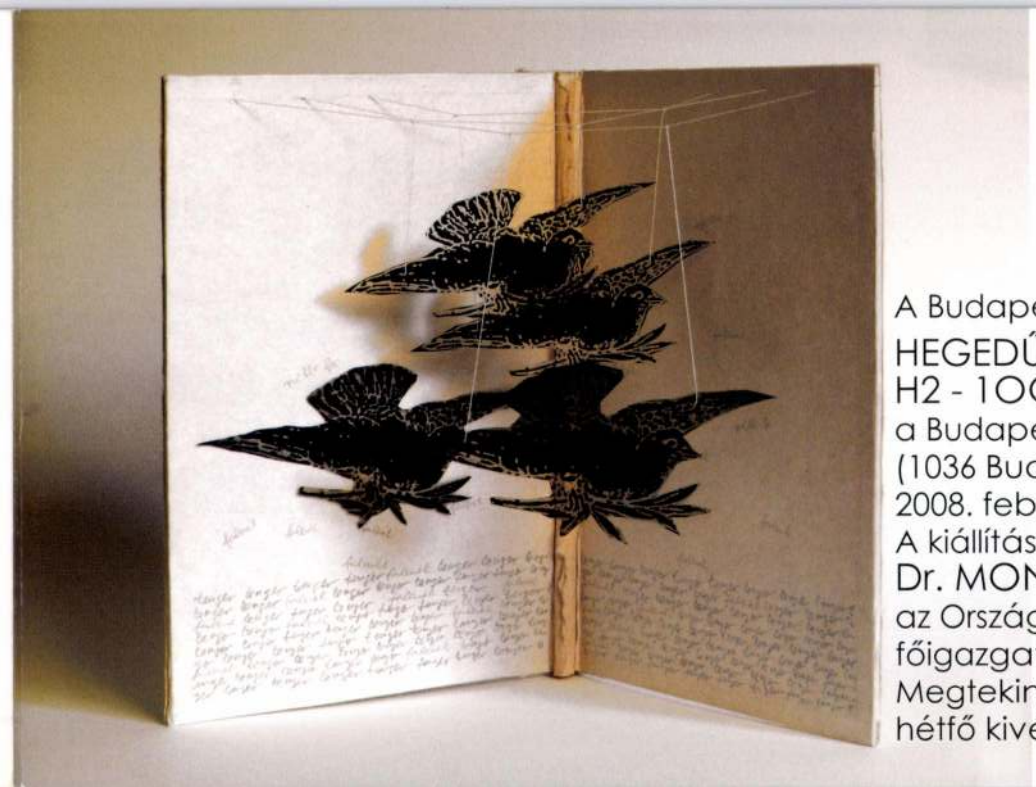

A Budapest Galéria meghívja Önt
HEGEDŰS **2** LÁSZLÓ
H2 - 1OOARTBOOKS című kiállítására
a Budapest Galéria Kiállítóházába
(1036 Budapest, Lajos utca 158.)
2008. február 28-án, csütörtökön 17 órára.
A kiállítást
Dr. MONOK ISTVÁN,
az Országos Széchenyi Könyvtár
főigazgatója nyitja meg.
Megtekinthető 2008. március 30-ig,
hétfő kivételével naponta 10-16 óráig.

KÉT KÖNYV A tengerparton egy homokdűnén hanyatt fekve a felhőket bámultam, úgy, mint gyerekkoromban a füves kertvégeken.[1] A hullámok monoton ismétlődésének csendes zúgása nyugalmat árasztott.[2] Az idő feloldódott és hangulattá változott.[3] Napok, hetek, hónapok, évek teltek így el. Semmi nem változott, csak a felhők gomolyogtak untalanul. Október tizenkettő, a metrónál, talán holnap, egy emelettel feljebb, ... Alig hallhatóan szavakat véltem hallani. A hullámok morajlása egyre halkabbá vált, míg nem teljesen elnyomta a szavak zavaros zsongása. Bizonyossá vált, hogy nem képzelődők, két karomat előre nyújtva, egy hirtelen mozdulattal fel akartam ülni, de ez csak a második elrugaszkodásra sikerült. A tenger hullámzó betűkből, szavakból, mondatokból, idézetekből állt össze.[4] A felhők el-eltűnve színes formákká alakultak át. Változatosan ismétlődő és végtelennek tűnő volt minden. A felhőformákból fehér lapok hullottak. Távol a szövegtengerparton, alig kivehetően valami közeledett. Amikor a kezemet a szemem fölé helyezve megpróbáltam a nap fényét kitakarni, hogy jobban lássak, az idő egy pillanatra megállt. De mint a filmeken a vágásnál, az a valami váratlanul jól beazonosítható közelségbe került. Ami közeledett, az két könyv volt jól kivehető részletekkel. Egy esterházy és egy művészkönyv lépegetett a hömpölygő betűtenger mellett. Testük a könyv, kezük-lábuk pedig ugyanolyan volt, mint Miki egéré.[5] Szeptember 11. még mindig sehol,, ti tegyetek úgy, mintha azok lennétek, mi meg majd elhisszük ,,1 x 1 az egy, 2 x 2 az kettő[6],, fogj egy sétapálcát és légy vidám,[7]...A két könyv szótlanul sétált, néha megálltak és a szövegtenger felé néztek. Amikor pár lépésnyire előttük egy erősebb sodrással a szavak lassan beszivárogtak a homokba, az esterházy-könyv megállt (a morajlás elcsendesült), majd megszólalt: - Az én mondataimnak más a valósághoz való viszonya, majdnem, hogy fordított, mint ami normális. Nem leírom a valóság egy részét, és akkor ellenőrzöm magamat, hogy jól dolgoztam-e, hogy ezek a mondatok valóban leírják-e ezt a valóságot, hanem mondatokat eszkábálok, és a mondataim valóságát ellenőrzöm azon, hogy megnézem, van-e a világban olyan vész, amely megfelel ennek a leírásnak. Ez egy más viszony, amely lényegében azt állítja, hogy én csak a nyelvet tekintem valóságnak, és mindent nyelvnek tekintek. Vagy még inkább: az egyetlen dolog, amit komolyan veszek, az a nyelv.[8] Mielőtt még az esterházy-könyv befejezte volna a mondanivalóját, egy fehér lap változó irányú, hintázó mozgással egyre alacsonyabbra ereszkedett, és amikor már elérhető távolságban volt, a művészkönyv érte nyúlt. A papír ekkor egyik színből a másikba tűnt át, majd újra fehér lett. Ekkor a művészkönyv egy papírhajót hajtogatott, a szövegtengerre rakta és megszólalt: Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy számoló bűvész. 1 x 1 volt a neve. Mikor számolt, akkor láthatatlanná vált. Hol volt, hol nem volt. Tovább ballagtak. Alig felfedezhető mosoly volt az arcukon. Évek teltek el. A két könyv egyre távolodott. A nap lassan a horizonthoz ért, de mielőtt még végleg eltűnt volna, az idő egy pillanatra megállt, az esterházy- és a művészkönyv után nézett, majd újra ment tovább.[9] Évtizedek, évszázadok teltek el, de a nap nem jött fel többet. Sötétségbe merült minden és csak a szövegtenger zúgása hallatszott.

[1] Amikor a füvek még fák voltak. [2] Amikor hallható a csend. [3] Amikor minden időtlenné válik. [4] A betű, mint forma. [5] Mickey Mouse Mitos. [6] A logikán alapuló matematika, miszerint, ha két azonos szám szorzata önmagát adja eredményül pl. 1 x 1 az egy, akkor 2 x 2 az kettő. [7] Köss a nyakkendődre csokrot kiskomám. [8] Esterházy Péter szövege: Egy kékharisnya följegyzéseiből, 311. o. [9] Isteni az idő.

Hegedüs 2. László:
A Nagy Fehérvári Árvíz
– Csúcsoshegy, 1990,
fotó, vegyes technika,
18,5×26,5 cm

Hegedüs 2. László:
A Nagy Fehérvári Árvíz
– Béke tér, 1990, fotó,
vegyes technika,
18,5×26,5 cm

▽

Rosszkedvünk nyara

Hegedüs 2. László kiállítása

Új Művészet, I. 3. 1990

Rosszkedvünk nyara – mint a jelek mutatják – áthúzódik őszre és télre is. Politikai intézmények kerülnek elő a múlt mélységesen mély kútjából, örökéletűnek hitt jelképek sorsa változik hihetetlen gyorsasággal.

A mi dolgunk pedig az, hogy egyszerre felejtsünk és emlékezzünk. S ez az a tevékenység, amelyet a maga alkotóerejével és érzékenységével, művészi eszközeivel kell(ene) talán a képzőművészetnek is „szolgálnia". Persze nem olyan módon, hogy egy újabb emlékmű-szobrászati boom keretében az eltávolításra ítélt, a mai rendszer által „nemkívánatosnak" minősített plasztikák helyébe a kettős keresztek és bús magyar emlékezések újabb monumentumai lépjenek, vagy a szocreál zsánertémák helyébe egy újabb idealizált és átideologizált művészet kerüljön.

Az átmenet időszakában a közelmúltba nézés, az önmagunk tegnapjával való konfrontáció mint téma és mint módszer tűnhet ajánlatosnak.

Ezért olyan figyelemre méltó az ironikus hangvételű grafikáival, ve-

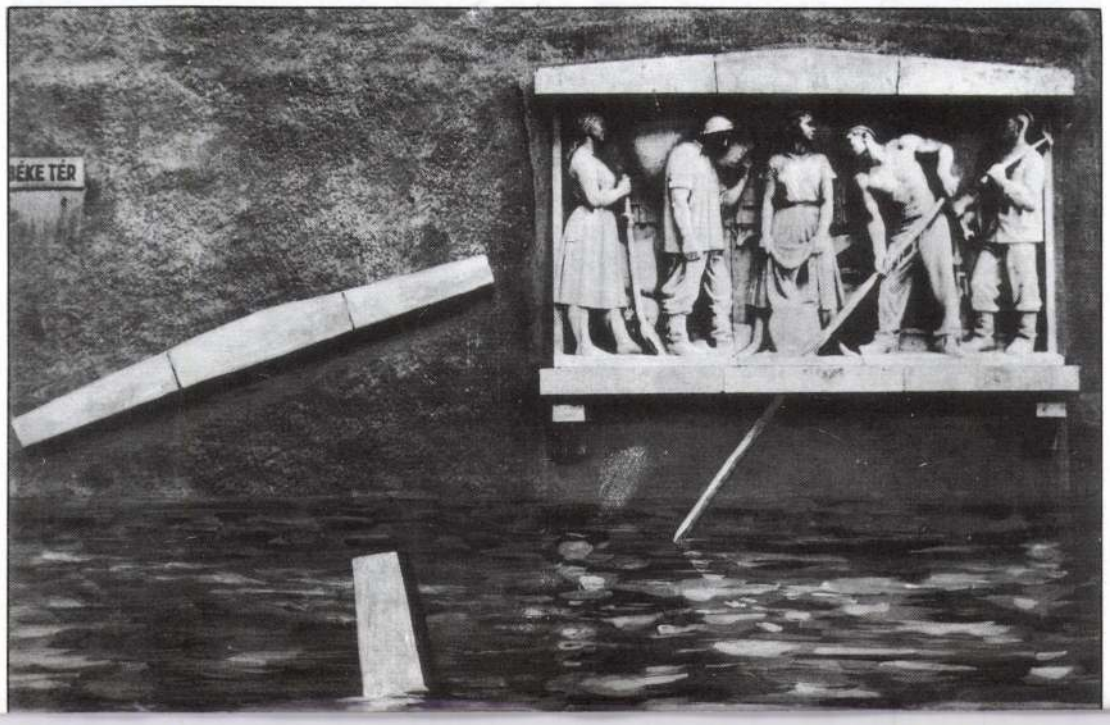

Tekintse meg a

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

festmény- és ékszeraukcióját a

Magyar Optikai Művek
„Szakasits Árpád" Művelődési Központ
kupolatermében. (Bp. XII., Csörsz u. 18.)

A kiállítás nyitva:
december 8–16-ig, 10–16 óráig

Árverés: ugyanitt, a színházteremben
december 18-án és 19-én 17 órától.

ÖNTŐL FÜGG A VÉTELÁR, HA NÁLUNK LICITÁL!

Bizományi Áruház Vállalat

A Berlin–Budapest rendezvénysorozat részeként
1990. december 19.–1991. január 27-ig
a Műcsarnokban rendezik meg az

Ambiente Berlin

című kiállítást,
amely az 1990-es Velencei Biennálén képviselte
a még kettéosztott Berlin jelentős kortárs
képzőművészetének aktuális tendenciáit.

Kiállítási enteriőr, 1990
(fotó Tahin Gyula)

Hegedüs 2. László:
A Nagy Fehérvári Árvíz
– Fűtőház u. 1., 1990,
fotó, vegyes technika,
26,5×18,5 cm
(fotók Hegedüs 2.
László)

gyes technikájú műveivel már eddig is sikereket aratott *Hegedüs 2. László A Nagy Fehérvári Árvíz* című (a Dorottya utcai kiállítóteremben rendezett) tematikus tárlatának anyaga.

Egy sohasem volt mesebeli (bár átvitt és valóságos értelmében egyaránt átélhető) árvízben föloldódó, önnön helyétől „elszabaduló" és értelmétől megfosztott, jellemzően sivár ötvenes évekbeli városi látképsort rögzített Hegedüs.

A dolgozó munkásokat ábrázoló fali frízek előtt elúszó „Április 4" betűk, a lepusztult, kiürült boltok, a tépett-koszlott MÁV-iroda, a csupasz-rideg lakótelepi házfal, a csicsás butikbejáró dokumentatív hűséggel mutatja be azokat a rekvizítumokat, amelyek környezetünk és közérzetünk csöndes és sokat kifejező összetevői voltak.

Csönd lepi be ezeket a helyeket, funkciójukat vesztették. Előttük a valóság átírt „égi másaként", egy kívánt-várt jövő előhírnökeként tűnik fel rendszeresen, ismétlődően egy fehér hattyú. Az ellenpont kialakítása így válik pontossá és félreérthetetlenné. És, remélhetőleg, kívánatossá is, hogy ne csak a (képző)művészet „manipulatív" – Hegedüs véleményéhez hasonlóan érzékeny és távolságtartó módon fogalmazó – szférájában legyen mód dühtől mentes, távolságtartó, érzékeny véleményt alkotni.

Gyárfás Péter

Kegyelemteljes karácsonyt kíván a Szent István Társulat

ALAPÍTVA: 1848

AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA

LEGYEN AZ OLVASÓNK! Könyvesboltjaink és pavilonjaink nagy választékkal várják Önt.

Üzletek: *Budapest V., Kossuth Lajos u. 1. (az udvarban) Tel.: 117-4890 Budapest III., Vörösvári út 27.*

Pavilonok: *Budapest V., Felszabadulás tér (a templom mellett) Budapest V., Deák tér (a templom mellett)*

Könyveink megrendelhetők: *Telefonon: 118-0567 Postán: 1053 Budapest V., Kossuth Lajos u. 1.*

Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösd

Szakrális néprajzi gyűjtemény nagy ünnepeink hazai és közép-európai hagyományvilágából Ára: 148 Ft

BÁLINT SÁNDOR

Karácsony, húsvét, pünkösd

A Szent István Társulat a hitét megtalálni és megtartani akaró ember kiadója.

A KÉTSZÁZ ÉVES MAGYAR SZÍNJÁTSZÁS HŐSKORÁNAK TÖRTÉNETE

MAGYAR SZÍNHÁZTÖRTÉNET I. 1790–1873.

Főszerkesztő: Székely György *Ára kötve: 285 Ft*
Szerkesztő: Kerényi Ferenc

A színházrajongók, a művelődéstörténet iránt érdeklődők számára igazi szenzáció ez a tudományos kötet. Összefoglaló kézikönyv eddig nem jelent meg a magyar színjátszás történetéről. Most itt van ez a gazdagon illusztrált alapmű, amely a kezdetektől 1873-ig mutatja be a magyar színházi intézmények kialakulását, és az intézmény és műsortörténetbe szervesen bekapcsolja a színházi alkotók – színészek, rendezők, tervezők, igazgatók – sorsát, elemezve művészetüket, eredményeiket.

A könyv megrendelhető az Akadémiai Kiadó kereskedelmi osztályán, az 1519 Budapest, Pf. 245 címen.

A megrendeléseket postán, utánvéttel (plusz portó) teljesítik.

Hegedüs L. László

MTI SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 ÁPR 19

1021

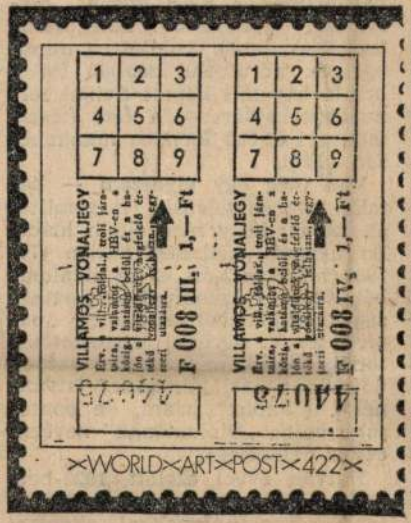

Hegedüs L. László: Bélyegek

házból a másikba, mert a kórházi főorvosok nem szeretik, ha az ő osztályukon búcsúzik el az ember a földi léttől.

Ilyen korban nagyon elkel az életerőt adó vigasz.

1981-ben 2 millió 82 ezer nyugdíjas volt Magyarországon. Minden ötödik magyar — öreg. De nem minden öreg tehetetlen. Több százezer nyugdíjas tovább dolgozik. A legnagyobb vigasz, öröm, amit a társadalom nyújthat az öreg embereknek, hogy dolgozhatnak, és lehetnek még sikereik.

Nemrég jártam egy mezőváros kistermelőjének udvarában (mezőgazdasági újságíró vagyok). A falusi háztartásbeli, „eltartott" asszony (talán önálló nyugdíjat sem kap), büszkén, elégedett mosollyal megállt a tehénistálló ajtaja előtt. Kinyitotta: „Ez az én munkám"! — mondta. Két tehén és három borjú állt az istállóban. (Idegen borjút is vásároltak a tehenekhez.) Néhány nappal korábban adtak le a téesz húsüzemének egy hatszáz kilós hízott bikát és 40 forintot kaptak kilójáért. Aztán egy másik ól tt"

kenyérpusztítóként kéze napság új réteget alk csoportok tagjai; vanna százezren.

A balmazújvárosi és nagymamák a KSH s: ládtag", „eltartott" tartoznak, noha valójában mindegyikük körülbelül 200 000 forint bruttó bevételt kapott fizikai termelőmunkájáért — a férj (téesztag), évi 50 000 forintos munkabérén kívül.

Van még egy vigaszom — bár talán szerénytelenség megemlíteni. Ez az: hogy nem éltem hiába. Én ugyanis „kéthetes" lettem (77) 1982. március 2-án, és ez alkalomból, 60 éves kommunista párttagságom alkalmából kaptam egy „papírt" az V. kerületi pártbizottság fiatal, csinos, az öregeket szépen üdvözlő titkárjától, Szücs Istvánnétól. („Papírt" írtam, de pontosabb volna „Diplomának" nevezni ezt az oklevelet.)

Hatvan évvel ezelőtt, 1922-ben, amikor a Zrínyi utcai politikai rendőrségen pofonokkal „keresztelték" kommunistává, mellettem feküdtek vérbe fagyva vagy negy-

Csaknem húsz év múlva, 1946-ban tértem haza.

— Nem is voltál te olyan hülye — mondta ezúttal édesapám, aki 1945-ben maga is belépett a Magyar Kommunista Pártba.

Zöldfülű tacskóként ezért lettem kommunista — ezért vállaltam vallatást, kínzást, börtönt —, mert igazságtalannak tartottam azt az ezeréves rendet, melyben annak nem jutott mindennapi kenyér, aki a búzát learatta.

A „kódisok" ácsorogtak Pesten a Teleki téren és az angyalföldi emberpiacon, csákánnyal és lapáttal felszerelt talyigáik mellett, száraz kenyeret majszolgatva és bugylibicskájukkal vágták hozzá a vöröshagymát. Nagy vigasz öregségemnek, az egykor szegénynek, vasesztergályosnak — hogy a szegényekért annak idején, amikor a

Szegedűs László, grafikus-és

festőművén Tejci a Szegedi Nyári Tárlatos
szerepelnek.

Pesti Múzo,

1984 aug. 15

Hegedűs Z. Lánló

Grafikusműrén

mandája a II. Ornágos Rajzbiennálén
(Salgótarján)

Dél-Magyarország
1984 nov. 2.

HEGEDÜS 2. László

LÉGIPOSTA
PAR AVION

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ
Kiállítása
November 15-től 29. ig
Megnyitó 17 órakor
Nyitva 14-től 18 óráig
Kedd szünnap

LIGET GALÉRIA
Budapest XIV.Ajtósi Dürer sor 5.

— This beach is so crowded

HEGEDÜS 2 László

Hal, 1990, vegyes tehnika, 50x60 - 9o.3. 15

Új Művészet

Ol Művészet

HEGEDÜS 2 László

A Nagy Fehérvári Árviz - Csucsohegy, 1990, fotó, vegyestechnika, 18,5x26,5 - 90.3. 62

Béke tér 62.p.

Fütőház u. 1. 63.p.

Kiállitás enteriőr 63.p.

Új Művészet

HEGEDÜS 2 László

A Nagy Fehérvári árviz, 1990 [1,2,3]

HEGEDŰS László

Erdei 1991 77.p. - pályázata litanletére

:e à des annexes consacrées à d'autres pays
et Cuba par exemple - ce qui permettra une
e.

H2L

HEGEDŰS
2
LÁSZLÓ

Hegedűs László
kiállítása
Pécs, Nyugdíjas Ház
1985 jan. 8-29

物は、涙が あり、はかない 物には、心に 触れる

"A tárgyaknak könnyük van és a mulandó dolgok a lélekhez érnek"
Hegedűs László kiállítása - Pécs, Nyugdíjas Ház - Szabadság u. 13. 1985 január 8-tól 29-ig

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

Hegedüs 2 László

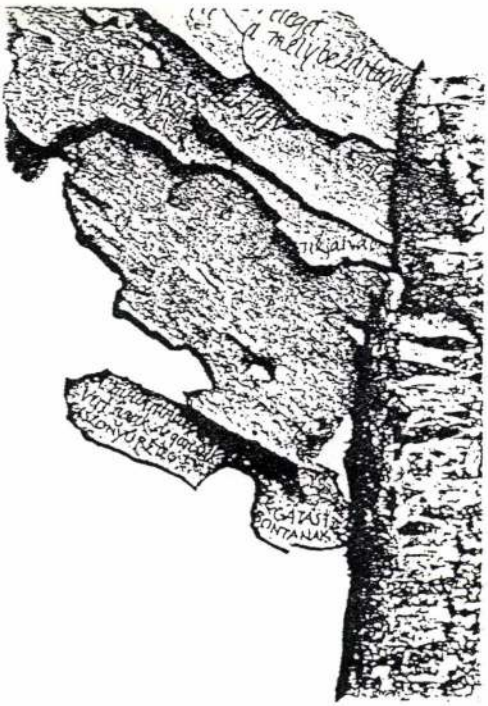

A Magyar Grafikusművészek Szövetsége, a Magyar Művészkönyvalkotók Társasága és a Balassi Kiadó szeretettel meghívja Önt a

„METAMORFÓZIS"

című művészkönyv kiállítás megnyitójára.
1994. szeptember 9-én 17 órára a Balassi Könyvesboltba.
1023 Budapest, Margit u. 1.
A kiállítást megnyitja:

JELES ÉVA
Jeles és Tsa. Könyvkereskedő Cég vezetője

Árva Ilona
Békés Rozália
Budahelyi Tibor
Bulak András
Damó István
Gémes Péter
Hegedűs 2 László
Kelecsényi Csilla
Kiss Ilona
Kovács Péter
Balázs

László Bandy
Lengyel András
Módor Rezső
Olajos György
Palaki Tibor
Sárkány Győző
Sóvárnai Valéria
Szirányi István
Vasvári László
Sándor
Várnai Gyula

MEGHÍVÓ

FRÁTER ZOLTÁN:

Legendaszerviz (XX.)

Pofonok és pofonok

Van *Örkény* Istvánnak egy különös novellája, a Niagara Nagykávéház. Az Élet és Irodalomban jelent meg, 1963-ban. A történet szerint valahol Budán van egy divatos kávéház, ahová igen nehéz bejutni. Senki sem érti, miért olyan népszerű ez a hely. Mit lehet ott kapni, miért ábrándoznak azon az emberek, hogy csak egyszer is beléphessenek ajtaján. Egy vidéki házaspárnak, a fővárosban eltöltött szabadságuk csúcspontjaként, sikerül bejutni a rejtélyes Niagarába. Felszolgálás nincs, csupán egy gyanús alak dugja ki fejét időnként a konyha felől és int egy-egy üldögélőnek. Néhány perc múlva a behívott ügyfél kipirultan, furcsán csillogó szemmel tér vissza, s bár kissé zilálnak látszik, mégis átszellemült mosollyal, elégedetten távozik. Odabent, a kávéház konyhájában ugyanis kiképzett verőlegények főnökük utasítása szerint agyba-főbe verik a kedves vendéget. Ütik, csépelik, pofozzák a közhalandót, sőt alkalmasint diszkrét rúgásban is részesítik.

Micsoda megkönnyebbülés ez! Nem kell félni, a láthatatlan rémtől tartani, a váratlan csapástól rettegni. A Niagara Nagykávéházban mindenki megkapja a magáét. Egyszer és mindenkorra. Kiszámíthatóan. Szemtől szembe, viszonylag gyorsan. Aki ezt kiállta, azzal már nem történhet semmi rossz. Az már nyugodtan nézhet a holnap elé. Nem váratlanul jön rá a baj. Nem sorcsapásszerűen. Nem hidegzuhany. Nem sokkterápia. Önként, dalolva, kipirultan, csillogó szemmel. Csak legyünk már túl rajta. Csak egyenesen, ide a fejemre. Nyíltan, világosan, egyszerűen. Micsoda üzlet! Nyílik a Niagara Nagykávéház.

(*Karinthy Frigyes* megjegyzése: mit izél azzal a kávéházzal, mit bonyolítja a dolgot, mondtam már, hogy sokkal célszerűbb központilag elrendelni mindent, mondjuk ki végre, hogy például május 21-étől kezdve mindenkinek, mindennap lakhely és illetőség szerint meghatározott órában jelentkeznie kell az elöljáróságnál, ahol egy nagy pofont kap. Aki nem jelenik meg, elveszti a jogát, utólagos felszámolások nem vehetők figyelembe.)

Gyereksarok

— Apu, mi az, hogy egy főre jutó tizenötezer forint?

— Ha én azt tudnám, nem a kormánypártban ülnék!

Csalimese

Felhívom telefonon a jóistent.

— Halló — mondja három csengetés után.

— Mi újság? — kérdezem, de mielőtt válaszolhatna, eszembe jut, hogy a jóistennek nincs is telefonja. Zavaromban lecsapom a kagylót, a vonal megszakad. Most aztán próbálhatom mégegyszer.

Szép kis móka lesz, ha megint fölveszi!

Értsük meg egymást

Bemegy például a közértbe *Karinthy Ferenc* a kedélyes hatvanas években. Kosár, pultok, nézelődés. Keres valamit, elég feltűnően. Senkinek sem tűnik fel. Eladó az ajtónál ácsorog.

— Elnézést, a borsó...

— Konzerv, középen, alul.

— Lehet ezt a falra hányni?

— Micsoda? Rosszul van? Tessék kimenni.

— Nem én, a borsó. Hányni. Falra.

— Nem magyar? Niksz dajcs.

— Magyar. Borsó, falra hányni.

— Részeg?

— Nem részeg. Borsó.

— Csak ez a borsó van. Mást nem tartunk.

— Na és pusztába kiáltott szó? Az sincs?

— Maga külföldi?

— Dehogy vagyok külföldi. Itt születtem, itt élek ebben az országban. Próféta vagyok.

— Akkor ne szórakozzon. Tudhatná, hogy senki sem próféta a saját hazájában! Arra a kijárat.

Szemüveg

Valami baj lehet a szememmel, állapítottam meg minap, nem úgy látom a dolgokat, mint azelőtt. Magam sem értem, miért gondoltam rögtön új szemüvegre, hiszen nem az üveg romlott el, hanem a szemem gyengült.

Új szemekre nem lévén kilátásom, hibáztattam tehát a jó öreg okulárét. A régi lencsékkel ugyanis odáig jutottam, hogy az utcát mint impresszionista tájképet kezdtem nézegetni. A szembejövők arcát (később kiderült, jó ismerőseim) a pointillisták folt-hátán-folt módszerével raktam össze kerek egésszé.

Az optikus azzal bíztatott, nincs itt semmi baj, sőt fél dioptriával kevesebbet rendelt a korszerű eljárás szerint, hogy erősödjön, dolgozzon csak az eltunyult szem. A keret, amit választottam, megszólalásig hasonlított az előzőre. Szép számú rigolyáim egyik ugyanis, hogy szeretek hosszú ideig egyforma keretet viselni. Boldogan vettem át az elkészült pápaszemet. Elégedetten tapasztaltam, hogy minden ízében friss, nagyon jó kis szemüveg.

Picike baja van csupán.

Tudniillik az, hogy nem látok vele.

Vagyis az elején még láttam, amikor a boltban feltettem. Emlékszem, megnéztem az órámat és nyomban élesen megpillantottam az apró számokat, melyeket egyébként szabad szemmel is kiválóan látok. Az utcán azonban csodálkozva vettem észre, hogy esik az eső, valóságos vízfüggöny ereszkedik le előttem.

Az új szemüveg — mellyel annyira se tudtam tájékozódni, mint a régivel — mégis csodát tett. A homálynak jótékony hatása van, növeli a képzelőerőt. Eltűnnek a málló vakolatú házak, a járdára szórt hulladékok, a kopott ruhák, a fáradt tekintetek. Egységes pasztellé olvad minden. Nem feledkezem a részletekbe, kissé távolabbról, mondhatni páholyból szemlélem az eseményeket. Igaz viszont, hogy a régi pápaszemmel azóta tisztábban látok, különösen, hogy a lencséket szépen áttörőltem.

Így aztán mind a két ókulát használom. Senki sem tudja, melyik van éppen rajtam. A különbséget csak én érzékelem. Barátaim, akik ismerik titkomat, a kettős látás titkát, mindjárt azzal kezdik, ha találkozunk: — Most melyik szemüveg van rajtad?

Találgatják, kérdezgetik, de én csak mosolygok magamban.

Érdek

Mikszáth Kálmánnal poharazgatott az újdonász-tanonccá vedlett egykori filosz, hű követője az éjszakai portyázásban, aki úgy itta mestere szavait a fehér asztal mellett, akár a sötéten csillogó, sűrű kékfrankost. Jóval vacsoraidő után voltak, sőt alaposan beköszöntött a zár-óra is. Az író álmatagon pillogott a sűrű füstbe, majd elgondolkodva az üres boroskancsóra nézett. A pimasz újságírónövendék elérkezettnek látta az időt, hogy fordítson egyet a társalgás menetén. Megköszörülte a torkát és ártatlan képpel a következő szavakat intézte tapasztalt pártfogójához:

— Nem tudom, kinek higgyek a parlamentben, mester. Mind a koalíció, mind az ellenzék olyan hatásos szónoklatokat tart, hogy percekig kábulok tőle. A baj nemcsak az, hogy ráadásul mindkét oldal egyaránt az ország érdekére hivatkozik. Kevesebb pénzt kell adni a polgároknak, mert ez az ország érdeke — magyarázza bőszen a miniszter. Több pénzt kell adni a polgároknak, mert ez az ország érdeke — vág vissza a szemközti padsor képviselője. Jól tettük, hogy megkötöttük a külpolitikai szerződést, mert az ország érdekét szolgálja — bizonygatja az államtitkár. Nem jól tettük, hogy megkötöttük a külpolitikai szerződést, mert nem szolgálja az ország érdekét — állítja az ellenzék. Mi hát az ország érdeke, és hogyan lehet eldönteni ezt?

Mikszáth merengve vizsgálta a pohár alján csillogó néhány csepp bort, mely megszínesítette a metszett üveget. Aztán pipa helyett szivarra gyújtott, ami az ő lelkiállapotában bizonyos felajzottságot jelzett. A kékes füst sajátos glóriaként lebegett feje körül.

— Azt kérdezi tehát, kedves barátom, kinek higgyünk a parlamentben? Ha jól értem, nincs egyéni pártállása, melynek alapján dönteni tudna. Nos, így a helyzet valamivel bonyolultabb ugyan, de nem reménytelen. Nem tudom tanácsolni, mit higgyen, mert nem hihetek maga helyett. Nem is bizonyos, hogy érdemes egyáltalán hitről beszélni a politika műfajában. Ha két szemben-álló fél homlokegyenest ellenkezőt állít, s mindketten egyaránt az ország érdekére hivatkoznak, akkor nagyon valószínű, hogy egyiknek sincs maradéktalanul igaza. Az ország érdekének emlegetése mögött sokféle más érdek bújhat meg. Munkálhat abban pártérdek, csoportérdek, sőt egyéni érdek is. Mi a haza érdeke? Ezt bizony nem lehet mindig egyértelműen, hogy úgy mondjam, kizárólagos érvénnyel eldönteni. De egy valamit a figyelmébe ajánlhatok. Az ország érdekére hivatkozni, a haza nevében szónokolni némely esetben visszás helyzetet teremthet, nem árt gondolni erre. Különben könnyen úgy járhatunk, mint az egykori ökör, aki azzal vígasztalta magát a vágóhídon, mielőtt letaglózták volna, hogy végeredményben ő is a hazáért hal meg. Vegyen egy szivart, édes öcsém.

(folytatás a 3. oldalról)

szerettem volna szakemberként feltűntetni magam.

— Bírálói közül sokan azt mondják, és ebben szerintem gyakran igazuk is van, hogy ön túlzottan tapintatlanul, bántóan fogalmazza meg a véleményét, túlzottan szubjektív. Meg sem próbál objektív lenni. Nagy kérdés, kiről szól a kritika, arról-e, aki írja, vagy akiről írják?

— Szerintem minden kritika elsősorban arról szól, aki írja. Van, aki ostoba és unalmas, és ostoba és unalmas kritikákat ír. Nem értem, miért ne lehetne a kritikus szubjektív. Miért kell mindig mellébeszélni? Hogy ne menjünk messzire: Ön úgy teszi fel a kérdést Batta Andrásnak, hogy van egy énekesként világhírű, de karmesterként nem nagy művész, aki lemondta a koncertjét. Miért nem mondja ki, hogy Peter Schreierről van szó? Miért kell így beszélni? Én folyamatosan hangsúlyozom, hogy saját véleményemet mondom, és amikor nagyon szélsőséges a véleményem, akkor ezt még külön ki is emelem. Sose írok le semmit azzal a szándékkal, hogy megbántsak embereket. Figyelmes hallgatóként, aki az átlagosnál valamivel többet hallgat zenét és határozott véleménye van a hallottakról, leírom a benyomásaimat, és odafigyelek rá, hogy ne hazudjak. De arra valóban nem figyelek, hogy mit szól majd az előadó. Szándékosan távol tartom magam a művészektől.

— Azért nyilván tisztában van vele, hogy egyik-másik cikkért nem fognak önnek szobrot emelni. Csak tűnődöm, nem vitatkozom, lehet, hogy erre a fajta kritikára szükség van, hogy ez nagyon jó...

— Nem arra van szükség, hogy valaki pofátlan legyen, hanem arra, hogy valaki úgy beszéljen a zenéről, hogy azokat is érdekelje, akik nem voltak jelen egy koncerten. Ki tudja, lehet, hogy lesz tíz ember, aki e cikkek hatására megy majd el az operába, mert fölkeltem az érdeklődését.

— Mindenesetre nagyon indirekt reklámfogás például X karmesterről — akit az interjúban én nem fogok megnevezni — azt írni, hogy gyenge karmester...

— Nem értem, miért baj, ha valóban az, és én viszont megnevezem.

— Mert nem írja meg, miért gyenge. Elintézi egy jelzővel.

— Az egy másik műfaj lenne. Én nem érvelek, hanem ítéleteket mondok. Elolvastam a Muzsikában Tallián Tibor kritikáját. Ő lényegében ugyanazt írja, amit én, de kifejti, hogy miért gyenge a karmester, mert van rá tíz flekkje. Nekem legfeljebb másfél-két oldalon kell leírnom a véleményemet. Ki az, aki két flekken igazat mond, érvel, teljesítményt értékel, és nem olyanokat mond, hogy Q vagy Z varázslatos hangzással bűvölte el a közönséget? Mondjon egyet! És ráadásul olyan szorgalmas, mint én. Most kezdődik Szegeden az Operafesztivál. Rajtam kívül nincs ember, aki az összes előadást látta. Az egyetlen napilap, amely minden operaelőadásról beszámol, a Népszabadság, sőt a második szereposztásokról is közöl kritikát. A többit nem érdekli. Lusták.

— Ez már egy másik probléma, hogy nincs igazi zenekritikai rovat a napilapoknál. Nem vontam kétségbe a naprakész kritikai rovat hasznosságát, csak azt mondtam, ezek a kritikák rengeteg sebet okoznak.

— Én is kapok sebeket. Tudom, hogy az énekes ki van szolgáltatva, de én is ki vagyok szolgáltatva. És ha hülyeségeket írok, körülöttem is vannak botrányok. Fellegi Ádám például feljelentett egy írásom miatt, mert azt írtam, hogy túl sokat ütött mellé. Még csak meg sem volt megsértve, de sértve érezte az érdekeit. Értse meg, nekem nem szórakozás sérteni a zenészeket. Batta elmondja, hogy ő jóban van az énekesekkel. Én a közönséget akarom képviselni.

— Azt mondta korábban, hogy ön nem érvel, hanem ítél, és terjedelmi okokból nem indokolja ítéleteit. Márpedig az ön ítélete sokakat orientál; ha ön leírja egy lemezről, hogy rossz, minden indoklás nélkül, akkor azt sokan nem veszik meg, nem hallgatják meg.

— Az, hogy nekem nem tetszik, nem jelenti okvetlenül azt, hogy az a lemez rossz. Nem zárom ki annak a lehetőségét, hogy másnak tessék. Nekem nem tetszik.

— Igen, de ön a Népszabadság kritikusa, egy olyan lapé, amelyet sokan olvasnak, s így sokak számára ön a legfontosabb orientációs pont...

— Le kellene már szokni erről. Nincs már pártlap...

— Szó sincs róla, de ez az ország legnagyobb példányszámú napilapja, amelyben az ön véleménye orientál.

— Szerintem az segít igazán a tájékozódásban, ha valaki nagyon határozottan leír valamit. Batta András visszamenőleg három évre felmondja az írásaimat. Én egyetlen írására sem emlékszem. Valószínűleg ez a különbség köztünk. Neki jobb a memóriája.

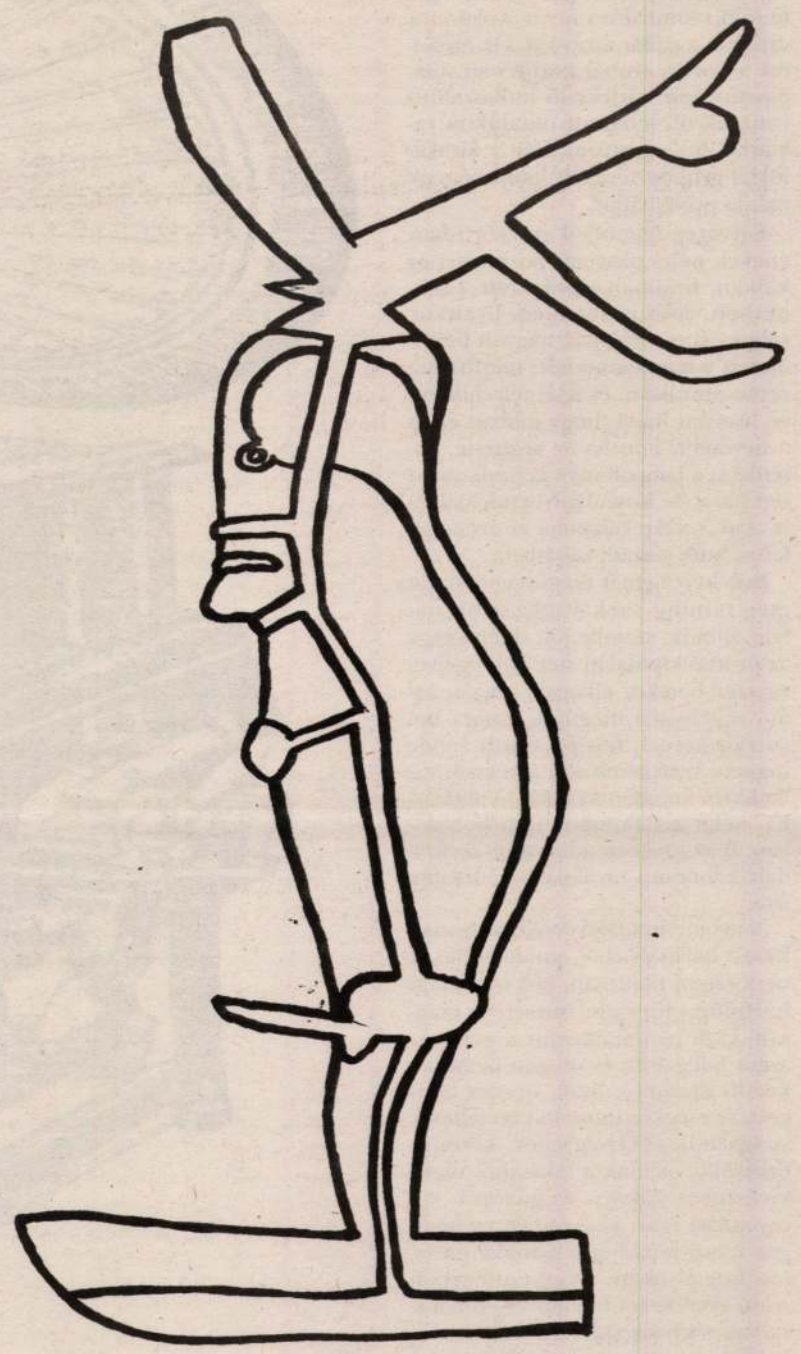

Gaál József rajza

Hegedüs 2 László

LÁBASS ENDRE:

BESZÉD

I. összedrótozott dalok

Ha elkezdenék összegyűjteni minden embert, akivel beszéltem, ő lenne az első. Fekete keretes, sztk-szemüveget hordott, kék szeme volt, világosszürke zakót, szürkés nyakkendőt viselt és nagykabátot, szemüvege fölött nézett rám, nem tudtam, hogy minden törött, szakadt esernyőt összegyűjt, hogy eltesz babákat, gyerekjátékokat, színes, karácsonyi levelezőlapokat gyertyákkal, üveggömbökkel. Szelíd volt, a jó dolgokon elcsodálkozott, életéről csak kevés mondatot ismételgetett, egy-két fiatalkori emléket, régi szakmáját, ezután a házakról beszélt, hol mit épített. Évekig pályaudvaron aludt, aztán elkezde építeni saját házát, egy lakatlan, félig beomlott, egyemeletes, régi ház udvarán építette hat évig a bádoggal borított, emeletes szemétházat. A Zsidó becenevű, hatvan körüli, vékony emberrel laktak ott, hat év múlva valaki szétverte az épületet, esernyők hevertek mindenütt, zsoltároskönyvek, sok karácsonyi levelezőlap, egy esőben az ernyők elrozsdáltak, a gyertyalángok átnedvesedtek, kőkemény kenyerek is voltak, azok megpenészedtek. Sokáig visszajárt macskákat etetni a romok közé, Inzsenyérnek hívták, csodálkozott, hogy valaki beszél hozzá — maga is miskolci, vagy esetleg rokon? Mikor eltűnt, azzal vigasztaltak, hogy csak elutazott.

Az alumínium kalapos házaspár egész életében gyárban dolgozott, egy Baross utcai ház első emeletén laknak, közel az Orczy térhez, ablakukból a remízre látni. Azért nevezem így őket magamban, mert két öklömnyi alumínium kalap hamutányérjuk volt, egyiket nekem adták. Esténként sokáig nem kapcsoltak villanyt, a sarki buszmegálló járdaszigete fölött himbálózó neon a plafonra vetítette a csillár árnyékát. Ők meséltek a Corvin áruház körüli régi villamossíneken közlekedő hullaszállító vonatokról, lehajtott oldalukon rakodták fel az ostrom után a kirakatokba gyűjtött testeket, mint egy-egy halom próbabábut.

Egy öreg fejmodell egy kórusban énekel, néha okarinát hozott be, és halkan, finoman sípolgatott a szünetben, sose ismer meg, ilyenkor szégyenkezve bólogat, nagyon figyelmesen a szemembe néz, mintha keresne ott valakit, és fejét félrebillentve hozzám hajol, hogy jobban értse a nevemet, mintha ez segítene. Esténként a lámpafényes Logodi utcán siet hazafelé Kosztolányi emléktáblája alatt, szürke kalapban és prémgalléros, múlt századi kabátban.

Bob herceg már megöregedett, de még mindig sokkal magasabb nálam, mindig szembe jön velem, vagy az út másik oldalán siet dülöngélve, egyszer hetekre elhagyja magát, aztán rejtélyesen megújul, simára borotvált arccal, frissen vasalt fehér ingben, nyakkendősen igyekszik valamerre, kezében az állandó aktatáska, néha asztalomhoz ül a borozóban, ő az utcában a legszebb férfi, a dalt a londoni utcákkal az édesapja írta.

A nyomdászt pokrócokban hozták haza a haláltáborból, szakmaváltásait nem értem pontosan, pék lett, majd házfelügyelő, nem ismerte a magnót, csak bemutatkozott a gépnek, aztán hallgatott, és megint bemutatkozott elcsukló, halk, öreges hangon, és megkérdezte: miben lehetek szolgálatukra? Özvegyének, a bohóc-orrú Manyikának a lakásából végül kivésték a villany- és gázórát, s a nyomdász igazi kísértethez méltóan gyertyával imbolygott a földszinti lakás homályában. Negyvennégyben zsidó gyerekeket bújtatott a szénakazalban, egyszer csak kijelentette nekem, hogy az öregek sokszor gonoszak, káromkodott, azt mondta, basszuskulcs, ezek, ezek, és elsírta magát, mert sokat ivott, és már megöregedett, és szegény maradt világéletében, és talán valami hálát várt valaha a világtól.

A tengerészkapitány az Aranyhal utcában lakott, réz távcsövével a Parlamentet kémlelte az erkélyről, üveggomb szemű, tátott szájú medvebőr-szőnyege is volt, meg türelemüvegben vitorláshajója, és kossuthos ötforintosokat dobált el nekem a Duna-parton. Özvegye egyszer bejött a kifőzdébe, ahol a levesemet kanalaztam, tartozott a felszolgálónak egy húszassal, azt hozta, büszke aszszony volt, kilencvenkettőben édesanyámat is meglátogatta, hozott egy húszast, mint ötvenhat után, amikor mindketten harisnya-szemfelszedésből tartották el a családjukat, és az ezüst keresztelőpoharakon kattogtak azokkal a különös tűkkel.

A földszinti műszaki kereskedő jó barátom volt, néha rokkant vekkereket adott, mágnesvasat, anyacsavarokat, de kiderült, hogy orgazda, kiugrott az emeletről, az özvegye műgyűjtő, a logodi utcai emeleten alabástromnők mosolyognak márványoszlopokon, és kivont karddal vágtató, festett huszárok rohamának közepén óra zenél.

A vívómester lánya nevelőnő volt egy kastélyban, megtévedt, apja kitagadással fenyegette, mire ő felajánlotta, hogy egy kalap pénzért lemond arról a becsületes névről, erre sunyi bátyja is kitagadta, később a báty Törökországban és Malajziában alakított big bandeket, ládákban hazaküldött kétszáz maláj fakardot, fúvócsöveket és mérgezett nyilakat, a vámosoknak azt mondták, hogy ezeket mind apja, a vívómester fogja használni.

A hányatott életű magyar zsidó igazi feltaláló volt, Márkusnak hívták, Markol néven céget alapított, ott gyártották a Markolit nevű műanyagot, amit először kalapszalag ragasztására használtak, de a svédországi próbaüzemelésen a szalagok átáztak, és ötösével kalaposzlopokká ragadtak, de Márkus nem adta fel, cipőfűzővég-ragasztó gépsort tervezett, ezt azzal a kísérőszöveggel küldte el az akkor már igencsak alakulófélben lévő harmadik birodalomnak, hogy fontos a riadónál, hogy a katonák gyorsan fűzzék a cipőket. A birodalom kesernyés humorral azt válaszolta, köszönjük, Herr Markusz, sajnálattal értesítjük, birodalmunknak van saját cipőfűzővég-ragasztó gépsora, de önt megjegyeztük. Aláírás, dombornyomásos, precíz, horogkeresztes pecsét. Volt ennek a Márkusnak egy régi barátja, akit jól átvágott, ez a Ney Andor el is vonult Amerikába, s azt írja a szesztilalom kellős közepén Chicagóból — hát ide figyeljen, Márkuskám, maga kibabrált velem, de nem akarom hánytorgatni a piszkos kis Wesselényi utcai dolgait, itt már lábra álltam ismét, ön meg a „segítsége" nélkül, vannak itt saját barátaim, akiknek a keze messzire elér, úgyhogy ha akarnám, vissza tudnám adni a kölcsönt Márkus úr, de borítsunk fátylat a Wesselényi utcára. A fényképen két köpcös, nagykabátos alak karol egy selyemharisnyás, bundás szőkeségbe, csemege az Interpolnak, tán maga Capone Alfonzó. Márkus román koncentrációs táborban végezte.

Puljer úr, a cukorkakészítő kisiparos rendszeresen hirdette a Magyar Csendőr című lapban Kotró nevű nyálkaoldó cukorkáját, minden évben pontosan megrendelte a legújabb német csokoládényúl-mintákat, a harmincas évektől a német mintakönyvekben hitlerjugend nyuszik és baljós tekintetű, bő nadrágos nyúlurak feszítettek. Hatalmas raktárat tartott fenn a Damjanich utcában, több ezer reklámpapírt a tízes, húszas, harmincas évekből: Állj, egy csókot se Fantai leheletillatosító cukorka nélkül.

A költő madárárus állandóan sopánkodott, hogy két szomszédja, egy szőrmés és egy szabó, ketten nem fizetnek annyi adót, mint ő egymaga, holott ő már rengeteg sorscsapást átélt, az ötvenhatos ostromkor például a régi boltja foszforos belövést kapott, és meghaltak a kisállatok, de nem adta fel egy percre sem, gyűjtött a Nemzeti Színházra is, küldött a Gobbi művésznő címére négyszáz üres üveget, mert a kis pénz is valami, erre kijött a rendőrség, és megmondták, hogy ezt ne tegye többet, de ő elhatározta, hogy nem adja fel, hát a sógora címéről, Vecsésről adta fel a kétszáz kiló szárazkenyeret a művésznő címére, bármelyik malacos gazda örült volna, rengeteget ért, de hát kijöttek, és elvitték a sógort.

Egy másik öregember utcára nyíló földszinti lakás nyitott ablaka mögött ült, mindig ballonban, és csak azt lehetett látni, hogy valami könyvbe mélyed, bent rudak voltak keresztben, rajtuk tömöntelen fogason ezer kabát, köztük kis folyosók, s egy ruhaillatú sarokban angolból fordított, de nem írta le, — mínek, — mondta — már elolvastam, de a kötés közben kissé szétmállott, és annyira kár érte, vettem már egy doboz narancssárga zománcfestéket, majd átfestem, az jó erős lesz.

A kalapos is titkos költő volt, és a sok évtizedes kalapgyártás és fejméregetés közben arra is rájött, hogy a fejméret és az életpálya között összefüggés van, ezt bele is szerkesztette a kötetébe – igen-igen, a lányom már gépeli a tudományos művet, a dolgozatot a fejekről, lesz közepen vagy negyven vers is, pihentetőül.

A kőművesmester határozott korszakokra osztotta az életét, ezeket megfestette, naplójába népmesei nyelven lejegyezte az utókor számára, és szépen zengő hangon alkalmanként elmesélte józsefvárosi kertjében, később agyvérzést kapott, egyik keze lebénult, ekkor kezdett szobrászkodni, úgy mesélte, ez gyógyította meg, szerette az erkölcsi tanulságokat, sztálinista volt, megjárta a szentföldet, megható kis betonszobrokat készített egykori pártvezérekről, a muskátlikat télire a pincébe rakta, ahol azok tejfehéren éltek tovább, mint a cseppkőbarlangok különös élőlényei, a vak malacka és az oldalán úszó, világtalan gerincesállat. Egy nyári estén sok látogatója volt, kivilágították a kert bokrai között álldogáló betonszobrokat, tangóharmonikán játszott egy lobogó ősz hajú harmonikás, karalábézsonglőr-számot mutatott be egy hetvenöt éves esztergályos, és másnap a közértben kiderült, hogy a szemközti emeletes házban lakó, mélyen vallásos öregasszony azt hitte, leszállt a kertben szűz Mária. Karácsony este halt meg a betonszobrász, a második agyvérzés megölte, rám hagyott egy madárformájú asztalkát és egy spirálfüzetben, rajzos illusztrációkkal, az életét.

Tavaszodik. Sándor úr, a harmonikás belép az újpesti Sztalin ajtaján, hoz nekem sört, leül egy hatalmas korsó jaffával, fekete cipője a hajlatában megrepedt, leragasztotta fekete szigszalaggal, átboxolta, kifényesítette, ősöreg, fekete selyem nyakkendő van rajta, egy dalt akar nekem megtanítani, szamárfüles, régi dalosfüzetét lapozgatja, elég vastag drótal vannak összefűzve a dalok, végül felnéz, rábök az egyik lapszámra – látja, ezt a dalt ellopták, tudták, mi kell nekik, nem akármelyiket, pont ezt a ritka dalt.

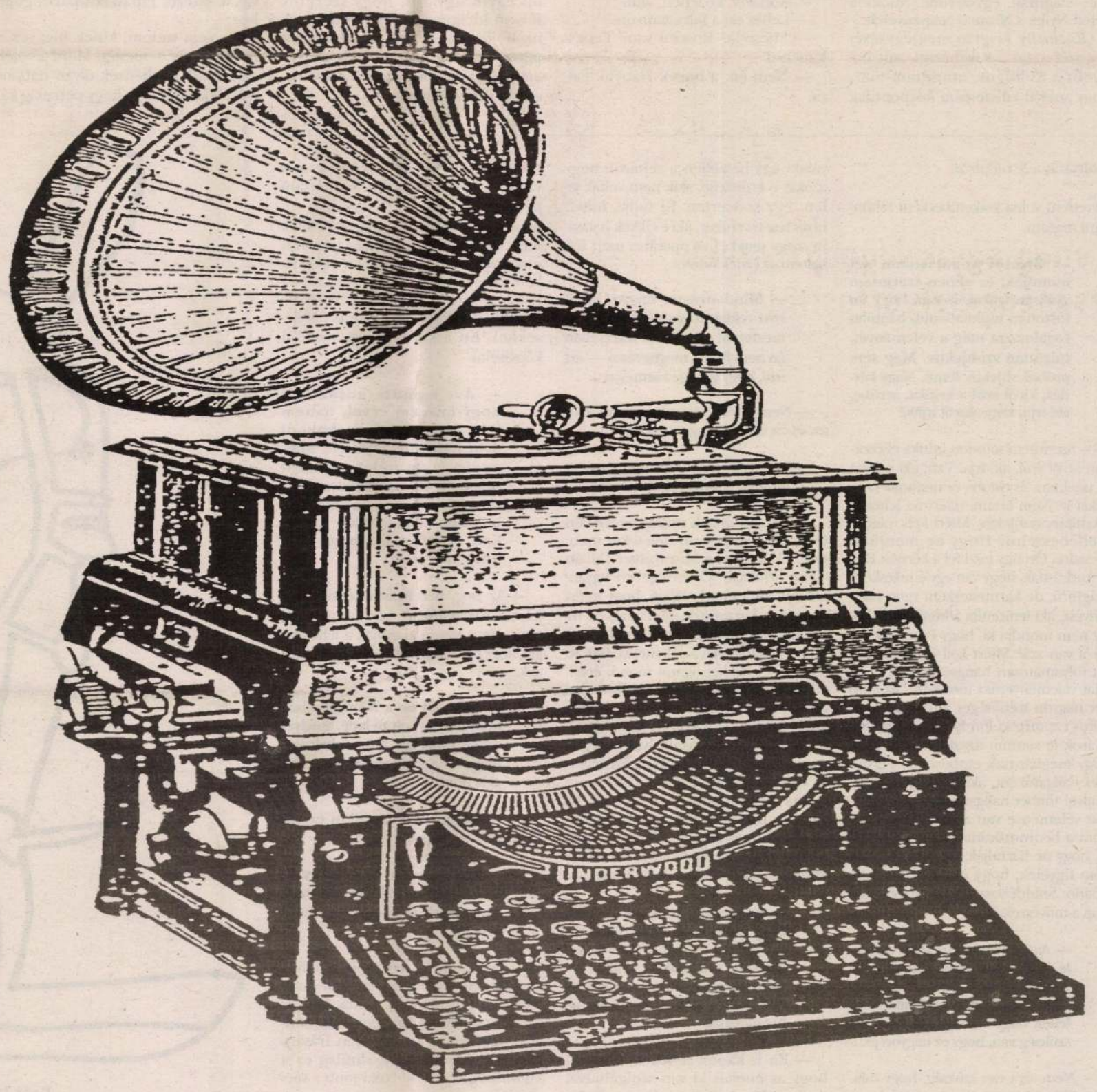

Hegedűs 2 László rajza

HEGEDÜS 2 László

Pavilon (1994) No 9. 64-65 ill

AZ ERDÉLYI MAGYAR MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÁS KÉRDÉSEI

A magyar művészet (különösen középkori) emlékekben leggazdagabb régiója az elmúlt 70 esztendő alatt akkora veszteségeket, s az általános kulturális romláson belül a műemlékek állaga olyan mérvű károsodást szenvedett, mintha e művészeti kultúra megteremtője, az erdélyi magyarság már rég elhagyta volna településhelyét.

A magyar államiság keretéből való kiszakadás után Erdélyben soha intézményes és tervszerű műemlékvédelem, műemléki ásatás és helyreállítás nem folyt, kivéve azt a néhány egyházi jellegű rekonstrukciót, amelyekre még Kós Károly, Debreczeni László, Kőpeczi Sebestyén József és a kiváló építésvezető restaurátor Bágyuj Lajos vállalkozhatott. mHasonlóképpen az ő kezük által újult meg néhány egyházi és világi jellegű műemléki épület az ötvenes-hatvanas években (például a Farkas utcai református templom, a Szent Mihály templom és a Bánffy-palota Kolozsvárron, a marosvásárhelyi Vártemplom, a szentbenedi kastély, részlegesen a vajdahunyadi várkastély és mások), amíg Műemlékvédelmi Felügyelőség és műemlékvédelmi költségvetés is létezett Romániában.

Nem készült el az erdélyi műemlékek topográfiája sem, és sajnos sem Genthon István kis és nagy topográfiája, sem más magyarországi jegyzékek nem foglalkozhattak az elszakított területek műemléki számbavételével.

Ezt a képet híven tükrözi a művészettörténeti kutatás, amely – a már említett intézményhiány következtében – éppoly szórványos, véletlenszerű és személyre szabott, illetve személyi meghatározottságú volt, mint a megőrzés körülményei.

Pedig, annak ellenére, hogy a magyar művészettörténészképzés is csak néhány éven át volt biztosított a kolozsvári magyar egyetemen (1940–1949, közöt[illegible]

KÉPEK, KÖNYVEK SZÖVEGEK

Hegedűs 2 László kiállítása a Petőfi Irodalmi Múzeumban

1994. FEBRUÁR 25–MÁRCIUS 20.

Hegedűs 2 László (H2L) körülbelül két éve hoz létre műveket Esterházy és Kierkegaard írásai szellemében.

A most bemutatott alkotások közül egyet-egyet már lehetett látni a Stúdió 1992-es kiállításán, vagy a Polifónia-koncept részeként a Folyamat Galériában, de ilyen mennyiségben és válogatásban most először szerepeltek együtt a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

A kiállítás leginkább egy zsibárus boltjának színes, vidám, kusza, turkálásra ingerlő tárgyhalmazára emlékeztet. A látvány elragadó, könnyed és szórakoztató. E művek tudnak viselkedni, stílusuk, megjelenésük van.

Jóleső összevisszaságban látható itt minden, ami máshol nem passzol össze. Van itt falra fölszögezett szöveg ákombákom betűkből; fehér színű, különböző méretű, papírból készült „fészek"; hanglemez; gáztábla; iskolai tablófotó (lekicsinyítve); rejtélyes, színes üvegcsékkel, taplógombával teli doboz; könyvobjekt; s ha jól számoltam, 168 darab papírzacskó. S majdnem mindegyik tárgyon Kierkegaard- vagy Esterházy- idézet.

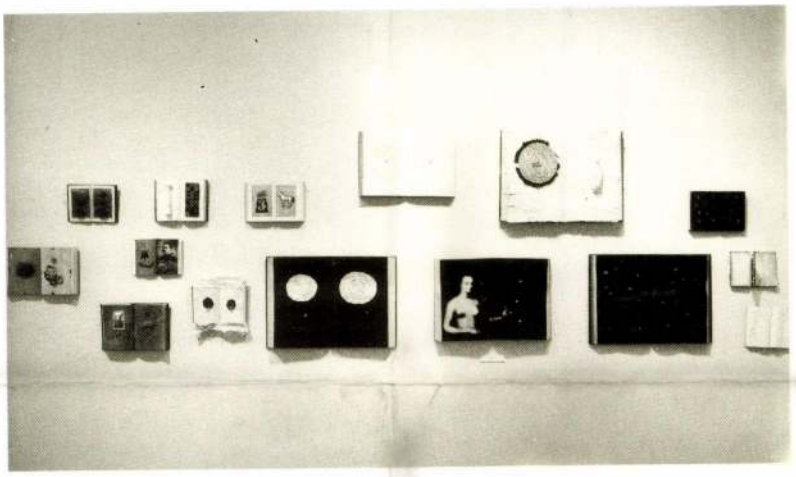

fotók: Gál Csaba

Hogy Esterházy mit keres ebben a furcsa, de kellemes világban, még érthető, de egy savanyú filozófus?! Erre H2L ad választ egy általa gyakran fölhasznált Kierkegaard-idézettel, mely a *Vagy-vagy Bevált jó tanácsok írók számára* című fejezetből származik: „Amit a filozófusok a valóságról mondanak, az gyakran éppolyan félrevezető, mint ha a zsibárusnál azt olvassuk egy táblán: Mángorlás. Ha aztán megjelennénk a holminkkal mángorolni, a félreértés máris kiderülne, mert a tábla csupán eladásra vár."

A szövegből nemcsak az derül ki, hogy Kierkegaard szórakoztató filozófus és van humora, hanem az is, hogy mi nem hagyja nyugton H2L-t már évek óta.

S hogy még világosabb legyen, még egy idézetet leírok H2L–Kierkegaardtól: „Életem teljesen értelmetlen. Ha különböző szakaszait vizsgálom, olyannak tűnik, mint a Schnur szó a szótárban, mely egyszer zsineget, aztán pedig mennyet jelent. Az hiányzott csupán, hogy a Schnur szó harmadszor tevét, negyedszer pedig tollseprűt jelentsen."

Ez H2L művészetének kulcsa, gondolkodásmódjának az az egysége, mely korábbi műveinek is sajátja, s melynek magja az abszurditás iránti fogékonysága. H2L a valóság látszólagos, de biztosnak tűnő és egyértelmű összefüggéseiben a másképp-értelmezhetőség lehetőségét találja meg. A kézzelfogható, konkrét, egyértelmű elemeket talált tárgyként illeszti egymáshoz. Ezért is gyűjt igazi ócskáshoz hasonlóan mindent, ami a keze ügyébe kerül, legyen az régi textil, könyvtárból kiselejtezett kötet, gáztábla, fotó vagy reprodukció.

Műveiben az össze nem illő, váratlan, sokszor giccses motívumok, játékos viccek vagy abszurd társítások következtében más hangsúlyt kapnak, mint korábbi tárgy-valóságukban. Megtévesztő és félreérthető értékeik labilissá válnak, s ez a megbillent egyensúly érződik H2L műveiben is.

Ebben a labilitásban nincs veszély, az egyensúlytévesztés nem tragikus, inkább könnyed, artisztikus, szórakoztató. Néhány kiborulás, de az is inkább csak úgy „idézőjelben".

Van a kiállításon egy nagy, ronda, fekete kép, mely a *Hogy múlik az idő* letargikus címet viseli. A fekete alapon papírra xeroxozott óraszámlapok sorakoznak egymás mellett és alatt. A számlapok alatt kicsi fiókok, az egyik nyitva, a szélén kitömött veréb üldögél. A számlapokon WAR ALARM fenyegető felirat, az óramutatók mégis kínos lassúsággal vándorolnak előre. Minden bizonytalan, ki tudja, mi van a következő fiókban. Talán egy túzok?

Hegedüs 2. László

KÁOSZ A VILÁG
Siflis András kiállítása

MŰVÉSZETEK HÁZA, PÉCS 1994 FEBRUÁR 14–MÁRCIUS 6.

Pár éve még úgy nyúlt a papírhoz, mintha magához nyúlna. Projektív képei és azokon gesztusai, Sebők Zoltán szavaival egy „szakrális káromkodás" ellentmondásaival bírtak. Chagall színei megférték Beuys állataival. Gyötörtnek tűnő papírlapjait nem kínozta, hanem gyorsan végzett velük és a halott papírt egy vonallal élővé tette. Igaz maga pusztult közben.

Égitestek, állatok, nők férfiak a gesztus közegében.

Tolnai Ottó viszont, aki ennek a korszakának ismerője, előre sejt valamit abból, amit most a kiállításon láthatunk. „A siflisi abszolút kontrapunktika"– írja. „Káosz a világ, firkantom noteszomba. Gomolygó gömb, amit valami pókfonál tart. Könnyű azt mondani, hogy káosz, ám nehéz, szinte lehetetlen megrajzolni, megfesteni. És ugyanolyan nehéz megfonni, kifeszíteni – megrajzolni – azt a fonalat is. És még ezeknél is nehezebb megtalálni azt a pontot, ahol a pókfonal másik vége fixálódhat. A póknak külön mirigye van a ragacs előállítására. Különben egyesek ezt a pontot nevezik Istennek."

SIFLIS ANDRÁS: Cím nélkül, 1985 • tus, tempera, papír

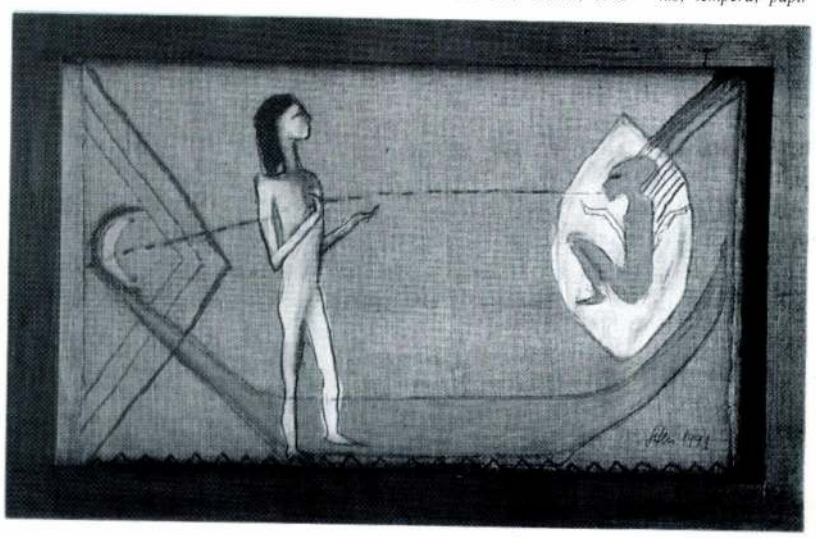

SIFLIS ANDRÁS: Cím nélkül, 1991 • olaj, vászon

Ez az a pont, ahová Siflis András mostani képein eljutni látszik. Szerencsére őrzik még eltűnt korszakát ezek a munkák, de a gesztust átvette a megfestés és meghúzás igénye. Nem volt rá jellemző az olajkép, hiszen a papír és a vonal közötti viszony (a papíron piszok a vonal) érdekelte. A művész fontosabb ekkor mint a művek, a vonal életvonallá vált.

Most a képek fontosabbnak látszanak. Hátterükben törvény, követelő szellemiség áll. Igy lehet az, hogy a papír végtelensége felcserélődött az alapszínnel, amely jelölhet ugyan végtelent, de inkább módust ad. A vonal kitölthető keretté alakult.

Valami felsőbbrendűhöz való közeledés, illetve annak elfogadása ikonszerűvé tette képeit, míg korábban teljes személyiségének véletlenszerűsége, egyedisége irányította vonalait, most a vonal nem csak az individuumnak van kiszolgáltatva vagy alávetve.

A színekről külön is szólni kell. Szerette az akvarellpasztellt, mert a vonalat egy még gyorsabb nedves mozdulattal át tudta alakítani. A színnel viszont jelezte, hogy a háttérben statikus, illetve ősi tartalmak is rejtőzhetnek. A szín volt rajzain a fogalom.

Talán azért fest most, mert a színt elvontabbnak képzeli, mint a vonalat. A szín mellett más is volt, ami „kézzelfoghatóbb" tartalomra utalt. Kulturális, mágikus ismeretek meghatározott szimbólumai jelentek meg a gesztusok mögött, vagy mellett.

Jelenlegi képein felerősödve láthatók az archaikus elődök, etruszkok, perzsák, ógörögök szimbólumai (utazásai során a helyszínen találkozott velük), vagyis az a közeg, amelyben az őskeresztények éltek. A meghatározott tartalomra való irányultság teszi ikonszerűvé ezeket a műveket: az eredendő felidézése, visszatérés az ősforráshoz, a Bibliához.

TÖRÖK TAMÁS

A Soros Alapítvány Kortárs Művészeti Központ és a Szent István Király Múzeum meghívja Önt a Művészeti Központ éves kiállításának megnyitójára és az azt követő fogadásra

V=A•Ω
1994. december 3-án, szombaton délelőtt 11.30-kor

a Csók István Képtárban
Székesfehérvár, Bartók Béla tér 1.

A kiállítás megtekinthető
1995. január 31-ig

The Soros Center for Contemporary Arts - Budapest, Hungary and the Szent István Király Museum, Székesfehérvár cordially invite you to the opening reception of the SCCA annual exhibition

V=A•Ω
Saturday, December 3rd, 1994 at 11.30 am

Csók István Képtár
Székesfehérvár, Bartók Béla tér 1.

December 3 - January 31, 1995

Hegedüs 2 László

Sinkovits Péter
főszerkesztő úr
új Művészet
Budapest V.,
Báthori u. 10.
1054

$V=A\cdot\Omega$

BEÖTHY Balázs

BEVIZ József

ERŐSS István

HEGEDÜS 2 László

JÚLIUS Gyula

KEREKES Péter

KISS Péter

Dr. MÁRIÁS Béla

NEMES Csaba

PÁSZTOR Erika Katalina

RÉVÉSZ László László

SZŰCS Attila

TILLMANN J.A.

VÁRNAI Gyula

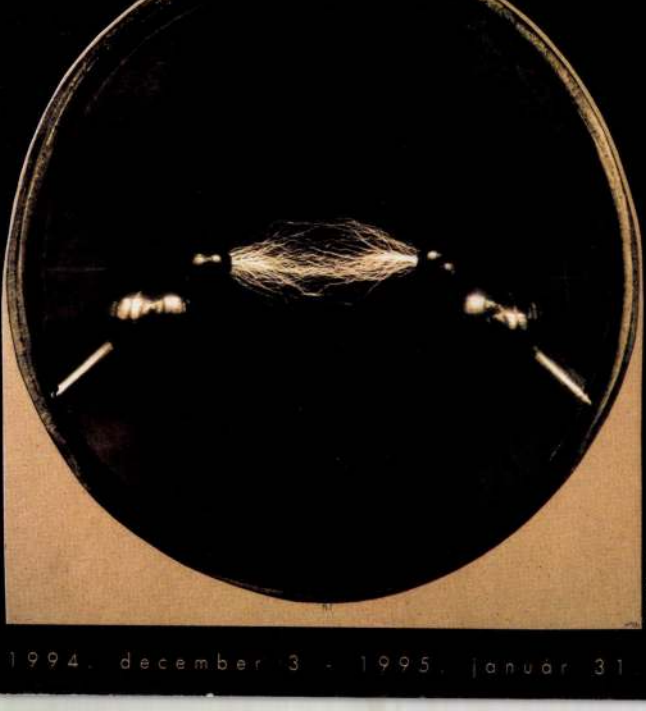

KEREKES Gábor

1994. december 3 - 1995. január 31

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ
kiállítására, melyet

SZÁSZ JÁNOS
filmrendező nyit meg,
1996. március 9-én,
szombaton délelőtt fél 12 órakor
a Csók István Képtárban.
(Bartók Béla tér 1.)

A kiállítás megtekinthető:
1996. április 14-ig
hétköznap 10 – 19 óráig,
szombat-vasárnap 10 – 18 óráig.

Fk.: Dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE

Élet és Irodalom 1996 ápr. 5.

KÁROLYI CSABA: **Lepkeháló**

A hamburger-Mrožek

(Slawomir Mrožek: Ketchup)

Mrožek talán még mindig divatos szerző nálunk, és ha igen, joggal. Lehet, hogy az ő könyvét még ma is el lehet adni. Körülbelül annyiba kerül, mint egy szerény ebéd a McDonald's-ban.

Mrožek számos fontos műve megjelent már magyarul. A zsiráf című, Kerényi Grácia által fordított novellákat és egyfelvonásosokat tartalmazó 1963-as kötettől kezdve sorjáznak a könyvek, legalább hét, ha jól számolom, drámák, elbeszélések, levélkék. Legutóbb 1992-ben épp a Pesti Szalonnál jelent meg a *Leckék a legújabb kori történelemből* című, tetszetős borítójú kötet, amely a 80-as évekbeli Mrožek-prózát mutatta be. Azt Pálfalvi Lajos válogatta és fordította. Hátsó borítójáról megtudhattuk, hogy nálunk még mindig abszurd drámái és parabolái a legkedveltebbek, mi „mintha még mindig a hatvanas évek didaktikus groteszkjénél tartanánk", már ami Mrožeket illeti, pedig azóta itt van a 80-as évek új prózája: „Eltűnik a megszokott távolságtartás, személyes hangvételű önéletrajzi elbeszéléseiből kirajzolódik az emigrációban élő konzervatív galíciai humorista rezignált alakja".

Szóval humorista. Személyes, konzervatív, rezignált. És tényleg. Itt-ott jókat lehet rajta nevetni. Felfedezhető egyfajta imitált személyes hang is, bár, hogy ki az a személy, aki beszél, az titok marad. Ha ez konzervatív humor, akkor soha rosszabb kelet-európai konzervativizmust. A rezignáció pedig, mint köztudott, az alkotások fontos hajtóereje. Jól van, mondom, letéve ezt a 92-es könyvet, még ma is jó író ez a Mrožek.

Most azonban itt van az új kispróza-gyűjtemény, és csak törhetem a fejem. Vajon a 80-as évek fentebb vázolt új stílusa jellemzi-e ezeket az írásokat? Nem inkább mégis valami távolságtartás, groteszk parabola, didaktikus abszurd érhető ismét tetten? És ha igen, akkor ezek új írások vagy régiek? Ezt a mezei olvasó nemigen tudja eldönteni, mivel a könyv sehol nem közli, mikori írásokból válogattak (egyáltalán válogattak-e). A copyright-nál egy német kiadó, és az 1991-es dátum szerepel. Dehát ebből még nem volna célszerű – mai könyvkiadásunkban – messzemenő következtetéseket levonni. A hátsó borító a kiemelés jelölése nélkül az önéletrajz című, az előző Pesti Szalon-kötetben közölt szöveg néhány eredetileg nem egymás után következő mondatát ragadja ki, ettől se leszünk a filológia szempontjából okosabbak. Az olvasó egyetlen eligazító szót sem kap. Vajon ezt a kötetet a szerző állította össze? A szerkesztő? Vagy kicsoda? Ha ez egy szerzői kötet fordítása, mi annak az eredeti címe?

A kötet öt fordítója (Szenyán Erzsébet, Reiman Judit, Mihályi Zsuzsa, Körner Gábor és Pálfalvi Lajos) igyekezett tisztességgel lefordítani a szövegeket, a kontrollszerkesztő (Pályi András) nyilván kontrollszerkesztett, aztán a végén az olvasó magára maradt. Ami nem is volna olyan nagy baj, hiszen működnek az írások, általában gördülékeny a magyar változat. Csak néha, Szenyán Erzsébet mondatain akadt meg a szemem. Például ezen (egyébként *A fa* című remek írásban): „Fennáll a veszélye annak..., hogy nem egy jármű a fának rohan, mivel a fa útkanyarulatban áll". (7.) Lengyelül nem tudok, de magyarul biztos hogy nem szerencsés itt a *nem egy jármű* kifejezés. Kicsit lejjebb ezt olvasom: „A fa valóban a kanyarban áll, autó meg egyre több jár az úton, és egyre gyorsabban, vadabbul." Egyre gyorsabban és vadabbul járnak az autók? Vagy: A kíváncsiskodók reggel óta várják, „hogy a dühös ember megjöjjön, s megpillantsa, mi történt." (106.) Megpillantsa? Ha bemegyünk, akkor magyarul szerintem a McDonald's-ba megyünk be, és nem a McDonald's-be. (19.) Egy helyen a kocsma nyitására vár a sor, s akkor a következő olvasható? „Húzódjanak előrébb!: – kiáltották a hátrébb állók" (37.) Hát bizony, manapság ilyen finoman nem kiabálnak a sor végéről.

Talán mégis a 60-as, 70-es évek szögei ezek? Sokszor egyébként kifejezetten Örkényt idézik meg számomra a néha meghökkentően didaktikus rövidtörténetek, mondjuk *A bőrönd*, vagy a *Haladni kell*, vagy az *Immanuel*. A borító azonban – amely ugyanúgy Tóth Zoltán munkája, mint az 1992-es köteté – mintha a 90-es évek legrosszabb sajátosságait akarná ideidézni, csúnyán hivalkodó színeivel, a sárga, neonszerű ketchup-felirattal, a piros ketchup-fejű, hamburgert evő alakkal. A két borító fényévnyi távolságra van egymástól. Talán arra számít a kiadó, hogy ezzel a külsővel jobban megveszik a könyvet? Lehetséges.

Még jó, hogy a Mrožek-próza mindkét tálalásban érdekes, kiadásra érdemes olvasmány. Csak tudnám, vajon miért olyan kicsi az a hamburger, ott, a borítón?

(Pesti Szalon, 1996. 134 oldal, 450 Ft)

KOLLER LŐRINC: **Televízió**

Komlósi nevelőtiszt

BODANSKY GYÖRGY:

A Thália-pofon

Budapest Főváros Önkormányzati képviselőtestülete döntött két fővárosi színház társulatának sorsáról. Hosszas vita után, szabályos, demokratikus szavazási procedúrát követően megszületett a verdikt. A két csapat alól kihúzták a talajt. Pont.

Csakhogy. Az egyik társulat prominens színművésze, aki társaival együtt végigszorongta a testület ülését, a döntést követően odalépett a kulturális bizottság elnökéhez, és – ne csak a kultúra kapjon itt pofont felkiáltással – a biztonság kedvéért kétszer jól nyakonvágta a derék tisztviselőt.

No hát ilyesmi igenis előfordul még nálunk jóval fejlettebb demokráciákban is, úgyhogy mielőtt levonnánk a következtetéseket a kicsiny hazánkban dúló balkáni állapotokról, inkább gondoljunk a tokiói parlamentből közvetített jó kis bunyó képsoraira, vagy éppen a brit alsóház tettlegességig fajuló kiélezett vitáira.

Némi különbség persze amazokhoz képest, hogy itt nem a demokratikusan vitázó felek – jellegzetesen a kormánypárti, illetve az ellenzéki képviselők – között tört ki a dulakodás, hanem egy képviselő és egy érintett állampolgár volt a dráma két szereplője. Ettől Bubik – mert hát ki ne tudná, hogy ő volt a tettes – pofonja afféle Lúdas Matyi-gesztusnak tűnnék föl előttem, s akkor Vég Gábornak bizony van oka óvatosnak lenni a jövőben, mert Matyi általában háromszor szokta visszaadni a kölcsönt.

Csakhogy. Ha komolyra vesszük a figurát, akkor azt kell mondanunk, hogy egy alaposan előkészített, megvitatott és szabályszerűen eldöntött kérdéshez egy működő polgári demokráciában nem lehet tettleg hozzászólni. Miért hát, hogy őszinte rokonszenvem mégis a pofozkodóé?

Csakis az lehet az oka, hogy ez ra? Annál inkább gyanús ez az egész, mert még a javaslat beterjesztője, Schiffer főpolgármesterhelyettes úr sem tett semmiféle erőfeszítést arra, hogy legalább ésszerűnek próbálja meg feltüntetni a döntést. A színházi szakma és szervezetei persze tiltakoztak, sőt még demonstráltak is egy éjjel a Thália Színházban, ott voltam, s láttam, hogy színpadon és nézőtéren nem erő, meggyőződés és kitartás uralkodik, hanem nyomasztó félelem, szorongás és bizonytalanság – pánik, ami agressziót vagy kétségbeesést szül. És nem találtatott senki, se égen, se földön, aki egyetlen értelmes, logikus, emberi nyelven megfogalmazott mondattal helyre rakta volna az eseményeket, akár oly módon, hogy a biztos csapás bekövetkeztét a racionalitás józanságával tette volna elviselhetővé.

Tulajdonképpen ezt nevezik mi is joggal hatalmi arroganciának. Hogy még csak erőltetni sem kell az agyunkat, hogy megmagyarázzunk egy döntést, amit véghez fogunk vinni, mert egyszer már kiszivárogtattuk, s attól kezdve köt a presztizs. Meg hogy mi most megmutatjuk, hogy gyámoltalan elődeinkkel szemben, akik képtelenek voltak áttörni az elképesztően egységes színházi lobbi falát, mi igenis erősek és bátrak vagyunk, és áttörjük. Na jó, nem ott, ahol kellene, nem ott, ahol logikus lenne, hasznos, takarékos, ízléses, nem ott, ahol konszenzust lehetne teremteni a döntés mögé, hanem akkor és ott, ahol éppen eszünkbe jutott egy ostoba ürügy kapcsán. Az ürügyet átépítésnek hívják, és megtakarításnak hívják, bár ez utóbbit hiszi, aki hinni akarja, s nem hiszi, aki nem akarja, mert bizonyíték egy szál se. Ehhez képest a Tivoli társulatát két évig fizette ugyanez az önkormányzat, míg leendő színházuk épült, s most, hogy lényegében kész van,

HEGEDÜS 2 LÁSZLÓ

BAKÁCS TIBOR SETTENKEDŐ: **Mozi-Film**

Miért jó független filmesnek lenni?

Először is azért, mert a függetlenek találkoznak egymással. A Nagy Magyar Filmszemlén is összetorlódnak filmgyártásból gazdagon tejbeaprító élő testek, sőt szívélyes köszöngetésekbe, mosolyokba burkolják egymás iránti ellenszenvüket, de ezt mégsem nevezném találkozásnak. Szombathelyen, ahol megrendezték a 43. Független Film és Videószemlét, az alkotók szóbaálltak egymással, söröztek, közösen meghallgatták a világszínvonalon bazseváló *Dresch Misi*t s valamikori tanítványának számító *Grencsó Kollektívát.*

Sőt, mondok olyat, amitől egy diplomás biztosan rosszul lenne: a vetítések után leültek egy nagy teremben, s éjjel kettőig vitatkoztak egymás munkáiról.

Tudtam én ezt jó előre, mikor zsűritagként leutaztam (lám a fővárosiak gőgje) tehát felutaztam Szombathelyre. Arra viszont nem számítottam, hogy a profikhoz viszonyítva is színvonalasabb szemlét látok, mint a budapesti volt. „No, a Bakács megint vadul túloz", hogy idézzem jóakaróimnak széles táborát az MMA-n belül. Őszintén be kell vallanom, hogy olyan kaliberű művészt, mint *Kotnyek István* (nagykanizsai lakos) nemigen találtam a másik szemlén. Tény, hogy ő nem profi: bejár a munkahelyére, egy évig is dolgozik egy húsz perces etűdön, nincs szponzor a háta megett (így nem kell egyetlen takarékossági formára sem felhívnia a mozinézők figyelmét), nincs publicitása etc. De akkor is szuverén, mély bölcsességgel s különös érzékenységgel megáldott alkotó. *Tolnai Ottó* (zsűritársam) mondta ki róla az igazságot: világszínvonalú remekművet láttunk az ÉGŐ KÖRTÉKben, melyben Cezanne színérzékenysége s a német-alföldi kismesterek kompozíciós finomsága keveredik. Vita nem volt köztünk, hogy fődíjra érdemes.

A filmszerető olvasó kedvéért, hogy sejteni tudja: Kotnyek egy picike Huszárikból, egy csöpp Tóth Jánosból áll, s egy jó adag önmaga. Megérdemli, hogy az idő leteltével az angyalok muzsikáljanak neki.

Arra sem mert gondolni senki, hogy egy húszas éveinek elején járó fiatalember, *Nagy Szilárd* az IDEGENÜL című filmben olyat operáljon, hogy még *Dragan Vasile*, a tavaly fődíjas *Részleg* román operatőre is csak a legnagyobb tisztelet hangján tudott róla szólni. Csóválta, csóválta a fejét, mikor meghallotta fiatalkorát. Ráadásul mindezt nem a kézenfekvő fekete-fehér-kelet-európai-hót-reál stílusban, hanem a csúcsfényeket használó hót-profi-hollywoodiban. Föl is ötlött *Péterffy András* rendezőben, hogy mi lesz ebből a gyerekből tíz év múlva? S ebben legalább annyi volt az aggódás, mint a jóslat. Az viszont senkit nem lepett meg, hogy a dokumentum-kategóriában a *Domokos-Dömötör* páros, valamint *Hartyándi Jenő* videója a legerősebb. Mindhárman Erdélyben forgattak. Tekintettel a téma halálunalomilag ragozottságára, inkább handicap, mint adódó hagyománytisztelet. Domokos-Dömötör egy Ip nevű faluban járt (innen a film címe: IPI-APACS), hol magyarok s románok mindig is békében éltek egymással. Két kivétellel: először Horthy peckes lovaskatonáinak bevonulásakor hullt 154 román paraszt sírgödörbe, másodszor a Forradalom alatt futott szét a falu. Mert ha nincs történelem, akkor a román magyarul mesél viccet, a székely pedig fajtáját szidja a románhoz képest. Furcsa dolog ez a kisebbségi érzés. A konzultáción például Dragan Vasile egy vásárhelyi magyart kért meg tolmácsolásra. S egy izgatott pillanatában eltévesztette. Ékes magyar nyelven kezdett beszélni, amit tolmácsa azonnal románra fordított, holott a tömegben csak ők ketten tudtak románul.

Szükség lenne még sokakról szólni. De mindannyiukat jellemzi az, ami professzionális kollégáikat egyáltalán nem: a szociális érzékenység. A döntőbe jutott anyag közel fele avval a szegénységgel foglalkozik, ami láthatóan körülöttünk van s amiről konokul próbálunk tudomást nem venni. Ezekben a látleletekben az a legszomorúbb, hogy olyanokról szól, kik szegénységüket nem devianciájuknak vagy drogfüggőségüknek, esetleg származásuknak köszönhetik, hanem a magyar kapitalizmus embertelen közömbösségének. Láttam én nyomorgó magyar családokat cigánysoros viskókban, láttam én kárpótlási jeggyel becsapott, de a reményt soha fel nem adó roma-árvát, aszódi tinédzsert rappelni, Halászbástyán lakó hajléktalan „várispánt", s láttam olyan családot kézzel ácsolt deszkaputriban, hol az apa csendesen védekezett: nem vagyunk mi kérem zsiványok, csak hajléktalanok. Majd felkötötte nyakkendőjét, s kiment a Moszkva térre eladni tíz forintért megmaradt könyveit.

Egymás után nézve az elesettség, a reménytelen csendesség dokumentumait, vígasztalan rossz érzés vett rajtam erőt. Mi lett az emberből? Mi lett ebből az országból? A nyomor elveszi tőlünk egyetlen megmaradt privát befektetésünket is – az önbecslésünket. Az orosz muzsik hajtotta le így a fejét a földesura előtt.

E szemlén, sajnos, történt egy igazságtalanság is. *Czabán György* és *Pálos György* 35 milliméteres filmjét, A KENYERESLÁNY BALLADÁJÁt nem tudta értékelni a zsűri. Képtelen volt elhelyezni értékelési rendszerében ezt a maróan őszinte Herskó János fikciós-portrét. Mindenképp díjat kellett volna nyernie. De professzionalizmusa miatt inkább a budapestire való nagy szemlén. Ám, oda őket az urak nem engedik be. Ég és föld között lebegnek. A zsűri kínjában elnézést kért tőlük. Még akkor is, ha a magyar film rendkívül merev s kontraszelektív struktúrájáról nem tehet. Így a címben feltett kérdésre nem is olyan könnyű a válasz. Azt gondoltam, hogy hosszú felsorolást adok, de végül csak egyetlen szó maradt – a szabadság miatt. S tulajdonképpen ez nem is olyan kevés.

DEZSŐ ISTVÁN: **Tárlat**

Képző-művészeti alkímia

Hegedűs 2 László gyűjteményes kiállítása a székesfehérvári Csók István képtárban

„A kísérlet mindenképpen megvalósításra érdemes" – írta 1977-ben Bódy Gábor, Hegedűs 2 László egy animációs filmtervének, a Vázlatok-nak megvalósítását szorgalmazó, ajánló sorait zárva. A film elkészült, Bódy Gábor mondata azonban – Hegedűs 2 munkáiról szólva – máig nem vesztette értelmét, újra és újra leírható lenne minden készülőben lévő Hegedűs-mű elé, legyen az film vagy képzőművészeti alkotás. Mottója lehetne mostani kiállításának is.

Hegedűs 2 László alkotói tevékenységének talán legfontosabb jellemzője annak kísérletező volta. Ugyanakkor neki és műveinek vajmi kevés köze van valamiféle képzőművészeti radikalizmushoz, vagy programszerűen kísérletező művészethez. Hegedűs kísérletei merőben alkimista jellegűek, célja, hogy első látásra idegennek tűnő anyagokból – azok vegyítésével – valami új, eddig még nem látott kép jöjjön létre. Hasonlóan a középkor alkimistájához, aki tevékenysége közben minden elképzelhető anyagot felhasznál, amit alkalmasnak vél célja elérésére – Hegedűs is sokféle dolgot épít képeibe: gombot, hanglemezt, fotót, kitömött madarat, mohát, műanyag rózsát, földdarabot, dominót... és az utóbbi időben egyre több idézetet, szöveget.

Ezek az elsősorban Esterházy Pétertől és Sören Kierkegaardtól származó szövegek adják mostani tárlatának gerincét. Megtaláljuk őket fekete hanglemezekre körkörösen ráfestve, ott vannak a több négyzetméternyi felületet beborító kis papírzacskókra másolva. A falra tett, nagyméretű hurkolt betűkből álló szövegrészek pedig a két kiállítóterem minden pontjáról láthatóak, s hogy kibetűzhessük a kiállítás egyik falán uralkodó – hatalmas, fehér fészkek közé rakott – Kierkegaard-szöveget, olykor derékmagas buckák installációi között utat találva kell a közelébe jutnunk.

Egy másik, félkörívesen falmélyedésben elhelyezett Esterházy-idézet így szól: „Látja barátom, olyan ez a mondat – én csináltam –, mint a szivárvány. Szép kétszínű. A szivárvány nem kétszínű. Ez az úgynevezett művészi túlzás, mely mint látjuk sokszor kicsinyített formájában jelentkezik." A szöveg előtt fiókos piramis helyezkedik el, melyen kitömött kacsa ül. Minden fehér: a kacsa, a piramis, a fal és rajta a felirat is. Az egyetlen kihúzott fiókban kis lábjegyzet lapul: „A művészet valami a gyerekkorból, valami az ifjúságból, valami az elmúlásból, és valami az örökkévalóságból."

Hegedűs 2 László okosan, rendkívül jó érzékkel nyúl a felhasznált szövegekhez. Bár a falakon – új kontextusaikba helyezve – erőteljes jelentésváltozáson mennek keresztül az idézetek, eredeti értelmüket nem vesztik el. Hegedűs nem el- hanem felhasználja az idézeteket alkimista kísérletei közben. Nem öli meg a szöveget. Azok tovább élnek – most már egy Hegedűs 2 kép részeként.

TARTALOM

POLITIKA

interjú

4–5. „Én az MDF-nek a söprögetője és háttérfedezete vagyok" (Szabó Tamás privatizációs miniszter a Narancsnak)

egy hét

6–7. Képes hírösszefoglaló

8. Kulturális hírek

magyar glóbusz

9. Vízlépcső: A kis c

11. Trianon kontra könyvhét: Az irodalom visszavág

Újabb fejlemények: Szakma és politika

16–17. MDF: Vérbe fagyva

A centrum nyakának szegezett kés

Diétai levlap

18. A 93-as Varadinum: Elhallgatva

publicisztika

12. Erős Ferenc: Neorasszizmus és antiszemitizmus

13. Végel László: Utazás autóbusszal (Balkáni levél)

riport

14–15. Magyar kassza: A Hungarocamion „lenyelte" a sofőrök pénzét?

világfalu

19. Németország: Csak selypít, csak csücsörít

20. A nagy bolgár forradalom

21. Vetkőztetés a hídnál: Orosz rulett Krajinában

A polgárháború előérzete: Nenad Čanak a Narancsnak

22. Guatemala – pünkösdi önpuccs: Zűrzavar és kora happy end

23. Spanyol választások: Korrupt szocik és francóista yuppie-k

alterN-ego

25. Bálnaoldal: Fogyasztás vagy hódolat

ÉLET+MÓD

26–27. Szabad fuvar: Budapest

Bukarest

Pozsony

Szófia

Prága

28. Alapitalok: Pálinka

Örök tárgyak: A nyugágy

29. Vulgárantropológiai fejtegetés a nemzetkarakterológiáról: A Trocadero

A pesti presszók: Galéria

snobleSSe oblige

30. Heti sznobkalauz

saláta

32–33. Glosszák

KULTÚRA

interjú

34. Az ifjú Horowitz Budapesten (Beszélgetés Varnus Xavér orgonaművésszel)

35. Egy másodperc, két másodperc (Szirtes András Kínából)

könyv

36. Lapellenző: Árgus

„Jó kedvvel, bőgéssel" (Sőrés Zsolt versei)

színház tánc

37. Tánc lesz, eső nem

(Tánc '93 – Nemzetközi Kortárs Táncfesztivál)

Férfiak (Jean Genêt: Szigorított őrizet)

képregény

38–39. Képremény (Comix '93 – Nyíregyháza)

Képregénygyűjtők

rockfront

40. We Care A Lot (Faith No More, PeCsa, május 31.)

Dalok Közép-Nirvánából (Kamondy Ágnes estje az Egyetemi Színpadon)

Narancsfül: Midnight Oil: Earth + Sun + Moon

melodiq

41. Szemzőzene

mozi

42. Amerikai dagonya (Kusturica: Arizonai álmodozók)

mozi fotó

43. Füstös expozíciók (James Nachtwey az év fotósa)

Mozivadász: Dupla 0 kölyök

sport

44. A brazilokat is legyőzte

Anti-pufi: A pufi (Második, záró fejezt)

komix

45. Camera obscura

apró hirdetés

46–47. Boldog, boldogtalan

NARANCSGALÉRIA

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

Torta, szóda, szifon. Mert enni-inni márpedig kell. Nekem ne mondja senki, hogy élvezetet csak a szex tud nyújtani. Az igaz, hogy a férfi művészember témaválasztásában a willendorfi Vénusz óta fontos szerepet játszik a nő. A szex, az erotika. Pedig jól tudjuk, hogy vannak bizony más ősi élvezetek is. (A willendorfi Vénusz telt idomai is erre engednek következtetni). A kokainlevél rágcsálása mellett ott van például mindjárt az evés-ivás. A kortárs művészetben oly jól ismert Botero kizárólag elhízott, kövér aktokat, torreádorokat, családokat fest. Korai korszakában Andy Warholt is megfogta ez a téma, hisz tudjuk, hogy a Campbell's konzervleves hosszú ideig kedvenc témája volt. Hegedűs 2 László, aki már öreg motoros a szakmában, régóta találkozhatunk munkáival különböző tárlatokon, szintén ebből a témakörből lepi meg Önöket egy *torta-szóda* sorozattal.

Tooth Gábor Andor

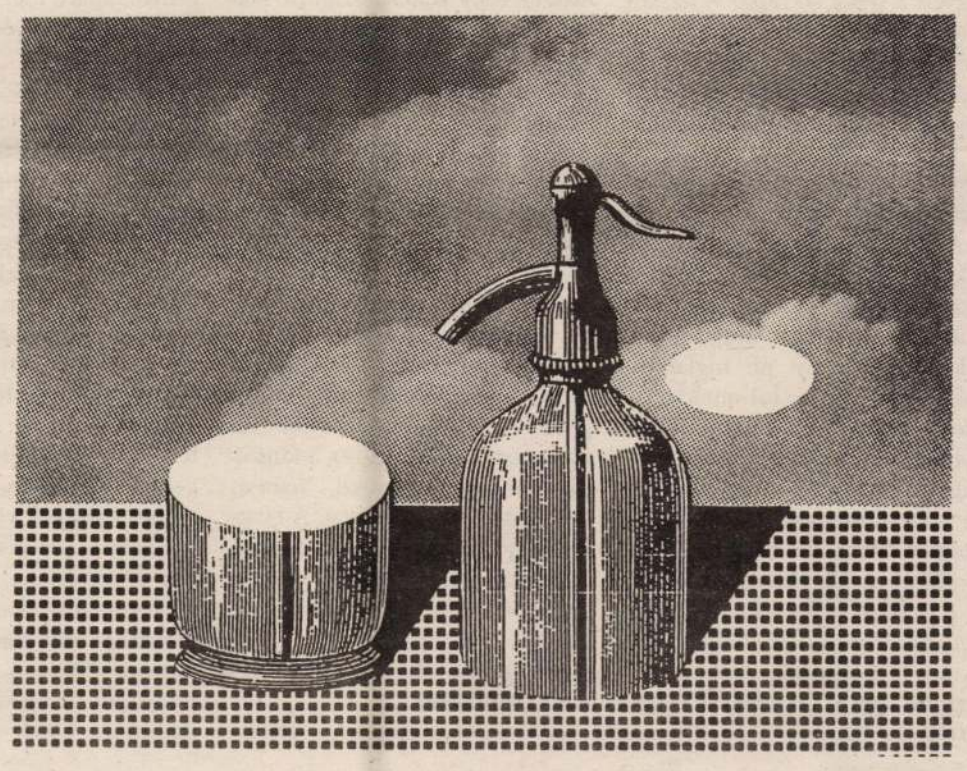

A SZERK.

Hát itt a nyár. A nők lengén öltöznek, kerékpároznak, borotvaélen táncolnak, és az illatuk, az illatuk valami csodás: egyre nagyobb a kísértés. Itt a nyár, és a megveszekedett melegimádók szerint a nyár és a nők mindenért kiengesztelik a férfiakat, a nyár és a férfiak pediglen a nőket. És valóban: nincs ebben semmi rossz. Tudjuk, látjuk.

De ez még mind semmi, ha tudjuk, hogy Csépe Béla, a kereszténydemokrata, úgy véli, pártjának súlya az elmúlt napokban megnőtt. Miért gondolja ezt Csépe Béla? Mert, ha minden igaz, lapzártánk után szóba áll vele Antall József. A tárgyalások témája Csépe szerint az MDF-ben kialakult helyzet lesz, a helyzettel ők – kereszténydemokraták – élni és nem visszaélni akarnak.

A miniszterelnök tehát szóba áll a kereszténydemokratákkal. Ellátogat a szövetségesnek számító, kevésbé ellenséges közegbe. Bizony jó lesz neki. Üdülésképpen Lezsák és Für (valamint a „liberálisok") után egy olyan puha közegen gyakorolni az akaratátvitelt, mint Csépe Béla és Surján doktor. Mert Lila és a paptanár küllemű hóhér nem olcsó *dealt* ajánlott a miniszterelnöknek: hozzájárulnak a kétirányú kiakolbólításhoz, visszafogják, megtartják a csurkisták egy részét a pártban, de a csurkizmus egy részét ők fogják továbbvinni az MDF-ben. A kormánytöbbség és a párt egyben maradásának teoretikus esélye csak ehhez köthető, csak ennek a kint-is-vagyok-bent-is-vagyok csiki-csuki játéknak a sikeréhez.

A Magyar Narancs vagy két éve írta egy szerkesztőségi cikkben, hogy a magyar politikai élet üdvét az szolgálná, ha a paletta jobbközepét egy nem ideologikus kereszténydemokrata párt töltené ki, ha egy ilyen párt nem pusztán MDF-segédcsapat volna, ha meg tudna szabadulni a párton belüli csurkista Miklósok szenthármasságától (Gáspár, Hasznos, Pálos), a puhány pártvezetés (Surján, Csépe) helyére igazi, tökös, modern konzervatívok kerülnének, noha nem hittük és hisszük Boross dr.-ral azt, hogy nemzetgenetikai okok miatt Magyarországon a jobbközép van kormányzásra ítélve. (Igaz, azt sem hittük volna két éve, hogy a Fidesz bedől a Boross dr.-féle szemléletnek, és vad modernizációs vágytól űzve-hajtva maga tör a jobbközép-űr betöltésére.) Mert azt már két éve is írtuk, hogy a magyar fejlődés szempontjából az a legegészségesebb, ha az MDF szertefoszlik, eltűnik, történelemmé lesz. Úgyse szeretett volna mást. Úgyse tartotta össze a becsvágyon kívül, csak a nacionalizmus. Megmaradt annak, ami volt: az idők során megvadult nacionalista reformkomcsik, históriakedvelő irodalmárok és a „mezei hadak" elegyének.

Hegedüs Z László

interjú

„Én az MDF-nek a söprögetője és háttérfedezete vagyok”

Szabó Tamás privatizációs miniszter a Narancsnak

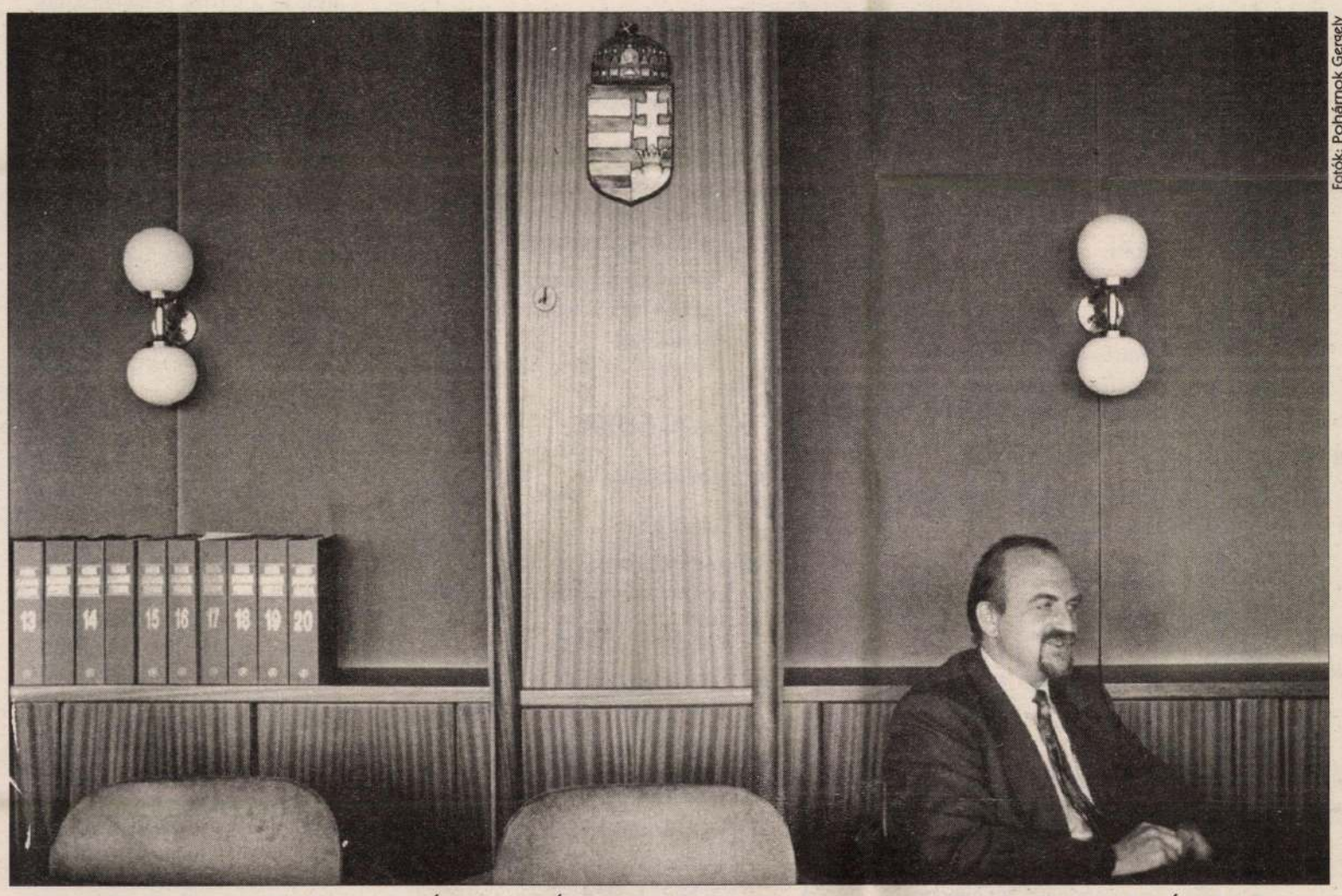

Fotók: Pohárnok Gergely

A PRIVATIZÁCIÓ HETEDIK BUGYRÁBAN

Magyar Narancs: Győztesnek érzi-e magát abban a küzdelemben, amit a Kupa Mihály által képviselt gazdasági szemléletmód ellen vívott?

Szabó Tamás: Soha, semmikor nem fontolgatom a győzelem kérdését, ellentétben az érintett személlyel, aki többször nyilatkozott olyanokat, hogy megint győztes, újra győztes. Azt gondolom, hogy itt a kérdés az, hogy milyen lépések történtek és milyenek nem.

MN: Meg lehet-e határozni, hogy ki a gazdasági csúcsminiszter ma a kormányban?

SZT: A magyar alkotmányos berendezkedés nem ismeri a gazdasági csúcsminiszter fogalmát. Ma Magyarországon kitüntetett politikai felelőssége a miniszterelnöknek van.

MN: Hogyan értékeli az eddigi tevékenységét, különösen az utóbbi hónapok próbálkozásainak tükrében? Nem túlságosan egyszerű olyan vagyontömeget találni, ami nem leterhelt, és azért még vonzó a kisbefektetők számára, akiknek kevés eszköz van a kezükben.

SZT: Az én törekvésem először is az volt, hogy egy letisztult jogi és intézményi keret alakuljon ki minél előbb a privatizáció és az állami tulajdonlás körül. Azzal, hogy '92 közepén ez megszületett, nagyon komoly eredményt értünk el. Másodszor nagyon fontosnak tartottam azt, hogy a cégek privatizálása vagy egyszerűen formaváltása nyomán történjen meg a piacszerkezeti átalakulás. Az, ami erősíti a versenyt – mert azt nem vitatta senki, hogy Magyarországon túlkoncentrált üzemi szerkezet volt. Ez a versenyszempont – hogy több legyen a piaci szereplő – hosszú ideig nem volt benn a privatizációs folyamat irányításában. A harmadik pedig, hogy iszonyatosan veszélyesnek tartok mindent, ami a külföld ellen szól: mondjuk például, hogy a hazai tulajdonlást pátyolgatni kell.

Ami a kisbefektetőket illeti, én a következőket tartottam fontosnak, hogy legyen számukra valamilyen lehetőség – hogy működik-e, ezzel most ne foglalkozzunk. Első, hogy a folyamatba be tudjon lépni. Az E-hitelt, a lízinget és a részletfizetést ezért szorgalmaztam. A folyamat békessége szempontjából szükséges, hogy részben be tudjanak kapcsolódni az alkalmazottak is. Erre harcoltuk ki az MRP-t (*munkavállalói résztulajdonosi program – a szerk.*). Nyilvánvalóan ki kéne fejleszteni egy kisbefektetői magatartást is, hiszen ebből a szempontból az egész magyar tőkepiac kritikus. Mert nincs az emberek gondolkodásában alapvetőként az, hogy megtakarításai tőkeként tudnak funkcionálni. A kisbefektetői program ezt a kört célozza meg.

MN: Hiteles munkavállalói részvétellel lebonyolított privatizációk nyomán nem oldódnak meg a cégek likviditási problémái, mert nincs tőkeinjekció. A csődtörvény ismert, szigorú szabályai alapján elképzelhető, hogy végül is egy életképtelen cég kerül jelentős részben a dolgozók tulajdonába?

SZT: Sok csapdája és sok ellentmondása van a magyar privatizációnak, teljesen egyetértek ezzel. Ez egy csapda, amelyik nemcsak tulajdonosváltást igényel, hanem technológia-, piaci és termékmegújulást is. A termékmegújuláshoz dohány kell; önmagában attól még nincs pénz, ha valamelyik külföldi megveszi. Akkor van, ha a külföldi nemcsak megveszi, hanem még feccol is bele pénzt. A csapda tulajdonképpen a cégek rossz likviditási állapotának és a költségvetés igényének az ellentmondásában van.

MN: Hogy lehet kikerülni ezeket a csapdákat?

SZT: Ezek a csapdák a gazdaság rossz normálállapotából következnek. Az MRP-vel kapcsolatban is illúziók vannak. Az MRP, ezt mindenkinek tudnia kell, egy kisegítő, pótlólagos eszköz, hogy ha van egy erős tulajdonos, aki vezeti a céget, aki hajlandó invesztálni, akkor emellett nem zavaró egy 22%-os dolgozói tulajdonlás, sőt, elősegíti a békességet. Tipikusan nem arra való, hogy megvegyék, mondjuk, a növényolajipart, mert akkor ki fogja vezetni a céget, és ki fog ott invesztálni?

MN: Meglehetősen zűrzavaros a tulajdonosi szerkezet Magyarországon, ráadásul nem világos, hogy egy adott ügyletnél pontosan kihez is kell fordulni.

SZT: Nem, egyáltalán nem. Alapvető értéknek tartom, hogy a tartós vagy nem tartós tulajdonosi kör törvényi és intézményi feltételei létrejöttek, és egyúttal létrejött a döntés lehetősége, Magyarország az egyetlen a kelet-európai régióban, amely világosan kimondja, hogy kérem szépen, ezeket el akarom adni 100%-ban (ez a magyar vállalatok 99 százaléka), ezeket pedig csak részben akarom eladni. A bankokat 25%-ban meg akarjuk tartani. Nagyon fontos, hogy pontosan azonosítható, ki a tulajdonos, kivel kell tárgyalni. Voltak csúnya, a vevő szempontjából rossz helyzetek, amikor nem tudta, hogy hová menjen, de ez '92 óta rendezett. Ebből a szempontból a kérdés halálpontosan azonosítható.

MN: Ki és mikor dönt a bankprivatizációról?

SZT: Az állam tulajdonosi szervezete dönt, akinek a portfoliójába tartozik.

MN: Mikor?

SZT: Amikor eljön az ideje.

MN: Ezek szerint még nincs itt az ideje.

SZT: A kormány áprilisban fogadott el egy hosszú távú programot a privatizációról, aminek a legelső lépése a bankerősítés és hitelkonszolidáció volt. Másodszor egyedi banki stratégiák készülnek. Ennek alapján jön egy meghirdetés, aztán egy döntés. Most ott tartunk, hogy augusztus körül, vagy mondjuk ennek az évnek a második felében, meg lesz hirdetve az első bank, és remélem, hogy még ebben az évben megszületik az első döntés is.

MN: Ez az első bank a Külkereskedelmi Bank lenne? Ezt csak azért kérdezem, mert bankos emberek azt mondják, hogy az idő múlása nekik csöppet sem az erősítést szolgálja.

SZT: Itt semmiféle időbeli késedelem nincs, a program szerint halad a Külkereskedelmi Bank privatizációjának előkészítése.

MN: A bankprivatizáció kérdésében Ön szerint tehát aggodalomra nincsen ok?

SZT: Én azt hiszem, a magyar bankprivatizáció nagyban fogja segíteni a magyar bankszféra erősítését. Itt igazán nem is a klasszikus értelemben vett privatizációról, hanem egy bank feltőkésítéséről van szó, készpénzben, emberanyagban, menedzsmentben és technológiában. Ez nem egy olyan bankprivatizáció, mint a mexikói banké volt, ahol létezett egy nagyon erős bankszféra, amit az állam konkrét bevételekért, saját költségvetésének szanálása érdekében ténylegesen eladott.

MN: Abból a képből, amit most itt lefestett, nem látszik világosan, hogy valóban megalapozott-e növekedésről beszélni.

SZT: Arról nem is beszéltünk.

MN: Ez azt jelenti, hogy „a pozitív stagnálás időszakára nézünk”, ahogy az ipari miniszter fogalmazott?

SZT: Mindenkinek van egy jó ötlete erre.

MN: Most csak kormányférfiakról beszéltünk.

SZT: Ez kedvenc csemegéje volt mindenkinek, amikor nem is

1994. február 25-én pénteken 17 órakor nyílik Hegedűs 2 László kiállítása a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Képek-szövegek, Kirkegaard és Esterházy idézetek címmel. A kiállítást megnyitja Karsznahorkai László. Szeretettel várunk mindenkit. Megtekinthető március 2o-ig hétfő kivételével 1o órától 16 óráig.

nyomdahiba: Kierkegaard, Krasznahorkai

A múzeum címe: Budapest, V. Károlyi Mihály u. 16.

* HEGEDÚS 2 LÁSZLÓ 8000 Székesfehérvár, Kossuth u. 3.
F.k.: Dr. Praznovszky Mihály igazgató

HEGEDÜS 2 László

RETUR NÉLKÜL – WITHOUT RETURN TICKET

Hegedűs 2 László	Kecskemét	——→	Székesfehérvár
fe Lugossy László	Kecskemét	——→	Szentendre
Orosz István	Kecskemét	——→	Budakeszi
ef Zámbó István	Kecskemét	——→	Szentendre

KIÁLLÍTÁSA A KECSKEMÉTI KÉPTÁRBAN
EXHIBITION IN THE GALLERY OF KECSKEMÉT
Megnyitó 1992 április 10. 16 órától
Opening: 1992 April 10, 4 p.m.

A kiállítás megtekinthető 1992 május 10-ig hétfő kivételével naponta 10-18 óráig
Exhibition is open until 1992 May 10 between 10-18 except for Mondays

FILMVETÍTÉSEK

április 22. szerda 19 órától
Hegedűs 2 László: Vázlatok, 1979
Orosz István: Holdasfilm, 1978
Álomfejtő, 1984
Apokrif, 1984
Ah Amerika! 1984
Vigyázat lépcső! 1989

április 28. és 29-én 19 órától
ef Zámbó István és fe Lugossy László filmjei
28-án Jégkrémbalett

29-én
fe Lugossy László patafizikus /portréfilm/
fe Lugossy László: Önuralom

A kiállítás KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ÉS AZ IBUSZ RT kecskeméti irodájának támogatásával készült.

This exhibition was sponsored by the Municipality of Kecskemét
and the Kecskemét bureau of IBUSZ Share Company

IBUSZ RT kecskeméti irodájának belföldi ajánlatai:

Országjáró társasutazásokhoz, kirándulásokhoz biztosítunk:

— külön autóbuszt
— szállást, különböző kategóriájú szállodákban, fogadókban
— étkezést, tájjellegű ínyencséget, borkóstolót
— belépőjegyet színházba, sportrendezvényre, múzeumokba.

Ha saját közlekedési eszközt vesznek igénybe az utazáshoz, programot, szolgáltatásokat külön is rendelhetnek IBUSZ irodáinkban.

Egyéni, csoportos üdülések egy vagy több hetes turnusokban

— hegyvidéken
— vízparton
— gyógyüdülő helyen.

Rendezvények előkészítésével, kivitelezésével bízhatják meg irodánkat:

— konferenciák, továbbképzések,
— közgyűlések, találkozók,
— szakmai tapasztalatcserék stb.

VÁRJUK MEGRENDELÉSEIKET:

iBUSZ
HUNGARIAN TRAVEL COMPANY

IBUSZ RT
UTAZÁSI IRODA
6000 KECSKEMÉT
Széchenyi tér 1-3.
Tel.: 76/22-955, 20-799
Fax.: 76/20-557
Telex: 26-212

RETUR NÉLKÜL
W 1992 -04- 10 ?
I EK
THOUT RETURN TIC

iBUSZ

IBUSZ

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK HIVATALOS MENETJEGYIRODÁJA
AMTLICHES REISEBÜRO DER UNGARISCHEN STAATSBAHNEN

Jegykiadóhely: Ausgabestelle:		Érvényes / Gültig	hónapig / Monate
Az érvényesség első napja: Gültig ab:			Ár: Preis:

A ..... sz. nemzetközi menetjegyhez csatlakozik.

kuldöttségszerű látogatást tettek
így szól:

ekkoriban nagyott
egy nagyobb

Fk.: dr Bárth János

Hegedűs 2 László: Képeskönyv 1991
László Hegedűs 2: Picture-book 1991
H-8000 Székesfehérvár, Kossuth u. 3.

KECSKEMÉTI
KÉPTÁR

GYŐRFFY SÁNDOR 1073 Budapest, Akácfa u. 47.

1975-ben kezdett képzőművészettel foglalkozni, első kiállítása 1976-ban volt. 1977 óta a Szentendrei Vajda Lajos Képzőművész Stúdió tagja. 1979-ben társalapítója az ART-el művészeti csoportnak. 1981-től készít grafikákat és fotókat, 1983 óta szitanyomatokat. 1982 óta MAIL – ART-tal foglalkozik, főleg művész-bélyegeket készít. Tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának és a Művészeti Alapnak. Grafikai munkái megtalálhatók magyar és külföldi magán- és közgyűjteményekben.

Sándor Győrffy began to paint in 1975. His first exhibition was in 1976. He was invited to join the Lajos Vajda Studio of Szentendre in 1977, and in 1979 became co-founder of ART-el, a group of artists who worked together until 1984. He has been making graphic art and photographs since 1981 and silk screen prints since 1983. He has also been involved in MAIL-ART, especially artist stamps, since 1982. He is a member of the Studio of Young Artists and the Art Foundation of Hungary. His graphic artwork can be found in private and public collections both at thome and abroad.

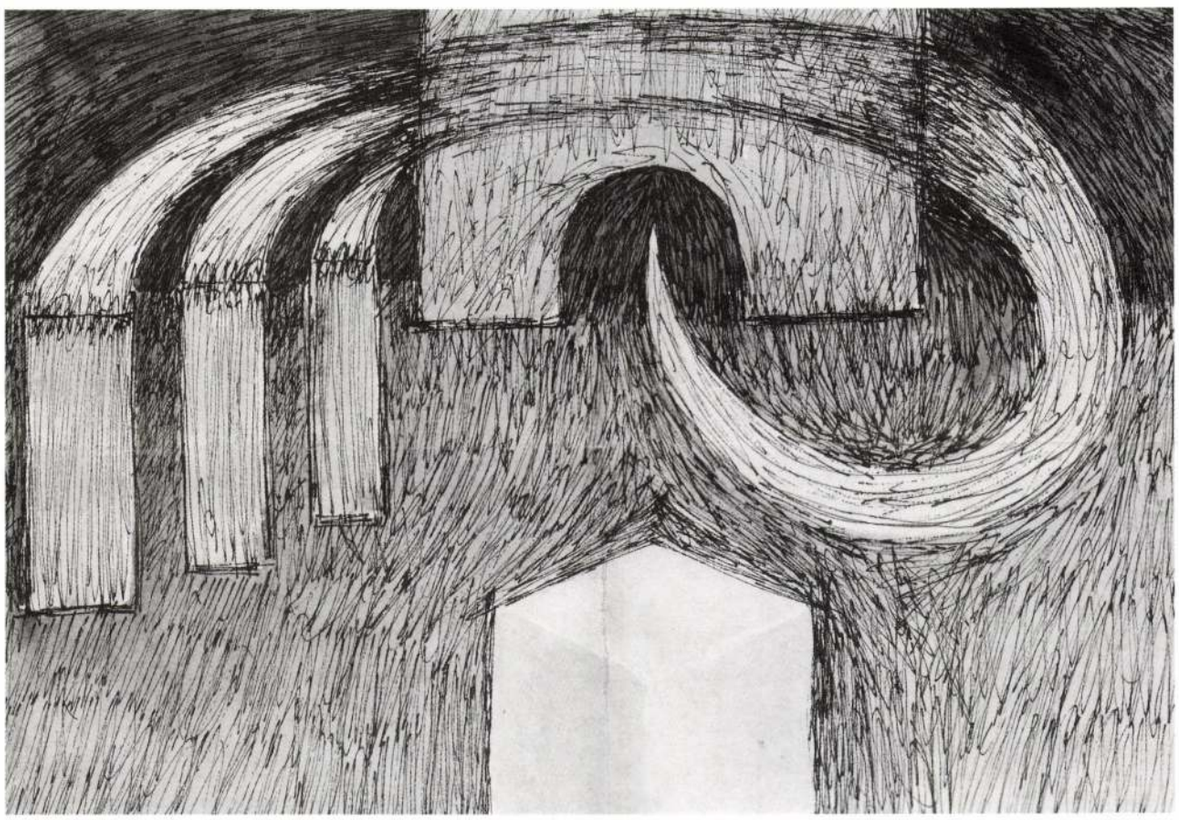

Kiállítások/Exhibitions:

1977–1981 Vajda Lajos Stúdió kiállításai, Szentendre
1982. „World Art Post", Fészek Klub, Budapest
1983. „Avantgard Meghal", Bercsényi Klub, Budapest
1984. „Önarckép", Miskolc, Fotógaléria
1985. III. Nemzetközi Grafikai Biennálé, Várna, Bulgária
XVI. Nemzetközi Grafikai Biennálé, Ljubljana, Jugoszlávia
Nemzetközi Kísérleti Művészet, Petőfi Csarnok, Budapest
1986. Művészeti Vásár, Stockholm, Svédország
Mältinranta Művelődési Központ, Tampere, Finnország
XII. Nemzetközi Nyomatkiállítás, Yokohama, Japán
„Művészet Ma", Hilton Hotel, Budapest
1987. „Akt", Vajda Lajos Stúdió, Szentendre
„Bélyegképek", Szépművészeti Múzeum, Budapest
IV. Nemzetközi Grafikai Kiállítás, Catania, Olaszország
„Művészet Ma" II., Budapest Galéria
1988. „Szaft", Ernst Múzeum, Budapest
„Mail-art", Ibiza, Spanyolország
Theater der Freien Volksbühne, West-Berlin
1989. V. Nemzetközi Grafikai Biennálé, Várna, Bulgária
Visztula Múzeum, Kazimierz Dolny, Lengyelország
Miskolci Grafikai Biennálé
X. Nemzetközi Művészeti Fesztivál, Kyoto, Japán
XV. Nemzetközi Nyomatkiállítás, Yokohama, Japán
1990. Colorado Galéria, Denver, USA
Művészet Ma III. Budavári Palota, Budapest
Galerie Cult, Wien, Austria
Kilátó Galéria, Budapest
Hungarian Art Today, Cultural & Civic Center. Southampton, USA
East Side Gallery, Berlin, Germany
Vajda Lajos Stúdió Kiállítása, Sepsiszentgyörgy, Erdély

HEGEDÜS 2. LÁSZLÓ 8000 Székesfehérvár, Kossuth Lajos u. 3.

1950-ben születtem Nagyhalászon. 1968-ban elvégeztem a Pécsi Művészeti Gimnáziumot, majd 1970-ben Budapesten a kiállításrendező iskolát. Tagja vagyok a Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának és a Képző- és Iparművészeti Szövetségnek. Főleg grafikával foglalkozom. 1980-tól rendszeresen veszek részt a hazai és nemzetközi kiállításokon.

I was born in 1950 in Nagyhalász. I graduated from the Art High School of Pécs in 1968 and completed my studies in 1970 at the School for Organizing Exhibitions in Budapest. I mainly deal with graphics. Since 1980 I regularly participate at Hungarian and international exhibitions.

A nagy fehérvári árvíz

Fontosabb egyéni kiállítások/Individual Exhibitions:

1975. Művelődési Központ, Kecskemét
1981. Művelődési Központ, Győr
Ifjúsági Ház, Pécs
1982. Ifjúsági Ház, Szeged
1983. Stúdió Galéria, Budapest
Fiatal Művészek Klubja, Budapest
1984. Ferencvárosi Galéria, Budapest
1985. Kecskeméti Galéria, Kecskemét
Ifjúsági Ház, Pécs
1986. Ifjúsági Ház, Székesfehérvár
1989. Megyei Művelődési Központ, Székesfehérvár
1990. Várostörténeti Múzeum, Székesfehérvár
Dorottya utcai Kiállítóterem, Budapest

Fontosabb nemzetközi és csoportos kiállítások/ Group Exhibitions:

1988. Nemzetközi Rajz Triennálé, Wroclaw
Nemzetközi Miniatűra Kiállítás, Toronto
1988. Nemzetközi Kisgrafikai Biennálé, New York
1989. Nemzetközi Grafikai Biennálé, Várna
Nemzetközi Kisgrafikai Biennálé, Barcelona
Nemzetközi Grafikai Biennálé, Bharat Bhavan
Nemzetközi Grafikai Biennálé, Menton
Nemzetközi Plakátkiállítás, Prága
Nemzetközi Fotókiállítás, Oberlin (Ohio)
Nemzetközi Grafikai kiállítás, Giza
Nemzetközi Grafikai kiállítás, Varsó
1990. Nemzetközi Kisgrafikai Triennálé, Tallin
Nemzetközi Kisgrafikai Kiállítás, Barcelona

HEGEDÜS 2 László

P. Szabó Ernő

Hegedüs 2 László grafikái
Ferencvárosi Pincetárlat

Új Tükör 1984 dec. 9. XXI. évf. 50. sz. 3-4.

Kiállítás

Motívumhűség

Szokatlanul tiszták és áttekinthetők *Szíj Kamilla* munkái – legalábbis a hazai rézkarcok túlnyomó többségéhez képest. A nagy, „üresen" hagyott felületek, a lemezt olykor teljes hosszában-széltében végighasító lendület, az egészen egyszerű, inkább formakezdeményeket és töredékeket rögzítő gesztusok: a szabad, élő rajzolás frissessége és ereje – mindez alig jellemző a technika általános alkalmazására. Sokkal inkább egyféle obskúrus álmívesség vagy álbravúrosság, szűk, fojtott, a segédvonalak gyakran görcsös-tisztázatlan szövevényétől sötét kép-tér és erőteljes irodalmi ihletettség urolkodott el a műfajon.

Az alapvető formai különbözőség persze elvi különbségből ered: a rajzi motívumok eltérő felfogásából. Szíj Kamilla számára ugyanis a megtalált motívum csak radikális kiválasztódás eredményeképpen válik beépíthetővé a lapok formarendszerébe.

Másról van tehát szó, mint az előttünk heverő vagy fantáziánk szülte, minket bőséggel körülvevő jelenségeket egyszerűen technikai problémaként, a megrajzolás problémájaként, mintegy eleve motívumként látó felfogás esetében. Ez a tetszőlegesség vagy gondatlanság idegen tőle; az említett kiválasztódás – akár rádöbbenésszerű (vagyis pillanatok műve), akár hosszas mérlegelés következménye – valójában nem más, mint a „dolog" alkalmassá tétele, hogy motívum lehessen; a

HEGEDŰS 2. LÁSZLÓ
Hoppá!, 1991
vegyes technika, 70x100 cm

A Pécsi Galéria
tisztelettel meghívja
HEGEDŰS 2. LÁSZLÓ
grafikusművész kiállításának
megnyitására
a Pécsi Kisgalériába
(Pécs, Szent István tér 4.)
1992. október 2-án, pénteken
délután 5 órára.
Megnyitja: KOVÁCS PÉTER
művészettörténész.
A kiállítás megtekinthető
október 25-ig naponta 12–18
óráig, szombaton 10–18 óráig.
Kedd szünnap.

PÉCSI GALÉRIA H-7601 Pécs, Pf.: 162, telefon: 72/15-623

DÍJELŐLEGES
1992
IX
29

Lóska Lajos
művészettörténész
Budapest
Felsőzöldmáli u. 61–65.
1025

DAG
DAG
DAG
DAG
DAG
DAG

HEGEDŰS 2. LÁSZLÓ
Hoppá!, 1991
vegyes technika, 70x100 cm

A Pécsi Galéria
tisztelettel meghívja
HEGEDŰS 2. LÁSZLÓ
grafikusművész kiállításának
megnyitására
a Pécsi Kisgalériába
(Pécs, Szent István tér 4.)
1992. október 2-án, pénteken
délután 5 órára.
Megnyitja: KOVÁCS PÉTER
művészettörténész.
A kiállítás megtekinthető
október 25-ig naponta 12–18
óráig, szombaton 10–18 óráig.
Kedd szünnap.

Sinkovits Péter
Uj MÛvészet Szerkesztôsége
Budapest
Báthori u. 10.
1054

PÉCSI GALÉRIA H-7601 Pécs, Pf.: 162, telefon: 72/15-623

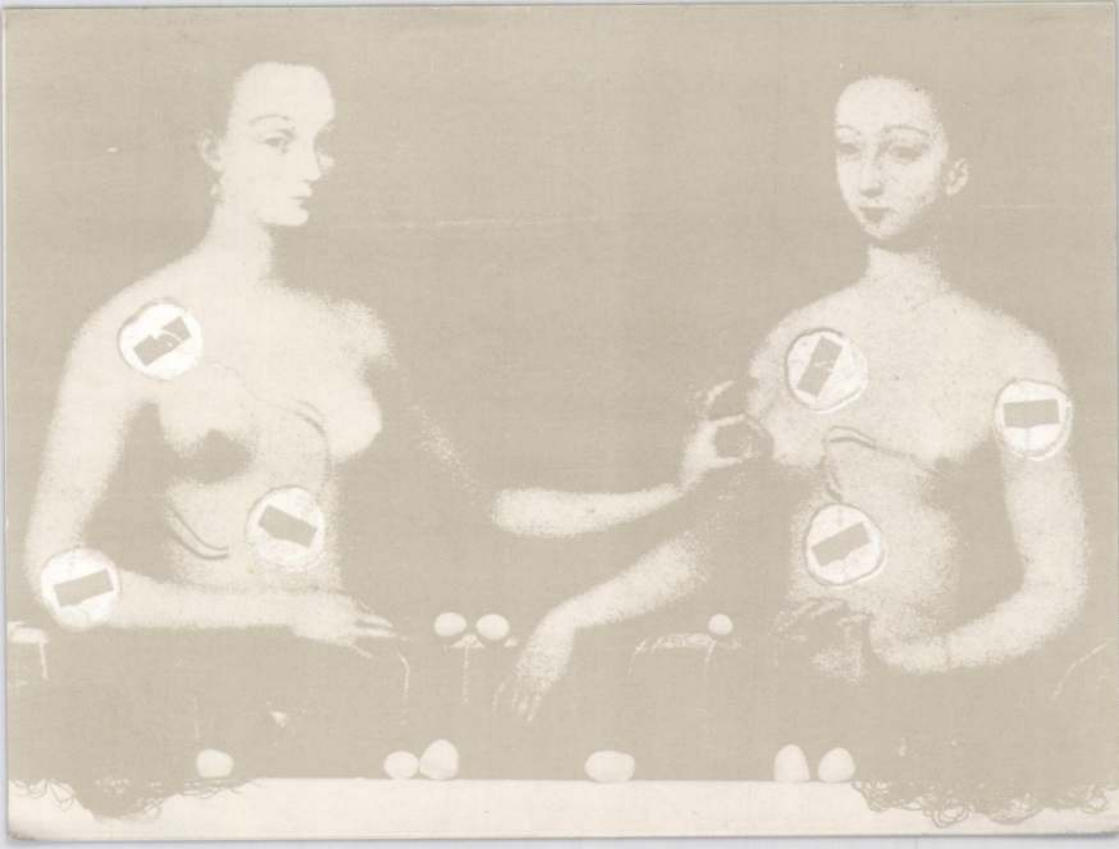

MELLKÉP

MEGHÍVÓ

Szíves tudomására adjuk, hogy
a Szombathelyi Képtárban
(Rákóczi u. 12.)
1993. április 29–május 23.
között látható
Hegedűs 2 László
grafikusművész
„A nagy fehérvári árvíz"
című kiállítása.

A képtár szerdától vasárnapig
látogatható
naponta 11–16 óráig.

ÚJ MŰVÉSZET
BUDAPEST
BÁTHORY U. 10

1 0 5 4

HEGEDÜS 2 LÁSZLÓ 8000 Székesfehérvár, Kossuth u. 3. T.: 22-323-209

„A forma maga is üzenet"

— Beszélgetés Markó Bélával —

Markó Béla lassan negyedszázados pályára tekint vissza, hiszen első versei még gimnazista korában, 1970-ben jelentek meg, első kötete, amit tucatnyi követett azóta, 1974-ben.

— Lehet-e negyedszázad után valamiféle összegzést adni?

— Mindenképpen szükség van visszatekintésre, s erre alkalmat is adott nekem az, hogy nemrég jelent meg a válogatott verseimből összeállított kötet, a *Kannibál idő*, amely a kezdetektől 1989-ig tartalmazza az általam fontosabbnak tartott verseket. De ez legfeljebb csak ürügye lehet a visszatekintésnek, a valódi ok az, hogy 1989-cel számomra is lezárult egy bizonyos korszak. Általában is szükséges lenne az, hogy az 1989 előtti évtizedek irodalmi termését — most már, remélem, valamennyire más szemmel, friss szemmel — újraértékeljük.

— Indulása — mint annyi kortársáé — az avantgárd jegyében történt. A szürreális vonások, a szabadvers, a központozás eltűnése merőben új gondolatiságot takar.

— Nem tartom — és annak idején sem tartottam — magamat avantgárd költőnek. Megérintett engem is huszonéves koromban az az neoavantgárd, amelynek valamelyes visszhangja Erdélyben is volt, de most, összegezve azt, amit eddig leírtam, úgy érzem, hogy ezekben a versekben az uralkodó vonás mégiscsak egyfajta rendteremtő szándék volt. Ezt fejezik ki a klasszikus, kötött formához ragaszkodó szövegek, elsősorban a szonettek. Persze ez lehet alkati vonás is, és lehet egy pálya természetes iránya. A fiatal költő konvenciórombolással kezd, és ez mindenképpen szükséges, hiszen az új generációra hárul az a feladat, hogy felülvizsgálja, s ha kell, tagadja is meg mindazt, amit az elődei alkottak. S ahogy telik az idő, ez a konvencióromboló szándék módosul. Szinte minden szerzőnél megfigyelhető a letisztulás, klasszicizálódás. Ez tehát nem csak az én személyes pályámra vonatkoztatható. És Erdélyben különleges helyzet alakult ki.

Az 1970-es évek elején, amikorra az én indulásom is esett, mindenképpen szükségessé vált az addigi keretek feszegetése, sőt szétfeszítése. Ennek megvoltak a politikai vetületei is, egyébként is nehéz a politikát és az irodalmat szétválasztani a kisebbségi sorban élők kultúrájában. Az is igaz, hogy a neoavantgárd évek fiatal költői előtt a közlési lehetőségek bezárultak, mert a cenzúra nagyon erősen beszűkítette ezeket a kereteket.

— Ez a formára is vonatkozott?

— Igen, nagyon érdekes az, hogy abban a lefojtottságban, amelyben éltünk, az irodalomnak fölfokozott szerepe volt. Sokkal nagyobb, mint amilyen egy természetesen rétegződött közéletben és kultúrában. Mindig jobban odafigyelt a közvélemény arra, hogy mi történik az irodalomban. Én magam is modellértékűnek tartom a formát. Valamilyen értelemben a forma maga is üzenet. A cenzúra is nagyon hamar fölfedezte, hogy egy neoavantgárd formájú vers, egy grafikai játék, egy képvers — egy a megszokott formákat romboló alkotás — az olvasó és a közvélemény számára, áttételesen természetesen, modellértékű lehet olyan értelemben, hogy a létező rendet is ily módon kellene szétfeszíteni. Erőltetett következtetésnek tűnik ez, de mégsem az, és ezt bizonyítja, hogy a cenzúra valóban tiltotta ezeknek a szövegeknek a megjelenését.

— De nem ezért tért át a szonettekre és egyéb klasszikus formákra.

— Nem, ennek, véleményem szerint sok összetevője van. Először is: nem hiszem, hogy egy szerző elvonatkoztatna azoktól a tendenciáktól, amelyek általában érvényesek egy irodalomra. Jelenleg világszerte érvényes egyfajta klasszicizálódás, az, ami egy fiatal generáció tudatában néhány esztendővel ezelőtt retróként jelent meg, így fogalmazódott meg, ezzel a szóval. Ugyanakkor számomra valószínűleg alkatilag is fontos volt az, hogy fölfedezzem a kötött formát, például a szonettet. Ami pedig ennek az erdélyi üzenetét illeti, a szonett mintája lehet egyfajta rendteremtésnek.

— A Babits Mihályról és Arany Jánosról írt tanulmányai már ezt az utat jelzik, a klasszicizálódás iránti vonzódását?

— Igen, és egyáltalán nem véletlen, hogy miközben szonetteket kezdtem írni, ezzel párhuzamosan születtek meg ezek a tanulmányok és azok a verselemzéseim, esszéim, amelyek a magyar költészetnek ezt a vonulatát mutatják be.

— Gyergyai Albert írja a babitsi szonettről: „forma egy formátlanul széthulló világban, eleven klasszicitás". Ez a megállapítás igaz Markó Béla szonettjeire is?

— Egy eszmék, elvek, erkölcs és emberi rend nélküli világban föl kellett és föl kell mutatni például a szonett nagyon zárt, ugyanakkor a szerzőnek mégis egyfajta szabadságot biztosító modelljét. Hogy ez nem feltétlenül előremutatás, hanem visszautalás — hiszen egy hagyományt elevenít föl az ember általa —, ez igaz, ily módon értelmezhető úgy is, hogy konzervatív, hagyományközpontú szemlélet érvényesül annál a költőnél, aki fölújít ilyen formákat. S amikor a jövőt nem lehet pontosan megfogalmazni, fölmutatni a lehetséges új modelleket, akkor erre a visszautalásra van szükség.

— Egyik szonettsorozata a Költők koszorúja. Ebben tizennégy arcot, egyéniséget villant föl. Hogyan történt a választás?

— Nem egy általánosan elfogadott értékrend szerint válogattam ki ezt a tizennégy költőt. A

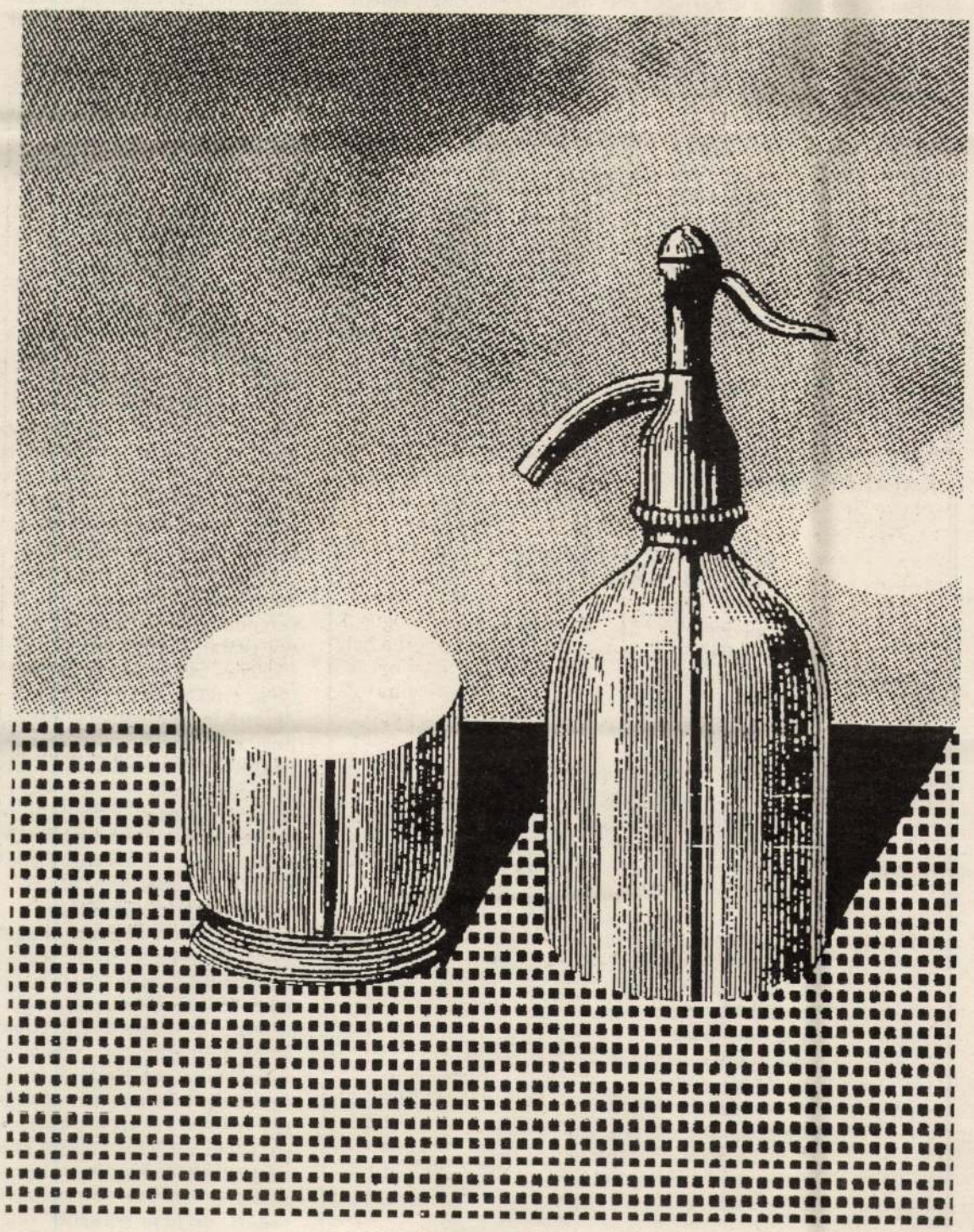

Hegedűs 2 László rajza

GÁL ÉVA EMESE:

Csillagvers

Mert egyszer minden nap kiég az égen,
és nem lesz mi körül bolyongjanak
kis szolgáid a nagy fénytelenségben,

Uram! Teremts nekünk csillagokat!
A cél már szertefoszlott. A varázslat
csodáiban a varázs szétszakadt,

A fohász szótlan szótagokra száradt,
és korommá égett a szerelem.
Nincs megváltás, ha feszít a gyalázat,

nincs feltámadás, ha poklot terem!
S hol van hazája annak, ki hazátlan,
miben győzhet, aki fegyvertelen?

Úgy kóválygok a kérdés glóriádban,
ahogy a világ velünk tévelyeg,
mintha a mennyek hullócsillagában

hullatnád szerte messzeségedet.
De bárhogyan bilincsel az enyészet,
jogom van föllázadni ellened,

mert én vagyok legszentebb tévedésed,
az ember, aki glóriádra hág,
s ha nem adsz csillagot e tévedésnek,

Uram! Ne teremtsd magad se tovább!

BERTHA BULCSU:

Vakrepülés

Régen, az olvasottabb írók regényeiben, mint amilyen Karácsony Benő is volt, sajtpapírt szokott vinni a szél. Ehhez a sodródó, boszorkányszelekben pergő, szemetes utcasarkokon féllábszárig felemelkedő csomagolóanyaghoz hasonlította az író központi, esetenként mellékfigurájának a sorsát. A szél szinte csak azért fújta a sajtpapírt, hogy a regény rokonszenves hősének sorsa legyen.

Mindez sajtevés közben jutott az eszembe, mert feleségem, miközben a cigarettásdoboz nagyságú ementálit a tányéromra tette, meglobogtatta a sajtpapírt, amelyen a rávésett számok még jól látszottak: „Ez a vacak kis sajt nyolcvan forintba került." Ettől a közléstől szinte észrevétlenül megváltozott a viszonyom a sajthoz. Másként ültem mellette. Megnéztem, mekkorák rajta a lyukak. Megszagoltam, óvatosan levágtam egy vékonyka szeletet, s a számba helyezve ízlelgettem. Nem mondom, hogy erkölcsi hullának éreztem magamat pusztán azért, mert sajtot eszem, de ősi „egérségem", mohó sajtbarágási hajlamom elmúlt. A cigarettásdoboz is ott hevert az asztalon, amihez az ementáli terjedelme hasonlítható volt. Jobb márkájú cigaretták is lézengtek már ezen az asztalon. Ez a Sopianae 8,60 volt, aztán 16 lett, s most 52—59 forint között kapható. Sok? A cigarettásdobozról újra a sajtra pillantottam, s valamilyen mentséget kerestem az evésre. Ha mondjuk nem író, hanem orosz autó lennék, a sajt áráért a Déli pályaudvarról eljutnék a Mester utcáig, mert ahogy a pesti sláger mondja, messze van a Mester utca vége. Ha japán autóvá tudnék változni, akkor egészen a Ferihegy 2-ig elgurulnék. Vissza sem jönnék onnan. Elszállnék.

Van az emberben egy egészséges „ősi egérség", mert egyszercsak befelé (kifelé már nem merek) felmordultam: „Mi az, hogy nyolcvan forint, vagy akár nyolcmillió?... Mihez viszonyítva sok a nyolcvan?" Félredobtam a kést, megsóztam a sajtot, aztán marokra fogva beleharaptam. Ez lett a vesztem, mert a nyitott kertkapun át (gondolom, a halmazati büntetést beteljesítendő) odasétált hozzám Zebra Albin. Ez is, mint az egész sajtpapír-história, a feleségem világszemléletéből ered. Szerinte nyitottnak kell lenünk. Én úgy gondolom, zártnak, ert nem lehet nyugodtan sajtot ni, mindent ellopnak, összezanak a betóduló élőlények. Itt n például ez az Albin... Hát ye értelmiségi, tanár, mérnök, gy kántor. Nem tudom kiderí-ni, vagy megjegyezni a foglal-ozását, mert mindig előáll vala-ilyen marhasággal, ami a saját emélyéről eltereli a figyelmet. nikor először átjött az úttörőtá-ból könyvet dedikáltatni (nyil- azért gondolom, hogy tanár), azt kérdezte, hogy Gorbacsov jó-e nekünk, magyaroknak. — Annyira megijedtem tőle, hogy a nevét is csak két évvel később kérdeztem meg, amikor már a kereszténydemokrácia szemszögéből tett fel kérdéseket. Nagyon szerette az „írástudók felelőssége" és a hozzá hasonlatos megközelítéseket. Elégedett volt, ha valamiről az ÉS-ben felháborodottan írtam. Ha éppen melankolikus hangulatú írásokat adtam közre, akkor Zebra Albin felháborodott fel helyettem, s igyekezett elérni, hogy én is a tanárság, mérnökség, kántorság felháborodottsági szintjére hevüljek fel.

Zebra Albin a teraszra lépett, és én vert helyzetben, a marokra fogott ementálival ültem ott megsemmisülten. Tudtam, hogy azonnal észreveszi a nyolcvanforintos ementálit, s én, amilyen hülye és ügyetlen vagyok, képtelen leszek válaszolni a vádjaira. Miközben köszönt, leült, mosolygott, eszembe jutott, hogy egyszer szidta a tábort, mert hajnalban felverik az úttörőindulókkal... A tábor mellett van villája, és nem tud aludni. Vagy ezt egy másik értelmiségi mondta? Lehet, hogy ez a Zebra nem is tanár, hanem mérnök, menedzser, talán már valamilyen manufaktúrája is van, és én nem merek beleharapni a sajtomba...

Összeszedtem magamat, és mintha ott sem lenne Zebra Albin, dacosan tovább ettem a sajtomat.

— Mondjon egy magyar állatot, író úr — szólalt meg Zebra Albin.

— Süsü, a sárkány — mondtam és haraptam egyet a sajtból.

— Ősmagyar állatot mondjon.

— A csodaszarvas jó lesz? Vagy a sas? Kerecsensólyom? Esetleg a ló. Mondjuk a legendás Kincsem?

— Na kérem, nem lehetett volna a magyar világkiállítás kabalaállata egy kiscsikó? Ezek egy fostos csibét választottak. Egymilliót adtak egy kanadai ürgének, mert kitalálta, hogy csibe legyen a magyar kiállítás szimbóluma. Kérem, húsz kiscsibéből nyolc megdöglik. Ezeket a mesterséges csibéket járványban elhullott állatok teteméből porított táppal etetik. Éppen a napokban tartottak előadást a rádióban a szalmonelláról. Ezek már szalmonellásan jönnek ki a tojásból. Agyon kell sütni a húsukat, hogy ne fertőzzenek! Ez a magyar világkiállítási szimbólum. A buta, fertőző, fostos csibe, ami azon kívül, hogy „csip...csip...", semmit sem tud mondani a világnak. Ez a mi üzenetünk. Mi lesz az országból, ha egy fostos csibe a jelképe? Meg kell mondanom, író úr, csalódottan vettem kézbe az ÉS-t. Azt hittem, tiltakozik, tesz valamit, vagy ha ön nem is, valaki a jobbérzésű emberek közül.

Lenyeltem a maradék sajtot, s közben felrémlett, hogy egy nagyon sovány, de okos nő röntgenképe időnként megjelenik a tévé képernyőjén, s valamiféle világkiállításról beszél. Nálunk lenne ez a kiállítás?

Zebra Albin már a kávéját kevergette, de én még mindig nem értettem, hogy miért éppen ez a fostos csibe nyugtalanítja, amikor a nyugati újságok már figyelmeztették állampolgáraikat, hogy ne jöjjenek Magyarországra, mert itt olyan üzemanyagot mérnek a kutaknál, ami tönkreteszi az autók motorját. Néhány nagy márkaszerviz jelezte, hogy beszünteti a szolgáltatásait, mert az a trutymó, amit a magyar vállalkozók a hajdani Szovjetunió olajmaradványaiból kotyvasztanak, lehetetlenné teszi a működésüket. Már letartóztattak néhány volt rendőrt, „vállalkozásba" keveredett magas rangú katonatisztet. Éppen ma jelentették be, hogy a cukorrépa-termelés hanyatlása, a cukorgyárak nyugati kézbe adása ellenére sem lesz cukorhiány, mert mint korábbi exportáló ország, most importálunk. Az ipari termelés nálunk nem stagnál, hanem hanyatlik. Mit akarunk vajon kiállítani, megmutatni a világnak? Ez a fostos csibe nem is olyan rossz... Jelez valamit... A korrupciót, tehetetlenséget, a hazai tehetségek diszkriminációját, elnyomását.

Zebra Albin, a kávétól erőre kapva megkérdezte, hogy tudnék-e a fostos csibéhez hasonló, undorító jelképeket ajánlani a magyar világkiállítás számára? A mai elüzletiesedett világban négyszem között is kockázatos ötletekről beszélni, mert ellopják, eladják, mire az ember felébred. Zebra Albinra pillantva mégis megkockáztattam néhány javaslatot.

— Az ökör, azt hiszem, jól jelképezné a hazai állapotokat. A kiherélt bikaborjú eleinte tinóként tengeti életét, majd ökörként húzza az igát örömtelen élete végéig. Innen ered az ősi magyar mondás: „Tanulj, tinó, ökör lesz belőled." Most, azt hiszem, éppen a tinóság állapotában vagyunk, de a világkiállításra elérjük az „Euroökör" színvonalát. A görény sem lenne rossz, ahogy bűzlik az egész privatizáció, és a gazdasági élet minden szeglete. A villamoson utazók bizonyára az egyszerű tetűt is elképzelhetőnek tartanák, de még jobb lenne a felnagyított Koch-bacilus. A varangyos béka, azt hiszem, túl szép, bár a béka feneke alól körülpillantva, nagy tettekre képes a magyar ember. A meztelen csiga (kágyiló) sok mindent kifejez állapotainkról, de túlzottan nyálkás. Francia turistáknak viszont valószínűleg tetszene. Szóba kerülhetne még a rühes róka, az ismét városlakóvá vált patkány, de ha egyszerre akarunk nemzetiek lenni és internacionalisták, akkor én a lakótelepi csótányt javasolnám az első helyre.

Zebra Albinnak a varangyos béka tetszett legjobban. Felugrott és bejelentette, hogy közbelép valahol. Mint magyar ember nem tűri, hogy egy fostos csirke legyen a nemzeti jelképünk. Sajnálkozva pillantottam utána. Zebra Albin hiába nyugtalankodik, nálunk a félreértett demokrácia és piacgazdaság korszakában minden megy tovább a maga útján. Nálunk a demokrácia szertelen jogokat jelent, állampolgári kötelezettségek nélkül. Már ez is szelektív, mert van olyan népréteg, amelyiknek vannak kötelezettségei, és olyan is, amelyik minden teher alól felmentést kap. A piac ügye még egyszerűbb. Nem mi léptünk ki a szélesebb világba a termelvényeinkkel, hanem ide jött be a francia tej, az átcsomagolt osztrák felvágott, sok jó iparcikk és még több használhatatlan bóvli, a szappantartótól a rádióig. A „piac" a maradék hazai termelvényekkel is jól dolgozik. Az a magyar bor, ami a Batthyány téri áruházban 75 forint, a Meinl cégnél, ugyanabban az üvegben 125. Ritkán fordul elő, hogy hangzatos liberális jelszavak kíséretében egy ország önként gyarmatosítja magát. Nevetséges, vagy inkább sírni való, amikor egy mezőgazdasági ország élelmiszerből behozatalra szorul. Ez szovjet példa, nyugati átcsomagolásban. Csak ideológia és pártterror kellett hozzá, hogy az ukrán paraszt kenyérért álljon sorba, majd éhen haljon. A magyar politikai vezetés jóhiszemű, naiv, idealista. Bizonyára úgy gondolta három évvel ezelőtt, hogy a rossz fiúk mind keleten vannak, a jók nyugaton. A félreértés az ország gazdasági csődjében reprezentálódik. Mindenütt vannak rossz fiúk, s a nyugati rossz fiúk semmivel sem jobbak, mint a keletiek, csak más nyelven és stílusban ejtenek bennünket át. Nagy kérdés, hogy egy választott, felelős politikus, akár csak parlamenti képviselői szinten is, lehet-e naiv és ennyire kiscserkész a profi pókerjátékosok között?

A Zebra Albinság idegesít, de elgondolkodtató, hogy egy nép, ország miért akar világkiállítást rendezni, ha egy kosszos kabalaállatot sem tud kitalálni? Kanadából kell hozni, amikor itthon a tehetséges képzőművészek, szellemi emberek ezrei tele vannak ötletekkel? El tudom képzelni, hogy a kanadai (elszármazott magyar úriember) milyen szellemi erőfeszítéseket tett. A kreativitásának a csúcsa egy fostos csibe. Gondolom, éjszakánként felverte a feleségét, szeretőjét, az anyját és megvitatta velük, hogy éppen hol tart a kutatásaival, a magyar jelkép megteremtésével. Talán még a számítógépbe is beletúrt. És végül megszületett a csibe. Hogyan találta ki? Ez valami csoda. Egymillióért! — Olcsóbb lett volna összecsődíteni a parasztgyerekeket és megkérdezni tőlük, hogy a tornácon mibe szeretnek belelépni? Kacsa-, liba- vagy csibeürülékbe? — A házi tyúkféléket egyébként a bankiva tyúkból két-háromezer évvel ezelőtt Indiában háziasították. Ebből is látszik, hogy ősmagyar fostos csibéről van szó.

Valakik valahol leértékelnek bennünket. Itt senki nem ért semmihez. Ha el akarnak adni egy gyárat, akkor elfutnak Amerikába és megbíznak egy szakértőt az értékbecsléssel. Milliókért. Aki itthon van, az nem is sejti, hogy mi mennyit ér... Amerikában, Nyugat-Európában tudják. Így aztán értékbecslés címén ki lehet vágni négyszázmilliót az ablakon. A kár azonban nagyobb, mert a szakértők alábecsülték a magyar ipar bázisait, s bekövetkezett a kótyavetye.

Ha sajtevés közben engem kért volna fel a kormány, vagy a világkiállítás ügyei között küszködő hölgy a kabalaállat megtalálására, a bőregeret ajánlottam volna a figyelmükbe. A denevér vakon, sötétben repül, de soha nem megy a falnak. Van ugyanis egy egészen különleges adottsága. Rádióhullámokat bocsát ki, s azok visszaverődéséből tájékozódik. A denevér „feltalálta" a radart, de nem kérkedik vele, hanem alkalmazza.

KALAPÁTI FERENC:

a csuka

hogy mennyi lé por lucsok tapadt
cipőm nyelvéhez egy év alatt
arról nem is szólva
hogy közben rárohadt
és lekopott róla a máz
a színes festékborítás
tehát most már ugyanolyan
amilyen volt valaha fekete
fűzős bőr-tok-naszád
melyben hajóútra kel a kíváncsiság
meg tengernyi gyöngy-csepp vágy rigolya
hogy benne ismétlődjék a csoda

talpak alól pattogó csillagok
elhamvadt szikrák hűlt helye ragyog
s ha kérded hol merre
tudatom már nem vagyok
sem ők sem mi
csuklómon a semmi jobbkeze
tapintja a pulzust
mint patkány a nyers húst
s röhögve visszajár a dögre
lám te sem viszed többre
ha fűzőhurok karma markol
kinyiffansz egy kamrazajtól

MIKÓ SÁNDOR:

A Nagyfolyó

— egy reklámszövegíró cetlijeiből —

A hosszú tél alatt befagyott Nagyfolyó jégzajláskor hirtelen szétrepedt hátán egy jégtáblán találjuk magunkat. Egy kellemesnek ígérkező korcsolyázás helyett. Majd észleljük, hogy töredezik, olvad alattunk a jégtábla, egyetlen menedékünk. Gyorsan korcsolyavesztve átugrunk egy másikra, majd iszkolunk egy harmadikra, mivel felismertük, hogy kisebbedik, fogy *ezen* tábla is alattunk a zajlásban, elmerülni látszik. Mintha süllyedő országokat váltogatnánk talpunk alatt, disszidensként.

VAGY megpróbálni a jégtáblák Szküllái és Kharübdiszei között tempózni a vízben, vagy kivárni a jégzajlás elmúlását, vagy kivárni a jégzajlás elmúlását, ami azt jelenti — persze —, hogy alattunk is elolvad a jégtábla, és akkor kutyaúszni, vagy inkább egy fázissal előbb megkezdeni a gyorsúszás tanulását — olvadó jégtáblánk peremébe kapaszkodva — vagy...

Egy dolog bizonyos: a Nagyfolyók mindig a Nagytengerek felé tartanak.

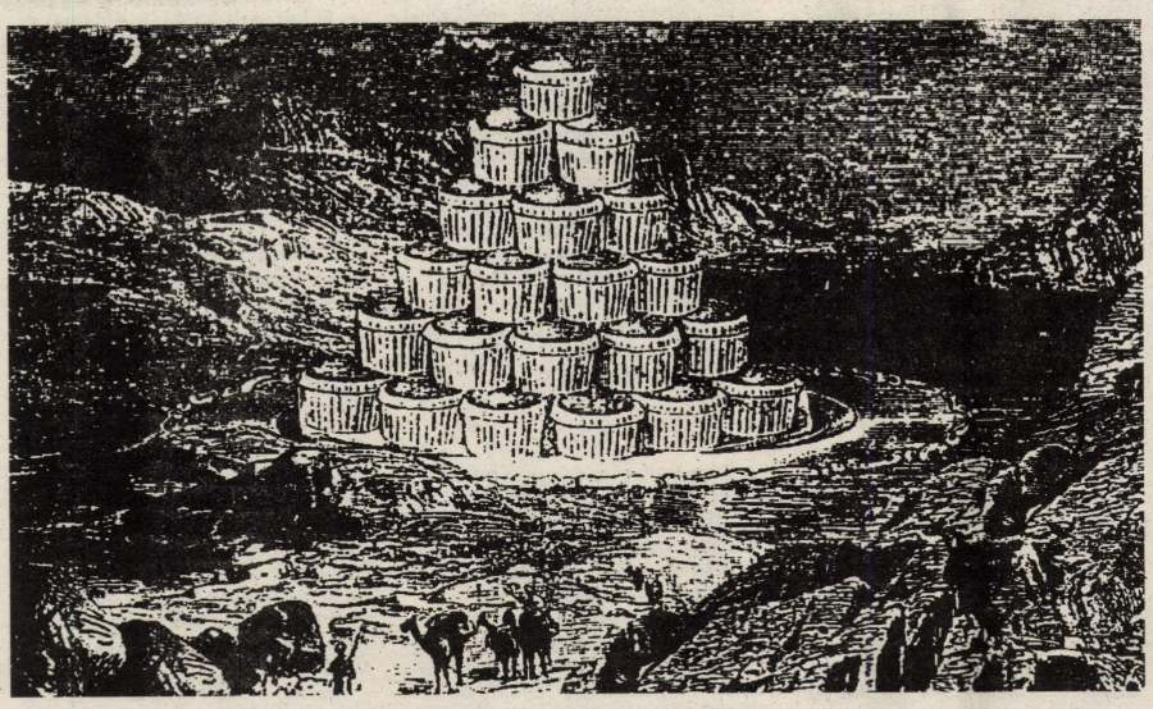

Hegedűs 2 László rajza

— Pillanatok kérdése, formaidőzítés — mondta Szív Ernő.

Szív Ernőné erre se mondott semmit, ellenben újra elhagyta a szobát. De a nyugtalansága bent maradt. És a hírlapíró érezte a dinsztelt hagyma édeskés illatát, és hallotta a sercegést is. Paprikás krumpli lesz, gondolta.

Aztán azt gondolta, hogy be kellene zárni a szoba ajtaját.

De későn gondolta ezt.

Ez volt a nap második hibája.

Mert Szív Ernőné újra az ajtóban álldogált.

— Van itt egy ellentmondás — mondta Szív Ernőné.

— Parancsolj, kérlek — lehelte Szív Ernő.

— Tudniillik, ha nem is jobb írók, és ha jót is írtál, akkor mégsem értem, miért nem nyertél legalább egy különdíjat — magyarázta Szív Ernőné és egy paprikás fakanállal mutogatott.

Szív Ernő megadta magát. Kimondta tehát.

— Lehet, hogy nem is olyan jó az az írás.

— Nem jó? — kérdezte szív Ernőné.

— Nem jó — mondta Szív Ernő.

— Nem értem — mondta Szív Ernőné.

— Mit nem értesz? — kérdezte Szív Ernő.

— Hogy akkor miért mondtad, hogy tündököl, mint a gyémánt?

— Mert akkor még azt hittem.

— És miért hitted azt? — érdeklődött Szív Ernőné.

— Ezt nem lehet tudni — mondta Szív Ernő .— Ez egy művészeti titok. Metafizika! Mindig az a legjobb, amit momentán írunk.

— És nem lehet mindig jót írni? — érdeklődött v Ernőné.

Nem lehet mindig jót írni.

s miért nem lehet?

n tudom.

iért nem tudod?

a pillanat, amikor Szív Ernő kirúgta zéket és minden előzetes bejelentés kezdett.

másul, Szív Ernőné — üvöltötte Szív —, ha így folytatod, ha tovább molesztálsz, ezentúl csak rosszakat fogok írni. Olyan rosszakat írok, amilyen rosszakat még nem írt ebben az országban senki. Tudd meg, hogy szégyenkezni fogsz miattam. Direkte olyanokat írok, hogy visszaküldjék a szerkesztők. Megalázom magam, egy dilettáns, egy fűzfapoéta, egy nímand, egy utolsó rongy alak leszek. Háháhá! — kacagott fel Szív Ernő. — Én leszek Magyarország legrosszabb írója!

Aztán Szív Ernő elhallgatott.

Hiszen Szív Ernő még csak akart Magyarország legrosszabb írója lenni, ellenben Szív Ernőné már régen Magyarország egyik legszebben síró neje volt. Úgy tudott zokogni, olyan tehetséges fájdalommal, olyan gazdagon adagolt elkeseredéssel, hogy nyomban besötétült a világ, lehervadt a virág, elhalkult a szív. És Szív Ernőné már kint zokogott a konyhában. A hírlapíró elhallgatott tehát, bámult maga elé, aztán egyszerre leült az asztalához, és írni kezdett. Ha figyel, tudhatta volna, hogy a zokogás ritmusára ír. Igen sokáig írt. És amikor abbahagyta, kiment Szív Ernőnéhez, aki már megterített, és még mindig szipogott, és éppen újramelegítette a paprikás krumplit. Szív Ernő leült az asztalhoz és mondani kezdte Szív Ernőnének, hogy néhány perccel ezelőtt gyönyörűt írt, olyan szépet írt, mint eddig senki az országban, ette tele szájjal Szív Ernő a paprikás krumplit és magyarázott, sőt néha fölugrott, és csapkodott is, ököllel ütötte a levegőt, mert olyat írt, mondta, hogy tündökölnek a mondatok, egész egyszerűen tökéleteset írt, egy igazi remekművet, klasszikus dolgot, és ahogy így beszélt Szív Ernő, dehogy jutott már az eszébe, hogy fertályórával ezelőtt még őszintén és teljes átéléssel akart Magyarország legrosszabb írója lenni.

Szív Ernő

VARGA IMRE VERSEI:

Kettős magányban

Ahogy elönt
színeivel formáit szerterakja
egérint neszekkel
suttogással sóhajokkal
Dübörgése belémváj harsogása
robaja zargat fémes omlásai
Ahogy időm vermében
meglegyint illataival
Ahogy íze megtapasztal
csontomig
Ahogy képzeteim zamatát
élem benne belőle Megérez elgondol
Pereme magva egyként dereng
sugárzik átzengi hatalmas
terével sejtjeimet Sejtésig szívárognak
fényjelei
Ahogy a feladás örömében
Ahogy folyton kiáradok s beléje veszek

Forráskép

Belülről fakadnak forrásaim Nevetésem
a percek mohos szikláin
tovaszökken Fény időz sárga kőlapokon
Csobogás torlódó kékség fehér hab
vízpermet cseréli Az öröm önmagát
előzi lobogva beéri Sötét víz visítva
vált zuhataggá lehajló ágak zöldje
alatt Csendes kép csontjaid között
nézed Levélként bogárként a kőélről
lefutó gyöngyök szétperegnek Pezseg
tükrébe visszazubog Itt tölti be
pillanatonként formáját A csöndből
szakadó hullámsor a múltjába visszaforog
A TŰZ MÁR LEHELET FÉNYESEN KI S BE JÁR

Elkötés

A hangok-közt csöndje fény.
bevilágít. Cinke az ablakrács
ujjnyi vasán rézsút lefejjel
most a szárítókötélen a csipeszek
mellett. Társnak. A megnyíló öröm
mozdulatlanná lódít. Belédsimulnak
hangok, illatok, ízek. Kijárnak.
Ma ti is; strandidő. Benne hogy holnap
is — vasárnap. Belejavítsz egy-egy képbe
beléhibázol. Ujjaid most tanulják.
Tegnap túráztatok, voltak — estek —
közben hibák, mint itt is. Javítgatsz.
A vissza-visszatérés végteleníti
a téridő szintjeit. Ablakrácson fény
képe földdel, levéllel vegyest.
Libbennek száron és ágon.
Hangtölcsérből beárad:
„Figyelem! Várják a bejáratnál."
Madár csirrent, hintál. S mivel az
események mindig zajlanak valahol,
a végtelen fonalat kösd rá e záró jelre —

NYIRÁN FERENC RIPORTJA:

Műhelymunka

— Tudod, Gyurikám, azért én még összetöröm vele a kockacukrot — közli Béla bácsi két ecsetvonás között.

— Na-na-na! — nézünk össze Gyurikámmal. Tudjuk, ennek még folytatása lesz.

— De ha kell, a százas szeget is beverem a falba! — erősködik az öreg.

— Na-na-na! — hitetlenkedünk most már négyen is, Sanyival és Lacikával egészülvén ki a kórus, és ezzel megindul az ilyenkor szokásos kanhumorizálás. Éva, aki a műhely egyetlen hölgytagjaként gyakran hangoztatja, hogy ő fiúsítva van, nyelve hegyét kidugva nagy műgonddal egy betűsablonon dolgozik.

— Azért, Gyurikám — folytatja a főnök továbbra is a rangidőshöz címzett, de valamennyiünk fülének szánt okfejtését —, ha majd te is hatvannégy éves leszel, megnéznélek, mire mész vele. Hogy egyáltalán feláll-e...

— Én már annak is örülök, ha egy héten kétszer feláll — elégíti ki Gyuri az öreg kíváncsiságát, s egyszerre valamennyien kötelességünknek érezzük, hogy hovatovább impotenciába hajló állapotunkkal hizlaljuk Béla bácsi máját, Sanyi kivételével, aki a lovat adja alá: ő még négyszer és azt naponta! Régen leosztott szerepek szerint játszunk, ismeri mindenki a végszót.

— Akárcsak én — bizonygatja Béla bácsi —, de nekem két fronton is helyt kell állnom, ugye, tudod, persze, hogy tudod...

A fiúsított Éva egyre nagyobb műgonddal vágja azt a sablont, mintha csak ő lenne az egyik front, pedig hetek óta látjuk, milyen pillantásokat váltanak Lacikával.

Az sem kerülte el a figyelmünket, hogy az utóbbi időben egyre gyakrabban vállalnak közös kiküldetést a megye területére, ha valamelyik üzletnek fel kell újítani a kirakatait és az árcéduláit. Nem szólva az esetleges belső dekorációk helyben történő elkészítéséről, amelyek akár napokat is igénybe vehetnek.

Összenézünk Lacikával, mindkét szemét résnyire szűkíti, ismerem már ezt a nézést évek óta, így — mondhatni célirányosan — nevet a szemeivel. Gyurifiú minket figyel, aztán a kellő pillanatban állával Éva felé bök:

— Hm?

Lacika tagadólag megrázza a fejét, s csak ennyit mond félhangosan:

— Élénk tévedés...

— Házinyúlra nem lövünk — adja fel Sanyi a labdát.

— Nem is, hanem előbb megvadítjuk! — jön a sokszor hallott válasz a főnöki asztal mellől, és nekem ezen a ponton kezd elegem lenni az egészből:

— Nem vagytok szomjasak? Mert én nagyon! — állok elő a farbával, erre Béla bácsi meghívja az egész bandát a közeli presszóba.

De ez még jóval azelőtt volt, hogy Gyurikám belezuhant volna a megállítótáblába.

***

Reggelente általában Lacikával nyitjuk ki a műhelyt, bár újabban igyekszik megelőzni, hogy, az előző napi göngyöleget megkaparintva, némi pénzmaghoz jusson a sarki kis boltban, amit aztán tejre, kiflire válthat. Elvacakolunk a rozsdás GOGI-lakattal, felrántjuk a rolót, s a gyér világításban szoktatjuk szemünket a félhomályhoz. Még messze vagyunk attól, hogy a kft.-vé alakult cég régi-új vezetői valóra váltsák ígéretüket, miszerint a szomszédos irodahelyiségeket bérbe véve, némi átalakítás után tágas, jól megvilágított dekorműhelyünk legyen.

Míg Éva a kávéfőzővel foglalatoskodik, hozzáfogunk kitakarítani a helyiséget. Bokáig gázolunk a dekorpapírok, lécek, kinyomott festékestubusok és kartácsszegek között; Lacika tüstenkedése nyomán égre száll a por, szilikózisveszély lép fel. Végezetül Éva fellocsolja a vén, megfeketedett hajópadlót.

Fél órán belül befutnak a többiek is, utolsónak Béla bácsi, aki a közeli mezővárosból buszozik át negyven éve.

Gyurikám rögtön megkísérli önállósítani magát:

— Főnök, kívül-belül ramatyul néz ki a 23-as. Kimegyek, megcsinálom...

Nagyon összeveszhettek előző nap a csehóban, mert az öreg átmegy magázódásba:

— Nekem más elképzelésem van, kolléga — s már vázolja is —, kiszáll a 48-asba, az most fontosabb. Frekventált helyen van, kérem, és igen elhanyagolt mégis.

Azzal már állítja is ki a menetlevelet saját városának abba a boltjába, ahol a fia az üzletvezető.

— Majd a kolléga is magával megy — néz rám szemüvege fölött. Ajjaj! Háromesélyes a dolog. Legjobb esetben Gyuri rám bízza az egészet, s ő elvonul a saját műhelyébe maszekolni. Az is lehet, hogy mégis együtt megyünk át, de Gyurikám egy óra alatt kiüti magát; ekkor megint csak egyedül kell dolgoznom. A harmadik lehetőség, hogy mindketten kiütjük magunkat. Ez esetben nem tudom, hogy ki fog dolgozni...

***

— Na végre, hogy itt vagytok — örvendezik láttunkra Gábor —, már egy hete rágom a fülét a faternak!

Egy tanulólánnyal konyakot és sört hozat, egy másikat szendvicskészítésre állít, a harmadikkal beszedeti az árut a kirakatokból, portált mosat. Míg a szállítókkal tárgyal a raktárban, kirakjuk a szerszámainkat, a pengével belőtt ecseteket, az üres árcédulákat, rosttollakat, végül kerítek egy kisinast, akivel megtöltetem a tűpárnámat vas gombostűkkel. Berendezkedünk az üzletvezetői irodában.

Öblögetünk szorgalmasan, időközben megérkezik a reggelink is. Gyuri hálából egy félíves dipára csinos rajzot sikerít, amely vendéglátónkat ábrázolja irdatlan fallosszal, amint vigyorogva kerget egy meztelen nőt, s alákanyarítja: Gabika — nagy bika! Ezt kiszögezzük a falra, jól látható helyre.

Gabika költségeket és árukészletet nem kímélve próbál bennünket minőségi munkára sarkallni: ebéd után megszemléljük az első elkészült kirakatot. A rendezés az enyém, az árcédulák Gyuri művei. Hajgenerátor, fedezem fel az egyiken.

— Nem regenerálót akartál írni, bameg? — érdeklődöm.

Másikat készít, ezen már degeneráló szerepel. Sebaj, kicsire nem adunk.

Mivel a harmadik lehetőség — mindkettőnk kiütődése — látszik beigazolódni, úgy döntünk, hogy a fél kettes busszal a távozás mezejére lépünk. Gábor belátja, hogy jobban jár velünk és a kirakataival, ha másnap visszatérünk. Megígéri, hogy nem tesz említést korai munkavégzésünkről (az öreg nagyon szigorúan veszi a munkaidő pontos betartását; ha semmi dolgod, akkor is ott kell dekkolni a műhelyben, jobb esetben a presszóban, nézzük egymást fél négyig), ám ennek fejében a belső installációk kicserélését kéri. Lenyomunk még egy búcsúsört, majd szerszámainkat hátrahagyva távozunk.

Mielőtt járművünk befordulna a városka főterére, hogy a buszpályaudvaron nagy prüszköléssel kifújja magát, egy veszélyzónán kell áthaladnunk. Látótávolságba kerül a műhely, és így mi is. Újságjainkba temetkezve sandítunk be a mellékutcába, s konstatáljuk, hogy ismerős kis csapat halad a presszó irányába, alig pár méterre tőlünk. Egyszer, amikor a garázsból átalakított raktár felé igyekeztem, ugyanígy pillantottam meg Lacikát is a buszon, amint, egy könyv fedezéke mögé rejtve arcát, megpróbált észrevétlen lenni. Még vigyorgott is a piszok.

Talán ennek köszönhető, hogy struccpolitikánk nem jár sikerrel, mert Béla bácsi és Sanyi mögött lépkedve két karját a magasba emeli, s felkiált hozzánk a buszra:

— Hahó, fiúk...!

***

Béla bácsi már említett kétfrontos harcának egyik tartománya — tudja ezt kisvárosszerte mindenki — Babszika, akinél randább teremtményt nehezen lehet elképzelni. Az az hogy lehet, csak nincs. Béla bácsi negyven éve mindennap pontban délkor átkacsázik a közeli Női Szabó Ktsz-hez, ahol a vezetőnő, Babszika már várja, hogy kart karba öltve elinduljanak a Zöld Diófa vendéglőbe, elkölteni ebédjüket. Megható látvány, ahogy a két kis öreg az évtizedes szertartásra vonul: főnökünk elszántan kapaszkodik a nála két fejjel magasabb, meglehetősen férfias vonásokkal bíró Babszikába, akinek bocitérdei harmonikusan ellensúlyozzák Béla bácsi ó-lábát.

Sanyi is hazaugrik, hogy a napi négy numerájából az egyiket letudja (hazamegyek, babot eszek, az asszonynak odateszek!), majd ebéd után kimegyünk a ramaty 23-asba. Míg a tanulók a kirakatüveget mossák, Sanyi viccmeséléssel próbálja jobb kedvre hangolni a pénztárosnőket, sikertelenül. Végignéz az arcokon, majd megsemmisülten ballag a csemegéspulthoz, ahol frissen készült szendvicsemet majszolom; tíz körmével végigszántja az arcát:

— Előadtam a kancsalos viccet...

— És? — nézek rá értetlenül.

— Hát nem láttad?! — kérdezi kétségbeesve.— ILYEN kancsal a főnökasszonyuk...! — teszi keresztbe két mutatóujját.

***

Este focizni megyek a haverokkal a gimi tornatermébe. Tudja ezt Lacika is, így hát elkéri a lakáskulcsomat arra a néhány órára: egyedül én vagyok beavatva az Évával kapcsolatos részletekbe.

— Csak semmi perverzitás! — vigyorgok rájuk búcsúzóul.

Amikor néhány óra múlva hazaérkezem, Lacika a lépcsőházban áll félmeztelen, reszket a felindultságtól.

— Megvertek — zihálja —, pofon vágott egy gorilla!

A pincéből a házfelügyelő bukkan elő.

— Te voltál, te mocskos szemét! — mutat rá visítva, és a hátam mögött keres menedéket. — A fene a kurva anyádat!

— Ismered ezt az embert, Edusom? — néz ránk csodálkozva a feminin természetű ezermester.

Betuszkolom Lacikát a lakásba.

— Te is vele vagy! — visít tovább fejhangon.— Egy követ fújtok mind!

Farkasszemet nézünk, azazhogy Lacika üveges tekintettel elnéz valahová a bal fülem mögé. Régen láttam már ilyen hótton-hótt-halópicsamerev részeget.

Nekemugrik. Vesztemre az előszobában lerúgtam a cipómet, így üvegcserepek vágódnak a talpamba. Áterőszakolom a másik szobába. Éva hol van? — érdeklődöm közben. —Széttörtem a kurva fején egy üveget, mire hazament — vigyorog elégedetten. Lefektetem az ágyra, ahol némi morgás után mély álomba zuhan.

Másnap a művelődési központ egyik termében az n.-i konzervgyár termékkiállítását rendezzük. Éva fejét vizslatom, de semmi külsérelmi nyom nincs rajta. Lacika nem emlékszik semmire, így kolléganőnk adja elő viselt dolgait. Egészen addig nem is volt vele baj, meséli, míg a turmixgépen össze nem kotyvasztott valami vod-kavermut-tojássárgája-banánbors-erőspaprika, és ki tudja még milyen tartalmú rettenetet, amelynek elfogyasztása után poharakkal célozta az ablakokat és a tévét.

— Így volt? — kérdezi a rekeszhalom közepén gubbasztó barátját.

— Ha te mondod, akkor így — mosolyog Lacika elbűvölően, és hozzálát a harmadik flakon natúr citromlé benyakalásához.

Sanyi negyedóránként kirohan a teremből, s percekig távol marad. Az ötödik ilyen eltűnése után nyomába eredek.

— Apám, ha láttál már jó pipiket! — sóhajtja ihletetten ingázva az aerobicstúdió és a dzsesszbalett-terem ajtajai között.

Délben, amikor ebédre távozunk, csak a hangját halljuk a folyosóról: tele vagyok túróval, nem bírok a fúróval!

***

— Triola! — harsogja túl Sanyi a sztereó magnóból bömbölő Santana-számot.

— Bigin! — vált egy dobszóló közepén, valahová a műhely sarkába révedve. Én is odanézek, de nem látok semmit, csak az ő lelke száll múlt és jelen között, ahol egy jam sassionön Lakatos Pecek Gézával verik a drumokat a színpadon. Mindkét kezünkben ecset: kartondobozok, lécek, festékestégelyek alkotta dobszerkón improvizálunk.

— Na, nekem ebből elegem van — áll fel Gyuri a dipából félig kivágott Húsvéti Vásár sablon mellől, s fejcsóválással egybekötött vigyorral távozik.

Fél órája telefonált Babszika, hogy Béla bácsi beteg, ma nem jön be.

Elszabadult a pokol.

De a húsvéti megállítótáblának készen kell lennie reggelre, így Éva veszi kezébe a sniccert, hogy a sablont befejezze. Én már elkészítettem az ék alakú tábla két oldalát és lábait, Lacika feladata, hogy a méretre vágott triplexeket felszegezze a léckeretekre, lekasírozza dekorpapírral. Sanyi festi majd rá a nyuszit és a hímes tojást, végül ráfújjuk a szöveget. Csapatmunka.

Ebéd után benézünk a presszóba. Gyurikám Talpassal szkanderozik az egyik sarokban. Elég merev már, javasoljuk, menne inkább haza, de mindenáron vissza akar velünk jönni a műhelybe a táskájáért.

Az ajtóban előreengedjük. Vesztünkre.

A félhomályban megbotlik egy kiálló lécdarabban, megpördül, s hanyatt belevágódik a műhely közepébe száradni kitett reklámtáblába.

Ijedten pislog a beszakadt kartonú keretből: arca mellett két nyuszifül látszik, hóna alatt piros tojás, feje fölött a felirat: Kellemes Húsvéti Ünnepeket!

A könnyünk is kicsordul kínunkban, úgy röhögünk.

Hegedüs Z. László

ÚJ
Egy hangulatos étterem a belváros szívében

Az argentin konyha remekei mellett, több nemzet ételeiből is kínálunk választékot

ASZTALFOGLALÁS: Budapest V. ker., Vigyázó Ferenc utca 4. Telefon: 112-4505

NYITVATARTÁS: 12–15 óráig, 19–24
Vasárnap szünnap

ÉLET ÉS IRODALOM
AJÁNDÉK: HOZZA MAGÁVAL HIRDETÉSÜNKET — MINDEN VENDÉGÜNK 10% ENGEDMÉNYRE JOGOSULT!

Frederik Pohl: Túl a kék eseményhorizonton

Az *Átjáró* című, 1991-ben megjelent kötettel kezdődött a *hícsi*-civilizáció műszaki maradványaival való ismerkedés regénye. Az Átjáróban a hícsi hajókkal próbálnak eljutni a kísérletező kedvű űrhajósok oda, ahová lehet, illetve az űrhajósok számára ismeretlen célponthoz és vissza, feltéve, hogy az élelmük és vizük kitart. Ebben a kötetben egy tápanyaggyárat próbálnak földközeli pályára állítani, amivel az emberiség élelmiszer-problémáit gondolják megoldani. A mesterséges bolygón azonban egy fiút találnak, aki megismerteti a kutatókat a Holt Emberekkel, akik komputermemóriába mentett emberi személyiségek, az előrehaladott bomlás állapotában... Pohl megteremti azt a világot, amit kigondol, és az olvasó szívesen látogat ebbe a világba, mert törvényei kegyetlenek ugyan, de az író sohasem szegi meg őket, és a történet főszereplője sohasem az ismeretlen technika, hanem maga az ember. Aki olykor éppen annyira ismeretlen.

(Móra Ferenc Könyvkiadó — A sci-fi mesterei, fordította: Füssi-Nagy Géza, 328 oldal, 198 forint)

Fritz Leiber: A vándor

Az amatőr ufókutatók éppen szabadtéri tanácskozást tartanak, amikor azt veszik észre, hogy a Hold eltűnik a fejük fölül, a tengerek kilépnek medrükből, és ráadásul repülő csészealjak cirkálnak mindenfelé. Hogy mi történt? Csak annyi, hogy egy macskafélékből álló idegen civilizáció feldarabolja és elviszi a Holdat tüzelőnek. A könyv központi kérdése az, hogy milyen hatással vannak egy értelmes fajra kialakulásának körülményei? Képzelhetjük,

(Móra Ferenc Könyvkiadó — A sci-fi mesterei, fordította: Nagy Sándor, 192 oldal, 148 forint)

Arthur C. Clarke: Birodalmi Föld

Clarke persze elsősorban az Űrodüsszeiákkal vált ismertté, és nem is annyira a könyvek, mint a filmek hozták meg számára a világsikert. A *Birodalmi Föld* a Titánon, a Szaturnusz egyik holdján kezdődik, és a Földön folytatódik, miközben szóba kerül a pentominó nevű, igen szórakoztató és misztikus tulajdonságokkal is rendelkező kirakójáték; az energiaproblémák megoldása hordozható fekete lyukak segítségével; az alacsony gravitá-

Andre Norton: A gazdátlan űrhajó

Egy jókedvű apacs indián időutazó expedícióba botlik a sivatagban, és haladéktalanul megtalálják egy idegen civilizáció űrhajóját. Pedig az oroszok is nagyon akarják. Az űrhajó elröpíti őket egy bolygóra, amelynek a lakói már régen nem az értelmes lények, hanem talán a háziállataik, vagy a fene tudja. Az apacs szerencsére jártas az amazóniai tárgyi néprajz területén (régész-néprajzos végzettségű apacs), így megtanítja az idegen értelmes mókusokat a fúvócső használatára, és ezzel örök hálára kötelezi őket, majd együtt rájönnek, hogy a programot tartalmazó

Hegedűs 2 László rajza

ben, tehát a sci-fi brit új hulláma után, de még messze a csillagháborús űroperák előtt írott történettől jelent meg a magyar könyvpiacon. A könyv legfőbb érdekessége is éppen az, hogy egy George Lucas-stílusú történetet már évekkel a Csillagok háborúja előtt meg lehetett írni, ugyanolyan cselekménnyel, ugyanazokkal a hibákkal és erényekkel, és a dolog sem az olvasók, sem a filmgyártók figyelmét nem keltette fel. Ebben pedig Hoyle jó ízlése a ludas; nem volt képes olyan bárgyú meseelemeket belegyúrni a történetbe, mint az Erő, a Sötét Oldal és a többi. Ezzel együtt nem rossz történet ez, és kordokumentumnak sem jelentéktelen.

(Phoenix Könyvek, Debrecen, fordította: ismeretlen, 192 oldal, 179 forint)

Isaac Asimov—Robert Silverberg: Leszáll az éj

Szokás Asimovot azzal vádolni, hogy szereplői sematikusak, jellemük vázlatos és valószerűtlen, cselekményvezetése primitív, történetei egy kaptafára készültek. Ezek a vádak olykor megalapozottak, máskor briliáns logikájával feledteti az olvasóval a fogyatékosságokat. Sajnos, jelen esetben a társszerző tovább rontott a helyzeten. Az alapötlet — Asimov 1941-es novellája, amelyet néhány éve bővítettek regénnyé — érdekes, izgalmas, és tudományosan is elgondolkodtató: milyen hatása van a napfogyatkozásnak egy olyan bolygó lakóira, amelynek egén, igaz, a mienknél sokkal távolabb és kevésbé fényesen, öt nap világít? Milyen hatást vált ki a kétezer évenként leszálló éjszaka? Elvégre velünk is előfordulhat, hogy olyasmit tapasztalunk, ami halálra rémít bennünket, holott talán semmivel sem veszélyesebb, mint egy néhány óráig tartó sötétség.

(Valhalla Páholy, fordította: Béresi Csilla, 416 oldal, 199 forint)

apóst összekeverni (nem generaliter, csupán az említett jelenetben). A történtek említésének oka, hogy mindig örömömre van, ha az élet megvilágítására szolgáló példákat a színműirodalomból, jelesen Shakespeare-ből veszik. Régóta gyanítom, hogy a jelen puszta ismétlése, sőt többnyire silány utánzata annak, amit Shakespeare megírt, egyáltalán a valóság csupa másodlagosság, gyatra dramaturgiával készített kópia, főszerepben föllépő statiszták ügyetlenkedése, naponta végigjátszott dilettantizmus, s az igazi valóság a színház (persze az, ami tényleg színház), ott valódi formátum van és valódi tét, valódi dráma és valódi vér, ott nem kisstílű figurák tornázzák föl magukat személyiséggé, ott valakik vanlódó monológjait a közszolgálati tévéről (brrr, már a neve is kész hidegrázás), a kormánypárti televízióról, hogy az van-e vagy nincs-e, kell-e, hogy legyen, és mondta-e valaki, hogy kell-e, vagy nem mondta-e, esetleg nem *úgy* mondta-e, és ha nem mondta, akkor hogyan nem mondta, és hogyan mondta mégis — egyszóval mindarról, amit már a műsorban is halálosan unok, de hogy még műsoron kívül is ezt hallgassam, ráadásul nálamnál bölcsebb urak zabolátlan álmaként az eszményi televízióról, nos, ez kissé megviselt. S ekkor következett saját, meglehet, rapszodikus álommonológom (az álmok gyakorta rapszodikusak) *az én televíziómról*, amelyben nincs politikai cirkusz, hacsak nem shakespeare-i színvonalon, nincsenek igénis, tevéjátek, ezt már egy műfajelméletbe bonyolódó pályatársamnak adresszálom, mivel műtermi körülmények között készül színházi stúdió-előadásból, megőrizve annak színházszerűségét, s egyszersmind a televízió adta lehetőségekkel fölfokozva a néző intim viszonyát a színészhez, aminek érdekében a produkció eredetileg megszületett). Még tartottak a monológok „az én televíziómról", amikor eljöttem, belátom, udvariatlanság volt, mentségem, hogy nagyon szerencsétlenül éreztem magam a termet és a képernyőt politikával betöltők nálam sokkal bölcsebb társaságában, szabadjára eresztett, nevetséges és utópisztikus álmaimmal, amelyekben színház az egész televízió.

se az arlakban, arlapalbajokban kicsapott feszültségeket, korunk embere azonban, sajna, botfülű. Azzá tette a zajfüggöny, amit reggel a kávéval magába húz. Nem látja, amit hall: nem veszi észre, hogy az énekes ama vonalnak ad életet. Az operában az ária a vonal, a többi kockakép.

Londonból kapott ajándékként hallgattam Freddie Mercury és Montserrat Caballé maxi CD kislemezét. Előbbinek és a Queennek sose voltam különösebb rajongója, utóbbit pedig, bár óriási énekesnő és pompázatosan furi, délvidéki Miki egér-forma, nem ismerem annyira, hogy az legyek. A Barcelona című lemezt, amelyről a „maxi" három száma vétetett, még kevésbé ismerem. A háttérzene most sem vonzott. Ismert komolyzenei és operadalanyékára lett. Ettől válik a kiselőlet zseniálissá, a produkció pedig maradandó értékké, függetlenül attól, hogy a maxilemezen szereplő számokon túl, ezek után sem lettem kíváncsi a többire: annyira eredeti az ötlet, és önmagán, a felismerésen oly mértékben nem mutat, nem is mutathat túl, hogy a lényeg mindben nyilván ugyanaz.

A találmány azért varázsos, mert a rock- és popzene nyelve és közege azért vált korszerűtlenné vagy semmitmondóvá, mert a kockaképekbe helyezett emberek vágyait és magatartását fejezte ki — lényegében fókuszváltás nélkül.

Ez alól Tom Waits vagy Nick Cave művészetét érzem ritka kivételnek — de ez már egészen más fejezet.

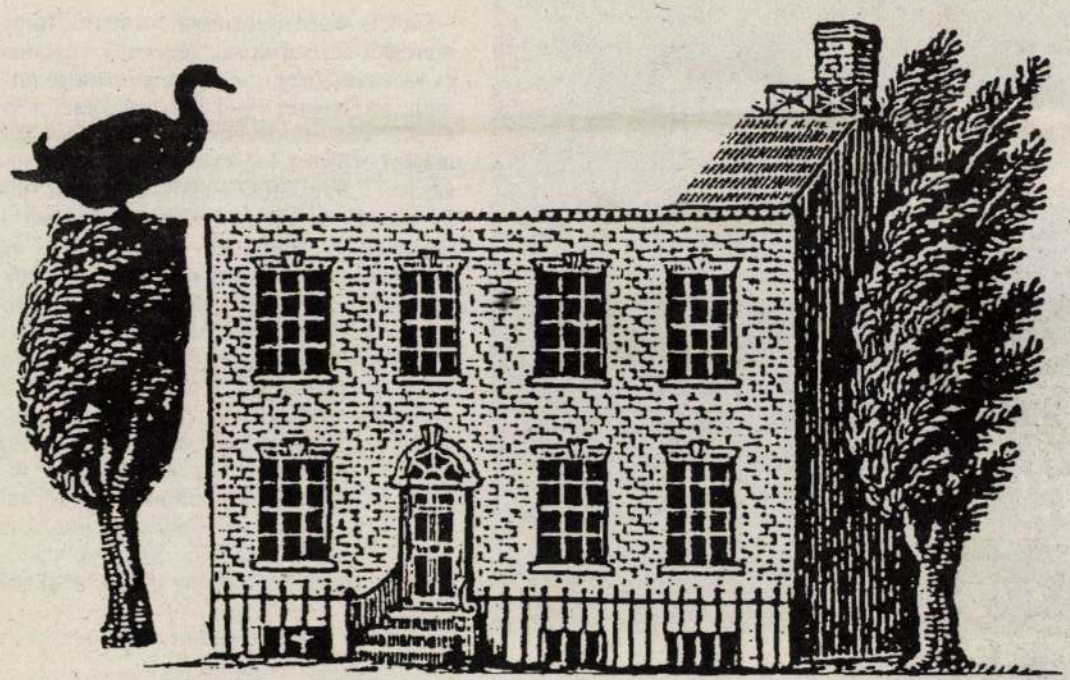

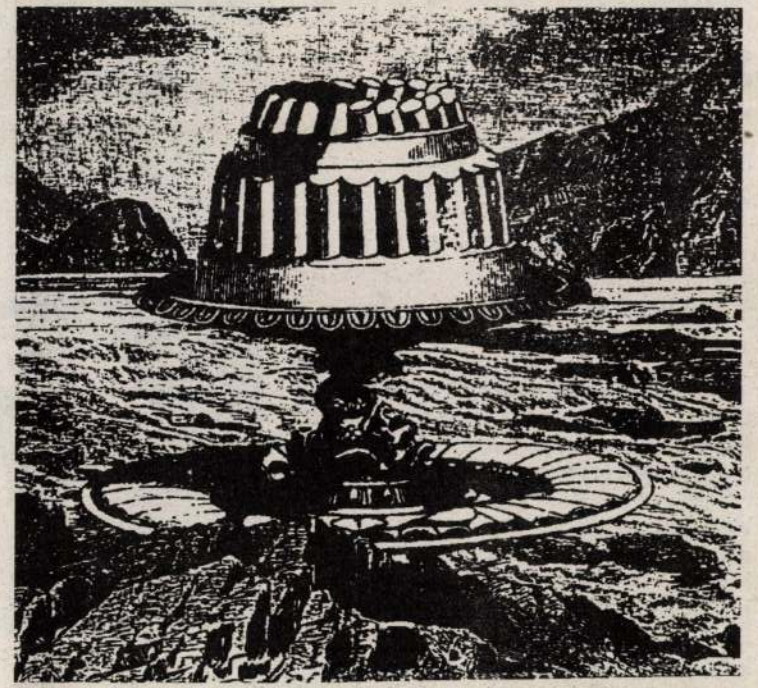

Hegedüs 2 László rajzai

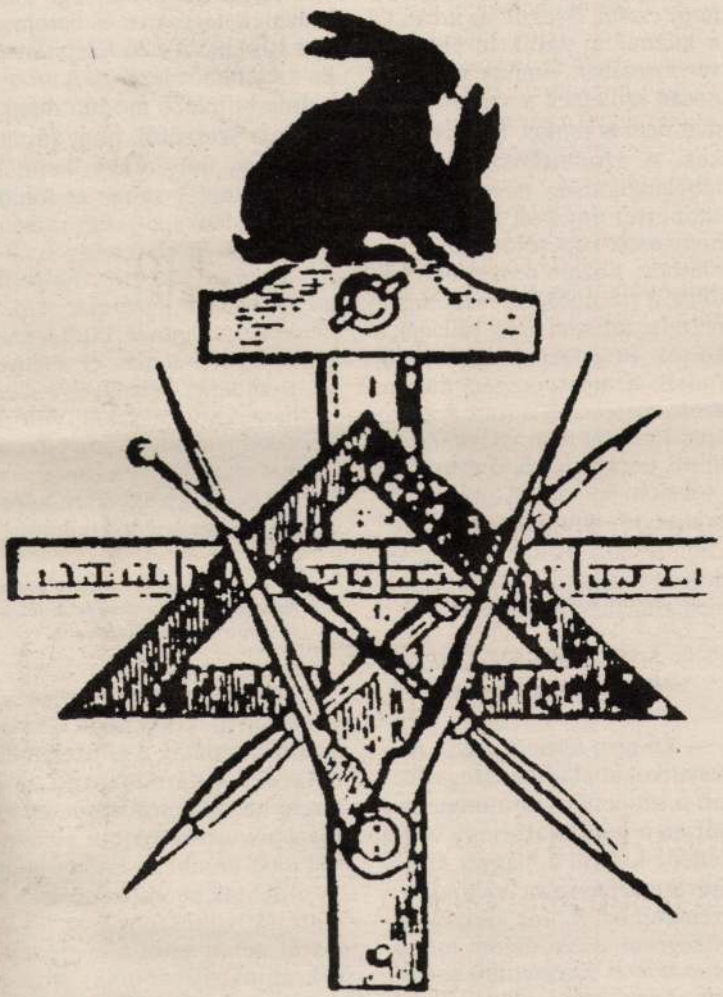

Hegedűs 2 László rajza

tud-e egyenlít teremteni, vagy pedig úgy igazodik a formához, hogy ezáltal elveszíti az arcát. Ez a küzdelem zajlik le ebben a versformában. Amikor már rutinosan születnek a szonettek, az már nem is fontos, nem is érdekes. A szonettkoszorú tehát többletkötöttség, mert tizennégy szonettet úgy kell összefűzni, hogy azok kapcsolódjanak egymáshoz, s aztán összeálljon belőlük a tizenötödik, mesterszonett. De ezt nem azért vállalják a költők, hogy bebizonyítsák, jól tudják a mesterséget, hanem azért, mert ezzel a formával valami fontosat akarnak elmondani. Itt tizennégy költő életművét próbálom felmutatni, drámát, feszültséget, ami mindegyiküknél kimutatható. Ezeknek ürügyén nyilván a saját ars poeticámat is megpróbáltam megfogalmazni.

— Megtudhatjuk-e, hogyan születik egy szonettkoszorú?

— Én nem félek ezeket a műhelytitkokat elárulni. Megszületett a szonettkoszorú ötlete, tehát az a gondolat, hogy végig kellene kísérni a magyar költészetet, számomra valamilyen szempontból fontos szerzők segítségével. Az irodalom folytonosságát is bizonyítani szerettem volna. Kapcsolódnak egyazt semmiképpen sem a jambikus lejtés kötelezettsége adja, hanem a négysoros és háromsoros strófákból való fölépítettség és a csattanós lezárás. A szonett szinte kötelező módon megkívánja a szerzőtől, hogy fölmutassa egy helyzetnek, képnek, gondolatnak a színét és fonákját. Tulajdonképpen egy drámát, amelynek az első négy sora a fölvezetése, a két tercina pedig az átfordítása, lezárása, reménhetőleg csattanóval. Ettől igazán eltérni nem érdemes, ez a lényege. Nem lehet például egy szürrealista látomásokkal, villózó képekkel telezsúfolt szonettet írni. A szonett kényszeríti az embert arra, hogy egyetlen képre építsen rá egy gondolati drámát.

— A szapphói formájú költemények mintha derűsebb lélekállapotról tanúskodnának.

— Ezek a versek lezárják az 1989 előtti korszakot. Ekkor már nyiladoztak a képzeletbeli ablakok. A Kannibál idő és a hozzá hasonló szabadversek és szapphói versek közötti különbség okát én abban látom, hogy az utóbbiak semmiképp sem költőről, költészetről, az alkotásról, tehát arról a menedékről, ablakról szólnak, amit versírás jelentett, hanem ma-

LÁZÁRY RENÉ SÁNDOR

Gyónás, röpke könyörgés

Melyet Proensán átutazván
Colin d'Arras szerzett vala
Arelate várasában

Eléd borulván most, mint semmikor,
Kérlek: bocsánat feddjen, nem szigor,
Ha nem tiszteltem mostig ácsokat,
Ám kagylót nyeltem s osztrigát sokat,
Mi több: Carcassonne, Albi óborát,
S ahány pap, asszon, talmi jóbarát
Akadt — nyakalt, nyögött, vedelt velem,
S ha már elvertem pénzem hertelen,
Pityókosan matattam pálma törzsét,
Julát-bulát öleltem, tágas Örzsét,
Kappant kopaszték Mancival, Marissal,
Kódultam ott, hol béna meg vak is csal,
Csepültem én Blankát, Tzafrang Liát —
Olaszba szöktem, láttam Angliát,
Esmértek britek, burgundok, pikardok —
Pardont kiálték köztök, kardkikardot,
S egy Passióval jártam egyre Délet,
Kiben Megváltónk új életre éled:
Ahasvér voltam, Júdás, víg Plutó,
Szent András, Jézus nyomdokin futó,
De nem lettem se boldogabb, se bölcsebb —
Rút bűneim te kell kehelybe töltsed,
Hiszen henyéltem cipruság alatt,
Húsvét előtt, míg Krisztus áthaladt
Arles városán, szíveknek ajtaján —
Lelkem, ne légy a mennyben majd kaján!
Költőcske volnék, nem mumus, se mímus —
Küldj még több rímet, rigmust, Szent Trofimus!

Szatmár-Németi, 1893 augusztusában

Elalvás előtt

Orczám holdjára három eb csahol:
Szívem hiába lázong — meglakol.
Mennyem sötét fény, villogó salak:
Ficzkándoznak vélt csillagok, halak.

Egy szótlan angyal árnya eltemet:
Isten kifosztva járja lelkemet...
Könnycsepp guggol szememben: messzenéz...
Aludni nem — álmodni lesz nehéz.

Maros-Vásárhelyt, 1893 októberében

LÁZÁRY RENÉ SÁNDOR 1859-ben született Kolozsvárott. Latin és francia szakos tanár volt, kiváló romanista hírében állott, de hosszabb ideig hivatalnokként is működött. 1890-től Marosvásárhelyen élt — ott hunyt el 1927-ben. Töredékes önéletrajza, harminchat verse valamint három (Babits Mihályhoz, Molter Károlyhoz és Osvát Kálmánhoz intézett) levele 1992 augusztusában került elő a marosvásárhelyi Molter-hagyatékból. A felfedezést követő filológiai kutatómunka, illetve életrajzi nyomozás eredményeképpen további tizenkilenc költeményre, jónéhány levélre és elegyes följegyzésre bukkantunk a költő élettársának, Vajdaréthy Júliának mindeddig lappangó hagyatékában. (Dr. Vajdaréthy Rabán szíves hozzájárulásával közzéteszi: *Kovács András Ferenc.*)

H 2 L 2. (Fotó: Debreczeni Katalin)

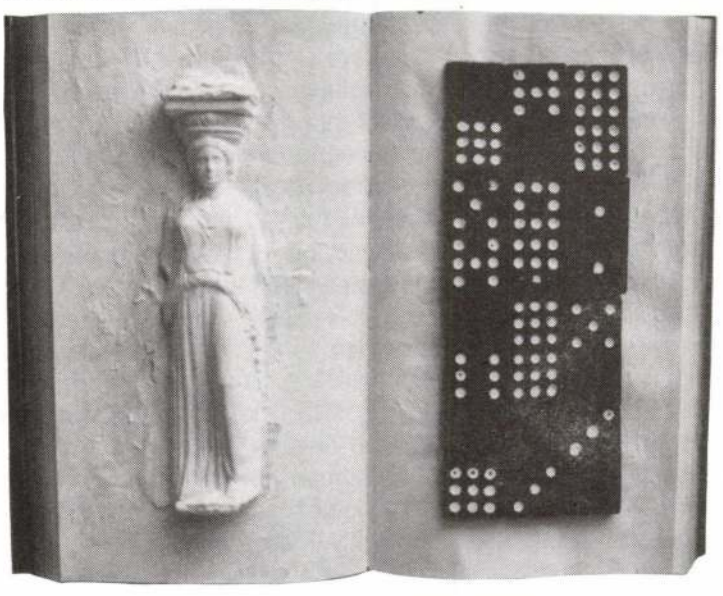

ötlettelenül, szigorú fegyelemmel, valójában egy megfeneklett szellemi állapot foglyaiként újra megmerítkezünk emez emberi egzisztencia ábrázolható teljességének iszapos vizében. Már a vadócok hibáját sem követjük el, azt állítván, hogy ítéletünk maga volna az utolsó ítélet, amiként azt sem, hogy kijelentsük, innen nincs tovább. Nem mondhatjuk, hogy a mi számunkra e művekben már nincs idő, nincs történet, mivel nincs a dolgokban értelem, amiként azt sem, hogy abban, hogy akkor tehát mi volna a dolgokban az értelem, más, rajtunk kívül, eligazodhatna valaha is.

Azt azonban állítjuk, hogy számunkra bebizonyosodott: hiába próbálunk csalódottságunkban eltekinteni önmagunktól, s nekilódulni valami nemesebb cél, valami magasabb erő felé, kísérletünk folyton csúfos véget ér. Mert hiába akarunk a természetről beszélni, a természet nem akarja ezt, hiába akarunk az isteniről, az isteni sem akarja ezt, és egyáltalán: hiába akarunk, nem bírunk *rajtunk kívül* beszélni semmiről sem, mert minekünk beszélni csak az emberi történelemről lehet, az ember állapotáról, ama soha nem változó mineműségről, amelynek lényege csak a mi számunkra olyan csiklandó vonatkozás, különben, az ,,isteni különben'' szempontjából ez a lényeg, talán tényleg, mindöröktől fogva és mindörökké: MINDEGY.

Itt ma mondatokat, gombokat, zacskókat, szenvedélyt, iskolatablót, képeket, könyveket, gázjelzőt, költészetet, csalódást és fecskefészkeket fognak látni.

De ne felejtsék: felejteni! felejteni!

Egy cinikus önleszámolás kellős közepén vagyunk; egy olyan nem túl kiváló korszak nem túl kiváló gyermekeiként, amelyik korszakként majd csak akkor tekinti igazán beteljesedettnek önmagát, ha minden benne vergődő lény, az emberi történelem egyik legmélyebb árnyékában elheveredvén, szomorú és átmenetileg világos célját: a felejtést, végérvényesen eléri. El akarja felejteni, hogy saját maga játszotta el mindenét, hogy nem okolhat mást, idegen hatalmat, sorsot, távoli, baljós beavatkozást, ő tehet róla, hogy nincs se istene már, se eszményei. Felejteni akar, mert keserű vereségét nem volt képes méltósággal elviselni sem, mert kirágta jellemét a pokoli füst s a pokoli szesz, mert tényleg csak ennyi, a füstje s az olcsó szeszek maradtak a hajdani metafizikai utas sóvárgásából az angyali birodalom felé – valami piszkos füst a vágyódásból, valami orrfacsaró szesz a megszállottság őrjítő italából.

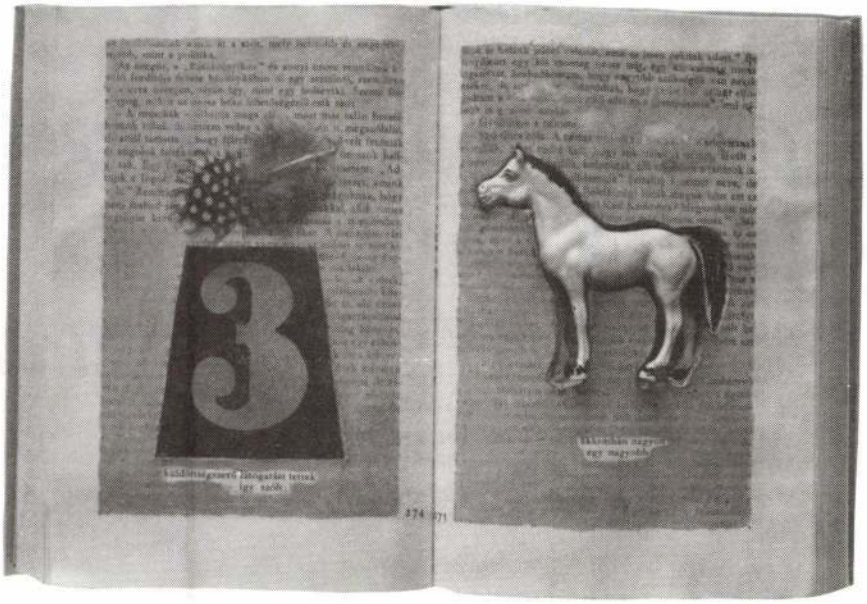

H 2 L 1. (Fotó: Debreczeni Katalin)

Nincs vége a történelemnek, és nincs vége semminek sem; mi már nem áltathatjuk magunkat azzal, hogy velünk bármi is bevégződnék. Csak folytatunk valamit, és fenntartjuk valahogyan, valami folytatódik, valami fennmarad.

Műalkotásokat még létrehozunk, de már nem is beszélünk róla, hogyan, olyannyira nem felemelő. Alapul vesszük, ami a condition humaine mibenlétére mindeddig vonatkozódott, s kötelességtudóan, valójában ötlettelenül, szigorú fegyelemmel, valójában egy megfeneklett szellemi állapot foglyaiként újra megmerítkezünk emez emberi egzisztencia ábrázolható teljességének iszapos vizében. Már a vadócok hibáját sem követjük el, azt állítván, hogy ítéletünk maga volna az utolsó ítélet, amiként azt sem, hogy kijelentsük, innen nincs tovább. Nem mondhatjuk, hogy a mi számunkra e művekben már nincs idő, nincs történet, mivel nincs a dolgokban értelem, miképpen azt sem, hogy abban, hogy akkor tehát mi volna a dolgokban az értelem, más, rajtunk kívül, eligazodhatna valaha is.

Azt azonban állítjuk, hogy számunkra bebizonyosodott: hiába próbálunk csalódottságunkban eltekinteni önmagunktól, s nekilódulni valami nemesebb cél, valami magasabb erő felé, kísérletünk folyton csúfos véget ér. Mert hiába akarunk a természetről beszélni, a természet nem akarja ezt, hiába akarunk az isteniről, az isteni sem akarja ezt, és egyáltalán: hiába akarunk, nem bírunk *rajtunk kívül* beszélni semmiről sem, mert minekünk beszélni csak az emberi történelemről lehet, az ember állapotáról, ama soha nem változó mineműségről, amelynek lényege csak a mi számunkra olyan csiklandó vonatkozás, különben, az ,,isteni különben'' szempontjából ez a lényeg, talán tényleg, mindöröktől fogva és mindörökké: MINDEGY.

Itt ma mondatokat, gombokat, zacskókat, szenvedélyt, iskolatablót, képeket, gázjelzőt, költészetet, csalódást és fecskefészkeket fognak látni.

De ne felejtsék: felejteni! felejteni!

Hegedűs 2 László!

Hegedűs 2 László!

A kiállítást megnyitom.

1994. február 25., 17 óra

Krasznahorkai László

csak egy valaki alázta megint földig a lovakat, egészen a patájuk aljáig, mondván, ebben, éppen ebben a felemelő pillanatban, hogy a költői beszédet nem a választott tárgy határozza meg, hanem a választott beszélgetőtárs. Ebből következik a tárgy megválasztásától a nyelvi végkifejletig minden. Ha tévedek a megszólítottban, tévedek a megszólítóban és tévedek a versben is.

Ez meg minek jött velünk — gondoltuk akkor többen is. Ezért vacakol a közös utazások, mindig akad egy legalább, aki nem felejti otthon az útikönyvet, akinek van kis- és nagytérképe, konzervnyitója és gázfőzője. Na mindegy. Sarkantyunkkal a lovak fáradt és izzadt bőrébe hasítottunk, hogy előbbre vessük magunkat. A szerszámzat csörög, a fegyverek csörögnek, a kulacsokban kileng a víz, dobban az állatok patája, horkantanak, szuszogtak, milyen veszélyes ez a vidék. Megannyi fura alak bukik elénk, alig is sikerül kikerülni némelyiket. Ők azok, akik végérvényesen kipottyantak az égi és földi rend biztonságából, akik nemcsak hogy minket nem ismernek, de talán magukról sem tudnak semmit, vonásaik torzak és erőltetettek, egyikük a szabadság héroszaként, másikuk a misztikus erők küldönceként lép elénk. S a birodalom, amit ők felügyelnek, leszakadni látszik a világról, az utolsó hidak görcsösen kapaszkodnának még, de az ottmaradást a fizikai erők sem indokolják. S bár látjuk a végzetes szakadást és a lakók zavarát, azt az ide-oda rohangálást, hogy mentsük hátha menthető; egy új államrendet hoznának létre, esetleg a technikai arzenált bővítenék, kiabálnak át a világban maradóknak: nélkülünk megdögletek - de amott, odaát, csak tömik a hasukat, töltekeznek a dagadásig, röhögés közben felböfögik a hús-zaftot és a savanyúra vált nokedlit. Bármindeztlátjuk, mégsem tagadhatjuk: mi itt vagyunk otthon. (Visszatértünk, talán el sem mentünk?)

Pazarnak nem nevezhető táj, legendásnak nem nevezhető kor. Én elszakadtam tőled, te elszakadtál tőlem, olyan ingatag lábon állunk amúgy. Veszett az önazonosság, veszett belőlünk a hit, hogy bármi is állítható volna a világról. De mégis vagyunk. Vajon létezik-e valaki, aki megszólít minket? Vajon lehetséges-e bármilyen személyiség megjátszása a költészetben? Van-e olyan versben megírt én, aki képes ezt az ingatag-bizonytalan, de nem olyan csúnya és nem olyan gonosz férfit és nőt, férfiakat és nőket — saját élettapasztalatuk ellenére — azzal a valóságélménnyel meglepni, ami újra hozzátapasztja őket a világ anyagához, belekeveri azokba a történetekbe, amelyektől kiugrik a szív és megrepednek az ablaküvegek? Létezik-e olyan versben megírt én, amelyik az átélés és túlélés mániája helyett a megéléshez vezet?

Ki leszel te, aki megszólítasz engem? Pontosan kell hogy ismerjelek, mert csak akkor hihetek neked. Gyanakodó vagyok, úgy viszonyulok hozzád, mint egy zöldségeshez, egy henteshez, aki szinte biztos, hogy súlyokat ragasztott a mérleg tányérja alá. A kezedet nézem és a szemedet. Ha túl hangos vagy, megijedek tőled, ha százszor bocsánatot kérsz, míg azt a két fej karalábét a kezembe nyomod, többet nem megyek hozzád: te sem vagy különb, mint én. Ha úgy csinálsz, mintha ott sem lennél, kifordulok a boltból. Gondold meg: én ebédet akarok főzni, te pedig nem akarod, hogy rád rohadjon az áru. Beszélj velem!

És vágtatva, esetleg lovainkat léptetve metsszük keresztül-kasul a verstájakat, mintegy kábultan az egylényegű közegtől, mintegy észre sem véve, más tájak minő csodákat rejtenek számunkra. Minden lépésünknek fontosságot tulajdonítunk, és nem kevésbé fontosnak hisszük a tájat, ahol járunk, holott... esetleg..., de ne vágjunk bele a kesergésbe. Nem vagyunk rosszkedvűek: ez a mi utazásunk — tudjuk jól. Meredélyek és lankák, itt-ott fekélyes túlburjánzás, másutt fekélyes satnyulás. Újabb és újabb figurák tűnnek elő és el a tájból, a birodalom hercegei és talpnyalói, a gondos kézművesek és a szószátyár kereskedők, a hadsereg katonái és a hivatalnoki rend, s aztán a kincsek megszállottai, a bányászok és a felszín mágusai, a földművelők. A lovak horkantanak, lépések előre: s minden lépés újra fegyvert szegez az éppen arra érkezőre: Mondd, te ki vagy, cimbora?

KRASZNAHORKAI LÁSZLÓ MEGNYITÓ SZÖVEGE HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ ALKALMÁBÓL

Nem egy, nem egy

Egy cinikus önleszámolás kellős közepén vagyunk; egy olyan nem túl kiváló korszak nem túl kiváló gyermekeiként, amelyik korszakként majd csak akkor tekinti igazán beteljesedettnek önmagát, ha minden benne vergődő lény, az emberi történelem egyik legmélyebb árnyékában elheveredvén, szomorú és átmenetileg világos célját: a felejtést, végérvényesen eléri. El akarja felejteni, hogy saját maga játszotta el mindenét, hogy nem okolhat mást, idegen hatalmat, sorsot, távoli, baljós beavatkozást, ő tehet róla, hogy nincs se istene már, se eszményei. Felejteni akar, mert keserű vereségét nem volt képes méltósággal elviselni sem, mert kirágta jellemét a pokoli füst s a pokoli szesz, mert tényleg csak ennyi, a füstje s az olcsó szeszek maradtak a hajdani metafizikai utas sóvárgásából az angyali birodalom felé — valami piszkos füst a vágyódásból, valami orrfacsaró szesz a megszállottság őrjítő italából.

Nincs vége a történelemnek, és nincs vége semminek sem; mi már nem áltathatjuk magunkat azzal, hogy velünk bármi is bevégződnék. Csak folytatunk valamit, és fenntartjuk valahogyan, valami folytatódik, valami fennmarad.

Műalkotásokat még létrehozunk, de már nem is beszélünk róla, hogyan, olyannyira nem felemelő. Alapul vesszük, ami a condition humaine mibenlétére mindeddig vonatkozódott, s kötelességtudóan, valójában

HÁY JÁNOS

A versben megírt én

Íme hát kapjunk lóra, s járjuk be a poézis csillámló vidékét. Metaforákat, grammatikai szerkezeteket, rímeket, ritmusokat rugdalhatunk, s bogozhatjuk ki így, a díszítmények törékeny héja alól, a gondolatot, az üzenetet. Szablyánk intim hasítékokat vág a színes ruházaton: ki vele, mi van ott alul. A szövegre és a szöveg jelentésére koncentrálunk, annak árnyékában magyarázzuk a képi és hangzásbeli megjelenítéseket. Be nem áll a szánk, örökösen kérdezünk: Na, most miről is van szó? Na, most ezt a hogyant miként is fogalmazták meg kis idők és nagy idők mesterei? Kutatásaink eredménye hatásos, sőt ámulatba ejtő lehet, mígnem azt érezzük, a jelentések halmai mögött egyre inkább csak az a kérdés foglalkoztat: Vajon ki szól hozzánk? Ki az a költött én, akivel beszédbe keveredtem?

A költészet mint sajátos párbeszéd előfeltételezi viszonyulásomat a megszólítóhoz, a versalanyhoz. A költészet mint sajátos párbeszéd előfeltételezi a versben megírt én viszonyulását hozzám, a megszólítotthoz. A versben megfogalmazott én nem hibázhat, meghatározza őt a beszédhelyzet. Feltéve, ha tudja, hogy helyzetben van, feltéve, ha tudja, mások is locsogtak már, feltéve, ha tudja: én ki vagyok.

Íme hát induljunk el a poézis tájaira, s hogy értelmezhetővé váljanak számukra a versekbe rejtett gondolatok s a mód, ahogyan ezek megszólalnak: kutakodjunk a versben megírt én lelkében, próbáljuk kifürkészni jellemét, majd ebből következtessünk szándékaira.

Rövid utazásunk során a bejárható tájnak csak szeleteit láthatjuk. Van, amit eleve elkerülünk — valaki figyelmeztetett már jó előre, hogy oda aztán tényleg nem érdemes menni, az ottlakosok nem fogadnak szívesen, vagy éppen ránk akaszkodnak, a környezet pedig silány, a régen félelmetes harcokat, pazar lakomákat látott falak immár omlatagok. Más helyek mellett feledékenységből surranunk el — pedig meg kellett volna néznünk, de már késő. Térképeink sem tökéletesek, csak a főbb utakat rajzolták bele a kartográfia mesterei, észrevétlen maradnak azok a helyek, amelyeknek megközelítésére senki sem hívta fel figyelmünket. S az idő... az időnk kevés, rohanni kell. Minden nem férhet bele egy utazásba... Majd, ha újra erre járunk, biztatjuk magunkat, de soha többé nem lesz módunk a visszatérésre. Mégis, mikor ősszel levetítjük azt a mérhetetlen mennyiségű diaképet, úgy tűnik, ezt az utat csak így lehetett megtenni, és senki sem merné kétségbe vonni, hogy mi tényleg ott jártunk, éppen úgy, ahogyan kellett.

De figyeljünk most már a beszélgetőkre is, hiszen őértük volna ez az utazás. Színes ruházatuk messze és közel, előttünk és mögöttünk, jobbra és balra (talán alattunk és fölöttünk is) apró foltokban takarja a tájat. Néha csak ketten vannak, máskor egész csoport vesz körül egy hadonászó, heveskedő alakot; egyikük-másikuk magányos, társaságra vadászik évek, évszázadok óta, de nincs, ki szóba elegyedne velük, amott pedig az a sokadalom éppen eltapos valakit, gyúrja és cibálja széjjel, az meg üvöltözik, sikítozik, köpköd a pofájukba.

Aki beszél — bármilyen lelki beállítottságú is legyen —, kialakít a megszólítottról, a vers címzettjéről egy képet, ehhez viszonyulva alakul, formálódik a versben megírt én, és ez határozza meg a hangvételt, a kétséget, a szókészletet, a mondatszerkesztést, sőt még a formát is. A beszélgetőtárs változásával változhat (és változik is) a költői alapállás, a versben megírt én. — Mondta valaki közülünk, túlkiáltozva a zsivajt, és senki sem csodálkozott, hiszen tudtuk, mennyivel magasztosabbak az aranyos szerszámokkal rakott paripák, mint a nyeregben kushadó testek.

Hallgattunk, de szemünket nem vettük le az előttünk kavargó színes forgatagról, a szavakból nem sokat értettünk, az arcokat figyeltük hát és a mozgást. Hirtelen közeledő alakokat észleltünk. Ketten kiváltak a sokadalomból, és egyértelműen felénk tartottak. Beszélgetésünket már messziről hallhatták, mert láthatóan dühösek voltak, a szájuk remegett, a homlokukba ér hasított. Lépéseik igazi lépések voltak, testük igazi test volt a javából. Mindketten vitézek voltak a maguk módján, ezt senki sem tagadhatta, hisz nem csak a fegyver, a jólszabott mente s a dagadó izomzat teszi a vitézt. Az elhagyottak nevükön szólították őket: Bálint, Mihály, mivégre hagyjátok el azokat, akik egyek voltak veletek. De a két férfi immáron ügyet sem vetett a szólongatásra, csak ránk figyelt. — Hogy én — rikácsolt már messziről a satnyább —, hogy én alakítanék, hiszen a csontjaimat húzni előrébb, levegőt nyomni a tüdejembe, nekem az is feladat. Hát nézzetek rám... — és nevetett magán, francfene, meg kurvannyokat — ilyeneket mondott még, de a szemében valami vérmeleg szerelem hullámzott, mint a régi freskókon az angyalhasak.

Hamar megelőzte beszélőnket az erőteljesebb fickó, már ott állt mellettünk és a grabancunkat markolászta: — Hé, ti, ki küldött benneteket, a fene a pofátokat, hogy egy nő sincsen közöttetek. Ki vele, kinek a csatlósai, ócska talpnyalói volnátok, oh te széparcú, hát csak nem Dobó Krisztina küldött benneteket? Oh mondd meg néki — most egyenesen hozzám beszélt —, két kő nyomja halálra az én szívemet: a bűn és a szerelem...

— Bocsáss meg, nemes úr — vágtam a szavába —, mi harcosok volnánk, világszép diadalokat volna látni kedvünk, s nem fehérnépek küldöncei lenni.

— Afféle vitézek — nevetett, de még mekkorát, végignézett rajtunk, és nevetett tovább, paskolta a hasunkat és méregette az izmainkat —, hát nincs biz szebb dolog a bajvívásnál, vitézi küzdelemnél, mikor a kardok serény pengése tölti csordultig a szívet.

Az állatok a fejüket rángatták, csapdosták jobbra-balra a sörényüket, az emberek rémülten húzták össze magukat, se nesz, se rezzenet,

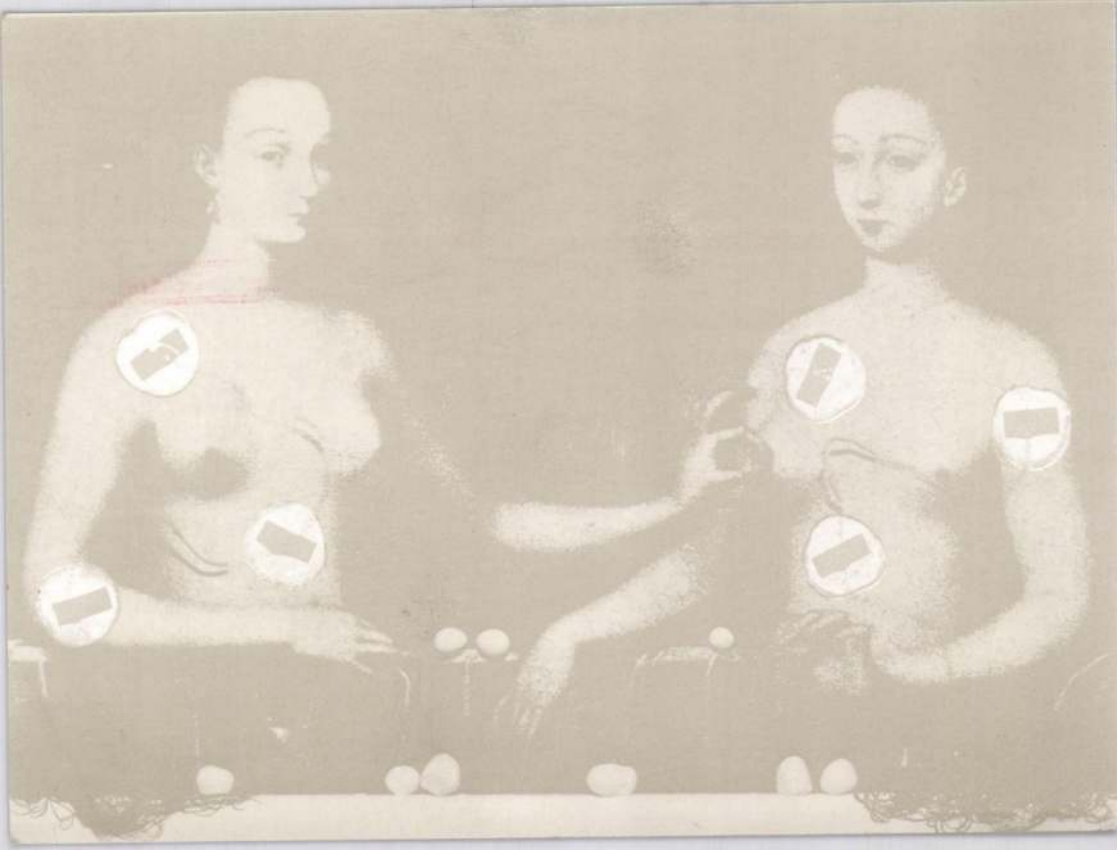

MELLKÉP

MEGHÍVÓ

Szíves tudomására adjuk, hogy
a Szombathelyi Képtárban
(Rákóczi u. 12.)
1993. április 29–május 23.
között látható
Hegedűs 2 László
grafikusművész
„A nagy fehérvári árvíz"
című kiállítása.

A képtár szerdától vasárnapig
látogatható
naponta 11–16 óráig.

SZOMBATHELY 1 93 IV.27 P-V/44

MAGYARORSZÁG 010 FORINT

Kósa Kajos Úrnak
Budapest
Felsőöldudáli u. 61-65. A.

1025

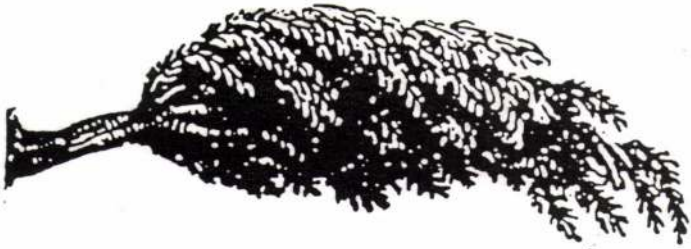

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ
kiállítására, melyet

SZÁSZ JÁNOS
filmrendező nyit meg,
1996. március 9-én,
szombaton délelőtt fél 12 órakor
a Csók István Képtárban.
(Bartók Béla tér 1.)

A kiállítás megtekinthető:
1996. április 14-ig
hétköznap 10 – 19 óráig,
szombat-vasárnap 10 – 18 óráig.

Fk.: Dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

- nyulasi- : Termékeny rendetlenség
Aritmia 4: fesztiválnyitó tárl t a
dunaujvárosi Uitz Teremben

Fejér megyei Hirlap 1996 máj. 9

önyvgyűjtő erőfeszítése. Ha Janus Pannonius
található volt, s a pécsi prépost Handó György
kötetre becsült gyűjteménye valóban a káptalan
volna olyan tanulmányokra, amelyek messze
t, s az egyetemek színvonalával versenyezhettek

n szerényebb – és főként kevésbé céltudatos –
és könyvek főként mint gyakorlati használati
gyontárgyak, birtokok, szőlők, házak mellett.
épső rétegének, a kanonokoknak, káptalani
ző plébánosoknak lehetőségeire és teherviselő
osabban vett művészeti és kulturális érdeklődés,
edszedőknél pécsi kanonokok és főesperesek
zálogosítottak el, amilyenek a világiaknak is
1341-i végrendeletében örökmise-alapítványa
Két évvel később Tamás pozsonyi kanonok
nplomok építkezési költségeire, harangöntésre
össze két könyv, egy *missale* és egy *manuale*, a
elengedhetetlen felszerelési tárgyai. Későbbi
3-ban László egri kanonok, tarcafői főesperes
breviáriumot hagyott az általa alapított oltárra
s papi öltözékével együtt. 1445-ben a szepesi
ól szőlők mellett pénzt, könyveket, ruhákat és
inősége aligha különbözött lényegesen az egri
nynál volt egy papírra írt kétkötetes biblia és egy
ültek hozzá. Kivételesen gazdag és válogatott
i egyházmegyei, jegerdorfi pap végrendelkezett
a kolozsmonostori konventre és kolozsvári

MOZGÓ VILÁG 1051 BP. NÁDOR U. 26.

Hegedűs 2 László (1950–)
Öt, három 1992
vegyes technika 23x35x9 cm

MOZGÓ VILÁG 1051 BP. NÁDOR U. 26.

Hegedűs 2 László (1950–)
Mesterképes könyv 1993
vegyes technika 42x60x5 cm

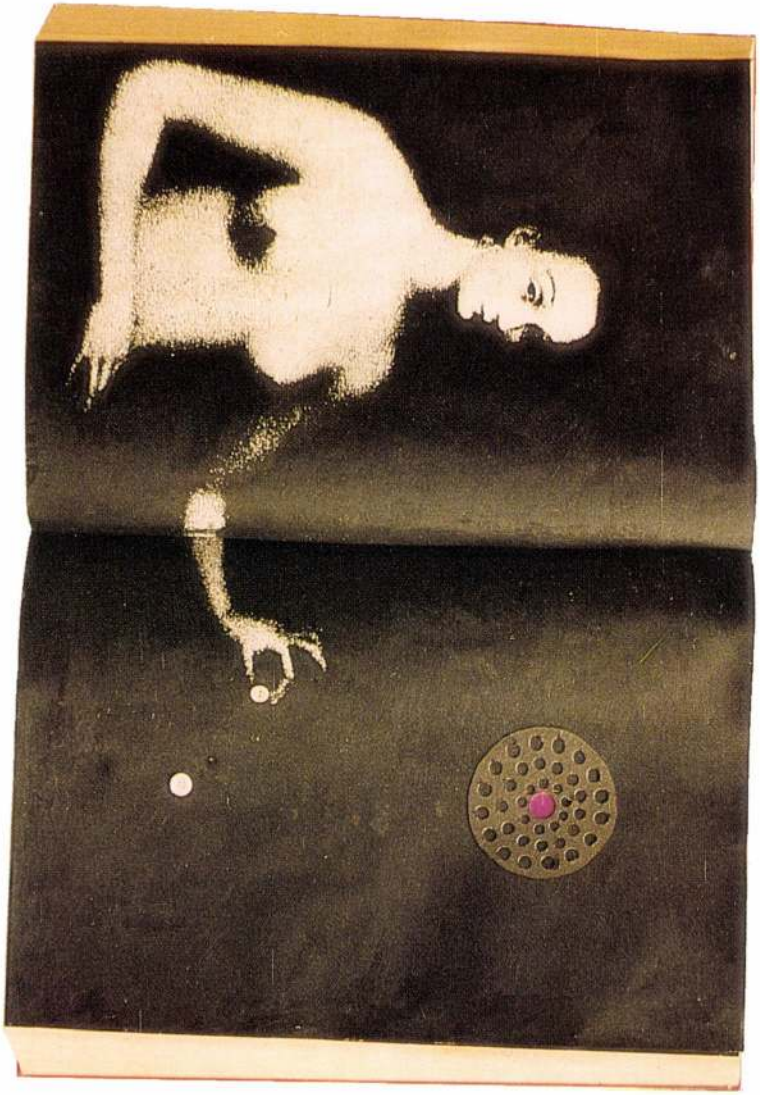

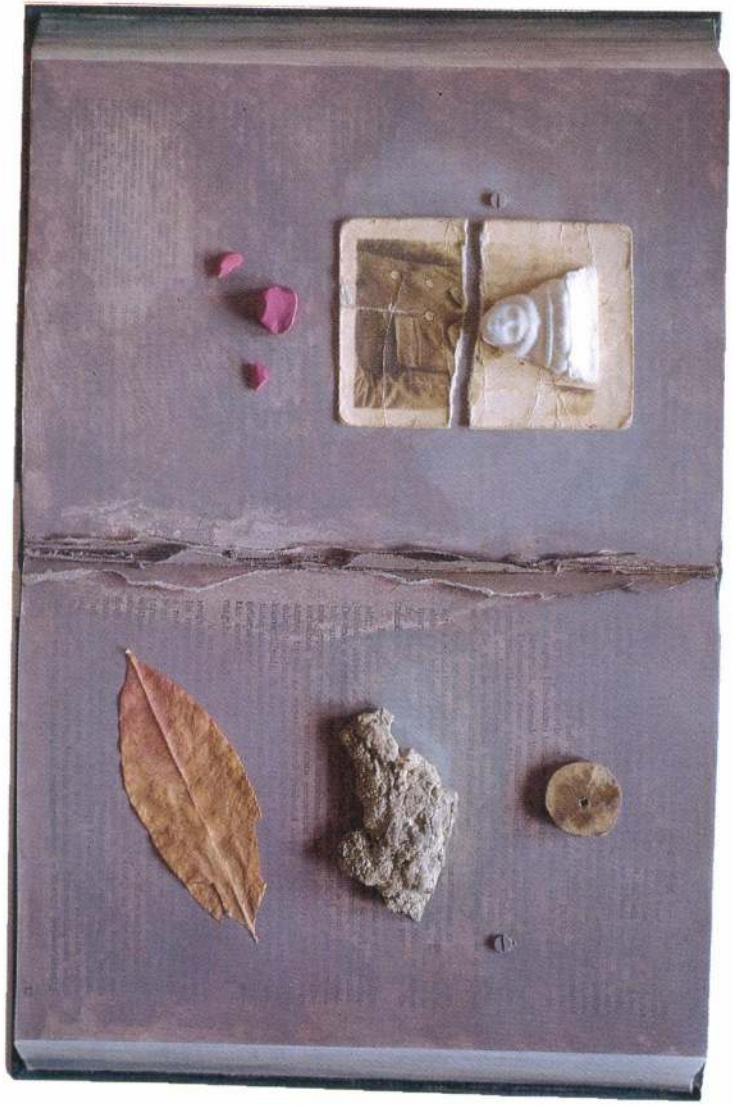

Hegedüs 2. László

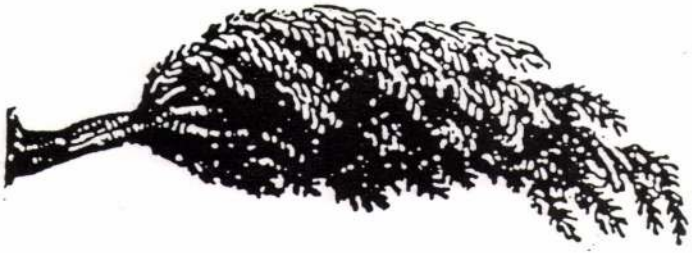

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ
kiállítására, melyet

SZÁSZ JÁNOS
filmrendező nyit meg,
1996. március 9-én,
szombaton délelőtt fél 12 órakor
a Csók István Képtárban.
(Bartók Béla tér 1.)

A kiállítás megtekinthető:
1996. április 14-ig
hétköznap 10 – 19 óráig,
szombat-vasárnap 10 – 18 óráig.

Fk.: Dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE

Csíkós Tibor rajza

DEZSŐ ISTVÁN: **Tárlat**

A rejtőzködés mesterművei

Esékeny vonalak futnak a merített papírok redői között. Néha tervszerűen építve fel a képet, néha keresgélve, csaknem szándéktalanul. A kollázsokon itt-ott emberi alakok jelzésszerű foltjai és szövegrészletek jelennek meg. Ezek a szövegek többnyire olvashatatlanok, gyakran csupán álmondatok, álbetűk. A képek és a szavak egy Hannelore Baron által létrehozott sajátos nyelvnek a részei. Nem véletlenül hozta létre ezt a nyelvet, hanem hogy annak segítségével elrejtőzhessen, ugyanis egész életében rettenetesen szorongott.

A szorongásra — valószínűsíthető hajlamán túl — minden oka megvolt. A harmincas években németországi zsidóként gyerekeskedett. Alapvető élménye lett a családjával szemben tanúsított faji gőg és erőszak. Tizenöt évesen — akkor még Hannelore Alexanderként — érkezett az Amerikai Egyesült Államokba, ahol 1987-ben bekövetkezett haláláig élt.

Itt kezdődött képzőművészeti pályája is, melynek során mindvégig megmaradt európainak. Munkái, a rejtőzködés mesterművei nem nagyon illenek a gyakran szókimondó, egyértelműségre törekvő és néha kissé hangos amerikai művészetfelfogás ismertebb áramlataiba. Ott a hasonló műveknek kisebb a keletje, hiszen a bennük megfogalmazódó félelmek nem annyira Amerika, mint inkább Európa találmányai.

Ezzel a kiállítással Hannelore Baron újra megérkezett a gyerekkorában kényszerűen elhagyott Európába, ahol szorongása, álmondatai és rejtőzködni vágyása — sajnálatos hogy így van, de — mind a mai napig világosan érthetőek.

(Kollázsok és dobozok — Hannelore Baron kiállítása a székesfehérvári Szent István Király Múzeumban. A kiállítás április 13-ig van nyitva.)

Krumpli Hegedűs módra

A krumpli finom. Sokféle módon elkészíthető, lehet belőle például saláta, paprikáskrumpli, leves vagy éppen krumplistészta. Sőt — mint ez legutóbb kiderült — akár kiállítást is lehet főzni e növényből. A szakács ebben az esetben Hegedűs 2 László volt.

Hegedűs konyhája kitűnő. Mostani krumpliremekei változatosan elkészített ínyencségek, gusztusosan tálalva a terített asztalt jelentő kiállítótér falain. Akadnak itt könnyű előételek, mint például a vitrinbe tett aranyszínű burgonyák, de megtalálhatók az éhes gyomornak inkább való főfogások is. Ezek egyike az a fehér dobozba rakott, fehérre festett krumplisor, ahol a gumókból mint elegáns ornamentika merednek ki rózsaszín csíraszálaik.

Boszorkánykonyhájának lényege, hogy annak séfje, azaz Hegedűs 2 bármit is kapjon kezébe, abból figyelemfelkeltő, érdekes látványt tud készíteni. Ehhez leggyakrabban használt főzési módszere a montázstechnika, aminek segítségével látszólag össze nem kapcsolható dolgokból és látványelemekből elkészíti ínyencségeit. Így jöhetett létre például kiállításának egyik legínycsiklandozóbb darabja, melyen burgonyákról készült kinagyított fotókon úgy jelennek meg a hagyományos főzelék-alapanyagok, mint hatalmas, horpadásokkal és kráterekkel teli égitestek.

Hegedűs arra is ügyel, amit sok más ínyesmester elfelejt: a feltálalt ételnek okvetlenül emészthetőnek kell lennie. Ezért Hegedűs 2 nagy súlyt fektet műveinek táperejére, és gondosan megfűszerezni azokat, de kozmás vagy gyomornak ártalmas főztje nincs. Így aki szereti az ízletes, tartalmas falatokat, ám kerülni kívánja az emésztési zavarokkal járó kellemetlenségeket, az bátran ehet konyhájáról. Ezúttal krumplifélesógeket.

(Hegedűs 2 László kiállítása Székesfehérváron, a Szabadművelődés Házában április 30-ig tart nyitva.)

1997/V. 4.

másrészt helybeli páriákból álló szedett-vedett társasága parazitákat, kóklereket, kisstílű nyerészkedőket és áldozataikat zárja közös fedél alá — a közeli összeomlásig. Amit az emberi kapcsolatok szétkorhadása és a nedves falakban zárlatot okozó vezeték egyaránt jelez.

Verebes István érdekes kísérletet tett a *nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház* stúdiójában a realisztikus és expresszionista elemekkel átszőtt darab stiláris kiegyenlítésére. *Székely László* díszlettervező és *Torday Hajnal* jelmeztervező segítségével félrealista-félstilizált környezetet teremtett, egy könnyűszerkezetes-szellős dél-amerikai szállodára hajazó recepciót és bárt, valójában amolyan P. Howard-i, nemlétező csehót, amelyben tojáshéjszín vászonba öltözött, álomszerű lassítással mozgó, fagyott arcú emberek mintha valami élet-halál közötti elátkozott nirvánában lebegnének. Verebes alighanem úgy találta, hogy Remenyik hősei hús-vér embereknek nem elég érdekesek, amiben kétségtelenül igaza van. Az is vitán felül áll, hogy *Gazsó György* blazírt hoteltulajdonosa, lezseren zsebredugott kézzel, szája sarkába ragasztott szipkával, *Szigeti András* csoszogó, öreg pénztárosa, *Szalma Tamás* tagbaszakadt portása, *Pregitzer Fruzsina* gonoszul boldogtalan felesége, paralízisbe görcsölt karjával (amely kilazul az elveszett belső ént kivetítő jelenetekben), *Szabó Tünde* kivénhedt részeg kokottja — s a színlap többi fölsoroltja — megragad külalakjának és következetesen végigvitt magatartásának bizarrságával. A feszültség azonban fokozatosan fölenged, mihelyt kiderül, hogy az alaphelyzethez képest lényegében semmi sem fog változni, legföljebb fokozatosan közelebb kerülünk a végromláshoz. Ezáltal viszont beismerjük, hogy a cselekményhiányos darab nélkülözi azt a polifóniát, amely örökös meglepetésekben részesíthetné a nézőt. Vagyis az előadás igazolja a darab problematikus alaptermészetét. Ahogy a műfaji megjelölésben is jelzi, „helyzetképet" ad. Ami azt illeti, meglehetősen vigasztalant. De nem könnyen cáfolhatót.

(Karl Kraus: Az emberiség végnapjai — veszprémi Petőfi Színház; Remenyik Zsigmond: Vén Európa Hotel — nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház)

Hegedűs 2 fénés

PI
ság

MELLÉKLETEINK:
TŐZSDÉK ÉS PIACOK
PIHENŐ NAPI
BEFEKTETŐ

onszámok: 270-4349, 120-8217
elvétele: 140-8939, 270-3784,
telefax: 270-1117

at itt nem
ek lakják

még senki sem számolt utána, Magyarország
sra jutó várak számában valószínűleg világ-
yar urak a XIII. századi tatár invázió után
inden dombot várral koronáztak meg. Ezeket
yes épületeket és romokat manapság nem
akják; a kultúra és az idegenforgalom ütött itt

királyi palotában többek között Magyarország
, páratlan műkincseket bemutató képtára
et. Más kastélyokban világhírű magyar
és vendégművészek koncerteznek, a várak
nak, szállodáknak, szabadtéri színházaknak
koknak adnak helyet.
zonban bármikor visszatérhet a mába, nem fog
Kulturális fesztiválok programjai, koncertek,
- és folklórelőadások, színházak, múzemok
között válogathat.

'97 Magyarország

jön Magyarországon! Itthon otthon van!

Hegedüs 2 Lászlé

Bruck András: Minek nekünk az igazság?

(folytatás a 3. oldalról)

Nincsenek az igazságért a végsőkig elmenő ügyvédek, nincsenek tetőtől-talpig demokratikus szellemű bírók, rendőrök, politikusok – hiányoznak a karakán állampolgárok. Illetve, a szükségesnél sokkal kevesebb van belőlük. De hát mitől lenne több? Mindenki ugyanabból a megalkuvásra szoktató életiskolából jött. Olyan otthonokból, ahol az apák hallgattak, az anyák pedig csitították őket. A hagyomány pedig 1989-cel rezzenéstelenül folytatódik. Bár az oroszok elmentek, a letargia maradt. Ez az ára az elmaradt forradalomnak.

Ellentétben a diktatúrával, a demokráciát gyengíti a bűnök takargatása, az elhallgatás, a hazudozás. Valóban nem könnyű a múlt vállalása. Nem ment egyszerűen a németeknek és a franciáknak sem, de néhány bánatkönnyet azért őszintén hullajtottak. A hollandok nem kis vívódás után elszámoltak a gyarmatosításból támadt komplexusaikkal, az amerikaiaknak pedig éppen harminc éve fáj a fejük a négerek rabszolga múltja miatt. Vagyis létezik olyasmi, hogy nemzeti lelkiismeretfurdalás. Na, nem nálunk. Nyoma nincs annak, hogy a magyar társadalom elismerné, nem csak rajta ejtettek sebeket, hanem ő is ejtett sebeket másokon. Semmi jele, hogy a társadalom megpróbál tiszta lappal belépni a következő évezredbe. Pedig az élvezzőtt kell hogy legyen egy út, amelyen egy nép hajlandó kéz a kézben végigmenni.

A demokrácia kicsit ütődött, de alapjában véve vidám dolog. És mindenek előtt őszinte. Nem fér bele az produktív erő, az elhallgatása mindenféle kárt okoz. A forradalom teljes elutasítása ezért is, nem csak erkölcsi okok miatt jelentett mindvégig gondot a kádári években.

Ebben az értelemben nincs különbség kellemes és kellemetlen igazság között. Most például ezért jelent gondot a magyar holocaust elutasítása. Vagy a katolikus egyház vétkeinek a takargatása. Vagy a szocialisták MSZMP-ként elkövetett vétkeinek a takargatása.

Ha hatszázezer magyar állampolgár elárulására az a válasz, hogy Don-kanyar és hogy Horthy milyen sokat tett – és rendszerint ez a válasz –, akkor ugyanazért van baj, mint amikor 1956-ra az volt a válasz: ellenforradalom. Pedig ismét hiába az elhallgatás, és ismét nem csupán az erkölcsi érzék diktálná, hogy a meggyilkoltak igazsága végre közkinccsé váljon. Több százezer magyar állampolgár dolgozott azon, hogy több százezer honfitársát kiirtsa. Ennek az emléke akkor is tovább pusztít, ha látszólag egyetlen embert nem érdekel, ha egyetlen ember nem gondol rá, és ha a magyar történészek és filozófusok az egész kérdést lezártnak tekintik. Hiába, mert az igazság jobban tudja. Az áldozatok hamvai atomfelhőként lebegnek a Kárpát-medence felett, ott a nyomuk mindenen: a parlamenti vitákon, a választási eredményeken, a munkahelyi kapcsolatokon, a házastársi ágyak lepedőjén, a megírt és megíratlan könyveken... Senkit nem érdekel, van-e kollektív bűn és felelősség, csak az, hogy bekapcsol-e végre a kollektív emlékezet és lelkiismeret?

Természetesen az igazság eltorzítása és a társadalom vesztesége az is, hogy a katolikus egyház a morál védelmét és a lelkek megmentését imádkozó katolikus egyház vezetőinek egyetlen szavuk nincs egyházuk e századi szerepéről, és semmi jele annak, hogy a keresztény hívőket ez kicsit is zavarná, akkor miért baj az, hogy a szocialista képviselők nem kukoricán térde-pelnek a parlamentben? Mert éppenséggel térdepelhetnének, de hát ilyen az élet abban az országban, amelyikből hiányzik az akarat, hogy szembenézzen a múltjával.

Tényleg, minek a sebekben vájkálni? Minek nekünk az igazság?

Azért, hogy ne csak diktátorok halálakor vagy újratemetésekor potyogjanak a könnyek. Hogy véget érjenek az önsajnálat századai és hogy felébredhessen végre a szolidaritás az elnyomottak, a gyengébbek, a megtámadottak iránt. Hogy déli szomszédaink háromszázezer halottja és egy szétlőtt ország ne csak a szegedi seftelők figyelmét keltse fel. Hogy a hatalmat sokak szemében erkölcstelenül gyakorló kormány emelt fővel tárgyalhasson a hatalmát sokak szemében erkölcstelenül visszakövetelő egyházzal. Hogy a legnagyobb magyar egyház működését a más vallásúak és az ateisták se figyeljék ellenszenvvel. Hogy ne hihesse milliónyi ember azt, hogy itt a kisebbség üldözi a többséget. Hogy az ország ne hasonlítson annyira Szlovákiához. Azért, hogy legalább annyira kellemes legyen itt is az élet, mint egy Port Said-i kocsmában.

Mennyi az esély, hogy eljön a Kánaán? Nem sok, de inkább semmi. Világszerte politológusok százai figyelik, mi zajlik a volt keleti blokkban, köztük Magyarországon. Ahány tanulmány, annyi prognózis, de többségük a politika, a gazdaság, a GDP igazságait elemzi és csak elvétve esik szó a nem anyagi természetű igazságokról. És most itt is megint dolga megáldani a magyart jó kedvvel és bőséggel?

Igazság és életszínvonal között nyilván nehéz lenne kimutatni az összefüggést, és talán nincs is. Igazság és hazugság között viszont pofonegyszerű: vagy az egyik vagy a másik. Hazugságban és a hazugság igazolásaiban élni pedig mindenkinek rossz. Akit erről eddig nem győzött meg saját élete vagy a világirodalom fele, annak itt van a legtragikusabb, legmagyarabb példa, Kádár utolsó beszéde.

Míg azonban az egyén maga felel saját lelkiismeretéért, a társadalomért mindenki. Persze nem egyforma mértékben. A nyilvánosság birtokosait hasonlíthatatlanul nagyobb felelősség terheli. Mindenek előtt a sajtót, amely naponta sok milló ember szívéhez és agyához szól. Emiatt a sajtó erkölcse fontosabb a gyereklányok szűzességénél, a Krisztusba vetett hit erejénél, sőt, a magyaros vendégszeretetnél is.

De mi várható ott, ahol a Postabank főnökével, a magyar sajtó tekintélyes részét kezében tartó Princz Gáborral olyan, az égető kérdéseket messziről elkerülő interjú készíthető az ellenzéki Magyar Nemzetben, amit az egykori Szabad Nép is büszkén vállalhatna? És mi várható ott, ahol a külföldi tulajdonban lévő, ezért értelemszerűen szabadabb Népszabadság nem indul a sajtószabadságot és ezzel a demokráciát fojtogató magyar tulajdonosi gyűrű felszámolására? Vagy, szerényebben, romboló hatásának ellensúlyozására. A legnagyobb példányszámú napilap ebből fakadó felelősségét és kötelességét félretéve, két éve úgy viselkedik, mint egy kisvárosi újság. Persze nem ő egyedül. Míg külföldön a „watchdog", az őrkutya feladatát nap nap után hűen ellátja a demokratikus sajtó, addig a

zött jól szolgálta a demokrácia ügyét. Része volt abban, hogy nem tért vissza a Horthy-Magyarország, és hogy most egyáltalán érdemes a demokratikus szellem hiányáról beszélni. A fák azonban nem nőnek az égig. Egy egészében kompromittált lap javarészt kompromittált embereitől ennyi telt: négy becsületes év, amikor persze a saját „életükért" is küzdöttek. A lap, és ez volt 1989 tája túlélése záloga, nem tisztította meg saját magát, így most képtelen 1996 demokráciája követelményeinek megfelelni. És a következő választásokat megelőző hónapokat kivéve, amikor majd újra kihúzza szablyáját, belátható időn belül nem is fog. Nem látni, hogyan töltődhet ne fel a szerkesztőség, elsősorban a csúcson, olyan demokratikus elkötelezettségű emberekkel, akiknél az igazsággal szembeni tisztelet is magától értetődő szakmai kérdés. A Népszabadság munkatársának lenni ma nem bélyeg, de nem különösebb dicsőség sem.

Szóval mi lesz itt, ha már egyszer három a magyar igazság, és mi egynél, 56-nál nem jutottunk túl? Tény, a közgondolkodást lehetetlen csupán kispéldányszámú elit lapokkal hatásosan befolyásolni, az úgynevezett liberális sajtó többi részének pedig kimerülni látszik az erkölcsi tőkéje. Amely sajtó egyébként annyira liberális, mint amennyire mondjuk egy körúti hirdetőoszlop lehet. Nem antiszemita, nyilván ezért kapta a szitoknak szánt bélyeget. Erről jut eszembe. Ha a jobboldal még egy kicsit kevesebbet kozmopolitázna és hazaárulózna – nyugi, ettől még nem válna baloldalivá –, és a demokrácia egyszerű és pontos nyelvét használná a maga csipkés, érthetetlen körmondatai helyett, akkor több közös pontot találna utált ellenségével olyan ügyekben, amelyek egyformán tartoznak mindket-

Hegedüs 2 László grafikája

Élet és Irodalom 1996 július 19

ESTERHÁZY PÉTER:

Figyelni

— Hegedűs 2 Lászlóról —

A házban, ahol élek, mert leginkább ott élek, a házban, szobanövény — sok a papír. Ennek egy része ún. könyv formájában helyezkedik el, részint ún. könyvespolcokon, részint szanaszét, egy részét a postás hozza küldemény gyanánt, egy része meg, terminus technicus, cetli.

Régen, amikor még nem én voltam itten a családfő, hanem ugyanebben a házban gyermekként szolgáltam, régen is voltak itt cetlik, csak azok nem hemzsegtek ennyire. És főként szeriőz dolgok irattak rájuk, például 1 liter tej, 1 vaj, 1 kenyér, ha nincs, 10 zsömle.

Konstruktív káosz, gőgösen így nevezzük papírjainknak ezt a létet fölhabzsoló szerkezetét, ezt a kiszámíthatatlan mozgást, bosszút és hízelkedést. De addig jár a konstruktív káosz a kútra, míg útól nem érik, együtt a sánta pitbull-lal, melyre jön a dér. Ah, szamárság! De mi történik, ha egy kósza kéz, valami családi perpatvar, általánosabban: szenvedély keltette szellő átrendez? Magyarán ha *be*esik, *mögé* csúszik, *alá*slittyan? Hosszú történet volna ez, emberi s szellemi kapcsolatok könnyes terepe — de hát főként az történik, hogy egyszercsak megtaláljuk a paksamétát, kallódások, lejárt határidők, passzék egyfelől, és az újra-bírás izgalma másfelől.

A minap, illogikusan, megemeltem egy füzetet, amely már szinte gyökeret vert az íróasztalomon — s ott voltak alatta, odaslittyantak. Finomságok, volt ráírva nagy betűvel az elsőre, ez áthúzva, alá: kis finomságok. Ott meg a kis fölé egy kérdőjel. Lehet, hogy nem történnek ma a művészetben nagy dolgok, vagy érdeklődnie kell, s ha érdeklődik, ha figyelmes, akkor folyamatosan sok finomságra lel.

Például csöndes, lankadatlan, szép dolgozásra. Akkor most *Hegedűs 2 László* székesfehérvári képzőművészről beszélek. Aki néhány éve nagy árvizet bocsátott városára. Nem olvastak róla? Így megy ez. Nyakig ér az iszapos ár, és észre sem vesszük. Úgy teszünk, mintha nem történt volna semmi. Pedig ott úsztak a halak szemmagasságban. Dokumentálva a Nagy Fehérvár Árvíz című mappában.

Én ezóta figyelem Hegedűs dolgozását, ezt a nagyon intellektuális és nagyon kézműves munkálkodást, nézem a könyvtárgyait, könyvmobilokat, az otthontalanság nagy fészkeit, a szinte kötelező talált tárgyakat, s aztán az írásokat, ezen, azon, zacskón, falon, legújabban lemezeken.

Azt a rémületet lehet látni Hegedűs munkáin, amit minden valamirevaló XX. századi művészén. Azt a rémületet, hogy talán nem jut el ahhoz, amit úgy szoktunk nevezni: valóság. Vagy másfelől mondva: mit kell tenni ahhoz, hogy valóságossá legyenek a tárgyak. Az ő eljárásai mind arra voantkoznak, hogy a maga számára meg a nézője számára valóságossá tegye a valóságot. Szövegeket is megdolgoz. A szöveg státusza bizonytalan, elbizonytalanodott. Hegedűs megfogdossa, kivágja papírból őket és fölteszi a falra. Akkor ez egy többszörösen furcsa szöveg lesz, mert tárgy, amelynek jelentése van a vizualitása révén, de, mondhatni váratlanul, jelentése van azért is, mert úgy hurkolódnak azok a formák, hogy ún. betűket adnak, a betűk pedig ún. szavakká állnak össze, mondjuk Kierkegaard egyik mondatává. És akkor most ez a mondat, amelyet ezernyolcszáz nem tudom hányban írtak, és amelynek a szövegkörnyezetét és -összefüggéseit is tudhatjuk, mit jelent ott a falon? Ez igen termékeny helyzet, valamit kell kezdeni vele. Erre a kellre törekszik Hegedűs nagy leleménnyel.

Végül is e munkák egy magányos embert mutatnak — bár ezt ingerülten azonnal vissza is lehetne utasítani, mert hát ki nem magányos; tehát ő nem személyében magányos, illetve ez érdektelen, hanem művész mivoltában. Éppen azért, mert jó művész és mai. És így nem bír más lenni, mert nincs mögötte közösség, nincs mögötte semmi. A XX. század művésze e semmi előtt áll, és ezért olyan furcsák a dolgaink.

Hegedűs 2 László kiállítása a fehérvári Csók-képtárban — rendezte: Sasvári Edit — már régen megnyílt és már régen bezárt. Ám minden továbbra is aktuális.

Figyelni.

Hegedűs 2 László
'96. III. 11. Dunaújvárosi Hírlap

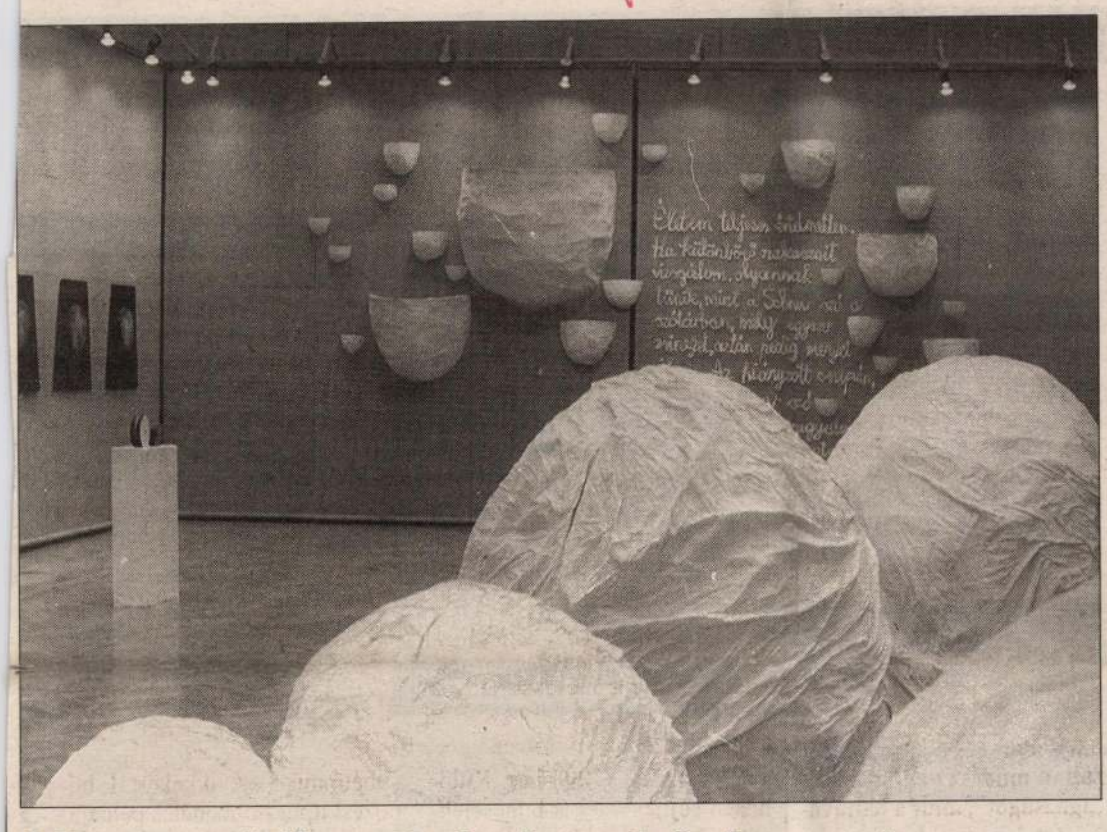

Hegedűs 2 László izgalmas képzőművészeti „játékai”

Húsz esztendőt összegző tárlat a fehérvári Csók-képtárban

A művészet valami a gyerekkorból, valami az ifjúságból, valami az elmúlásból, és valami az örökkévalóságból — olvashatjuk az egyik falmélyedésben kiállított mű — egy fiókos piramis, tetején kitömött libával — apró, nyitott fiókjába rejtve *Hegedűs 2 László* vallomását, művészi hitvallását azon a tárlaton, amely szombaton nyílt meg Székesfehérváron, a Csók István Képtárban.

Összegző jellegű ez a kiállítás, hiszen bemutatja a székesfehérvári képzőművész minden fontos korszakát: grafikák, szitanyomatatok, objektek, installációk, művészkönyvek, sőt művészlemezek tükrében...

Hegedűs 2 László sajátos, egyéni műveket készít: összegyűjt mindent, s ami másnak „lom, kacat,” ő beépíti a képbe. A látvány, az esztétikai élmény fontos elemévé válik a gomb, a zsineg, a szép formájú üveg, a kitömött madár, a zöld moha... S képzőművészeti játékai során átalakítja még a múltat is: így született meg például A nagy fehérvári árvíz című sorozata is. Mert Fehérváron ugyan soha nem volt mindent elborító árvíz, de Hegedűs 2 a régi fotók segítségével, no meg fantáziával, a képek „átalakításával” megmutatja, mi lett volna, ha...

— Az első kiállításom 1975-ben volt — meséli — s ez a mostani az eltelt húsz esztendőben összegyűlt művek válogatása... Bemutattam műveimet a pécsi kisgalériában, a kecskeméti galériában, a szombathelyi képtárban, és legutóbb, a legátfogóbb tárlatom Budapesten volt, a Petőfi Irodalmi Múzeumban. De ekkora teret, mit amilyen itt, a Csók-képtárban rendelkezésemre áll, még nem kaphattam... Húsz év nagy idő, természetesen ezúttal is szortíroznom kellett. Az itteni tér is arra késztetett, hogy bizonyos műveket átfogalmazzak, kiegészítsek. Vagy éppen a tárlatra készítsek el: mint az emeletet uraló kisebb-nagyobb halmokat, a Növekvők című installációt...

Hegedűs 2 Lászlónál a szöveg is fontos része a műveknek, a látvány alkotóeleme és ihletője: nemcsak saját vallomásai, Esterházy Péter vagy Kierkegaard egy-egy művészettel kapcsolatos gondolata szerepel a falon, vagy a képeken. De az íróval és a filozófussal másutt is találkozunk. Hegedűs 2 Lászlót nem csak a könyvforma ihlette meg, hanem a lemez is, amely csillogó fekete felületével, s a ráírt szöveggel, képpel sajátos műtárgyá válik: így készítette el a maga Esterházy, Kierkegaard, Bartók „lemezét”...

Hegedűs 2 László összegyűjt mindent: ami másnak „lom és kacat”, ő beépíti a képbe, a látvány, az esztétikai élmény alkotóelemeivé válnak a gombok, madzagok, üvegek...

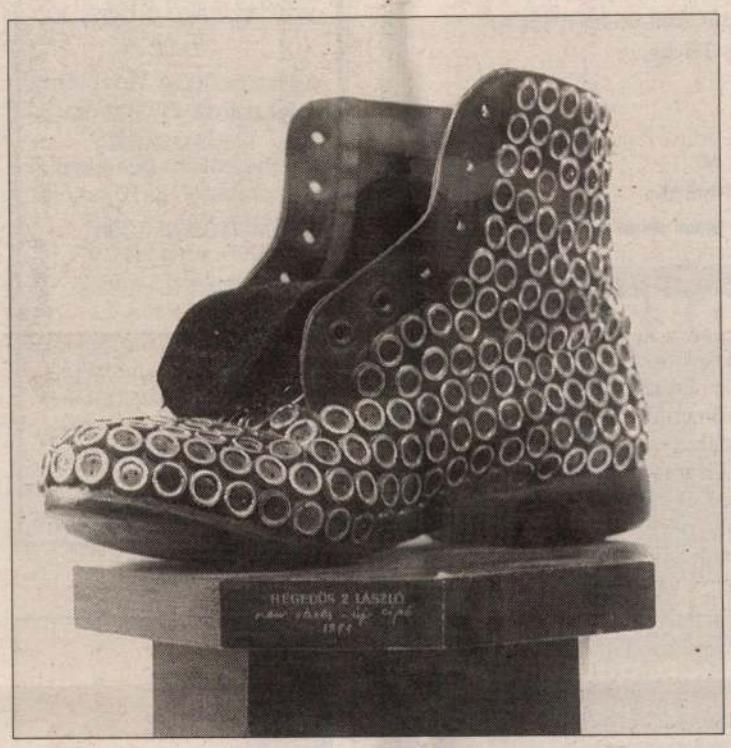

Ami viszont a tárlaton nem szerepel, ám nagyon is Hegedűs 2 László művészetéhez tartozik: a rajzfilm. Hiszen évekig dolgozott a Pannónia Filmstúdió kecskeméti műhelyében. *Vázlatok* című önálló rajzfilmjét Bódy Gábor ajánlására készíthette el. De ő rajzolta a Mujkalo zlotali című, cigányballadát megörökítő filmet és Lázár Ervin A két reggel című meséjéből készült művet is... Itt, Székesfehérváron — műteremlakásában — egy szakkör keretében érdeklődő gyerekeket ismertet meg a rajzfilmkészítés türelmet, kitartást, tehetséget egyaránt igénylő mesterségével... Emellett nemrégiben újra filmes lehetőséget kapott: Moholy Nagy László emlékére készíthet egy animációs filmet...

— Már csak az utómunkálatok vannak hátra — mondja Hegedűs 2 László. — Talán lehetne vetíteni, ízelítőt adni a filmjeimből is a tárlaton, de nem ragaszkodom hozzá, mert ezt a legutóbbit most amúgy sem tudnám itt bemutatni. Sokkal fontosabb számomra, hogy az elmúlt évtizedeket összegző kiállításhoz ki tudjuk adni a katalógust, amelyhez minden elkészült, csak a nyomdai munkákra hiányzik a pénz. Pályáztunk, s remélem, sikerül ezt is megjelentetni, addig, amíg a kiállítás tart... **(gábor)**

Kulturmix

A magyar filmesek világtalálkozója

Az első magyar film százéves évfordulójára emlékezve rendezik meg 1996. október 27. és november 2. között a magyar filmesek világtalálkozóját. A rendezvénnyel egy időben harminchat európai ország kultuszminisztere tanácskozik fővárosunkban. A neves meghívottak találkozói alkalmat adnak majd az európai és a hollywoodi filmesek közötti párbeszédekre. A rendezvényre külföldön híressé lett magyar származású sztárokat is várnak, mint *Isabelle Huppert, Tony Curtist, Paul Newmant és Joe Esterhast.*

Tavasz Jeruzsálemben

Fehérváron, a Széna téri városi könyvtárban Tavasz Jeruzsálemben címmel rendeznek ma délután 5 órakor diavetítéses útiélmény-beszámolót. Dr. Kínál Olivérné osztja meg élményeit a jelenlevőkkel.

Sütő András drámája Dunaújvárosban

A Bartók Kamaraszínház Iskolaszínház Társulata március 11-én, 12-én és 13-án mutatja be az *Egy lócsiszár virágvasárnapja* című darabot. Az önálló produkció rendezője Smuk Imre.

Kerámia-kiállítás Fehérvárott

A Szabadművelődés Házában március 14-én, csütörtökön 18 órakor nyitja meg *Probstner János,* a Kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdió igazgatója *Újházi Péter* festőművész kiállítását, amelyen ezúttal kerámiáit láthatjuk.

Történelmi tankönyvsorozat

Befejezetlen múlt címmel történelmi sorozatot jelentet meg az Ikon Kiadó, amely az őskortól napjainkig kíséri nyomon az emberiség történetét. A hivatalos tankönyvlistán is szereplő nyolcrészes folyam első két kötete 1450-től 1640-ig és 1640-től 1815-ig terjedő időszakról ad áttekintést, szerzője Bihari Péter.

Emlékkiállítás Győrben

A Városi Művészeti Múzeumban *Kolozsváry Ernő* műgyűjtő, nyugalmazott polgármester nyitotta meg Gruber Béla emlékkiállítását, ami április 20-ig tekinthető meg hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

Köszönetet
mondunk rokonoknak,
újtelepi szomszédoknak,
Kallós D. u. 2-8. lakóinak,
akik édesanyám

GERÖCS GYULÁNÉ

búcsúztatásán részt vettek,
részvétüket fejezték ki.

TÖRÖK JÓZSEFNÉ

(16109/1K)

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁSVÉTEL

LAMBÉRIA csiszolt. Keményfából megrendelésre kerítéselem, korlát, lépcsőlap. Olcsó árak! Székesfehérvár, Sárkeresztúri u. 173. Tel.: (22) 323-488. (15867/3H)

SELYMES fényű bio és normál parkettalakk eladó. Telefon: 25/340-869. (16106/1K)

ÁLLÁS

MULTINACIONÁLIS világcégnél hölgyek és urak jelentkezését várjuk, érettségi bizonyítvánnyal, 30 éves kortól. 1-3 millió forint éves jövedelem. Jelentkezni: 8-16 óráig, 06 (30) 481-819-es telefonszámon. (14941/6K)

NAGY gyakorlattal minősített autogén hegesztőket keresünk németországi munkára. Érdeklődni lehet a Központi Sporttelepen IMH Kft. irodájában vagy 06 (30) 466-711-es telefonszámon. (16110/1K)

INGATLAN

BARACSI halászcsárda mellett, 800 m2 bekerített telek eladó. Villany van. Érdeklődni: Dunaújváros, (Pálhalma) Hangos u. 13. (15996/3K)

JÁRMŰ

LADÁT, Samarát vennék. 06 (30) 534-361. (15822/4K)

VÁSÁROLNÉK 1500-as, 1300-as, 1200-as Samarát, Ladát! Készpénzfizetés! Telefon: 06 (60) 352-840. (14818/37H)

WARTBURG kombi eladó. Érdeklődni: Nagy, Dunaújváros, Március 15. tér 3. III. 1. (16107/1K)

LAKÁS

DUNAFÖLDVÁRON két- és félszobás telefonos lakás eladó 600.000 Ft-ért. Minden megoldás érdekel! Kisszentmiklós, Fehérvári u. 55/a. (16116/1K)

SZOLGÁLTATÁS

REDŐNY (műanyag, hőszigetelt), reluxa, szalagfüggöny, harmonikaajtó (ablakos is) garanciával, legolcsóbban. Telefon: (25) 311-152. (15927/2K)

MŰSZAKI vizsgáztatás, motorfelújítás, olajcsere, zsírzás, egyéb javítások Kisapostagon a tsz-udvarban. NN Technofer Kft. Telefon: 06 (20) 391-750. (16117/1K)

TÁRSAT KERES

„ÁRKÁD" Fejér Megyei Házasságközvetítő Iroda várja társtalanok válaszborítékos érdeklődését. 50 év feletti férfiaknak féláron közvetítünk. Székesfehérvár, Gyümölcs u. 46. Telefon: (22)320-008 (16010/2H)

HÁZASSÁGKÖZVETÍTÉS. Minden korosztály részére azonnal közvetítünk! Adataival jelentkezzen válaszborítékkal „BIZALOM" Országos Ügynökségeknél, 8007 Székesfehérvár, Pf.: 32. (14789/10H)

VEGYES

MINŐSÉGI bálásruha bolt: Vasmű út 15. Hétfőn tavaszi új áru, szerdától-péntekig 10-20% kedvezmény. (15849/1H)

MINDÖSSZE három nap alatt fegyvervizsga-bizonyítványt szerezhet a Dunaújvárosban induló **Rendőrségi fegyvertanfolyamon.** Az összes fegyverkategóriából vizsgát tehet! A tanfolyamon az oktatást rendőrségi szakemberek végzik! Tájékoztató: **a rendőrkapitányságon** március 12-én kedden 14-18-ig. (15967/2K)

TELEFONSZERELÉS és hálózatépítés; telefonok: 3600, üzenetrögzítők: 5300, üzenetrögzítős telefonok: 9800. Üzletkötők, viszonteladók jelentkezését várjuk! 06 (22) 461-065, 06 (22) 460-455 (16040)

ÍRISZDIAGNOSZTIKA! dr. Velhover professzor különlegesen képzett orvoscsoportja. Székesfehérvár, Körösmezei u. 31. 06 (60) 394-800. (16095/1H)

ZOKNIVÁSÁR! Készítőtől reklámáron pamut- és frottírzoknik 80-110 Ft-ig, gyermekzoknik 65-100 Ft-ig, március 13-án szerdán 10-17 óráig az MMK-ban. (16105/1H)

VENDÉGLÁTÓ üzletet hosszabb távra bérbe vennék. Telefon: 323-500. (16113/1K)

Promo-Indra CONSORCIO
ÚJ-, HASZNÁLT
AUTÓ, LAKÁS
KAMATMENTES RÉSZLETRE MÁR HAVI:
10.998,- Ft-tól.
Székesfehérvár, Széchenyi u. 19.
Tel.: (06-22) 314-549

HUNGÁRIA BIZTOSÍTÓ RT
EGY BIZTOS AJÁNLAT
Ha megnyerő külsővel, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkezik, lehet a mi ***ÜZLETKÖTŐ MUNKATÁRSUNK.*** Kiemelkedő kereseti lehetőség, magas szerzési és folytatólagos jutalék.
Érdeklődni: Hungária Biztosító Rt. Dunaújváros, Október 23. tér 12. 8-16 óráig. Telefon: (25) 313-113, (25) 312-000 (15995/3K)

„HÍRÖS" TURKA
Holland ruhavásárt tart az MMK-ban március 12-én kedden.
Nyitva: 8-17 óráig.
HIGGYE EL, MEGÉRI! (16017/1H)

A Dunaújvárosi Hírlap hirdetésfelvétel:
telefon: (25) 312-211
270-es mellék
fax: (25) 310-999

tempo autósbolt
UNIX TRADE KFT. Területi Képviselete
Szfvár, Széchenyi u. 84. 22/311-391
TEMPÓ II. Autósbolt
Enying, 06/60/391-550 (13913/1H)

Renault kerékcsapágy	4573,-
Audi dízel kuplungtárcsa	5950,-
Félteng. gumiharang szett	1.240,-

Viszonteladók, szervizek FIGYELEM! Kedvező árak, nagy kedvezmények! 24 órán belüli kiszállást biztosítunk.

Szeretné Ön Magyarország piacvezető cégét az Ön területén teljes joggal és felelősséggel képviselni?

Olyan eredményorientált, dinamikus, fiatal munkatársak (munkatársnők) jelentkezését várjuk, akik egy stabil céget reprezentálva hajlandóak teljes erőbedobással a kitűzött célokat elérni.

Elvárásaink:
- épületgépészeti szakismeret,
- eladói, kereskedői gyakorlat,
- jogosítvány és egyenlőre saját gépkocsi.

Amennyiben hirdetésünk felkeltette érdeklődését, jelentkezzen írásban önéletrajzot és fényképet mellékelve **1996. március 15-ig.**

Cím: Személyügyi Főosztály
MOFÉM Rt.
9200 Mosonmagyaróvár, Pf: 60.
Telefon: 96/216-011/136-os mellék.

AZ OKTKER Kft. 1996. márciusában államilag elismert, ingatlanközvetítés vállalkozásszerű folytatására jogosító
INGATLANKÖZVETÍTŐ
szakképesítő programot indít.
A képzés helye: Veszprém,
óraszáma: 220 tanóra.
Órabeosztása:
kéthetenként pénteken és szombaton 2x10 tanóra.
Tanfolyamkezdés:
1996. március 29.
Jelentkezési határidő:
1996. március 22. (140756/1H)
A szakképzéssel kapcsolatos információkat, oktatási tájékoztatót az OKTKER Kft. (8200 Veszprém, Victor Hugo u. 3. Tel.: 88/421-080, 423-244) munkatársaitól kaphatnak Tisztelt Ügyfeleink!

Vállalkozzunk együtt!!
Indul a fotószezon!

Átadjuk Önnek sikerének kulcsát!
Ajánlatunk segítségével jól jövedelmező vállalkozásba kezdhet.
Nyisson Porst Franchise Shop-ot, vagy szaküzletet a Porst által nyújtott kamatmentes hitelből!
MINDEHHEZ AJÁNLUNK ÖNNEK:
- Folyamatosan megújuló, kiegyensúlyozott áruválasztékot
- Kedvező fizetési- és hitelfeltételeket
- Dekorációt és reklámot
- Szakmai továbbképzést Ön és munkatársai számára
- Profi üzletberendezési koncepciót (igény szerint tervezést, kivitelezést)
- Támogatást a finanszírozásnál

Mérje fel a piacot! Ha üzletének vonzáskörzetében még nincs jelen a PORST, LEGYEN ÖN AZ ELSŐ!
PORST
FOTO•AUDIO•VIDEO•ELECTRONIC
Telefonáljon vagy írjon a következő címre:
PORST/Főfoto Kft.
Franchising Osztály
1075 Budapest, Madách tér 7.
Tel.: 322-8688, 342-6707, 322-7818
Fax: 268-0739

MI
segítünk Önnek, hogy hirdetése hatásos legyen
Dunaújvárosi hírlap

Dunaújvárosi hírlap
A környező községekben:
Adonyban: Polgármesteri Hiva
Előszálláson: Polgármesteri Hi
Kisapostagon: Polgármesteri H
Nagykarácsonyban: Polgárme
Nagyvenyimen: Polgármesteri
Perkátán: Polgármesteri Hivata
Rácalmáson: Polgármesteri Hi

Dunaújvárosi hírlap
Tisztelt Ügyfeleink
Várjuk hirdetési megrendeléseiket személy
1. félemeleten lévő irodánkban, vagy **írás**
adhatja hirdetését: Dunaújvárosi Hírlap 2
123 Telefon: (25) 312-211/270 mellék, fax
Magánmegrendelő
A magánmegrendelők személyesen, ké
ben feladhatják hirdetéseiket a Dunaúj
1. félemeleten lévő irodánkban. Ne

HIRI
LAKOSSÁGI
A feladó neve: .....
A feladó címe: .....

Kérjük, a fenti táblázatba szíveske
tűt, a szavak között egy üres koc
rában látható összegről szóló befiz
naújváros, Városháza tér 1. – bek
Figyelem! A közlés csak a kockáb
oda is szíveskedjen beírni. A hirde
igés hirdetést kér, a hirdetési díjhc
leveleket és hetenként egyszer elj
sára nem használható fel. Olvash
tében a hirdetést nem tudjuk megj
hirdetés befizetett díjáról utólagosa
Az árak 1 megjele

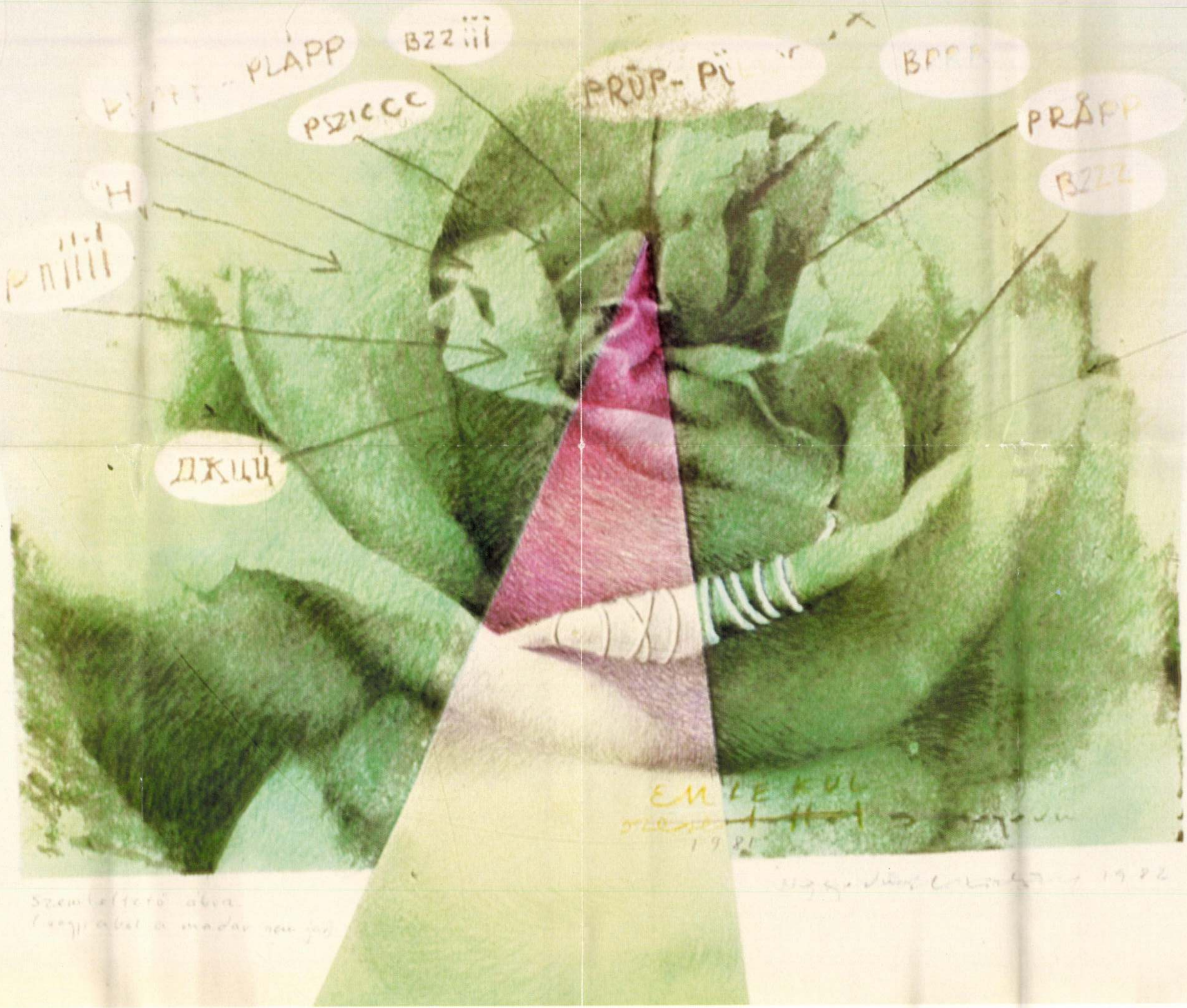
PLÁPP
BZZ
PRÜP-PÜ
PRÅPP
BZZZ
HALLOD?
NEM LEHETNEK A TÖBBIEK?

Hegedüs L. László

Mozgó Világ-poszter
1982. november

Hegedűs L. László munkája

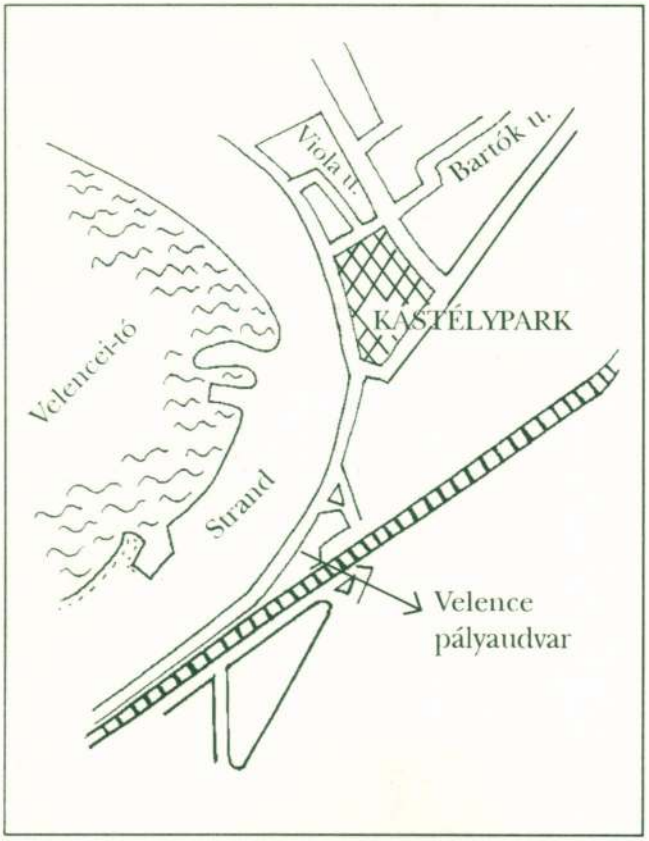

F. K.: Sasvári Edit

STILL-LIFE

CSEND-ÉLET

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját
a III. Velencei Biennáléra
1997. augusztus 8-án, 18 órára
a velencei Kastélyparkba.

A kiállítást megnyitja:
Kovács Péter művészettörténész

Kiállító művészek:
Filp Csaba, Hegedűs 2 László,
Kondor Attila, Várnai Gyula

A kiállítás kurátorai:
Kőnig Frigyes, Sasvári Edit

A kiállítás megtekinthető:
1997. augusztus 17-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ
kiállítására, melyet

SZÁSZ JÁNOS
filmrendező nyit meg,
1996. március 9-én,
szombaton délelőtt fél 12 órakor
a Csók István Képtárban.
(Bartók Béla tér 1.)

A kiállítás megtekinthető:
1996. április 14-ig
hétköznap 10 – 19 óráig,
szombat-vasárnap 10 – 18 óráig.

Fk.: Dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE

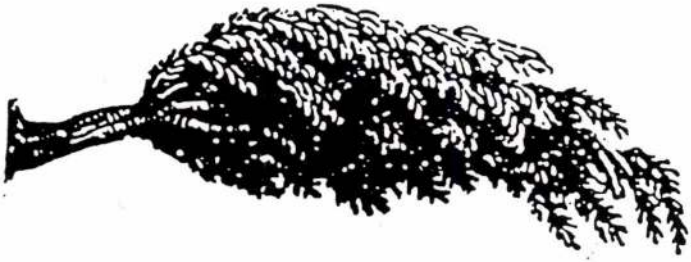

1994. május 13-án 18 órakor
a Szabaművelődés Házában nyílik
HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ kiállítása.
Bevezetőt mond
KOVALOVSZKY MÁRTA.
Mindenkit szeretettel várunk.
A kiállítás 1994. június 30-ig tart nyitva.

Hegedüs 2. László

Budapesti ajánlat:
Bp. Galéria (Szabadságtér u. 5)
a bejárati ajtótól balra eső
ablak-tér.
Tablóvirágzás: máj 2-
jún. 5.

Hegedüs 2. László

ÚV MŰVÉSZET
Budapest
Báthori u. 10.

1054

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ Hungary
8000 Székesfehérvár, Kossuth u. 3.

HEGEDÜS 2 Lánló

R. Szabó Ernő: A Nagy Fehérvári
Árvíz. = Magyar Világ. 16. évf. 4. n. 1990
57 – 58. p. + ill

UNIVERSITY LIBRARY
BUDAPEST
V., KÁROLYI U. 10.

Elismervény

Az alábbi egyetemi kiadványokat

Az Egyetemi Könyvtár évkönyvei

Bibliotheca Universitatis Budape
Fontes et Studia 1.
2.
3.
4.
5.
6.

HEGEDÜS 2 Lajlo

TOOTH Gábor Andor: Hegedüs 2 László.
= M. Naraven, 1993. június 10. 3. ll

GARAS KLÁRA MÉRTE

Kiegészítés

Könyvek, könyvrészek, onallókiadva

Carlo Innocenzo Carlone. Ölskizzen

Salzburg, 1986 7-20 lap beveze

Művész és megrendelő, közönség és
dik felének művészeti életében.
1987 41 lap

Von Leonardo bis Chagall. Die: sc
der Bildenden Künste in Budapest.
1988. Katalógus rész 56-61 asp

The Budapest Museum of Fine Arts.
kesztés és bevezető tanulmány. Bu

Correggio: Madonna del Latte. Bud

Cikkek, tanulmányok

HEGEDÜS 2 László

GYÁRFÁS Péter: Rosszkedvünk nyara : Hegedüs 2 László kiállítása. = Uj Müvészet, I. évf. 3.sz. 1990 62 - 63.p. ill.

Bp., Dorottya utcai Kiállítóterem, A Nagy Fehérvári Árviz c. kiállítása, 1990

levél 68.

1918. II. 27.

296.

Fülep Lajos - Elek Arturnak

1 lap

Bp. 1918. II. 27.

Igen tisztelt szerkesztő ur,

hetekkel ezelőtt keresten önt a városházán, de nem találtam, ugyszintén ma sem, azért postán küldöm el az annakidején emlitett tanulmány első részét.

Kérem, ne ütközzön meg a bevezetés[1.] talán tulságosan elméleti voltán, nem sok az egész, csak ugy tehettem volna népszerübbé, ha megnyujtom, ezt pedig nem akartam, mert a fő mégis a konkrétumokról szóló rész; ami azután jön - s igy lesz végig - már mind a magyar müvészet konkrét kérdéseiről szól.

Ha a cikk konveniál önnek, kérem, értesitsen róla mielőbb, hogy a második[2.] /Izsó/ való reprodukciókról idejében gondoskodhassam. Beszélgetésünk során Ön is szükségesnek mondotta a képeket ahhoz a fejezethez, mert Izsó ismeretlen dolgairól lesz benne szó. Két kép azonban elegendő.

Végül, ugyancsak a cikk konveniálása esetére, a korrektura-kefét lakásomra kegyeskedjék küldeni: I Lógodi utca 51.

Igaz tisztelettel

kész hive

Fülep Lajos

Ne felejtsem: a folytatások egymástól külön is megállnak, mert mindenik más müvészetet tárgyal, sorba, épitészetét, szobrászatét, festészetét.

1 lap

965

Hegedüs 2. László, Hegedüs C. László

grafikus

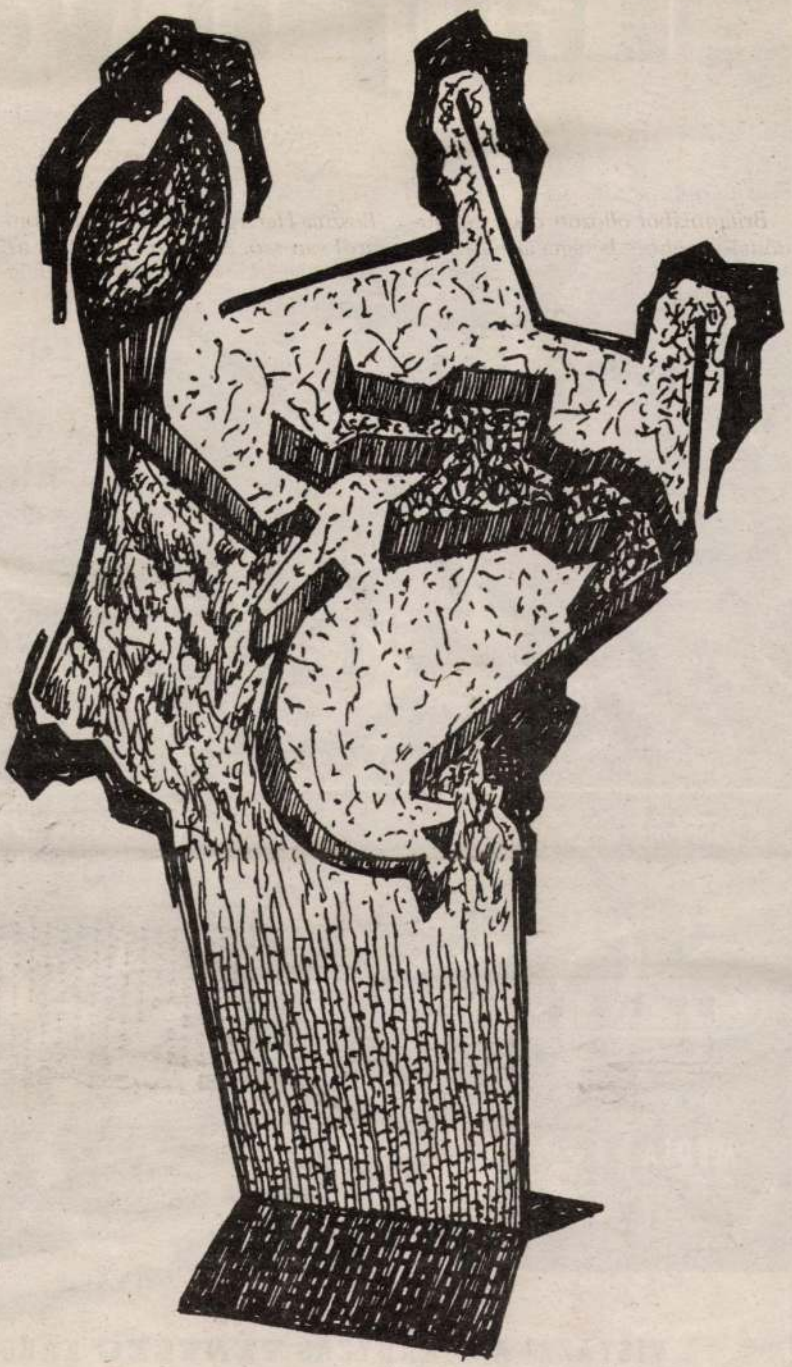

Stefanovits Péter: Oltalmazó

ÉLET ÉS IRODALOM

97 II 28.

VIGYÁZZ! A DOHÁNYZÁS **TÉNYLEG** KÁROS

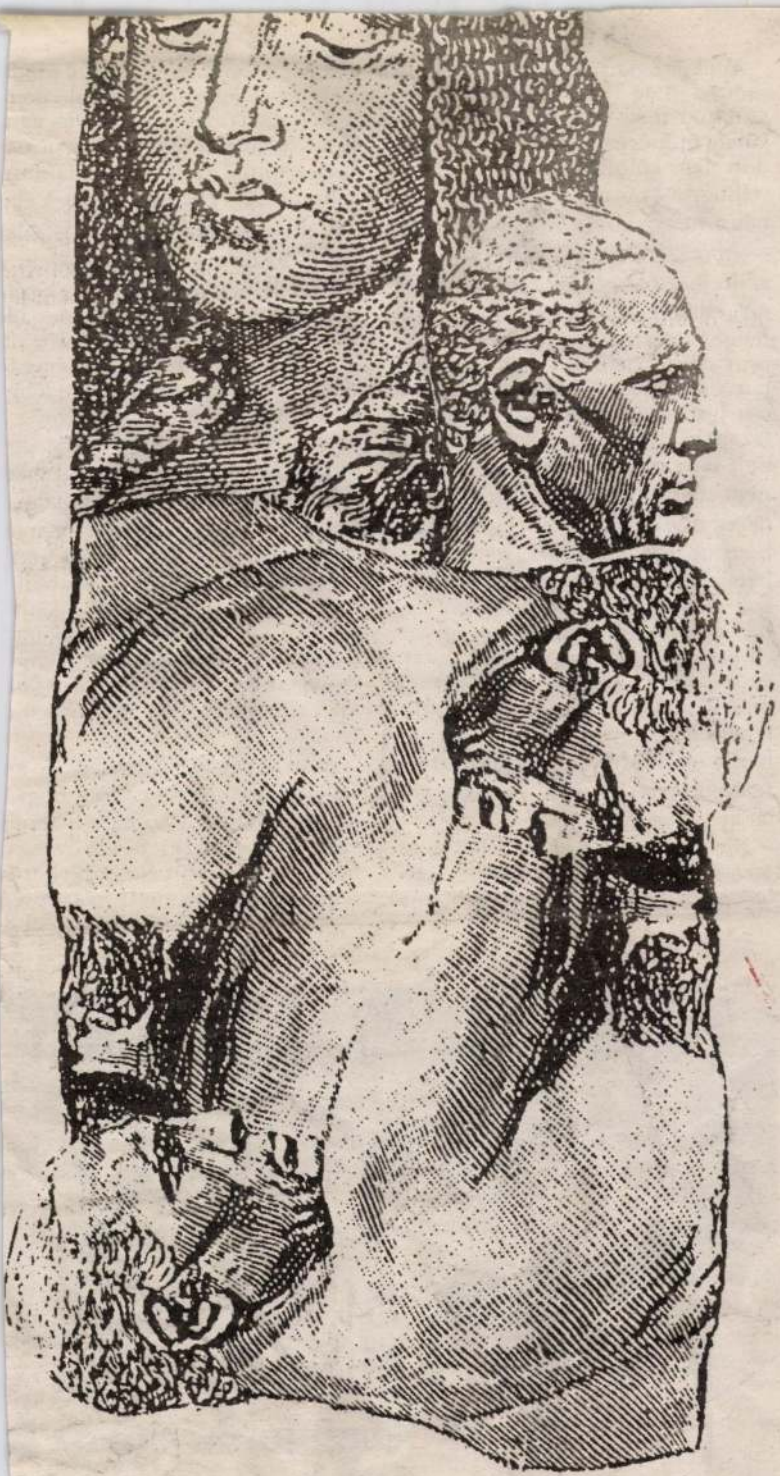

Hegedűs 2 László grafikája

97. III. 17

Amikor a hatvanas években egy új művészeti ág (lásd még beat-zene) született meg és járta át a világot, amely új művészetet szerencsés módon nem kötöttek konvenciók, mivelhogy a konvenciók szerint egyáltalán nem számított művészetnek — *mily szerencsés konfiguráció!* —, az időből kiesett kis hazánkban is megcsillant a lehetősége, hogy a tömeges kreativitás, ha mégoly szerény mértékben is, de új utat szabhat a kultúrának, de legalábbis kicsit hozzáigazíthatja barázdált arca fazonját a gondoktól kevésbé szabdalt európai bőrhöz. Hogy ez így nem sikerülhetett, az történeti távlatból nézve persze szükségszerű, de hogy ne is sikerülhessen, ahhoz rengeteg akkori jelenbeli gonosztevő volt szükséges, akik a teremtés szabadságának hiú gőggel vagy egyszerű szolgálattudattal vetettek gátat; és sok jobb sorsra nem érdemes megalkuvó, aki nem elég kemény tehetségét nagy pénzekre váltva elvbarát ellenfeleivel kirajzolhatta a fennebb említett mai történeti távlat arculatát.

Nos, tárgyunkra térve, a hatvanas évek jóhiszemű fellobbanásai — a tehetség és a felelősségtudat egyre jobban kiütköző hiányosságaitól motiva — egyre jobban belekanalizálód a szocialista üzleti életbe és ma ugy az az üzleti élet neo-feudál-szocio-u dorokapitalista lavórbirodalomr változott. A zenék és a szövegek egy szarabbak lettek; érdemes visszaha gatni nosztalgiák nélkül, pusztán z nei-szellemi alapon, hogy a kezd ben őszinte, viszonylag kemény Ill zene mint maradt egy helyben a vil zenéjéhez viszonyítva (álltak, míg f dult a Föld), mint esett egyre jobb szét súlytalan darabokra (még azok tízezreket ríkatnak is meg, de kit érdekel — hiszen ezek, egyébk velünk együtt, meg fognak halni, akkor ki fog már zokogni?, mara pőre művészi hitel, és az nem sok) korszak — ebben a szférában egyetlen érvényes művészi szellem gát és magatartását a KEX csillant fel, ma is hallgatható kevés zenével szöveggel, és azzal a *Baksa-Soós Ján* sal, aki egyedül tudta érvényesen bahagyni.

Amikor tehát a *Bahia Music* a vállalkozott öt évvel ezelőtt, hogy ját kora, illetve a közelmúlt zenéj szerény eszközei beáldozásáv hanghordozókon hozzáférhetőv tegye, kultúrtörténeti jelentőség

HEGEDÜS 2. László

P. Szabó Ernő

A Nagy Fehérvári Árvíz

Magyar Világ 1990. 11

Caspar David Friedrich 1805-ben két kisméretű festményen örökítette meg a műterme körüli világot. Kilátás a műteremből a jobboldali, s kilátás a baloldali ablakon; az ablakkeretek mintegy a képkivágással azonosak, mindazonáltal a festmények nem egyszerűen a külvilágról, a kinti motívumokról beszélnek, hanem arról a nagyon is személyes kapcsolatról, amely a műtermében dolgozó, de érzelmeit a tájba vetítő művész és a külvilág, a kint és a bent között kialakult.

Új szakasz kezdődött akkoriban, a múlt század eleje táján a természet és a művészet között, hiszen a német romantika festői nemcsak mélyeket lélegezni vonultak fel a hajnali hegygerincekre, tengerparti sziklákra, hanem mert a természetben vélték megtalálni azokat az erkölcsi értékeket, amelyeket koruk társadalmából eltűnni láttak. A természetben, no meg az emlékekben, a múlt építményeiben, porló voltukban szép szobrokban, bolt- és csúcsívekben, mohás északi falakban. A legszebb, a legkifejezőbb persze az lehetett, amikor a természet és a mű találkozott: a romos kolostor falaira hajló sóskaborbolya.

Az irónia természetesen nem a német romantika kitűnő mestereinek szól, inkább önkéntelenül színezte át a fenti szavakat, hiszen Caspar David Friedrich akkor jutott eszembe, amikor elképzeltem Hegedűs 2 Lászlót, hogyan is ballagott fel a fehérvári Noé-hegyre, hogy a Nagy Fehérvári Árvíz ijesztően szép látványát megcsodálja, arról vázlatokat készítsen, s majdan egykor a huszadik század végi késő romantikus, posztszocialista életérzést kifejtő képekben dolgozza fel. Caspar David Friedrichről egyébként készült egy rajz, amint festőeszközeit magához véve szabadtéri motívumgyűjtésre indul: hátulról látjuk a művészt, kezeslábasban; hogy a rajz őt ábrázolja, azt csak az így is felismerhető vastag, tömött oldalszakáll sejteti – nos, a mai romantikus fehérvári táj megörökítőjét úgy képzelem el munka közben, hogy hátát a Noé-hegyen felállított szovjet harckocsinak támasztja – miután mint korábbi korok, nagyszerű elődök maradványát azt is gondosan lerajzolta –, s elgyönyörködik a kopott betonlépcsők alatti látványban.

Közelebb csak a tengernyi víz látszik, pihenteti, de tovább is lendíti a tekintetet az úszó szigetek, a betonból-furnérból tákolt, műanyaggal, kátránypapírral fedett garázssorok felé. Mögöttük újra víz, majd horizontális és vertikális erővonalak: a lakótelep négy-hat emeletes tömegeiből tíz-tizenkét emeletes toronyházak szökkennek büszkén, gótikus katedrálisokat idézve az ég felé...

Ha a Nagy Fehérvári Árvizet látták volna az 1838-as pesti árvíz művészei, Forray Iván vagy Kaergling Henrietta, bizonyára közelebbről is szemügyre vették volna az utókor számára fontos motívumokat. Művészünk is megtette ezt, portálokat és feliratokat, tűzfalakat és erkélyes homlokzatokat, vidámparki játékokat és emléktáblákat, tartóházakat és köztéri szobrokat kutatott fel, örökített meg fotóin, régi és új címereket, jelmondatokat...

Mikor is volt ez a bizonyos árvíz? Kérdezhetné a nyájas olvasó, ha nem tudná, hogy minimum negyven éve ott lebeg a szürkés lé garázs és garázs, emlékmű és emlékmű között, s lehet, hogy jóval hamarabb kezdődött, s nem is ér véget olyan gyorsan a természet e különös csodája. Mikor volt az árvíz és hol van ez a Fehérvár – kérdezhetünk így is, de úgy is: hol *nem* volt ez az árvíz és kik azok, akiknek nem kellett biztos helyre menekíteni motyójukat?

Mindannyian fehérváriak vagyunk? A „nagyszerű" negyven – vagy éppen hatvan-nyolcvan – évnyi múlt egyre riasztóbbá váló roncsai között lebegve újra és újra nyilvánvaló dolgokat kérdezünk magunktól. Hegedűs 2 László közben talán néz bennünket a Noé-hegyről, talán már azon gondolkodik, hogyan dolgozza fel, öntse végleges formába az anyagot, hogy az is nyilvánvaló legyen majd: távolról sem egy kisváros bajáról van szó, de még nem is egy aprócska ország néhány évtizedéről, noha egy ilyen város és egy ilyen ország árvízi állapotában kitűnően alkalmas rá, hogy általánosabb igazságok és önáltatások

példázatául szolgáljon. Mint a nyolcvanas évek eleje óta számos alkalommal, Kierkegaardhoz fordul segítségért. A filozófus mondatait darabokra szabdalva a vízbe szórja, s azok úgy lebegnek a Nagy Fehérvári Árvizet megidéző Dorottya utcai kiállítás fekete gumipadlóján, mint a hattyúk a víz fölött csillogó neonbetűk között, vagy éppen ahogyan a látványelemeket lebegteti maga a művész a különböző technikák, műfaji eszközök segítségével.

Az eredeti fotókat ugyanis ecsettel, kollázstechnikával alakította tovább, majd újra lefotózta a képet, eme új fotók egy részéről pedig nagyméretű xeroxmásolatot készített. A műveket úgy helyezte azután el a Dorottya utcai kiállítóteremben, hogy alattuk újrateremtette a sötét vízfelületet is.

Emitt a filozófus széttördelt sorai a valóság és a látszat viszonyáról, amott egy félig a vízbe süllyedt Csepel gyártmányú kerékpár. Lám, lám, a menekülés egyetlen – ha nem is használható, legalább környezetkímélő – eszköze. Ez a jámbor kétkerekű néhány évvel ezelőtti kiadású nyelvkönyvem mondatait juttatja az eszembe: miután az idegenvezető kalauzolásával a külföldi vendégek megtekintették a „felszabadulási" emlékművét – a nyelvkönyvben még idézőjel nélküli mű –, a vezető Csepel felé mutatott: a magyar ipar fellegvára – mondta –, a torinói Fiat-gyárhoz hasonlítható...

Nos hát, úgy tűnik, a valóságról a filozófusok és a néhány évvel ezelőtti nyelvkönyvek körülbelül ugyanazt mondják – valószínűleg tényleg nem azt, ami legalább megközelítőleg igaznak nevezhető. A Nagy Fehérvári Árvíz – minden rosszban van valami jó? – sokkal inkább képes volt kiemelni azokat az elemeket, amelyeket az elmúlt évtizedek során nem létező vagy legalábbis lényegtelen dolgokként kezeltek, noha valójában ezek határozták meg, ezek szimbolizálták életünket. A fehérvári Noé-hegyről, a harckocsi tövéből nézve ilyen ez az árvízi világ.

A Nagy Fehérvári Árvíz – Lenin lakótelepi garázssor

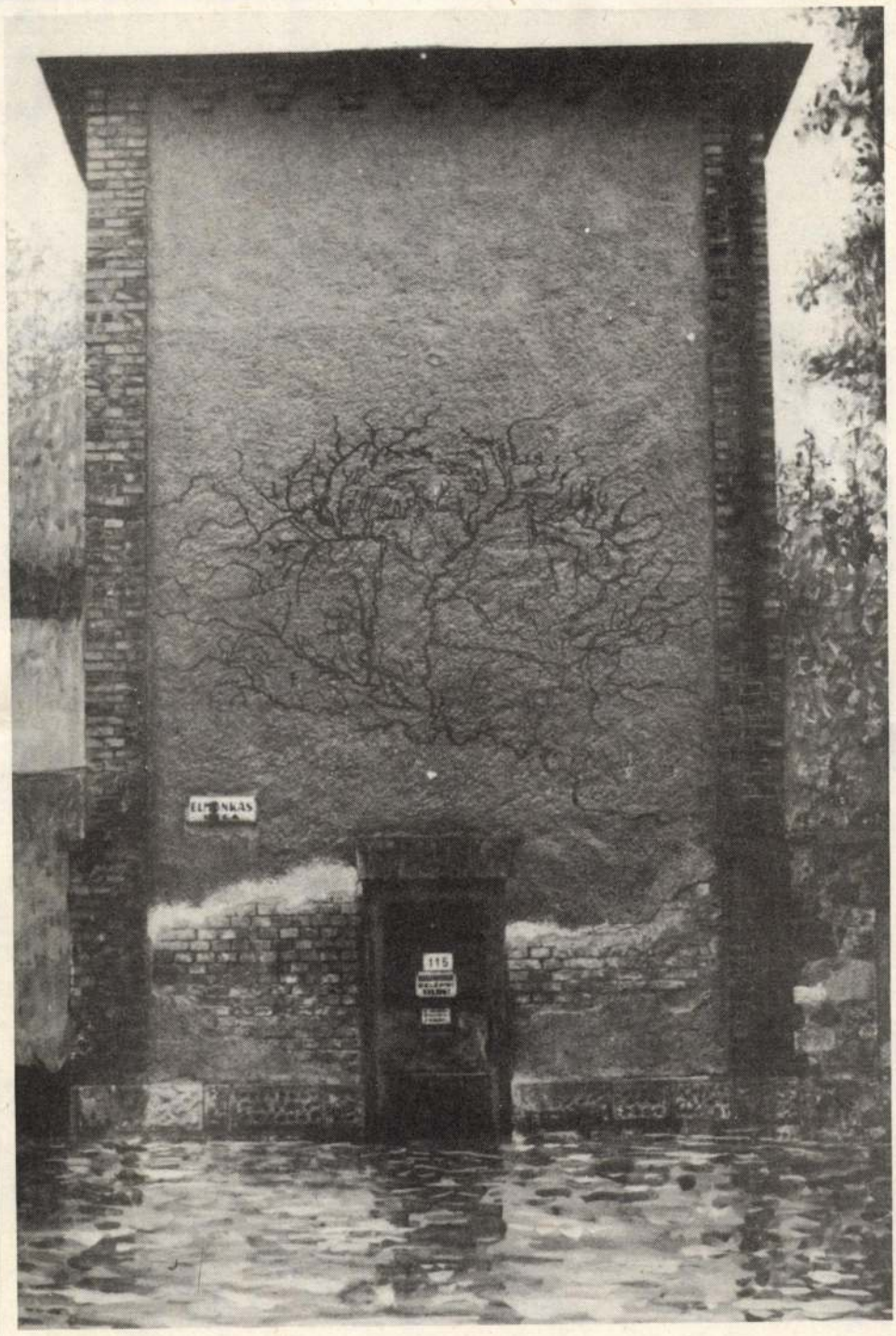

A Nagy Fehérvári Árvíz – Élmunkás úti trafóház

A Nagy Fehérvári Árvíz – István tér 8.

A Nagy Fehérvári Árvíz – Velence Szálló

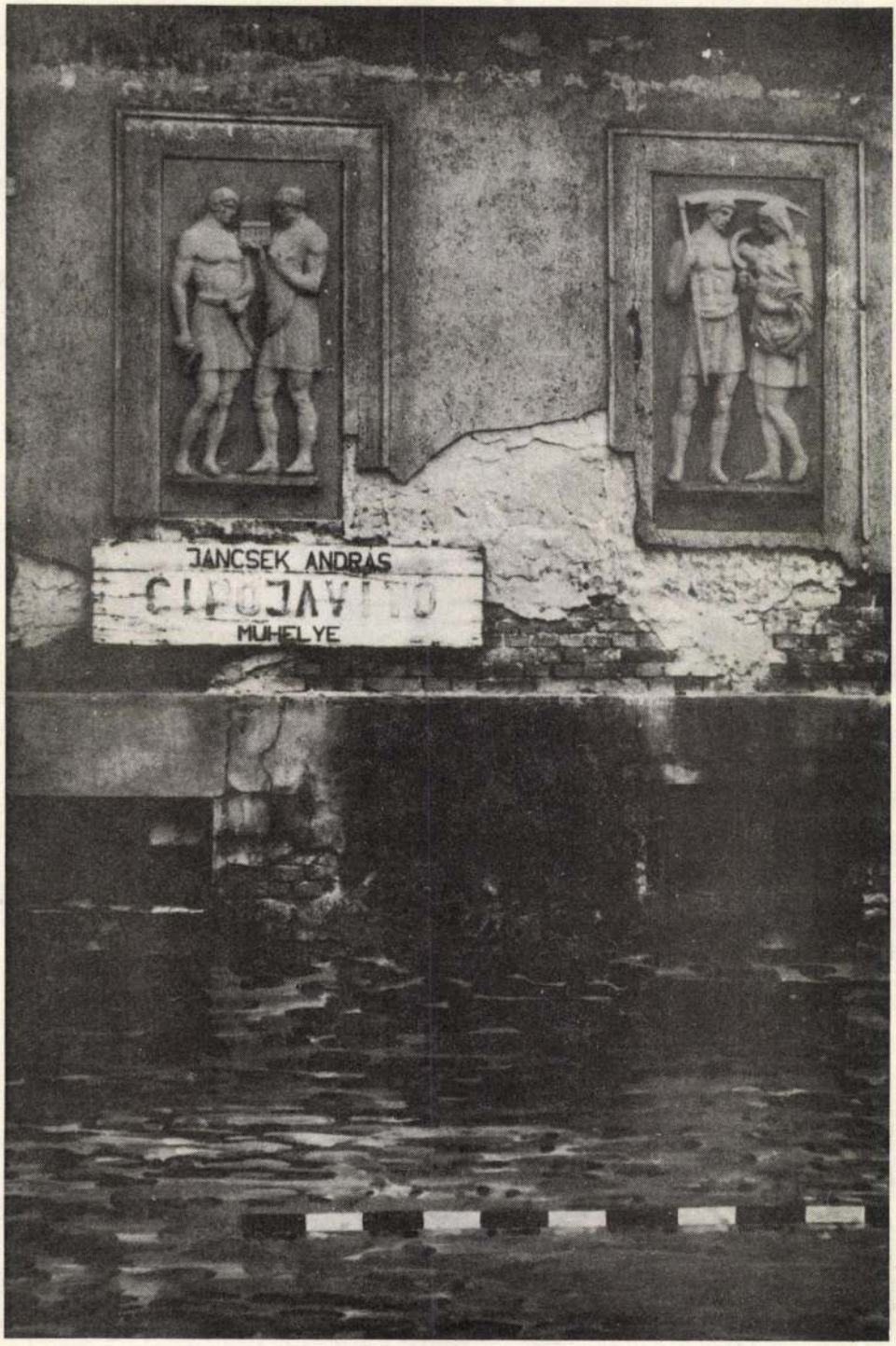

A Nagy Fehérvári Árvíz – Pintér Károly utca 28.

A Nagy Fehérvári Árvíz – Hősök tere

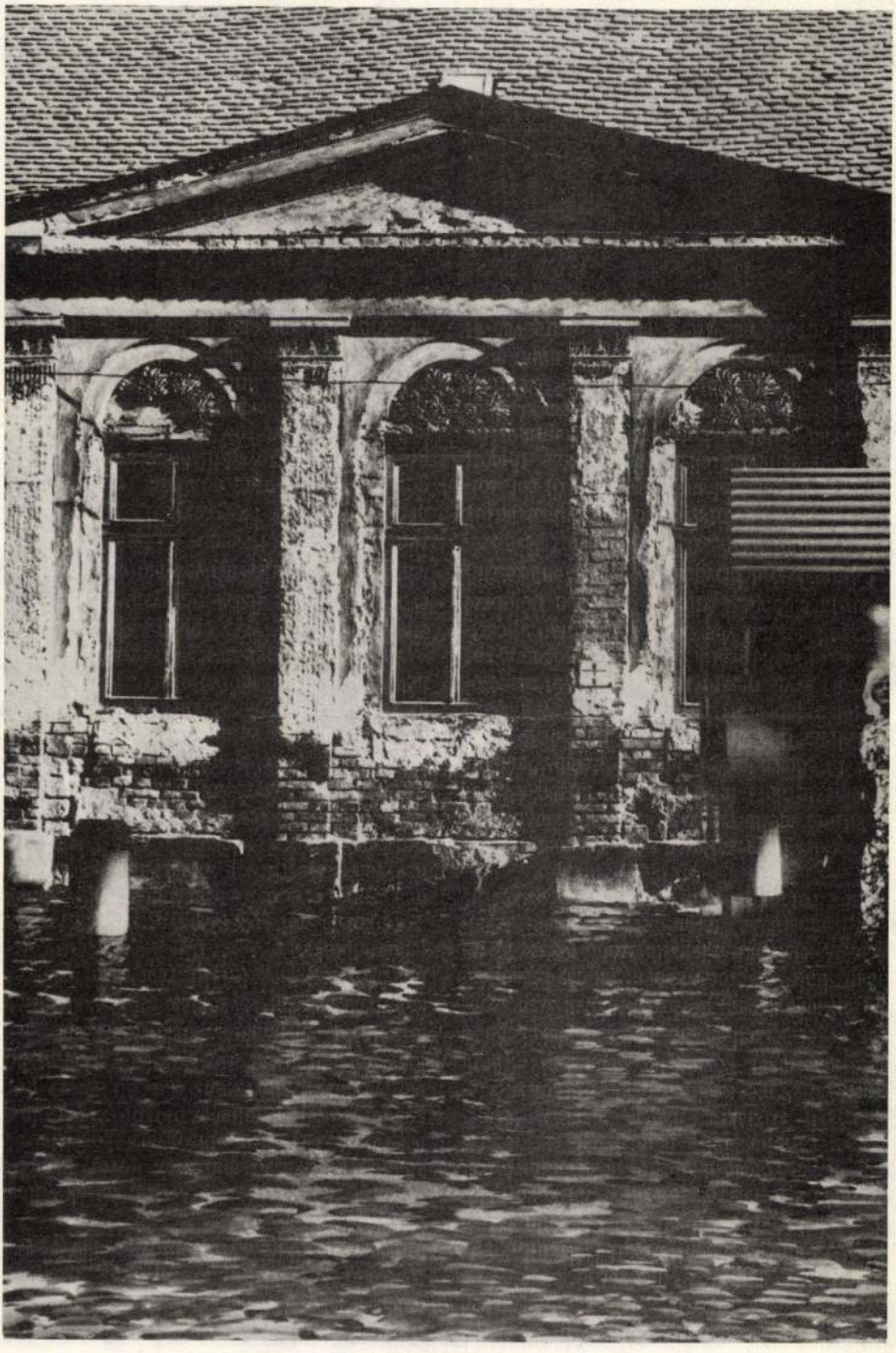

A Nagy Fehérvári Árvíz – Széchenyi utca 20.

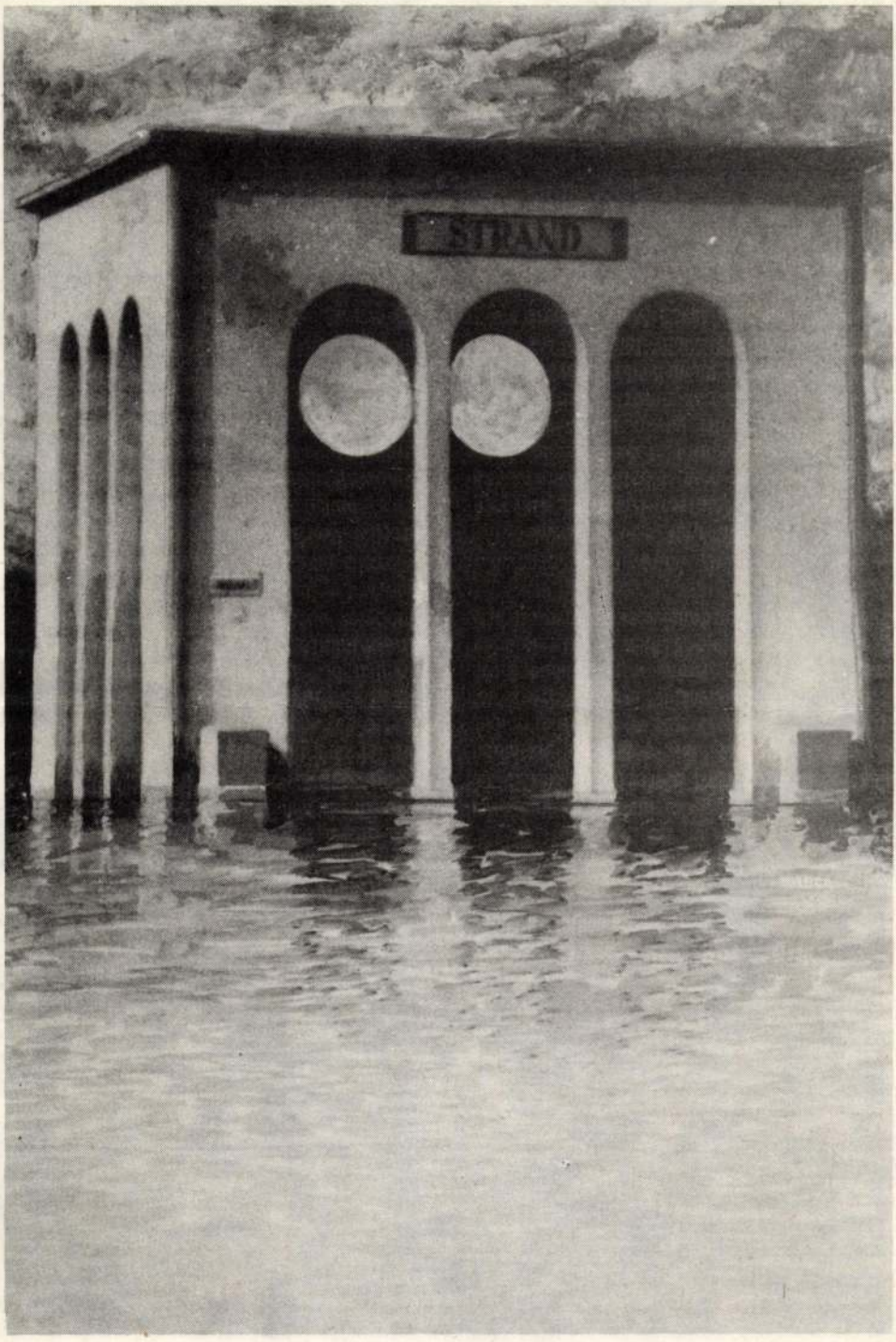

A Nagy Fehérvári Árvíz – Strand

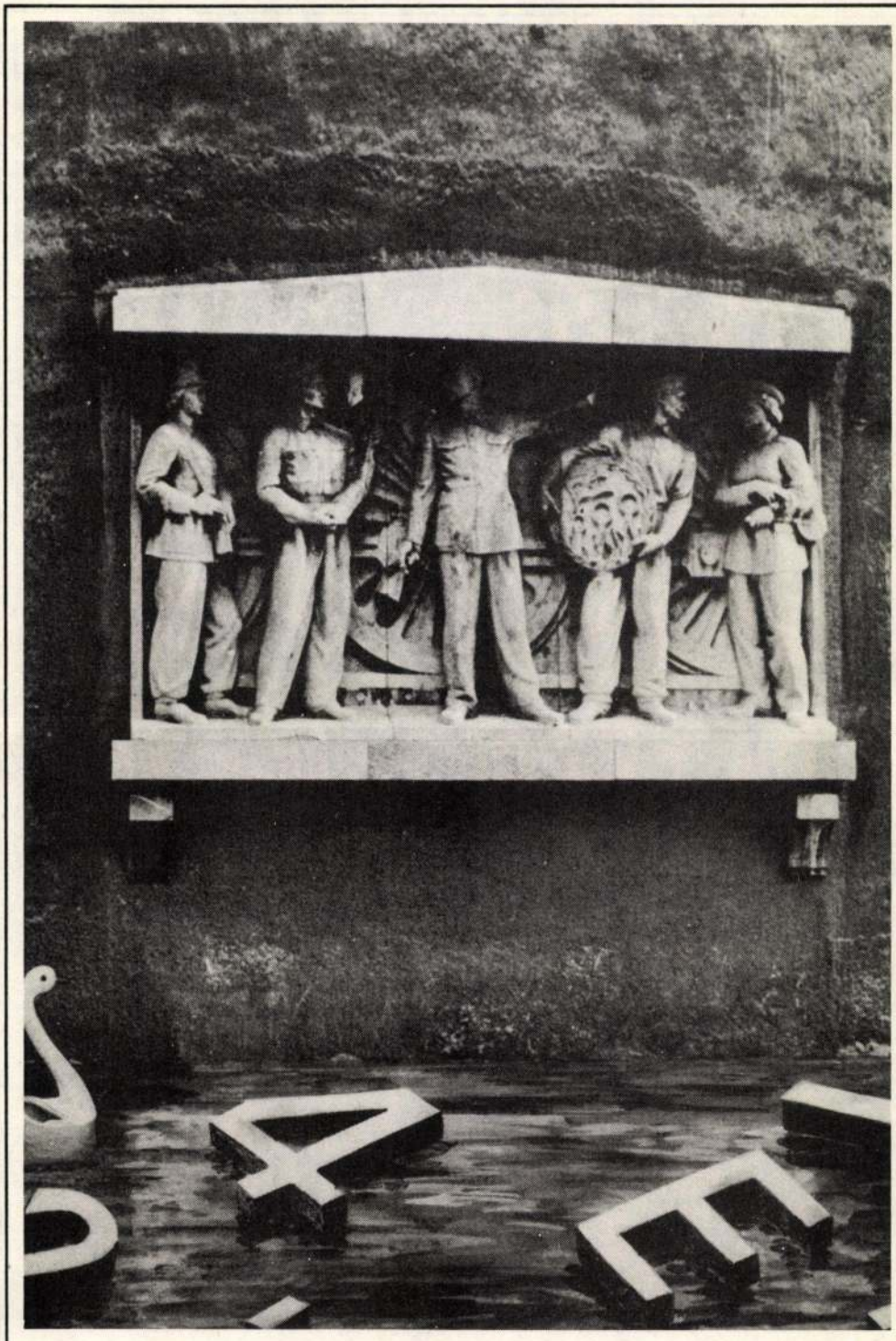

A Nagy Fehérvári Árvíz – Béke tér

HEGEDÜS 2 László

90 3. 12, 62-63
91 1. 25, 27
9. 46
10. 61

Új Művészet

HEGEDŰS 2. László

FRANK János: Minta Rtiennálé - 2. a térben. =
ÉS XXXVI.évf. 3. sz. 1992. jan. 17, 12.p.

Bp., Ernst Múzeum, 1991/1992

gyona — a *hogyan.* Halálos komolyan vette a mintakiírást *Hegedűs 2 László,* amikor egy szövött anyag virágának nagyított színes fényképét tizenkétszerezte, hogy aztán erre a táblára szeszélyesen fölragasztott dominókockákkal enyhítse a monotóniát. Illetve a sült konformizmus mellé egy újabb konformizmust adjon, fütyülve minden rendű és rangú konformizmusra. Az elektronikus berendezés, komputer belső anatómiája a kőkorszak óta formanyelve a modern művészek-

4. A megbízási díj összege:..... Ft

..... forint), n

5. A Művészettörténeti Kutató Csoport fenntartja netben változtatás nélkül publikálja, vagy azt fo szerződés tárgyát képező tanulmányt (anyagot MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjának hc Amennyiben a tanulmány változtatás nélkül ke tiszteletdíj kiegészítés illeti meg, ami a Művész ív-honoráriuma között fennáll. Átdolgozás ese vonatkozásban az érvényben lévő szerzői jogi tö

A megbízási díjból progresszív jöv. adó és község

A szerződés aláírása napján lép hatályba.

Budapest, 197..... hó .....

.....
megbízott

Az aláírt szerződés 4 példányát visszajuttatni szívesk

MTA KESZ

MK SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Hegedüs L. László, grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 OKT 3

1021

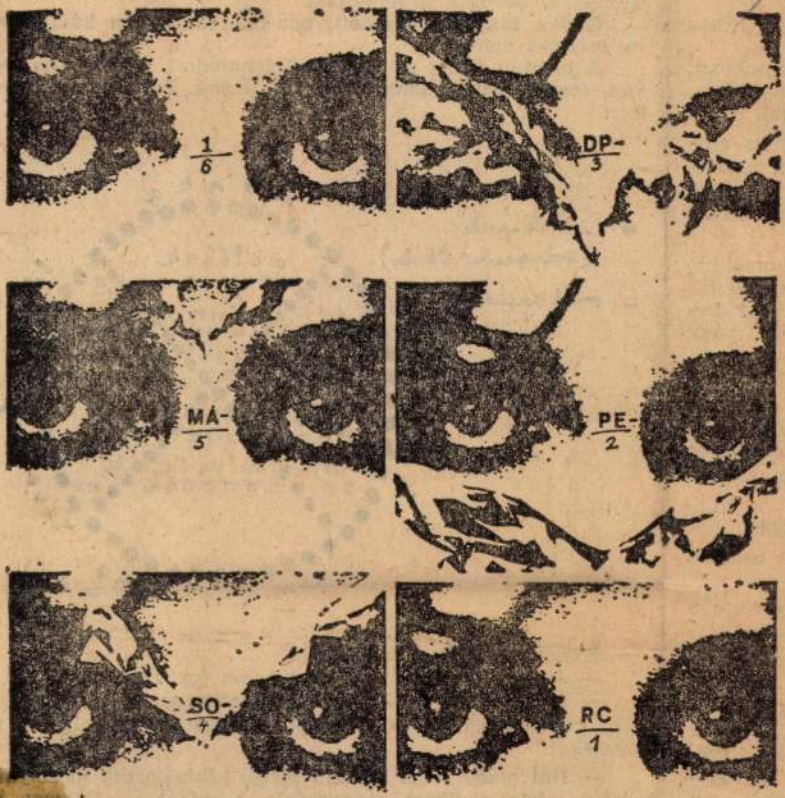

Hegedüs L. László: Egy másodperc

1981. OKTÓBER 31.

antott egy

s a titkos

homokban.
skolatábla,
ujjal.

gy az em-
vel kézen-
a füstölgő
t se zavar

homokba,
sendre in-
ek egy ke-
ódás, vagy

.
ól elegendő
öröskupak-
nek nevet
re, tollba-

agás.
or ismerős

elvette a
i mokkás-

titkárnő.
irhuzamos
l, melyek
a körcik-
tal, vagy-
zték egy-
a körbe,
g. Ki hol

mokot lefujjuk rola. Ami
séghez, az orvosok is mon
Gizike fanyarul nevet
re, folyik-e már.
A bizalmi ismét az uj
ván, melyik párhuzamos ú
tett:

● söröskupak (számszerint 86 db.)
□ mokkacukor

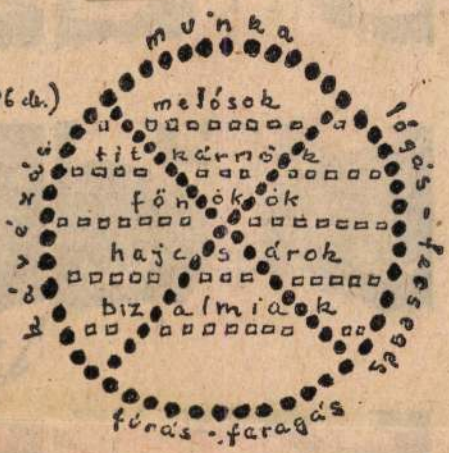

Hahota tört fel a homokból.

— Jaj, de így van! Jaj, de nagyon így van!

— De csakugyan. Ebben az országban senki se dolgozik. Még csoda, hogy áll — csilingelt a titkárnő, felszolgálva a feketéket.

— Hát nem? — A bizalmi férfiú körbehordta mosolyát, aratta lefele a sikert, magyarázta a rajzát. — Bemegy a melós reggel a gyárba, kávézik egy kicsit, dolgozik egy nagyot, s lóg egy keveset...

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Hegedüs L. László, grafikus

PETŐFI NÉPE

1983 FEB 9.

1021

Kiállítási tervek

Színvonalas, gazdag kiállítási programra számíthatnak 1983-ban is a művészetek kedvelői Bács-Kiskun megye városaiban.

Az idén a szokásosnál több megyebeli alkotó munkásságával ismerkedhetnek meg az Erdei Ferenc Művelődési Központban a tárlatlátogatók. Az idősebb mesterek mellett bemutatkoznak a művészeti élet jellegét egyre inkább befolyásoló fiatalok. Önálló kiállításon láthatók majd Hegedűs L. László, Molnár Péter, Klossy Irén, Bagi Béla és Túri Endre alkotásai. Ugyancsak a művelődési központ ad otthont a VIII. megyei grafikai kiállításnak, valamint a kanadai fotósok, a Szolnok megyei Fiatal Alkotók Köre és a zománcművészeti alkotótelep tárlatának. A funkcionális művészeti ágakban alkotók — köztük Kun Éva keramikus, Csete Ildikó és Droppa Judit textiles — is bemutatkozási lehetőséget kapnak. Az európai országok ipari formatervezési sorozatában ezúttal a finn desingnnal ismerkedhetünk, a Körkép pedig, amely a hazai kortárs festészet legjelentősebb tendenciáit hivatott összefoglalni, az idén Deim Pál és Szabó Vladimir alkotásait tárja a közönség elé.

Kiskunfélegyházán a városi könyvtárban több könyvkiállítással emlékeznek egy-egy világhírű író, tudós születésének, illetve halálának évfordulójára. A Kiskun Múzeumban március 20-tól a Türelemüvegek című néprajzi kiállítás, júniustól pedig a szolnoki művésztelepen — a múlt század végén és a huszadik század elején — született alkotásokat mutatják be. Ősszel ugyancsak Szolnok megyei anyagot, nagykunsági festett bútorokat állítanak ki. A Móra Ferenc Művelődési Központban február 8-tól a Csepel-magángyűjtemény Vasarely-grafikáiból rendeznek kiállítást.

Júniusban ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját a halasi Szilády Galéria. Márciustól a makói művésztelep kollektív anyaga, májustól pedig Banga Ferenc grafikái kerülnek itt a közönség elé. Ősszel Kiss Zoltán festőművész és Katona Zsuzsa szobrász munkáit állítják ki. Úgy tervezi a magyar képzőművészet reprezentatív képviselői után, most tehetséges fiatalok felé fordulnak A kiskunhalasi kórház egészségügyi dolgozóinak klubjában májusban Ló a festészetben címmel a Magyar Nemzeti Galéria anyagát, majd Udvardi Erzsébet, Birk János, Gráber Margit és Kis Róz Ilona alkotásait mutatják be. Kiss István Kossuth-díjas szobrászművész munkáiból a tanácsháza elé terveznek szabadtéri kiállítás május végén.

Kiskőrösön tavasszal a Bács-Kiskun megyei Fiatal Alkotók Köre mutatkozik be. Március 15-e alkalmából a „Lovagolok szilaj nádparipán" című gyermekrajz- és játékkiállítás, majd Kiskőrösről elszármazó képzőművészek — Bognár Árpád, Szabó Miklós, Csóti Gábor — tárlatát láthatja a közönség. Júliusban a Petőfi a képzőművészetben pályázatra beérkezett munkákat mutatják be. Az őszi programban szerepel Fuszenecker Ferenc fotóművész, Bodrogi Sándor lószőrékszer-készítő és Fehér Anna gyöngyfűző kiállítása.

Baján a Kirakat Galériát hirdető plakátokra havonta más-más művész neve kerül. Ez alól az idén kivétel lesz a júniustól októberig tartó időszak, amikor is a Türr István Múzeum grafikai anyagának egy részét mutatják be. A Duna Fotóklub jubileumáról a galéria és a József Attila Művelődési Központ novemberben emlékezik meg. Az utóbbi kiállítótermében láthatják majd a bajaiak Kalmár Pál, Varga Imre, Gonda Zoltán műveit is.

Kalocsán a Városi Kiállítóteremben márciustól a hajósi alkotótábor anyagából rendeznek kiállítást. A közönség elé kerül még az idén Szanthoffer Imre, Szegvári Károly és Zsáky István festőművészek alkotásai, júliusban pedig a Békés megyei szlovák gyűjteménynek ad otthont a kiállítóterem.

Ez a rövid összefoglaló pusztán ízelítőül szolgálhat, hiszen a megye városaiban egyidőben általában egyszerre több helyen is várják a látogatókat.

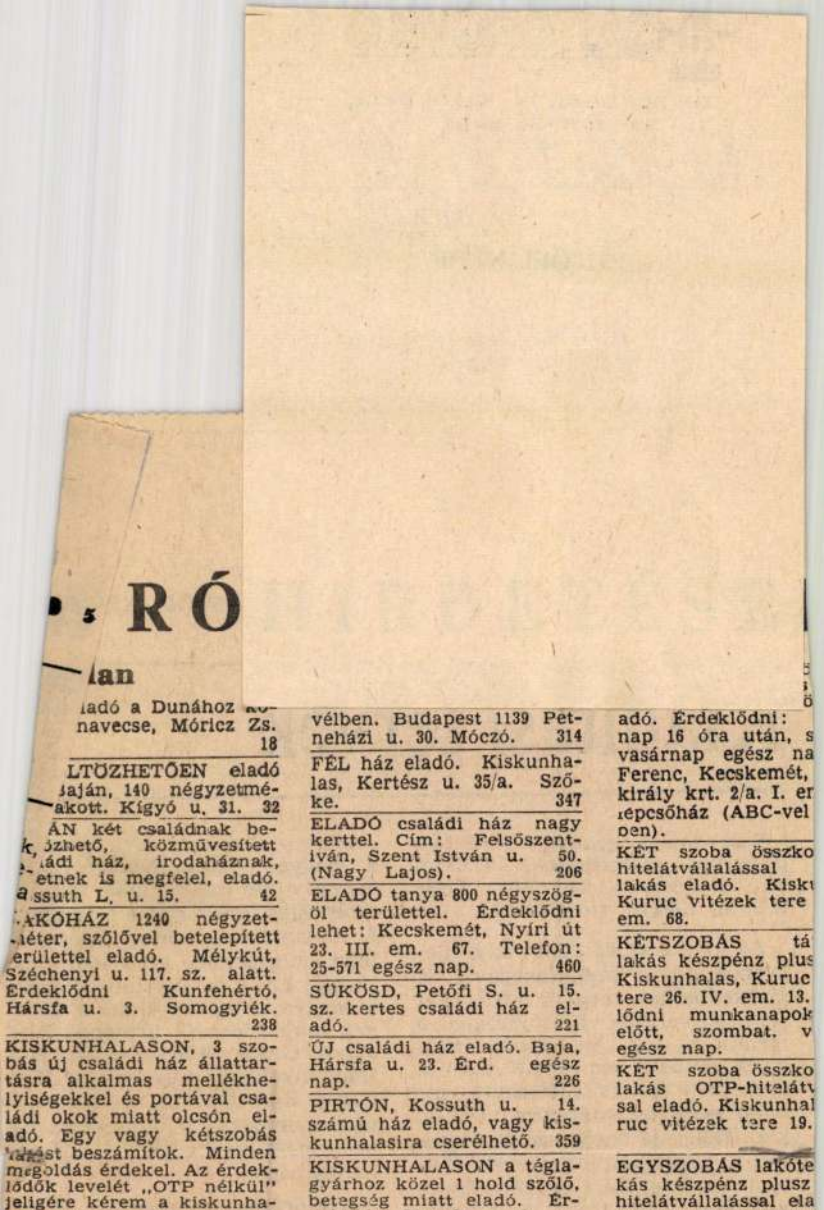

lan

ladó a Dunához
navecse, Móricz Zs.
18

LTÖZHETŐEN eladó
aján, 140 négyzetmé-
akott. Kígyó u. 31. 32

ÁN két családnak be-
özhető, közművesített
ádi ház, irodaháznak,
étnek is megfelel, eladó.
ssuth L. u. 15. 42

AKÓHÁZ 1240 négyzet-
éter, szőlővel betelepített
erülettel eladó. Mélykút,
Széchenyi u. 117. sz. alatt.
Érdeklődni Kunfehértó,
Hársfa u. 3. Somogyiék.
238

KISKUNHALASON, 3 szobás új családi ház állattartásra alkalmas mellékhelyiségekkel és portával családi okok miatt olcsón eladó. Egy vagy kétszobás lakást beszámítok. Minden megoldás érdekel. Az érdeklődők levelét „OTP nélkül" jeligére kérem a kiskunhalasi Hirdetőbe, Magyar u. 2. 219

KISKUNHALAS, Harangos tér 3. számú ház azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni Dobó u. 13. sz. 273

FÉL ház eladó. Kiskunhalas, Bán Tibor tér 1. Irányár 220 ezer Ft. Csere esetén város szélén levő tanya is érdekel. 270

CSALÁDI ház eladó. Árba egyszobás lakás beszámítható, ilyet veszek is. Kiskunhalas, Zalka M. u. 2. Csapóné. 264

CSALÁDI ház beköltözhetően eladó. Kiskunhalas, Huszár u. 28. Érdeklődni munkanapokon 17 óra után, szombat, vasárnap egész nap Kármán u. 5. sz. alatt. 259

ÚJ kertes családi ház eladó. Baja, Hársfa u. 36. Érdeklődni: 16 óra után (Csillag Sándornál). 151

AZONNAL beköltözhető bajai fél családi ház eladó, vagy mini garzonra cserélhető. Érd.: 2. sz. Ügyvédi Munkaközösség, Baja. 169

HÁROMSZOBÁS, komfortos családi ház melléképületekkel és kerttel eladó. Cím: Baja, Dózsa Gy. út 96. sz. Érd.: minden nap. 183

KISKUNHALASON, zártkertben 2000 négyszögöl szőlő, gyümölcsös és szántóterület eladó. Érdeklődni Kertész u. 7. sz. 337

ELADÓ Kiskunhalason, Keceli útban, volt Monszpart-szőlőben 441 négyszögöl házhelynek alkalmas vetményesterület. Villany van. Érdeklődni Vörösmarty u. 43. 328

TANYA 1200 négyszögöl területtel eladó. Pirtó, I. ker. 57. 318

3 SZOBÁS új családi ház nagy melléképülettel sürgősen eladó. Irányár 600 ezer kp. plusz 140 ezer OTP-hitel. Érdeklődni Kiskunhalas, Korvin u. 11. sz. alatt. 296

KÉTSZOBÁS kertes családi ház eladó. Kiskunhalas, Csillag u. 6/a. 293

LAKÓHÁZ eladó. Kiskunhalas, Berzsenyi u. 12. Érvélben. Budapest 1139 Petneházi u. 30. Móczó. 314

FÉL ház eladó. Kiskunhalas, Kertész u. 35/a. Szőke. 347

ELADÓ családi ház nagy kerttel. Cím: Felsőszentiván, Szent István u. 50. (Nagy Lajos). 206

ELADÓ tanya 800 négyszögöl területtel. Érdeklődni lehet: Kecskemét, Nyíri út 23. III. em. 67. Telefon: 25-571 egész nap. 460

SÜKÖSD, Petőfi S. u. 15. sz. kertes családi ház eladó. 221

ÚJ családi ház eladó. Baja, Hársfa u. 23. Érd. egész nap. 226

PIRTÓN, Kossuth u. 14. számú ház eladó, vagy kiskunhalasira cserélhető. 359

KISKUNHALASON a téglagyárhoz közel 1 hold szőlő, betegség miatt eladó. Érdeklődni Huszár u. 18. sz. alatt. Ugyanitt egy borpumpa eladó. 375

KISKUNHALASON, a Bakikastély környékén 1768 négyzetméter zártkert, 1 éves kékfrankos szőlővel betelepítve eladó. Irányár 30 ezer Ft. Érdeklődni Április 4. u. 10. III. em. 13. Érdeklődni 17 órától. 380

KERTES lakóház eladó. Pirtó, Táncsics M. u. 27. 382

2 SZOBA komfortos házrész eladó. Baja, Pázmány u. 27. 202

TANYA köves úthoz, buszmegállóhoz közel, 2 hold szőlővel eladó. Víz, villany van. Kiskőrös, Erdőtelek, Sivány dűlő 12. sz. alatt. Érdeklődni lehet Kiskőrös, Aradi u. 16. sz. 383

Lakás

ELADÓ 2 és fél szobás OTP-s öröklakás. Baja, Kodály Z. u. 21. II. em. 7. 39

ELADÓ 4 lakásos társasházban 77 négyzetméteres lakás garázzsal, műhellyel. Készpénz plusz OTP-hitelátvállalással. Érd.: du. 5-től Baja, Marján tér 3/1. Telefon: 12-065. 89

EGYSZOBÁS távfűtéses lakás eladó. Kiskunhalas, Kárpát u. 3. I. em. 35. Érdeklődni 17 órától. 312

BUDAPESTHEZ 25 km-re levő százhalombattai, I. emeleti, 43 négyzetméteres, összkomfortos tanácsi lakásomat elcserélem bajai lakásra. Bármilyen megoldás érdekel. Százhalombatta, Béke u. 33. I. 1. Zsiga Károly. 201

HUNYADIVÁROSBAN kétszobás, 58 négyzetméteres, erkélyes, gázfűtéses 1982. évben felújított lakás készpénz és OTP-hitelátvállalással, 1983 júliusi beköltözéssel eladó. Az érdeklődőket szombaton és vasárnap egész nap várjuk. Cím: Kecskemét, Tinódi u. 6. IV. em. 42. ajtó. 1391

300 000 FT készpénzzel lakásmegoldást keresek Kecskeméten. Leveleket: „Minden megoldás érdekel

adó. Érdeklődni: nap 16 óra után, s vasárnap egész na Ferenc, Kecskemét, király krt. 2/a. I. er lépcsőház (ABC-vel ben).

KÉT szoba összko hitelátvállalással lakás eladó. Kiskı Kuruc vitézek tere em. 68.

KÉTSZOBÁS tá lakás készpénz plus Kiskunhalas, Kuruc tere 26. IV. em. 13. lődni munkanapok előtt, szombat. v egész nap.

KÉT szoba összko lakás OTP-hitelátv sal eladó. Kiskunhal ruc vitézek tere 19.

EGYSZOBÁS lakóte kás készpénz plusz hitelátvállalással ela deklődni Kiskunhala kai u. 2. III. em. 53 Bocskai u. 2. I. em. alatt.

NÉGYLAKÁSOS tá ban háromszobás ses lakás eladó. halas, Vörösmarty u

SÜRGŐSEN elcs kiskunhalasi 2 szob komfortos tanácsi ses lakásomat kece tési **telekért.** L „Megegyezés" jeligé rem a kiskunhalasi tőbe, Magyar u. 2.

Gépek és alkatrésze

ELADÓ kitűnő áll levő 45 000 km-t 353-as Wartburg L Megtekinthető febr 13-ig naponta 14—18 zött. Takács, Ke Bem u. 8. II. em. 1

1200-AS Volkswage ben, vagy alkatrés eladó. Kecel, Thökö sz. alatt. Farkas Gá

PJ RENDSZÁMÚ W de Luxe személyg eladó. Dér Jánosné kút, Munkácsy M. u Megtekinthető mind délelőtt, péntek, s vasárnap egész nap

AUTÓBONTÓ: me keresek Wartburg, Moszkvics 408—412-e da 100-as, Zaporozse ki Fiat 126—125, Zas 850-es és 500-as F személygépkocsikat, nal fizetek. Nyitva: óráig. Bácsalmás, M 88.

M—21-ES Volga re nélkül eladó. Bóc ker. 38. Utasi Feren út mellett.)

ELADÓ: Wartburg széria, 1300-as V gen-motoralkatrésze gerek, hengerfejek karok. UE—28-as hoz hüvelyek, du gyűrűk, tömítése Diesel-főtengely, dugattyú. Ékszíjak, fűrész-kerekek, é csák, lánckerekek, göhöz egyéb alkı

Hegedüs László

Studio 183/1

Magyar Akarat 1983. VIII. 27.

Hegedüs László

Munkái

Forrás 1984/11

Hegedüs László

Fiatal grafikusművészek

Tomás 1984/1

Hegedüs L. László, grafikus

HEGEDÜS I. LÁSZLÓ 1950-ben született.
Grafikával és filmmel foglalkozik.

– : Munkatársaink

Mozgó Világ, Bp. 1983. szept.

Borító 2

IX/9

Hegedüs 2. László

Fiatal Képzőművészek

Stúdiójának kiállítása

Mopar Nemzet 1984. XI. 15.

Hegedüs 2. László, grafikus

L: Aknay János

—.. A XII. Miskolci grafikai biemálé.. 47-60

Mozgó Világ, Bp. 1984. márc. X/3.

Hegedüs L. László, grafikus

1 mű : repr.

Hegedüs L. László : Kenhája

Mozgó Világ, Bp. 1983. repr.

Mellékl.

IX/9.

Hegedüs L. László grafikus

L. L.: Hegedüs L. László

Kövesd, 1983. április

Hegedüs L. László grafikus

Lóska Lajos: Elidegenítés gyűrésel

Művészet, 1983. augusztus

Hegedűs L. Lánló, grafikus

L: Almásy Aladár

P. Kücs Juliana: Mit csinál a ízél, ... 13.

Népszavaasag, Bp. 1981 dec 13

Hegedüs 2. László

A salgótarjáni rajstiemále

Magyar Nemzet 1985. 1. 15.

Hegedüs László
kiállítás Egerben

Magyar Nemzet 1984. VIII. 17.

Hegedüs L. László, grafikusművész

A Bács-Kiskun megyei hetedik grafikai tárlat a Megyei Művelődési Központban látható. – Hegedüs L. László rendületlenül járja a saját maga által kitaposott utat. Két nagyobb méretű munkája formai biztonságával s árnyaltan gazdag színvilágával egyaránt kitűnik.

Varga Mihály: Grafikai tárlat, hetedszer.
Petőfi Népe, 1981. jún. 14.

Hegedűs László, grafikus- és festőművész

A XI. salgótarjáni tavaszi tárlaton szerepelnek munkái, – a folyamatművészet, a részekre tördelt elemzés alkotói módszere Hegedűs László, Széchy Beáta és Galántai György munkái révén van jelen.

Vrunák Emese: A XI. salgótarjáni tavaszi tárlatról. Napjaink, 1981. ápr. 36. old.

Hegedüs László

Hegedüs László ezüst érmet nyert mesélbusztrációival a IX. Nemzetközi Alkalmazott Grafikai Biennalen.

Hajdú Éva: IX. Nemzetközi Alkalmazott Grafikai . . .
Művészet, 1980. november – 22 lap.

Hegedűs László, festő- és grafikusművész

Kecskeméten nemrég nyílt meg a téli tárlat, melyen a művész grafikái szerepelnek, melyek fantáziadúsak, ironikusak, töprengésre késztetik a nézőt.

Varga Mihály: Sorok a téli tárlatról.
Petőfi Népe, 1980. jan. 6.

Hegedüs László, festőművész 1) Folytatás

A Nemzetközi Gyermekév, valamint a Képző-
művészeti Világév alkalmából gyerekekkel kap-
csolatos pályázatot hirdettek meg, melynek címe
Képzőművészet vetített képen. Ez diafilmek rajzo-
lására, alkatására hívta fel a képzőművé-
szek figyelmét. – A művész Lázár Ervin két
meséjét: „A nyúl, mint tolmács" és „Furfangos királyfi-
ak" c. dolgozta fel, mely diafilmek 3-ik díjat nyertek
(emlitve)

Képzőművészek a gyermekekért

1979. IX. 21. Televízió 2. műsor, 20.34 (Gné)

Hegedüs László festőművész 2. folytatás

a másik pályázat címe: „Gyermekkönyv nemzetközi nyelve a grafika". A pályázatról beérkezett anyagból kiállítás nyílt Miskolcon, a Forsel Attila Képcsarnok Kiállítótermében. Második díjat nyert munkája Hegedüs Tibornak.

Képzőművészet a gyermekekért.

1179. IX. 21. TV. 2. műsor, 20.34 | Gné |.

Hegedűs László

a megyei művelődési központban a korábban amatőr kiállításokon szereplő Hegedűs László főleg a pop-art irányzatban felhasznált tárgyakkal igyekszik fogalmazni.

„Filmgrafika" /repr./

H.F. – S.Gy.: Kecskeméti kiállítási kalauz.

Petőfi Népe, 1975. okt. 3.

Hegedűs László, grafikus

L: Bodri Ferenc

Bánszky Pál: A grafika új minősége 80-82

Forrás, Kecskemét, 1979. jan. XI/1.

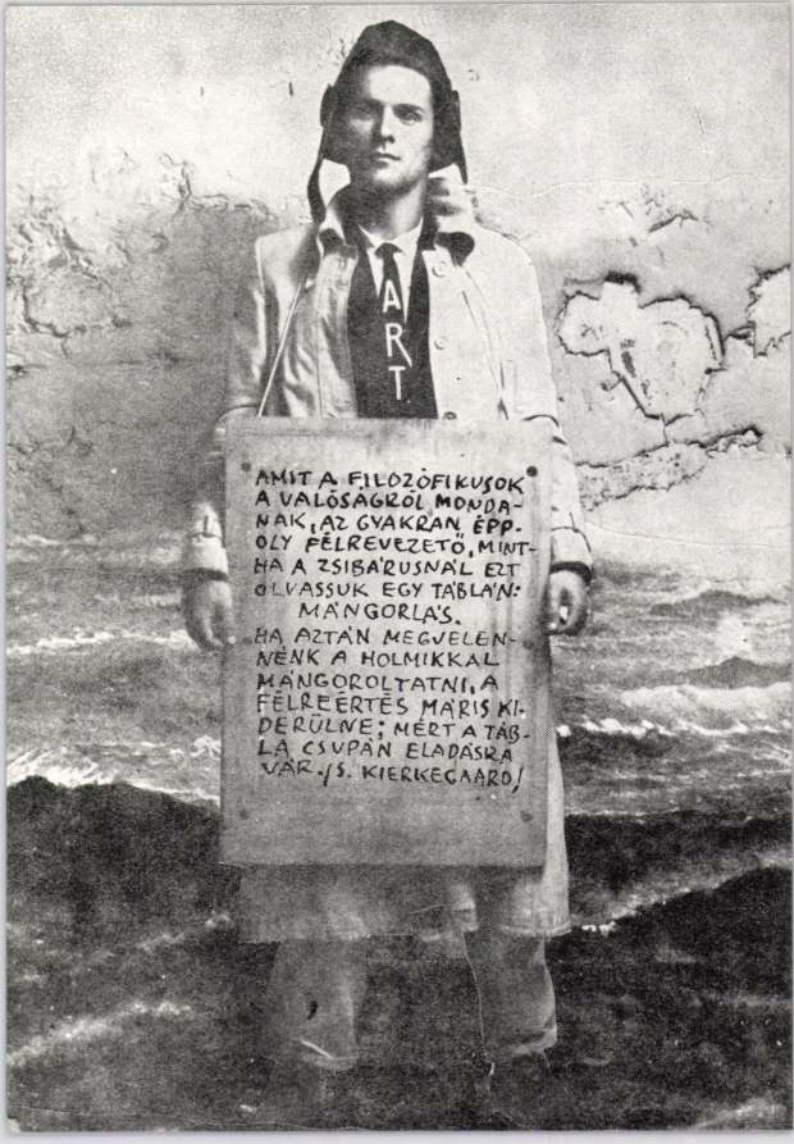
ART
AMIT A FILOZÓFIKUSOK A VALÓSÁGRÓL MONDANAK, AZ GYAKRAN ÉPPOLY FÉLREVEZETŐ, MINTHA A ZSIBÁRUSNÁL EZT OLVASSUK EGY TÁBLÁN: MÁNGORLÁS. HA AZTÁN MEGJELENNÉNK A HOLMIKKAL MÁNGOROLTATNI, A FÉLREÉRTÉS MÁRIS KIDERÜLNE; MÉRT A TÁBLA CSUPÁN ELADÁSRA VÁR. /S. KIERKEGAARD/

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ : KÉPESLAP

nov. 9 - 29 - ig
13h - 18h ig
H.Z. → (52.)

2

HEGEDŰS LÁSZLÓ
kiállítása
Ferencvárosi Pincetárlat
Budapest IX.
Mester u. 5.

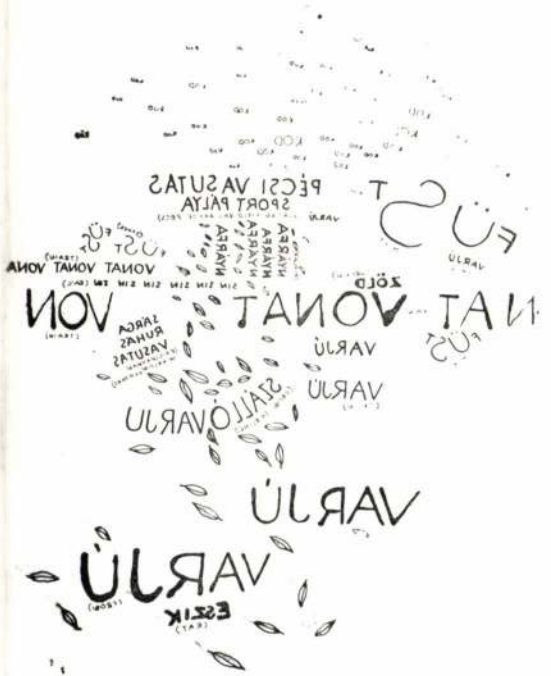

szálló fa

szálló fa

szálló fa

falevél

falevél

SZÁLLÓ FA

falevél

KIVÁGOTT FA

1950-ben
nülettem
Nagybalázson
1964 Pécsi Művészeti Gimnázium 1968
1968 Budapest Kirakatrendező Iskola 1970
Tagja vagyok a Képzőművészek Szövetségének 1982,
a Művészeti Alapnak 1978
és a Fiatal Képzőművészek Studiójának 1980
c. 6000 Kecskemét, Árpád kft. 2. III. 13
t. 76-23-453

FONTOSABB KIÁLLÍTÁSOK ÉS DÍJAK

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK:
1975 KECSKEMÉT — Művelődési Központ
1981 GYŐR — Művelődési Központ
1981 PÉCS — Ifjúsági Ház
1982 SZEGED — Ifjúsági Ház
1983 BUDAPEST — Stúdió Galéria
1983 BUDAPEST — Fiatal Művészek Klubja
1984 BUDAPEST — Ferencvárosi Pincetárlat

FONTOSABB DÍJAK:
1980 BRNO — Grafikai Biennálé, ezüst érem
1983 MISKOLC — Grafikai Biennálé, KISZ KB díja
1984. EGER — Akvarell Biennálé, Művészeti alap díja
84. 43779 Petőfi Nyomda, Kecskemét — F. k.: dr. Chikán Bálint

NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSOK:
1980 BRNO — Grafikai Biennálé
1981 WROCLAW — Drawing Triennálé
1982 BILBAO — Arteder 82, Grabado
1982 BRNO — Grafika Biennálé
1983 OSAKA — Design Festival
1983 CLEVELAND — Drawing Biennálé
1983 LJUBLJANA — Grafikai Biennálé
1984 FREDRIKSTAD — Grafikai Biennálé
1984 KRAKKÓ — Grafikai Biennálé
1984 VARSÓ — Plakát Biennálé
1984 KATOWICE — Grafikai kiállítás
1984 BERLIN Intergrafik 84
1984 YOKOHAMA — Grafikai kiállítás

HEGEDÜS 2. László

ága

SLAMON Nándor: Zászlóbontás : A Magyar Vízfestők Társa-
sága Szombathelyen. = Vasi Szemle, XLV. évf. 3. sz. 19
456

HEGEDÜS 2 László

Magyar Nemzet, 1991.szept.2.

Hegedűs 2 László grafikája

Hegedüs 2. László

A lengyelországi Radomban megrendezett nemzetközi portrékiállításon negyedszáz magyar mű szerepel, Hegedüs 2. László grafikája pedig a díjazottak egyike.

✣

Magyar Nemzet 1987. VII. 31.

HEGEDÜS 2. László

KIÁLLÍTÓTEREMBEN

Grafikai műtermek '91

ÚGY KÖZELEDIK új tárlathoz az érdeklődő nézó, ahogyan *Árkossy* István szép akvarelljén az *Idegen* közeledik egy fényes ablakú ház felé – nem tudhatja, mi várja ott, mi hívogatja, és megfordítva: a háziak sem sejthetik, mit hoz magával az Idegen: hulló falevelek bánatát-e, vagy talán vidám zeneszót?

A kiállítást a képzőművészek szövetsége Grafikai Szakosztályának körlevele előzte meg, és negyvenhat művész jelezte részvételi szándékát a Képcsarnok Vállalat Vörösmarty téri elegáns termében. Ahhoz, hogy ezt a nyári tárlatot országos keresztmetszetnek tekintsük, a létszám és a művek száma is kevés, ám ahhoz, hogy sokoldalúságában megmutatkozhassék a jelenkori magyar grafika, s kedvet csináljon a hozzá közeledőnek a grafikai műtermek közeledbbi megismerésére, felkeresésére, ahhoz jó kezdet.

NÉVSOROLVASÁST tartani nem szeretnék, sem a hiányzók nevét felvésni egy fekete táblára. Örvendetesnek tartottam, hogy egy festő is "feliratkozott" a listára: *Kádár* J. Miklós *Don Quijoté*ja még fekete-fehérben is elárulja, hogy ecsethez szokott kéz lendülete vitte. Ugyanakkor – ha már a műfaji közeledésekről esik szó – festőibb lett az egyik legrajzosabb grafikus: *König* Róbert, akinek főleg fekete-fehérben alkotott, sűrű rajzai oly jellegzetesek, hogy akik egyet-kettőt láttunk közülük, tévedhetetlenül felismerjük: most tágasabb egek alatt, a háttér fekete foltjának nagyobb teret szánva, nagyobb szerepet szabva, játszatja le zsugorított előtérben régi kedves témái közül például a *Hastingsi csatát*.

Ámde kezdjük mégis az elején ezt a „tárlatvezetést", ott, ahol belép az ajtón az Idegen, hiszen az első impresszió igen fontos. Jól tudja ezt *B. Supka* Magdolna művészettörténész, a kiállítás rendezője – és a zajos térről a csend világába vezet be. *Molnár* Péter leheletfinom drappos *Csönd* nyomata, illetőleg *Klossy* Irén hajszálvékony vonalainak fátyolos szövedéke *(A múlt emléke)* alkalmas arra, hogy az érkezőt a még kintről magával hozott tempó lelassítására bírja. Azután majd fokról fokra fel fog hangosodni e terem falainak felénk vetülő hangja, mind harsányabb színek szólítanak meg, miközben a tárlatrendező olyan közbülső ötletek megvalósítására is módot talál, mint annak bemutatása, hogy ugyanazt a témát miként fogalmazza meg a végtelenül sok színes vonal "szalmakazlaival" egyéni kifejezési módot teremtő *Kovács* Péter Balázs, és kafkai szomorúságú rovaremberével a Jugoszláviából mintegy tíz éve áttelepült *Benes* József, akinek "magával kötve, mint a kéve"-zsákfigurái a maguk eredetiségében és változatosságában ismerős részvevői a hazai képzőművészeti kiállításoknak *(Vízparton*, illetőleg *Parton)*.

A POLITIKAI VÁLTOZÁSOK jeleit nem „illendő" ma már műkritikának észrevennie sem – visszahatása ez az egykori túlpolitizáltságnak –, mégis, miután a grafika gyors műfaj (s a plakáttal, a karikaturával határos), megpróbáltam e régi rossz „szempont" alapján is nézelődni a tárlaton. *Ábrahám* Ráfael egész sorozatot szentel a *Csillaghullás* élményének, a tőle megszokott magas szakmai színvonalon, meditálva a jelenségek fölött, a mélyebb filozófiai összefüggéseket látva, láttatva. *Zala* Tibor, ellenkezőleg, azzal „politizál", hogy nem politizál, hanem megannyi korhoz kötött mű után a régi énjét keresi *(Régi rajz)*. A Kolozsvárt született, Romániából nemrég áttelepült *Nagy* Stoica Georgeta új hangot hoz a szorongásos álmok rögzítésében: a hasonló élményeket másként megfogalmazó motívumzuhatagot *(Emlékhatár, Határeset)*. A marosvásárhelyi születésű, ugyancsak áttelepült *Borgó* (*György* Csaba) szintén nyeresége a hazai képzőművészeti kultúrának – furcsa, mirói játékosságú, titokzatos rajzaival. *Butak* András, aki épp tíz éve érkezett, az egyetlen a tárlaton, aki átlép műfaji kötöttségeken és meghatározatlan tárgyú, valamiképp rossz emlékeket ébresztő grafikák mellett (mit ábrázolnak vajon? felrobbantott bunkert? használhatatlanná tett krematóriumot? *A hely emléke* a címük) tárgyat is kiállít, egy *Doboz*-sorozat részeit, a doboz ódon könyvre hasonlít inkább, s ha kinyitjuk, talán csontváz van benne, ama riasztó angol megfigyelést illusztrálva, hogy minden család őriz csontvázat a szekrényében? (Lehetséges, hogy a teremben ez a legdirektebben politizáló mű?)

S ha a már Magyarországon alkotó új művészek néhányszavas bemutatásának – nem puszta udvariasságból – nagyobb teret szenteltünk, köszöntsük még ezeken a hasábokon a Franciaországból a szó szoros értelmében hazaszaladt *Csorba* Simont, aki saját meghatározása szerint "futóművész", s ugyanakkor tehetséges festő, a gesztusfestészet művelője. Néhány munkáját évekkel ezelőtt Párizsban láthattam, most meghatottan álltam aprólékosan míves festmény„firkája" előtt, melyen a hazafelé araszolgatás (1735 km-es futás 28 nap alatt) egyhangúságát festette meg – s a hosszútávfutó magányosságát.

NEM SZÁMOLHATTAM BE minden műről, jóllehet van itt régies hangulatú táj, vízeséssel (*Csurgói* Máté Lajos) és a még mindig modernnek számító média, a film hatásáról – a filmszalag pergésének „csodájáról" – tanuskodó sorozat (*Hegedüs* 2. László), hogy a két végletet említsem. E kettő között helyezkednek el a dekorativitástól az absztrakció küszöbére elérkezett *Kopasz* Márta és a barokk első mesteréhez „visszahátráló" *Kéri* Imre, aki *Caravaggio* műveit elemzi triptichonján. Az elvonatkoztatás határán jár *Rátkai* György, meglehet, a régészet iránti érdeklődése finomítja-tágítja látásmódját. Térhatású gyöngéd absztrakcióival tűnik ki *Parádi* Tamás.

„Milyen izgalmas festő lett *Stefanovits* Péter!" (Rajzolóként is érdekes volt) – gondoltam magamban, jóllehet nem értem *Ősi szeizmográf* című sozatát, s közben rájöttem, hogy izgalom, vagyis új kísérletek nincsenek ezen a tárlaton. Még az anyaggal való próbálkozások is elmaradnak, talán egyedül *Kunt* Ernő *Soproni udvara* az, amelyen a téma nyugalma ellen hat a nyugtalanító cinkmaratás.

Marad a megbízható minőség. *Maracskó* Gabriella szálkás tusrajzai, *Almásy* Aladár lírai látomásai (*Sámson és egy filiszteus!*), *Engel Tevan* István groteszk illusztrációi E.T.A. *Hoffmann* novelláihoz, *Olajos* György őskori fosszíliákat áhítatosan „feltámasztó" rézkarcai, *Sulyok* Gabriellának ősanyánk willendorfi idomait költészettel körüludvarló rajzai, *Sáros* András Miklós dús és gyönyörű trópusi fái...

Ember Mária

(A Grafikai Műtermek '91 kiállítás a Csontváry Teremben július 20-ig tekinthető meg.)

SCHILLER
OPEL GM
MÁRKAKERESKEDÉS
DRAVA AUTÓ KFT
JÚLIUS 12-ÉN, 13-ÁN, 14-ÉN, PÉNTEKTŐL VASÁRNAPIG A HASZNÁLT AUTÓT VÁSÁRLÓ ÜGYFELEKET 5%-OS ENGEDMÉNNYEL VÁRJA A XIII. DRÁVA UTCA 17. ÉS A XIII. VÁCI ÚT 113.

Hegedűs László

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : 83,

Hegedüs 2 László

Magyar Hírlap 2001. II. 28.

Folytatódik a hagyományteremtő kortárs művészeti aukciók sorozata

Újdonságok a BÁV tavaszi árverésén

A Bizományi Kereskedőház és Záloghitel Rt. április 3-án rendezi meg második kortárs művészeti aukcióját, ahol 218 festmény, grafika és szobor kerül kalapács alá. A hagyományteremtő célú árverés kínálatát március 24-e és április 1-je között tekinthetik meg az érdeklődők.

Rénes Judit

Bár a patinás múltú, 1773-ban alapított Bizományi Kereskedőház és Záloghitel Rt. (BÁV) az elmúlt években rendszeres tárlatot szervezett kortárs festményekből, első ilyen tárgyú aukcióját tavaly tavasszal rendezte meg. Mint Kováts Emil, a BÁV műkereskedelmi üzletágának igazgatója lapunk kérdésére elmondta, a mintegy száz műtárgyat – főként festményt – kínáló árverés sikerrel, leütési áron számolva mintegy hétmillió forintos bevétellel zárult. A hagyományteremtő céllal elindított kortárs művészeti aukciósorozat az idén április 3-án folytatódik: a BÁV a tavalyinál jóval nagyobb kínálattal, 218 festménnyel, grafikával és szoborral várja a műgyűjtőket és a vásárlókat. Az árverés anyagát a vállalat országos felvevőhálózatának átadott lakossági műtárgyakból és több együttműködő magángaléria gyűjteményéből válogatták. Az 1950-től napjainkig keletkezett, különböző műfajokat felölelő tételek értékesítéséből a tavalyinál jóval nagyobb bevételt remélnek.

Fertőszögi Béláné, a BÁV aukciós irodájának vezetője kinevezése előtt nyolc évig állt a vállalat kortársgalériájának élén. Nagyon jó ötletnek tartja azt, hogy a közönség a korábbi festészeti tárlatok után immár aukción is megismerkedhessen a kortárs művészet alkotásaival. Mint lapunknak elmondta: a BÁV szakértői azokat a műveket szeretnék bemutatni, melyekről úgy érzik, hogy egyben a jövő műtárgyai is, értékorientációs lehetőséget kínálva az embereknek. Bár az aukciós iroda vezetője – bármiféle megkülönböztetés elkerülése végett – nem nyilatkozott a vásárlásra felkínált művek alkotóiról, lapunk információi szerint többek közt Hegedüs 2 László és Orosz János képei kerülnek majd kalapács alá. A tételek közt jelentős mennyiségű grafika és szobor szerepel. Fertőszögi Béláné úgy látja, hogy bár a köztudatban az árverés fogalmi köréhez még mindig elsősorban a festmények kapcsolódnak, a műkedvelő gyűjtők ma már jobban tudják értékelni a rajzok szépségét és különlegességét. Ahogyan az április 3-ai aukció előrelépést jelent a tavalyihoz képest, a szervezők a jövőre tervezett következő árverésen ismét újdonsággal kívánnak szolgálni.

Az aukciós iroda vezetője szerint korántsem csak kereskedelmi szempontok játszanak közre e hagyományteremtő sorozat megrendezésében, hanem egyfajta kulturális misszió is. A BÁV komolyan veszi múltját, s ennek szerves részét képezi az a szemlélet, hogy a jelenben és a jövőben is megfelelő súllyal legyen jelen a műtárgypiacon.

Fertőszögi Béláné úgy véli, a vállalatnak megvan a maga sajátos szerepe a magyar műkereskedelemben. Mint lapunknak elmondta, a BÁV-nak elsősorban önmagához kell hűnek lennie, s nem más vállalkozásokhoz mérnie magát. Ha a vállalat fenn tudja tartani hitelét, az emberek tisztában lesznek azokkal az értékekkel, melyek miatt érdemes ellátogatni az árverésekre. A BÁV tevékenysége összes terén a lakossággal áll a legszorosabb kapcsolatban, s egyfajta szolgálatot teljesít. Az aukciós iroda vezetője úgy tartja: a vállalat együtt lélegzik a hazai műkereskedelemmel. Nagyon örül a szakma és a piac fellendülésének, mert ez a BÁV-ot is fejlődésre ösztönzi. Amint a mostani aukcióra benyújtott tételek példája is mutatja, jó együttműködés jöhet létre az állami tulajdonú vállalat és a magángalériák között. Úgy érzi, hogy áprilisban szép keresztmetszetet adnak a kortárs magyar művészetről, melynek árverését évente egyszer tervezi megrendezni a BÁV. Emellett folytatódnak a háromnapos aukciók, ahol szőnyegek, ékszerek és néprajzi műtárgyak is kalapács alá kerülnek. A jövőben ez utóbbi területen igyekeznek még többet nyújtani, kihasználva azt a lehetőséget, hogy az országos hálózat révén másoknál talán jobban hozzá tudnak férni a fellelhető értékekhez.

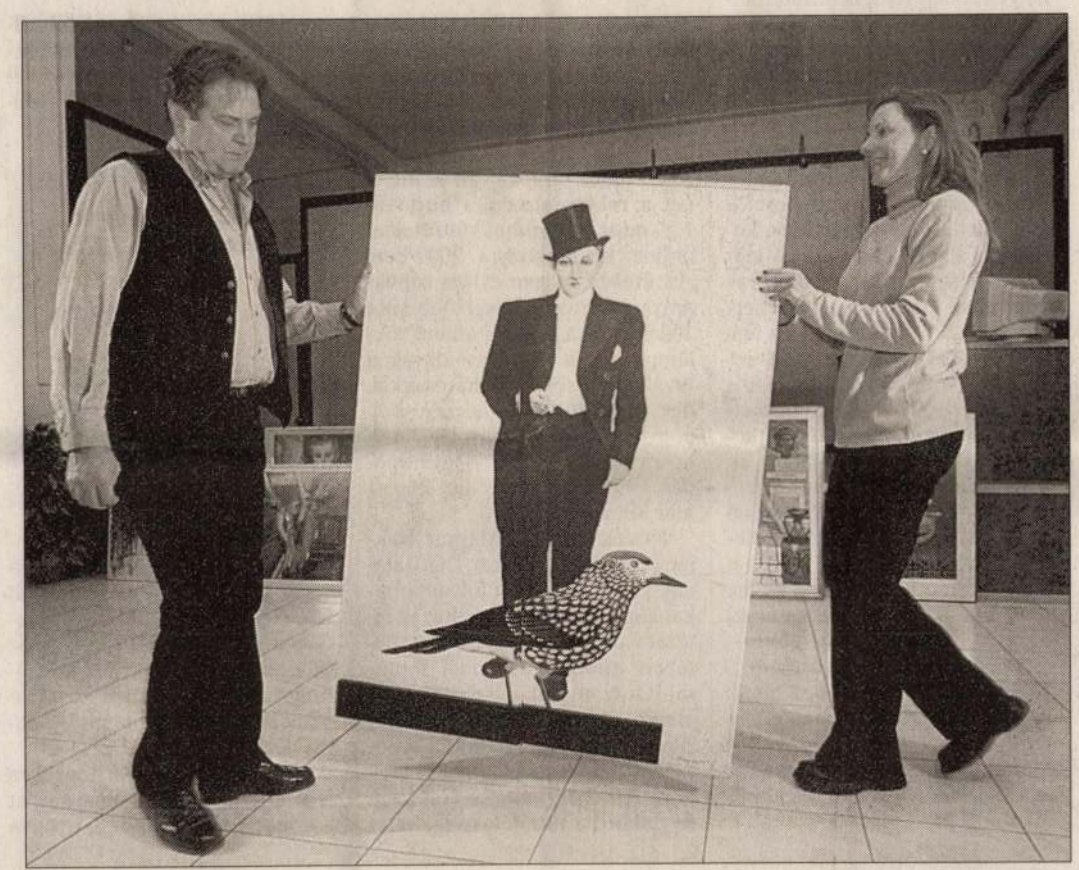

Hegedüs 2 László alkotása, A nagy Anser Fabilis című kép is árverésre vár Fotó: Sárközy György

Kábeltörés Kínában

A gondok ellenére ugrásszerű a növekedés

Egy eltörött telekommunikációs kábel miatt csaknem teljesen megszűnt a kínai szörfözők hozzáférése az internethez, ami ismét ráirányította a figyelmet az e-gazdaság vállalatainak sebezhetőségére.

Molnár Sándor

Sok millió kínai internetező bosszankodhatott múlt pénteken, egy eltörött üvegszálas kábel miatt szinte teljesen megszűnt az ország kapcsolata a külvilággal. Mivel a Sanghaj partjai előtt húzódó, tenger alatti vezeték a legnagyobb kapacitású kapcsolódási csatorna az internethez, a kiesés pótlására nem volt lehetősége a China Telecomnak. Habár korábban is gyakoriak voltak a kisebb működési problémák a kínai távközlési társaság által üzemeltetett internetszolgáltatásban, de ekkora zavarra eddig nem volt még példa – jelentette ki a cég pekingi irodájának egyik alkalmazottja. A Kínát Észak-Amerikával összekötő kábel javítása az időjárási viszonyoktól függően akár két hetet is igénybe vehet.

Ez alatt az idő alatt bár a China Telecom igyekszik az internethez való hozzáférést lehetővé tenni, azonban az amúgy sem éppen gyorsaságáról híres kínai web lassúsága a legelszántabb netező türőképességét is próbára teheti.

Ugyanakkor a jelenleg még ismeretlen okra visszavezethető kábeltörés ismét ráirányította a figyelmet a kínai e-gazdaság korántsem stabil helyzetére. A már a tavalyi év során kibontakozó, az internettel eddig komoly pénzeket kereső vállatokat – az ún. dot.comokat – mélybe rántó recesszió 2001 első két hónapját is végigkísérte. Több nagy internetcég is a minap jelentette be befektetéseinek visszafogását, alkalmazottai egy részének elbocsátását – jelentette a Shanghai Daily. A legtöbb elemző értetlenül áll a jelenség előtt, hiszen a kínai internetfelhasználók száma továbbra is viharos sebességgel növekszik, s 2000 végére elérte – az arányaiban amúgy alacsony – 22,5 milliót. Azonban úgy tűnik, hogy a piac fizetőképessége jelenleg messze elmarad a nyugati mértéktől, ami megmagyarázhatja a világhálón tevékenykedő vállalatok nehézségeit.

Másfél milliárd forintot fordítottak az online reklámra

Gyarapodás és koncentráció

Az elmúlt három évben több mint 26-szorosára, azaz tavaly másfél milliárd forintot meghaladó nagyságúra növekedett a hazai online reklámpiac. Bár kisebb mértékben, ám folyik a piaci koncentráció, s az év végén már az öt legnagyobb cég részesedése elérte a 75 százalékot – derül ki a Magyar Reklámszövetség legújabb felméréséből.

Jelentős szereplővé vált az internet a reklámpiacon, a hirdetők 1,59 milliárd forintot költöttek el online reklámozásra 2000-ben. Az utóbbi három évben robbanásszerű növekedéssel több mint 26-szorosára nőtt az online reklámpiac. Ha összehasonlítjuk a tavalyi év első felét a másodikkal, úgy az derül ki az elemzésből, hogy 627 millió forintról 963 milliósra bővült a piac. A gyarapodás 1999 első félévéhez képest már kilencszeres.

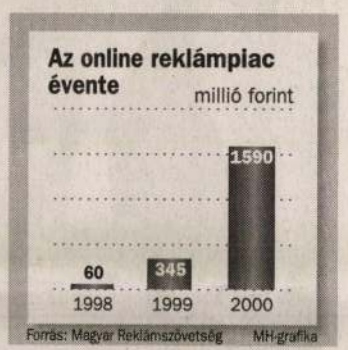

Novák Péter, a Magyar Reklámszövetség Internet Tagozatának vezetője a piaci folyamatokkal kapcsolatban kiemelte: az internet éretté válásának történetében minden eddiginél fontosabb folyamatok játszódtak le az elmúlt évben. Ezek közé tartozik, hogy jelentősen nőtt a rendszeres használók száma, vagy hogy minőségi változás volt megfigyelhető a tartalomszolgáltatás területén. A legnagyobb megrendelőkké az interaktív ügynökségek váltak, a piac 41 százalékát lefedve. Kismértékben növekedett a piac koncentrálódása, az öt legnagyobb online médiatulajdonos a költések közel 75 százalékát szerezte meg az utolsó negyedévben.

A felmérés alapján továbbra is az internet technológiai ágazat a költötte a legtöbbet, bár súlya továbbra is visszaesik (év végén 46 százalékos volt), ezt a médiavállalkozások (21 százalék) és a pénzügyi szektor (14 százalék) követi. A legnagyobb növekedés az autóiparban és a fogyasztási cikkek esetében valósult meg.

A legkedveltebb hirdetési eszköz továbbra is a banner (88 százalék) maradt, az email hirdetések aránya viszont megháromszorozódott. Tom Schwieters, az IDC Hungary (mely a reklámszövetséget segítette a jelentés elkészítésében) ügyvezetője a nemzetközi folyamatok tükrében kiemelte, hogy a kelet-európai piacok még a fejlődés kezdeti fázisában vannak, a következő években éppen ezért dinamikus növekedés várható. A megállapítás annak ellenére helytálló, hogy nemrégiben közismertté vált: az amerikai és nyugat-európai piacon mérsékeltebbé vált a növekedés közel 6 éves dinamikus bővülés után. A 3 éve induló magyar piac még erőteljes gyarapodását nagyban segítheti a nyugati piacokon már bevált eszközök átvétele és alkalmazása. *PK*

A világ legparányibb robotja

Csődben az eToys

Mivel továbbra sem jelentkezett az eToys iránt érdeklődő pénzügyi befektető, az Amazon.com után második legnagyobb amerikai internetes kereskedőcég tegnap bejelentette csődjét. A társaság figyelmeztette részvénytulajdonosait, hogy a los angelesi börzén jegyzett papírjai immáron értéktelenek.

Az elsősorban játékokkal és árakra, a vevők gyors és egyszerű kiszolgálására épített stratégia gyors sikert, a forgalom hirtelen megugrását hozta. Így az 1999-es év 30 millió dolláros bevétele után 2000-ben a forgalom meghaladta a 150 millió dollárt. Habár a vállalat soha nem termelt profitot, papírjai árfolyamát az elmúlt két év befektetői láza egy időre a 80 dolláros érték fölé tornázta. A cég

Hegedüs László Pál

Haas György

Kodolányi János harca a diktatúrák ellen

1945-ben, az új megszállók megérkezése után a magyar szellemi élet alakulását azonnal a szabadság hiánya határozta meg. Illyés Gyula *Újabb szellemi front* című 1945. tavaszi cikkében kritikus hangon mutatott rá „az eszmék nyugodt kifejtéséhez és kicseréléséhez szükséges" korlátokra, mivel nem a szellem emberei határozzák meg a kulturális és irodalmi életet: „A verset nem a bíráló taglalja, hanem a kéretlen népszónok; a szerkesztőség alkalom csinálta bírálója pedig az írót nem az Akadémia elé utalja, hanem a politikai rendőrség elé." A második világháború befejezése után egyre inkább azok a tényezők határozták meg Magyarországon a szellemi-politikai közéletet, amelyek mögött ott állt a Moszkva hatalmára támaszkodó kommunista párt. A népi írók egy részétől megtagadták a publikálás jogát, ezek közé tartozott Kodolányi János is.

Az író az ellene foganatosított döntésekkel szemben beadvánnyal fordult az akkori helyi hatalom illetékes fórumához, a Nemzeti Bizottsághoz. „Alulírott - írja Kodolányi János -, egész valómban megszégyenítve és megalázva, azzal a kérelemmel fordulok a Magyar Nemzeti Bizottság Elnökségéhez, hogy a múltban tanúsított politikai magatartásom megítélésére és igazolására megfelelő bizottságot kiküldeni szíveskedjenek.

Indokaim ezek:

Folyó hó 24-én fiam, ifj. Kodolányi János bölcsészettan-hallgató, ez idő szerint államrendőrségi tisztviselő Pesten, az Athenaeum Irodalmi és Könyvkiadó Rt. igazgatóságánál járva, Kállay Miklós igazgatótól azt a felvilágosítást kapta, hogy a vállalatnál (eddig megjelent) s bárhol másutt is megjelent műveim árusítása tilos, jövendő műveimet kiadni pedig nem szabad. Megokolásul közölte, hogy az írók valamilyen meg nem nevezett s általam ismeretlen szervezete döntött így, azzal vádolván s abban marasztalván el engem tudtom és meghallgatásom nélkül, hogy »fasiszta« vagyok, mert a *Nemzetőr* című hetilapot szerkesztettem, így eo ipso »németbarát« viselkedést tanúsítottam."

Kállay Miklós egyúttal közölte Kodolányi fiával, hogy a kiadók és könyvkereskedők tiltakoztak az író nélkül hozott döntés ellen, de teljesen eredménytelenül.

„Így most - írja beadványában Kodolányi János - huszonnégy esztendei nehéz és tisztességes munka után, a harcokban elveszítve minden csekélyke vagyonomat, még művészi munkám folytatásától, sőt jó magyarságom és tisztességem hírétől is meg kívánnak fosztani, s éppen azok, akiket írótársaimnak kell neveznem."

Kodolányi kifejezésre juttatja tiltakozását, hogy a magyar társadalom, az irodalomtudomány által értékesnek elismert művek íróit egyik napról a másikra egzisztenciálisan is tönkre akarják tenni. Egyúttal rámutatott arra, hogyha jogállamiságról beszélünk, akkor

a máglyára ítélt írót és műveit előbb hozzáértéssel meg kellene vizsgálni, ügyéről értesíteni, meghallgatni és védekezésre szólítani fel, majd vele a döntést írásban kellőképpen hitelesítve közölni.

„Végezetül illő volna fellebbezési fórumot kijelölni. Főképpen illő volna ez azokban az időkben, amikor hasonló, gyakran véres injúriák a másik oldalról hónapokon át folytak, s amikor az egész ország színe előtt világosan megmondották felelős vezetőink, hogy az efféle taglózó hadjáratnak, a szabadság megrablásának, a szellemi rabszolgaságnak és önkénynek egyszer és mindenkorra véget kívánnak vetni."

Rámutatott arra a kétszínű kommunista taktikára is, miszerint mindazokat keblükre ölelik, akik ugyan kiszolgálták a nácikat és a Szálasi-uralmat, de most hajlandók készségesen az új megszállók szolgálatába szegődni.

„Ha az általam nem ismert testület - írja Kodolányi János - valóban jogosan dönt ilyen kérdésekben, elvárható volna, hogy egyenlő mértékkel mérjen. De míg az én könyveim terjesztését, új műveim kiadását megtiltja, szabadon gyakorolják igazgatói tisztüket s írói funkciójukat olyanok, akik a Szálasi-uralom idején is, Pest elestéig kiadóvállalatok élén álltak. Szabadon működnek és ítélnek írók, akik a propagandaminisztériumtól százezreket vettek fel, akik a német propagandaminisztérium látogatói voltak, akiknek hol regényét, hol színdarabját vásárolták meg Berlinben, még akár úgy is, hogy a darab némely kellemetlen szereplőjét német kívánságra kiirtották."

Beadványában saját védelmében előadta, hogy a *Nemzetőr* című hetilapot három hétig szerkesztette, ezalatt igyekezett olyan németellenes irányt szabni, hogy minden héten a lap betiltásától kellett tartania. Náciellenes cikkeiből a londoni rádióban rendszeresen idéztek, míg a varsói rádióban teljes terjedelemben felolvasták azokat. A *Nemzetőr*t akkor hagyta ott, amikor a lap tulajdonosa, Becsei-Wünschberg Miklós német politikai vágányra akarta kényszeríteni. Ekkor ügyvéd útján vétette le nevét a lapról. Felelős szerkesztőjét, Ambrus Józsefet a Turul Szövetség követtáborában, Debrecenben nyílt beszédben megtámadta, és tiltakozott az ellen, hogy őt az egyetemi ifjúság vezérének megválasszák. Amikor ezt megakadályozni nem tudta, kilépett a Turul Szövetségből.

A *Földindulás* című drámáját a német követ le akarta vetetni a műsorról, csak Teleki Pál ellenállásán bukott meg ez a szándék. Ekkor a birodalmi német sajtó a Volk und Staat, valamint a Volksbund budapesti lapja megtámadta. A *Süllyedő világ* című kétkötetes művének terjesztését 1940-ben a budapesti német követség a magyar külügyminisztérium útján megakadályozta. Köztudomású tény volt, hogy mindig síkra szállt a németbarát politika ellen, de ezt 1945-ben nem akarták a szélsőbalhoz közel álló cenzorok figyelembe venni. Az sem számított semmit, hogy mint Bajcsy-Zsilinszky Endre barátja, lapjában, a *Szabadság*ban, amelynek szerkesztője volt, elsőnek indított hadjáratot a nyilaskeresztes mozgalom ellen. A Zilahy Lajos szerkesztésében megjelenő *Magyarország* belső munkatársaként cikksorozatot kezdett a dunántúli német terjeszkedés ellen, de Zilahy Lajos Bethlen István vétójára nem engedte ezeket leközölni, ezért a *Szabadság*ban láttak napvilágot. Az *Istennek* című regénye ezekben az időkben csak úgy jelenhetett meg, hogy Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter állt ki mellette - minisztertanács elé terjesztette az ügyészség túlzott németbarát viselkedését -, így lehetővé tette a könyv

megjelenését. Az antifasiszta jelszavakkal fellépő cenzoroknak az sem számított, hogy Kodolányi Jánost már 1936-ban kéthónapi fogházra ítélték egy cikke miatt, amelyben kijelentette, hogy Magyarország öngyilkos módon rohan a vesztébe, mert a német imperializmus eszközéül adta oda magát.

Kodolányi János náciellenes magatartását bizonyította, hogy 1944. március 19-én, a német megszállást követően nem írt, rádióelőadást nem tartott, nyilvánosan sohasem szerepelt, mert bujkálni kényszerült. Faraghó Gábor altábornagy, a csendőrség akkori felügyelője saját autóján, két magas rangú tiszt kíséretében a németek elől a saját lakására vitette az írót, majd négy nappal később Takács József őrnagynál helyezte el, megakadályozva, hogy a Gestapo ügynökei elfoghassák. Faraghó Gábor - aki azután 1944-45-ben a Debrecenben megalakult Ideiglenes Nemzeti Kormány közellátásügyi minisztere lett - arról is gondoskodott, hogy Kodolányi János a balatonakarattyai csendőrség védelme alatt álljon.

A Szálasi-puccs előtt egy héttel Kodolányi János Budapestre jött, és ott tartózkodott karácsony napjáig, amíg a Vörös Hadsereg a lakása közelébe nem ért. Ezalatt is Hegedüs László festőművész óbudai lakásán bujkált, s csak olyan alkalmakkor tért haza, amikor fiát meg kellett menteni attól a csapástól, hogy Németországba hurcolják. Bujkálása alatt kapcsolatban volt Bajcsy-Zsilinszky Endrén keresztül a Felszabadító Bizottsággal, amelyet a 0587 számú magyar-orosz nyelvű titkos igazolvány is tanúsított, melyet az orosz biztonsági szervek is megvizsgálták. Cserbakov őrnagy, a Vörös Hadsereg budapesti főparancsnokság sajtófőnöke arra biztatta Kodolányit, hogy írjon cikkeket lapjaikba. Még 1944 júniusában Faraghó Gábor altábornagy arra kérte meg Kecskeméti birtokán, hogy a fegyverletétel után, vagy fegyverszünet esetére, szervezze meg az író- és újságíró-társadalmat. Ennek kapcsán Szentiványi Domokos követségi tanácsos - ifj. Horthy Miklós kérésére - a katonai és politikai helyzet bizalmas és gondos megbeszélése alapján terjedelmes emlékiratot készített annak a titkos szervezetnek, amely a fegyverszüneti tárgyalásokat kezdeményezte. Ez volt az oka, amiért a Gestapo elrendelte Kodolányi János elfogatását és likvidálását. Moszkvában tisztában voltak azzal, hogy olyan típusú ember - mint amilyen az író volt -, aki ellenállt a náci önkénynek, az nem lesz kiszolgálója a Kreml érdekeinek alárendelt kommunista diktatúrának sem.

„Nem hiszem - írja a Nemzeti Bizottsághoz írt beadványában -, nem hihetem, hogy most, amikor igazolva látom több mint két évtizedes életművem igazát, amikor nem egy döntő esetben jósnak bizonyultam, s amikor hajam már őszül, és egy éhezésben, üldöztetésben és munkában bőséges élet alkonyata előtt állok, a *Vas Fiai,* a *Julianus barát,* a *Süllyedő világ,* az *Emese álma* ciklus, a *Földindulás,* a *Végrendelet* és egyéb tisztességes művek írója kenyerétől és becsületétől megfosztva pusztuljon el, vagy vándoroljon külföldre ismeretlen és szegény koldusnak. Egy író, aki súlyos testi hibája miatt még a legcsekélyebb testi munkára is képtelen. Nem hiszem, nem hihetem, hogy Kodolányi János, a magyar kultúra földönfutója legyen. Nem hiszem, nem hihetem, hogy az általam nem ismert írói szervezeten kívül ezért bárki a magyarság felelős férfiai közül vállalni merné és tudná a felelősséget. És legalább meg ne hallgatna engem, akit saját hazámban

a legjobbak hallgattak meg, és aki külföldön is megtettem kötelességemet a magyar népért és kultúráért."

A magyar szellemi életből kiközösítésre ítélt írókért, így Kodolányi Jánosért a politikusok közül leginkább Tildy Zoltán állt ki. Illyés Gyula többször felkereste a politikust, aki már a harmincas évektől szoros kapcsolatot tartott fenn a népi írókkal. Ezek a fáradozások, Illyés Gyula cikke a *Szabad Szó*ban hozzájárult ahhoz, hogy az üldözött írókra, így a Kodolányi Jánosra nehezedő nyomás is enyhült. 1946 tavaszán Pécsen keresett menedéket régi barátjánál, Várkonyi Nándornál. Majd Kanyar Józsefnél, a Nemzeti Parasztpárt pécsi titkárának otthonában húzódik meg. Az író levelezéséből tudjuk, hogy sorsának alakulása a kommunista hatalmi elit szándékaitól függött. Ez derül ki leveleiből is: „Haraszti a KMP megbízásából fölkeresett, s Illyés jelenlétében kifejtette, hogy el kell foglalnom az irodalomban régi pozíciómat. Módokat ajánlottak. A támadásokat kivédik..." Kodolányi János számára ez annyit jelentett, hogy nem hurcolták el az ÁVH pribékjei, de szó sem lehetett arról, hogy rangjának megfelelően visszakerüljön a magyar irodalmi életbe.

A teljes kommunista hatalomátvétel után még tovább romlott a helyzete. 1948-ban még napvilágot lát a Szőllősy-féle magáncégnél a *Vízöntő* című regénye, de új könyvre már nem kötnek szerződést az államosított kiadók. 1949-ben végérvényesen akarattyai lakos lesz. Míg a többi, irodalmi életből kiszorított írónak a fordítások adnak szerény megélhetést, addig Kodolányitól ezt a lehetőséget is megtagadják. Némi jövedelmet biztosított, hogy új regényeit ismerősei géppel másolják, kéziratban olvassák, és annyit fizetnek érte az írónak, mintha könyvüzletben vásárolnák. A nyomor szélére taszított író lakásában nincsen villany, petróleumlámpa világít. Sokszor papírt, borítékot csak hitelbe vesz. Zongoráját lefoglalják. Mivel nincsen pénze orvosra, betegségeit saját maga próbálja gyógyítani.

Akarattyai életére így emlékezett vissza 1964-ben: „Dolgoztam keményen és zokszó nélkül Akarattyán, havonta néha háromszáz levelet kaptam és írtam, néha még többet. Kora reggeltől késő estig, mint régen, ültem az íróasztalom és írógépem mellett, és adtam tanácsot, feszegettem társadalmi, filozófiai, esztétikai kérdéseket, nem merültem ki, és nem fáradtam bele, nem untam meg, és nem roskadtam össze. Fát vágtam kint ónos esőben, és feleségem az ölében cipelt be, mert a lábamra sem tudtam állni. Dideregtünk az akarattyai kis szoba tizenkét fokos hidegében, és melengettem kezemet a parányi petróleumlámpa mellett, hogy fogni tudjam a tollat, forgatni a könyvet. Az apró betűket nagyítóüveggel vadásztam össze. Dolgoztam, dolgoztam, dolgoztam, magamra hagyottan."

Tiszteletdíját papoktól kapta: egy katolikus plébános küldte a babot, református pap a lisztet, a túrót másik régi olvasójától, egy evangélikus lelkésztől. Az üldöztetés, megalázás éveiben hozzáfogott a Júdás-regényhez. Az apostoli atyákat olvasta, ezek között leginkább antiochiai Szent Ignác írásai ragadták meg. „Aztán áttértem a mártíraktákra, s bensőmben heves viták közepette olvastam. Ez idő szerint Szent Ágostont vettem elő, muszáj újra latra vetnem. Így lépkedek egyre mélyebben az »eszmébe«, akarva-akaratlanul..."

A félelem, a megaláztatás és üldöztetés évei alatt kerül igazán közel Júdáson keresztül Krisztushoz.

„Júdás-tervem körülbelül minden részletében világos előttem. Jézus nagysága csak most bontakozott ki számomra a maga teljességében, megrendítően, hatalmasan, lenyűgözően, félelmetesen és titokzatosan. Júdás sem az a szememben, amivé a teológia tette. De nagyszerűen bele tudom sűríteni véleményemet mindenféle árulásról..."

Az üldöztetés évei és betegségének elhatalmasodása még jobban megerősítette hitében. Egy esztendővel halála előtt, 1968-ban, Boldog Margit napján, saját kérésére visszatér a katolikus hitre. 1969-ben enyhül körülötte a légkör, televíziós filmet akarnak készíteni róla, de ő nem egyezik bele. Rezignáltan mondja: „Friss szelek fújnak, kedvező áramlatok érezhetők az életben és az irodalomban. Az én helyzetem is javul, feloldották a karantént, amelyben éltem - de már késő; vak, béna és süket vagyok, semmit sem érek a fordulattal..."

Ma már nehezen lehet megmondani, hogy a rezsim valóban változtatni akart-e Kodolányival szemben addigi magatartásán, vagy a halál árnyékában tengődő írót saját propagandacéljaira kívánta csupán felhasználni.

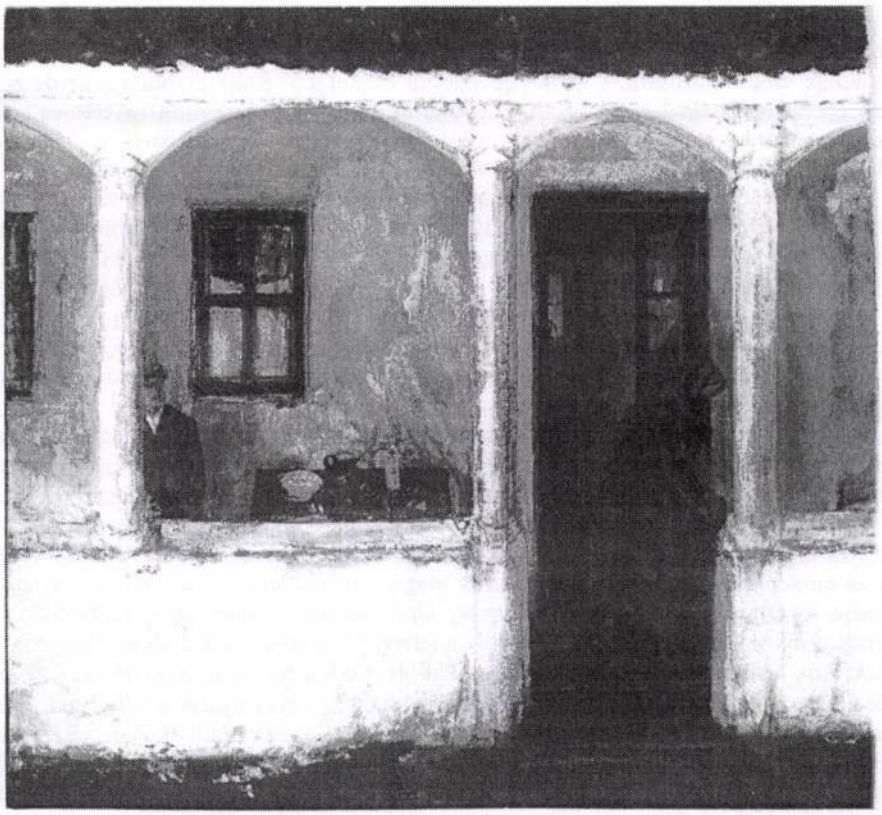

Nagy Imre

A „vizsgálódó" és az „ábrándozó"

Jegyzetek S. Varga Pál *„...az ember véges állat..."* című könyvéhez

S. Varga Pál munkája, melynek témamegjelölő alcíme: *A kultúrantropológia irányváltása a felvilágosodás után - Herder és Kölcsey*, a XIX. század elején bekövetkezett átalakulást, a többek által is „nagy szellemtörténeti fordulatként" elkönyvelt jelenségcsoportot vizsgálja, azt az átrendeződési processzust, amelyet Foucault a klasszikus episztémé felbomlásaként s egyben a modern gondolkodás kialakulásaként írt le, s amelyben, mint *A szavak és dolgok*ban is hangsúlyozta, ösztönző szerepet játszott az antropológiai nézőpont, kérdésfelvetés. Ezt a különösen fontos funkciót S. Varga Pál az általa sokrétűen vizsgált metszetben, a fordulat „magyar lefutásában" összefüggésbe hozza - s már most jelezzük: igen meggyőzően - Herder 1820 körül kulmináló hatásával, recepciójával. A szerző kérdése: „Mennyire törekedett ő [ti. Herder] s a hozzá hasonló eszmetörténeti helyzetben gondolkodó Kölcsey a felvilágosodás univerzális antropológiájának felbomlása, az »individuum est ineffabile« revelációjának uralomra jutása idején univerzális kultúrantropológiai fogalmak megalapozására, s mennyire sikerült ez nekik?" Konkrétabban a kérdésben rejlő centrális problémát kiemelve: „Hogyan lehet eljutni a humanitáshoz mint egyetemes értékfogalomhoz, s mekkora a relevanciája ennek a fogalomnak az egyes kultúrákban?"

A humanitásra irányuló kérdéshez kapcsolódva alkalmunk kínálkozik arra, hogy behatároljuk bírálatunk kettős nézőpontját. Mivel a korabeli műfajok közül a dráma - több szerző egybehangzó véleménye szerint is - az emberábrázolás „tanműhelye" volt, s ilyen értelemben a humanitás iskolájaként szolgált - Kölcsey maga is a színmű felvirágzásában látta a nemzeti irodalom önmagát visszanyerő felemelkedésének zálogát -, a tárgytól egyáltalán nem idegen, sőt akár termékenynek is remélhető megközelítésmód lehet, ha e jeles kultúrantropológiai munka elemzésében a vizsgálat általánosabb, eszmetörténeti nézőpontjának alkalmazása mellett egy sajátosabb látószöget is elfoglalunk: a drámatörténészét, aki, reményteli várakozással, inspiráló megfigyeléseket, gondolatokat keres e könyvet lapozgatva.

S. Varga Pál Herdert nemcsak a *Weltoffenheit* eszméje alapján tekinti a modern antropológiai gondolkodás előfutárának, hanem ugyanilyen joggal a kultúrszférához kötöttség, a territorialitás szükségszerűségének felismerése révén is, s ezt a kettős szerepet a tanulmány szerzője nyelvfilozófiai horizonton szemléli: a nyelvet ideális absztrakciónak tételező Saussure-Chomsky-féle elképzelés és az úgynevezett Sapir-Whorf-hipotézis összefüggésébe helyezi. Ez utóbbi álláspont szerint az ember mindig egy adott nyelv által meghatározott lény, s csak annak a közösségnek a jelrendszerét ismerheti, amelyhez anyanyelve által tartozik. A hipotézist radikalizáló Charles F. Hockett szinkron dialektológiájára - amely a jelzett hipotézisen túlmenően az egyes nyelveket is idiolektusok halmazának tekinti - S. Varga Pál oly módon reflektál, hogy ebben a halmazban feltételezi egy „domináns közösség" meglétét, amelytől „az egyes nyelvhasználó saját nyelvének és így a benne megformált világlátásnak legszámosabb és legalapvetőbb elemeit, viszonyait, relevanciáit és preferenciáit" kapja. E tekintetben annyiban tér el felfogásunk a szerzőétől, hogy a Hockett-féle elképzelést összekapcsolva az „opcionális kultúra" modelljével, a változtatható és a választható műveltség ideájával, egy adott társadalom „dialektológiáját" kultúraváltozatok hálózatának is tekintjük, ám úgy véljük, a domináns közösség nincs mindig adva, olykor még nem

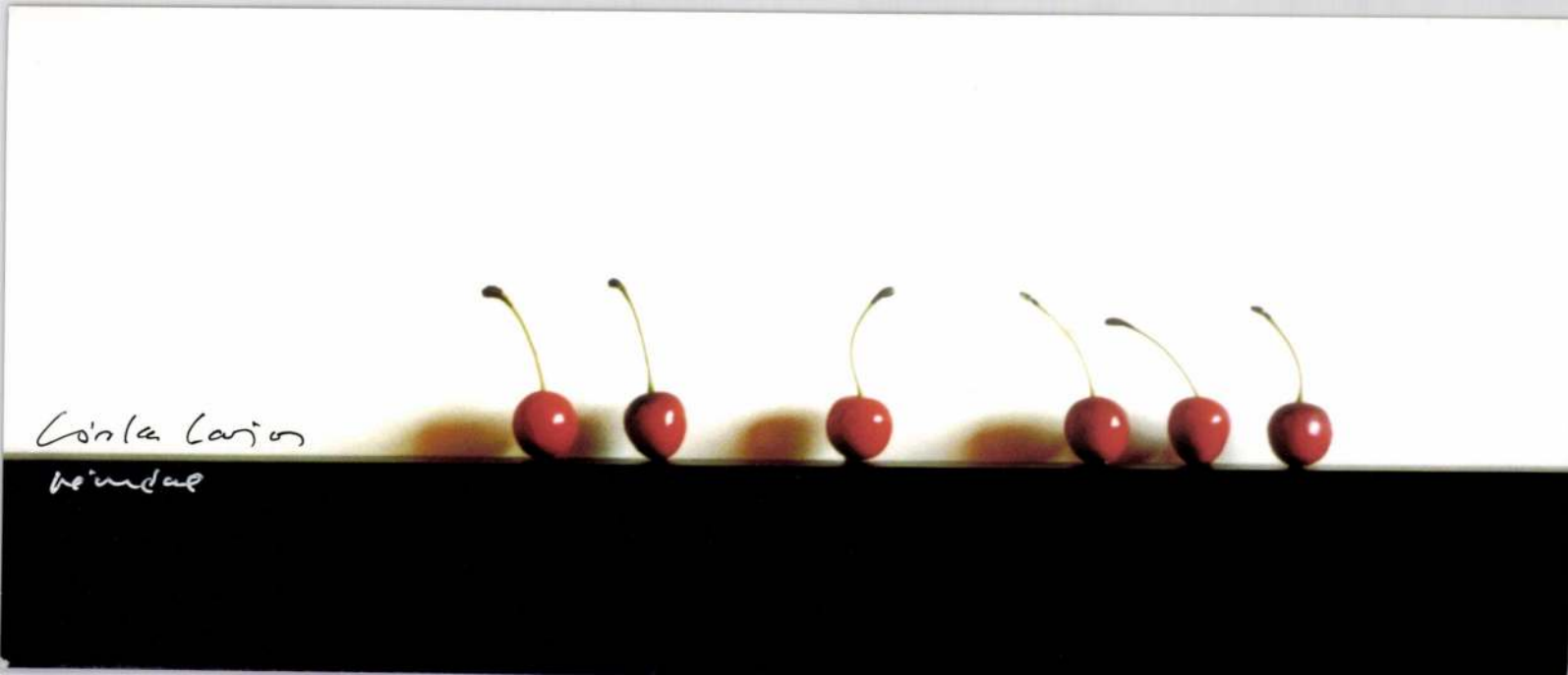
Carla Carlson
Heimdal

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ
kiállítására,

amelyet
ESTERHÁZY PÉTER
nyit meg

2000. október 21-én,
szombat délelőtt fél 12 órakor
a múzeum Országzászló téri épületében.

A kiállítás megtekinthető: 2000. november 26-ig,
hétfő kivételével naponta 10–14 óráig,

A kiállítást támogatta: Nemzeti Kultúrális Alapprogram
F. k.: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
Dij HITELEZVE

Robert Lacombe

Directeur adjoint de l'Institut Français

a le plaisir de vous inviter

au vernissage de l'exposition de

Hegedűs 2 László

le jeudi 4 novembre 1999-10-12

à 18h

à l'Institut Français.

L'exposition sera inaugurée par

Enyedi Ildikó, realisatrice des films

Le film accompagnent de l'exposition:

Les grandes innodations de Fehérvár

L'exposition est ouverte jusqu'au

29 novembre 1999,

du lundi au vendredi de 9h à 21h,

le samedi de 9h à 13h.

(Institut Français, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Robert Lacombe

a Francia Intézet igazgatóhelyettese

tisztelettel meghívja Önt

Hegedűs 2 László

kiállítására

amely 1999 november 4-én csütörtökön

18 órakor nyílik

a Francia Intézetben.

A kiállítást bevezeti

Enyedi Ildikó, filmrendező

A kiállítás kísérőfilmje:

A nagy fehérvári árvíz

A kiállítás megtekinthető 1999 november 29-ig

hétfőtől péntekig 9h-tól 21h-ig,

szombaton 9h-tól 13h-ig.

(Francia Intézet, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Hegedüs 2 László

L'exposition est realisé avec le soutien du Comité Culturel de la Mairie de Budapest et la Fondation Lánczos Kornél – Szegfű Gyula de la Mairie de Székesfehérvár.

A kiállítás a Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága és a Székesfehérvári Önkormányzat Lánczos Kornél – Szegfű Gyula Alapítványa támogatásával valósult meg.

HEGEDÜS 2 LÁSZLÓ

MV 2001/3

összehasonlító vizsgálata, amelyből kitűnik, hogy – például – abban az Ausztriában, amelynek lakói közül egyáltalán nem kevesen vettek részt a hitleri elnyomó és megtorló gépezetben, összesen 32 személyt végeztek ki ilyen bűnökért, míg Magyarországon 189 embert ért utol így a sorsa. (A számok egybevetésénél ugyanakkor tudni kell, hogy sok osztrák háborús bűnöst abban az országban vontak felelősségre, ahol tettét elkövette.)

Ugyanakkor a pervitel számos vonatkozásban nem volt kifogástalan. Tévedések, ferde beállítások, a hivatkozott dokumentumok idézésénél elképzelhetetlen tömegű pongyolaság, nemegyszer rosszindulatú ferdítések, jogforrásként hatályukat vesztett törvényhelyek említése, bírói indulat elszabadulása csúfította az eljárást.

Mindazonáltal a népbíróság alapjában véve nem került szembe az igazságszolgáltatás normáival. Ezt igazolja az is, hogy sem Bárdossy, sem védelme nem érvelt a *nullum crimen sine lege* kifogással, vagyis azzal, hogy nincs bűncselekmény törvény nélkül, másképp fogalmazva, törvényes ítéletet csak olyan cselekményekért lehet kimondani, amelyet elkövetése idején már jogszabály tilt, bűncselekménynek minősít.

Bárdossy nem ismerte el a népbíróság illetékességét, védője a másodfokú tárgyaláson még azt is megtette, hogy semmisségi panaszt jelentett be az első fokú tárgyalással szemben, arra hivatkozva, hogy az ítéletet kimondó tanácsvezető bírónak, Major Ákosnak nem volt egységes bírói és ügyvédi képesítése, de a *nullum crimen sine lege* elvét nem szegezték az eljárással szembe. Nyilván annak a logikának a folyományaképpen, amelyet Bárdossy saját cselekedetei kapcsán oly konzekvensen képviselt.

Vagyis a *rebus sic stantibus* elvéről volt szó, tehát hogy mindent a maga körülményei között kell értelmezni, meghatározni. Ezzel indokolta Bárdossy főleg az 1940-ben Jugoszláviával kötött örök barátsági szerződés érvényének megszűnését, így a jogot a Délvidék elfoglalására. Bárdossy is tisztában volt azzal, hogy a körülmények megváltozása nyomán a jog követni szokta az új helyzeteket, a nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeknek pedig óhatatlanul tovagyűrűző hatása van a belső jogra. A halál árnyékában – számos, élete során felvett cinikus vonást maga mögött hagyva, mélyen átérezve a második világháború okozta mérhetetlen szenvedéseket – így fogalmazott:

„Belátom, hogy a jogosan felgyűlt indulatokat és keserűségeket le kell vezetni. Módot kell találni arra, hogy a lélek megkönnyebüljön, csak azért, hogy a fájdalmából felocsúdó lélek visszataláljon a nemzet egységéhez. Semmiféle áldozat nem lesz nagy, mely ide elvezet."

Igaz, ehhez még hozzáfűzte: „Ha az áldozathozatal módjának nincs is köze az igazságszolgáltatáshoz, ahogyan nincsen."

*

Az első fokú tárgyalás november 2-án fejeződött be. A vádlottat bűnösnek találta Magyarországnak a második világháborúba történt belesodródásáért, azért, mert részt vett a zsidó lakosságot sújtó rendelkezések meghozásában, a galíciai deportálás elrendelésében. Bűnösnek találtatott azért, mert a háború fokozottabb mértékben való folytatására izgatott, majd a fegyverszüneti megállapodás meghiúsítására törekedett.

Az ítélet kötél által, zárt helyen, de a nyilvánosság kizárása nélkül végrehajtandó halálbüntetést mondott ki.

A nem jogerős ítélet után Bárdossy nem kegyelmet, hanem az ítélet végrehajtását kérte.

A másodfokú tárgyalás a parlament egyik ép állapotban maradt kongresszusi termében, a közönség kizárásával, csak a sajtó részvételével zajlott.

Az ítéletet december 28-án hirdették ki, helyben hagyva az első fokú verdiktet.

A kivégzést 1946. január 10-re tűzték ki. Előző éjszaka az államfői jogkört gyakorló Nemzeti Főtanács a végrehajtás módját golyóra változtatta. Ezt Bárdossy csak a vesztőhelyen tudhatta meg.

Ez a kegyetlenül gyakorolt kegyelmi gesztus ismét felforralta indulatait. Amikor az ítéletvégrehajtó sortüzet vezényelt, felkiáltott:

– Isten mentse meg az országot ezektől...

Nem tudta folytatni.

Földre zuhant.

De az arcára, mellkasára szegezett fegyverek nem oltották ki életét.

A börtönparancsnok közvetlen közelről leadott pisztolylövése végzett vele.

Hölgyzáró gát balladája

/Hegedűs 2 László munkáiról /

H2L metaforikus türelemkasszájában együvé kerül az elrögzött barbizoni nyelv expresszív közvetlensége, a középrétű Kálvin-dogma szándékolt démonizmusa és a vegyesrendi ukrán díszítőkedv.

E proto-hellén inklináció haladványtábláin kellőleg tempírozott uzsoraösztönnel hézagolva a festőműveletek oly edzőtanyájára bukkanunk, hol is a binári' esztétika ponyvája alatt neoparodisztikus többelvűség és időleges egyneműség békésen mímeli gót betöréseit.

H2L-nál az inverz-travesztív formaképzés az osztalékfüggő műtudományosságot dinamikusan kidöntő fordulat, így csupán a komplextárgyelemzés segédvonalán végzett módszeres körzőmunkával foghatjuk be nem-rubensi tulajdonait.

Felújító funkcionalizmusának vezérelve Hausdorff Éliás paradoxona, miszerint a Nap szétszedhető és egyetlen gyümölcsrekeszbe gyűjthető, anélkül, hogy hiánya vagy többlete jelentkezne.

Szemethy Imre

Hegedűs 2 László munkái

Tengerész

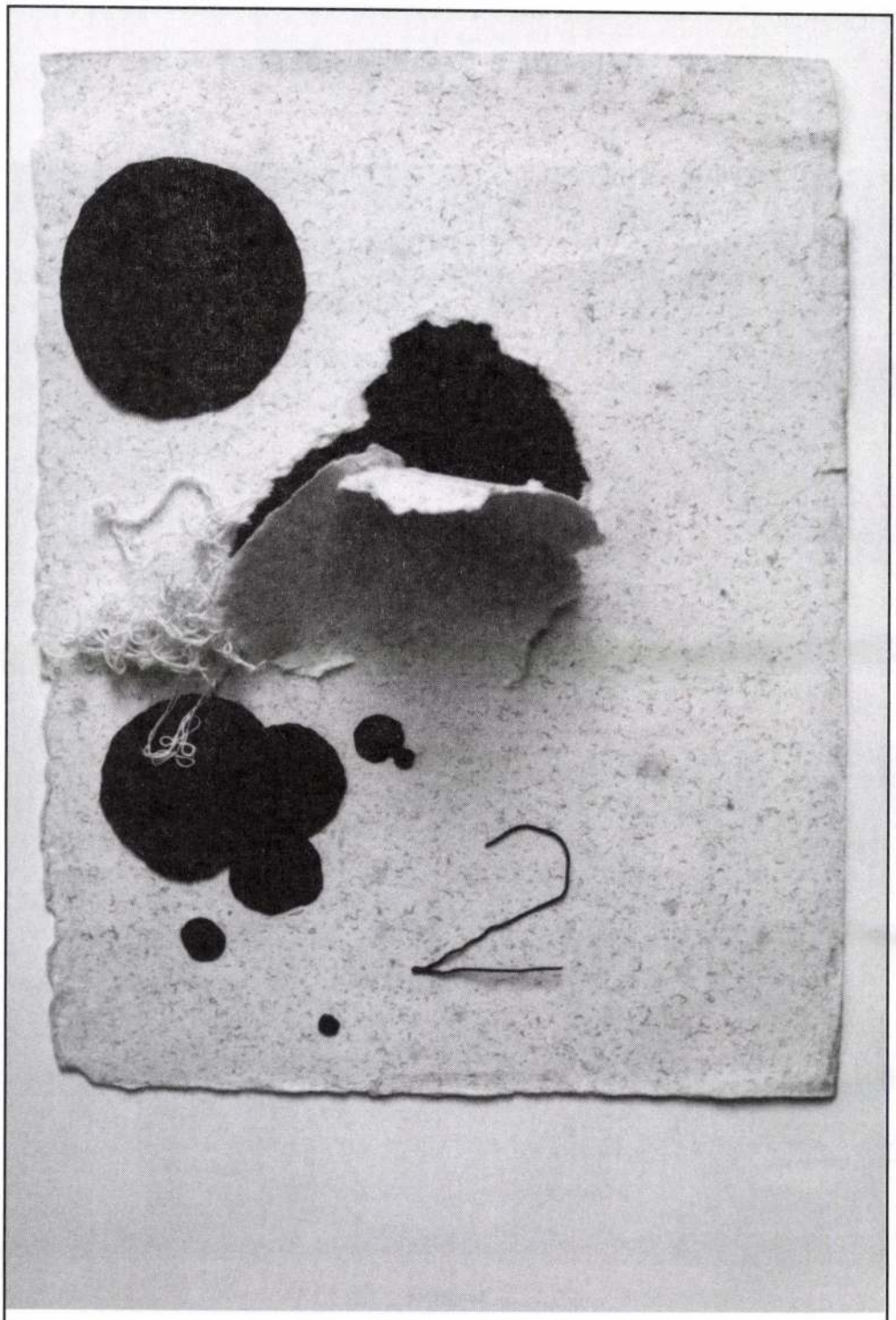

Kettő

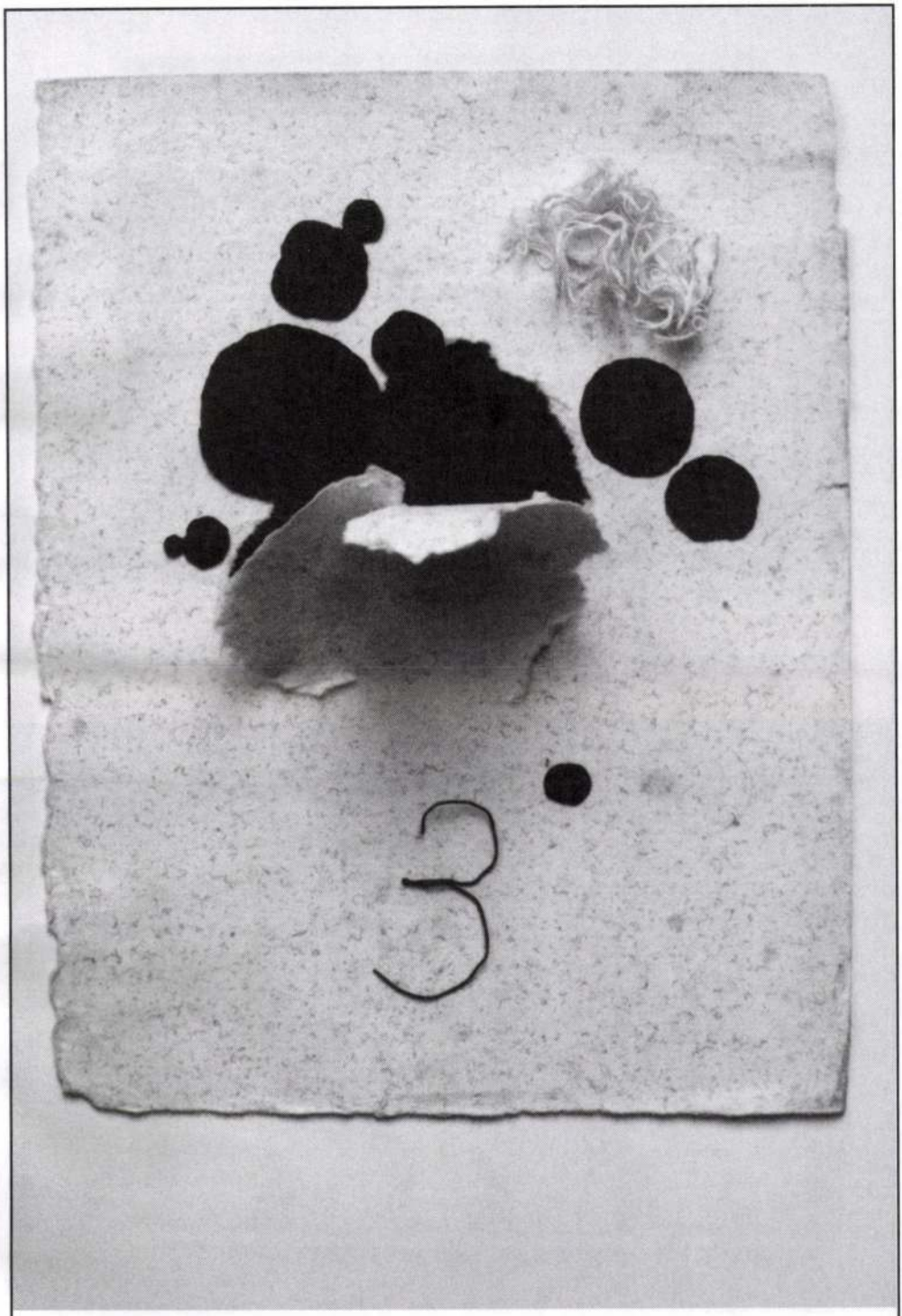

Három

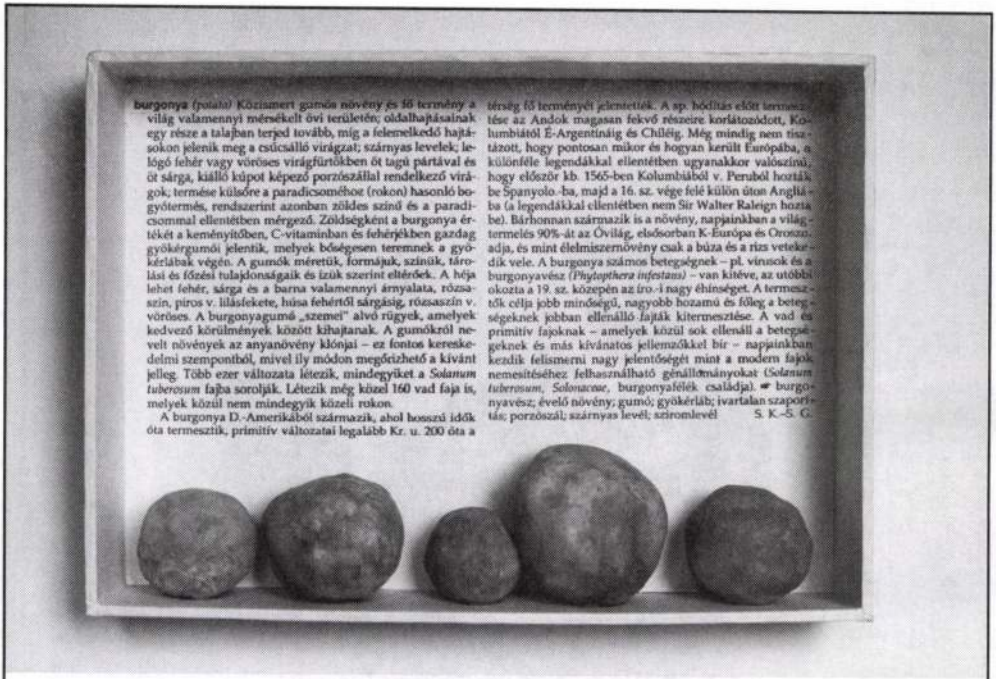

burgonya *(potato)* Közismert gumós növény és fő terménye a világ valamennyi mérsékelt övi területén; oldalhajtásainak egy része a talajban terjed tovább, míg a felemelkedő hajtásokon jelenik meg a csúcsálló virágzat; szárnyas levelek; lelógó fehér vagy vöröses virágfürtökben öt tagú pártával és öt sárga, kiálló kúpot képező porzószálfal rendelkező virágok; termése külsőre a paradicsoméhoz (rokon) hasonló bogyótermés, rendszerint azonban zöldes színű és a paradicsommal ellentétben mérgező. Zöldségként a burgonya értékét a keményítőben, C-vitaminban és fehérjékben gazdag gyökérgumói jelentik, melyek bőségesen teremnek a gyökérlábak végén. A gumók méretük, formájuk, színük, tárolási és főzési tulajdonságaik és ízük szerint ellentétek. A héja lehet fehér, sárga és a barna valamennyi árnyalata, rózsaszín, piros v. lilásfekete, húsa fehértől sárgáig, rózsaszín v. vöröses. A burgonyagumó „szemei" alvó rügyek, amelyek kedvező körülmények között kihajtanak. A gumókról nevelt növények az anyanövény klónjai – ez fontos kereskedelmi szempontból, mivel ily módon megőrizhető a kívánt jelleg. Több ezer változata létezik, mindegyiket a *Solanum tuberosum* fajba sorolják. Létezik még közel 160 vad faja is, melyek közül nem mindegyik közeli rokon.

A burgonya D.-Amerikából származik, ahol hosszú idők óta termesztik, primitív változatai legalább Kr. u. 200 óta a térség fő terményei jelentették. A sp. hódítás előtt termesztése az Andok magasan fekvő részeire korlátozódott, Kolumbiától É-Argentináig és Chileig. Még mindig nem tisztázott, hogy pontosan mikor és hogyan került Európába, a különféle legendákkal ellentétben ugyanakkor valószínű, hogy először kb. 1565-ben Kolumbiából v. Peruból hozták be Spanyolo.-ba, majd a 16. sz. vége felé külön úton Angliába (a legendákkal ellentétben nem Sir Walter Raleigh hozta be). Bárhonnan származik is a növény, napjainkban a világtermelés 90%-át az Óvilág, elsősorban K-Európa és Oroszország, és mint élelmiszernövény csak a búza és a rizs veteked vele. A burgonya számos betegséggel – pl. vírusok és a burgonyavész *(Phytopthera infestans)* – van kitéve, az utóbbi okozta a 19. sz. közepén az Ír.-i nagy éhínséget. A termesztők célja jobb minőségű, nagyobb hozamú és főleg a betegségeknek jobban ellenálló fajták kitermesztése. A vad és primitív fajoknak – amelyek közül sok ellenáll a betegségeknek és más kívánatos jellemzőkkel bír – napjainkban kezdik felismerni nagy jelentőségét mint a modern fajok nemesítéséhez felhasználható génállományokat. *(Solanum tuberosum, Solonaceae,* burgonyafélék családja). ☞ burgonyavész; évelő növény; gumó; gyökérláb; ivartalan szaporítás; porzószál; szárnyas levél; sziromlevél S. K.–S. G.

Két hasáb burgonyával

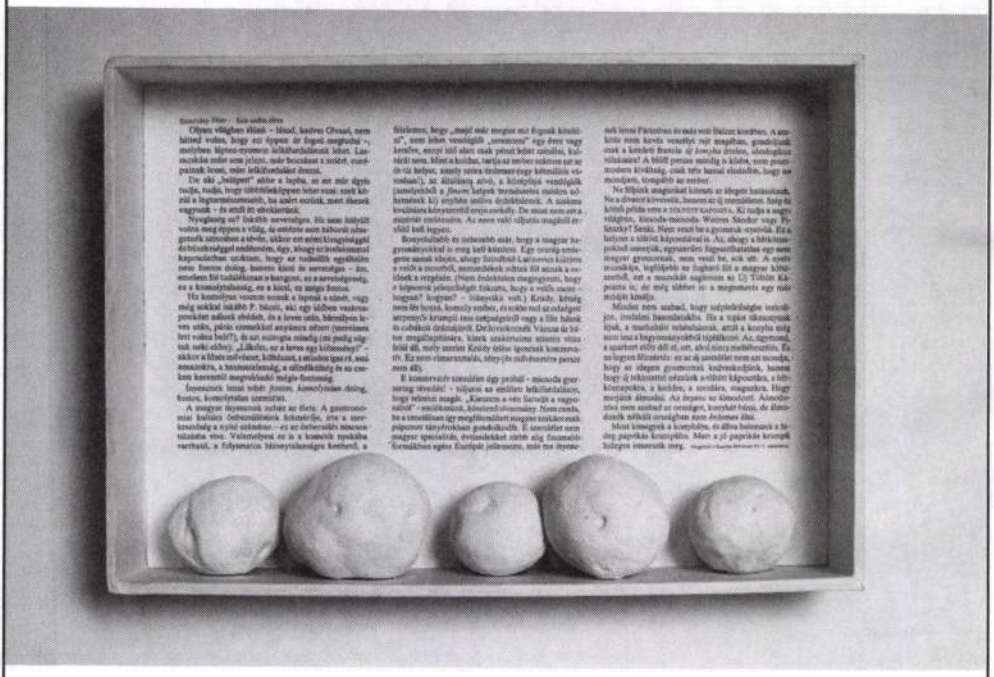

Három hasáb burgonyával

A nagy Anser Fabius

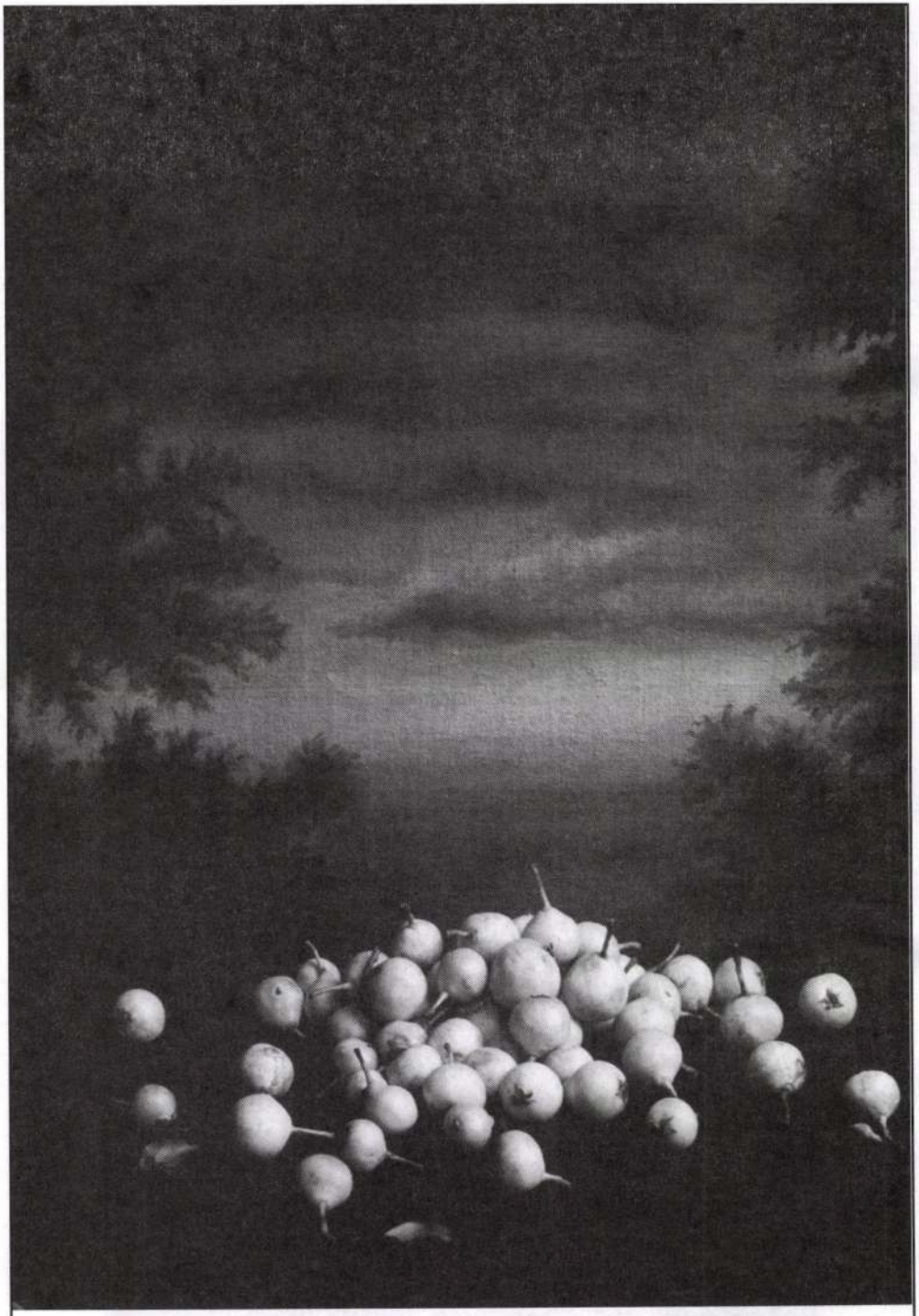

Vadkörték

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

14 Magyar Nemzet · Kult 2000. OKT. 25.
Rovatvezető: Tallai Gábor

Hegedűs 2 László tárlata

A SZÉKESFEHÉRVÁRI Szent István Király Múzeumban Esterházy Péter Kossuth-díjas író nyitotta meg Hegedűs 2 László kiállítását. A tárlat az Országzászló téri épületben november 26-ig tart nyitva. (A. T.)

Hegedüs 2 László

ÉLET

A fotón szőke női fej, szemmel láthatóan filmjelenet, a halántékához valaki — és ez a valaki nyilván hímnemű — pisztolyt fog. A képaláírás: *„Gyere és szeress!"* Ironikusnak szánt illusztráció az egyik új, fiatal férfiaknak szánt életmódmagazin *Hogyan bánjunk el egy rosszkedvű barátnővel* című keretes írásához. A keretes írás egy nagyobb cikkhez kapcsolódik, amelynek címe *Mit tégy, ha hisztis a csajod?*, és egyebek mellett a következő fotó illusztrálja (valószínűleg szintén filmkocka): rémült, összekarmolt arcú fiatal nő fekszik egy ágyon lekötözve, pizsamában, miközben egy fehér köpenyes ember gumikesztyűben valamilyen injekciót készül benyomni neki. A képaláírás: *„Beszéld rá az orgazmusra!"* Egy másik fotón lány kapaszkodik görcsösen egy utcára néző ablakpárkányba, miközben a szobából szemüveges férfiarc néz ki. A képaláírás: *„Ne dobd ki az ablakon — visszamászik!"* A cikkhez tartozó szövegek nem szólítanak fel explicit tettlegességre a rosszkedv átlátszó burkába bújó, engedetlen lányokkal szemben, a tónus inkább tudálékos és fölényesen lekezelő, hiszen az FHM című folyóirat formájában érkező nemi szerepgyakorlat célja, *„hogy kedvesed (hisztis csajod) olyan legyen, mint egy kezes bárány"*.

Az, hogy egy társadalomban mit lehet a nőkkel megcsinálni, van annyira politikai kérdés, mint az, hogy mi lesz a haderőreformmal.

A kezes bárányok előállításának nehéz feladata

tok, magazinok szexizmusa mindeddig leginkább megalázó volt és ostoba, de csak ritkán agresszív. Most azonban határozottan túl lett lépve az a bizonyos elviselhetőségi határ. Egy japán sushibár felszolgálóit ábrázoló fotó aláírása: *„Vágott szemű robotok a sushigyárban"*. Egy orosz bár asztalának üveglapja alatt meztelen lány, képaláírás: *„A fagyi nem nyal vissza, de a husi rád kacsint"*. Részlet a könyvajánló rovatból: *„Tom Wolfe könyveiben egy fekete nem csak áldozat, de akár öntelt, nevetséges gettócuccokban járó, a csuklóján kiló aranyat lóbáló majom is lehet, akit dzsungeltörvények vezérelnek."* Egy fiatal ázsiai énekesnő a *Sárgatest* rovatban szerepel, a képaláírás: *„Pekingi liba a százéves tojás mellé."* És a csúcs: *Egyenlő pályák, egyenlő esélyek* címen a lap melléklete egy rózsaszínű, tölcsérszerűre összehajtható karton, amellyel nők állva pisilhetnek, elvégre a férfipisilés az igazi pisilés.

Távol álljon tőlünk, hogy azt sugalljuk, nevezett magazin a legnagyobb probléma a mai magyar lappiacon. A legnagyobb probléma az, hogy attitűdben nincsen más. Kevés kérdésben nagyobb az egyetértés ebben az országban, mint abban, hogy mindez nem is akkora baj, nem kell felfújni az ilyesmit, különben is a nők se várnak el mást, és valóban. Tíz évvel a rendszerváltás után szépen felnő egy újabb ifjú generáció, amelyet a sors megkímélt a női öntudattal, a női látásmóddal való szembesüléstől, a hétköznapi szexizmuson való elgondolkodástól, hát még (ó, borzadály!) a feminista

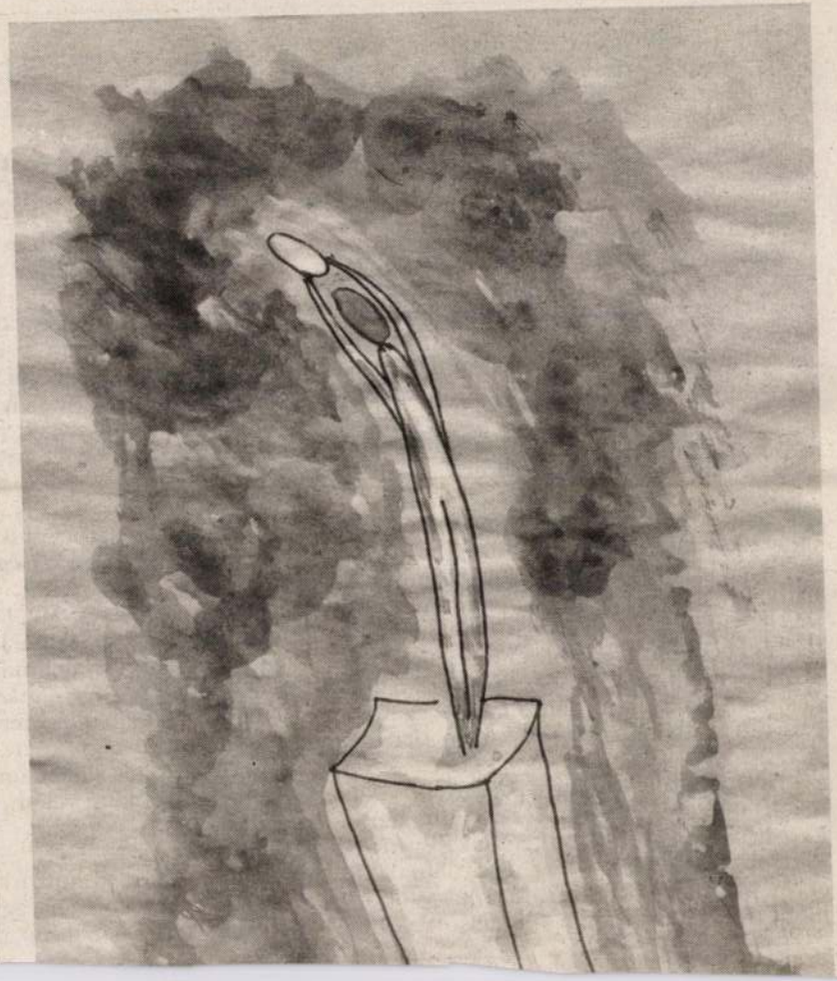

ÉS 2000. XI 27. 2.

ESTERHÁZY PÉTER:

1 Hegedűs 2 László

A kiállításmegnyitó nem az őszinteség temploma, de azért egyszer le akarom írni, ki akarom mondani, nem szeretek kiállítást megnyitni. Nem utálom, mint a kukorica gölödint, de húzódzkodom. Van a megnyitókban valami túl kellemes, megnyugtató, jólnevelt – többnyire ellentmondásban avval, amit megnyitnak. Előbbi formalitás, utóbbi forma. A legrosszabb persze, ha még a formalitást sem tartjuk meg, ahogy most. Ily gyerekes trükkel ezt nem lehet megúszni. Biztatásul szokták az ódzkodónak mondani, hogy mondhatsz bármit, olvass föl valamit a Háború és békéből. Ezen azért elgondolkodtam. Tényleg elkezdeném most a Háború és békét, és az évek során, megnyitóról megnyitóra haladnánk a regényben előre.

Föl sem merült bennem, hogy ne nyitnám meg ezt a kiállítást, nem hiúságból, hogy egy ilyen jelentős esemény körül fontoskodhatom, hanem mert amiképpen nem szeretek megnyitni, azonképpen nagyon szeretem és becsülöm Hegedűs művészetét.

Azt nem állítom, hogy elfogulatlan lennék, mert én is, pontosabban a szövegeim is érintettek itten, aminek külön örülök. *20x20x1 cm-es fekete felületbe olvadó EP-szövegek (kékszakállú).* Mindig is szerettem volna fekete felületbe olvadó kékszakállú lenni. Ez olyan konkrét. Konkrétnak lenni jó. *Rozsdás lemezen E.P.-szöveg.* Használnak. Jó érzés használtnak lenni. Mintha valaki – hogy személyeskedjem – lemásolt volna.

Cincálnak, szétszednek és összeraknak – telik-múlik az élet. Telik.

Hegedűsnek erős köze van a szóhoz, a szöveghez, mert köze van az észhez, az intellektuálishoz, ám megnevezni nem szóval nevez meg. Az ő beszéde másféle beszéd. De folyamatosan emlékeztet arra, hogy nézni is csak ésszel lehet. Emlékeztet arra, hogy a XX. században nemcsak a szó, a szó kimondása lett kétséges, hanem a kép is (tandorisan bennhagyhatnám az elgépelést is: a kéj is), a pillantás is. És ez ugyanaz a kétség, egy kétség van.

És sok kétségbeesés. Mit látunk? Látunk-e? Ugyanazt látjuk-e? Az én Istenem a te Istened-e, satöbbi. Ugyanannak a kérdésnek az orcái. *Tengerész kiegészítőkkel,* böhöm és fragil, egy németalföldi zsánerkép lehetetlensége és megvalósulása. Azt, mi mást, igyekszünk ábrázolni, amit nem lehet. Hegedűs képein látom, látni vélem, hogy *ugyanarról* gondolkodik.

Az alma álmát álmodjuk, *vászon, akril, 93x137 cm.* Az alma én vagyok. Ahogy ama férfi vagy férfinak öltözött nő is „A nagy... „ sorozatból. A nagy nucifraga caryocatactes. Mint jól tudjuk: fenyő szajkó. A cilinder alatt a tekintet rémült? kiábrándult? vagy csupán okos? figyelmes? És a hozzáillő száj. Illők és illetlenek. Hegedűs illeszt és illetleneszt.

A Magritte-ot idéző *Fax a tengeren túlról* képről jutott az eszembe, elég sok áttétellel, Ernst Jandl. Ernst Jandl és az ő nyugodtsága. Hogy van (volt), lett egy nézési módja, amely nem valami kimunkált biztonságosság, hanem reflex, szenvedély, kiszolgáltatottság, magány és tehetség és következetesség, ezzel a pillantással néz nyugodtan körbe és lajstromozza a világot. Nem csinál semmit, néz.

Úgy érzem, Hegedűs is ilyesféle nyugodtsággal veszi számba és egyszersmind teremti a világot. Hogy errefelé mozdult el a művészete, valami teljességigény nyugodt bejelentése ez a kiállítás is. Totalitás és kicsiség, intellektualitás és érzékiség.

A képek igen erősen kapcsolódnak egymáshoz, Hegedűs újabb s újabb rendekbe állítja a tárgyakat, a tárgyait, a cseresznyéket, *kettő, egy, három,* a dominókat, feketén és aranyozva, az almákat, a gombokat, a krumplikat, a csillagos eget. Meg a vetési l.dat.

És azt is szeretem benne, hogy minduntalan ugyanannyi esztendős, mint én. Eddig legalábbis így volt. Most ötvenéves. Ez a nagy kiállítás mutatja: ünnep ez.

Eh bien, mon prince. Genova és Lucca most már nem egyéb, mint Napóleon „jószága". Figyelmeztetem: ha azt állítja, hogy nem lesz háború, ha még mindig megengedi magának, hogy mentegesse ennek az Antikrisztusnak (szavamra: én hiszem, hogy az) minden galádságát, minden erőszakoskodását, akkor nem ismerem többé, akkor nem barátom – vagy ahogy mondani szokta –, nem „hűséges rabszolgám" többé. De azért isten hozta, isten hozta. Látom, megijedt tőlem, foglaljon helyet és beszéljen.

Így szólt 1805 júliusában a híres Anna Pavlovna Scherer, Marija Fjodorovna cárné udvarhölgye és bizalmasa, ezzel köszöntve a maga rangú, méltóságteljes Vaszilij herceget, aki elsőnek érkezett estéjére. Anna Pavlovna néhány nap óta köhögött, ahogy ő mondta, grippéje volt (a grippe akkoriban még új szó volt, csak kevesen használták). Valamennyi meghívóban – melyeket parádés inassal küldött szét délelőtt – szóról szóra ugyanazt írta:

„Ha nincs jobb időtöltése –"

(A kiállítás november 26-ig van nyitva a székesfehérvári Szent István Király Múzeum Országzászló téri épületében)

HEGEDÜS 2. László (grafikus)

Hat kecskeméti grafikus c. kiállitáson szerepelt szolnokon a Megyei Müv. Központban, 1985. április

Forrás, 1985/12.sz. 96.p.

HEGEDÜS L. LÁSZLÓ

emlitve mint a 11.Salgótarjáni Tavaszi Tárlat részvevője
ld.Szöllősy Enikő

P.Szabó Ernő:"Indulnunk kell Don Francisco"
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/18.sz.34.o.

festészet minden
vel ő tudta vi-
en egyéb - ami a
alkotásba. Úgy
ne lélek, az
ért kell végte-
ülep szavaival
odern ember
letességre va-
ek, önkinzá-

tudjuk róla
őerő jellem-
y megfesté-
esteni, kan-
et a cent-

ytatása,
e épült,
rések van-
megint-

gy az

i rendező elve" - r
sokkal később fizi
A tér az új festés
ma: a levés alaptitk
t, amely Cézanne-t a
nincs visszaút Brunel
eg é-ért a műalkotásn
yütt radikálisan átala
tészetben a szinek, a
állitva; az impresszion
feloldják, fénysúrolta
ézanne is innen indul. A
ok formáit felbontó fény
valóságukat adja." A szi
rázolás számára pedig a
- tisztára szinnel feje
egymásra hatása adja...
omentum a valóságos anyag
ilyok tisztán materiális m

Hegedüs László,

A Bpesti Fényes Adolf Teremben van „Anyag" c. kiállítás, nyílt meg, melyről Bojár Iván szól. — Hegedüs László „Fiókok" c. munkája: valóban kiállít egy fiókos szekrényt, aminek épen a 4-es számú fiókja ki van húzva. (említve).

Láttuk, hallottuk . . .

1984. szept. 8. Petőfi 10.45 (V. Gné.)

HEGEDÜS L. LÁSZLÓ

emlitve ld. Lacza Márta

Aczay Judit: Szociografika. Óbuda Galéria

UJ TÜKÖR 1982. XII. XIX. évf. 43. sz. 3. o.

ZŐDÉS
gyéb jogviszony létesitéséhez

észettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

:

besorolás

HEGEDÜS 2 LÁSZLÓ

emlitve + repr. Kossuth rádió, Budapest

Dvorszky Hedvig: Stúdió '83. Kiállítás az Ernst Múzeumban
UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.36.sz.28.o.

Hegedüs 2 László

textilképei

→ Barabás Márton fm

MŰVÉSZET 1985/2/61

HEGEDÜS László grfikus

Kiállitása volt: A pécsi Ifjúsági Ház galériájában június 2–23. *Hegedűs László* grafikái. –

lenkor, 1985. 7-8.sz. hátsó - belső boritón közölve

Hegedüs 2. László, grafikus

Kilencedik alkalommal nyílt meg a Bács-Kiskun m.-i grafikai tárlat, Kecskeméten. – Ugényes, tisz-ta grafikai kifejező-erő útjain jár Hegedüs 2. László. „Arc I." (repr.).

Halász Ferenc: Grafikák a nap alatt. Petőfi Népe, 1984. márc. 25.

Hegedüs László, grafikusművész

A XII. miskolci országos grafikai biennále ez évben is rangjának méltó eseménynek számít. — A történéseket és művészi gesztusokat jelképteremtő erővel idéző alkotókat emelhetjük ki: Szabados Árpád, Pincehelyi Sándor, Hegedüs II. László, Kéri Ádám, Kocsis Imre, Sáros András Miklós, Ruttkay Péter.

Dobrik István; Gazdag látlelet a grafikáról.

Déli Hírlap, 1983. dec. 22.

Hegedüs Z. László

Menyhárt László: Kilóg a lóláb
Rajzbiennálé Salgótarjánban

Palócföld, 1985/2

Hegedüs 2 László

Kenessei András: 1. nagykörös grafikai tárlat

Magyar Hirlap, 1985. IV. 25

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1980 JUN

FORRÁS

Hegedűs László
festő- és grafikusművész

HEGEDŰS LÁSZLÓ:
MÓRICZ ZS. KORA

1021

Hegedüs László, grafikus

Hegedüs László: Vázlatok

Hegedüs

Élet és

7

XXIX/25

Szalontay Péter: Megmutatom messziről

szemléltető ábra
(vagy ábel a magár sem jár)

Hegedüs L. László

Mozgó Világ-poszter
1982. november

Hegedűs L. László munkája

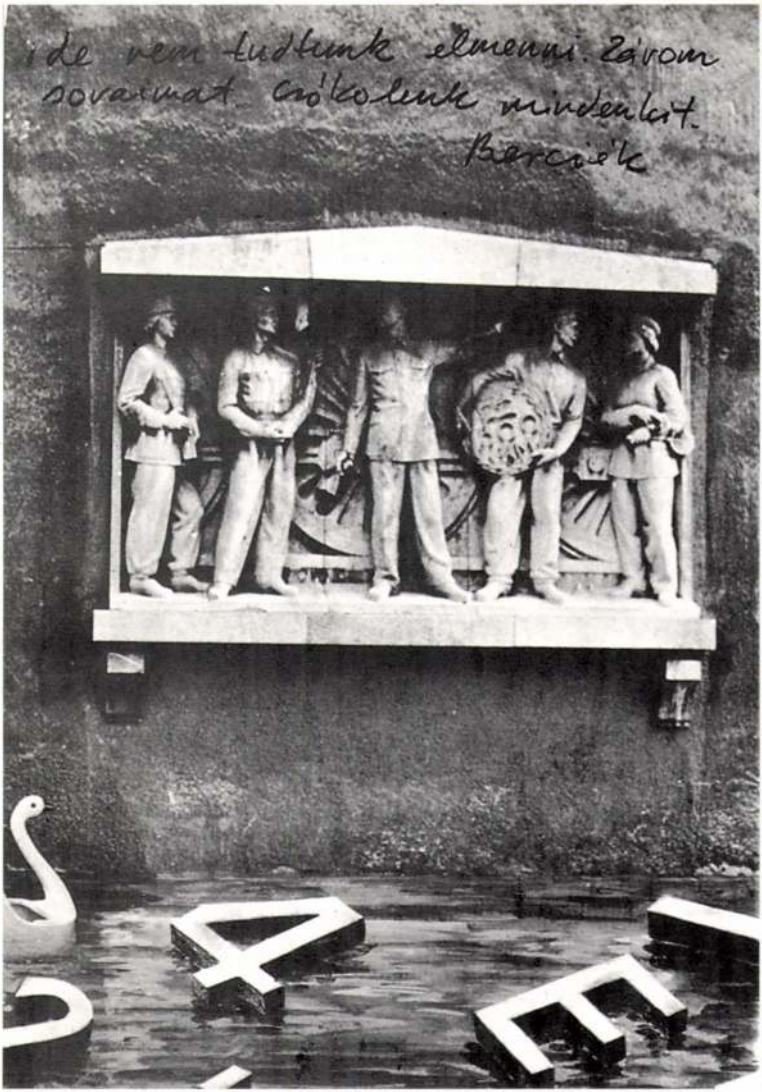
ide nem tudtunk elmenni. Závom
sovaimat. Csókolunk mindenkit.
Berciék

HEGEDÜS 2. László

A Műcsarnok meghívja Önt

Hegedűs 2 László
festőművész

A Nagy Fehérvári Árvíz
című kiállítására

A kiállítás megtekinthető
1990. augusztus 2-án, délután 5 órától

Dorottya Utcai Kiállítóterem
Budapest V., Dorottya utca 8.

Nyitvatartás: 1990. augusztus 25-ig,
vasárnap kivételével naponta 10 -18 óráig

HEGEDÜS 2 László

PATAKI Gábor: A székesfehérvári István Király Muzeum uj állandó kiállitása. = Uj Müvészet, II.évf.1.sz. 1991
25.p.

Napjaink körülményei között azért nem felesleges a harmadik útról beszélni, mert a nyugati fejlődés is egy harmadik utas irányba mozdult el, mindenekelőtt a már említett szociális piacgazdaság megteremtésével. A nyugatnémet kormány véleménye szerint *„A szociális piacgazdaság a harmadik út a kapitalizmus és a szocializmus között."* Otto Schlecht a szövetségi gazdasági minisztérium államtitkára szerint az így értelmezett harmadik út az, amelyik elkerüli *„mind a zabolátlan kapitalizmus, mind az állami tervgazdálkodás hibáit és fogyatékosságait és egy működőképes, jólétet növelő és egyben emberhez méltó gazdasági és társadalmi rendszerrel ajándékozza meg a modern ipari társadalmat"*. Nem véletlen tehát, hogy az Európai Közösség elnöke Jacques Delors kijelentette: *„A szociális piacgazdaságnak az európai közösség gazdasági rendjévé kell válnia."*

E rövid kitekintés érzékeltetheti, hogy a harmadik utat keresők nem valami mucsai bezárkózás rögeszmés hívei voltak, hanem európai távlatokban gondolkodó emberek, akiknek elképzelései találkoztak W. Röpke és tanítványainak a gondolataival. Mindez akkor vált nyilvánvalóvá, amikor Magyarországon megjelent *Röpke: A harmadik út* című könyve. A magyar népi mozgalmat ekkortól kezdték harmadik útnak emlegetni, hisz a korabeli olvasóközönség épp arra döbbent rá Röpke könyve olvastán, hogy ezt mondják a népi írók is. Tegyük hozzá, Röpke tanítványa volt L. Erhard, a német gazdasági csoda, a szociális piacgazdaság megteremtője.

Az elmondottakon kívül arról sem szabad megfeledkezni, hogy a magyar történelem számos eleme is hozzájárult ahhoz, hogy a harmadik út gondolata rögződött a magyar köztudatban. Ha csak azt vesszük, hogy Közép-Európa, *ez* is harmadik út nyugat és kelet között. Ezen túl a kárpát-medencei magyar történelem, a magyar megmaradás története a harmadik út története, hisz a honfoglalás óta nyugatról és keletről támadó nagyhatalmak között kellett megmaradnunk, két pogány közt egy hazáért harcolva.

Az útkeresés igényét fokozta, hogy a két világháború között a Harmadik Birodalom és a Szovjetunió közé szorultan felerősödtek a két hamis lehetőség hívei, akik azt sugallták, hogy a magyarság csak a nácizmus és a bolsevizmus között választhat, harmadik lehetőség nincs. Ezt minden gondolkodó ember visszautasította, de a hazai sajátosságoknak megfelelően a kivezető utat nem a liberális kapitalizmusban látta, hanem a már említett harmadik útban.

Ezzel kapcsolatban arra is figyelmeztetni kell, hogy a népi mozgalom képviselői a harmadik út alatt nem valami délibábosan sajátos magyar célt értettek, hanem a szó szoros értelmében vett utat, amelyen az ország korszerűsítése sikeresen megvalósítható. Nem zárkóztak el a „nyugati" példáktól, de olyanokat kerestek, amelyek a legjobban illeszthetőnek látszottak hazai sajátosságainkhoz. Ezért fordultak az északi demokráciák, Dánia és Finnország felé.

Napjaink politikai küzdelmeire tekintve nem az úgynevezett népi-urbánus ellentét kiújulása az aggasztó, hanem e valóságos felfogásbeli ellentét újabb zsidókérdéssé torzulása. Az elmondottakból ugyanis az következik, hogy a Magyar Demokrata Fórum és a Szabaddemokraták Szövetségének ellentétében a korszerűsítést akarók két irányzata küzd egymással. Vitájuk alapja, hogy a hazai, nemzeti sajátosságokat és értékeket milyen mértékben kell figyelembe venni, s az MDF nagyobb jelentőséget tulajdonít a nemzeti hagyományok és értékek figyelembe vételének, mint az SZDSZ. □

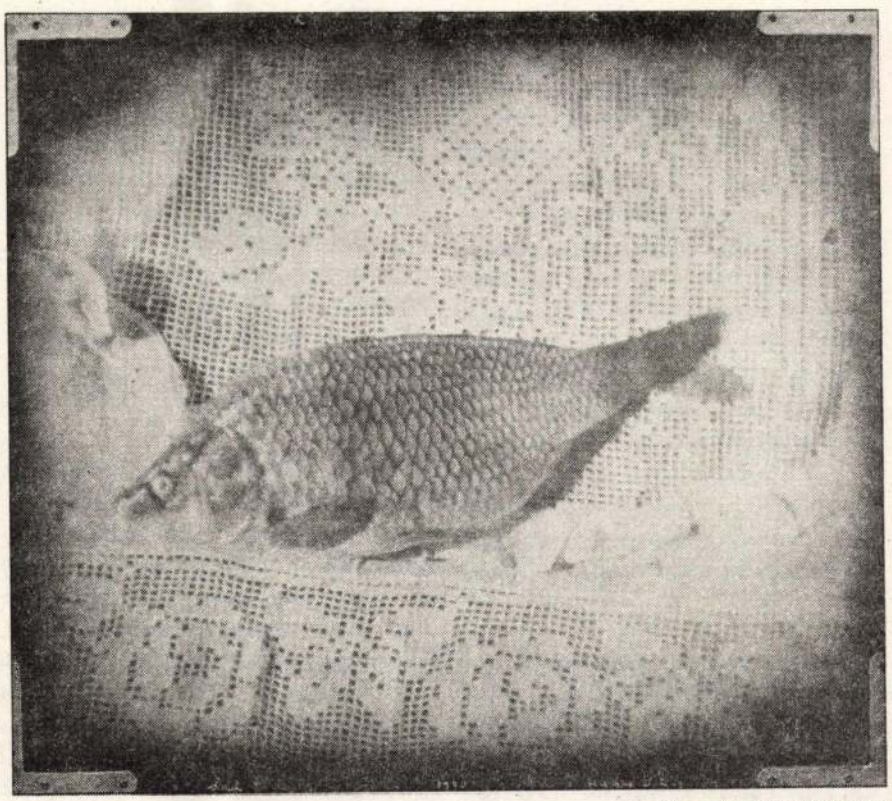

Hegedűs 2 László: Hal

Henning Eichberg

A forradalmas „Te"

A harmadik útról

Tegyük fel, hogy ezután egészen új szabályok szerint fogunk futballozni. Két csapat és két kapu helyett három csapat és három kapu lenne a játékban. Nos, mi történik, ha a három támadó egymásba ütközik? Rögtön rájönnénk arra is, hogy lehetetlen eldönteni, a két támadó közül melyik lőtt gólt – a harmadik kapujába. Úgy kell tehát átalakítani a szabályokat, hogy a győzelemhez negatív értékeket rendelünk hozzá. Vagyis az a csapat győzne, amelyik a legjobban védekezik és a legkevesebb gólt kapja. Definíciónk szerint így a győzelem defenzív, nem pedig offenzív. Mindenesetre a játék nem tűnne túlságosan „feszítettnek". Egy harmadik hatalom képes a két hatalom közti feszültséget semlegesíteni. Elvileg talán megfogalmazható, hogy a kétoldalú konfliktushelyzet egyfajta agresszív és háborús tendenciát mutat, míg a háromoldalú védekező jellegű. A párviadal energiafecsérlésétől és dialektikájától így egyfajta „triolektikához" jutnánk el?

Ezt a gondolatjátékot Asger Jorn (1914–73), dán művész és filozófus ötlötte ki 1962-ben. Jornt a 20. század legjelentősebb dán képzőművészének tekintik, de mint filozófust csak a legutóbbi időkben fedezték fel. Miért volt ilyen fontos számára ez az egyszerű és ugyanakkor olyan zavaros futball-történet?

A háromoldalú futball-játék legelsősorban azon gondolkodás filozófiai vázlatának tekinthető, mely a dialektika korlátain kívánt túlemelkedni. Nyilvánvalóan a Kettő diktatúrájának feloldásáról volt itt szó. Ösztönzés volt ez és nyitány a jelen dualista leszűkítései elleni vitában.

A német származású sokoldalú szerző a koppenhágai Állami Fizikai Nevelési Intézetnél dolgozik. Történész és szociológus. Több könyvet publikált nálunk, angol és dán nyelven a sportról, a nemzeti identitás kérdéseiről, környezetvédelemről, a népiségről, a kultúrszociológiáról stb.

Szabadság, Egyenlőség, Testvériség

Az 1989-es forradalmi év Kelet-Európában új fényt vetett az 1789-es demokratikus forradalomra. Annak ábrándja a hármas jelszóban tükröződik: szabadság, egyenlőség, testvériség. Mi lett ebből?

Amikor a nagy forradalom 200 éves jubileumát ünnepeltük, sok szó esett a „szabadságról" és az „egyenlőségről". Könyvcímek ezreit sorolhatnánk, melyek e két címmel jelentek meg. A „testvériség" azonban fehér folt maradt. A jubileumi ünnepségek szinte teljesen háttérbe szorították a harmadik forradalmi szempontot – és okkal. Mert a francia polgári forradalom tényleges alakulása inkább az ellenkező irányba mutatott. A nem francia vidékeket és nyelveket – akkoriban az ország többségét – szisztematikusan elnyomták. A parasztokat tömeg- és népirtással vádolták, miután a forradalmi kormány „ellenforradalmárokká" nyilvánította őket. A guillotine lett az utolsó „érv" az „ellenséggel" szemben a forradalom saját sorain belül. Vagyis inkább testvérgyilkosság, mint testvériség.

A forradalmi dualizmus nem ért véget. A 19., és még inkább a 20. századot „kétpárt-közti" politikai küzdelmek uralták és uralják, melyek a forradalom két vívmányát védelmezik és fejlesztik tovább, míg a harmadik ábránd mindjobban elhalványul. A „szabadság" pártja a szabad piac, a polgári verseny és a tőke szabad mozgása érdekében történő liberalizálás híve. Az „egyenlőség" pártja ezzel szemben a szociális igazságosság közintézményesítésére tesz nagyobb hangsúlyt. Így épült fel a skandináv jóléti társadalom. – Úgy tűnik, a „Harmadik" pártja nem létezik.

A dán különút

És mégis: a „Harmadik", mely az 1789-es demokratikus forradalomban találta meg kifejező szavát, nem került le a napirendről. Dániában ez olyannyira meghatározó, hogy joggal beszélhetünk dán külön útról. A „Harmadik" társadalmi kifejeződése itt a *szövetkezeti mozgalom.*

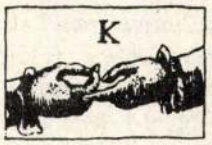

Kiindulópontként a XIX. században, a gazdaságban bekövetkezett forradalmi áttörést választhatjuk. A parasztság ekkoriban Európának szinte minden országában – így Magyarországon is – a kapitalista ipari dinamika áldozatául esett. Ezzel szemben a dán parasztoknak sikerült – a XX. sz. második felére – úrrá lenniük saját gazdasági sorsuk fölött, mégpedig a termelés kooperatív megszervezése, a szövetkezetek révén.

A dán szövetkezeti mozgalom, 1882-ben az első szövetkezeti tejgazdaságokkal kezdődött, ebből 1900-ra már 1029 volt. Sorra létesültek a mészárszékek, 1887 és 1900 között összesen 26. Később alakultak az elektromos művek, 1908-ig mintegy száz, ezek egyharmada szélerővel működött. Fogyasztói téren ennek a szövetkezeti boltok feleltek meg, 1890-ig mintegy 900 üzlet nyílt. Exportszövetkezetek, szövetkezeti bankok, cementgyárak, trágya- és vetőmag-szövetkezetek egészítették ki a paraszti önsegélyezés képét. Újszerű, demokratikus gazdasági struktúrájukkal tudták a parasztok kivédeni az 1867/77-től 1900-ig tartó időszakot alapvetően meghatározó értékesítési válságot – és így sikerült fenntartaniuk (a nagytőke nyomásával szemben) a decentralizált tulajdonviszonyokat. A szövetkezeti szerveződés nem csupán gazdaságilag volt jelentős és meglepő (pl. Lenin számára, aki behatóan foglalkozott a dán példával). És nem is csak technológiai szempontból volt jövőbemutató ez a szerveződés – például az elektromosság termelésében, ahol a mai szélenergia termelés hasonló utakon jár. Hanem mindez egy alternatív szociális modell gyakorlati terve is volt: egy szövetkezetileg újjászervezett társadalom tervezete. Erre – vagyis az egész kapitalista társadalomnak

HEGEDÜS 2 László

HEGEDÜS 2 László

LÓSKA Lajos: Rajz 90. = Uj Müvészet, I.évf.3.sz. 1990 12.p.

15.p.ill. Hal, 1990, vegyes technika,5ox6o cm

A festő fessen. A fényképész fényképezzen. A suszter maradjon a kaptafánál, ha jót akar. Mert ha nem, hát könnyen zavarba jön az ember fia. Nos, ezt Hegedűs 2 László neve garantálja. Mert hány Hegedűs állít ki a Mai Manó Galériában? És közülük melyik? A festő? A filmes? Nem, a fotós. Az, aki jegyzi a Nagy Fehérvári Árvíz című fotóopust, aki felvállalta néhány Kierkegaard idézet leképezését és aki most egyebek mellett a Palatáblaképeit, a Kossuth Rádió A és B és C képeit mutatja meg mindazoknak, akik Székesfehérvár helyett eljönnek a Nagymező utcába. (Kincses Károly)

A Magyar Fotográfusok Háza
tisztelettel meghívja Önt

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

A B C D E

című kiállításának megnyitójára
1999. április 22-én
csütörtökön délután 5 órára
a Mai Manó Galériába
Budapest VI., Nagymező utca 20. félemelet
telefon: 302 43 98

A kiállítást megnyitja:
KINCSES KÁROLY
a Magyar Fotográfia Múzeum igazgatója

Megtekinthető:
május 16-ig,
a hét minden napján 14-18 óra között.

A Mai Manó Galéria támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nikon Kft.

A kiállítás megrendezését
a Nemzeti Kulturális Alap Fotóművészeti
és Képzőművészeti Kollégiuma
a Fővárosi Önkormányzat
Kulturális Bizottságának
támogatása tette lehetővé.

HTSART

L'exposition est realisé avec le soutien du Comité Culturel de la Mairie de Budapest et la Fondation Lánczos Kornél – Szegfű Gyula de la Mairie de Székesfehérvár.

A kiállítás a Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága és a Székesfehérvári Önkormányzat Lánczos Kornél – Szegfű Gyula Alapítványa támogatásával valósult meg.

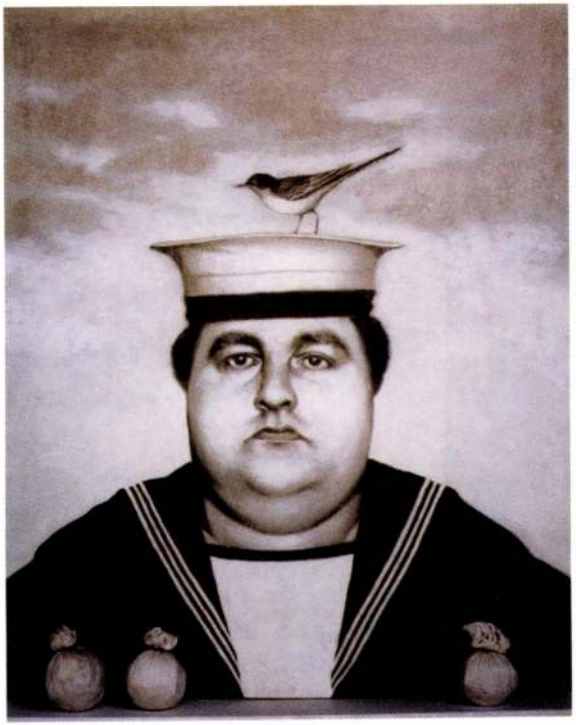

Robert Lacombe

Directeur adjoint de l'Institut Français

a le plaisir de vous inviter

au vernissage de l'exposition de

Hegedűs 2 László

le jeudi 4 novembre 1999-10-12

à 18h

à l'Institut Français.

L'exposition sera inaugurée par

Enyedi Ildikó, realisatrice des films

Le film accompagnent de l'exposition:

Les grandes innodations de Fehérvár

L'exposition est ouverte jusqu'au

29 novembre 1999,

du lundi au vendredi de 9h à 21h,

le samedi de 9h à 13h.

(Institut Français, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Robert Lacombe

a Francia Intézet igazgatóhelyettese

tisztelettel meghívja Önt

Hegedűs 2 László

kiállítására

amely 1999 november 4-én csütörtökön

18 órakor nyílik

a Francia Intézetben.

A kiállítást bevezeti

Enyedi Ildikó, filmrendező

A kiállítás kísérőfilmje:

A nagy fehérvári árvíz

A kiállítás megtekinthető 1999 november 29-ig

hétfőtől péntekig 9h-tól 21h-ig,

szombaton 9h-tól 13h-ig.

(Francia Intézet, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Hegedüs 2 László

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ
kiállítására,

amelyet
ESTERHÁZY PÉTER
nyit meg

2000. október 21-én,
szombat délelőtt fél 12 órakor
a múzeum Országzászló téri épületében.

A kiállítás megtekinthető: 2000. november 26-ig,
hétfő kivételével naponta 10–14 óráig,

A kiállítást támogatta: Nemzeti Kultúrális Alapprogram
F. k.: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
Dij HITELEZVE

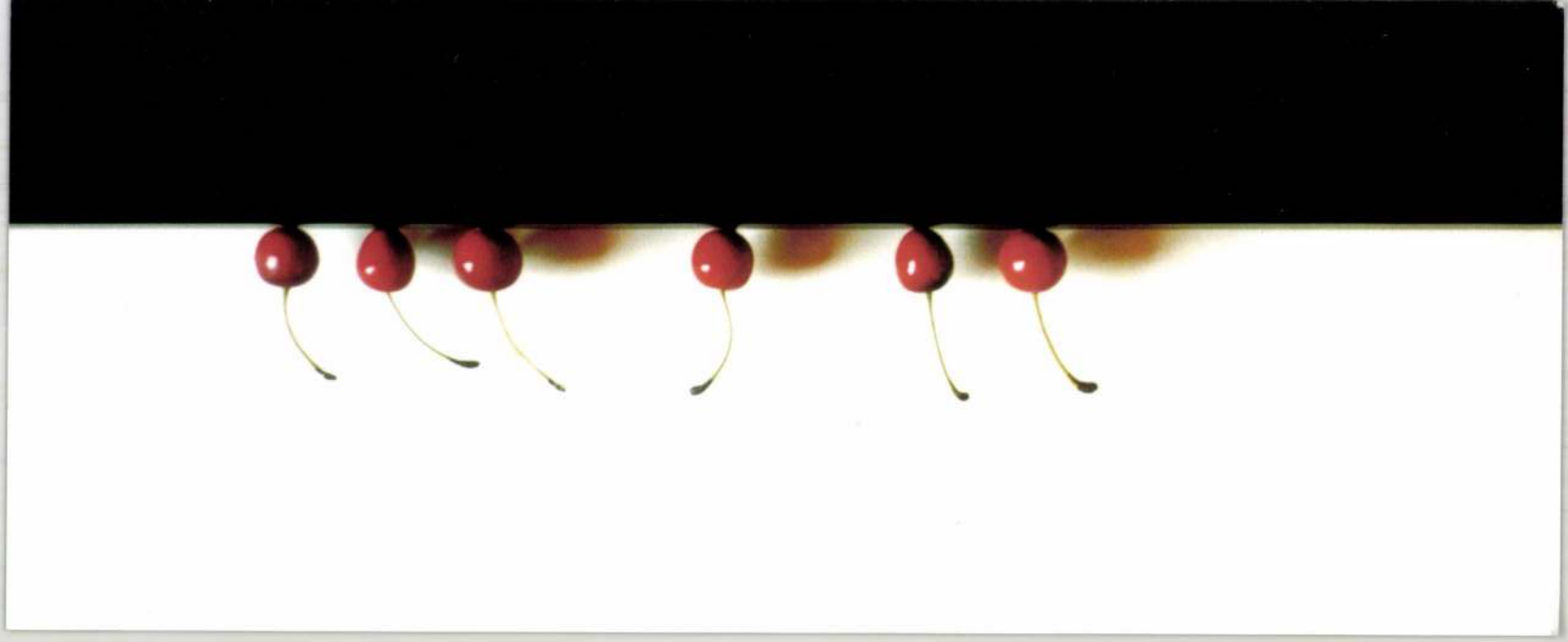

L'exposition est realisé avec le soutien du Comité Culturel de la Mairie de Budapest et la Fondation Lánczos Kornél – Szegfű Gyula de la Mairie de Székesfehérvár.

A kiállítás a Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága és a Székesfehérvári Önkormányzat Lánczos Kornél – Szegfű Gyula Alapítványa támogatásával valósult meg.

INSTITUT ▪ FRANÇAIS EN ▪ HONGRIE
FRANCIA INTÉZET

Robert Lacombe

Directeur adjoint de l'Institut Français

a le plaisir de vous inviter

au vernissage de l'exposition de

Hegedűs 2 László

le jeudi 4 novembre 1999-10-12

à 18h

à l'Institut Français.

L'exposition sera inaugurée par

Enyedi Ildikó, realisatrice des films

Le film accompagnent de l'exposition:

Les grandes innodations de Fehérvár

L'exposition est ouverte jusqu'au

29 novembre 1999,

du lundi au vendredi de 9h à 21h,

le samedi de 9h à 13h.

(Institut Français, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

Robert Lacombe

a Francia Intézet igazgatóhelyettese

tisztelettel meghívja Önt

Hegedűs 2 László

kiállítására

amely 1999 november 4-én csütörtökön

18 órakor nyílik

a Francia Intézetben.

A kiállítást bevezeti

Enyedi Ildikó, filmrendező

A kiállítás kísérőfilmje:

A nagy fehérvári árvíz

A kiállítás megtekinthető 1999 november 29-ig

hétfőtől péntekig 9h-tól 21h-ig,

szombaton 9h-tól 13h-ig.

(Francia Intézet, 1011 Budapest, Fő utca 17.)

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

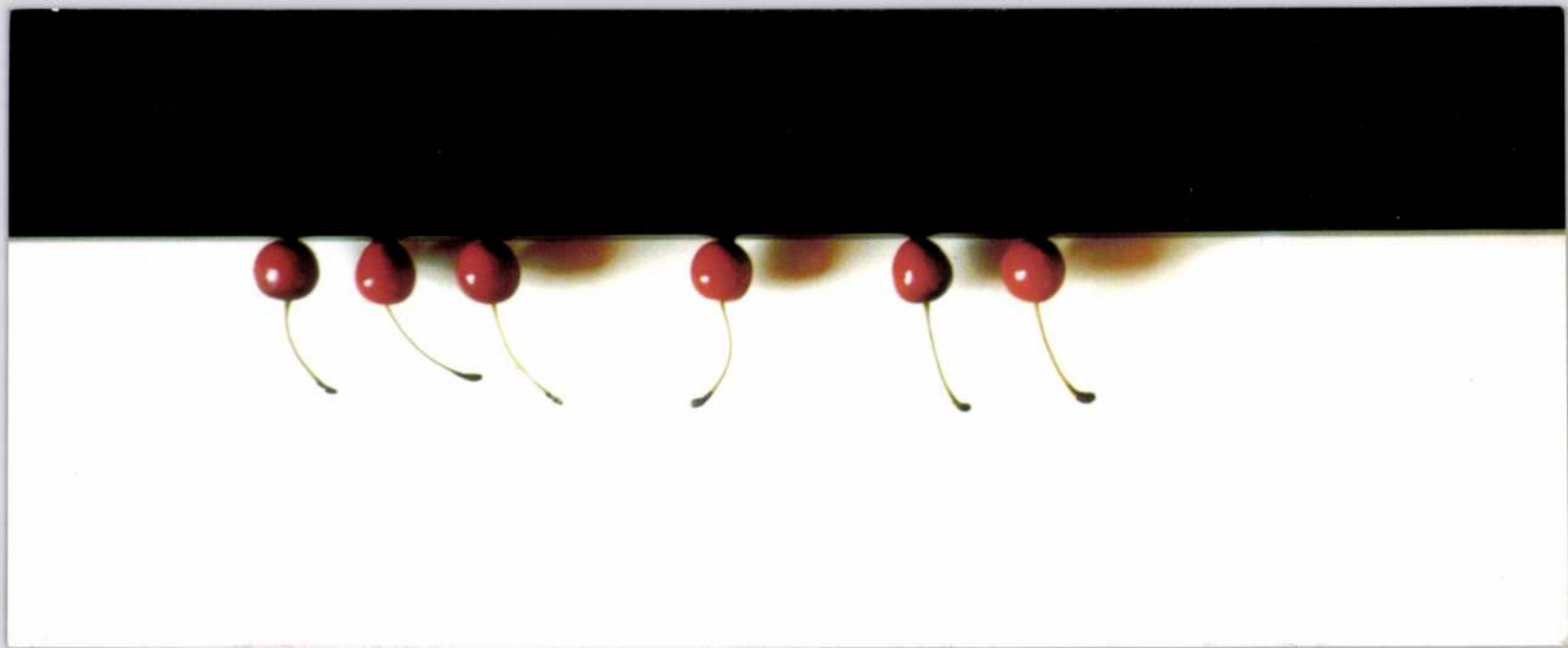

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ
kiállítására,

amelyet
ESTERHÁZY PÉTER
nyit meg

2000. október 21-én,
szombat délelőtt fél 12 órakor
a múzeum Országzászló téri épületében.

A kiállítás megtekinthető: 2000. november 26-ig,
hétfő kivételével naponta 10–14 óráig,

A kiállítást támogatta: Nemzeti Kultúrális Alapprogram
F. k.: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
Dij HITELEZVE

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

DEZSŐ ISTVÁN: TÉR ÉS IDŐ. H.2.L. KIÁLLÍTÁSA

ÚJ MŰVÉSZET 11. 2000., 1. sz. 42

megjelenhetek előtte, vagy kez
kimerítő memorandumát. Erről,
legjobb és legutolsó alkalomró
ülése előtt - a magyar ügy két

Mivel úgy vélem, hogy ily
nem szabad, ismételten kérem M
az én, akár más megbízott olas
gősen határozni s ha helyénval
viselőivel való beszélgetésre
adatását számomra, azt úgy mél
küldött és két nap múlva viss

Grazioli az olasz-magyar
módnak találja, ha olasz csap
erről is határozni és ugyancs

Az Ernst Múzeum
tisztelettel meghívja Önt

HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ

SZELEKCIÓ című kiállítására
2005. november 6-án,
vasárnap délelőtt 11 órára

Megnyitja: RADNÓTI SÁNDOR

A kiállítás megtekinthető 2005. november 23-ig, hétfő kivételével naponta 11-19 óra között.

ERNST
MÚZEUM
■ BUDAPEST ■

Budapest VI. Nagymező u. 8.
Telefon/Phone: 341 4355
Levelezési cím/Postal address: 1376 Budapest 62. Pf. 152
www.ernstmuzeum.hu

A múzeum programjai

Múzeumi beszélgetések

November 9. (szerda) 18 óra
Csajka Gábor Cyprian költő, grafikusra emlékezünk
Az est résztvevői: Zelei Miklós, Kemenczky Judit, Tóth Erzsébet, Györe Balázs, Kalász Márton, Marno János

November 16. (szerda) 18 óra
Film-fény-kép
A Kepes Társaság fényműhelyét Csáji Attila mutatja be

November 23. (szerda) 18 óra
Film-fény-kép
Gulyás János - Gulyás Gyula: Kicsi mérges öregúr (Berczeller Rezső), 1992-94 című filmjének vetítése

Vasárnapi matiné

November 13. 11 óra
A Zeneakadémia nagy tehetségei: Borbély László zongorakoncertje
Műsoron: Bach, Chopin, Schumann, Ligeti művei

November 20. 11 óra
Fordított vernissage. Válogatás Kiss Dénes költeményeiből

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

nka
Nemzeti Kulturális Alapprogram

MŰÉRTŐ

FŐVÁROSI KÖZGYŰLÉS
KULTURÁLIS BIZOTTSÁGA